มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ม.๓

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์

ม.๓

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

กลุ่มสาระการเรียนรู้

สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
โดยความร่วมมือของ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำนำ

ด้วยพระบรมราโชบายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ทรงมุ่งหมายให้การศึกษาบ่มเพาะสมรรถนะให้แก่ผู้เรียน เพื่อสร้างคุณลักษณะสำคัญ ๔ ประการให้กับคนไทย อันได้แก่ ๑) มีทัศนคติที่ดีและถูกต้อง ๒) มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง ๓) มีอาชีพ มีงานทำ ๔) เป็นพลเมืองดี มีระเบียบวินัย และพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา พัฒนาต่อยอด โครงการในพระราชดำริของพระราชบิดา จึงทรงพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หรือ NEW DLTV ในทุกด้านอาทิ ระบบออกอากาศ อุปกรณ์เทคโนโลยี บุคลากรและกระบวนการจัดการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างโอกาสการเข้าถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน ทุกเพศ ทุกวัย ผ่านการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำนวน ๑๕ ช่องสัญญาณ ไปยังโรงเรียนต่าง ๆ และผู้สนใจทั่วประเทศ เพื่อให้ประเทศไทยเป็นสังคมแห่งปัญญามีจิตอาสาในการสรรค์สร้างและพัฒนาประเทศให้มั่นคง

การสอนออกอากาศทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ นี้ เป็นการสอนออกอากาศในแนวใหม่ บันทึกเทปการสอนจากห้องเรียนต้นทางของโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ ครูปลายทางสามารถดูเทปการสอนผ่านทางเว็ปไซต์ www.dltv.ac.th และ Application on mobile DLTVของมูลนิธิ และมีคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมงครบทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางสามารถปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับชุมชน ท้องถิ่น วัฒนธรรมและบริบทของแต่ละโรงเรียน

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ได้รับความร่วมมือจากคณะทำงาน ประกอบด้วย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ คณาจารย์จากมหาวิทยาลัยศึกษานิเทศก์ และครูผู้เชี่ยวชาญ ทั้ง ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ซึ่งครูปลายทางใช้ในการเตรียมการสอนล่วงหน้า รวมทั้งจัดเตรียมเอกสารเพื่อส่งเสริมการเรียน ได้แก่ ใบงาน ใบความรู้ แบบฝึกหัด ให้ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เกิดประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในห้องเรียน เพื่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็กต่อไป

นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณอย่างหาที่สุดมิได้ ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมุ่งมั่นพัฒนายกระดับคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาสังคมไทยและยกระดับคุณภาพของคนไทยให้เข้มแข็ง สมดัง พระราชปณิธาน “...การศึกษาคือความมั่นคงของประเทศ...” ขอพระองค์ทรงพระเจริญ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

บทนำ

การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการศึกษาเพื่อแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กครูสอนไม่ครบชั้น โดยจัดการเรียนการสอนของครูห้องเรียนต้นทางจากโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ไปยังห้องเรียนปลายทางในโรงเรียนพื้นที่ต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่สูง ชายแดน เกาะแก่งและเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นการลดความเหลื่อมล้ำในการจัดการศึกษาให้ทั่วถึง เท่าเทียมและมีคุณภาพ

คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑–๓) ประจำภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๒ ประกอบด้วยเอกสาร ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ๑) ภาษาไทย ๒) คณิตศาสตร์ ๓) วิทยาศาสตร์ ๔) สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ๕) สุขศึกษาและพลศึกษา ๖) ศิลปะ ๗) การงานอาชีพและเทคโนโลยี ๘) ภาษาต่างประเทศ แต่ละระดับชั้นมีเอกสารรวม ๘ เล่ม แต่ละเล่มมีรายละเอียด คำชี้แจงการจัดกระบวนการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ สื่อ/ใบงาน/แบบฝึก แบบประเมิน ที่ตรงกับมาตรฐานตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๖๐) ของแต่ละสาระการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑

การจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.๑–๓) เป็นการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาวิชา คณาจารย์ จากมหาวิทยาลัย คณะศึกษานิเทศก์ คณะครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์ และผู้มีส่วนร่วมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่ช่วยให้คู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสมบูรณ์และเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนเพื่อเยาวชนไทยทั้งประเทศ

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ หวังว่าคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ศึกษานิเทศก์ คณะครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ในโรงเรียนขนาดเล็กและขยายโอกาสในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเพื่อประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนให้สูงขึ้นต่อไป

สารบัญ

คำนำ	ก
บทนำ	ข
สารบัญ	ค
คำชี้แจงการรับชมรายการสอนออกอากาศ	ช
คำชี้แจงรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒	๑
คำอธิบายรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒	๑๐
มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	๑๑
โครงสร้างรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒	๑๓
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ	**๑๗**
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ	๒๑
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ	๒๙
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ	๔๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๑)	๖๑
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๒)	๗๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ	๘๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ	๘๙
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ	๙๙
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๑)	๑๑๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๒)	๑๒๕
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๓)	๑๓๒
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้	**๑๓๙**
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้	๑๔๓
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้	๑๕๒
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)	๑๖๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้	๑๗๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้	๑๘๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้	๑๙๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้	๒๐๗
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้	๒๑๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้	๒๒๖

สารบัญ (ต่อ)

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ ๒๓๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ ๒๕๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีป ๒๕๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ๒๖๒
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ ๒๖๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ ๒๗๙
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้ ๒๘๖
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ ๒๙๒
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ ๓๐๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมไทย ๓๐๘
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ ๓๑๕
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ๓๑๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายและลักษณะของตลาด ๓๒๔
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ๓๓๒
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ๓๔๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ (Demand) ๓๔๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อุปทาน (Supply) ๓๕๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ ๓๖๖
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand) ๓๗๖
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply) ๓๘๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและสหกรณ์ ๓๙๕
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ๓๙๗
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับสหกรณ์ ๔๐๓
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ ๔๑๐
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ บทบาทรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ ๔๒๖
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ ๔๒๘
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑ ๔๓๗
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒ ๔๔๒
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑ ๔๔๗
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒ ๔๕๖
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๑ ๔๖๐
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๒ ๔๖๗
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การว่างงาน ๔๗๔
– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการว่างงาน ๔๗๘

สารบัญ (ต่อ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๔๘๔
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑) ๔๘๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ ๔๙๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ ๕๐๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศของไทย ๕๐๙
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ๕๑๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ๕๒๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๑) ๕๓๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การรวมตัวทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๒) ๕๔๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ ๕๕๒

บรรณานุกรม ๕๖๓

รายวิชาประวัติศาสตร์ ๕๖๗

คำชี้แจงรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ๕๖๗

คำอธิบายรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ๕๗๗

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด ๕๗๘

โครงสร้างรายวิชาประวัติศาสตร์ รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ ๕๗๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ พัฒนาการการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ ๕๘๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร ๕๘๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ๖๐๓
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ๖๑๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ๖๓๗
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง (๑) ๖๕๐
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง (๒) ๖๕๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ ๖๕๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง ๖๖๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง ๖๗๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ๖๘๕
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน ๖๙๙

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ ๗๑๘
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ๗๒๒
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ ๗๓๖
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย ๗๕๑
- แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๗๖๓

สารบัญ (ต่อ)

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๗๗๒

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๗๘๖

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **๘๐๐**

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๘๐๔

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย ๘๒๐

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก ๘๓๔

– แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน ๘๔๘

บรรณานุกรม **๘๖๑**

ภาคผนวก **๘๖๕**

ก. แบบประเมินรวม ๘๖๖

ข. แผนผังความคิด (Graphic Organizers) ๙๑๔

ค. บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log) ๙๒๓

– คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๙๓๐

– คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒ ๙๓๐

– คณะปรับปรุงครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒ ๙๓๔

– คณะตรวจปรู๊ฟคู่มือครู และแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒ ๙๓๔

– รายชื่อคณะทำงาน สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๙๓๖

การรับชมรายการ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ ให้บริการการจัดการเรียนการสอน จากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน ๑๕ ช่องรายการ ทั้งรายการสด (Live) และรายการย้อนหลัง (On demand) สามารถรับชมผ่าน

www.dltv.ac.th

Application on mobile DLTV

- Android เข้าที่ Play Store/Google Play พิมพ์คำว่า DLTV
- iOS เข้าที่ App Store พิมพ์คำว่า DLTV

การเรียกหมายเลขช่องออกอากาศสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ๑๕ ช่องรายการ

		เวลาเรียน / นอกเวลาเรียน
DLTV ๑	(ช่อง ๑๘๖)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ / สถาบันพระมหากษัตริย์
DLTV ๒	(ช่อง ๑๘๗)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ / ความรู้รอบตัว
DLTV ๓	(ช่อง ๑๘๘)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ / วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
DLTV ๔	(ช่อง ๑๘๙)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔ / ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
DLTV ๕	(ช่อง ๑๙๐)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ / ศิลปวัฒนธรรมไทย
DLTV ๖	(ช่อง ๑๙๑)	รายการสอนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ / หน้าที่พลเมือง
DLTV ๗	(ช่อง ๑๙๒)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ / ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร
DLTV ๘	(ช่อง ๑๙๓)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ / ภาษาต่างประเทศ
DLTV ๙	(ช่อง ๑๙๔)	รายการสอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ / การเกษตร
DLTV ๑๐	(ช่อง ๑๙๕)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๑ / รายการสำหรับเด็ก-การเลี้ยงดูลูก
DLTV ๑๑	(ช่อง ๑๙๖)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๒ / สุขภาพ การแพทย์
DLTV ๑๒	(ช่อง ๑๙๗)	รายการสอนชั้นอนุบาลปีที่ ๓ / รายการสำหรับผู้สูงวัย
DLTV ๑๓	(ช่อง ๑๙๘)	รายการของการอาชีพวังไกลกังวล และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
DLTV ๑๔	(ช่อง ๑๙๙)	รายการของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
DLTV ๑๕	(ช่อง ๒๐๐)	รายการพัฒนาวิชาชีพครู

การติดต่อรับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔
โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร ๐๓๒ ๕๑๕๔๕๗-๘
โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕๙๕๑
web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th

คำชี้แจง

รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสาร และสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือก และใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะด้านภาษาหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเอง และผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม วิชาสังคมศึกษา จึงมีแนวคิดหลักสำคัญ คือ การศึกษาและทำความเข้าใจลักษณะทางกายภาพของทวีปเอเชีย ทวีปออสเตรเลียและโอเชียเนีย โดยใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์การเกิดปรากฏการณ์ต่าง ๆ ตามกระบวนการทางภูมิศาสตร์ตลอดจนใช้ภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดความเข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วิถีการดำเนินชีวิต มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมทั้งการศึกทำความเข้าใจและบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า อาศัยหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก โดยใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ และการฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน คิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับ พัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้อง ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ ศึกษาค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุด สร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วย การกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลองและอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลานานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรจะชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรย้ำให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) ขั้นนำ

ขั้นนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นนำ ประกอบด้วย

(๑) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความอยากเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัวผู้สอนอาจใช้วิธี การนำเสนอภาพ การใช้สื่อ วีดิทัศน์ หรือการสาธิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(๒) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(๓) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อาจใช้วิธีการสนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒) ขั้นสอน

ขั้นสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสอน ประกอบด้วย

(๑) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีเช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่า การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(๒) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อนจำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอนอาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมาก และบางคนอาจไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้นผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(๓) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากใบงาน กิจกรรม หรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(๔) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้และเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่าถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

๓) ขั้นสรุป

ขั้นสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสรุป ประกอบด้วย

(๑) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยมใช้กัน ได้แก่ การนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสารเพื่อใช้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้มีความเข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกต เปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ

นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แล้วมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) การเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model)

รูปแบบการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติพัฒนาขึ้นโดยแชฟเทลและแชฟเทล ให้ความสำคัญกับปฏิสัมพันธ์ทางสังคมของบุคคล การสวมบทบาทสมมติเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกนึกคิดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในออกมาทำศึกษาทำความเข้าใจกัน ช่วยให้บุคคลเกิดการเรียนรู้เกี่ยวกับตนเอง เกิดความเข้าใจในตนเอง ในขณะเดียวกัน การที่บุคคลสวมบทบาทของผู้อื่นสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในความคิด ค่านิยม และพฤติกรรมของผู้อื่นได้เช่นเดียวกัน

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ (Role Playing Model) คือ การช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในตนเอง เข้าใจในความรู้สึกและพฤติกรรมของผู้อื่นและเกิดการปรับเปลี่ยนเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของตนให้เป็นไปในทางที่เหมาะสม

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้บทบาทสมมติ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ ภูมิศาสตร์ทวีปเอเชีย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ดินแดนอาหรับ : เอเชียตะวันตกเฉียงใต้

๒) การเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model)

รูปแบบการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์นี้ เป็นรูปแบบที่จอยส์และวีลพัฒนาขึ้นมาจากแนวคิดของกอร์ดอน (Gordon) ที่กล่าวว่าบุคคลทั่วไปมักยึดติดกับวิธีคิดแก้ปัญหาแบบเดิม ๆ ของตน โดยไม่ค่อยคำนึงถึงความคิดของคนอื่นทำให้การคิดของตนคับแคบและไม่สร้างสรรค์ บุคคลจะเกิดความคิดเห็นที่สร้างสรรค์แตกต่างไปจากเดิมได้ หากมีโอกาสได้ลองคิดแก้ปัญหาด้วยวิธีการที่ไม่เคยคิดมาก่อน หรือคิดโดยสมมติตัวเองเป็นคนอื่น และถ้ายิ่งให้บุคคลจากหลายกลุ่มประสบการณ์มาช่วยกันแก้ปัญหาจะยิ่งได้วิธีการที่หลากหลายขึ้น และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้นกอร์ดอนจึงได้เสนอให้ผู้เรียนมีโอกาสคิดแก้ปัญหาด้วยแนวความคิดใหม่ ๆ ที่ไม่เหมือนเดิม ไม่อยู่ในสภาพที่เป็นตัวเอง ให้ลองใช้ความคิดในฐานะที่เป็นคนอื่นหรือเป็นสิ่งอื่น สภาพการณ์เช่นนี้จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดใหม่ ๆ ขึ้นได้

วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (Synectics Instructional Model) คือ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน ช่วยให้ผู้เรียนเกิดแนวคิดที่ใหม่แตกต่างไปจากเดิม และสามารถนำความคิดใหม่นั้นไปใช้ให้เป็นประโยชน์ได้

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนด้วยกระบวนการคิดสร้างสรรค์ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๙ เศรษฐกิจพอเพียง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพล อดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๓) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสัน ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการ

ประกอบด้วย (๑) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึ่งพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (๒) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (๓) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (๔) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (๕) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) คือมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหา และอื่น ๆ

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือ สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และการแบ่งเขตเวลา แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง แผนที่

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการเรียนการสอน หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการสำหรับการสอน เพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑) ใบความรู้สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๒) ใบงานสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๓) วีดิทัศน์สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๔) ภาพสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๕) แผนที่กายภาพและแผนที่รัฐกิจของทวีปเอเชีย ออสเตรเลีย และโอเชียเนีย
๖) ภาพถ่ายทางอากาศในแผนการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ
๗) บัตรคำสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๘) บทความจากข่าวและเหตุการณ์ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น โดยแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑) ห้องสมุด
๒) อินเทอร์เน็ต
๓) ชุมชน

๔. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงค้า, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินใน รูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบการประเมิน การเรียนรู้ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมินให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) **การวัดและประเมินก่อนเรียน** เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นนำ)

(๒) **การวัดและประเมินระหว่างเรียน** ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(ก) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(ข) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การตอบคำถาม การทำใบงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมอภิปรายประเด็นต่าง ๆ และการสังเกตพฤติกรรม

(๓) **การวัดและประเมินหลังเรียน** เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และ

เพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนหลังการเรียนรู้ ได้แก่ แบบบันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Log) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์

(๔) **ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้** เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติ หรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียน และปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตัวเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕. คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่ม เป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นและที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียนชุมชนกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียม แล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัย ต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มี

ป้ายนิเทศให้ความรู้ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิค หรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรืออุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทาง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชื่อวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

ศึกษาเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและประชากร เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรทางธรรมชาติ ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ และทวีปอเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อประเทศไทย ความสำคัญของตลาด กลไกราคา การกำหนดราคาในระบบเศรษฐกิจ หลักการปรับและเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการ แนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ ระบบสหกรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการระบบสหกรณ์ บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

โดยใช้เครื่องมือและกระบวนการทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ นำเสนอข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของตนเองและครอบครัว อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ วิเคราะห์สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด และการว่างงาน ความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์อย่างมีวิจารณญาณต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเหมาะสม วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

เห็นคุณค่าและเกิดเจตคติที่ดีต่อการศึกษาภูมิศาสตร์และเศรษฐศาสตร์ มีหลักในการพัฒนาตนเอง ตระหนักถึงความสำคัญของผลกระทบที่เกิดจากปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและทวีปอเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อประเทศไทย อนุรักษ์ทรัพยากรทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมต่อบริบทการดำเนินชีวิตของท้องถิ่นได้อย่างยั่งยืน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑	ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓
ส ๓.๒	ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔, ม.๓/,๕, ม.๓/,๖
ส ๕.๑	ม.๓/๑, ม.๓/๒
ส ๕.๒	ม.๓/๑, ม.๓/๒, ม.๓/๓, ม.๓/๔

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
รายวิชา สังคมศึกษา รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒
จำนวนหน่วยกิต ๑.๕ หน่วยกิต เวลา ๖๐ ชั่วโมง

สาระที่ ๓ เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่ารวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ส ๓.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส ๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

มาตรฐาน ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

ส ๓.๒ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ

ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ส ๓.๒ ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ส ๓.๒ ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา

ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

สาระที่ ๕ ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม.๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวมวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม.๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

มาตรฐาน ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมอันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีป อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๒ ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๓ สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๔ วิเคราะห์เหตุและผลกระทบต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ที่ส่งผลต่อประเทศไทย

โครงสร้างรายวิชา
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ รวมเวลา ๖๐ ชั่วโมง จำนวน ๑.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ	ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ม.๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ม.๓/๒วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้	การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสำรวจรวบรวม วิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ จะทำให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาค	๑๑	๑๒
๒	หลากสีสันอเมริกาใต้	ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการค้นหาวิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ ม.๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้ ม.๓/๒วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ และอเมริกาใต้	การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสำรวจรวบรวม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ จะทำให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาค	๑๑	๑๒

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๓	ปัญหาสิ่งแวดล้อม	ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีจิตสำนึก และมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ม.๓/๒ ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ม.๓/๓ สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ ม.๓/๔ วิเคราะห์เหตุและผลกระทบต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อประเทศไทย	ปัจจัยทางธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดการรวมตัวกันเพื่อแสวงหาแนวทางในการป้องกันจัดการ และแก้ไขปัญหาเพื่อดำรงกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีดุลยภาพ	๗	๖
สอบกลางปี				๑	๒๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๔	กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ	ราคาสินค้าและบริการความจำเป็น รสนิยมในการบริโภค ฤดูกาล และรายได้ของผู้บริโภค เป็นปัจจัยที่สำคัญ ส่งผลต่อปริมาณความต้องการซื้อของผู้บริโภค และปริมาณความต้องการขายของผู้ผลิตในระบบตลาด	๙	๕
๕	เศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์กับการพัฒนาชุมชน	ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภคการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจ หลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ ม. ๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนจะส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน	๓	๕
๖	บทบาทรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ	ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบาย และกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด	รัฐบาลมีบทบาทหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและแนวทางในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจเพื่อความมั่นคงและมั่งคั่งทางเศรษฐกิจของประเทศ	๙	๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียน	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงาน และแนวทางแก้ปัญหา			
๗	การค้าและรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ	ความแตกต่างของทรัพยากรธรรมชาติ ความเชี่ยวชาญในการผลิตเฉพาะอย่างและความต้องการสินค้าและบริการระหว่างประเทศนำไปสู่การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างกันเพื่อกำหนดนโยบายทางการค้าให้ประเทศตนได้รับประโยชน์สูงสุด	๙	๕
สอบปลายปี				๑	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๖๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๑๑ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสำรวจ รวบรวมวิเคราะห์ ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ จะทำให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาค

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ที่ใช้แสดงข้อมูลของทวีปอเมริกาเหนือ
- แผนที่ (MAP)
- การรับรู้จากระยะไกล (Remote Sensing: RS)
- ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS)
- ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก (Global Positioning: GPS)

๒) ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ

๓) ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

๔) ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

๕) ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

๖) ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ

๗) ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

๘) ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์สืบค้นข้อมูลลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ

๒) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ

๓) การนำเสนอข้อมูลลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ

เจตคติ

๑) ประโยชน์ในการศึกษาลักษณะทางกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และทรัพยากรทางธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ

๒) เห็นความสำคัญของความแตกต่างและการปรับตัวให้เข้ากับสภาพสังคม วัฒนธรรม ของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือ

๔. สมรรถนะสำคัญของนักเรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๕. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน / ชิ้นงาน

- ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

เกณฑ์การประเมิน ใบงาน เรื่อง การออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ ๖ ประเด็น	มีองค์ประกอบครบ ๕ ประเด็น	มีองค์ประกอบ ๔ ประเด็น	มีองค์ประกอบ น้อยกว่า ๔ ประเด็น
เนื้อหา	สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน มากกว่า ๗ ประเด็น ขึ้นไป	สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ๕-๖ ประเด็น	สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ๓-๔ ประเด็น	สอดคล้องกับเนื้อหาในบทเรียน ๑-๒ ประเด็น

เกณฑ์การตัดสิน

ช่วงคะแนน		**ระดับคุณภาพ**
คะแนน ๗-๘	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๕-๖	หมายถึง	ดี
คะแนน ๓-๔	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑-๒	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบครบ ๖ ประเด็น	มีองค์ประกอบครบ ๕ ประเด็น	มีองค์ประกอบ ๔ ประเด็น	มีองค์ประกอบน้อยกว่า ๔ ประเด็น
สถานที่ท่องเที่ยว	มีสถานที่ท่องเที่ยวตั้งแต่ ๔ สถานที่ขึ้นไป	มีสถานที่ท่องเที่ยว ๓ สถานที่	มีสถานที่ท่องเที่ยว ๒ สถานที่	มีสถานที่ท่องเที่ยว ๑ สถานที่
การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างน้อย ๔ ประเภท	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลได้ ๓ ประเภท	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลได้ ๒ ประเภท	ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสืบค้นข้อมูลได้ ๑ ประเภท
ความสวยงามและความสร้างสรรค์ของผลงาน	ผลงานมีความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับเนื้อหา	ผลงานมีความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์แต่ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา	ผลงานมีความสวยงามแต่ขาดความคิดสร้างสรรค์	ผลงานขาดความสวยงามและขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสิน

ช่วงคะแนน	**ระดับคุณภาพ**
คะแนน ๑๓-๑๖ หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๙-๑๒ หมายถึง	ดี
คะแนน ๕-๘ หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑-๔ หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมิน การนำเสนองานหน้าชั้นเรียน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
เนื้อหา	เนื้อหาถูกต้องครบถ้วนตามประเด็นที่ต้องนำเสนอ	เนื้อหาถูกต้อง แต่ขาดประเด็นย่อยบางประเด็น	เนื้อหาถูกต้อง แต่ขาดประเด็นที่ค่อนข้างสำคัญ	เนื้อหาไม่ถูกต้อง
ความสามารถในการนำเสนอ	นำเสนอถูกต้องครบถ้วนเน้นประเด็นสำคัญ	นำเสนอถูกต้องครบถ้วน แต่เสนอประเด็นไม่ชัดเจน	นำเสนอถูกต้อง แต่ไม่ครบถ้วน และประเด็นไม่ชัดเจน	นำเสนอไม่ค่อยถูกต้อง ไม่มีประเด็นที่ชัดเจน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
บุคลิกภาพ	พูดชัดเจน มีความมั่นใจและตั้งใจในการนำเสนอ	พูดเสียงเบา แต่มีความมั่นใจและตั้งใจในการนำเสนอ	พูดเสียงเบา ไม่ค่อยมั่นใจ แต่ตั้งใจในการนำเสนอ	ไม่ค่อยมั่นใจและไม่ตั้งใจในการนำเสนอ
เวลา	การนำเสนอราบรื่นเป็นระบบ แบ่งเวลาในการนำเสนอได้เหมาะสม	การนำเสนอราบรื่นเป็นระบบ แต่แบ่งเวลาไม่เหมาะสม เร่งนำเสนอในตอนท้าย	การนำเสนอไม่เป็นระบบ แต่นำเสนอเสร็จตามเวลาที่กำหนด	การนำเสนอไม่เป็นระบบ และนำเสนอไม่เสร็จตามเวลาที่กำหนด
การตอบข้อซักถาม	ตอบข้อซักถามได้ถูกต้อง	ตอบข้อซักถามได้แต่ไม่ชัดเจน	ตอบข้อซักถามไม่ชัดเจน	ตอบข้อซักถามไม่ได้

เกณฑ์การตัดสิน

ช่วงคะแนน		**ระดับคุณภาพ**
คะแนน ๑๖-๒๐	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน ๑๑-๑๕	หมายถึง	ดี
คะแนน ๖-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนน ๑-๕	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถระบุที่ตั้ง และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถบอกขนาดของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

๓. นักเรียนสามารถบอกภูมิภาคและระบุที่ตั้งของประเทศในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ศึกษาที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของทวีปต่าง ๆ จาก Google Earth หรือแผนที่โลก จากนั้นครูสอบถามนักเรียนเกี่ยวกับทวีปที่นักเรียนรู้จัก “นักเรียนรู้จักทวีปใดบ้าง” *(ทวีปเอเชีย ทวีปแอฟริกา ทวีปอเมริกาเหนือ ฯลฯ)*

ที่มา : https://earth.google.com

๒. ครูให้นักเรียน ๑ คน ยกตัวอย่างทวีปที่ตนเองสนใจมา ๑ ทวีป พร้อมบอกเหตุผลประกอบ *(แนวคำตอบ ทวีปเอเชีย เพราะเป็นทวีปที่ประเทศไทยตั้งอยู่ ซึ่งในทวีปดังกล่าวมีความหลากหลายทั้งเชื้อชาติ ศาสนา ตลอดจนวิถีในการดำเนินชีวิต ฯลฯ)*

แหล่งเรียนรู้

- ห้องสมุด

สื่อ

๑. https://earth.google.com

๒. https://th.wikipedia.org/wiki/แม่แบบ: แผนที่โลก

๓. กิจกรรม “สายลับ ๐๐๗”

๔. สลากสถานที่ ๑๕ สถานที่

๕. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษา ปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การอภิปรายความสำคัญของลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม	๓. ครูกล่าวนำเข้าสู่บทเรียน “ทวีปแต่ละทวีปจะมีสิ่งที่น่าสนใจและน่าค้นหาแตกต่างกันไป สะท้อนให้เห็นว่าพื้นที่ต่าง ๆ ในโลกได้รับผลจากการสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันออกไป” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนศึกษาเรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือจากหนังสือเรียน หรือแหล่งข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต จากนั้นครูนำรูปภาพแผนที่โลกแสดงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้ ๑) บริเวณใดคือทวีปอเมริกาเหนือ *(ทวีปสีเขียวอ่อน)* ๒) ทวีปอเมริกาเหนือตั้งอยู่ทางซีกโลกใด *(ซีกโลกเหนือ)* ๓) ทวีปอเมริกาเหนืออยู่ระหว่างเส้นละติจูดและลองจิจูดใด *(ตำแหน่งของละติจูดและลองจิจูด)* ๔) ทวีปอเมริกาเหนือมีขนาดเป็นลำดับที่เท่าไหร่ของโลก *(ลำดับที่ ๓ ของโลก)* (Obj. ๑, ๒, ๓, ๔)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

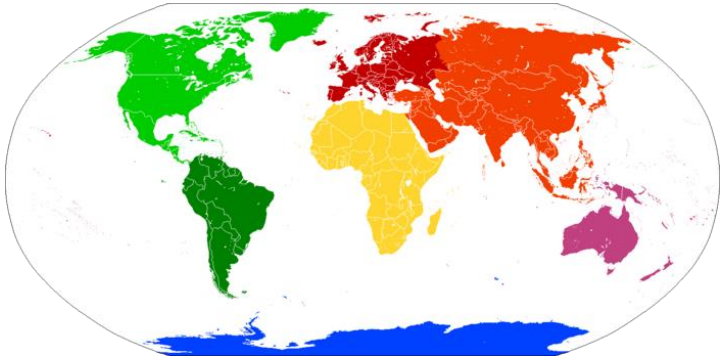

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/แม่แบบ: แผนที่โลก

๒. นักเรียนจับคู่กันตามความสมัครใจทำกิจกรรม “สายลับ ๐๐๗” โดยผู้สอนอ่านสถานการณ์สมมติ ดังนี้ “ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกามอบหมายให้ ๐๐๗ หาที่ตั้งระเบิดนิวเคลียร์ที่แอบซุกซ่อนอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือให้พบภายใน ๑๐ นาที ไม่เช่นนั้นหากหมดเวลาระเบิดจะทำงานและทำลายโลกทันที”

๓. ครูนำสลากที่กำหนดสถานที่ตั้งระเบิดนิวเคลียร์ไว้เรียบร้อยแล้ว ๑๕ สถานที่ *(เช่น เกาะกรีนแลนด์ มหาสมุทรอาร์กติก..)* และสุ่มหยิบครั้งละ ๑ สถานที่ ให้นักเรียนร่วมกันหาภายในเวลา ๑๐ วินาที นักเรียนคู่ใดหาเจอก่อนให้ยกมือขึ้น ครูจะจดบันทึกคะแนนไว้คู่ไหนหาพบเร็วที่สุดจะเป็นผู้ชนะ (Obj. ๔)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ เพื่อสรุปบทเรียน และพัฒนาความคิดรวบยอด โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ - ทวีปอเมริกาเหนือตั้งอยู่ในเขตซีกโลกใด (*ซีกโลกเหนือ)* - บริเวณใดของทวีปที่นักเรียนคิดว่าน่าจะเป็นพื้นที่ปกคลุมด้วยน้ำแข็ง และมีอากาศเย็น *(บริเวณทางตอนเหนือใกล้กับขั้วโลก)* - นักเรียนคิดว่าลักษณะดังกล่าวส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในพื้นที่นั้น ๆ หรือไม่ อย่างไร *(ส่งผลให้ผู้คนในพื้นที่ต้องปรับตัวเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ เพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้)* (Obj. ๗)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุที่ตั้ง และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ ๒. บอกขนาดของทวีปอเมริกาเหนือ ๓. บอกภูมิภาคและระบุที่ตั้งของประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ	- ตอบคำถาม	- คำถาม - กิจกรรม “สายลับ ๐๐๗”	**ดี :** ระบุที่ตั้ง และอาณาเขต ขนาดของทวีปภูมิภาค และระบุที่ตั้งของประเทศในทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้องครบถ้วน **พอใช้:** ระบุที่ตั้ง และอาณาเขต ขนาดของทวีป ภูมิภาค และระบุที่ตั้งของประเทศในทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้องแต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุที่ตั้ง และอาณาเขต ขนาดของทวีปภูมิภาค และระบุที่ตั้งของประเทศในทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ศึกษา ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ	- การสืบค้น	- เครื่องมือทางภูมิศาสตร์	**ดี :** เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษา ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษา ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้อง ๒ ประเด็น **ปรับปรุง :** เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษา ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้อง ๑ ประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** นำเสนอ ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง เปรียบเทียบความสำคัญของลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้ :** นำเสนอ ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง เปรียบเทียบความสำคัญของลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอ ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง เปรียบเทียบความสำคัญของลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือได้ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑
เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ

กิจกรรมสายลับ ๐๐๗

สถานการณ์สมมติ

"ประธานาธิบดีแห่งสหรัฐอเมริกามอบหมายให้ ๐๐๗ หาที่ตั้งระเบิดนิวเคลียร์ที่แอบซุกซ่อนอยู่ตามพื้นที่ต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาให้พบภายใน ๑๐ นาที ไม่เช่นนั้นหากหมดเวลาระเบิดจะทำงานและทำลายโลกทันที"

สลาก (แบ่งตามที่ตั้งสัมพันธ์)

ทิศเหนือ	ทิศตะวันออก	ทิศใต้	ทิศตะวันตก
มหาสมุทรอาร์กติก	มหาสมุทรแอตแลนติก	คลองปานามา	มหาสมุทรแปซิฟิก
อ่าวฮัดสัน	เกาะนิวฟันด์แลนด์	ทะเลแคริบเบียน	ช่องแคบแบริง
ทะเลโบฟอร์ต	เกาะเบอร์มิวดา	มหาสมุทรแปซิฟิก	อ่าวอะแลสกา
อ่าวแบฟฟิน	หมู่เกาะบาฮามาส	อ่าวเม็กซิโก	อ่าวแคลิฟอร์เนีย
ช่องแคบเดวิส	ทะเลแลบราดอร์	มหาสมุทรแอตแลนติก	เกาะแวนคูเวอร์
ทะเลแลบราดอร์	ประเทศแคนาดา	หมู่เกาะเวสต์อินดีส	หมู่เกาะอาลิวเชียน
เกาะวิกตอเรีย		เกาะฮิสแปนิโอลา	หมู่เกาะควีนชาร์ล็อต
เกาะแบฟฟิน		เกาะจาเมกา	แหลมพรินซ์ออฟเวลส์
แหลมมอร์ริสเจซัป		เกาะเปอร์โตริโก	
เกาะกรีนแลนด์		ประเทศปานามา	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถจำแนกเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ โดยให้ชมวีดิทัศน์ เรื่อง Best of USA in 4K เป็นเวลา ๓.๒๑ นาที จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันบอกลักษณะภูมิประเทศที่เห็นในวีดิทัศน์ดังกล่าวว่าอยู่ในประเทศใด และพบอะไรบ้าง *(ประเทศสหรัฐอเมริกา, ภูเขา แม่น้ำ มหาสมุทร)*

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=4Ot0T4iCXfM

แหล่งเรียนรู้

- ห้องสมุด

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ Best of USA in 4K

๒. แผนที่ภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ http://bit.ly/2ylvEty

๓. กิจกรรม “หากันจนเจอ”

๔. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การกิจกรรมในใบงานเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

๒. การอภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือที่ส่งผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๒. นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาเขตภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศ และตำแหน่งภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือที่ส่งผลต่อ สภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมได้อย่างสมเหตุสมผล	๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “นอกจากลักษณะภูมิประเทศดังกล่าวที่ปรากฏในประเทศสหรัฐอเมริกาแล้ว ทวีปอเมริกาเหนือยังมีความหลากหลายทางลักษณะภูมิประเทศแบบอื่น ๆ อีกด้วย” **ขั้นสอน** ๑. นักเรียนใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น ลูกโลก แผนที่ภูมิประเทศ รูปถ่ายทางดาวเทียม หรือหนังสือเรียน ศึกษาเกี่ยวกับการจำแนกเขตภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศ และบริเวณที่ตั้งของภูมิประเทศในทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๓) ๒. ครูแสดงแผนที่ภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือบนกระดาน จากนั้นสุ่มนักเรียนออกมาชี้แผนที่จำแนกเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือบนแผนที่ ครูเฉลยคำตอบพร้อมอธิบายเพิ่มเติม ๔ เขต ได้แก่ ๑) เขตเทือกเขาสูงภาคตะวันตก ๒) เขตที่ราบภาคกลาง ๓) เขตหินเก่าแคนาดา ๔) เขตเทือกเขาภาคตะวันออก (Obj. ๓, ๔)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ที่มา : http://bit.ly/2OCipp1

๓. นักเรียนทำกิจกรรม “หากันจนเจอ” โดยนักเรียนจะได้รับบัตรคำที่ระบุชื่อภูมิประเทศ *(ชื่อเทือกเขา ชื่อแม่น้ำ....)* คนละ ๑ ใบ จากนั้นให้นักเรียนนำบัตรคำที่ได้รับไปรวมกลุ่มกับเพื่อนที่ได้ภูมิประเทศในเขตเดียวกัน จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันตรวจสอบความถูกต้อง (Obj. ๒, ๓)

๔. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ เป็นการทบทวนบทเรียน (Obj. ๑)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือโดยมีแนวคำถาม ดังนี้ - “หากมีบุคคลที่นักเรียนรู้จักต้องเดินทางไปใช้ชีวิตที่ทวีปอเมริกาเหนือ แต่ยังไม่ได้ตัดสินใจว่าจะอาศัยบริเวณไหนของทวีป นักเรียนจะให้ข้อเสนอแนะอย่างไร” *(เลือกอยู่อาศัยบริเวณที่เป็นที่ราบ ชายฝั่งทะเล หรือบริเวณที่เป็นทุ่งหญ้าอุดมสมบูรณ์)* - จากคำถามข้อที่แล้ว เพราะเหตุใดนักเรียนจึงเลือกให้ไปตั้งหลักแหล่งบริเวณพื้นที่ดังกล่าว *(เพราะมีสภาพพื้นที่ที่อุดมสมบูรณ์ และเหมาะสมต่อการดำรงชีวิต)* - เพราะเหตุใดนักเรียนจงไม่เลือกให้ไปตั้งหลักแหล่งบริเวณตอนเหือกเขาทางตะวันตก *(เพราะมีสภาพพื้นที่เป็นทะเลทราย และเหือกเขาซึ่งมีความแห้งแล้ง ไม่เหมาะต่อการดำรงชีวิต)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	- นักเรียนคิดว่าลักษณะที่ตั้ง สภาพพื้นที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของมนุษย์หรือไม่ เพราะเหตุใด *(ส่งผล เพราะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งทรัพยากร และธรรมชาติของแต่ละพื้นที่ล้วนเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของมนุษย์ในพื้นที่นั้น ๆ มนุษย์จึงต้องเรียนรู้และปรับตัว หรือเลือกสรรพื้นที่ที่เหมาะสมต่อการดำรงชีวิต)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะภูมิ-ประเทศของทวีปอเมริกาเหนือด้านทักษะและกระบวนการ ๒. จำแนกเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ	- ตอบคำถาม - การทำใบงาน - การทำกิจกรรม	- คำถาม - ใบงานเรื่องลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ - กิจกรรม “หากันจนเจอ”	**ดี :** บอก ระบุ นำเสนอลักษณะภูมิประเทศ และเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** บอก ระบุ นำเสนอลักษณะภูมิประเทศ และเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดข้อมูลและเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอก ระบุ นำเสนอลักษณะภูมิ-ประเทศ และเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ในการศึกษาเขตภูมิประเทศ ลักษณะภูมิ-ประเทศ และตำแหน่งภูมิ-ประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ	- ตอบคำถาม - การสืบค้น - จำแนกบัตรคำ	- ตอบคำถาม - เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ - กิจกรรม “หากันจนเจอ”	**ดี :** เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาเขตภูมิประเทศ ลักษณะภูมิ-ประเทศ และตำแหน่งภูมิ-ประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** เลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาเขตภูมิประเทศ ลักษณะภูมิ-ประเทศ และตำแหน่งภูมิ-ประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องแต่ขาดเหตุผลบางประการ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถเลือกใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาเขตภูมิประเทศ ลักษณะภูมิประเทศ และตำแหน่งภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือที่ส่งผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคม	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** แสดงความคิดเห็น นำเสนอ เชื่อมโยงเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือที่ส่งผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมได้อย่างมีเหตุผลครบถ้วน **พอใช้ :** แสดงความคิดเห็น นำเสนอเชื่อมโยงเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือที่ส่งผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถแสดงความคิดเห็น นำเสนอเชื่อมโยงเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือที่ส่งผลต่อสภาพการเมือง เศรษฐกิจ สังคมได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

กิจกรรมหากันจนเจอ

๑ เขตเทือกเขาสูงภาคตะวันตก	๒ เขตหินเก่าแคนาดา/เขตคะเนเดียนชิลด์
๓ เขตที่ราบภาคกลาง/เขตที่ราบเกรตเพลนส์	๔ เขตเทือกเขาหินเก่าภาคตะวันออก

๑. เขตเทือกเขาสูงภาคตะวันตก

เทือกเขาร็อกกี	ทิวเขาแคสเคด	เทือกเขาเซียร์ราเนวาดา	เทือกเขาโคสต์
เทือกเขาเซียร์รามาเดรออกซิเดนตัล		เทือกเขาเซียร์รามาเดรโอเรียนตัล	
เทือกเขาอะแลสกา	เทือกเขาบรุกส์	เทือกเขาแมกแคนซี	ที่ราบสูงอะแลสกา
ที่ราบสูงเม็กซิโก	ที่ราบสูงโคโลราโด	ที่ราบสูงบริติชโคลัมเบีย	ที่ราบสูงเกรตเบซิน
แม่น้ำยูคอน	แม่น้ำเฟรเซอร์	แม่น้ำโคลัมเบีย	แม่น้ำโคโลราโด

๒. เขตหินเก่าแคนาดา/เขตคะเนเดียนชิลด์

รอบอ่าวฮัดสัน	ตอนบนกลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์

๓. เขตที่ราบภาคกลาง/เขตที่ราบเกรตเพลนส์

ที่ราบลุ่มแม่น้ำแมกแคนซี	ที่ราบลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอเรนท์		ทะเลสาบมิชิแกน
ทะเลสาบฮูรอน	ทะเลสาบออนแทริโอ	ทะเลสาบอีรี	ทะเลสาบซุพีเรียร์
แม่น้ำเรด	แม่น้ำเทนเนสซี	แม่น้ำมิสซูรี	แม่น้ำโอไฮโอ
แม่น้ำอาร์คันซอ	แม่น้ำมิสซิสซิปปี	แม่น้ำรีโอแกรนด์	ที่ราบแพรรีแคนาดา

๔. เขตเทือกเขาหินเก่าภาคตะวันออก

เกาะนิวฟันด์แลนด์	เทือกเขาแอปพาเลเชียน	เทือกเขาแคตสกิลส์
ทิวเขาบลูริดจ์	เทือกเขาแอลลิเกนี	ทิวเขากรีน

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนระบุชื่อภูมิประเทศตามเขตภูมิประเทศให้ถูกต้อง

๑. เขตเทือกเขาสูงภาคตะวันตก

๒. เขตหินเก่าแคนาดา/เขตคะเนเดียนชิลด์

๓. เขตที่ราบภาคกลาง/เขตที่ราบเกรตเพลนส์

๔. เขตเทือกเขาหินเก่าภาคตะวันออก

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงาน
เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนระบุชื่อภูมิประเทศตามเขตภูมิประเทศให้ถูกต้อง

๑. เขตเทือกเขาสูงภาคตะวันตก

.....เทือกเขาร็อกกี, ทิวเขาแคสเคด, เทือกเขาเซียร์ราเนวาดา, เทือกเขาโคสต์, เทือกเขาเซียร์รามาเดรออกซิเดนตัล, เทือกเขาเซียร์รามาเดรโอเรียนตัล, เทือกเขาอะแลสกา, เทือกเขาบรุกส์, เทือกเขาแมกแคนซี, ที่ราบสูงอะแลสกา, ที่ราบสูงเม็กซิโก, ที่ราบสูงโคโลราโด, ที่ราบสูงบริติชโคลัมเบีย, ที่ราบสูงเกรตเบซิน, แม่น้ำยูคอน, แม่น้ำเฟรเซอร์, แม่น้ำโคลัมเบีย, แม่น้ำโคโลราโด.....

๒. เขตหินเก่าแคนาดา/เขตคะเนเดียนชิลด์

.....รอบอ่าวฮัดสัน, ตอนบนกลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์.....

๓. เขตที่ราบภาคกลาง/เขตที่ราบเกรตเพลนส์

.....ที่ราบลุ่มแม่น้ำแมกแคนซี, ที่ราบลุ่มแม่น้ำเซนต์ลอเรนท์, ทะเลสาบมิชิแกน, ทะเลสาบฮูรอน, ทะเลสาบออนแทริโอ, ทะเลสาบอีรี, ทะเลสาบซุพีเรียร์, แม่น้ำเรด, แม่น้ำเทนเนสซี, แม่น้ำมิสซูรี, แม่น้ำโอไฮโอ, แม่น้ำอาร์คันซอ, แม่น้ำมิสซิสซิปปี, แม่น้ำรีโอแกรนด์, ที่ราบแพรรีแคนาดา.....

๔. เขตเทือกเขาหินเก่าภาคตะวันออก
.....เกาะนิวฟันด์แลนด์, เทือกเขาแอปพาเลเชียน, เทือกเขาแคตสกิลส์, ทิวเขาบลูริดจ์, เทือกเขาแอลลิเกนี, ทิวเขากรีน.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศ และลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถบอกลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้ทวีปอเมริกาเหนือมีเขตภูมิอากาศที่หลากหลายได้อย่างสมเหตุสมผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันพิจารณาภาพลักษณะภูมิอากาศที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือ ดังนี้

ที่มา : https://www.sanook.com/news/4867942

แหล่งเรียนรู้

- ห้องสมุด

๑. ภาพภูมิอากาศประเทศสหรัฐอเมริกา https://www.sanook.com/news/4867942/

๒. ภาพภูมิอากาศประเทศบาฮามาส https://www.dogsclip.com/articles/361/

๓. แผนที่ภูมิประเทศทวีปอเมริกาเหนือ http://bit.ly/2yHXqqm

๔. แผนที่เขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ http://bit.ly/2OldLGm

๕. แผ่นป้ายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ ๑๒ เขต

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การทำกิจกรรมในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

๒. การอภิปรายอิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือที่มีความสอดคล้องกันได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายอิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	 ที่มา : https://www.dogsclip.com/articles/361/ จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “เพราะเหตุใดประเทศสหรัฐอเมริกาจึงมีลักษณะภูมิอากาศที่แตกต่างจากประเทศบาฮามาสที่อยู่ในทวีปเดียวกัน” *(เพราะบาฮามาสอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรจึงมีอากาศร้อนกว่าประเทศสหรัฐอเมริกาที่อยู่ในเขตอากาศอบอุ่นไปจนถึงอากาศหนาว)* ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “การที่แต่ละประเทศมีความแตกต่างกับเป็นผลมาจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนในทวีป”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขั้นสอน

๑. ครูนำแผนที่แสดงลักษณะภูมิประเทศ และแผนที่แสดงเขตลักษณะเขตอากาศของทวีปอเมริกาเหนือติดบนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ ดังนี้

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

ที่มา: ประเสริฐ วิทยาวัฐ และคนอื่น ๆ, หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา, 2544, หน้า 54.

ที่มา : http://bit.ly/2YGmzw9

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑.๑ ที่ตั้ง ๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ ๑.๓ กระแสน้ำ ๑.๔ ทิศทางลมประจำ ๑.๕ ระยะห่างจากทะเล ๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม จำนวน ๑๐ กลุ่ม คละความสามารถ โดยแต่ละกลุ่มจะได้รับแผ่นป้ายบรรยายลักษณะภูมิอากาศกลุ่มละ ๑ แผ่นที่ไม่ซ้ำกัน จากนั้นนักเรียนในกลุ่มร่วมกันศึกษาลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่กลุ่มตนได้รับ และบันทึกข้อมูลลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒, ๓) จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวางแผ่นป้ายไว้ที่เดิมและให้นักเรียนเปลี่ยนที่นั่งเพื่อศึกษาในแผ่นป้ายต่อไปจนครบทั้ง ๑๐ กลุ่ม โดยวนตามเข็มนาฬิกา (Obj. ๑) ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ชักภาพ” โดยครูแสดงรูปภาพที่เกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศและพืชพรรณทางธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ จำนวน ๑๐-๑๓ ภาพ จากนั้นให้นักเรียนร่วม	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	แข่งขันกันตอบว่าภาพดังกล่าวสอดคล้องกับภูมิอากาศใด และวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือให้ถูกต้อง หากนักเรียนกลุ่มใดตอบคำถามได้ถูกต้องและเร็วที่สุดจะได้เปิดแผ่นป้ายคะแนน แผ่นป้ายคะแนนประกอบด้วย ๑, ๒, ๓, ๔ และ ๕ (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและพัฒนาความคิดรวบยอด โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ - “หากนักเรียนเดินทางไปเที่ยวบริเวณตอนเหนือของทวีปอเมริกาเหนือ ควรแต่งกายอย่างไร” *(แต่งกายด้วยชุดที่หนาเพื่อป้องกันความหนาว)* - นักเรียนคิดว่าสภาพภูมิอากาศส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของผู้คนหรือไม่ อย่างไร *(ส่งผล เพราะ แต่ละพื้นที่มีสภาพภูมิอากาศที่แตกต่างกันไป ตลอดจนความหลากหลายของพืชพรรณธรรมชาติ ส่งผลให้มนุษย์ต้องเรียนรู้ และทำกิจกรรมในการดำเนินชีวิตเพื่อให้สอดคล้องกับลักษะภูมิอากาศในพื้นที่นั้น ๆ)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน	**ดี:** ระบุลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** ระบุลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้อง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลให้ทวีปอเมริกาเหนือมีเขตภูมิอากาศที่หลากหลาย ๒. วิเคราะห์ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือที่มีความสอดคล้องกัน	- ตอบคำถาม - การทำกิจกรรม “ชักภาพ”	- คำถาม - กิจกรรม “ชักภาพ”	**ดี :** จำแนกปัจจัยที่ส่งผลให้ทวีปอเมริกาเหนือมีเขตภูมิอากาศที่หลากหลาย และลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือที่มีความสอดคล้องกันได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้ :** จำแนกปัจจัยที่ส่งผลให้ทวีปอเมริกาเหนือมีเขตภูมิอากาศที่หลากหลาย และลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือที่มีความสอดคล้องกันได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถจำแนกปัจจัยที่ส่งผลให้ทวีปอเมริกาเหนือมีเขตภูมิอากาศที่หลากหลายและลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือที่มีความสอดคล้องกันได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายอิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** นำเสนอ เชื่อมโยง วิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** นำเสนอ เชื่อมโยง วิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอ เชื่อมโยง วิเคราะห์อิทธิพลของลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนในทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓
เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

แผ่นป้ายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือทั้ง ๑๐ เขต

ภูมิอากาศแบบทะเลทราย
(Desert climate)

บริเวณภาคตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา และตอนกลางของที่ราบสูงเม็กซิโก ลักษณะภูมิอากาศร้อนจัดตลอดปี มีฝนตกน้อยมาก

พืชพรรณธรรมชาติได้แก่ พืชทะเลทราย เช่น กระบองเพชร ไม้พุ่มหนาม

ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย
(Steppe climate)

บริเวณที่ราบสูงบริติสโคลัมเบียบางส่วนของแคนาดาและเม็กซิโก มีอากาศแห้งแล้งมาก ในฤดูหนาวอากาศหนาวจัด ฝนตกน้อย

พืชพรรณธรรมชาติเป็นทุ่งหญ้าต้นสั้นที่เรียกว่าภูมิอากาศแบบ ทุ่งหญ้าสเตปป์ (Steppe) ส่วนมากใช้ประโยชน์ด้านการเลี้ยงสัตว์เขตอบอุ่น

ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน

(Mediterranean climate)

บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณมลรัฐแคลิฟอร์เนีย มีอากาศอบอุ่นในฤดูหนาว และร้อนจัดในฤดูร้อน ท้องฟ้าโปร่งตลอดปี มีฝนตกปานกลาง ส่วนใหญ่ตกในฤดูหนาว

พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าละเมาะ เป็นพุ่มไม้เตี้ย ๆ ที่เรียกว่า “ป่าแคระ” (Chaparral)

ภูมิอากาศแบบชายฝั่งมหาสมุทรด้านตะวันตก

(Marine West-coast Climate)

บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก ทางด้านตะวันตกของประเทศแคนาดา เป็นบริเวณที่ได้รับอิทธิพลของลมตะวันตกที่พัดมาจากมหาสมุทรแปซิฟิก ลักษณะภูมิอากาศเป็นแบบอบอุ่น ฤดูร้อนอุณหภูมิปานกลาง ฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด มีฝนตกเล็กน้อยตลอดปี

พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ ป่าดิบชื้นในเขตอบอุ่น ประกอบด้วยป่าไม้ผลัดใบผสมกับป่าสน และมีมอสเป็นพืชผิวดิน

ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป
(Humid continental climate)

บริเวณที่ราบรอบ ๆ ทะเลสาบทั้งห้า ลักษณะอากาศมีอุณหภูมิต่ำในฤดูหนาว ฤดูร้อนอุณหภูมิสูงปานกลาง มีฝนตกในฤดูร้อน

พืชพรรณธรรมชาติได้แก่ ป่าผลัดใบชนิดใบกว้าง เช่น โอ๊ก บีช เมเบิล เอล์ม และเซสต์นัต ป่าไม้ที่ไม่ผลัดใบชนิดที่มีใบแหลม หรือป่าสนผสมป่าไม้ผลัดใบ

ภูมิอากาศแบบไทกาหรือแบบกึ่งขั้วโลก
(Taiga climate)

บริเวณทางตอนเหนือของประเทศแคนาดา และมลรัฐอแลสกาของสหรัฐอเมริกา ลักษณะภูมิอากาศหนาวจัดเป็นระยะเวลานาน มีหิมะตกหนัก ฤดูร้อนอากาศเย็นและมีระยะสั้น มีฝนตกน้อย พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ ป่าสน

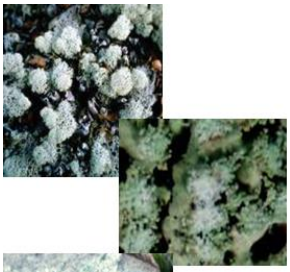

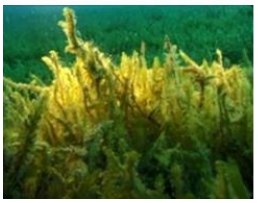

ภูมิอากาศแบบทุนดราหรือแบบขั้วโลก (Tundra climate)

บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรอาร์ติกของมลรัฐอแลสกา และแคนาดา ร่วมทั้งชายฝั่งของเกาะกรีนแลนด์ ลักษณะอากาศหนาวเย็นตลอดปี

พืชพรรณธรรมชาติเป็นพวก หญ้ามอส ตะไคร่น้ำ

ภูมิอากาศแบบทุ่งน้ำแข็ง (Ice-cap climate)

บริเวณเกาะกรีนแลนด์ ลักษณะภูมิอากาศหนาวจัดตลอดปี พื้นที่ปกคลุมด้วยน้ำแข็งตลอดปี ไม่มีพืชพันธุ์ใด ๆ ขึ้นได้เลย บริเวณขอบชายทะเลจะมีพืชพรรณธรรมชาติจำพวก มอส ตะไคร่น้ำ ขึ้นได้บ้าง

ภูมิอากาศแบบที่สูง
(Highland climate)

บริเวณเทือกเขาร็อกกี และเทือกเขาทางด้านตะวันตกของทวีปอเมริกาเหนือ ซึ่งมีลักษณะภูมิอากาศแตกต่างกันไปตามระดับความสูงจากระดับน้ำทะเล

บริเวณยอดของเทือกเขาสูงเหล่านี้จะเป็นป่าสน บางแห่งมีหิมะปกคลุมแบบทุนดราซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความสูงของเทือกเขาเป็นสำคัญ

ภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น
(Tropical rainforest climate)

บริเวณอเมริกากลาง หรือ ลาตินอเมริกา และหมู่เกาะอินดิสตะวันตก (ที่ตั้งของประเทศคิวบา) มีภูมิอากาศร้อน มีฝนตกชุกตลอดปี

พืชพรรณธรรมชาติ ได้แก่ ป่าไม้เมืองร้อน หรือป่าดิบชื้น

เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

กิจกรรรมชักภาพ

ภูมิอากาศแบบป่าดิบชื้น

ที่มา : http://theworld05363.blogspot.com/p/blog-page_57.html

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย

ที่มา : https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_North_American_deserts

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบทะเลทราย

ที่มา : http://global.numud.com/tropical-dryarid-climate-deserts-and-steppes-105

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบทะเลทราย

ที่มา : https://www.britannica.com/place/North-American-Desert

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน

ที่มา : https://www.pmfias.com/mediterranean-climate-warm-temperate-western-margin-climate-warm-temperate-west-coast-climate/

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก

ที่มา : https://kobesuck.weebly.com/

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป

ที่มา : https://courses.lumenlearning.com/geophysical/chapter/humid-continental-group-d/
(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบไทกา

ที่มา : https://www.tourist-destinations.net/2014/05/yukon-canada.html
(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบทุนดรา

ที่มา : https://www2.palomar.edu/users/warmstrong/biomes.htm

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบทุ่งน้ำแข็ง

ที่มา : https://blogs.dw.com/ice/?tag=usa

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบทุ่งน้ำแข็ง

ที่มา : https://blogs.dw.com/ice/?tag=usa

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

ภูมิอากาศแบบแบบที่สูง

ที่มา : https://sites.google.com/site/climatetypes/highland

(เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑)

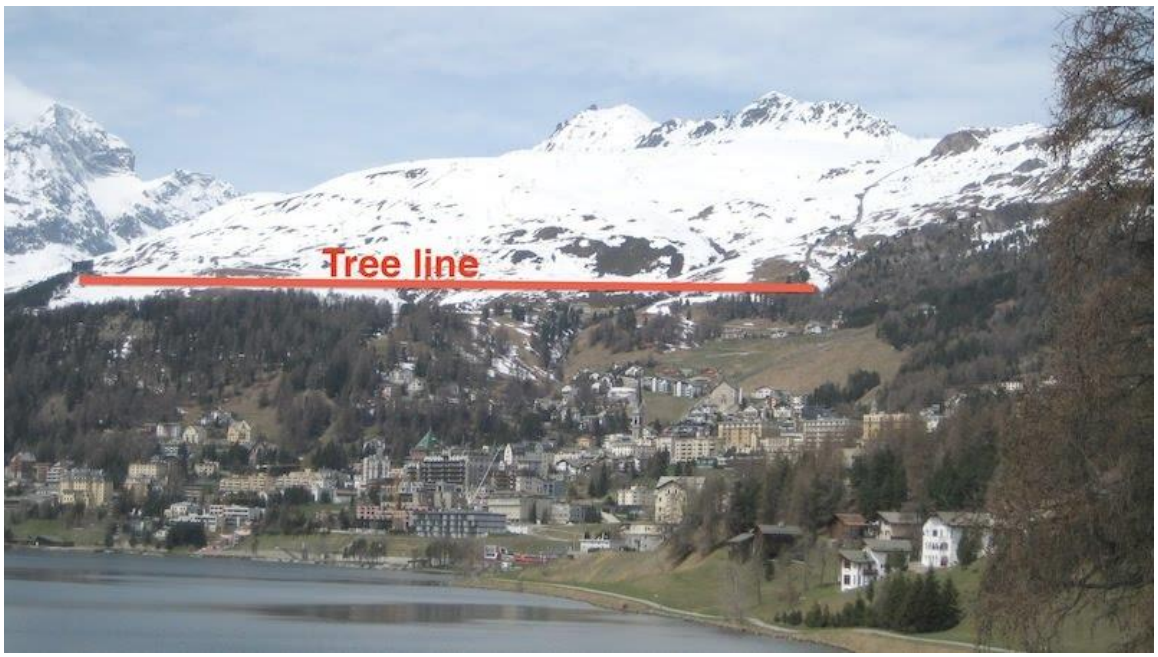

ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ
คำสั่ง ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติให้ถูกต้อง

ที่	ภูมิอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ	พืชพรรณ	บริเวณ
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

เฉลยใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนบันทึกข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศและพืชพรรณธรรมชาติให้ถูกต้อง

ที่	ภูมิอากาศ	ลักษณะภูมิอากาศ	พืชพรรณ	บริเวณ
๑	ป่าดิบชื้น (Tropical rainforest Climate)	อากาศร้อน มีฝนตกชุกตลอดปี	ป่าไม้เมืองร้อนหรือป่าดิบชื้น	อเมริกากลางหรือลาตินอเมริกา และหมู่เกาะอินดิสตะวันตก (ที่ตั้งของประเทศคิวบา)
๒	ทุ่งหญ้ากึ่งทะเลทราย (Desert Climate)	อากาศแห้งแล้งมาก ในฤดูหนาวอากาศหนาวจัด ฝนตกน้อย	ทุ่งหญ้าต้นสั้น เรียกทุ่งหญ้าสเตปป์	ที่ราบสูงบริติสโคลัมเบีย บางส่วนของแคนาดาและเม็กซิโก
๓	ทะเลทราย (Desert Climate)	ร้อนจัดตลอดปี มีฝนตกน้อยมาก	กระบองเพชร ไม้พุ่มหนาม	ภาคตะวันตกเฉียงใต้ของสหรัฐอเมริกา และตอนกลางของที่ราบสูงเม็กซิโก
๔	เมดิเตอร์เรเนียน (Mediterranean Climate)	อากาศอบอุ่นในฤดูหนาว และร้อนจัดในฤดูร้อน ท้องฟ้าโปร่งตลอดปี มีฝนตกปานกลาง ส่วนใหญ่ตกในฤดูหนาว	ป่าละเมาะ ป่าแคระ เป็นไม้พุ่มเตี้ย ๆ	ชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก บริเวณมลรัฐแคลิฟอร์เนีย
๕	ชายฝั่งมหาสมุทรด้านตะวันตก (Marine West-coast Climate)	อบอุ่น ฤดูร้อนอุณหภูมิปานกลาง ฤดูหนาวอากาศไม่หนาวจัด มีฝนตกเล็กน้อยตลอดปี	ป่าดิบชื้นในเขตอบอุ่น ประกอบด้วยป่าไม้ผลัดใบผสมกับป่าสนและมีมอสเป็นพืชผิวดิน	ชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก ทางด้านตะวันตกของประเทศแคนาดา
๖	อบอุ่นชื้นภาคพื้นทวีป (Humid Continental Climate)	อุณหภูมิต่ำในฤดูหนาว ฤดูร้อนอุณหภูมิสูงปานกลาง มีฝนตกในฤดูร้อน	ป่าผลัดใบชนิดใบกว้าง เช่น โอ๊ก บีช เมเบิล เอล์ม และเชสต์นัต ป่าไม้ที่ไม่ผลัดใบชนิดที่มีใบแหลม หรือป่าสนผสมป่าไม้ผลัดใบ	ที่ราบรอบ ๆ ทะเลสาบทั้งห้า
๗	ไทกาหรือกึ่งขั้วโลก (Taiga Climate)	หิมะตกหนัก ฤดูร้อนอากาศเย็นและมีระยะสั้น มีฝนตกน้อย	ป่าสน	ตอนเหนือของประเทศแคนาดาและมลรัฐอะแลสกาของประเทศสหรัฐอเมริกา
๘	ทุนดราหรือขั้วโลก (Tundra Climate)	อากาศหนาวเย็นตลอดปี	หญ้ามอสส์ ตะไคร่น้ำ	ชายฝั่งมหาสมุทรอาร์กติกของมลรัฐอะแลสกา และประเทศแคนาดา รวมทั้งชายฝั่งของเกาะกรีนแลนด์
๙	ทุ่งน้ำแข็ง (Ice-cap Climate)	อากาศหนาวจัดตลอดปี พื้นที่ปกคลุมด้วยน้ำแข็งตลอดปี	ไม่มีพืชพันธุ์ใด ๆ ขึ้นได้เลย บริเวณขอบชายทะเลจะมีพืชพรรณจำพวกมอสส์ ตะไคร่น้ำขึ้นได้บ้าง	เกาะกรีนแลนด์
๑๐	ที่สูง (Highland Climate)	แตกต่างกันไปตามระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง	ยอดของเทือกเขาสูงจะเป็นต้นสน บางแห่งมีหิมะปกคลุมแบบทุนดรา ซึ่งขึ้นอยู่กับระดับความสูงของเทือกเขาเป็นสำคัญ	เทือกเขาร็อกกี และเทือกเขาทางด้านตะวันตกของทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะประชากรและการเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ โดยผู้สอนให้นักเรียนพิจารณาภาพชาวอินเดียนแดง และมีแนวคำถาม ดังนี้

ที่มา : http://bit.ly/33dOAyl

- นักเรียนทราบหรือไม่ว่าคนในภาพเป็นคนกลุ่มใด *(ชาวอินเดียนแดง)*
- นักเรียนคิดว่าการเข้ามาของชาวยุโรปที่เริ่มต้นตั้งแต่ช่วงราวคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ ส่งผลอย่างไรต่อกลุ่มคนเหล่านี้ *(เกิดการทำสงคราม ส่งผลให้ชาวอินเดียนแดงถูกลดบทบาท และกลายเป็นชนกลุ่มน้อยในทวีปอเมริกาเหนือ)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. ลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ--http://bit.ly/2M2x5vD และ http://bit.ly/2yCm703

๓. จำนวนประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ https://infogram.com/--1gg4qpz3460021y

๔. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สื่อ

๑. สื่อการนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ลักษณะทางประชากร และการเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การสร้างผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ

๒. การอภิปรายความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อทวีปอเมริกาเหนือได้เหมาะสม	๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “นักเรียนจะเห็นได้ว่าประชากรที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกาเหนือประกอบด้วยกลุ่มเชื้อชาติที่หลากหลาย มีความเป็นมาและลักษณะความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว การเข้าใจถึงลักษณะทางประชากร การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือจะช่วยให้นักเรียนเข้าใจการเปลี่ยนแปลงในด้านสังคมและวัฒนธรรม” **ขั้นสอน** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายโดยใช้โปรแกรม PowerPoint เรื่อง ลักษณะทางประชากร และการเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ ที่มา : http://bit.ly/2YsUflH/ และ http://bit.ly/2YOb0Wa และ https://infogram.com/--1gg4qpz3460021y และหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นต้น จากนั้นครูถามนักเรียนด้วยประเด็น ดังนี้ - กลุ่มประชากรของทวีปอเมริกาเหนือประกอบด้วยกลุ่มใดบ้าง *(อินเดียนแดง, เอสกิโม, ชาวยุโรป, ชาวเอเชีย, ชาวแอฟริกา และกลุ่มเลือดผสม)* - ความหนาแน่นของประชากรในบริเวณต่าง ๆ ทวีปอเมริกาเหนือเป็นอย่างไร *(มีทั้งบริเวณที่ประชากรอยู่อย่างหนาแน่นและเบาบาง ซึ่งกระจายไปตามบริเวณต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาเหนือ)* (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	จากนั้น ครูให้นักเรียนวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ ตามการแบ่งภูมิภาคของทวีปอเมริกาเหนือ ดังนี้ ๑) อเมริกาเหนือ ๒) อเมริกากลาง ๓) ประเทศในทะเลแคริบเบียน โดยแสดงเป็นผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางประชากรในทวีปอเมริกาเหนือ ที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๒) ที่มา : https://kruthipamartncw.wordpress.com/2014/06/26/ลักษณะการเขียนผังความคิด	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๑) หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	(ศึกษารูปแบบผังความคิดจากอินเทอร์เน็ต เช่น http://www.si.mahidol.ac.th/th/division/soqd/admin/news_files/403_18_4.pdf) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ - นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดที่ส่งผลให้ทวีปอเมริกาเหนือมีลักษณะประชากรที่หลากหลาย” *(การค้นพบดินแดน การครอบครองดินแดน ความเจริญก้าวหน้า ฯลฯ)* - เพราะเหตุใดบางส่วนของทวีปอเมริกาเหนือจึงมีผู้คนเลือกอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมากกว่าบริเวณอื่น” *(เพราะมีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศเหมาะในการตั้งถิ่นฐาน การดำเนินชีวิต การทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ การคมนาคม ฯลฯ)* - การเปลี่ยนแปลงทางประชากรส่งผลอย่างไรต่อทวีปอเมริกาเหนือ *(เกิดการผสมผสานทางวัฒนธรรม และรูปแบบวิถีชีวิต ซึ่งเกิดเป็นเอกลักษณ์ของผู้คนในพื้นที่)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** ระบุ จำแนกลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** ระบุ จำแนกลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุจำแนกลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาเหนือ	- การเขียนผังความคิด	- ผังความคิด	**ดี :** จำแนก เชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้ :** จำแนก เชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถจำแนก เชื่อมโยงการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อทวีปอเมริกาเหนือ	- ตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี:** นำเสนอ เชื่อมโยงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้ :** นำเสนอ เชื่อมโยงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอเชื่อมโยงความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีผลต่อทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน
เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับ
ลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

เฉลย ใบงาน
เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับ
ลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางประชากรที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะของภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

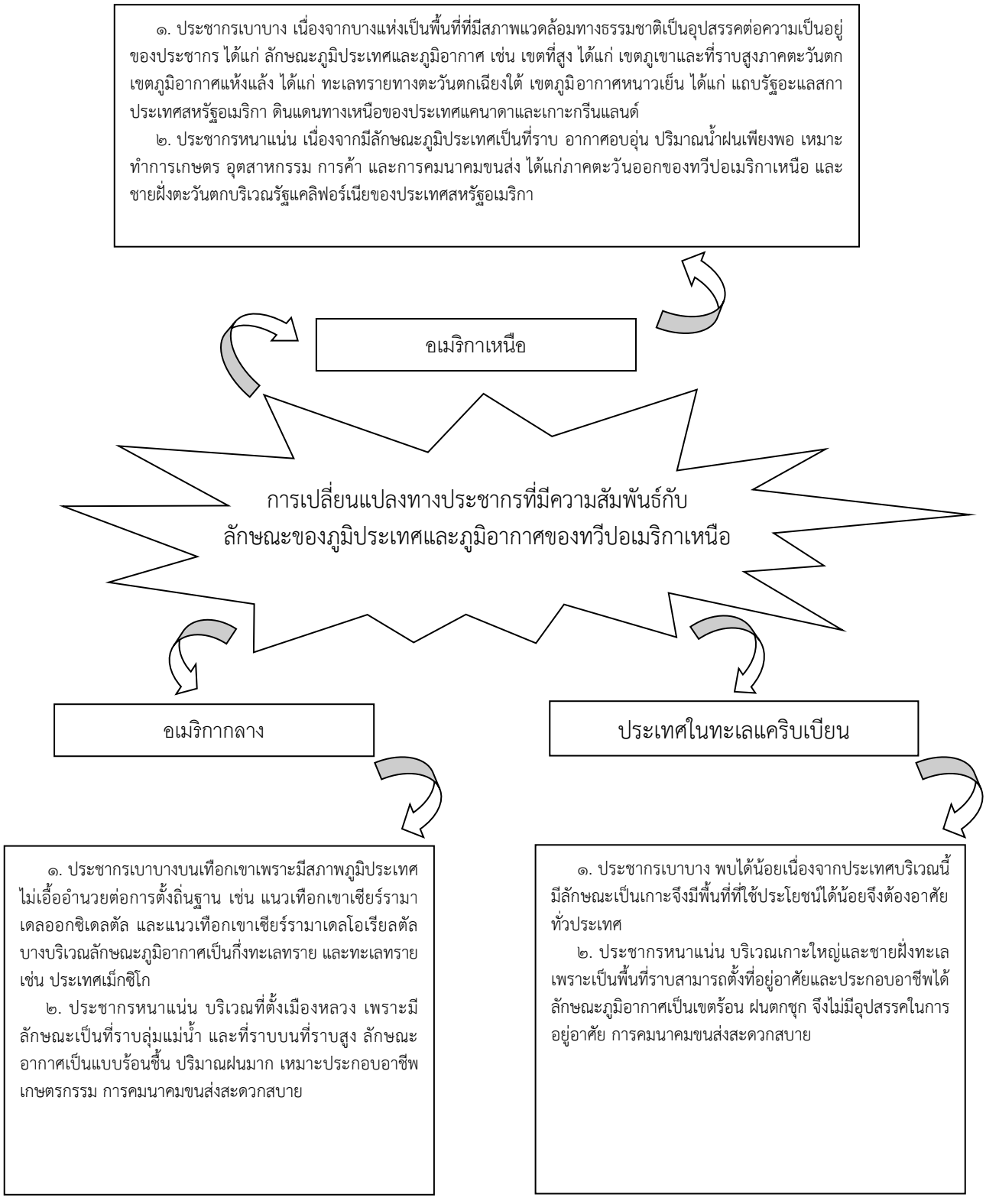

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์และนำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพที่เกี่ยวข้องกับสังคมชนบทและสังคมเมืองในทวีปอเมริกาเหนือ (ตัวอย่าง “รั้วกั้นชายแดนสหรัฐอเมริกา–เม็กซิโก” รั้วกันที่ยาวที่สุดในโลก)

ที่มา : https://www.dekd.com/board/view/3073422/

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากภาพข้างต้นเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

แหล่งเรียนรู้

๑. http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31719/044296

๒. https://www.kroobannok.com/news_file/p767731501820.pdf

๓. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ http://bit.ly/2Khal90 และ http://bit.ly/2KydikH

๔. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สื่อ

- สื่อการนำเสนอ (PowerPoint) เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การสร้างผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

๒. การอภิปรายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	- จากภาพนักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใดจึงมีการสร้างรั้วดังกล่าวขึ้น *(เพื่อป้องกันการอพยพข้ามแดนของผู้คนจากเม็กซิโกเข้าสู่สหรัฐอเมริกา)* - สาเหตุที่ทำให้ผู้คนเหล่านั้นตัดสินใจอพยพ หรือหนีข้ามพรมแดนเป็นเพราะสาเหตุใด *(เพราะสหรัฐอเมริกามีความเจริญก้าวหน้าทั้งทางเศรษฐกิจ อุตสาหกรรม เทคโนโลยี ซึ่งช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น)* ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “จากภาพพรมแดนระหว่างประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศเม็กซิโกที่แสดงถึงความแตกต่างของพื้นที่นั้น สะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างในการตั้งถิ่นฐานทั้งสองประเทศ และสะท้อนให้เห็นถึงความแตกต่างทางด้านสังคมและวัฒนธรรมอื่น ๆ อีกด้วย” **ขั้นสอน** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปราย โดยใช้โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (ศาสนา ภาษา สังคม และวัฒนธรรม) ที่มา : http://bit.ly/2Khal90 และ http://bit.ly/2KydikH และหนังสือเรียน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	รายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับประเด็นข้างต้น โดยมีแนวคำถาม ดังนี้ - ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือเป็นอย่างไร *(มีลักษณะที่เป็นเอกลักษณ์ของแต่ละพื้นที่ และมีความแตกต่างกันตามส่วนต่าง ๆ ของภูมิภาค)* - การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือเป็นอย่างไร *(มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมแบบชนบทเป็นสังคมเมืองมากขึ้น เป็นผลมาจากการทำงานประเภทอุตสาหกรรมที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้น)* (Obj. ๑, ๒) ๒. ครูให้นักเรียนจับคู่ตามความสมัครใจ จากนั้นร่วมกันสืบค้นข้อมูลและวิเคราะห์ลักษณะการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือจากแหล่งเรียนรู้ในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ศาสนา ภาษา สังคม และวัฒนธรรมตามภูมิภาคของทวีปอเมริกาเหนือ โดยแบ่งออกได้ ดังนี้ ๑) แองโกลอเมริกา ๒) ลาตินอเมริกา ๓) ประเทศในหมู่เกาะเวสต์อินดีส	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	จากนั้นให้ผู้เรียนนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาข้อมูลข้างต้นมาแสดงเป็นผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ ที่มา : https://kruthipamartncw.wordpress.com/2014/06/26/ลักษณะการเขียนผังความคิด (ศึกษารูปแบบผังความคิดจากอินเทอร์เน็ต เช่น http://www.si.mahidol.ac.th/th/division/soqd/admin/news_files/403_18_4.pdf) ๓. ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คู่ ออกมานำเสนอผังความคิด และร่วมกันอภิปรายเพิ่มเติมเพื่อให้ข้อมูลถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์ (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ (๒)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียน และพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ ตามแนวคำถาม ดังนี้ - เพราะเหตุใดลักษณะสังคมและวัฒนธรรมของคนในกลุ่มสังคมต่าง ๆ มีความแตกต่างกัน” *(เพราะแต่ละสังคมมีความแตกต่างกันในเรื่องของความเป็นมา ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ)* - หากลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มคนในสังคมต่าง ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจะส่งอย่างไรในอนาคต” *(ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมบางอย่างอาจสูญหายไป หรืออาจเจริญก้าวหน้าขึ้น)* - นักเรียนคิดว่าการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อวิถีชีวิตของผู้คนอย่างไร” *(หากมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชากรต่อประเทศ แต่ถ้าเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ไม่เหมาะสมก็จะสร้างปัญหาและส่งผลกระทบได้)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ ๒. อธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** ระบุ ขยายความลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** ระบุ ขยายความลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุขยายความลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์และนำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ	- เขียนผังความคิด	- ผังความคิด	**ดี :** อธิบาย จำแนก ให้เหตุผล นำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้ :** อธิบาย จำแนก ให้เหตุผล นำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องแต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย จำแนก ให้เหตุผล นำเสนอการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

เฉลยใบงาน

เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนเขียนผังความคิด เรื่อง การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมทั้งระบายสีให้สวยงาม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มแองโกลอเมริกาไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลง มีลักษณะเดิมยาวนาน มีเพียงการพัฒนาที่ดีขึ้น ดังนี้

๑. ศาสนา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโปรแตสแตนท์ และศาสนาอื่น ๆ เป็นส่วนน้อย

๒. ภาษา ใช้ภาษาอังกฤษในประเทศแคนาดาและประเทศสหรัฐอเมริกา ภาษาฝรั่งเศสในรัฐควิเบก ประเทศแคนาดา และภาษาอื่น ๆ ตามกลุ่มประชากร

๓. สังคมและวัฒนธรรม ประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐบอเมริกามีความเข็มแข็งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกามีผู้คนย้ายถิ่นฐานเข้ามาตั้งรกรากเป็นจำนวนมาก มีหลากหลายกลุ่มชาติพันธุ์ สังคมพึ่งพาอุปกรณ์เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารในการดำรงชีวิตอย่างมากวัฒนธรรม มีความหลากหลายและมีการผสมผสาน การพัฒนาความเจริญทางวัตถุเป็นไปอย่างรวดเร็ว และเหตุที่ประชากรมากและเป็นสังคมขนาดใหญ่ ประชากรมักจะแบ่งเป็นกลุ่มย่อย ๆ ตามเชื้อชาติหรือวัฒนธรรมดั้งเดิม

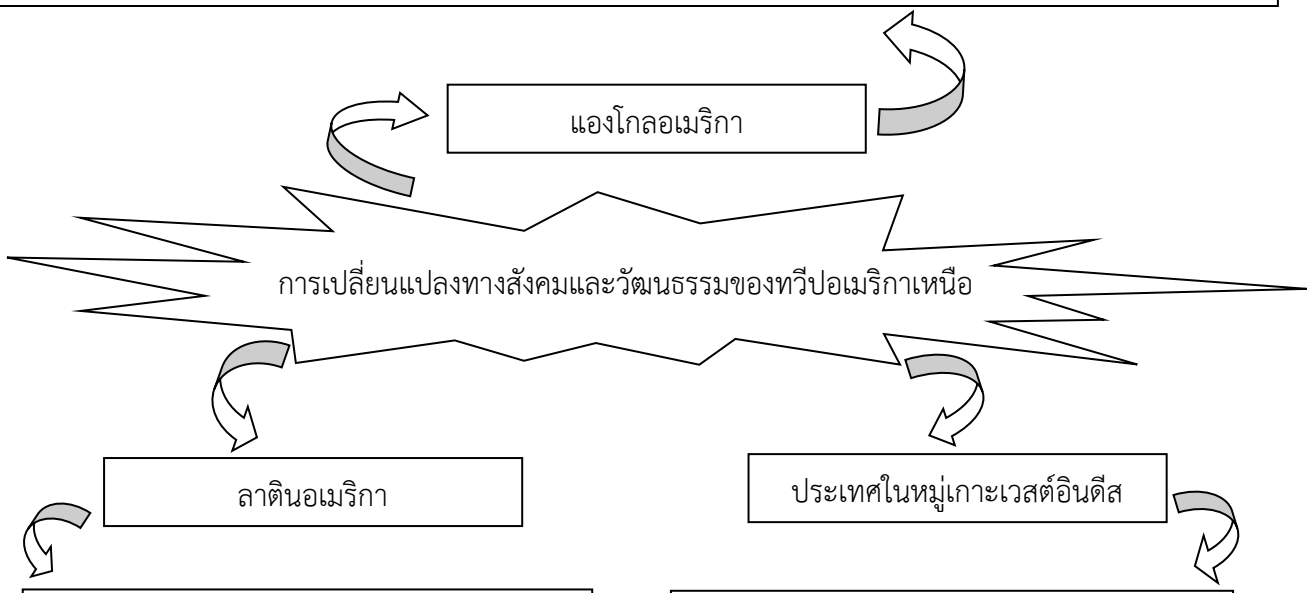

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มลาตินอเมริกา มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างมาก ดังนี้

๑. ศาสนา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก และศาสนาอื่น ๆ เป็นส่วนน้อย

๒. ภาษา ส่วนใหญ่ใช้ภาษาสเปน เช่น ประเทศเม็กซิโก ประเทศกัวเตมาลา ประเทศฮอนดูรัส ประเทศสาธารณรัฐโดมินิกัน ประเทศคิวบา และภาษาอื่น ๆ ตามกลุ่มประชากร

๓. สังคมและวัฒนธรรม มีการเปลี่ยนแปลงจากสังคมชนบทไปสู่การเป็นสังคมเมืองมากขึ้น พื้นที่เกษตรกรรมเดิมถูกเปลี่ยนแปลงไปใช้เป็นพื้นที่พาณิชยกรรมและอุตสาหกรรม ประชากรที่เคยประกอบอาชีพทางการเกษตร ได้เปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่นมากขึ้น เนื่องจากอาชีพเพาะปลูกมีผลผลิตและรายได้ไม่แน่นอน ผู้คนมีฐานะยากจนเดินทางเข้าสู่เมืองใหญ่เพื่อเป็นแรงงานมากขึ้น เช่น ประเทศเม็กซิโก ประเทศกัวเตมาลา นอกจากนี้กลุ่มประชากรดั้งเดิมอย่างอินเดียนมีจำนวนน้อยลง เนื่องจากสภาพสังคมและเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลง ขาดการศึกษาและการพัฒนาด้านต่าง ๆ จึงยากที่จะรักษารูปแบบการดำเนินชีวิตแบบเดิมไว้ได้

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศในหมู่เกาะเวสต์อินดีสมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ดังนี้

๑. ศาสนา ส่วนใหญ่นับถือศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก และศาสนาอื่น ๆ เป็นส่วนน้อย

๒. ภาษา ภาษาอังกฤษ และภาษาฝรั่งเศส เช่นประเทศเฮติ และภาษาอื่น ๆ ตามกลุ่มประชากร

๓. สังคมและวัฒนธรรม ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวผิวดำ ส่วนใหญ่ฐานะยากจน มีการศึกษาน้อย พื้นที่เพาะปลูกมีน้อย มีทรัพยากรทางทะเลที่สมบูรณ์ แต่ขาดสาธารณูปโภคพื้นฐานและระบบสาธารณสุข และช่องว่างทางสังคมระหว่างผู้ที่อาศัยในเมืองกับชนบทมีมาก อีกทั้งวัฒนธรรมของกลุ่มแองโกลอเมริกา โดยเฉพาะวัฒนธรรมของสังคมอเมริกันมีอิทธิพลต่อแนวทางการดำเนินชีวิตอย่างมาก ขณะเดียวกันการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมีผลทำให้เกิดปัญหาสังคมมากมายในประเทศต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ความยากจน อาชญากรรม การแพร่กระจายของสิ่งเสพติด การค้ามนุษย์ รวมทั้งปัญหาสุขอนามัยด้วย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถจำแนกและนำเสนอลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายจากรับชมวีดิทัศน์ เรื่อง “๕ อันดับเหมืองทองคำที่มีผลผลิตเยอะที่สุด”

ที่มา : http://www.minervity.com/5-อันดับเหมืองทองคำที่มี/

จากนั้นครูอภิปรายกับนักเรียนในประเด็นคำถาม ดังนี้

- จากวีดิทัศน์ข้างต้นมีประเทศใดบ้างในทวีปอเมริกาเหนือที่เป็นแหล่งขุดแร่ทองคำที่สำคัญ *(เม็กซิโก สหรัฐอเมริกา)*
- นอกจากแร่ทองคำ ยังพบแร่อะไรบ้าง” *(เงิน, ตะกั่ว, สังกะสี)*

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “จากข่าวนักเรียนจะเห็นว่าในทวีปอเมริกาเหนืออุดมไปด้วยทรัพยากรแร่ธาตุจำนวนมาก ดังนั้นการศึกษาเรื่องทรัพยากรทางธรรมชาติจะทำให้เข้าใจถึงการพัฒนาของประเทศในทวีปอเมริกาเหนือได้เป็นอย่างดี”

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

http://bit.ly/2MFJPb7

สื่อ

- ๕ อันดับเหมืองทองคำที่มีผลผลิตเยอะที่สุด

http://www.minervity.com/5-อันดับเหมืองทองคำที่มี/

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การกิจกรรมในใบงานเรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ
- การอภิปรายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสอน ๑. ครูอธิบายภาพรวมของความหลากหลาย และความอุดมสมบูรณ์ของลักษณะทรัพยากรทางธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ จากแหล่งสืบค้นต่าง ๆ เช่น หนังสือเรียน ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต เช่น http://bit.ly/2MFJPb7) โดยใช้วิธีจับสลากหัวข้อและมอบหมายให้ ๑ กลุ่ม ศึกษาค้นคว้า ๑ เรื่อง จากนั้นให้นำสาระสำคัญที่ได้จากการศึกษาเขียนลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ โดยสามารถแบ่งกลุ่มออกได้ ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ดิน กลุ่มที่ ๒ ป่าไม้ กลุ่มที่ ๓ สัตว์ป่า กลุ่มที่ ๔ แร่ธาตุและพลังงาน กลุ่มที่ ๕ น้ำ ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอหัวข้อที่ได้สืบค้นหน้าชั้นเรียน กำหนดเวลากลุ่มละ ๕ นาที นักเรียนให้กลุ่มอื่นบันทึกสาระสำคัญลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะทรัพยากร ธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ ระหว่างการนำเสนอนักเรียนคนอื่น ๆ สามารถสอบถามในประเด็นที่สงสัย จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๔. ครูถามคำถามนักเรียนเพื่อทบทวนความรู้ท้ายบทเรียนจำนวน ๑๐ ข้อ *(เช่น ประเทศที่มีแหล่งแร่ธาตุมากที่สุดคือประเทศใด)* กำหนดการให้คะแนนคือ ตอบถูกได้ ๑ คะแนน ตอบผิดได้ ๐ คะแนน โดยครูจะเขียนคะแนนของนักเรียนตามกลุ่มลงบนกระดานดำ กลุ่มใดตอบคำถามถูกต้องมากที่สุดจะได้เป็นผู้ชนะ **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียน และพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ ตามแนวคำถาม ดังนี้ - ทรัพยากรทางธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือมีความสำคัญอย่างไร *(นำไปใช้ในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ได้)* - ทรัพยากรทางธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือมีส่วนทำให้ประเทศต่าง ๆ มีการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจอย่างไร *(ประเทศที่มีทรัพยากรทางธรรมชาติมากจะสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศได้อย่างเต็มที่ ส่งผลให้ประเทศนั้นมีความเจริญความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ)* - ทรัพยากรธรรมชาติส่งผลอย่างไรต่อทวีปอเมริกาเหนือ *(การพัฒนาประเทศมาจากการนำทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ได้เกิดประโยชน์สูงสุด)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง	- ตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี :** บอก ขยายความเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** บอก ขยายความเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกขยายความเกี่ยวกับลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถจำแนกและนำเสนอลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง	- การนำเสนอ	- แบบบันทึกข้อมูลการนำเสนอ	**ดี :** วิเคราะห์ นำเสนอลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** วิเคราะห์ นำเสนอลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ นำเสนอลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** อธิบายขยายความยกตัวอย่าง แสดงความสัมพันธ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** อธิบาย ขยายความยกตัวอย่าง แสดงความสัมพันธ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย ขยายความยกตัวอย่าง แสดงความสัมพันธ์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

คำสั่ง จากการสืบค้นข้อมูลและฟังการนำเสนอของเพื่อนให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือให้ครบถ้วนและถูกต้อง

กลุ่มที่ ๑ ดิน	
กลุ่มที่ ๒ ป่าไม้	
กลุ่มที่ ๓ สัตว์ป่า	
กลุ่มที่ ๔ แร่ธาตุและพลังงาน	
กลุ่มที่ ๕ น้ำ	

เฉลย ใบงาน เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

คำสั่ง จากการนำเสนอให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือให้ครบถ้วนและถูกต้อง

กลุ่มที่ ๑ ดิน	๑. ดินแตกต่างตามสภาพของภูมิอากาศและวัตถุต้นกำเนิด ดังนี้ ดินแช่แข็ง ตอนเหนือของทวีป ดินตื้นมีด่างสูง ตะวันตกเฉียงเหนือของทวีป ดินทราย รอบอ่าวฮัดสัน ดินทรายถึงดินทรายร่วน ชายฝั่งตะวันออกเฉียงใต้ ดินร่วนและดินเหนียว ตอนกลางของทวีป ดินภูเขาไฟ ทางตะวันตกของทวีป ๒. ดินมีทั้งอุดมสมบูรณ์และไม่อุดมสมบูรณ์ แก้ไขโดยการบำรุงดิน การชลประทาน ด้วยเทคโนโลยีทางการเกษตร
กลุ่มที่ ๒ ป่าไม้	ป่าไม้มีหลายประเภทตามลักษณะภูมิอากาศ ประกอบด้วยพื้นที่ป่าทางธรรมชาติ และป่าที่ปลูกเพื่ออุตสาหกรรมป่าไม้ ๑. พื้นที่ป่าที่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ ประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา เนื่องจากมีการอนุรักษ์และปลูกทดแทน ป่าไม้สำคัญ ได้แก่ ป่าสน เป็นต้น ๒. พื้นที่ป่าที่ไม่อุดมสมบูรณ์ ได้แก่ บริเวณอเมริกากลาง และหมู่เกาะเวสต์อินดีสต์ เนื่องจากบุกเบิกปลูกพืชผลและการค้า
กลุ่มที่ ๓ สัตว์ป่า	จำนวนมากและหลายสายพันธุ์ เช่น หมีกริซลีย์ กวางมูส หมีขาว นกอินทรีย์ วัวไบซัน เป็นต้น แต่ปัจจุบันพบว่ามีจำนวนลดลงเพราะพื้นที่อยู่อาศัยถูกทำลาย และสัตว์ป่าถูกล่าจากการบุกรุกของประชากร
กลุ่มที่ ๔ แร่ธาตุและพลังงาน	ทั่วทวีปมีแร่ธาตุมากมายและหลายชนิด กระจายอยู่ทั่วทั้งทวีปอเมริกาเหนือ แต่ประเทศที่พัฒนาด้านอุตสาหกรรม แร่จะน้อยกว่าประเทศที่ยังกำลังพัฒนา เนื่องจากมีการนำมาใช้ในอุตสาหกรรม เช่น ทองคำและเงิน ถ่านหิน น้ำมันและก๊าซธรรมชาติ เหล็ก ทองแดง ตะกั่ว เป็นต้น
กลุ่มที่ ๕ น้ำ	๑. ทวีปอเมริกาเหนือมีแหล่งน้ำหลายประเภท คือ แม่น้ำ ทะเลสาบและมหาสมุทร ซึ่งใช้ในการคมนาคมขนส่ง การท่องเที่ยว การเพาะปลูก การประมง และการผลิตกระแสไฟฟ้า ได้แก่ แม่น้ำเซนต์ลอร์เรนต์ แม่น้ำโคโลราโด ทะเลสาบเกรตเลกส์ มหาสมุทรแอนแลนติก เป็นต้น ๒. ฤดูหนาวเป็นอุปสรรคสำคัญที่ทำให้แหล่งน้ำโดยเฉพาะทางตอนเหนือเป็นน้ำแข็ง

คำถามท้ายบทเรียน เรื่อง ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ

๑. แหล่งผลิตน้ำมันและก๊าซธรรมชาติของประเทศสหรัฐอเมริกาอยู่บริเวณใด

ตอบ รัฐอะแลสกา และอ่าวเม็กซิโก

๒. ถ่านหินพบมากที่สุดบริเวณใดของทวีปอเมริกาเหนือ

ตอบ เทือกเขาแอปพาเลเชียน

๓. อุตสาหกรรมป่าไม้ที่สำคัญคือป่าใด

ตอบ ป่าสน

๔. แหล่งป่าไม้ที่อุดมสมบูรณ์อยู่ตอนใดของทวีปอเมริกาเหนือ

ตอบ ประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา

๕. ดินที่ขาดความอุดมสมบูรณ์ สามารถแก้ไขได้ด้วยวิธีการใด

ตอบ การชลประทาน ด้วยเทคโนโลยีทางการเกษตร

๖. จงยกตัวอย่างบริเวณที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์มา ๒ ข้อ

ตอบ ตอนกลางของทวีปดินร่วนและดินเหนียว เพราะเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำทางตะวันตกของทวีป มีแร่ธาตุมากเพราะเป็นดินภูเขาไฟ

๗. จงยกตัวอย่างสัตว์ป่าของทวีปอเมริกาเหนือมา ๓ ข้อ

ตอบ หมีขาว วัวไบซัน กวางมูส

๘. สถานการณ์ในของสัตว์ป่าของทวีปอเมริกาเหนือ

ตอบ มีจำนวนลดลง เพราะพื้นที่อยู่อาศัยถูกทำลาย และสัตว์ป่าถูกล่าจากการบุกรุกของประชากร

๙. จงบอกประโยชน์ของแหล่งน้ำในทวีปอเมริกาเหนือมา ๒ ข้อ

ตอบ ใช้เป็นเส้นทางคมนาคมขนส่ง และเป็นแหล่งประมง

๑๐. ยกตัวอย่างแหล่งน้ำในทวีปอเมริกาเหนือมา ๒ ข้อ

ตอบ แม่น้ำเซนต์ลอร์เรนต์ ทะเลสาบเกรตเลกส์ มหาสมุทรแอนแลนติก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพเกี่ยวกับการประกอบอาชีพในทวีปอเมริกาเหนือ ดังนี้

ที่มา : http://bit.ly/2Ki8Qr9

ที่มา : http://bit.ly/31juX6n

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

- ภาพดังกล่าวเป็นการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจประเภทใด *(การทำปศุสัตว์ การทำประมง)*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. อินเทอร์เน็ต

๓. ห้องสมุด

สื่อ

๑. อาชีพเลี้ยงโคเนื้อ อ้างอิงจาก http://bit.ly/2Ki8Qr9

๒. อาชีพประมง อ้างอิงจาก https://www.youtube.com/watch?v=FH_diOpeeVs (ภาพตัดจากยูทูป)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การทำกิจกรรมในใบงาน เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

๒. การอภิปรายความสำคัญของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรใน ทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	- จากภาพอะไรเป็นปัจจัยที่ส่งผลให้ผู้คนตัดสินใจประกอบอาชีพดังกล่าว (อิทธิพลจากลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “จากภาพข้างต้นอาชีพเลี้ยงโคและอาชีพประมงเป็นเพียงตัวอย่างที่แสดงให้เห็นถึงลักษณะทางเศรษฐกิจที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกันของทวีปอเมริกาเหนือ” **ขั้นสอน** ๑. ครูนำเสนอข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือทางด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ จากนั้นครูให้นักเรียนทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ ๒. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม ๒-๓ คน และทำกิจกรรม “Why did you choose this career?” (ทำไมคุณถึงเลือกประกอบอาชีพนี้) โดยกำหนดให้นักเรียนมีบทบาท ดังนี้ <u>นักเรียนคนที่ ๑</u> เป็นนักธุรกิจรุ่นใหม่ไฟแรงที่ต้องการลงทุนธุรกิจ และกำลังสืบค้นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ <u>นักเรียนคนที่ ๒</u> เป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทวีป จากนั้นให้นักเรียนคนที่ ๒ เสนอลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ *(ตัวอย่าง นักเรียนตั้งเป็น*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	เรื่องราวว่า บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ยังมีพื้นที่ว่างพอสำหรับคุณ คุณสนใจจะประกอบอาชีพอะไรเป็นพิเศษไหม (ภูมิประเทศ) หรือผมพึ่งไปเที่ยวประเทศที่มีภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน อากาศดีมากเลย คุณสนใจบ้างไหม (ภูมิอากาศ) นักเรียนคนที่ ๑ ตอบอาชีพที่เหมาะสมกับเงื่อนไขที่ถูกกำหนด *(ตัวอย่าง เลือกปลูกฝ้ายบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ เพราะเป็นบริเวณที่ดินและอากาศมีความเหมาะสม และเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญส่งออกไปขายยังทวีปยุโรปและประเทศอื่น ๆ)* (Obj. ๑) จากนั้นนักเรียนทั้งสองคนสลับบทบาทกัน และดำเนินกิจกรรมซ้ำอีกครั้ง และบันทึกคำถามคำตอบลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ จากนั้นครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ กลุ่ม ออกมานำเสนอผลจากกิจกรรมที่ตนเองทำร่วมกัน ครูและนักเรียนคนอื่นร่วมแสดงความคิดเห็นและเพิ่มเติมข้อมูลต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ (Obj. ๒) ๓. ครูถามนักเรียน “ประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือมีลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศที่คล้ายคลึงกัน จึงมีลักษณะทางเศรษฐกิจที่ใกล้เคียงกัน แต่เพราะเหตุใดเศรษฐกิจของประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาเหนือจึงมีความเจริญเติบโตไม่เท่ากัน”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์จากคำถามข้างต้น และร่วมกันอภิปรายโดยครูทำหน้าที่เพิ่มเติมประเด็นอื่น ๆ ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและการพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือตามแนวคำถาม ดังนี้ - ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ *(ลักษณะทางภูมิประเทศ ลักษณะทางภูมิอากาศ)* - ความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจของแต่ละภูมิภาคในทวีปอเมริกาเหนือแตกต่างกันเพราะเหตุใด *(เทคโนโลยีและวิทยาการ, ความรู้ความสามารถของประชากร, ลักษณะภูมิ-ประเทศและภูมิอากาศ, ปริมาณเงินทุน เป็นต้น)* - เพราะเหตุใดประเทศต่าง ๆ จึงต้องพยายามพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้ดียิ่งขึ้น *(เพราะถ้าประเทศไหนที่สามารถพัฒนาเศรษฐกิจดียิ่งขึ้น คุณภาพชีวิตของประชากรก็จะดีขึ้นตามไปด้วย)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม - การทำใบงาน	- คำถาม - กิจกรรม “Why did you choose this career?” - ใบงานเรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี :** ระบุ ยกตัวอย่าง นำเสนอลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** ระบุ ยกตัวอย่าง นำเสนอลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุ ยกตัวอย่าง นำเสนอลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม	- คำถาม - กิจกรรม “Why did you choose this career?”	**ดี :** จำแนก นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้ :** จำแนก นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถจำแนก นำเสนอปัจจัยที่มีผลต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** ยกตัวอย่าง อธิบายขยายความเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างมีความสมเหตุสมผล **พอใช้ :** ยกตัวอย่าง อธิบายขยายความเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถยกตัวอย่าง อธิบายขยายความเกี่ยวกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง นักเรียนทำกิจกรรม Why did you choose this career? และบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วน

<u>คำชี้แจง</u> กิจกรรม Why did you choose this career? (ทำไมคุณถึงเลือกประกอบอาชีพนี้)

๑. ให้นักเรียนกำหนดบทบาท ดังนี้

<u>นักเรียนคนที่ ๑</u>

เป็นนักธุรกิจรุ่นใหม่ไฟแรงที่ต้องการลงทุนธุรกิจ และกำลังสืบค้นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

<u>นักเรียนคนที่ ๒</u>

เป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทวีปอเมริกาเหนือ

๒. <u>นักเรียนคนที่ ๒</u> เสนอลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ *(ตัวอย่าง บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ยังมีพื้นที่ว่างพอสำหรับคุณ คุณสนจะประกอบอาชีพอะไรเป็นพิเศษไหม)*

<u>นักเรียนคนที่ ๑</u> คิดวิเคราะห์และตัดสินใจ *(ตัวอย่าง คุณว่าปลูกฝ้ายดีไหม ข้อมูลที่หามาบอกว่าบริเวณนี้ปลูกฝ้ายได้ผลผลิตสูง คุณเห็นเป็นอย่างไร)*

<u>นักเรียนคนที่ ๒</u> *(ตัวอย่าง ก็ดีนะเลือกปลูกฝ้ายบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ เพราะเป็นบริเวณที่ดินและอากาศมีความเหมาะสม และเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญส่งออกไปขายยังทวีปยุโรปและประเทศอื่น ๆ)*

๓. นักเรียนทั้งสองคนสลับบทบาทกัน และดำเนินกิจกรรมซ้ำอีกครั้ง

๔. บันทึกข้อมูลการสนทนาลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

ครั้งที่ ๑		ครั้งที่ ๒	
นักวิชาการ	**นักธุรกิจ**	**นักวิชาการ**	**นักธุรกิจ**

เฉลยใบงาน

เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง นักเรียนทำกิจกรรม Why did you choose this career? และบันทึกข้อมูลให้ครบถ้วน

คำชี้แจง กิจกรรม Why did you choose this career? (ทำไมคุณถึงเลือกประกอบอาชีพนี้)

๑. ให้นักเรียนกำหนดบทบาท ดังนี้

นักเรียนคนแรก

เป็นนักธุรกิจรุ่นใหม่ไฟแรงที่ต้องการลงทุนธุรกิจ และกำลังสืบค้นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ

นักเรียนคนที่สอง

เป็นนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทวีปอเมริกาเหนือ

๒. นักเรียนคนที่สองเสนอลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ *(ตัวอย่าง บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ยังมีพื้นที่ว่างพอสำหรับคุณ คุณสนจะประกอบอาชีพอะไรเป็นพิเศษไหม)*

นักเรียนคนแรกคิดวิเคราะห์และตัดสินใจ *(ตัวอย่าง คุณว่าปลูกฝ้ายดีไหม ข้อมูลที่หามาบอกว่าบริเวณนี้ปลูกฝ้ายได้ผลผลิตสูง คุณเห็นเป็นอย่างไร)*

นักเรียนคนที่สอง *(ตัวอย่าง ก็ดีนะเลือกปลูกฝ้ายบริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี้ เพราะเป็นบริเวณที่ดินและอากาศมีความเหมาะสม และเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญส่งออกไปขายยังทวีปยุโรปและประเทศอื่น ๆ)*

๓. นักเรียนทั้งสองคนสลับบทบาทกัน และดำเนินกิจกรรมซ้ำอีกครั้ง

๔. บันทึกข้อมูลการสนทนาลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ

แนวคำตอบ กิจกรรม Why did you choose this career?

นักวิชาการ	นักธุรกิจ
- ที่ราบภาคกลาง - ตอนใต้กลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์	การเกษตร (ข้าวโพด)
เขตที่ราบภาคกลางประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา	การเกษตร (ข้าวสาลี)
- บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี - ประเทศเม็กซิโก - ประเทศในแถบอเมริกากลาง	การเกษตร (ฝ้าย)
ที่ราบภาคกลาง ประเทศสหรัฐอเมริกา	การเกษตร (ถั่วเหลือง)
- ประเทศคิวบาและหมู่เกาะเวสต์อินดีส - บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำมิสซิสซิปปี ประเทศสหรัฐอเมริกา	การเกษตร (อ้อย)
รัฐทางใต้ประเทศสหรัฐอเมริกาตั้งในภูมิอากาศเขตร้อน ภูมิอากาศเขตอบอุ่น และภูมิอากาศเขตเมดิเตอร์เรเนียน	การเกษตร (ผักและผลไม้ต่าง ๆ)
เขตปลอดหิมะ การชลประทานดี รัฐทางใต้ประเทศสหรัฐอเมริกา ชายฝั่งอ่าวเม็กซิโก	การเกษตร (ข้าวเจ้า)
ประเทศในแถบอเมริกากลางเขตร้อน	การเกษตร (กล้วยและกาแฟ)
ทางตอนกลางค่อนไปทางตะวันตกของทวีปอากาศค่อนข้างแห้งแล้ง	การเลี้ยงสัตว์ (โคเนื้อ)
ที่ราบภาคกลางและภาคตะวันออกที่มีการปลูกข้าวโพด ข้าวโอ๊ต หญ้า และถั่วเหลือง	การเลี้ยงสัตว์ (โคนม)

นักวิชาการ	นักธุรกิจ
ที่ราบภาคกลางและภาคตะวันออกที่มีการปลูกข้าวโพด ข้าวโอ๊ต หญ้า และถั่วเหลือง	การเลี้ยงสัตว์ (สุกร เป็ด ไก่)
- เขตแห้งแล้งและเขตภูเขา ทางตะวันตกและตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา - ตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศเม็กซิโก	การเลี้ยงสัตว์ (แกะ)
- เขตป่าทางด้านตะวันตกของประเทศแคนาดา - เขตป่าภาคตะวันตกเฉียงเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา	การทำป่าไม้ (ป่าสน)
- ชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก - เกาะนิวฟันด์แลนด์ - ชายฝั่งอ่าวเม็กซิโก - ชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก	การประมง
- เทือกเขาแอปพาเลเชียน - เขตที่ราบด้านตะวันออก - ที่สูงทางตะวันตกเทือกเขาร็อกกี	การทำเหมืองแร่ (ถ่านหิน)
- รัฐอะแลสกา ประเทศสหรัฐอเมริกา - อ่าวเม็กซิโก ประเทศเม็กซิโก - ภาคกลางตอนล่าง ประเทศแคนาดา	การทำเหมืองแร่ (ปิโตรเลียม)
- กลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์ ประเทศสหรัฐอเมริกา - รัฐควิเบก รัฐออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา - ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศเม็กซิโก	การทำเหมืองแร่ (เหล็ก)
- เทือกเขาร็อกกี รัฐอะแลสกาของประเทศสหรัฐอเมริกา - รัฐออนแทรีโอ ประเทศแคนาดา	การทำเหมืองแร่ (ทองคำ)
- ประเทศเม็กซิโก - รัฐทางใต้ของประเทศสหรัฐอเมริกา - ประเทศแคนาดา	การทำเหมืองแร่ (เงิน)
ประเทศแคนาดา	การทำเหมืองแร่ (เพชร)
เทือกเขาร็อกกี ของประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา	การทำเหมืองแร่ (ทองแดง ตะกั่ว และสังกะสี)
- ประเทศจาเมกา - รัฐอาร์คันซอ ประเทศสหรัฐอเมริกา	การทำเหมืองแร่ (บ็อกไซต์)
- เมืองต่าง ๆ บริเวณทางตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศสหรัฐอเมริกา	อุตสาหกรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง สุดยอดถนนของโลก เป็นเวลา ๔ นาที

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=pE6I7XvJ8i0

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากวีดิทัศน์ โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

- ทวีปอเมริกาเหนือมีถนนที่ติดลำดับสุดยอดถนนของโลกที่ใดบ้าง *(ยูทาห์ อะแลสกา ลอสแอนเจลิส แลเซาท์แคโรไลนาในประเทศสหรัฐอเมริกา)*
- นักเรียนคิดว่านอกจากเส้นทางคมนาคมทางถนนแล้ว ยังมีเส้นทางคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือมีเส้นทางใดอีกบ้าง” *(ทางน้ำ ทางอากาศ ทางรถไฟ)*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. http://www.kclm.org/การคมนาคมขนส่งทางเรือ

๓. https://existed.ru/th/land-and-water-transport-economical-geography/

สื่อ

๑. คลิปวีดิทัศน์ เรื่อง สุดยอดถนนของโลก https://www.youtube.com/watch?v=pE6I7XvJ8i0

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การสืบค้นความรู้ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

๒. การอภิปรายความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “จากคลิปวีดิทัศน์ เรื่องสุดยอดถนนของโลกข้างต้นนั้น ถนนเป็นเพียงเส้นทางคมนาคมประเภทหนึ่งที่กระจายอยู่ทั่วทวีปอเมริกาเหนือ” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นสืบค้นลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ (ตัวอย่าง http://www.kclm.org/การคมนาคมขนส่งทางเรือ https://existed.ru/th/land-and-water-transport-economical-geography/) โดยสามารถแบ่งกลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ทางบก (รถยนต์) กลุ่มที่ ๒ ทางบก (รถไฟ) กลุ่มที่ ๓ ทางน้ำ (ทะเลและมหาสมุทร) กลุ่มที่ ๔ ทางน้ำ (แม่น้ำลำคลอง และทะเลสาบ) กลุ่มที่ ๕ ทางอากาศ กลุ่มที่ ๖ ทางท่อ ๒. นักเรียนแต่ละกลุ่มบันทึกสาระสำคัญที่สืบค้นได้ลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ ตามประเด็นที่กลุ่มตนเองได้รับ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๓. นักเรียนทำกิจกรรม “The Way” นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ๑-๒ คน ไปยังกลุ่มอื่น ๆ อีก ๕ กลุ่ม ส่วนนักเรียนที่เหลืออยู่กลุ่มเดิม จากนั้นนักเรียนทุกคนในกลุ่ม (กลุ่มที่รวมใหม่) แลกเปลี่ยนความรู้ที่ได้บันทึกจากการสืบค้นในขั้นที่ ๑ และ ๒ โดยเรียงตามลำดับจากกลุ่มที่ ๑ ถึงกลุ่มที่ ๖ และบันทึกความรู้ที่ได้รับจากเพื่อนคนอื่น แต่ละกลุ่มมีเวลาแลกเปลี่ยน ๑๕ นาที (Obj. ๑)

๔. ครูเขียนตารางจุดเด่น จุดด้อยการคมนาคมของทวีปอเมริกาเหนือลงบนกระดาน จากนั้นนักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน (กลุ่มใหม่) ออกมาเขียนคำตอบ เป็นเวลา ๑๐ นาที ครูและนักเรียนร่วมกันเพิ่มเติมประเด็นต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ ดังตัวอย่างตาราง (Obj. ๒)

คมนาคม	จุดเด่น	จุดด้อย
ทางรถยนต์		
ทางรถไฟ		
ทางทะเลและมหาสมุทร		
.....		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือ ตามแนวคำถาม ดังนี้ - ทวีปอเมริกาเหนือมีการคมนาคมขนส่งเป็นอย่างไร *(มีบริเวณที่เจริญก้าวหน้ามีมาตรฐานสูง และบริเวณที่ยังต้องได้รับการพัฒนา)* - เส้นทางคมนาคมขนส่งมีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาประเทศต่าง ๆ ในทวีอเมริกาเหนือ *(เส้นทางจะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำกิจกรรมหลาย ๆ ด้านของมนุษย์ เช่น การค้า การเดินทาง เป็นต้น)* - การเข้าใจลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือมีประโยชน์อย่างไร *(เส้นทางคมนาคมมีความจำเป็นต่อการเดินทางและการขนส่งเป็นอย่างมาก ถ้าสร้างมีคุณภาพและครอบคลุมได้ทั่วทั้งพื้นที่ ยิ่งสร้างประโยชน์ให้กับประชากรและประเทศอย่างยิ่ง)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม - การทำใบงาน	- คำถาม - ทำกิจกรรม “The Way" - ใบงานเรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี:** นำเสนอ บอก ขยายความลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** นำเสนอ บอก ขยายความลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอ บอก ขยายความลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม	- คำถาม - ทำกิจกรรม “The Way"	**ดี :** จำแนก เชื่อมโยงปัจจัยที่มีผลต่อการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างมีความสมเหตุสมผล **พอใช้:** จำแนกเชื่อมโยงปัจจัยที่มีผลต่อการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถจำแนก เชื่อมโยงปัจจัยที่มีผลต่อการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** นำเสนอ เชื่อมโยง ยกตัวอย่าง ขยายความความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้:** นำเสนอ เชื่อมโยง ยกตัวอย่าง ขยายความความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอ เชื่อมโยง ยกตัวอย่าง ขยายความความสำคัญของการคมนาคมขนส่งที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง จงบันทึกสาระสำคัญลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือให้ถูกต้อง

การคมนาคมขนส่ง	**ประเภท**	**ลักษณะการคมนาคมขนส่ง**
กลุ่มที่ ๑ ทางบก	ทางรถยนต์	
กลุ่มที่ ๒ ทางบก	ทางรถไฟ	
กลุ่มที่ ๓ ทางน้ำ	ทะเลและมหาสมุทร	
กลุ่มที่ ๔ ทางน้ำ	แม่น้ำลำคลอง และทะเลสาบ	
กลุ่มที่ ๕ ทางอากาศ	-	
กลุ่มที่ ๖ ทางท่อ	-	

เฉลยใบงาน

เรื่อง ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง จงบันทึกสาระสำคัญลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือให้ถูกต้อง

การคมนาคมขนส่ง	ประเภท	ลักษณะการคมนาคมขนส่ง
กลุ่มที่ ๑ ทางบก	ทางรถยนต์	อเมริกาเหนือมีทางหลวงที่มีผิวจราจรชั้นดีมีความยาวรวมกันมากกว่าความยาวของทางรถไฟประมาณ ๑๐ เท่าและตัดเชื่อมกันทุกภูมิภาคของแองโกลอเมริกา สามารถขนส่งและติดต่อกันได้อย่างสะดวก อเมริกากลางมีทางหลวงสายแพนอเมริกันเป็นทางหลวงนานาชาติสายหลักและต่อเข้าไปถึงเมืองหลวงของประเทศชิลีในทวีปอเมริกาใต้ ส่วนถนนในอเมริกากลางมีความก้าวหน้าเฉพาะในเขตเมือง แต่พื้นที่ชนบทยังไม่ได้รับการพัฒนา
กลุ่มที่ ๒ ทางบก	ทางรถไฟ	ทวีปอเมริกาเหนือมีเส้นทางรถไฟมากกว่าทวีปอื่น ๆ ทั้งหมด ในประเทศแคนาดาและประเทศสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาจัดว่าเป็นประเทศที่มีเส้นทางรถไฟมากที่สุดในโลก มีเส้นทางรถไฟเชื่อมระหว่างชายฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติกทางตะวันออกของทวีป กับมหาสมุทรแปซิฟิกทางตะวันตกของทวีป
กลุ่มที่ ๓ ทางน้ำ	ทะเลและมหาสมุทร	มีการใช้เรือโดยสารและเรือเดินสมุทรทั้งภายในและภายนอกระหว่างประเทศ เช่น มหาสมุทรแอตแลนติกมีการเดินเรือขนส่งสินค้าระหว่างทวีปอเมริกาเหนือและทวีปยุโรปมากที่สุดและสามารถติดต่อกับทวีปอเมริกาใต้ และทวีปแอฟริกาและประเทศที่ตั้งอยู่ในทะเลแคริบเบียน
กลุ่มที่ ๔ ทางน้ำ	แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลสาบ	มีความสำคัญและหนาแน่นมาก ได้แก่ บริเวณชายฝั่งตะวันออก ได้แก่ กลุ่มทะเลสาบเกรตเลกส์ แม่น้ำเซนต์ลอว์เรนซ์ และแม่น้ำมิสซิสซิปปี มีคลองปานามาที่ขุดเชื่อมมหาสมุทรแปซิฟิกและมหาสมุทรแอตแลนติกที่ประเทศปานามา เพื่อลดระยะทางและระยะเวลาในการเดินทางระหว่างฝั่งตะวันตกและฝั่งตะวันออก
กลุ่มที่ ๕ ทางอากาศ	-	ประเทศสหรัฐอเมริกามีความเจริญก้าวหน้ามาก มีการใช้เส้นทางทางอากาศอย่างกว้างขวางทั้งการขนส่งผู้โดยสารและการบรรทุกสินค้าภายในและภายนอกระหว่างประเทศ อเมริกากลางยังมีข้อจำกัดและมีอยู่มากเฉพาะในเมืองหลวงและเมืองใหญ่ ๆ ของทุกประเทศ
กลุ่มที่ ๖ ทางท่อ	-	การนำระบบท่อมาใช้ในการขนส่งก๊าซธรรมชาติ น้ำมัน ถ่านหินผง และน้ำจากแหล่งผลิตไปสู่แหล่งบริโภค โดยพัฒนาด้านคุณภาพและปริมาณ เช่น การขนส่งน้ำมันดิบด้วยท่อจากรัฐอะแลสกาของประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งอยู่ในเขตภูมิอากาศหนาวเย็น จะติดตั้งระบบควบคุมอุณหภูมิไว้ไม่ให้น้ำมันดิบแข็งตัว

ตารางแสดงจุดเด่นและจุดด้อยของลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

คมนาคม	ประเภท	จุดเด่น	จุดด้อย
ทางบก	ทางรถยนต์	- ระบบถนนมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ - ระบบถนนเชื่อมโยงติดต่อภายในประเทศ และระหว่างประเทศได้อย่างทั่วถึง ทำให้มีพัฒนาด้านการขนส่ง อุตสาหกรรม และการทำธุรกิจการค้า เช่น ทางหลวงสายแพนอเมริกัน (Pan-American Highway) เชื่อมประเทศแคนาดา ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเม็กซิโก เชื่อมต่อไปถึงประเทศชิลีที่ทวีปอเมริกาใต้, ทางหลวงข้ามประเทศแคนาดา (Trans-Canada Highway) เชื่อมต่อพื้นที่ทางชายฝั่งตะวันตกกับพื้นที่ทางชายฝั่งตะวันออก	- ระบบถนนที่มีประสิทธิภาพจะอยู่เฉพาะบางประเทศ เช่น ประเทศแคนาดา ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศเม็กซิโก ส่วนในประเทศอเมริกากลางจะมีเฉพาะในเขตเมือง - ถนนในเขตชนบทยังไม่มีคุณภาพ เช่น บริเวณที่ภูมิประเทศเป็นป่าฝนเขตร้อนยากแก่การก่อสร้างถนน เป็นต้น - ในฤดูหนาวถนนส่วนมากจะปกคลุมด้วยหิมะ ทำให้รถเดินทางไม่สะดวกและเกิดอุบัติเหตุได้ เช่น ประเทศแคนาดา
ทางบก	ทางรถไฟ	- มีระบบทางรถไฟครอบคลุมทั่วทวีปอเมริกาเหนือ เช่น ประเทศแคนาดาและประเทศสหรัฐอเมริกามีทางรถไฟเชื่อมระหว่างฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิกไปถึงฝั่งมหาสมุทรแอตแลนติก โดยเฉพาะประเทศในอเมริกากลาง เนื่องจากถนนและทางหลวงแผ่นดินมีน้อย - มีระบบทางรถไฟหลายประเภท เช่น รถไฟชานเมือง, รถไฟใต้ดิน รถไฟลอยฟ้า เป็นต้น - ทางรถไฟช่วยให้ขนส่งสินค้าได้ปริมาณมากเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีราคาต่ำ	รถไฟไม่เป็นที่นิยมในการเดินทางเหมือนรถยนต์และระบบขนส่งมวลชน เน้นใช้ขนส่งสินค้าเป็นหลัก
ทางน้ำ	ทะเลและมหาสมุทร	ทวีปอเมริกาเหนือมีการตัดเส้นทางขนส่งสินค้า เพื่อลดระยะเวลาในการเดินทาง เช่น คลองปานามา (Panama Canal) ที่เชื่อมระหว่างมหาสมุทรแอตแลนติกกับมหาสมุทรแปรซิฟิก เป็นต้น	มีอุปสรรคในช่วงฤดูหนาว น้ำในทะเลและมหาสมุทรกลายเป็นน้ำแข็ง เช่น มหาสมุทรอาร์ติกทางตอนเหนือของประเทศแคนดา เป็นต้น

คมนาคม	ประเภท	จุดเด่น	จุดด้อย
ทางน้ำ	แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลสาบ	- ทวีปอเมริกาเหนือมีการขุดคลองเป็นเส้นทางลัดในการเดินเรือขนาดใหญ่ เพื่อใช้ขนส่งสินค้าเพราะมีลำน้ำขนาดใหญ่และสามารถแล่นเข้ามาจากทะเลได้ เช่น แม่น้ำมิสซิสซิปปี แม่น้ำมิสซูรี เป็นต้น - ประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา พัฒนาเส้นทางคมนาคมทางน้ำระหว่างทะเลสาบเกรตเลกส์กับแม่น้ำเซนต์ลอว์เรนต์ เรียกว่า เซนต์ลอว์เรนซ์ซีเวย์ เพื่อให้การเดินเรือขนาดใหญ่ผ่านตามแม่น้ำเข้ามาบริเวณแหล่งอุตสาหกรรมสำคัญรอบทะเลสาบเกรตเลกส์ได้	แม่น้ำ ลำคลอง และทะเลสาบทางตอนเหนือ และตอนกลางของทวีปอเมริกาเหนือจะกลายเป็นน้ำแข็งในช่วงฤดูหนาว และส่งผลให้มีอุปสรรคในการขนส่ง เช่น มหาสมุทรแอตแลนติก เป็นต้น
ทางอากาศ	-	- เครื่องบินโดยสารมีค่าใช้จ่ายไม่สูง และประหยัดเวลา เนื่องจากมีผู้ใช้บริการจำนวนมาก เช่น ประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศที่มีขนาดใหญ่ - สายการบินทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีหลายบริษัท โดยเฉพาะประเทศแคนาดา และประเทศสหรัฐอเมริกา	ระบบการขนส่งทางอากาศจะเน้นขนส่งผู้โดยสารมากกว่าบรรทุกสินค้า
ทางท่อ	-	- ทวีปอเมริกาเหนือพัฒนาระบบขนส่งทางท่อเพื่อช่วยให้การขนส่งน้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ในฤดูหนาวเพื่อให้เกิดความสะดวกและปลอดภัยแทนการขนส่งทางเรือที่น้ำจะกลายเป็นน้ำแข็ง - เป็นวิธีการขนส่งที่สะดวก ปลอดภัย และราคาต่ำที่สุด	เส้นทางค่อนข้างไกล และอยู่ในพื้นที่ทุรกันดาร มีผลกระทบต่อการบำรุงรักษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ
๒. ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ
๓. ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ
๔. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ
๕. ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ
๖. ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ
๗. ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในประเทศสหรัฐอเมริกา เรื่อง ท่องเที่ยวนิวยอร์ก/Expedia TH เป็นเวลา ๖ นาที

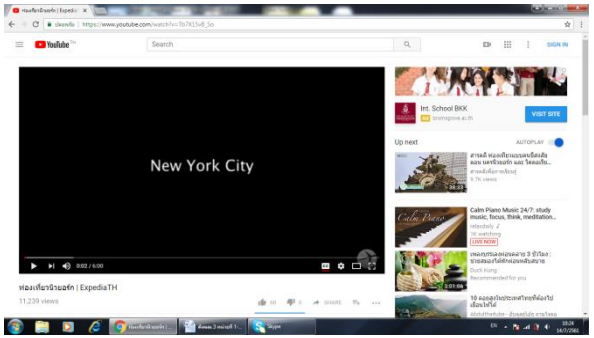

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Tb7X15vB_So

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากวีดิทัศน์ข้างต้น โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

- วีดิทัศน์ดังกล่าวแสดงให้เห็นเรื่อง *(แสดงให้เห็นถึงเมืองที่มีความเจริญก้าวหน้า, มีสถานที่ท่องเที่ยวหลายแห่ง อาคารบ้านเรือนสิ่งก่อสร้างมีความน่าสนใจ)*

แหล่งเรียนรู้

๑. อินเทอร์เน็ต
Google map http://bit.ly/2YIkekh
๒. ห้องสมุด
๓. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

สื่อ

๑. ท่องเที่ยวนิวยอร์ก/Expedia TH
https://www.youtube.com/watch?v=Tb7X15vB_So
๒. เที่ยวนิวยอร์กงบ ๕๐,๐๐๐ บาท ตะลุย ๗ วัน
https://travelblog.expedia.co.th/self-guided-tour/15111/
๓. VLOG เที่ยวเมกาาาา ชิล ๆ ในนิวยอร์ก | Peungo
https://www.youtube.com/watch?v=mIauAK-7-TU

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การนำความรู้จากเนื้อหาที่เรียนมาประยุกต์ออกแบบ ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ในใบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้ถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	- จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ชม มีสถานที่ท่องเที่ยวที่ใดที่นักเรียนอยากเดินทางไปท่องเที่ยวบ้าง *(คำตอบอยู่ในดุลยพินิจของครูผู้สอน)* ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “มหานครนิวยอร์กเป็นเพียงตัวอย่างเมือง ๆ หนึ่งในทวีปอเมริกาเหนือ ที่แสดงถึงความน่าสนใจในทวีป อาทิ ความหลากหลายทางสภาพแวดล้อม สังคมวัฒนธรรม ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดให้คนจากทั่วทุกที่บนโลกเดินทางไปท่องเที่ยว ดังนั้น การที่นักเรียนได้ศึกษาทวีปอเมริกาเหนือเป็นอย่างดี จะทำให้นักเรียนสามารถเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาเหนือได้” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๖ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กันโดยแบ่งตามความสมัครใจ จากนั้นครูกำหนดภาระงาน/ชิ้นงาน เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสร้างสถานการณ์และประเด็นในการกำหนดขอบเขตของภาระงาน/ชิ้นงาน เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ดังนี้ ๒.๑) นักเรียนเป็นเจ้าของธุรกิจนำเที่ยว และต้องการนำเสนอทริปทัวร์สำหรับเที่ยวที่ทวีปอเมริกาเหนือ ๑ ประเทศ	งานเรื่อง การออกแบบ ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ๒. อภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบ ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๒.๒) นักเรียนต้องใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ (เช่น แผนที่ท่องเที่ยว, รูปถ่ายทางดาวเทียม, GPS, internet เป็นต้น) ในการสืบค้นข้อมูลในการทำทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ๒.๓) นักเรียนนำความรู้ที่ได้ศึกษาจากคาบเรียนที่แล้วมาใช้บูรณาการในการสร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ๒.๔) นักเรียนสร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือตามองค์ประกอบที่กำหนด ได้แก่ - ชื่อทริป - วัตถุประสงค์การท่องเที่ยว *(ธรรมชาติ, ประวัติศาสตร์)* - สถานที่ท่องเที่ยว และประวัติของสถานที่โดยสังเขป *(สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การท่องเที่ยว) (เนื้อหาลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะทางเศรษฐกิจ)* - กำหนดการเดินทาง *(ลำดับการท่องเที่ยว ๑ วัน)* - วิธีการเดินทาง *(พาหนะ, เส้นทางเดินทาง) (เนื้อหาลักษณะการคมนาคมขนส่ง)* - การเตรียมตัว *(สิ่งของที่จำเป็น, เครื่องแต่งกาย) (เนื้อหาลักษณะภูมิอากาศ)* ๒.๕) นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียนด้วยวิธีการที่น่าสนใจ เช่น แผ่นพับ, โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง เป็นต้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓. ครูให้นักเรียนดูตัวอย่างทริปทัวร์สำหรับแนวทางในการสร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (ตัวอย่าง https://travelblog.expedia.co.th/self-guided-tour/15111/ และ https://www.youtube.com/watch?v=mlauAK-7-TU) ๔. ครูให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับสลากลำดับกลุ่ม จากนั้นนักเรียนร่วมกันออกแบบเป็นเวลา ๒๐ นาที ลงในใบงาน เรื่อง การออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ครูแนะนำเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๑, ๒) ๕. ครูให้นักเรียนกลุ่มที่ ๑-๓ เตรียมนำเสนอในคาบเรียนต่อไป และกลุ่ม ๔-๖ ในคาบเรียนถัดไปตามลำดับ โดยนักเรียนจะต้องส่งชิ่นงานให้ครูตรวจสอบใบงาน เรื่อง การออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือก่อนลงมือสร้างภาระงาน/ชิ้นงาน และนำภาระงาน/ชิ้นงาน งานมาให้ครูตรวจสอบก่อนนำเสนอในคาบเรียนต่อไป **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือตามแนวคำถาม ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๑)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	- การศึกษาบทเรียน เรื่อง ทวีปอเมริกาเหนือมีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิตอย่างไร *(นำความรู้ไปใช้ในชีวิตได้ เช่น การดำเนินชีวิต การท่องเที่ยว)* - นักเรียนคิดว่าการนำความรู้มาใช้สร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือมีความสำคัญอย่างไร *(ได้ประยุกต์ใช้ความรู้ในบทเรียนและปรับใช้ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตอย่างเหมาะสมซึ่งจะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง สังคม และประเทศได้)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นำความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้	- การตอบคำถาม - การจัดทำทริปทัวร์	- คำถาม - ใบงานเรื่องการออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี :** เลือกใช้ ประยุกต์ความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้องและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้:** เลือกใช้ ประยุกต์ความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้องแต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถเลือกใช้ ประยุกต์ความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การจัดทำทริปทัวร์	- คำถาม - ใบงานเรื่องการออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี :** คิด วางแผน นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** คิด วางแผน นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถคิด วางแผนนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้:** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน

เรื่อง การออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

๑. ชื่อทริป.....

๒. วัตถุประสงค์การท่องเที่ยว (ธรรมชาติ, ประวัติศาสตร์)

.....

.....

.....

.....

๓. สถานที่ท่องเที่ยว และประวัติของสถานที่โดยสังเขป (สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การท่องเที่ยว) (เนื้อหาลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม ลักษณะทางเศรษฐกิจ)

.....

.....

.....

.....

๔. กำหนดการเดินทาง (ลำดับการท่องเที่ยว ๑ วัน)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๕. วิธีการเดินทาง (พาหนะ, เส้นทางเดินทาง) (เนื้อหาลักษณะการคมนาคมขนส่ง)

.....

.....

.....

๖. การเตรียมตัว (สิ่งของที่จำเป็น, เครื่องแต่งกาย) (เนื้อหาลักษณะภูมิอากาศ)

.....

.....

.....

.....

ตัวอย่างใบงาน

เรื่อง การออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

คำสั่ง ให้นักเรียนออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

๑. ชื่อทริปมหานครนิวยอร์ก

๒. วัตถุประสงค์การท่องเที่ยว

๒.๑ เยี่ยมชมสถานที่ทางประวัติศาสตร์ของประเทศสหรัฐอเมริกา

๒.๒ พักผ่อนหย่อนใจทางกลางธรรมชาติในเมือง

๓. สถานที่ท่องเที่ยว และประวัติของสถานที่โดยสังเขป

๓.๑ อนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ (Statue of Liberty) (ประวัติศาสตร์)

เป็นอนุสาวรีย์ที่ทางฝรั่งเศสมอบให้กับชาวอเมริกัน เพื่อเป็นของขวัญฉลองครบรอบ ๑๐๐ ปี ในวันประกาศอิสรภาพจากประเทศอังกฤษ เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๑๗๗๖ โดยตัวเทพีมีความสูงถึง ๙๖ เมตร ใช้ชิ้นส่วนมาประกอบตัวเทพีจำนวน ๓๕๐ ชิ้น ซึ่งใช้ระยะเวลาในการประกอบถึง ๔ เดือน สร้างโดย บาร์โธลดี เป็น ๑ ในมหัศจรรย์สิ่งก่อสร้างของโลก (ที่มา : https://travel.kapook.com/view34844.html)

๓.๒ สวนสาธารณะ เซ็นทรัล พาร์ค (Central Park) (สังคมและสิ่งแวดล้อม)

สวนสาธารณะ เซ็นทรัล พาร์ค สร้างเสร็จเมื่อปี ๑๘๗๓ มีขนาดอยู่ที่ ๓๔๑ เฮกตาร์ (๓.๔ ตารางกิโลเมตร หรือสนามฟุตบอล ๔๖๐ สนามต่อกัน) โดยผู้คนที่เดินทางมาที่นี้ ไม่ใช่มาเพื่อเดินหรือวิ่งออกกำลังเท่านั้น ภายในสวนสาธารณะแห่งนี้ ยังมีสวนสัตว์ รูปปั้น ร้านอาหาร เรือถีบ ม้าหมุน ลานสเก็ต นั่งปิคนิค และลานน้ำพุ ที่สำคัญที่ เซ็นทรัล พาร์ค ยังเป็นสถานที่ยอดนิยมที่กองภาพยนตร์
(ที่มา : https://travel.kapook.com/view34844.html)

๔. กำหนดการเดินทาง (ลำดับการท่องเที่ยว ๑ วัน)

๔.๑ เข้าพัก โรงแรม AKA Central Park ระดับคะแนน ๘.๕

๔.๒ ออกเดินทางจากโรงแรม AKA Central Park ไปเยี่ยมชมอนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ (Statue of Liberty)

๔.๓ ออกเดินทางจากอนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ (Statue of Liberty) ไปสวนสาธารณะ เซ็นทรัล พาร์ค (Central Park) รับประทานอาหารกลางวันตามชอบใจ

๔.๔ เดินทางกลับโรงแรม AKA Central Park และพักผ่อนตามอัธยาศัย

๕. วิธีการเดินทาง

เดินทางด้วยรถทัวร์ เพราะนิวยอร์กเป็นเมืองสำคัญที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจสูง เส้นทางคมนาคมทางบกโดยเฉพาะถนนในเมืองค่อนข้างมีมาตรฐานและมีเส้นทางไปถึงสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสะดวกสบาย

๖. การเตรียมตัว

เดินทางช่วงฤดูใบไม้ผลิ เมษายน-มิถุนายน เตรียมเสื้อผ้าได้หลายรูปแบบ แต่อย่าลืมเสื้อกันหนาวไว้ด้วย เพราะอากาศจะอยู่ระหว่าง ๑๒-๓๐ องศา เนื่องจากประเทศสหรัฐอเมริกาจะอยู่ในโซนอบอุ่นถึงหนาว นักท่องเที่ยวจึงต้องเตรียมเสื้อผ้าให้เหมาะสมกับบริเวณที่ไปท่องเที่ยวและช่วงเวลาตามฤดูกาล

ตัวอย่างการใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ
เครื่องมือที่ใช้ คือ Google Map

โรงแรม AKA Central Park

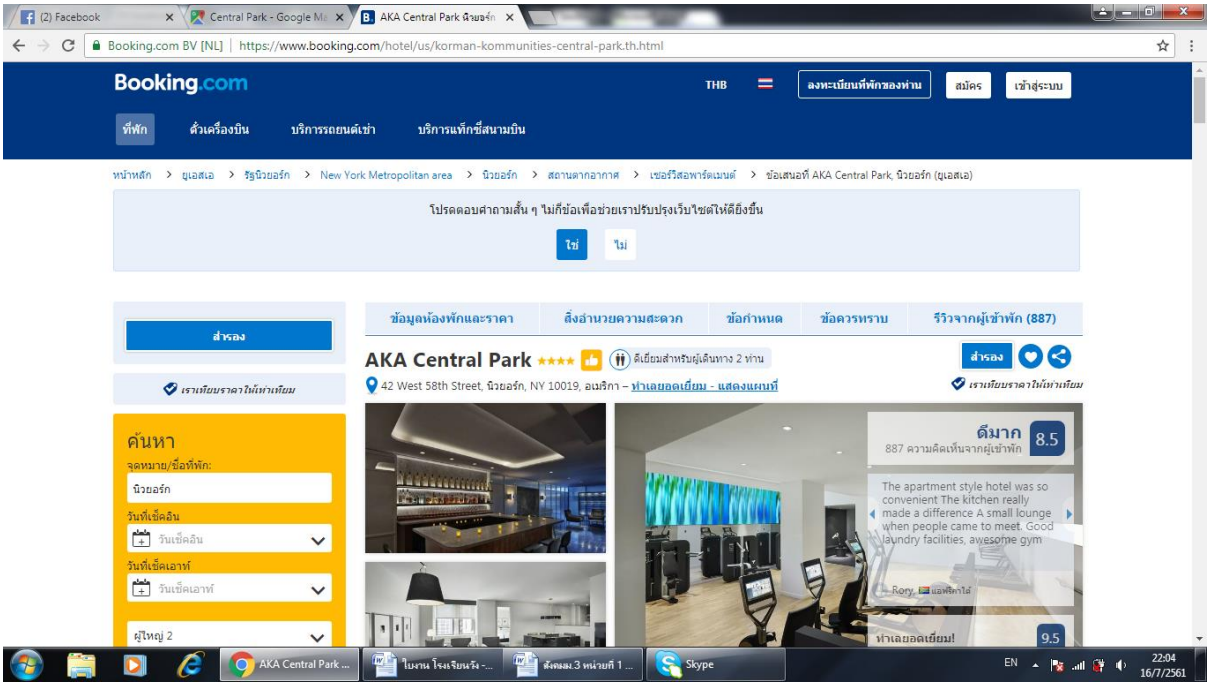

AKA Central Park ตั้งอยู่ห่างจากสวนสาธารณะ Central Park เป็นระยะทาง ๑๖๐ เมตร และตั้งอยู่ห่างจากสถานีรถไฟ Grand Central เป็นระยะทาง ๑.๔ กิโลเมตร ที่พักตั้งอยู่ห่างจากถนน 5th Avenue โดยใช้เวลาเดินเพียงหนึ่งนาที ส่วนแหล่งชอปปิงต่าง ๆ เช่น ร้าน Dolce & Gabana, ร้าน Bergdorf Goodman, และร้าน Tiffany อยู่ห่างจาก AKA Central Park เป็นระยะทางไม่เกิน ๕๐๐ เมตร
ที่มา : https://www.booking.com/hotel/us/korman-kommunities-central-park.th.html

อนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ (Statue of Liberty)

ที่มา : http://bit.ly/2YLEb9V

สวนสาธารณะ เซ็นทรัล พาร์ค (Central Park)

ที่มา : http://bit.ly/2YNqrzw

ออกเดินทางจากโรงแรม AKA Central Park ไปเยี่ยมชมอนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ (Statue of Liberty) ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๒๙ นาที

AKA Central Park, 42 W 58th St, New York, NY 10019, USA >>>>>>>> Statue of Liberty National Monument, New York, NY 10004, USA

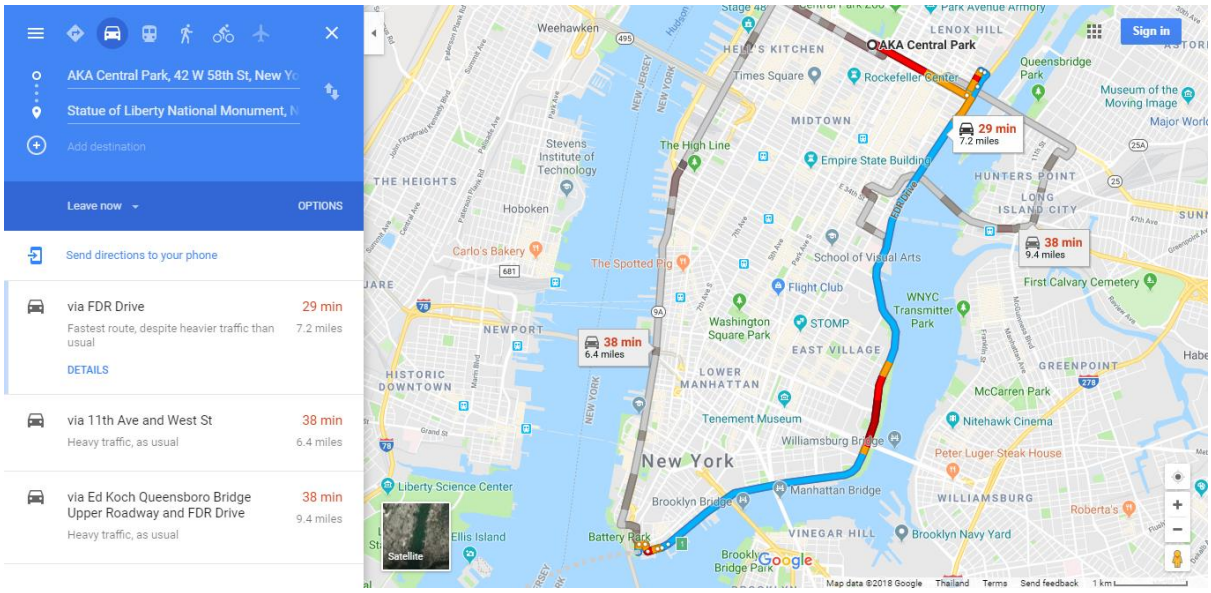

ที่มา : http://bit.ly/2Ysh1tH

ออกเดินทางจากอนุสาวรีย์เทพีเสรีภาพ (Statue of Liberty) ไปสวนสาธารณะ เซ็นทรัล พาร์ค (Central Park) ใช้เวลาเดินทางประมาณ ๔๒ นาที

Statue of Liberty National Monument, New York, NY 10004, USA >>>>>>> Central Park

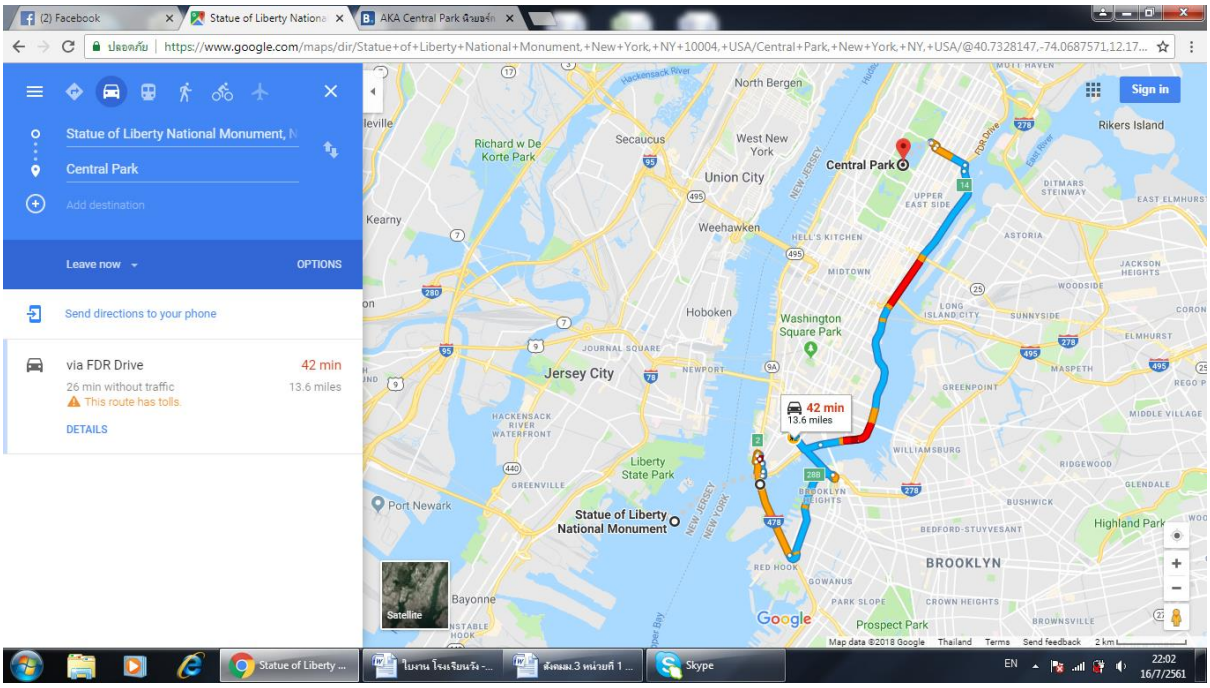

ที่มา : http://bit.ly/2yFaoGD

เดินทางกลับโรงแรม AKA Central Park และพักผ่อนตามอัธยาศัย

Central Park >>>>>>>>AKA Central Park, 42 W 58th St, New York, NY 10019, USA

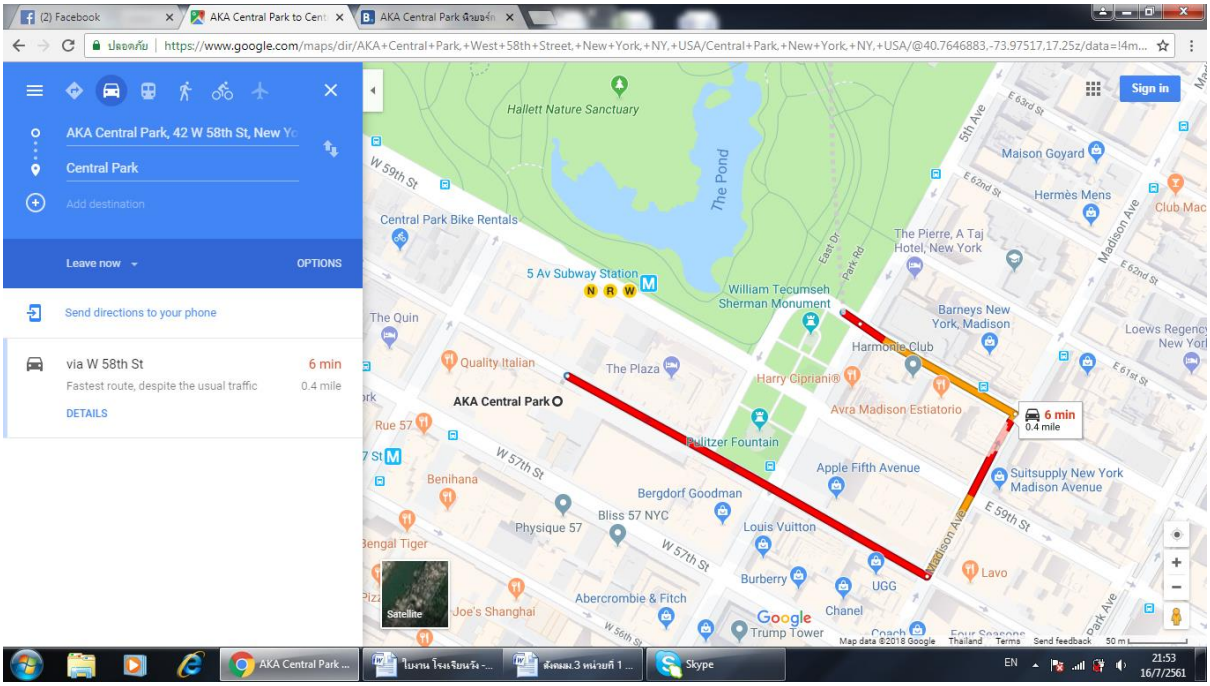

ที่มา : http://bit.ly/2TiATtL

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ
๒. ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ
๓. ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ
๔. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ
๕. ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ
๖. ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ
๗. ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมคลิปวีดิทัศน์ เรื่อง 25 Beautiful Places In The United States You Need To Visit Today เป็นเวลา ๖ นาที

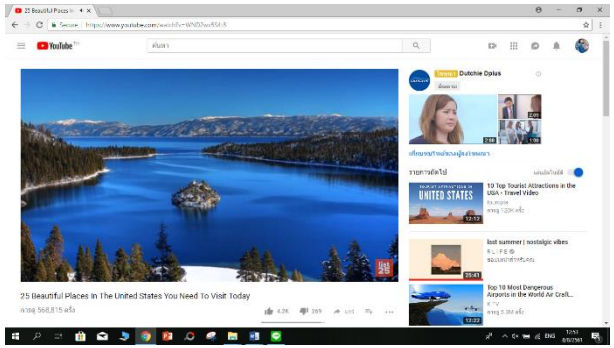

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=WND2wx5S4t8

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากการชมวีดิทัศน์ข้างต้น โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

- มีสถานที่ใดที่นักเรียนอยากไปบ้าง *(สะพานโกลด์เดนเกท แกรนด์แคนยอน)*

จากนั้นครูกล่าวเพิ่มเติมว่า “นอกจากที่นำเสนอในวีดิทัศน์ข้างต้นแล้ว ทวีปอเมริกาเหนือมีสถานที่สวยงามมากมายน่า

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. อินเทอร์เน็ต
๓. ห้องสมุด

สื่อ

- ๒๕ Beautiful Places In The United States You Need To Visit Today https://www.youtube.com/watch?v=WND2wx5S4t8

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสร้างสรรค์ ๒. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากผลงานการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	เดินทางไปท่องเที่ยวอย่างยิ่ง วันนี้นักเรียนจะได้ชมการนำเสนอ ทริปทัวร์ที่เพื่อน ๆ เตรียมมา ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากคาบเรียนที่แล้วนักเรียนได้ร่วมกันออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ คาบเรียนนี้นักเรียนกลุ่มที่ ๑-๓ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ” **ขั้นสอน** ๑. ครูแจกแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ ใบ ๒. นักเรียนกลุ่มที่ ๑ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ กำหนดเวลากลุ่มละ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สงสัยสอบถาม ครูแนะนำประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนแต่กลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินลงในแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒, ๓) ๓. นักเรียนกลุ่มที่ ๒ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ กำหนดเวลาละ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สงสัยสอบถาม ครูแนะนำประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเห็นและประเมินลงในแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒, ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๔. นักเรียนกลุ่มที่ ๓ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ กำหนดเวลาละ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สงสัยสอบถาม ครูแนะนำประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันระดมความคิดเห็นและประเมินลงในแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒, ๓) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเกี่ยวกับความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ตามแนวคำถาม ดังนี้ - นักเรียนได้ประเด็นอะไรบ้างจากการนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนของเพื่อน *(ข้อมูลจากสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ การลำดับทัวร์ที่น่าสนใจ ความรู้สึกอยากไปท่องเที่ยวจริง ๆ)* - นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใดเมื่อเดินทางไปท่องเที่ยว *(ความรู้ ทักษะการใช้ภาษา ประสบการณ์)* - นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรที่สามารถนำความรู้มาใช้สร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้ *(ความรู้ที่เรียนในห้องเรียนสามารถนำสร้างสรรค์ชิ้นงาน/ภาระงานให้ได้, ความรู้ที่เรียนสามารถปรับและนำไป ประยุกต์ใช้กับสิ่งต่าง ๆ ได้)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นำความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้	- การนำเสนอ	- แบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	**ดี:** รวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้องและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้ :** รวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ๒. แสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากผลงานการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	- การนำเสนอ - แสดงความคิดเห็น	- แบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียน - ประเด็นแสดงความคิดเห็น	**ดี:** นำเสนอผลการศึกษาและวางแผนทริป แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม **พอใช้ :** นำเสนอผการศึกษาและวางแผนทริปแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอผลการศึกษาและวางแผนทริป แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - การอภิปราย	**ดี :** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้:** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนประเมินการนำเสนองานหน้าชั้นเรียนของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่นตามรายการประเมินที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	กลุ่มที่.....				กลุ่มที่.....				กลุ่มที่.....			
	ดีมาก ๔	ดี ๓	พอใช้ ๒	ปรับปรุง ๑	ดีมาก ๔	ดี ๓	พอใช้ ๒	ปรับปรุง ๑	ดีมาก ๔	ดี ๓	พอใช้ ๒	ปรับปรุง ๑
เนื้อหา												
ความสามารถในการนำเสนอ												
บุคลิกภาพ												
เวลา												
การตอบข้อซักถาม												
รวม												

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขตของทวีปอเมริกาเหนือ
๒. ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาเหนือ
๓. ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาเหนือ
๔. ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาเหนือ
๕. ลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาเหนือ
๖. ลักษณะทางเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาเหนือ
๗. ลักษณะการคมนาคมขนส่งของทวีปอเมริกาเหนือ

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถนำความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสร้างสรรค์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูกล่าวกับนักเรียนว่า “จากคาบเรียนที่แล้วนักเรียนกลุ่มที่ ๑-๓ ได้นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างน่าสนใจอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการนำเสนอ สถานที่ท่องเที่ยว เป็นต้น”

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “ดังนั้นคาบเรียนนี้ จะเป็นการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือของนักเรียนกลุ่มที่ ๔-๖”

ขั้นสอน

๑. ครูแจกแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ให้กับนักเรียนแต่ละกลุ่ม กลุ่มละ ๑ ใบ

๒. นักเรียนกลุ่มที่ ๔ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ กำหนดเวลาละ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สงสัยสอบถาม ครูแนะนำประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินลงในแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒)

๓. นักเรียนกลุ่มที่ ๕ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ กำหนดเวลาละ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สงสัยสอบถาม ครูแนะนำประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม จากนั้นนักเรียน

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. อินเทอร์เน็ต
๓. ห้องสมุด

สื่อ

-

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๓)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
๒. นักเรียนสามารถแสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากผลงานการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม	แต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินลงในแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒) ๔. นักเรียนกลุ่มที่ ๖ นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ กำหนดเวลาละ ๑๐-๑๕ นาที จากนั้นเปิดโอกาสให้นักเรียนที่สงสัยสอบถาม ครูแนะนำประเด็นอื่น ๆ เพิ่มเติม จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแสดงความคิดเห็นและประเมินลงในแบบประเมินการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (Obj. ๑, ๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับเกี่ยวกับความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ตามแนวคำถาม ดังนี้ - นักเรียนนำความรู้จากเนื้อหาอะไรมาสร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ *(เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น GPS ใช้หาข้อมูลเรื่องเส้นทาง Remote Sensing และ Google Earth ใช้หาภาพประกอบ Internet ข้อมูล เนื้อหาในบทเรียนเรื่อง ทวีปอเมริกาเหนือ เช่น ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และนำความรู้มาประยุกต์ใช้ มาปรับใช้ให้เหมาะสมกับการสร้างทริปทัวร์ให้สมจริงและเป็นไปได้มากที่สุด)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง ทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ (๓)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ มหัศจรรย์อเมริกาเหนือ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	- นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรที่สามารถนำความรู้มาใช้สร้างทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้ *(ความรู้ที่เรียนในห้องเรียนสามารถนำสร้างสรรค์ชิ้นงาน/ภาระงานให้ได้, ความรู้ที่เรียนสามารถปรับและนำไปประยุกต์ใช้กับสิ่งต่าง ๆ ได้)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นำความรู้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้	- การนำเสนอ	- แบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียน	**ดี:** รวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้อย่างถูกต้องและมีความสมเหตุสมผล **พอใช้ :** รวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถรวบรวมข้อมูล สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเรื่องทวีปอเมริกาเหนือมาใช้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ ๒. แสดงความคิดเห็นเชิงบวกจากผลงานการนำเสนอทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	- การนำเสนอ - แสดงความคิดเห็น	- แบบการนำเสนอหน้าชั้นเรียน - ประเด็นแสดงความคิดเห็น	**ดี:** นำเสนอผลการศึกษาและวางแผนทริป แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม **พอใช้:** นำเสนอผลการศึกษาและวางแผนทริป แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอผลการศึกษาและวางแผนทริป แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - การอภิปราย	**ดี :** อธิบายยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้:** อธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย ยกตัวอย่าง เชื่อมโยง นำเสนอความสำคัญของการนำความรู้มาใช้ออกแบบทริปทัวร์ท่องทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบประเมินการนำเสนอหน้าชั้นเรียน

กลุ่มที่.....

คำสั่ง ให้นักเรียนประเมินการนำเสนองานหน้าชั้นเรียนของกลุ่มตนเองและกลุ่มอื่นตามรายการประเมินที่กำหนด โดยทำเครื่องหมาย / ลงในช่องคะแนนตามความเป็นจริง

รายการประเมิน	**กลุ่มที่..... .....**				**กลุ่มที่..... .....**				**กลุ่มที่..... .....**			
	ดีมาก ๔	**ดี ๓**	**พอใช้ ๒**	**ปรับปรุง ๑**	**ดีมาก ๔**	**ดี ๓**	**พอใช้ ๒**	**ปรับปรุง ๑**	**ดีมาก ๔**	**ดี ๓**	**พอใช้ ๒**	**ปรับปรุง ๑**
เนื้อหา												
ความสามารถในการนำเสนอ												
บุคลิกภาพ												
เวลา												
การตอบข้อซักถาม												
รวม												

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ หลากสีสันอเมริกาใต้

รหัสวิชา ส ๒๓๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๑๑ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๕.๑ เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพ และความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหา วิเคราะห์ สรุป และใช้ข้อมูลภูมิสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ม.๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีป อเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการสำรวจ รวบรวม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ จะทำให้เกิดความเข้าใจในกระบวนการเปลี่ยนแปลงของภูมิภาค

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ เช่น
- แผนที่
- การรับรู้จากระยะไกล
- ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์
- ระบบกำหนดตำแหน่งบนพื้นโลก

๒) ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

๓) ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

๔) ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศ และลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

๕) ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

๖) ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

๗) เศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้

๘) ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

๙) แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการศึกษาลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาใต้

๒) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิลักษณ์กับลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

๓) การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้

๔) การอภิปรายถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความแตกต่างหลากหลายของภูมิลักษณ์ เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

เจตคติ

๑) ความสำคัญของลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) มีวินัย

๒) ใฝ่เรียนรู้

๓) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ชิ้นงาน “อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้”

ให้นักเรียนเลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ ๑ อย่าง ในทวีปอเมริกาใต้ โดยมีประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑) ลักษณะของธุรกิจหรืออาชีพที่เลือก (ทำเกี่ยวกับอะไร)

๒) บริเวณที่ตั้งของอาชีพหรือธุรกิจนี้ (อธิบายว่าตั้งอยู่จุดใดทวีปอเมริกาใต้ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ ซึ่งต้องสัมพันธ์กับลักษณะของธุรกิจหรืออาชีพที่เลือก)

๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่มีในบริเวณที่เลือก (ทรัพยากรควรสัมพันธ์กับพื้นที่ และอาชีพที่เลือก)

๔) ให้เหตุผลประกอบว่าทำไมถึงเลือกทำธุรกิจหรืออาชีพนี้ (เหตุผลที่ให้ต้องสัมพันธ์กับพื้นที่ที่เลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ)

ตัวอย่างงานกิจกรรม "อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้" (ทำลงในกระดาษวาดเขียน หรือกระดาษอื่นตามความเหมาะสมในการสอน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ 1 อย่าง ในทวีปอเมริกาใต้ วาดภาพระบายสีประกอบ และตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

ชื่อธุรกิจ/อาชีพ .....

ลักษณะของธุรกิจ/อาชีพ

.....
.....
.....

บริเวณที่ตั้งของธุรกิจ/อาชีพ

.....
.....
.....
.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้

.....
.....
.....
.....

เหตุผลในการเลือกทำธุรกิจ/อาชีพ นี้

.....
.....
.....
.....

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
- ความถูกต้องของเนื้อหา	- อธิบายเนื้อหาในกรอบความรู้ต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง ครบทุกประเด็น ๑) อธิบายภูมิประเทศและภูมิอากาศในบริเวณที่เลือกทำธุรกิจ/อาชีพ ๒) อธิบายทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณที่เลือก	- อธิบายเนื้อหาในกรอบความรู้ต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง ๒ ใน ๓ ประเด็น ๑) อธิบายภูมิประเทศและภูมิอากาศในบริเวณที่เลือกทำธุรกิจ/อาชีพ ๒) อธิบายทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณที่เลือก	- อธิบายเนื้อหาในกรอบความรู้ต่อไปนี้ได้อย่างถูกต้อง ๑ ใน ๓ ประเด็น ๑) อธิบายภูมิประเทศและภูมิอากาศในบริเวณที่เลือกทำธุรกิจ/อาชีพ ๒) อธิบายทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณที่เลือก	- อธิบายเนื้อหาในกรอบความรู้ต่อไปนี้ได้ไม่ถูกต้อง ๑) อธิบายภูมิประเทศและภูมิอากาศในบริเวณที่เลือกทำธุรกิจ/อาชีพ ๒) อธิบายทรัพยากรธรรมชาติในบริเวณที่เลือก ๓) อธิบายลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เลือก

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
	๓) อธิบายลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เลือก	๓) อธิบายลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เลือก	๓) อธิบายลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เลือก	
- ความสอดคล้องของเนื้อหา	- ชิ้นงานมีประเด็นดังต่อไปนี้ที่สอดคล้องกับธุรกิจ/อาชีพที่เลือกครบทุกประเด็น ๑) ลักษณะภูมิประเทศ ๒) ลักษณะภูมิอากาศ ๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้	- ชิ้นงานมีประเด็นดังต่อไปนี้ที่สอดคล้องกับธุรกิจ/อาชีพที่เลือก ๒ ใน ๓ ประเด็น ๑) ลักษณะภูมิประเทศ ๒) ลักษณะภูมิอากาศ ๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้	- ชิ้นงานมีประเด็นดังต่อไปนี้ที่สอดคล้องกับธุรกิจ/อาชีพที่เลือก ๑ ใน ๓ ประเด็น ๑) ลักษณะภูมิประเทศ ๒) ลักษณะภูมิอากาศ ๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้	- ชิ้นงานไม่มีประเด็นที่สอดคล้องกับธุรกิจ/อาชีพที่เลือก ๑) ลักษณะภูมิประเทศ ๒) ลักษณะภูมิอากาศ ๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้
- ความสวยงามของชิ้นงาน	- ชิ้นงานมีความสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย	- ชิ้นงานตกแต่งสวยงาม น่าสนใจ แต่ขาดความความสะอาดหรือไม่เป็นระเบียบ	- ชิ้นงานมีการตกแต่งแต่ขาดความสวยงามหรือขาดความสะอาดหรือไม่เป็นระเบียบ	- ชิ้นงานไม่มีการตกแต่งให้สวยงาม ไม่น่าสนใจ

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๗-๙	หมายถึง ดี
คะแนน ๔-๖	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่า ๔	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับ ดี ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต ของทวีปอเมริกาใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุตำแหน่ง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้แผนที่ในการหาตำแหน่งที่ตั้ง และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพที่เกี่ยวข้องกับทวีปอเมริกาใต้
- กีฬาฟุตบอลในทวีปอเมริกาใต้
- ภูมิประเทศ เช่น ป่าแอมะซอน
- สัตว์ป่า เช่น ปลาปิรันยา งูอนาคอนดา

ที่มา : http://www.zimbio.com/photos/Lionel+Messi/Brazil+v+Argentina+Superclasico+de+las+Americas/AKOU6N_w34A

ที่มา : http://www.guitarthai.com/picpost/gtpicpost/A3143994.jpg

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓
๒. ห้องสมุด
๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. รูปภาพเกี่ยวกับทวีปอเมริกาใต้
- กีฬาฟุตบอลในทวีปอเมริกาใต้ เช่น
- ภูมิประเทศ เช่น ป่าแอมะซอน
- สัตว์ป่า เช่น ปลาปิรันยา งูอนาคอนดา

๒. รูปภาพแผนที่โลก และแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

๓. ภาพบริเวณสุดอาณาเขตทิศต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้

๔. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การระบุตำแหน่งที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ จากใบงาน เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตทวีปอเมริกาใต้ได้	 ที่มา : https://www.gettyimages.com/detail/photo/animals-piranha-royalty-free-image/92121157 จากนั้น ครูตั้งคำถาม ดังต่อไปนี้ ๑) “ภาพที่นักเรียนได้เห็นมีสิ่งใดที่นักเรียนรู้จักบ้าง” ๒) “ภาพที่นักเรียนเห็นนั้น น่าจะตั้งอยู่บริเวณใดในโลก” *(ดูคำตอบจากนักเรียน อาจตอบเป็นประเทศในทวีปอเมริกาใต้)* ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “สิ่งที่นักเรียนได้เห็นนั้น สามารถพบเห็นได้ในทวีปอเมริกาใต้ ดังนั้นในวันนี้เราจะศึกษา ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้” **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับทวีปอเมริกาใต้ ในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ ที่ตั้งและขนาดของทวีปอเมริกาใต้ (เริ่มจากแสดงให้เห็นว่าอยู่บนพื้นโลกบริเวณใด บอกละติจูด ลองจิจูด พื้นที่ จากนั้นลองนำมาเปรียบเทียบขนาดและตำแหน่งกับประเทศไทย เพื่อให้นักเรียนได้เห็นภาพที่แตกต่างกันมากขึ้น) ๑.๒ อาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ (บอกตำแหน่งเหนือสุด ใต้สุด ตะวันออกสุด และตะวันตกสุด)	๒. การอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตที่ทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๒. ครูฉายภาพแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

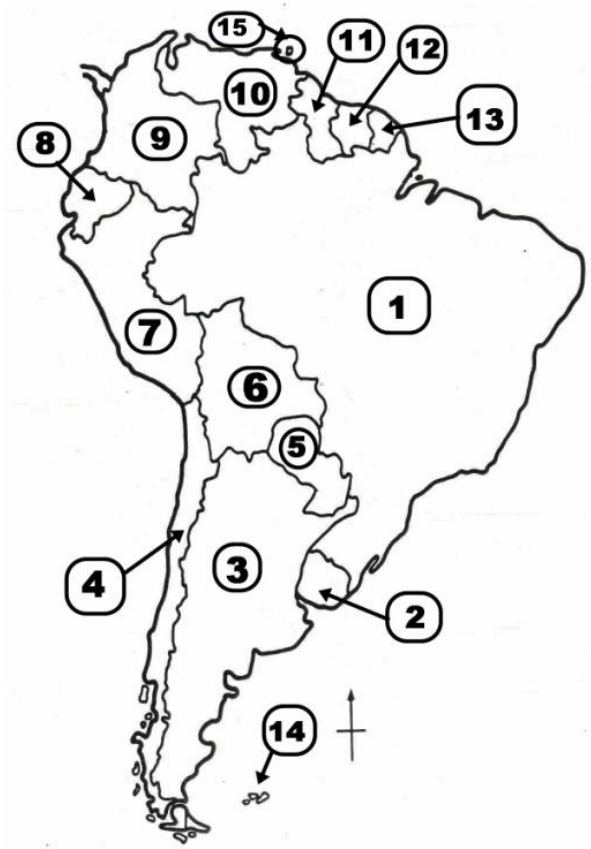

ที่มา : https://grahamdennis.me/blank-map-of-south-america.html/
south-america-coloring-map-for-blank-of
(ดัดแปลงภาพโดยใส่ตัวเลขลงไปแต่ละประเทศ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	และแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละประมาณ ๓-๔ คน แจกใบงาน เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ โดยให้นักเรียนสืบค้นชื่อประเทศและเมืองหลวงในทวีปอเมริกาใต้ให้ตรงกับหมายเลขที่กำหนดให้ เมื่อหมดเวลาที่กำหนด ครูสุ่มนักเรียนออกมาเฉลยคำตอบแต่ละข้อจนครบ โดยครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๑, ๒) **ขั้นสรุป** ครูเลือกภาพที่เกี่ยวข้องกับบริเวณสุดอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ทั้ง ๔ ทิศ (เหนือ-แหลมกายีนัส/ใต้-แหลมโฟรเวิร์ด/ตะวันตก-แหลมปารีญัส/ตะวันออก-แหลมโกเกย์รูส) หรือใช้ภาพสถานที่สำคัญอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้สุดอาณาเขตแต่ละทิศ จากนั้นตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ตามแนวคำถาม ดังนี้ ๑) “นักเรียนเห็นความแตกต่างของแต่ละพื้นที่อย่างไรบ้าง” *(เช่น ความสูงต่ำของพื้นที่ อากาศที่ต่างกัน เป็นต้น)* ๒) “ปัจจัยหลักที่ส่งผลให้แต่ละพื้นที่แตกต่างกันคืออะไร” *(มีที่ตั้งที่แตกต่างกัน)* ๓) “การศึกษาที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตทวีปอเมริกาใต้มีความสำคัญอย่างไร” *(บุคคลที่รู้และเข้าใจลักษณะที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปต่าง ๆ จะทำให้ได้โอกาสในการดำเนินชีวิตที่ดี)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุตำแหน่งของที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตสำคัญของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การระบุประเทศและเมืองหลวงในใบงาน	- ชุดคำถาม - ใบงาน เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** ระบุตำแหน่งที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตสำคัญของทวีปอเมริกาใต้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน **พอใช้ :** ระบุตำแหน่งประเทศและเมืองหลวงในทวีปอเมริกาใต้ได้ แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุตำแหน่งประเทศและเมืองหลวงในทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ใช้แผนที่ในการหาตำแหน่งที่ตั้ง และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้	- การออกมาระบุตำแหน่งในแผนที่	- ชุดคำถามและแผนที่ทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** หาตำแหน่งที่ตั้ง บริเวณอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน **พอใช้ :** หาตำแหน่งที่ตั้ง บริเวณอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถหาตำแหน่งที่ตั้ง บริเวณอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายถึงความสำคัญของการศึกษาที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- ชุดคำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม ถูกต้อง ตรงประเด็น **พอใช้ :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของที่ตั้ง ขนาด

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			และอาณาเขตทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนสืบค้นหาประเทศและเมืองหลวงของประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาใต้ ให้ตรงกับหมายเลขที่กำหนดให้

หมายเลข	ประเทศ	เมืองหลวง
๑.		
๒.		
๓.		
๔.		
๕.		
๖.		
๗.		
๘.		
๙.		
๑๐.		
๑๑.		
๑๒.		
๑๓.		
๑๔.		
๑๕.		

ที่มา : https://grahamdennis.me/blank-map-of-south-america.html/south-america-coloring-map-for-blank-of

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....

เฉลยใบงาน เรื่อง ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขตของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนสืบค้นหาประเทศและเมืองหลวงของประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาใต้ ให้ตรงกับหมายเลขที่กำหนดให้

หมายเลข	ประเทศ	เมืองหลวง
๑.	บราซิล	บราซิเลีย
๒.	อุรุกวัย	มอนเตวิเดโอ
๓.	อาร์เจนตินา	บัวโนสไอเรส
๔.	ชิลี	ซานดิเอโก
๕.	ปารากวัย	อาซุนซีออน
๖.	โบลิเวีย	ซูเกร
๗.	เปรู	ลิมา
๘.	เอกวาดอร์	กีโต
๙.	โคลอมเบีย	โบโกตา
๑๐.	เวเนซุเอลา	การากัส
๑๑.	กายอานา	จอร์จทาวน์
๑๒.	ซูรินาเม	ปารามารีโบ
๑๓.	เฟรนช์เกียนา	กาแยน
๑๔.	หมู่เกาะฟอล์กแลนด์	สแตนลีย์
๑๕.	ตรินิแดดและโตเบโก	พอร์ต ออฟ สเปน

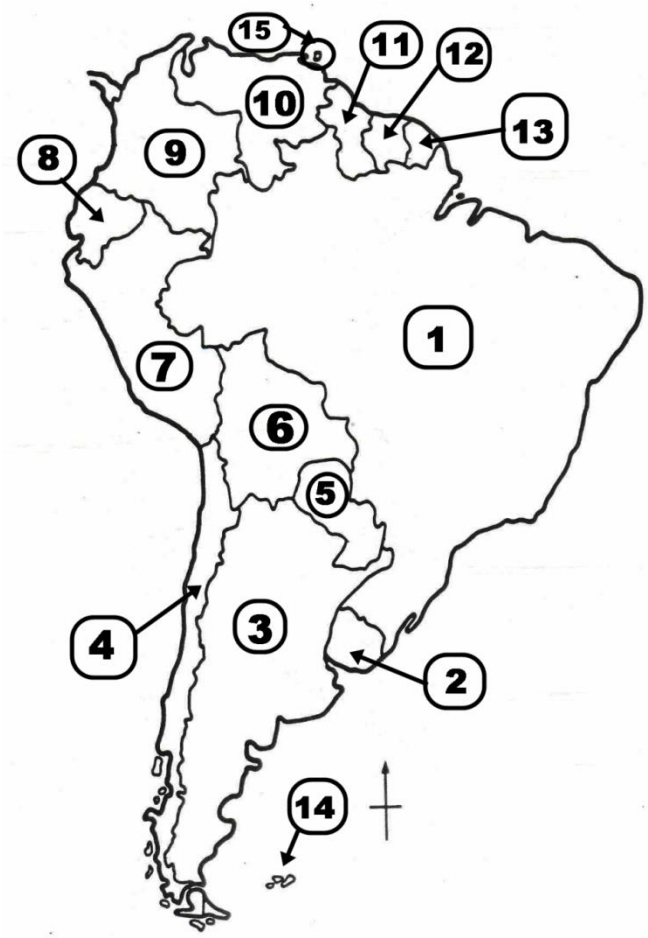

ที่มา : https://grahamdennis.me/blank-map-of-south-america.html/south-america-coloring-map-for-blank-of

ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ดังนี้

๑) เขตเทือกเขาและที่ราบสูงทางตะวันตก

๒) เขตที่ราบสูงทางตะวันออก

๓) เขตที่ราบ

๔) เขตหมู่เกาะ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพสถานที่ทางธรรมชาติที่เกี่ยวกับอเมริกาใต้ เช่น เทือกเขาแอนดีส, ป่าแอมะซอน, หมู่เกาะฟอล์กแลนด์, ทะเลทรายอาตากามา

ที่มา : https://th.ilovevaquero.com/images/obrazovanie/gori-andi-opisanie-foto-visota-and_2.jpg

(เทือกเขาแอนดีส)

ที่มา : http://www.guitarthai.com/picpost/gtpicpost/A3143994.jpg

(ป่าแอมะซอน)

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. รูปภาพเกี่ยวกับภูมิประเทศทวีปอเมริกาใต้

- เทือกเขาแอนดีส
- ป่าแอมะซอน
- หมู่เกาะฟอล์กแลนด์
- ทะเลทรายอาตากามา

๒. รูปภาพแผนที่กายภาพทวีปอเมริกาใต้ (เช่น: https://thidarud124.files.wordpress.com/2014/02/america_s.gif)

๓. ภาพเกี่ยวกับสถานที่ที่เป็นภูมิประเทศสำคัญของทวีปอเมริกาใต้

๔. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศเขตต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนวิเคราะห์ลักษณะเด่นของเขตภูมิประเทศต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนอภิปรายถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ได้อย่างมีเหตุผล

ที่มา : https://scontent-fbkk5-7.us-fbcdn.net/v1/t.1-48/1426l78O9684l4108ZPH0J4S8_842023153_K1DlXQOI5DHP/dskvvc.qpjhg.xmwo/w/data/880/880744-img.r9g6f3.232ku.jpg

(หมู่เกาะฟอล์กแลนด์)

ที่มา : https://d3hne3c382ip58.cloudfront.net/resized/750x420/atacama-adventure-nature-tour-in-the-atacama-desert-tour-2-297916_1510029029.JPG

(ทะเลทรายอาตากามา)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การจับคู่ข้อความและแสดงคำตอบพร้อมเหตุผลประกอบเกี่ยวกับภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	จากนั้นครูถามนักเรียนว่า “ภาพที่นักเรียนได้เห็นคือสถานที่ใด มีลักษณะอย่างไร” (เช่น เทือกเขา แม่น้ำ หมู่เกาะ ทะเลทราย เป็นต้น) ๒. ครูกล่าวกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “สิ่งที่นักเรียนได้เห็น เป็นลักษณะภูมิประเทศแบบต่าง ๆ ที่เราสามารถพบเห็นได้ในทวีปอเมริกาใต้ ดังนั้นวันนี้เราจะศึกษาภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้” **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายเนื้อหาเกี่ยวกับลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ทั้ง ๔ เขต ๑) เขตเทือกเขาและที่ราบสูงทางตะวันตก ๒) เขตที่ราบสูงทางตะวันออก ๓) เขตที่ราบ ๔) เขตหมู่เกาะ โดยครูยกตัวอย่างสถานที่สำคัญ เช่น เทือกเขา แม่น้ำ ที่ราบลุ่ม เกาะ ที่สำคัญ (อาจใช้ google earth ในการเปิดภาพให้เห็นตำแหน่งที่ตั้งและสถานที่ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น) และลองสุ่มนักเรียนชี้ตำแหน่งของเขตภูมิประเทศและสถานที่สำคัญต่าง ๆ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ภาพแผนที่กายภาพทวีปอเมริกาใต้

(ที่มา : http://bit.ly/2YP6GmQ)

๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียน โดยให้ร่วมกันจับคู่ข้อความสำคัญว่าข้อความดังกล่าวตรงกับภูมิประเทศเขตใดในทวีปอเมริกาใต้

ก. บริเวณที่ใกล้ขั้วโลกใต้มากสุดในอเมริกาใต้

ข. อากาศหนาวเย็นด้วยความสูงมาก ๆ

ค. เกิดจากภูเขาไฟใต้ทะเล รวมไปถึงฟยอร์ด

ง. มีป่าดงดิบกว้างใหญ่ สัตว์นานาชนิด

จ. บริเวณที่เหมาะแก่การอยู่อาศัยมากสุด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ฉ. แหล่งกำเนิดแม่น้ำ หล่อเลี้ยงที่ราบส่วนใหญ่ ช. พื้นที่สูงมาก จึงทำให้เกิดทะเลทรายในบริเวณรอบ ๆ ซ. เป็นที่สูง พื้นที่มีอายุยืนยาวหลายร้อยปี - เขตเทือกเขาและที่ราบสูงทางตะวันตก (ข, ช) - ที่ราบสูงทางตะวันออก (ฉ, ซ) - เขตที่ราบทางตะวันออก (ง, จ) - หมู่เกาะ (ก, ค) (ครูอาจทำเป็นโปรแกรมนำเสนอสำหรับเฉลย หรือทำบัตรคำเพื่อใช้จับคู่บนกระดาน หรือจับคู่ในกลุ่มก็ได้) โดยครูให้นักเรียนได้แสดงเหตุผลที่เลือกตอบ ซึ่งนักเรียนจะได้วิเคราะห์ลักษณะเด่นของเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ได้ (Obj. ๑, ๒, ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาสำคัญที่ได้รับเกี่ยวกับการเรียนเรื่องภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ และบันทึกลงในสมุด *(เช่น เขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้)* ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ *(ลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดลักษณะพื้นที่ที่ผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่แตกต่างกัน)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศรูปแบบต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม	- ชุดคำถาม - แผนที่กายภาพทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** ระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศรูปแบบต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน **พอใช้ :** ระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศรูปแบบต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ได้ แต่ไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศรูปแบบต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งเขตภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ได้ ๒. วิเคราะห์ลักษณะเด่นของเขตภูมิประเทศต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้ได้	- การตอบคำถาม - การลากเส้นแบ่งเขตภูมิประเทศ - การตอบคำถาม	- คำถาม - แผนที่กายภาพทวีปอเมริกาใต้ - ชุดคำถามจากโปรแกรมนำเสนอและแผนทีประกอบ	**ดี :** ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งเขตภูมิประเทศและวิเคราะห์ลักษณะเด่นของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม ตรงประเด็น **พอใช้ :** ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งเขตภูมิประเทศและวิเคราะห์ลักษณะเด่นของทวีปอเมริกาใต้ได้ แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการแบ่งเขตภูมิประเทศและวิเคราะห์ลักษณะเด่นของทวีปอเมริกาใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ได้ แต่ยังขาดไปบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในด้านต่าง ๆ ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)

๑) เทือกเขา ที่ราบสูง

๒) แหล่งน้ำ (แม่น้ำ ร่องลึกบาดาล มหาสมุทร)

๓) ที่ราบ ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ป่า

๔) ทะเลทราย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูทบทวนความรู้ในคาบที่แล้ว เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ โดยถามถึงความรู้ที่ได้รับจาก ลักษณะภูมิประเทศเขตต่าง ๆ

๒. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์เรื่อง Earth from Space: Amazon River และ Amazon River Boat Ride

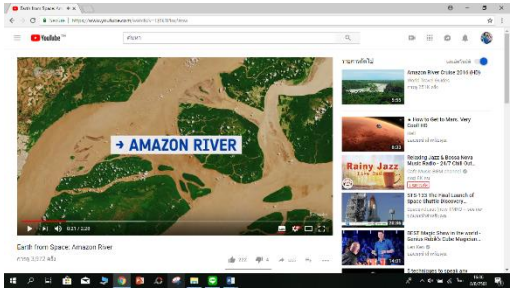

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=QBk1Pkuj9mw (Earth from Space: Amazon River)

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์เรื่อง Earth from Space: Amazon River (https://www.youtube.com/watch?v=QBk1Pkuj9mw)

๒. Amazon River Boat Ride https://www.youtube.com/watch?v=E7wS_9GXZPE

๓. ภาพเกี่ยวกับสถานที่ที่เป็นภูมิประเทศสำคัญของทวีปอเมริกาใต้

๔. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม

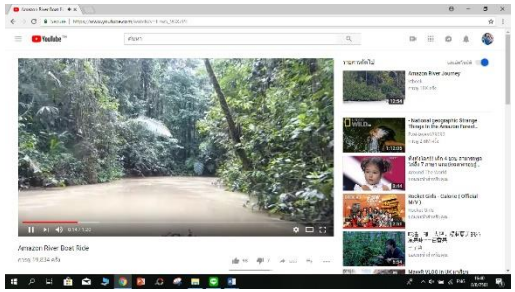

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=E7wS_9GXZPE

(Amazon River Boat Ride)

หลังจากชมวีดิทัศน์ ครูตั้งคำถาม ดังต่อไปนี้

๑) “แม่น้ำแอมะซอนมีลักษณะอย่างไร” *(เป็นแม่น้ำที่คดเคี้ยว มีพื้นที่รอบ ๆ เป็นที่ราบลุ่ม มีต้นไม้ และสัตว์ป่า เป็นต้น)*

๒) “นักเรียนเห็นถึงสิ่งที่เกิดขึ้นรอบ ๆ แม่น้ำแอมะซอนอย่างไรบ้าง *(เห็นถึงพื้นที่เพาะปลูก ทำการเกษตร เป็นแหล่งรวมพืชพันธุ์หลักชนิด เป็นต้น)*

๓. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จะเห็นได้ว่าแม่น้ำแอมะซอนมีความสำคัญหลายอย่างต่อพื้นที่ทวีปอเมริกาใต้ ซึ่งนอกจากแม่น้ำแอมะซอนแล้ว ก็ยังมีสถานที่สำคัญอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อทวีปอเมริกาใต้”

ขั้นสอน

๑. ครูแจ้งถึงสิ่งที่นักเรียนจะศึกษาในคาบนี้ โดยครูให้นักเรียนศึกษาสถานที่สำคัญทางธรรมชาติในทวีปอเมริกาใต้ ดังต่อไปนี้

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ระบุตำแหน่งและวิเคราะห์สถานที่สำคัญเกี่ยวกับภูมิประเทศในทวีปอเมริกาใต้ โดยทำลงใบงานและแผนผังความคิด และการอภิปรายหน้าชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑) เทือกเขา ที่ราบสูง ได้แก่ เทือกเขาแอนดีส, ที่ราบสูงกีอานา, ที่ราบสูงบราซิล, ที่ราบสูงปาตาโกเลีย ๒) แหล่งน้ำ ได้แก่ แม่น้ำแอมะซอน ๓) ที่ราบ ได้แก่ ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ป่า ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ปารานา-ปารากวัย-อุรุกวัย, ที่ราบยาโนส, ป่าเซลวาส, มหาสมุทรแปซิฟิก, มหาสมุทรแอตแลนติก ๔) ทะเลทราย ได้แก่ ทะเลทรายอาตากามา (หรือครูอาจเพิ่มเติมมากกว่านี้ได้ ตามสมควร) ๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๑๒ กลุ่ม และแจกใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ) ให้แต่ละกลุ่มร่วมกันค้นหาว่าสถานที่สำคัญแต่ละแห่งตั้งอยู่บริเวณหมายเลขใดในแผนที่ (Obj. ๑, ๒) ๑) เทือกเขาแอนดิส (G) ๒) แม่น้ำแอมะซอน (D) ๓) ป่าเซลวาส (I) ๔) ที่ราบยาโนส (F) ๕) ที่ราบสูงกีอานา (C) ๖) ที่ราบสูงบราซิล (E) ๗) ทะเลทรายอาตากามา (K) ๘) ที่ราบลุ่มแม่น้ำปารานา ปารากวัย อุรุกวัย (L) ๙) ที่ราบสูงปาตาโกเลีย (J)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๑๐) ร่องลึกบาดาลชิลีเปรู (H)

๑๑) มหาสมุทรแปซิฟิก (A)

๑๒) มหาสมุทรแอตแลนติก (B)

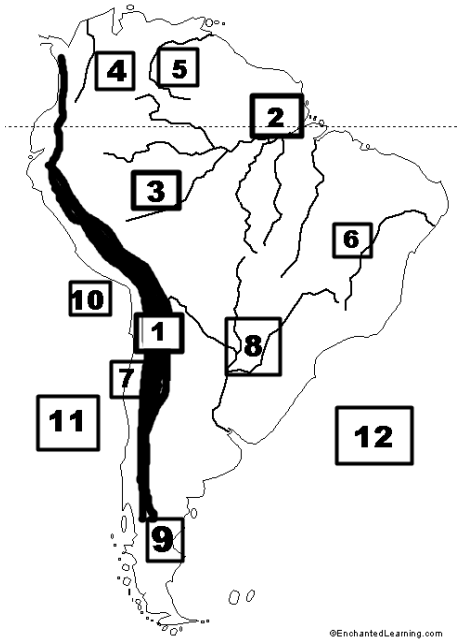

ที่มา : http://www.enchantedlearning.com/geography/samer/riveroutlinemap/

(ดัดแปลงภาพโดยเติมหมายเลขเพิ่มเติมในแผนที่)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓. จากนั้น ครูสุ่มสถานที่สำคัญให้กลุ่มละ ๑ แห่ง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มหาว่า สถานที่ที่ได้นั้นมีความสำคัญต่อทวีปอเมริกาใต้อย่างไรบ้าง สรุปมาเป็นผังความคิด โดยใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงาน โดยใช้เวลา กลุ่มละ ๒ นาที (ครูเตรียมภาพประกอบไว้ฉายจากโปรแกรมนำเสนอด้วย) โดยครูจะเสริมข้อมูลเพิ่มเติม เป็นการอธิบายและเปิดตำแหน่งใน google earth ให้ดูด้วย ๕. ครูให้นักเรียนนำผลงานไปติดไว้ที่บอร์ดของห้อง เพื่อให้ศึกษาผลงานในภายหลัง (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปสาระสำคัญที่ได้รับจากการเรียนเรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ) ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ (ลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดความแตกต่างของพื้นที่ในแต่ละแห่ง ซึ่งส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ในแต่ละพื้นที่ด้วย ทั้งในด้านการตั้งถิ่นฐาน การประกอบอาชีพ ฯลฯ) (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุสถานที่สำคัญในภูมิ-ประเทศ ของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ) - แผนที่ทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** สามารถระบุสถานที่สำคัญในภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน **พอใช้ :** สามารถระบุสถานที่สำคัญในภูมิ-ประเทศ ของทวีปอเมริกาใต้ได้ แต่ยังขาดไปบางข้อ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้ถูกต้อง
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้ ๒. วิเคราะห์ความสำคัญของสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน - ภาระงาน วิเคราะห์ความสำคัญของสถานที่สำคัญทางธรรมชาติในทวีปอเมริกาใต้	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ) - ผังความคิด	**ดี :** ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาและความสำคัญของสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้ตามหัวได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผลรองรับ **พอใช้ :** ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาและความสำคัญของสถานที่สำคัญในทวีปอเมริกาใต้ตามหัวได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาสถานที่และวิเคราะห์ความสำคัญของสถานที่ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสัตเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้แต่ยังไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภูมิประเทศที่มีผลต่อมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่สำคัญ)

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนจับคู่สถานที่สำคัญให้สัมพันธ์กับหมายเลขในภาพ

A. แปซิฟิก	**B. แอตแลนติก**	**C. กีอานา**	**D. แอมะซอน**
E. บราซิล	**F. ยาโนส**	**G. แอนดิส**	**H. ชิลีเปรู**
I. เชลวาส	**J. ปาตาโกเลีย**	**K. อาตากามา**	**L. ปารานา-ปารากวัย-อุรุกวัย**

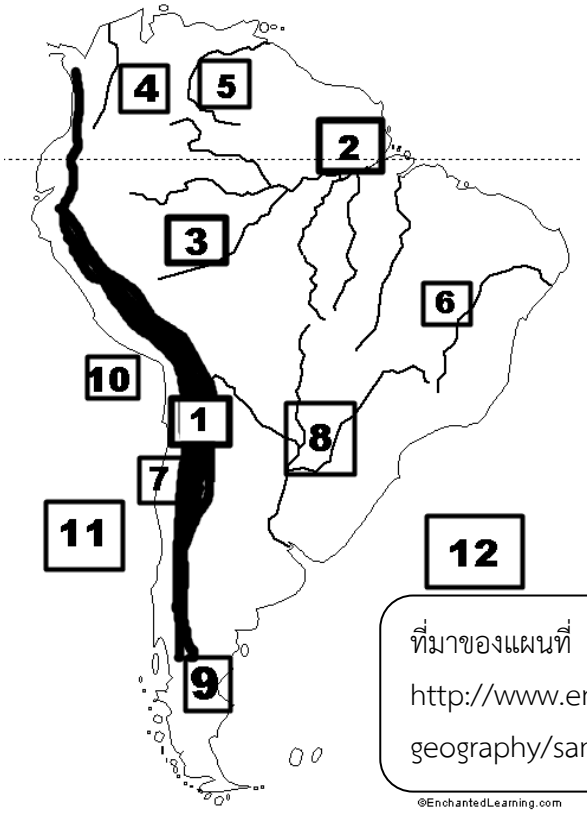

ที่มาของแผนที่
http://www.enchantedlearning.com/geography/samer/riveroutlinemap/

๑) เทือกเขา	๒)แม่น้ำ.....	๓) ป่า .....
๔) ที่ราบ	๕) ที่ราบสูง.....	๖) ที่ราบสูง.....
๗) ทะเลทราย	๘) ที่ราบลุ่มน้ำ	๙) ที่ราบสูง .....
๑๐)ร่องลึกบาดาล.....	๑๑) มหาสมุทร	๑๒) มหาสมุทร .....

เฉลยใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ (สถานที่)

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่สถานที่สำคัญให้สัมพันธ์กับหมายเลขในภาพ

A. แปซิฟิก	B. แอตแลนติก	C. กีอานา	D. แอมะซอน
E. บราซิล	F. ยาโนส	G. แอนดิส	H. ชิลีเปรู
I. เชลวาส	J. ปาตาโกเลีย	K. อาตากามา	L. ปารานา-ปารากวัย-อุรุกวัย

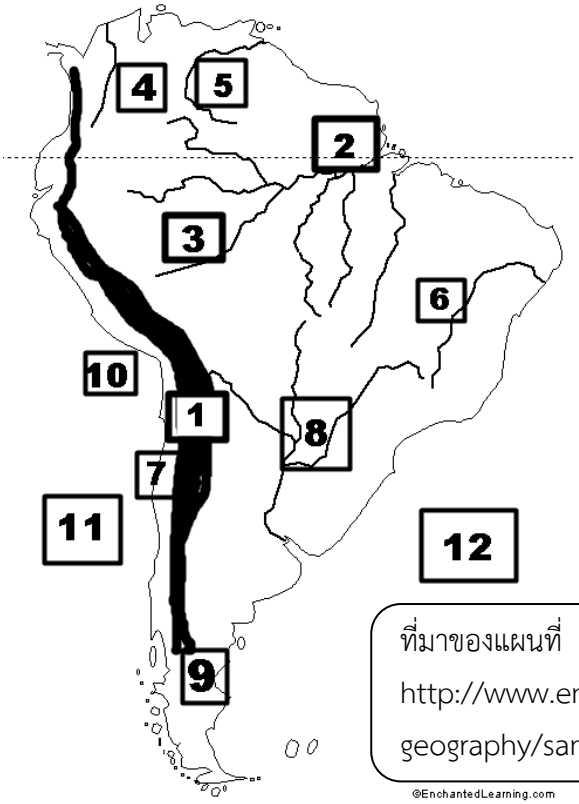

ที่มาของแผนที่
http://www.enchantedlearning.com/geography/samer/riveroutlinemap/

๑) เทือกเขา G แอนดิส	๒) แม่น้ำ D แอมะซอน	๓) ป่า I เชลวาส
๔) ที่ราบ F ยาโนส	๕) ที่ราบสูง C กีอานา	๖) ที่ราบสูง E บราซิล
๗) ทะเลทราย K อาตากามา	๘) ที่ราบลุ่มน้ำ L ปารานา-ปารากวัย-อุรุกวัย	๙) ที่ราบสูง J ปาตาโกเลีย
๑๐) ร่องลึกบาดาล H ชิลีเปรู	๑๑) มหาสมุทร B แอตแลนติก	๑๒) มหาสมุทร A แปซิฟิก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศ

๒. ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

๑) ภูมิอากาศแบบร้อนชื้น

๒) ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน

๓) ภูมิอากาศแบบกึ่งทะเลทราย

๔) ภูมิอากาศแบบทะเลทราย

๕) ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน

๖) ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น

๗) ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก

๘) ภูมิอากาศแบบภูเขาสูง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง South America by drone HD

https://www.youtube.com/watch?v=JcRcvxm7i_U

หลังจากชมวีดิทัศน์ ครูตั้งคำถามต่อไปนี้

๑) “จากวีดิทัศน์นักเรียนเห็นลักษณะภูมิอากาศแบบใดบ้าง” *(เช่น ร้อน, หนาว, อบอุ่น เป็นต้น)*

๒) “ลักษณะภูมิอากาศแต่ละรูปแบบ มีทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกันอย่างไรบ้าง” *(เช่น เขตขั้วโลกไม่พบต้นไม้, เขตร้อนชื้นพบป่าดิบชื้น, เขตทะเลทรายพบพืชมีหนาม เป็นต้น)*

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จะเห็นได้ว่าทวีปอเมริกาใต้ เป็นทวีปกว้างใหญ่ที่มีความหลากหลายทางภูมิประเทศและภูมิอากาศ วันนี้เราจะได้เรียนถึงภูมิประเทศต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาใต้”

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์เรื่อง South America by drone HD (https://www.youtube.com/watch?v=JcRcvxm7i_U)

๒. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๓. ภาพเกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศเขตต่าง ๆ ของทวีปอเมริกาใต้

๔. แผนที่แบ่งเขตภูมิอากาศทวีปอเมริกาใต้ ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส ๓๐๕ โลกของเรา. ๒๕๔๔. https://sites.google.com/site/thwipxmerikatisouthamerica/laksna-phumi-xakas)

๕. บัตรคำ เขตภูมิอากาศในทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้	**ขั้นสอน**	**ภาระงาน/ชิ้นงาน**
ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศกับการดำรงชีวิตของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อธรรมชาติและมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล	๑. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและบอกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศที่แตกต่างกัน จากแหล่งเรียนรู้ (เช่น หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓, https://sites.google.com/site/thwipxmerikatisouthamerica/laksna-phumi-xakas เป็นต้น) (Obj. ๑) ๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๘ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน และแจกใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิประเทศของทวีปอเมริกาใต้ โดยให้นักเรียนจับบัตรคำซึ่งสุ่มเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ทั้งหมด ๘ เขต ดังนี้ ๑) ภูมิอากาศแบบร้อนชื้น ๒) ภูมิอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน ๓) ภูมิอากาศแบบกึ่งทะเลทราย ๔) ภูมิอากาศแบบทะเลทราย ๕) ภูมิอากาศแบบเมดิเตอร์เรเนียน ๖) ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น ๗) ภูมิอากาศแบบภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก ๘) ภูมิอากาศแบบภูเขาสูง ๓. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องศึกษาข้อมูล และวิเคราะห์เขตภูมิอากาศที่ได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้ ๑) ลักษณะภูมิอากาศทั่วไป	- การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศกับการดำรงชีวิตตามเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามที่กลุ่มของตนได้รับในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย (หากสมมุติว่าต้องไปอยู่อาศัยบริเวณนั้น) แล้ววาดภาพตกแต่งให้สวยงาม ให้เวลา ๑๕ นาที ๔. ครูนำแผนที่ภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้มาติดไว้บนกระดาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลงานโดยใช้แผนที่ดังกล่าวประกอบการนำเสนอ กำหนดเวลากลุ่มละ ๒ นาที หลังจากนำเสนอผลงานครูให้ความรู้เพิ่มเติม และให้นักเรียนนำผลงานไปติดที่บอร์ดแสดงผลงานหลังจบคาบ (Obj. ๒, ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

แผนที่แสดงเขตภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

ที่มา: ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ, **หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส 305 โลกของเรา**, 2544, หน้า 89.

ที่มา : ประเสริฐ วิทยารัฐ และคณะ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส ๓๐๕ โลกของเรา. ๒๕๔๔.
(https://sites.google.com/site/thwipxmerikatisouthamerica/laksna-phumi-xakas)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ขั้นสรุป นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อธรรมชาติและมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ *(ที่ตั้ง ทิศทางลมประจำ แนวเทือกเขา และกระแสน้ำ ส่งผลให้เกิดลักษณะพื้นที่ที่แตกต่างกัน นำมาซึ่งความหลากหลายของธรรมชาติและการดำรงชีวิตของมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ๒. อธิบายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศและอธิบายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง **พอใช้ :** ระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศและอธิบายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครบถ้วนบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศและอธิบายลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศกับการดำรงชีวิตของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** วิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศกับการดำรงชีวิตของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศกับการดำรงชีวิตของทวีปอเมริกาใต้ได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างภูมิอากาศกับการดำรงชีวิตของทวีปอเมริกาใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อธรรมชาติและมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อธรรมชาติและมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อธรรมชาติและมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่อภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของลักษณะภูมิอากาศที่มีผลต่อธรรมชาติและมนุษย์ในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....

ลักษณะทั่วไป
.....
.....
.....
.....

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
.....
.....
.....

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
.....
.....
.....
.....

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

บัตรคำ

ร้อนชื้น

ทุ่งหญ้าเมืองร้อน (ทุ่งหญ้าสะวันนา)

กึ่งทะเลทราย

ทะเลทราย

เมดิเตอร์เรเนียน

อบอุ่นชื้น

ภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก

ภูเขาสูง

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....ร้อนชื้น.....

ลักษณะทั่วไป
- เป็นพื้นที่ตั้งอยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตร มีอุณหภูมิเฉลี่ยมากกว่า ๒๗ องศาเซลเซียส มีฝนตกชุก (ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยมากกว่า ๒,๕๗๗ มิลลิเมตร/ปี) ตัวอย่างพื้นที่ เช่น บริเวณแถบลุ่มน้ำแอมะซอน

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณ เช่น ป่าดงดิบ กล้วยไม้ป่า
- สัตว์ป่า เช่น จระเข้ งูอะนาคอนด้า ปลาปิรันย่า เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่บาง ระบายอากาศได้ดี
- ที่อยู่อาศัย สามารถระบายความร้อนได้ดีและกันฝนได้ดีด้วย

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....ภูมิอากาศแบบอบอุ่นชื้น.....

ลักษณะทั่วไป
- ได้รับอิทธิพลจากกระแสน้ำอุ่นบราซิล ฤดูหนาวไม่หนาวจัด ฤดูร้อนอากาศอบอุ่น อุณหภูมิเฉลี่ยสูงกว่า ๑๘ องศาเซลเซียส ปริมาณน้ำฝนมากกว่า ๑,๘๐๐ มิลลิกรัม/ปี บริเวณที่พบ เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำปารานา-ปารากวัย-อุรุกวัย, ตอนใต้ของบราซิล, บางส่วนของอาร์เจนตินา โบลิเวีย ปารากวัย, ส่วนใหญ่ในประเทศอุรกวัย เป็นต้น

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณเป็นไม้เนื้ออ่อน ต้นสูงใหญ่ ไม้สน เช่น ปาราไพน์
- สัตว์ป่า เช่น คาปิบาร่า เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- หน้าร้อนแต่งกายเสื้อโปร่งสบาย หน้าหนาวใส่เสื้อที่มีความหนาว
- ที่อยู่อาศัยสามารถกันความหนาวได้ดี และมีอุปกรณ์หรือเครื่องมือให้ความอบอบอุ่น และในหน้าร้อนก็สามารถทนร้อนได้รับดับหนึ่ง

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....กึ่งทะเลทราย.....

ลักษณะทั่วไป

- ฤดูร้อนอุณหภูมิสูงกว่า ๒๒ องศาเซลเซียส ฤดูหนาวอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำกว่า ๒๒ องศาเซลเซียส อากาศกลางวันร้อน กลางคืนหนาว ปริมาณน้ำฝนน้อย อยู่ระหว่าง ๒๕๐-๕๐๐ มิลลิเมตร/ปี บริเวณที่พบ เช่น ภาคเหนือของโคลอมเบียและเวเนซุเอลา ที่สูงปาตาโกเนีย

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้

- พืชพรรณ เช่น ทุ่งหญ้าสั้น ไม้พุ่มเตี้ย ไม้หนาม พืชทนแล้ง
- สัตว์ เช่น แพะ แกะ อูฐ เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย

- แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่บาง ระบายอากาศได้ดี
- ที่อยู่อาศัย สามารถระบายความร้อนได้ดี และกันลมแรงได้ดี กันแดดได้ดี

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....ทุ่งหญ้าเมืองร้อน (สะวันนา).....

ลักษณะทั่วไป
- มีอุณหภูมิสูงตลอดปี เฉลี่ยมากกว่า ๒๗ องศาเซลเซียส ฝนตกชุกในฤดูร้อน ฤดูหนาวอากาศแห้ง บริเวณที่พบ เช่น ลุ่มน้ำโอรีโนโก ที่สูงกิอานา ที่สูงบราซิล เป็นต้น

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณ เช่น หญ้าสูงสะวันนา และป่าโปร่ง
- สัตว์ป่า เช่น งูอะนาคอนด้า จระเข้ สัตว์เขตร้อน เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่บาง ระบายอากาศได้ดี
- ที่อยู่อาศัย สามารถระบายความร้อนได้ดีและกันฝนได้ดีด้วย

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....ทะเลทราย.....

ลักษณะทั่วไป
- พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นทะเลทราย กลางวันอากาศร้อนมาก กลางคืนอากาศหนาวเย็น ฝนตกร้อยกว่า ๒๕๐ มิลลิเมตร/ปี บางที่ฝนไม่ตกเลย บริเวณที่พบ เช่น ทะเลทรายอาตากามา

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณ เช่น กระบองเพชร ไม้หนาม ดอกไม้ทะเลทราย
- สัตว์ เช่น กิ้งก่าทะเลทราย อูฐ เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- แต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่มิดชิด กันแดดแรงและลมแรงได้ดี
- ที่อยู่อาศัย กันแดดแรง ลมแรงได้ดี วัสดุทนอากาศร้อนมากได้

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....เมดิเตอร์เรเนียน.....

ลักษณะทั่วไป
- อยู่บริเวณชายฝั่งมหาสมุทรแปซิฟิก เช่น ตอนกลางของชิลี อากาศร้อนและแห้งแล้งในฤดูร้อน ฤดูหนาว หนาวเย็นและมีฝนตก อุณหภูมิเฉลี่ย ๑๐-๒๐ องศาเซลเซียส

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณ เช่น ไม้พุ่มเตี้ย เปลือกหนา ลำต้นเล็ก เช่น มะกอก องุ่น โอ๊ก ส้ม เป็นต้น
- สัตว์ จำพวกสัตว์ทะเลชายฝั่ง

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- ฤดูร้อนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าที่บาง ระบายอากาศได้ดี ฤดูหนาวอาจใส่เสื้อที่กันหนาว และเตรียมเสื้อกันฝน
- ที่อยู่อาศัย สามารถระบายความร้อนได้ดี และกันฝนและความหนาวได้ดีด้วย

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....ภาคพื้นสมุทรชายฝั่งตะวันตก.....

ลักษณะทั่วไป
- อยู่บริเวณต่อเนื่องจากตอนกลางของชิลีลงมาตอนใต้ และตอนใต้ของอาร์เจนตินา อากาศอบอุ่นในฤดูร้อน และหนาวถึงหนาวจัดในฤดูหนาว มีหิมะปกคลุม ฝนและหิมะตกค่อนข้างชุก อุณหภูมิเฉลี่ย ๘ องศาเซลเซียส

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณ เช่น ป่าไม้ใบกว้าง ป่าผลัดใบ ป่าสน
- สัตว์ เป็นสัตว์ขนหนา ทนหนาว เช่น เพนกวิน สิงโตทะเล หมี นกนางนวล เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- เสื้อมีความหนา กันหนาวได้ดี
- ที่อยู่อาศัย สามารถทนความหนาวได้ดี มีเครื่องมือปรับให้อากาศอุ่น

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

ตัวอย่างคำตอบ ในใบงาน เรื่อง ลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาและวิเคราะห์เกี่ยวกับลักษณะภูมิอากาศของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้
๑) ลักษณะทั่วไปของเขตภูมิอากาศที่ได้ ๒) พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้ ๓) ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย นำเสนอโดยการเขียนข้อมูลและวาดรูปประกอบให้สวยงาม

เขตภูมิอากาศ .....ภูเขาสูง.....

ลักษณะทั่วไป
- อยู่บริเวณเทือกเขาแอนดีส อากาศจะยิ่งหนาวตามระดับความสูงที่เพิ่มขึ้นไป ฝนเข้าถึงน้อย บริเวณยอดเขามีหิมะปกคลุม

พืชพรรณธรรมชาติและสัตว์ที่สามารถพบได้
- พืชพรรณ ตามระดับความสูง ส่วนใหญ่เป็นต้นหญ้า
- สัตว์ ขนหนา ทนหนาว เช่น อัลปาก้า แกะ แพะภูเขา เป็นต้น

ลักษณะการแต่งกายและที่อยู่อาศัย
- เสื้อมีความหนา กันหนาวได้ดี ปกคลุมได้ทั้งตัว
- ที่อยู่อาศัย สามารถทนความหนาวได้ดี สามารถกันลมได้ มีเครื่องมือปรับให้อากาศอุ่น

พื้นที่สำหรับวาดรูปภาพประกอบการอธิบาย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะทั่วไปทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้

๒. การเปลี่ยนแปลงทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเชื้อชาติในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพของนักฟุตบอลทีมชาติบราซิล และทีมชาติอาร์เจนตินา

ที่มา : https://s.isanook.com/sp/๐/ud/1/7277/179964834.jpg (ทีมชาติบราซิล)

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. ภาพนักฟุตบอลทีมชาติบราซิล

๒. ภาพแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

๓. ภาพแผนที่ความหนาแน่นประชากรของทวีปอเมริกาใต้

๔. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. อธิบายลักษณะประชากรที่พบในทวีปอเมริกาใต้ โดยใช้แบบฝึกหัด เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้ และการอภิปรายประกอบ

๒. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการอยู่อาศัยของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ โดยใช้แผนที่ความหนาแน่นของประชากรของทวีปอเมริกาใต้ และการอภิปราย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการอยู่อาศัยของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล ๒. นักเรียนอภิปรายความสำคัญของปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนยอมรับในความหลากหลายของลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้ ได้อย่างเหมาะสม โดยปราศจากอคติ	 ที่มา : https://s.isanook.com/sp/๐/ud/1/7277/176512222.jpg (ทีมชาติอาร์เจนตินา) จากนั้นครูตั้งคำถามต่อไปนี้ ๑) “นักเรียนเห็นความแตกต่างของบุคคลในภาพอย่างไรบ้าง” *(เช่น นักฟุตบอลมีหน้าตา สีผิวที่แตกต่างกัน)* ๒) “นักเรียนคิดว่า เหตุใดหน้าตา สีผิวของนักฟุตบอลจึงแตกต่างกัน *(เพราะว่ามีลักษณะเชื้อชาติที่แตกต่างกัน)* ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จะเห็นได้ว่าทวีปอเมริกาใต้เป็นทวีปที่มีความแตกต่างของประชากร วันนี้เราจะได้เรียนถึงลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้” **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายความเป็นมาของทวีปอเมริกาใต้โดยสังเขป โดยกล่าวถึงเรื่องราวชนเผ่าพื้นเมือง การเข้ามาของชาวตะวันตก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	และการประกาศอิสรภาพของทวีปอเมริกาใต้ (เนื้อหาจาก http://bit.ly/2MIuCGh) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษาและอธิบายถึงลักษณะเชื้อชาติในทวีปอเมริกาใต้ ประกอบไปด้วย อินเดียนพื้นเมือง, ชาวผิวสี, ชาวผิวขาว และชาวเอเชีย จากแหล่งเรียนรู้ (หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) (Obj. ๑) จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตอบคำถามต่อไปนี้ ๑) “เพราะเหตุใด ทวีปอเมริกาใต้จึงมีประชากรผิวขาว” *(เป็นชาวยุโรปที่เข้ามาแสวงหาทรัพยากรและล่าอาณานิคมในช่วงต้นของประวัติศาสตร์สมัยใหม่)* ๒) “เพราะเหตุใด ทวีปอเมริกาใต้มีประชากรผิวสีเชื้อสายแอฟริกัน” *(ชาวยุโรปนำเอาประชากรผิวสีเชื้อสายแอฟริกันเข้ามาเพื่อเป็นแรงงานในการทำเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม)* ๓. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้ (ลักษณะคำถามเป็นการจับคู่ข้อความให้สัมพันธ์กับลักษณะประชากร) เป็นเวลาประมาณ ๑๐ นาที จากนั้นเฉลยพร้อมกัน โดยขณะที่เฉลยครูให้นักเรียนอภิปรายเหตุผลประกอบว่าทำไม จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๔. ครูให้นักเรียนดูแผนที่ความหนาแน่นประชากรในทวีปอเมริกาใต้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

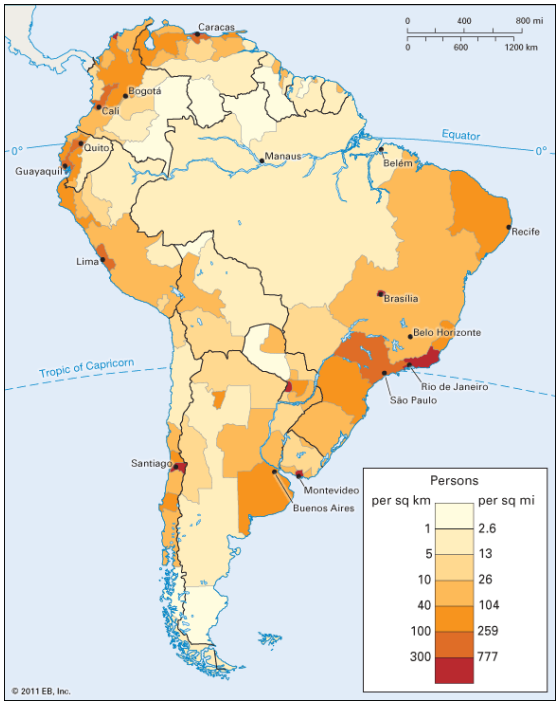

ที่มา : https://kids.britannica.com/students/assembly/view/160672

จากนั้นร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้

๑) “จากแผนที่ นักเรียนคิดว่าประชากรส่วนใหญ่ในทวีปอเมริกาใต้ อาศัยอยู่ในบริเวณใด” *(บริเวณชายฝั่งทางตะวันตกและตะวันออก)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒) “เพราะเหตุใด ประชากรส่วนใหญ่ในทวีปอเมริกาใต้ ถึงอาศัยอยู่บริเวณชายฝั่งอย่างหนาแน่น” *(เพราะเป็นบริเวณที่มีความอุดมสมบูรณ์ และมีสภาพอากาศที่ดี)* ๓) “เพราะเหตุใด บริเวณตอนกลางของทวีปจึงมีประชากรอาศัยเบาบาง” *(เพราะบางส่วนแห้งแล้ง และบางส่วนเป็นป่าทึบที่ไม่ได้รับการสำรวจ จึงไม่เหมาะกับการอาศัยของมนุษย์)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นความสำคัญของปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่าง และการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ รวมถึงการยอมรับในความหลากหลายของลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้ ได้อย่างเหมาะสม โดยปราศจากอคติ *(แนวคำตอบ ลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะภูมิอากาศ และการเข้ามาของชนชาติต่าง ๆ ในอดีต ยอมทำให้เกิดความหลากหลายของประชากร ส่งผลต่อความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้)* (Obj. ๓, ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะเชื้อชาติในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำแบบฝึกหัด	- คำถาม - แบบฝึกหัด เรื่อง ลักษณะทางประชากรของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** อธิบายลักษณะประชากรที่พบในทวีปอเมริกาใต้จากการตอบคำถามและคำตอบในแบบฝึกหัดได้ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ **พอใช้ :** อธิบายลักษณะประชากรที่พบในทวีปอเมริกาใต้จากการตอบคำถามและคำตอบในแบบฝึกหัดได้แต่ยังขาดไปบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะประชากรที่พบในทวีปอเมริกาใต้จากการตอบคำถามและคำตอบในแบบฝึกหัดได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการอยู่อาศัยของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ ๒. อภิปรายถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างและการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แผนที่แสดงความหนาแน่นของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ - คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการอยู่อาศัยของประชากรและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการอยู่อาศัยของประชากรและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่สมบูรณ์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่กับการอยู่อาศัยของประชากรและปัจจัยที่ก่อให้เกิดความแตกต่างของการเปลี่ยนแปลงของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ยอมรับในความหลากหลายของลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้ ได้อย่างเหมาะสมโดยปราศจากอคติ	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** แสดงออกถึงการยอมรับในความหลากหลายของลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสมโดยปราศจากอคติ **พอใช้ :** แสดงออกถึงการยอมรับในความหลากหลายของลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ไม่เหมาะสม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถแสดงออกถึงการยอมรับในความหลากหลายของลักษณะประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบฝึกหัด เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนจับคู่คำตอบให้สัมพันธ์กับประโยคที่กำหนดให้

ชาวอินเดียนพื้นเมือง ชาวผิวขาว ชาวผิวสี ชาวเอเชีย

๑. ส่วนใหญ่อพยพมาจากทวีปยุโรป → .....

๒. ชนเผ่าดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกาใต้มาอย่างยาวนาน → .....

๓. ชาวยุโรปนำเข้ามาจากแอฟริกาสู่ทวีปอเมริกาใต้ → .....

๔. อพยพเข้ามาเป็นแรงงานหลังจากที่ทวีปอเมริกาใต้ ส่วนใหญ่เข้ามาหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒ → .....

๕. ถูกนำมาใช้เป็นแรงงานหลักในการทำเกษตรกรรม การก่อสร้างและอุตสาหกรรม → .....

๖. มีเป้าหมายแรกเริ่มเพื่อแสวงหาทรัพยากรและดินแดนอาณานิคม → .....

๗. ต่อสู้กับผู้รุกรานเป็นเวลายาวนานและพ่ายแพ้ในที่สุด → .....

๘. ชาวอเมริกาใต้ที่เป็นลูกผสมที่เรียกว่า “เมสติโซ” (Mestizo) (๒ คำตอบ) → ..... , ...

๙. ชาวอเมริกาใต้ที่เป็นลูกผสมที่เรียกว่า “มูแลตโต” (Mulatto) (๒ คำตอบ) → ..... , ...

๑๐. ชาวอเมริกาใต้ที่เป็นลูกผสมที่เรียกว่า “แซมโบ” (Zambo) (๒ คำตอบ) → ..... , ...

เฉลยแบบฝึกหัด เรื่อง ลักษณะประชากรของทวีปอเมริกาใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนจับคู่คำตอบให้สัมพันธ์กับประโยคที่กำหนดให้

ชาวอินเดียนพื้นเมือง **ชาวผิวขาว** **ชาวผิวสี** **ชาวเอเชีย**

๑. ส่วนใหญ่อพยพมาจากทวีปยุโรป	ชาวผิวขาว
๒. ชนเผ่าดั้งเดิมที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกาใต้มาอย่างยาวนาน	ชาวอินเดียนพื้นเมือง
๓. ชาวยุโรปนำเข้ามาจากแอฟริกาสู่ทวีปอเมริกาใต้	ชาวผิวสี
๔. อพยพเข้ามาเป็นแรงงานหลังจากที่ทวีปอเมริกาใต้ ส่วนใหญ่เข้ามาหลังสงครามโลกครั้งที่ ๑ และ ๒	ชาวเอเชีย
๕. ถูกนำมาใช้เป็นแรงงานหลักในการทำเกษตรกรรม การก่อสร้าง และอุตสาหกรรม	ชาวผิวสี
๖. มีเป้าหมายแรกเริ่มเพื่อแสวงหาทรัพยากรและดินแดนอาณานิคม	ชาวผิวขาว
๗. ต่อสู้กับผู้รุกรานเป็นเวลายาวนานและพ่ายแพ้ในที่สุด	ชาวอินเดียนพื้นเมือง
๘. ชาวอเมริกาใต้ที่เป็นลูกผสมที่เรียกว่า “เมสติโซ” (Mestizo) (๒ คำตอบ)	ชาวผิวขาว ชาวอินเดียนพื้นเมือง
๙. ชาวอเมริกาใต้ที่เป็นลูกผสมที่เรียกว่า “มูแลตโต” (Mulatto) (๒ คำตอบ)	ชาวผิวขาว ชาวผิวสี
๑๐. ชาวอเมริกาใต้ที่เป็นลูกผสมที่เรียกว่า “แซมโบ” (Zambo) (๒ คำตอบ)	ชาวอินเดียนพื้นเมือง ชาวผิวสี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

๑) ชีวิตความเป็นอยู่

๒) ภาษา

๓) ศาสนา และความเชื่อ

๔) วัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่น

๒. การเปลี่ยนแปลงลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

- การเปลี่ยนแปลงของสังคมวัฒนธรรมระหว่างอดีตกับปัจจุบัน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ “แนะนำทวีปอเมริกาใต้ Welcome To South America | Local Aventura”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=hZLohCyiD3g

หลังจากชมวีดิทัศน์ครูตั้งประเด็นคำถาม “จากวีดิทัศน์ นักเรียนเห็นกิจกรรมหรือสถานที่ใดบ้าง” *(เช่น สถานที่ท่องเที่ยว โบราณสถาน การเต้น ทำนาเกลือ เป็นต้น)*

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากวีดิทัศน์ ทวีปอเมริกาใต้ เป็นทวีปที่มีสถานที่และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ที่หลากหลาย วันนี้เราจะได้ศึกษาเกี่ยวกับสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้”

ขั้นสอน

๑. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ ประกอบไปด้วยประเด็นดังนี้ ๑) ชีวิตความเป็นอยู่ ๒) ภาษา

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง Welcome To South America | LocalAventura (https://www.youtube.com/watch?v=hZLohCyiD3g)

๒. ภาพแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

๓. ภาพเกี่ยวกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ เช่น ภาพชาวมายา ชนเผ่าในป่าแอมะซอน ภาพเมืองริโอ เดอ จาเนโร เป็นต้น

๔. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ได้พอสังเขป

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล

๓) ศาสนาและความเชื่อ ๔) วัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่นจากแหล่งเรียนรู้ (หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ (Obj. ๑)

จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามต่อไปนี้

๑) “นักเรียนคิดว่า ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ มีจุดเด่นอย่างไรบ้าง *(เช่น มีการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมของชาวพื้นเมือง เข้ากับวัฒนธรรมของชาวตะวันตก)*

๒) “นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้เกิดความหลาก หลายทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ *(เช่น สภาพพื้นที่ของทวีปที่กว้างใหญ่และมีความหลากหลาย/ การเข้ามาล่าอาณานิคมของชาติตะวันตก/ ความเหลื่อมล้ำของรายได้ เป็นต้น)*

๒. ครูให้นักเรียนดูภาพสังคมในอดีตของทวีปอเมริกาใต้ กับภาพในปัจจุบัน

- ภาพสังคมอดีต เช่น ภาพชาวมายัน

ที่มา : https://www.slideshare.net/lovinitwithhim/civilizations-of-early-central-and-south-america

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การสรุปเนื้อหาสำคัญที่ได้รับจากการเรียน ลงในใบงาน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ และการอภิปรายร่วมกัน

๒. การวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ ผ่านการเปรียบเทียบความแตกต่างจากภาพที่กำหนดให้ และหาสาเหตุและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	- ภาพชนเผ่าในป่าแอมะซอน (ถ่ายจากมุมสูง ค.ศ. ๒๐๐๘) ที่มา : http://blogs.mcclatchydc.com/southamerica/2008/๐๕/uncontacted-tri.html - ภาพในปัจจุบัน เมืองเซา เปาโล ประเทศบราซิล ที่มา : https://www.theguardian.com/travel/2017/feb/10/sao-paulo-brazil-crime-writer-joe-thomas	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ ดังนี้ “ปัจจัยใดบ้าง ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ *(เช่น การเข้ามาตั้งอาณานิคมของชาวตะวันตก ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เป็นต้น)* (Obj. ๒) ๓. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๓-๔ คน ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ โดยให้นักเรียนสรุปความรู้เกี่ยวกับสังคมวัฒนธรรมด้านต่าง ๆ (ชีวิตความเป็นอยู่, ภาษา, ศาสนาและ ความเชื่อ, วัฒนธรรมที่เป็นจุดเด่น) **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ (ลักษณะทางกายภาพ และการเข้ามาของชาติตะวันตก ก่อให้เกิดลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีเอกลักษณ์ในทวีปอเมริกาใต้) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำแบบใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** อธิบายลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเข้าใจ ครบถ้วน **พอใช้ :** อธิบายลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ได้พอสังเขป **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะทั่วไปทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** วิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครบถ้วน ในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นความสำคัญของภูมิศาสตร์และปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นความสำคัญของภูมิศาสตร์และปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นความสำคัญของภูมิศาสตร์และปัจจัยทางภูมิศาสตร์ที่มีผลต่อลักษณะสังคมและวัฒนธรรมในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้รับจากการเรียนเรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกา โดยทำเป็นผังความคิดรวบยอด ในประเด็นต่อไปนี้

แนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญที่ได้รับจากการเรียนเรื่อง ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรมของทวีปอเมริกา โดยทำเป็นผังความคิดรวบยอด ในประเด็นต่อไปนี้

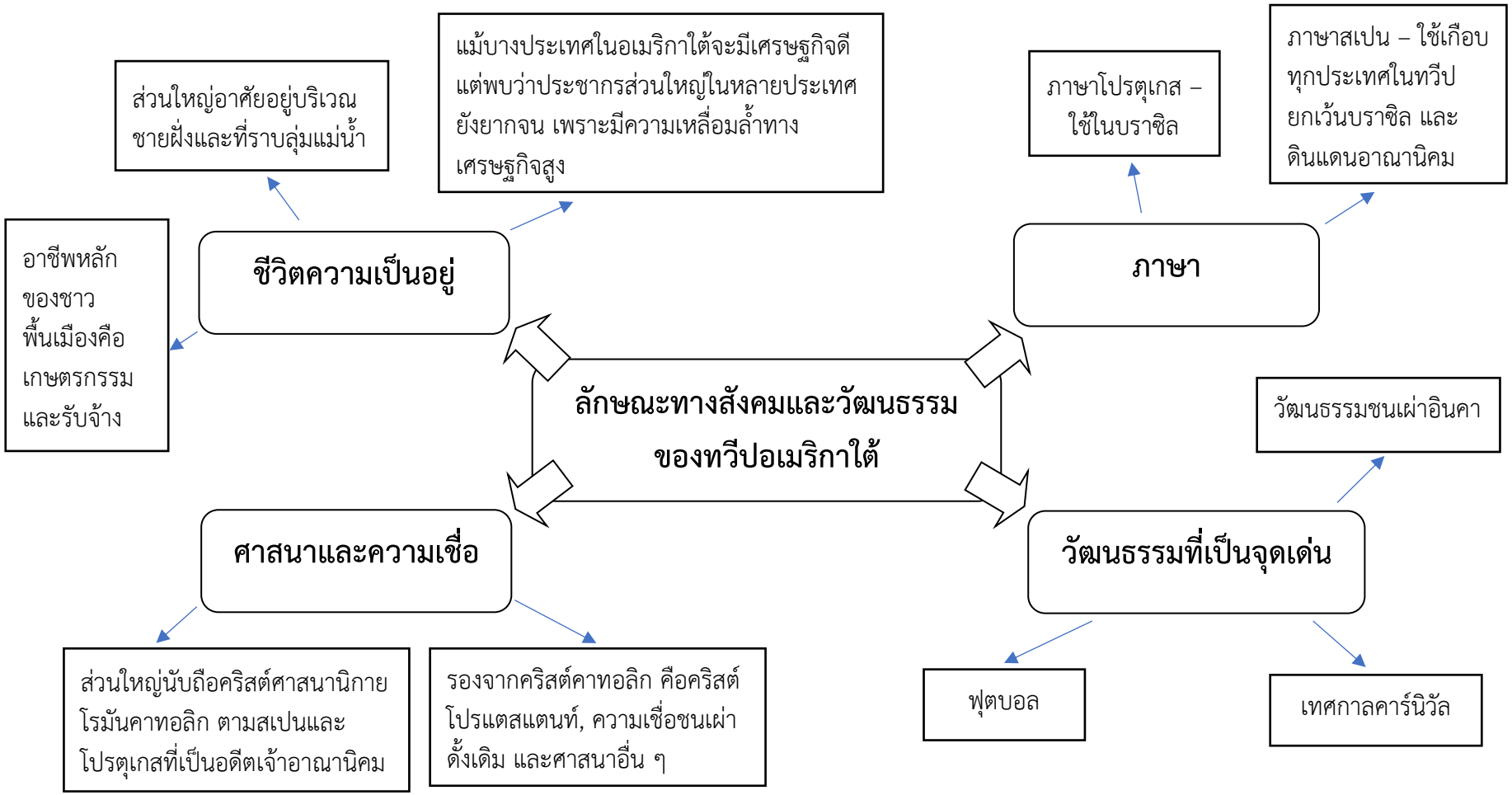

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

๑) ทรัพยากรดิน

๒) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า

๓) ทรัพยากรแร่

๔) ทรัพยากรน้ำ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ได้พอสังเขป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในทวีปอเมริกาใต้ “Aerial Resources Group in South America”

https://www.youtube.com/watch?v=rYInHVoHoi4

หลังจากชมวีดิทัศน์ครูตั้งประเด็นคำถาม “จากวีดิทัศน์นักเรียนเห็นทรัพยากรธรรมชาติอะไรบ้าง” *(แม่น้ำ ป่าไม้ แร่ ฯลฯ)*

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จะเห็นว่า ทวีปอเมริกาใต้ เป็นทวีปที่มีความอุดมสมบูรณ์ และมีทรัพยากรมีค่ามากมาย คาบนี้เราจะได้เรียนเรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้”

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง Aerial Resources Group in South Americ (https://www.youtube.com/watch?v=rYInHVoHoi4)

๒. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๓. ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

๔. บัตรคำ สำหรับทำใบงาน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การวิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อทวีปอเมริกาใต้ในใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

<table>
<tr><td colspan="3">แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓</td></tr>
<tr><td>ด้านทักษะและกระบวนการ
นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ
นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้</td><td>ขั้นสอน
๑. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่องทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ ประกอบไปด้วยประเด็นดังนี้ ๑) ทรัพยากรดิน ๒) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า ๓) ทรัพยากรแร่ ๔) ทรัพยากรน้ำ จากแหล่งเรียนรู้ (หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) โดยครูอธิบายถึงการเชื่อมโยงของพื้นที่และประวัติศาสตร์ในทวีปอเมริกาใต้ (Obj. ๑)
จากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้ “นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติมีความหลากหลาย” (สภาพภูมิประเทศ, ภูมิอากาศ, กระแสลม กระแสลมประจำ, กระแสน้ำ, ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ เป็นต้น)
๒. แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔-๕ คน จากนั้นให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ และจับบัตรคำเพื่อสุ่มเรื่องที่จะศึกษา ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติกลุ่มละ ๑ หัวข้อ จาก ๔ หัวข้อ ได้แก่
๑) ทรัพยากรดิน ๒) ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า
๓) ทรัพยากรแร่ ๔) ทรัพยากรน้ำ
โดยมีประเด็นศึกษาดังต่อไปนี้
๑) คุณสมบัติของทรัพยากรนั้น</td><td>๒. การอภิปรายถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้</td></tr>
</table>

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒) ทรัพยากรที่เป็นจุดเด่น (บอกถึงประเภทย่อยที่เป็นจุดเด่น เช่น ชนิดดิน ประเภทสัตว์ป่า เป็นต้น) สถานที่/บริเวณที่พบ ๓) สถานที่/บริเวณที่พบ ๔) ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ กำหนดเวลา ๒๐ นาที ๓. สุ่มนักเรียนอย่างน้อย ๔ กลุ่มออกมานำเสนอผลงาน (ครูสุ่มกลุ่มให้ได้เนื้อหาทรัพยากรธรรมชาติครบทุกหัวข้อ) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ *(มนุษย์นำเอาทรัพยากรธรรมชาติไปใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อดำรงชีวิต)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำแบบใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** อธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ได้ถูกต้อง **พอใช้ :** อธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** วิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ประโยชน์ของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแสดงความคิดเห็นถึงความสำคัญของทรัพยากรธรรมชาติที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....

๑. คุณสมบัติทั่วไป

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ตัวอย่างชนิดของทรัพยากรที่เป็นจุดเด่น

.....

.....

.....

.....

.....

๓. สถานที่หรือบริเวณที่พบ

.....

.....

.....

.....

.....

๔. ทรัพยากรประเภทนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ดิน	**ป่าไม้และสัตว์ป่า**	**แร่**	**น้ำ**

ดิน	**ป่าไม้และสัตว์ป่า**	**แร่**	**น้ำ**

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....ดิน.....

๑. คุณสมบัติทั่วไป

- ดินเป็นสสารชนิดหนึ่งที่อยู่บนพื้นโลก มีสีคล้ำหรือจางตามชนิดและการผ่านการกระทำของดิน ดินมีหน้าที่เป็นที่ยึดเกาะและแหล่งแร่ธาตุให้แก่พืช เป็นแหล่งกักเก็บน้ำและแร่ธาตุมากมาย มีความ สำคัญต่อการเกษตรและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

๒. ตัวอย่างชนิดของทรัพยากรที่เป็นจุดเด่น

- ดินตะกอนแม่น้ำ เป็นดินที่เกิดจากการพัดพาจากการไหลของแม่น้ำ หรือบริเวณริมฝั่งแม่น้ำ เหมาะแก่การทำเกษตรกรรม
- ดินภูเขาไฟ มีแร่ธาตุสูง เหมาะทำเกษตรกรรม
- ดินร่วน เหมาะทำเกษตรกรรม

๓. สถานที่หรือบริเวณที่พบ

- ดินตะกอน พบได้บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำสายสำคัญ เช่น แม่น้ำแอมะซอน แม่น้ำปารานา-อุรุกวัย-ปารากวัย เป็นต้น
- ดินภูเขาไฟ เช่น ตอนกลางของชิลีและเปรู ที่สูงบราซิล เป็นต้น
- ดินร่วน เช่น ทุ่งหญ้าปัมปัส ในอาร์เจนตินา เป็นต้น

๔. ทรัพยากรประเภทนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) ก่อให้เกิดการทำเกษตรกรรมหลากชนิด เป็นหนึ่งในรายได้หลักของคนในทวีป และสามารถเพาะปลูกพืชบางชนิดในปริมาณมากได้ เช่น อ้อย กาแฟ
๒) ก่อให้เกิดไความอุดมสมบูรณ์ของพืชพรรณธรรมชาติ ทำให้เกิดป่าและสัตว์ป่าหลากหลายชนิด
เป็นต้น

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....ป่าไม้และสัตว์ป่า.....

๑. คุณสมบัติทั่วไป

- ป่า คือบริเวณที่มีพืชพันธุ์ไม้รวมกันหลากชนิด และมีบริเวณกว้าง มีความอุดมสมบูรณ์
- สัตว์ป่า คือ สัตว์ที่ดำรงชีวิต อาศัยอยู่ในป่า

๒. ตัวอย่างชนิดของทรัพยากรที่เป็นจุดเด่น

- ป่าไม้ เช่น ป่าดิบชื้น ป่าฝนเขตร้อน
- สัตว์ป่า เป็นลักษณะสัตว์ป่าในเขตร้อน เช่น เสือดาว ปลาปิรันย่า งูอนาคอนด้า เป็นต้น

๓. สถานที่หรือบริเวณที่พบ

- เช่น ป่าแอมะซอน ป่าเชลวาส เป็นต้น

๔. ทรัพยากรประเภทนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) ก่อให้เกิดความอุดมสมบูรณ์ในภูมิภาค และคงไว้ซึ่งความชุ่มชื้นและฝน
๒) ป่าไม้บางส่วนสามารถนำมาทำเป็นผลิตภัณฑ์จากไม้ เช่น สร้างบ้าน เฟอร์นิเจอร์ สร้างรายได้ให้แก่มนุษย์

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....แร่.....

๑. คุณสมบัติทั่วไป

- ธาตุหรือสารประกอบทางเคมีที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ด้วยกระบวนการทางอนินทรีย์ ส่วนใหญ่เป็นของแข็ง มีโครงสร้างภายในที่เป็นระเบียบ มีสูตรเคมีและสมบัติอื่น ๆ ที่แน่นอนคงที่หรืออาจเปลี่ยนแปลงได้ในวงจำกัด

๒. ตัวอย่างชนิดของทรัพยากรที่เป็นจุดเด่น

- เช่น ทองคำ เหล็ก ทองแดง บ็อกไซต์ ถ่านหิน

๓. สถานที่หรือบริเวณที่พบ

- เหล็ก เช่น ประเทศบราซิล
- ทองคำ พบได้ในหลายประเทศ เช่น บราซิล เปรู เอกวาดอร์ ชิลี
- ทองแดง เช่น ชิลี เปรู
- บ็อกไซด์ ส่วนใหญ่อยู่ในประเทศบราซิล รองลงมา คือ โบลิเวีย เปรู เวเนซุเอลา กายอานา ซูรินาเม
- ถ่านหิน เช่น เวเนซุเอลา โคลอมเบีย บราซิล ชิลี เป็นต้น

๔. ทรัพยากรประเภทนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) สร้างรายได้ให้แก่ประเทศที่ครอบครองแหล่งแร่อย่างมหาศาล
๒) แร่หลายชนิดเป็นวัตถุดิบสำคัญสำหรับอุตสาหกรรมในอเมริกาใต้

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง ทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....น้ำ.....

๑. คุณสมบัติทั่วไป

- น้ำเป็นสิ่งที่โปร่งใส ไม่มีรส ไม่มีกลิ่น และไม่มีสี ซึ่งเป็นสารเคมีที่เป็นองค์ประกอบหลักของลำธาร, แม่น้ำ, และมหาสมุทรในโลก เป็นต้น และยังเป็นของเหลวในสิ่งมีชีวิต มีสูตรเคมีคือ H_2O

๒. ตัวอย่างชนิดของทรัพยากรที่เป็นจุดเด่น

- แม่น้ำ ทางน้ำสายยาว
- ทะเล มหาสมุทร แหล่งน้ำขนาดใหญ่

๓. สถานที่หรือบริเวณที่พบ

- แม่น้ำ เช่น แม่น้ำแอมะซอน แม่น้ำปารานา แม่น้ำปารากวัย แม่น้ำอุรุกวัย เป็นต้น
- มหาสมุทร เช่น มหาสมุทรแปซิฟิก และมหาสมุทรแอตแลนติก

๔. ทรัพยากรประเภทนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) นำน้ำมาใช้ในการเพาะปลูกพืชชนิดต่างๆ ๒) เป็นแหล่งอาหารทะเล ๓) ใช้ในงานอุตสาหกรรม ๔) ผลิตไฟฟ้าพลังน้ำ ๖) ใช้ในการคมนาคมขนส่งสินค้าที่มีปริมาณมาก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้

๑) เกษตรกรรม

๒) การทำป่าไม้

๓) การทำเหมืองแร่

๔) อุตสาหกรรม

๕) การค้าในประเทศและการค้าระหว่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนอธิบายลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้พอสังเขป

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจในอเมริกาใต้ดังนี้

๑) การปลูกกาแฟในบราซิล *(บราซิลเป็นประเทศผู้ผลิตกาแฟเป็นอันดับ ๑ ของโลก)*

ที่มา : http://www.wikiwand.com/en/Coffee_production_in_Brazil (ไร่กาแฟในบราซิล)

๒) การเลี้ยงปลาแซลมอนในชิลี

ที่มา : http://bit.ly/33fP7jt

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. ภาพเกี่ยวกับการทำไร่กาแฟและฟาร์มปลาแซลมอน

- http://www.wikiwand.com/en/Coffee_production_in_Brazil
- http://bit.ly/33fP7jt

๒. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้ และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์และลักษณะของวีปอเมริกาใต้ โดยใช้กิจกรรม “อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้”

๒. การอภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้	(ครูสามารถหาภาพนอกเหนือจากนี้ เพื่อเพิ่มเติมให้กับนักเรียนได้) จากนั้น ให้นักเรียนตอบคำถาม “จากภาพนักเรียนเห็นอะไรบ้าง” *(การทำไร่กาแฟ ทำพื้นที่เลี้ยงปลาในทะเล)* ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากภาพเกี่ยวกับการปลูกกาแฟและเลี้ยงปลาแซลมอน เราจะเห็นได้ว่า ทวีปอเมริกาใต้เป็นทวีปที่สามารถทำเกษตรกรรมขนาดใหญ่ นอกเหนือจากนี้ อเมริกาใต้ยังมีกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ อีกหลายอย่าง วันนี้เราจะเรียนเรื่องลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้” **ขั้นสอน** ๑. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ ประกอบไปด้วยประเด็นดังนี้ ๑) เกษตรกรรม ๒) การทำป่าไม้ ๓) การทำเหมืองแร่ ๔) อุตสาหกรรม ๕) การค้าในประเทศและระหว่างประเทศ จากแหล่งเรียนรู้ *(หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓)* (Obj. ๑) จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็น “นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้างทำให้เกิดลักษณะเศรษฐกิจที่มีความหลากหลายในทวีปอเมริกาใต้ *(ที่ตั้ง สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทรัพยากรทางธรรมชาติ)* ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คน และแจกใบกิจกรรมเรื่อง อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้ เพื่อร่วมกิจกรรม “อาชีพ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ของฉันในดินแดนอเมริกาใต้” โดยให้นักเรียนเลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ ๑ อย่าง ในทวีปอเมริกาใต้ โดยมีประเด็นคำถามต่อไปนี้ ๑) ลักษณะของธุรกิจหรืออาชีพที่เลือก *(ทำเกี่ยวกับอะไร)* ๒) บริเวณที่ตั้งของอาชีพหรือธุรกิจนี้ *(อธิบายว่าตั้งอยู่จุดใดทวีปอเมริกาใต้ ลักษณะภูมิประเทศและภูมิอากาศ ซึ่งต้องสัมพันธ์กับลักษณะของธุรกิจหรืออาชีพที่เลือก)* ๓) ทรัพยากรธรรมชาติที่มีในบริเวณที่เลือก *(ทรัพยากรควรสัมพันธ์กับพื้นที่ และอาชีพที่เลือก)* ๔) ให้เหตุผลประกอบว่าทำไมถึงเลือกทำธุรกิจหรืออาชีพนี้ *(เหตุผลที่ให้ต้องสัมพันธ์กับพื้นที่ที่เลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ)* จากนั้น สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน และเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้ *(ลักษณะภูมิประเทศ ภูมิอากาศ และทรัพยากรธรรมชาติ ก่อให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีความหลากหลาย และส่งผลต่ออาชีพและการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่แตกต่างกันในทวีปอเมริกาใต้)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม “อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้”	- คำถาม - กระดาษและอุปกรณ์วาดเขียน	**ดี :** อธิบายลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างครบถ้วน **พอใช้ :** อธิบายลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้ แต่ยังขาดไปบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - กิจกรรมเรื่อง อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้	- คำถาม - กระดาษและอุปกรณ์สำหรับทำกิจกรรม เรื่อง อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้	**ดี :** วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังขาดไปบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิศาสตร์กับลักษณะเศรษฐกิจของทวีปอเมริกาใต้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของภูมิศาสตร์ที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างงานกิจกรรม “อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้” (ทำลงในกระดาษวาดเขียน หรือกระดาษอื่นตามความเหมาะสมในการสอน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ ๑ อย่าง ในทวีปอเมริกาใต้ วาดภาพระบายสีประกอบ และตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

ชื่อธุรกิจ/อาชีพ .....

ลักษณะของธุรกิจ/อาชีพ

.....
.....
.....

บริเวณที่ตั้งของธุรกิจ/อาชีพ

.....
.....
.....

ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้

.....
.....
.....

เหตุผลในการเลือกทำธุรกิจ/อาชีพนี้

.....
.....
.....

ตัวอย่างงานกิจกรรม “อาชีพของฉันในดินแดนอเมริกาใต้” (ทำลงในกระดาษวาดเขียน หรือกระดาษอื่นตามความเหมาะสมในการสอน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกประกอบธุรกิจหรืออาชีพ ๑ อย่าง ในทวีปอเมริกาใต้ วาดภาพระบายสีประกอบ และตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

ชื่อธุรกิจ/อาชีพ ... บริษัท SA SALMON AND SEAFOOD..

ลักษณะของธุรกิจ/อาชีพ

- ทำฟาร์มเลี้ยงปลาแซลมอน และจับสัตว์ทะเลเพื่อขายเป็นอาหาร

ที่มา : https://thefishsite.com/articles/chilean-salmon-spark-human-health-concerns

บริเวณที่ตั้งของธุรกิจ/อาชีพ

- บริเวณชายฝั่งของประเทศชิลีและเปรู

ทรัพยากรธรรมชาติที่ใช้

- ปลาแซลมอน และสัตว์น้ำทะเล

เหตุผลในการเลือกทำธุรกิจ/อาชีพนี้

- เพราะบริเวณชายฝั่งประเทศเปรูและชิลี เป็นหนึ่งในพื้นที่ที่มีปลาแซลมอนและสัตว์น้ำทะเลชุกชุมที่สุดแห่งหนึ่งของโลก

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

๑) ทางบก (ถนน, รถไฟและรถราง)

๒) ทางน้ำ

๓) ทางอากาศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับรถไฟหัวจักรไอน้ำ ในประเทศบราซิล “South America Steam Locomotives Brazil-Tereza Cristina Railways”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=mg8Cx8CYFgk

หลังชมวีดิทัศน์ ครูให้นักเรียนตอบคำถาม ดังนี้

๑) “จากวีดิทัศน์ นักเรียนเห็นสิ่งใดบ้าง” *(รถไฟหัวจักรไอน้ำ ทางรถไฟ ไร่รอบ ๆ ทางรถไฟ)*

๒) นักเรียนคิดว่า รถไฟในภาพก่อให้เกิดประโยชน์อย่างไรบ้าง *(ขนส่งสิ่งของจำนวนมากในระยะทางไกล ๆ)*

๓) นอกจากรถไฟแล้ว นักเรียนคิดว่ายังมีการคมนาคมขนส่งในรูปแบบใดอีกบ้าง *(ถนน เรือ อากาศ การเดิน ฯลฯ)*

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์เกี่ยวกับ รถไฟหัวจักรไอน้ำในประเทศบราซิล (South America Steam Locomotives Brazil-Tereza Cristina Railways) https://www.youtube.com/watch?v=mg8Cx8CYFgk)

๒. ภาพแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

๓. บัตรคำ สำหรับทำใบงาน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ประโยชน์ของการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ต่อทวีปอเมริกาใต้ในหัวข้อที่กลุ่มของนักเรียนได้รับ จากใบงาน และอภิปรายหน้าชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประโยชน์ของการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ต่อทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการคมนาคมที่มีต่อประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล	๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “นอกจากการคมนาคมโดยรถไฟที่เห็นในวีดิทัศน์แล้ว ทวีปอเมริกาใต้ยังมีการคมนาคมรูปแบบอื่น ๆ อีก ซึ่งวันนี้เราจะได้เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้” **ขั้นสอน** ๑. ให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ โดยอธิบายถึงการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ในทวีปอเมริกาใต้ เช่น การคมนาคมทางบก, การคมนาคมทางน้ำ, การคมนาคมทางอากาศ จากแหล่งเรียนรู้ (หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภูมิศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓) (Obj. ๑) จากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ในประเด็นต่อไปนี้ “นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการสร้างรูปแบบการคมนาคมที่แตกต่างกันของทวีปอเมริกาใต้ *(สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ความต้องการของประชากร ระดับเศรษฐกิจ ฯลฯ)* ๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คน จากนั้นให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ และจับบัตรคำเพื่อสุ่มเรื่องที่จะศึกษา ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อศึกษาเกี่ยวกับการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ จาก ๔ หัวข้อ ได้แก่ ๑) ทางบก (ถนน) ๒) ทางบก (รถไฟและรถราง)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓) ทางน้ำ ๔) ทางอากาศ โดยมีประเด็นศึกษาต่อไปนี้ ๑) ข้อมูลทั่วไป ๒) ตัวอย่างเส้นทางสำคัญ ๓) เพราะเหตุใดจึงเกิดการคมนาคมรูปแบบนี้ขึ้นในทวีปอเมริกาใต้ ๔) การคมนาคมรูปแบบนี้ก่อให้เกิดผลแก่ทวีปอเมริกาใต้อย่างไร ๓. ครูสุ่มนักเรียนอย่างน้อย ๔ กลุ่มออกมานำเสนอผลงาน (ครูสุ่มกลุ่มให้ได้เนื้อหาการคมนาคมครบทุกหัวข้อ) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่อง ความสำคัญของการคมนาคมที่มีต่อประชากรในทวีปอเมริกาใต้ ตามแนวคำถาม ดังนี้ ๑) “นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้เกิดรูปแบบการคมนาคมที่แตกต่างกัน *(สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ความต้องการของประชากร ระดับเศรษฐกิจ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒) “การคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างไรต่อประชากรที่อาศัยอยู่ในทวีปอเมริกาใต้บ้าง” *(ก่อให้เกิดกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ที่มีความหลากหลาย)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** อธิบายลักษณะการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างชัดเจนและเข้าใจ **พอใช้ :** อธิบายลักษณะการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ได้พอสังเขป **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ประโยชน์ของการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ต่อทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** วิเคราะห์ประโยชน์ของการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ต่อทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ประโยชน์ของการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ต่อทวีปอเมริกาใต้ได้ แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ประโยชน์ของการคมนาคมรูปแบบต่าง ๆ ต่อทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการคมนาคมที่มีต่อประชากรในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายความสำคัญของการคมนาคมที่มีต่อประชากรในทวีปอเมริกาใต้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายความสำคัญของการคมนาคมที่มีต่อประชากรในทวีปอเมริกาใต้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของการคมนาคมที่มีต่อประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....

๑. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมที่ได้รับ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ตัวอย่างเส้นทางสำคัญ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. สาเหตุที่ทำให้เกิดการสร้างเส้นทางคมนาคมรูปแบบนี้ในทวีปอเมริกาใต้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๔. การคมนาคมรูปแบบนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

บัตรคำ

ทางบก (ถนน)	ทางบก (รถไฟและรถราง)	ทางน้ำ	ทางอากาศ
ทางบก (ถนน)	ทางบก (รถไฟและรถราง)	ทางน้ำ	ทางอากาศ

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....ทางบก (ถนน) .....

๑. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมที่ได้รับ

ทางรถยนต์ เป็นเส้นทางที่ได้รับความนิยมมากที่สุดในทวีป มีถนนสายหลักเชื่อมต่อกันหลายประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ชายฝั่งทะเลทั้งตะวันออกและตะวันตก และเขตเมืองหลวงประเทศต่าง ๆ

๒. ตัวอย่างเส้นทางสำคัญ

- เช่น ทางหลวงสายแพนอเมริกัน (Pan-American Highway) ถนนข้ามทวีประหว่างอเมริกาเหนือกับอเมริกาใต้ ถือเป็นถนนที่เชื่อมต่อกันยาวที่สุดในโลก

๓. สาเหตุที่ทำให้เกิดการสร้างเส้นทางคมนาคมรูปแบบนี้ในทวีปอเมริกาใต้

- เพื่อสร้างเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศ ช่วยให้เดินทางท่องเที่ยวและขนส่งสินค้าได้สะดวกรวดเร็ว และเข้าถึงได้ทุกจุดในทวีป แม้แต่ในพื้นที่สูงที่เข้าถึงได้ยาก

๔. การคมนาคมรูปแบบนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) ทำให้การค้าขายและการท่องเที่ยวทั้งในประเทศและระหว่างประเทศทำได้สะดวกมากยิ่งขึ้น สร้างรายได้มากขึ้น ๒) เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและเทคโนโลยีหลากหลาย ทำให้ประเทศผู้รับมีความเจริญมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ .....ทางน้ำ.....

๑. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมที่ได้รับ

แบ่งเป็น ๒ ประเภทคือ ๑) แม่น้ำ ลำคลอง ใช้ในการส่งสินค้าจำนวนมาก และค้าขายระหว่างประเทศที่ติดแม่น้ำได้ ๒) ทะเล มหาสมุทร มีท่าเรือน้ำลึกที่ขนส่งสินค้าข้ามประเทศและข้ามทวีป

๒. ตัวอย่างเส้นทางสำคัญ

- แม่น้ำ เช่น แม่น้ำปารานา แม่น้ำปารากวัย แม่น้ำอุรุกวัย แม่น้ำแอมะซอน เป็นต้น
- ทางทะเล มหาสมุทร เช่น ท่าเรือเมืองริโอ เดอจาเนโร ประเทศบราซิล ท่าเรืองกรุงมอนเตวิเดโอ ประเทศอุรุกวัย ท่าเรือกรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา

๓. สาเหตุที่ทำให้เกิดการสร้างเส้นทางคมนาคมรูปแบบนี้ในทวีปอเมริกาใต้

- เพื่อสร้างเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศ ช่วยให้การเดินทางในทวีป และการค้าระหว่างประเทศในระดับทวีปและระดับโลกทำได้สะดวกขึ้น และขนส่งสินค้าได้ในปริมาณมาก

๔. การคมนาคมรูปแบบนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

ช่วยส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศและระหว่างทวีปทำได้สะดวกมากยิ่งขึ้น สามารถขนส่งสินค้าได้ในปริมาณที่มาก

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ ทางบก (รถไฟและรถราง)

๑. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมที่ได้รับ

การใช้รถไฟและรถรางมีเป็นจำนวนน้อย มีระยะทางที่สั้นและคุณภาพไม่ดีนัก จึงไม่เป็นที่นิยมใช้
ชนิดรถไฟที่เริ่มได้รับความนิยมคือ รถไฟใต้ดิน แต่ใช้ในเมืองใหญ่ที่เจริญเท่านั้น
ส่วนรถราง มีจำนวนน้อย และมีอายุยาวนาน แต่ยังคงมีใช้อยู่ในเมืองใหญ่ในหลายประเทศ

๒. ตัวอย่างเส้นทางสำคัญ

- ทางรถไฟ เช่น เส้นทางรถไฟเชื่อมระหว่างกรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา กับกรุงลิม่า ประเทศเปรู, เส้นทางรถไฟ โคลอมเบีย-ปานามา เป็นต้น
- รถไฟฟ้าใต้ดิน เช่น เมืองเซา เปาโลก ประเทศบราซิล, กรุงบัวโนสไอเรส ประเทศอาร์เจนตินา
- รถราง มีเกือบทุกประเทศในอเมริกาใต้ เช่น เมืองเซา เปาโล ประเทศบราซิล, เมืองโคชาแบมบา ประเทศเปรู เป็นต้น

๓. สาเหตุที่ทำให้เกิดการสร้างเส้นทางคมนาคมรูปแบบนี้ในทวีปอเมริกาใต้

- เพื่อสร้างเส้นทางเชื่อมต่อระหว่างประเทศ ช่วยให้การเดินทางในทวีป และการค้าระหว่างประเทศในระดับทวีปและระดับโลกทำได้สะดวกขึ้น และขนส่งสินค้าได้ในปริมาณมาก

๔. การคมนาคมรูปแบบนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) ใช้ในการเดินทางของประชากรจำนวนมาก โดยใช้ค่าใช้จ่ายไม่มาก และลดปัญหาการจราจรคับคั่ง ๒) ใช้ในการขนส่งสินค้าจำนวนมาก ๓) ใช้ในการท่องเที่ยว แนะนำสถานที่ทางธรรมชาติและชมทิวทัศน์รอบเมือง

ตัวอย่างแนวคำตอบ ใบงาน เรื่อง การคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมของทวีปอเมริกาใต้ ตามหัวข้อที่นักเรียนได้รับ ในประเด็นต่อไปนี้

หัวข้อที่ได้ ทางอากาศ

๑. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับรูปแบบการคมนาคมที่ได้รับ

การคมนาคมทางอากาศ เริ่มได้รับความนิยมมากยิ่งขึ้น เนื่องด้วยสภาพภูมิศาสตร์ที่หลากหลาย โดยเฉพาะพื้นที่สูง ประกอบกับเน้นการท่องเที่ยวมากขึ้น ทำให้การคมนาคมทางอากาศได้รับความนิยมมากขึ้น

๒. ตัวอย่างเส้นทางสำคัญ

- ท่าอากาศยานบราซิเลีย/ บราซิล
- ท่าอากาศยานริโอ เดอ จาเนโร กาเลียโอ/ บราซิล
- ท่าอากาศยานเซา เปาโล กัวลูโลส/ บราซิล
- ท่าอากาศยานมินิสโตร ปิสตารินี/ อาร์เจนตินา
- ท่าอากาศยานเอสโดราโด/ โคลอมเบีย

ตัวอย่างสายการบิน เช่น อาเวียงกา (Avianca) เป็นต้น

๓. สาเหตุที่ทำให้เกิดการสร้างเส้นทางคมนาคมรูปแบบนี้ในทวีปอเมริกาใต้

๑) เพื่อให้เดินทายภายในประเทศและภายในทวีปได้สะดวกรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

๒) รองรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ

๓) ขนส่งสินค้าไปยังต่างประเทศ

๔. การคมนาคมรูปแบบนี้ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อทวีปอเมริกาใต้ อย่างไรบ้าง

๑) การเดินทางภายในประเทศและภายในทวีปสะดวกขึ้น ๒) ส่งเสริมการท่องเที่ยว ทำให้มีนักท่องเที่ยวต่างชาติมากยิ่งขึ้น ๓) การขนส่งสินค้าทำให้สะดวกมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สีสันแห่งอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม

๒. กรณีศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมของทวีปอเมริกาใต้ ดังนี้

๑) กรุงบราซิเลีย ประเทศบราซิล (เกี่ยวกับการสร้างเมืองใหม่ โดยคำนึงถึงการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม)

๒) โรซินฮา สลัมที่ใหญ่ที่สุดของบราซิล (จากการขยายตัวของเมืองและความเหลื่อมล้ำก่อให้เกิดการอยู่อาศัยในชุมชนแออัด)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับกรุงบราซิเลีย ประเทศบราซิล “Welcome to Brasilia – Brazil's Capital City from Above in High Definition”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=m8fZeZTNoTE

หลังชมวีดิทัศน์ นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้

๑) “จากวีดิทัศน์ ลักษณะของกรุงบราซิเลียเป็นอย่างไรบ้าง” *(เป็นเมืองที่มีการสร้างสิ่งก่อสร้างอยู่ร่วมกับพื้นที่สีเขียว)*

๒) “ลักษณะกรุงบราซิเลีย มีความแตกต่างกับเมืองทั่วไปอย่างไร” *(เป็นเมืองที่เน้นการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม)*

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “เราจะเห็นได้ว่า กรุงบราซิเลียเป็นหนึ่งในเมืองที่มีความแตกต่างในด้านการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งก่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม วันนี้เราจะ

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์เกี่ยวกับ กรุงบราซิเลีย ประเทศบราซิล (Welcome to Brasilia – Brazil's Capital City from Above in High Definition) (https://www.youtube.com/watch?v=m8fZeZTNoTE)

๒. ภาพแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

๓. กรณีศึกษา เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมของทวีปอเมริกาใต้

๔. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมของทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สีสันแห่งอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมได้ถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสังคมและนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาใต้ที่อยู่ในกรณีศึกษาได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล	เรียนเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้" **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายถึงเนื้อหา เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ โดยอธิบายถึงประเด็น ดังต่อไปนี้ ๑) ความหมายของสิ่งแวดล้อม ความหมายของสังคม และความหมายของสิ่งแวดล้อมทางสังคม ๒) ลักษณะของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม จากนั้น ให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้ ๑) "ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม มีลักษณะอย่างไร" *(เป็นความสัมพันธ์ของสิ่งที่อยู่รอบตัว ซึ่งอาจมีการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง หรือสร้างขึ้นใหม่ และมีผลต่อการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนในพื้นที่)* ๒) "ให้นักเรียนยกตัวอย่างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม และผลจากการเกิดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม" *(เช่น การสร้างห้างสรรพสินค้า อาจทำให้เกิดความสะดวก สบายของผู้บริโภคในการเข้าถึงแหล่งจำหน่ายสินค้าต่าง ๆ แต่อาจทำให้ร้านค้าโดยรอบขายสินค้าได้น้อยลงเพราะผู้บริโภคมีตัวเลือกมากขึ้น เป็นต้น)* (Obj. ๑)	**ภาระงาน/ชิ้นงาน** การวิเคราะห์สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางแก้ไขหรือพัฒนา จากกรณีศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม ในใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สีสันแห่งอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่มละ ๔-๕ คน จากนั้นให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ ซึ่งแต่ละกลุ่มจะได้รับหัวข้อศึกษาเกี่ยวกับ กรณีศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ กลุ่มละ ๑ หัวข้อ จาก ๒ หัวข้อ ได้แก่ ๑) กรุงบราซิเลีย ประเทศบราซิล (เกี่ยวกับการสร้างเมืองใหม่โดยคำนึงถึงการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อม) ๒) ชุมชนแออัด (สลัม) ในเมือง ริโอ เดอ เจเนโร (จากการขยายตัวของเมืองและความเหลื่อมล้ำ ก่อให้เกิดการอยู่อาศัยในชุมชนแออัด) โดยมีประเด็นศึกษาต่อไปนี้ ๑) การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในเรื่องมีลักษณะอย่างไรบ้าง ๒) สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมในเรื่อง ๓) ผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อสังคม ๔) วิธีการในการแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมในเรื่องให้ดีขึ้นและสัมพันธ์กับสังคม จากนั้น สุ่มนักเรียนออกมานำเสนอผลงาน (ครูสุ่มอย่างน้อยกรณีศึกษาละ ๑ กลุ่ม) โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนกลุ่มอื่นได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ สีสันแห่งอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ขั้นสรุป ครูตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมที่มีผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้ ตามแนวคำถาม ดังนี้ ๑) “ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม” *(สภาพแวดล้อม และความต้องการสิ่งใหม่ของสังคมนั้น)* ๒) “การเกิดความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคม ก่อให้เกิดผลต่อการดำรงชีวิตของประชากรในทวีปอเมริกาใต้อย่างไรบ้าง” *(ส่งผลให้สภาพแวดล้อมและกิจกรรมของมนุษย์ที่อยู่ใกล้ ๆ เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมซึ่งอาจจะทำให้ดีขึ้นหรือแย่ลงก็ได้)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมายและลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมได้ถูกต้อง	- การตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** อธิบายความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมได้ถูกต้อง ครบถ้วน และเข้าใจง่าย **พอใช้ :** อธิบายความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายความหมายของความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสังคมและนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาใต้ที่อยู่ในกรณีศึกษา	- การตอบคำถาม - การทำใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้	**ดี :** วิเคราะห์สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสังคมและนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาใต้ที่อยู่ในกรณีศึกษาได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสังคมและนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาใต้ที่อยู่ในกรณีศึกษาได้แต่ยังขาดไปบางหัวข้อ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุ ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อสังคมและนำเสนอแนวทางแก้ไขหรือพัฒนาสิ่งแวดล้อมของทวีป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			อเมริกาใต้ที่อยู่ใกรณีศึกษาได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสังคมในทวีปอเมริกาใต้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมที่มีผลต่อสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กรณีศึกษาที่ ๑ กรุงบราซิเลีย ประเทศบราซิล

กรุงบราซิเลีย (Brasillia) เมืองหลวงของประเทศบราซิล มีเนื้อที่ราว ๕,๘๐๐ ตารางกิโลเมตร ประชากรราว ๓ ล้านคน สถาปนาเป็นเมืองหลวงเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ค.ศ. ๑๙๖๐ แทนที่เมืองหลวงเดิมคือ ริโอ เดอ จาเนโร ที่เคยเป็นเมืองหลวงของบราซิลมากว่า ๒๐๐ ปี

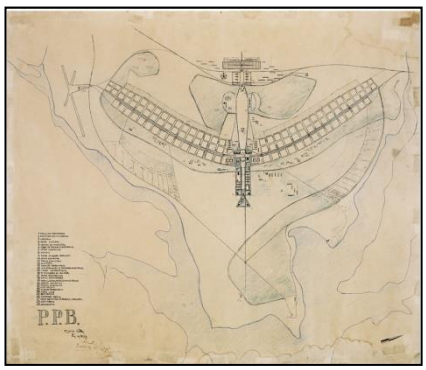

ผังกรุงบราซิเลีย ค.ศ. ๑๙๕๗
ที่มา : https://www.metalocus.es/en/news/latin-america-construction-architecture-1955-1980-moma

ช่วงก่อนหน้า ค.ศ.๑๙๖๐ ริโอ เดอ จาเนโร เมืองหลวงเดิมของบราซิลประสบปัญหาการเติบโตของเมือง โดยพบปัญหาการขยายตัวของเมืองและประชากรอย่างรวดเร็วจนทำให้การวางผังเมืองผิดพลาด และก่อเกิดปัญหาชุมชนแออัดและปัญหาอื่น ๆ ในเมืองเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ เมืองริโอ เดอ จาเนโร ยังเป็นเมืองที่อยู่บริเวณชายฝั่งติดกับมหาสมุทรแอตแลนติก ทำให้ไม่สามารถขยายอาณาเขตของเมืองได้มากนัก และยังอันตรายเมื่อประเทศอยู่ในสถานการณ์สงครามด้วย

ด้วยเหตุผลข้างต้น ทำให้เกิดข้อเสนอที่จะย้ายเมืองหลวงเข้ามาอยู่บริเวณกลางประเทศตั้งแต่ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๙ ทว่าก็ถูกโต้แย้งมาตลอด จนกระทั่งยุคสมัยของประธานาธิบดี จูสเซลิโน คูบิตส์เช็ค (Juscelino Kubitschek) จึงได้มีแผนรื้อฟื้นการตั้งเมืองหลวงใหม่อีกครั้ง ในปี ค.ศ. ๑๙๕๗ ใช้เวลาราวสามปีครึ่งในการวางผังเมืองและก่อสร้าง และทำการย้ายเมืองหลวงอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ค.ศ. ๑๙๖๐

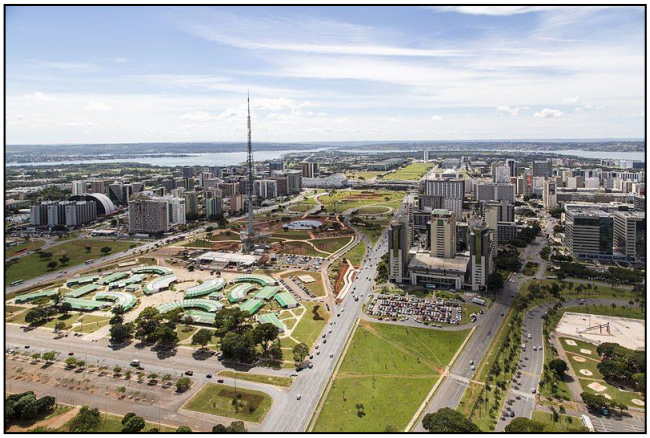

กรุงบราซิเลีย จากมุมสูง
ที่มา : http://trip-n-travel.com/listicle/21989/

กรุงบราซิเลีย เป็นเมืองหลวงที่ได้รับการออกแบบผังเมืองและสิ่งแวดล้อมจาก ลูซิโอ คอสต้า (Lucio Costa) ออสการ์ นีเอไมเยร์ (Oscar Niemeyer) และโรแบร์โต้ บัวร์ลี่ มาร์ซ (Roberto Burle Marx) โดยออกแบบผังเมืองที่มองจากมุมสูงจะคล้ายกับแมลงปอ (หรืออาจคล้ายกับเครื่องบินหรือนก) การก่อสร้างคำถึงถึงการจัดการที่ชัดเจน แบ่งโซนออกเป็นสถานที่สำคัญ อุตสาหกรรม ย่านธุรกิจ และที่อยู่อาศัย โดยคำนึงถึงความเป็นระเบียบ สะดวกสบาย ความสวยงามจากศิลปะ และการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างลงตัว

ปัจจุบัน กรุงบราซิเลียได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่ยังคงยึดหลักของความเป็นระเบียบ ความสวยงาม และการอยู่ร่วมกับสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่าง นอกจากนี้กรุงบราซิเลียยังได้เป็นศูนย์รวมของสถานที่สำคัญในประเทศและยังได้เป็นสถานที่จัดแข่งขันฟุตบอลโลกปี ค.ศ. ๒๐๑๔ และกีฬาโอลิมปิก ค.ศ. ๒๐๑๖ อีกด้วย

แหล่งอ้างอิง

สำนักข่าว ว๊อยส์ทีวี. (๒๕๕๔). บราซิเลีย เมืองหลวงใหม่บราซิล. สืบค้นเมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑. สืบค้นได้จาก https://www.voicetv.co.th/read/23890

World Heritage Convention. (2018). Brasilia. Retrieved July 21, 2018, from https://whc.unesco.org/en/list/445

Vivek. (2016). 15 Things To Do in Brasilia. Retrieved July 21, 2018, from http://trip-n-travel.com/listicle/21989/

กรณีศึกษาที่ ๒ โรชินฮา สลัมที่ใหญ่ที่สุดของบราซิล

โรชินฮา (Rocinha) เป็นชุมชนแออัด (สลัม) ที่ใหญ่ที่สุดในประเทศบราซิล ตั้งอยู่บริเวณทางตอนใต้ของเมืองริโอ เดอ จาเนโร มีขนาดพื้นที่ประมาณ ๑๔๓.๗๒ เฮกเตอร์ (๑.๔๓๗ ตารางกิโลเมตร) แต่มีประชากรอาศัยอยู่เกือบ ๗๐,๐๐๐ คน

โรชินฮา จากมุมสูง
ที่มา : https://th.airbnb.com/locations/rio-de-janeiro/rocinha

ประวัติของชุมชนแออัดแห่งนี้ เริ่มจากช่วงคริสต์-ศตวรรษที่ ๑๙ ในช่วงที่เมืองริโอ เดอ จาเนโร ยังเป็นเมืองหลวงของประเทศบราซิล ได้เกิดสงครามคานูดอส (Canudos war) เกิดขึ้น หลังสงครามกองทัพได้เดินทางไปยังกรุงริโอ เดอ จาเนโร เพื่อรับเงินจ้าง ทว่าทางรัฐก็ไม่ได้จ่ายเงินค่าจ้างแต่อย่างไร เมื่อไม่ได้รับเงินค่าจ้าง ทหารกลุ่มนี้จึงได้ตั้งแหล่งที่อยู่อาศัยชั่วคราวบริเวณตอนใต้ของเมือง และได้กลายเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยถาวร

ในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๐๐ ริโอ เดอ จาเนโร ได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว มีการขยายตัวของประชากรจำนวนมาก และเกิดช่องว่างความเหลื่อมล้ำระหว่างคนรวยกับคนจนเกิดขึ้น คนจนในเมืองไม่ได้รับการดูแลที่ดีพอ ปัญหานี้ส่งผลชัดเจนจากปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำในช่วงทศวรรษที่ ๑๙๔๐ ส่งผลให้เกิดความยากจนไปทั่วประเทศ มีคนจนมากยิ่งขึ้นและมีการอพยพของคนจนเข้ามาในเมืองมากขึ้น ส่งผลให้เกิดปัญหาความยากจน ปัญหาสุขภาพ และปัญหาอาชญากรรมตามมา ทว่าก็ไม่ได้รับการแก้ปัญหาแต่อย่างใด นั่นจึงทำให้คนจนจำนวนมากต้องย้ายไปอาศัยอยู่ในชุมชนแออัด และทำให้โรชินฮากลายเป็นชุมชนแออัดที่ใหญ่ที่สุดของประเทศบราซิล

ที่อยู่อาศัยใน โรชินฮา
ที่มา : https://th.airbnb.com/locations/rio-de-janeiro/rocinha

แม้โรชินฮาจะมีสถานะเป็นชุมชนแออัด แต่ก็มีระบบบริหารจัดการเป็นของตนเอง มีอาคารที่อยู่อาศัย ร้านอาหาร รวมถึงโรงพยาบาลขนาดย่อมอยู่ภายใต้พื้นที่อันจำกัด ชุมชนถูกปกครองด้วยอิทธิพลของพ่อค้ายาเสพติด เป็นแหล่งรวมของปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด และปัญหาอาชญากรรมจำนวนมาก

ปัจจุบัน แม้รัฐบาลจะพยายามแก้ปัญหาชุมชนแออัดแห่งนี้ แต่ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ยังคงมีปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติดอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งเราได้แต่หวังว่าสักวันหนึ่ง โรชินฮาจะกลายเป็นชุมชนที่ปลอดภัยและน่าอยู่สำหรับทุก ๆ คน

แหล่งอ้างอิง

สโป๊คดาร์คทีวี. (๒๕๖๐). ดินแดนสีเทา! ‘Rocinha’ สลัมที่ใหญ่ที่สุดของบราซิล ที่ขึ้นชื่อเรื่องความแออัด ปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด. สืบค้นเมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑. สืบค้นได้จาก https://www.spokedark.tv/posts/rocinha-favela/

Brown, Sarah. (2017). A Brief History of Rio De Janeiro’s Favelas. Retrieved July 21, 2018, from https://theculturetrip.com/south-america/brazil/articles/a-brief-history-of-rio-de-janeiros-favelas/

ใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมของทวีปอเมริกาใต้ตามหัวข้อที่กลุ่มของตนได้รับ จากนั้นวิเคราะห์เรื่องราวและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

กรณีศึกษาที่ ..... เรื่อง .....

๑. นักเรียนเห็นการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในกรณีศึกษา อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๒. สาเหตุใด ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามกรณีศึกษา

.....

.....

.....

๓. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามกรณีศึกษานี้ ก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๔. หากนักเรียนมีโอกาสได้เป็นผู้ดูแลสถานที่ในกรณีศึกษา นักเรียนจะมีวิธีการในการแก้ไขหรือพัฒนา ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมนี้ อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

ตัวอย่างแนวคำตอบใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมของทวีปอเมริกาใต้ตามหัวข้อที่กลุ่มของตนได้รับ จากนั้นวิเคราะห์เรื่องราวและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

กรณีศึกษาที่ ...๑... เรื่อง .....กรุงบราซิเลีย ประเทศบราซิล.....

๑. นักเรียนเห็นการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในกรณีศึกษา อย่างไรบ้าง

- กรุงบราซิเลียสร้างเมืองหลวงใหม่ โดยสร้างในพื้นที่บริเวณป่าพื้นที่ว่างใจกลางประเทศ (ต่างจากเดิมที่เมืองใหญ่อยู่บริเวณชายฝั่ง) จัดผังเมืองแบบสมัยใหม่

๒. สาเหตุใด ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามกรณีศึกษา

๑) เมืองหลวงเดิมมีความแออัด วางผังเมืองไม่ดี ไม่สามารถขยายต่อได้ ๒) ต้องการเมืองหลวงใหม่ที่สามารถเชื่อมโยงไปได้ทุกแห่งในประเทศ และวางผังเมืองดี คำถึงถึงการทำงาน อยู่อาศัย และสิ่งแวดล้อม

๓. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามกรณีศึกษานี้ ก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไรบ้าง

๑) เกิดเมืองหลวงใหม่ที่ตั้งอยู่ใจกลางของประเทศ ๒) ทำให้ประชากรที่อยู่อาศัยในกรุงบราซิเลีย สามารถใช้ชีวิตได้อย่างสะดวกมากขึ้น มีความสมดุลในชีวิต เผชิญปัญหาในเมืองน้อยลง เช่น ปัญหารถติดน้อยลง เป็นต้น

๔. หากนักเรียนมีโอกาสได้เป็นผู้ดูแลสถานที่ในกรณีศึกษา นักเรียนจะมีวิธีการในการแก้ไขหรือพัฒนา ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมนี้ อย่างไรบ้าง

๑) พัฒนาเมืองให้คำนึงถึงการวางผังเมืองที่ดี เดินทางไปจุดต่าง ๆ ทั้งในเมืองและระหว่างเมืองอื่นได้อย่างสะดวก
๒) คำนึงถึงการอยู่ร่วมกันระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม สร้างอาคารสถานที่ที่คำนึงสิ่งแวดล้อม เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเมือง

ตัวอย่างแนวคำตอบใบงาน เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมในทวีปอเมริกาใต้

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนศึกษากรณีศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับสังคมของทวีปอเมริกาใต้ตามหัวข้อที่กลุ่มของตนได้รับ จากนั้นวิเคราะห์เรื่องราวและตอบคำถามในประเด็นต่อไปนี้

กรณีศึกษาที่ ...๒... เรื่อง ...โรซินฮา สลัมที่ใหญ่ที่สุดของบราซิล...

๑. นักเรียนเห็นการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในกรณีศึกษา อย่างไรบ้าง

- เปลี่ยนแปลงจากย่านชุมชนแห่งหนึ่งในเมือง กลายเป็นชุมชนแออัดที่ใหญ่ที่สุดในทวีป

๒. สาเหตุใด ที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามกรณีศึกษา

๑) ลักษณะการเจริญเติบโตของประเทศที่เน้นความเจริญแบบเมืองท่า ทำให้คนกระจุกตัวกันในเมือง
๒) การจัดผังเมืองไม่ดี ไม่มีที่อยู่อาศัยที่มีคุณภาพอย่างเพียงพอ ทำให้ผู้มีรายได้น้อยต้องไปอยู่ในพื้นที่ชุมชนแออัด

๓. การเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมตามกรณีศึกษานี้ ก่อให้เกิดผลต่อสังคมอย่างไรบ้าง

๑) เกิดชุมชนแออัดใหญ่ใหญ่ ๒) คุณภาพชีวิตของคนในชุมชนแออัดไม่ดี ขาดความพร้อมด้านอุปโภคบริโภค ขาดความสะอาดและขาดความปลอดภัยในการใช้ชีวิต ๓) เกิดปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมที่ปรายได้ยาก

๔. หากนักเรียนมีโอกาสได้เป็นผู้ดูแลสถานที่ในกรณีศึกษา นักเรียนจะมีวิธีการในการแก้ไขหรือพัฒนา ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมนี้ อย่างไรบ้าง

๑) จัดการรื้อชุมชนแออัดทิ้ง ๒) สร้างเมืองย่อยรับรองแห่งใหม่นอกเมือง เพื่อย้ายคนจากสลัมมาอยู่ที่แห่งใหม่ จัดสถานที่ให้มีคุณภาพ มีที่พัก งาน และการคมนาคมที่ดีรองรับ ๓) ใส่ใจในการแก้ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรม ตรวจสอบอยู่เสมอ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๑ ม. ๓/๑ ใช้เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๑ ม. ๓/๒ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางกายภาพและสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. แหล่งท่องเที่ยวในอเมริกาใต้

๑) มาชู ปิกชู ประเทศเปรู

๒) เมืองลิมา ประเทศเปรู

๓) รูปปั้นพระเยซูคริสต์ ประเทศบราซิล

๔) เกาะอีสเตอร์ ประเทศชิลี

๕) ป่าแอมะซอน

๖) น้ำตกอีกวาซู

๗) อุทยานแห่งชาติตอร์เรส เดล ไปย์เน ประเทศชิลี

๘) ทะเลเกลือ ซาลาร์ เด ยูยูนี ประเทศโบลิเวีย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ “South American Backpacking Trip: Brazil, Bolivia, Peru, Columbia”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=RmlXd71wLzM&t=193s

หลังจากชมวีดิทัศน์ ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้

“จากวีดิทัศน์ นักเรียนเห็นสถานที่ท่องเที่ยวอะไรบ้าง”

(โบราณสถานเก่าแก่บนยอดเขา ทะเล และรูปปั้นพระเยซูคริสต์)

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จะเห็นได้ว่า ทวีปอเมริกาใต้นั้นมีสถานที่ท่องเที่ยวมากมาย ซึ่งมีเอกลักษณ์โดดเด่นแตกต่างกัน วันนี้เราจะศึกษาเรื่องแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้”

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

แหล่งเรียนรู้

๑. วีดิทัศน์เกี่ยวกับ การท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ (South American Backpacking Trip: Brazil, Bolivia, Peru, Columbia) (https://www.youtube.com/watch?v=RmlXd71wLzM&t=193s)

๒. ภาพแผนที่ทวีปอเมริกาใต้

๓. ภาพสถานที่ท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ (ตามหัวข้อที่ได้กำหนดไว้)

๔. ใบความรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้

๕. โปรแกรมนำเสนอเรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้	**ขั้นสอน**	**ภาระงาน/ชิ้นงาน**
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุมีผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ที่มีต่อมนุษย์ได้อย่างมีเหตุผล	แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๘ กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะได้รับกระดาษและอุปกรณ์สำหรับการวาดภาพระบายสี เพื่อเข้าร่วมกิจกรรม “มาเที่ยวอเมริกาใต้กันเถอะ” ซึ่งโจทย์กำหนดให้นักเรียนศึกษาแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้ ๑ แห่ง (ครูเลือกให้นักเรียนแต่ละกลุ่มตามความเหมาะสม) จากทั้งหมด ๗ แห่ง ดังนี้ ๑) มาชู ปิกชู ประเทศเปรู ๒) กริซตูเรเดงโตร์ (รูปปั้นพระเยซูคริสต์) ประเทศบราซิล ๓) เกาะอีสเตอร์ ประเทศชิลี ๔) ป่าแอมะซอน ๕) น้ำตกอีกวาซู ๖) อุทยานแห่งชาติตอร์เรส เดล ไปย์เน ประเทศชิลี ๗) ทะเลเกลือ ซาลาร์ เด ยูยูนี ประเทศโบลิเวีย โดยนักเรียนจะต้องทำโปสเตอร์แนะนำสถานที่ท่องเที่ยวที่ตนได้รับ พร้อมออกแบบตกแต่งให้สวยงาม ใช้เวลาในการทำ ๒๐ นาที โดยมีหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ๑) ข้อมูลเบื้องต้นของสถานที่ ๒) ความสำคัญของสถานที่	การทำโปสเตอร์ให้ความรู้และแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ โดยใช้กิจกรรม “มาเที่ยวอเมริกาใต้กันเถอะ”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๑ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ หลากสีสันอเมริกาใต้		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	เมื่อนักเรียนทำเสร็จแล้วให้นำไปติดตรงบอร์ดห้องเพื่อแลกเปลี่ยนกันศึกษาข้อมูล จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติมในแต่ละสถานที่ให้สมบูรณ์ (Obj. ๑, ๒) **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ที่มีต่อมนุษย์ *(ด้านสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ ด้านวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ ฯลฯ กล่าวคือ แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของมนุษย์ นอกจากนั้นยังสร้างรายได้แก่มนุษย์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียง)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้	- การตอบคำถาม - กิจกรรม “มาเที่ยวอเมริกาใต้กันเถอะ”	- คำถาม - กระดาษและอุปกรณ์เครื่องเขียนสำหรับทำกิจกรรม	**ดี :** อธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้ถูกต้อง **พอใช้ :** อธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวสำคัญในทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้	- การตอบคำถาม - กิจกรรม มาเที่ยวอเมริกาใต้กันเถอะ	- คำถาม - กระดาษและอุปกรณ์เครื่องเขียนสำหรับทำกิจกรรม	**ดี :** วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ที่มีต่อมนุษย์ได้	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้ที่มีต่อมนุษย์ได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถวิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับที่มีต่อทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง แหล่งท่องเที่ยวในทวีปอเมริกาใต้

มาชู ปิกชู (Machu Picchu)

ปัจจุบันตั้งอยู่ในประเทศเปรู ซากเมืองโบราณขนาดใหญ่ของอารยธรรมอินคา ตั้งอยู่บนภูเขาสูงที่ซ่อนอยู่ในบริเวณเทือกเขาแอนดีส นักประวัติศาสตร์ได้สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๕ และถูกปล่อยทิ้งร้างใน ช่วงคริสต์ศตวรรษที่ ๑๖ จนเมื่อ ค.ศ. ๑๙๑๑ นักโบราณคดี ไฮแรม บิงแฮม (iram Bingham) ได้ค้นพบโบราณสถานแห่งนี้อีกครั้ง ทำให้มาชู ปิกชู ได้รับการบูรณะและกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการยอมรับเป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลก

ที่มา : https://pantip.com/topic/32419193

กริซตูเรเดงโตร์ (รูปปั้นพระเยซูคริสต์) (Christ the Redeemer)

กริซตูเรเดงโตร์ หรือ รูปปั้นพระเยซูคริสต์ เป็นอนุสาวรีย์ตั้งอยู่บนยอดเขากอร์โกวาดู เมืองริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล มีความสูง ๓๘ เมตร เปิดใช้อย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๓๑ มีความสวยงามคือหากมองจากมุมสูง จะเห็นเหมือนพระเยซูกำลังอ้าแขนโอบกอดเมืองริโอ เดอ จาเนโร ปัจจุบันได้ถูกจัดเป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคใหม่

ที่มา : http://travelercorner.com/christ-redeemer-rio-brazil/

โมอาย : เกาะอีสเตอร์ (Moai: Easter Island)

ตั้งอยู่บนเกาะอีสเตอร์ ประเทศชิลี โมอาย คือชื่อเรียกของรูปปั้นแกะสลักจากหินขนาดยักษ์ มีลักษณะเหมือนช่วงบนของมนุษย์ และมีศีรษะขนาดใหญ่เด่นชัด จากการสำรวจพบว่ามีโมอายมากกว่า ๖๐๐ ตัว กระจายตัวอยู่ในเกาะอีสเตอร์

ที่มา : https://oceaniacruisesblog.com/2015/10/30/the-mystery-of-easter-island/

ที่มา : http://www.untamedpath.com/slide/amazon-rainforest-adventure/deep-amazon-group-by-ceiba-tree/

ป่าแอมะซอน (Amazon Forest)

เป็นผืนป่าขนาดใหญ่ที่ตั้งอยู่รอบ ๆ แม่น้ำแอมะซอน และบริเวณตอนกลางของทวีปอเมริกาใต้ มีเนื้อที่มากกว่า ๕ ล้านตารางกิโลเมตร ครอบคลุมพื้นที่กว่า ๙ ประเทศ เนื้อที่กว่าร้อยละ ๖๐ ตั้งอยู่ในประเทศบราซิล ป่าแอมะซอนเป็นหนึ่งในผืนป่าที่อุดมสมบูรณ์และมีความหลากทางธรรมชาติมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก มีพันธุ์ไม้มากกว่า ๑๖,๐๐๐ ชนิด ป่าแอมะซอนเหมาะสำหรับผู้ที่รักการท่องเที่ยวตามธรรมชาติ แต่ต้องระวังอันตรายจากการเดินทาง โดยเฉพาะภัยธรรมชาติและสัตว์ป่าดุร้ายนานาชนิด

ที่มา : https://tecake.in/there-is-a-50-probability-of-amazon-rainforest-turning-into-barren-savannah

น้ำตกอีกวาซู (Iguazu Falls)

ตั้งอยู่ระหว่างพรมแดนประเทศบราซิลกับอาร์เจนตินา เป็นน้ำตกที่ใหญ่ที่สุดในทวีปอเมริกาใต้ คำว่า “อีกวาซู” มาจากภาษากวารานี แปลว่า “สายน้ำอันยิ่งใหญ่” น้ำตกอีกวาซูมีขนาดใหญ่ แนวยาวกว่า ๔ กิโลเมตร สูงกว่า ๒๖๙ ฟุต มีความสวยงามและยังคงความอุดมสมบูรณ์ของธรรมชาติเอาไว้

ที่มา : https://somethingoffreedom.com/guide-iguazu-falls-brazil/

อุทยานแห่งชาติตอร์เรส เดล ไปย์เน (Torres Del Paine National Park)

ตั้งอยู่ในประเทศชิลี ครอบคลุมพื้นที่ ๔๔๘,๒๘๐ เอเคอร์ เป็นอุทยานที่มีจุดน่าสนมากมาย ตั้งแต่ภูเขาสูงที่มีหิมะปกคลุมยอดเขา ธารน้ำแข็ง ทะเลสาบเปโอ แม่น้ำ รวมไปถึงพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์จำนวนมาก โดยมีเทือกเขากอร์ดิเยร่า อยู่บริเวณศูนย์กลาง เหมาะสำหรับผู้ที่รักธรรมชาติเป็นอย่างยิ่ง

ที่มา : https://www.travelandleisure.com/trip-ideas/nature-travel/torres-del-paine-patagonia-trek

ซาลาร์ เดอ อูยูนี (Salar de Uyuni)

ตั้งอยู่ในประเทศโบลิเวีย บนเนื้อที่กว่า ๑๐,๕๘๒ ตารางกิโลเมตร มีจุดเด่นคือเป็นทะเลเกลือกว้างใหญ่ที่มีความสวยงาม โดยเฉพาะช่วงเวลาที่ฝนตกจนเกิดผืนน้ำปกคลุมผลึกเกลือ ทำให้เห็นภาพสะท้อนอย่างสมบูรณ์แบบ เห็นภาพสะท้อนได้ชัดเจน นอกจากนี้ยังมีโรงแรมเกลือที่สิ่งก่อสร้างสร้างมาจากเกลือรอต้อนรับนักท่องเที่ยวอีกด้วย

ภาพซาลาร์ เดอ อูยูนี และโรงแรมเกลือ
ที่มา : https://travel.kapook.com/view84551.html

แหล่งอ้างอิง

ฝ่ายวิชาการ พีบีซี. (๒๕๕๓). **ทวีปอเมริกาใต้**. กรุงเทพฯ: พีบีซี.

เลดี้บัค (นามแฝง). (๒๕๕๗). เที่ยวบราซิล เมืองแห่งพระเจ้า รีโอเดจาเนโร. สืบค้นเมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑. สืบค้นได้จาก https://travel.mthai.com/world-travel/45907.html

Amazon Rainforest. (2018). Retrieved July 21, 2018, from https://www.beautifulworld.com/south-america/brazil/amazon-rain-forest/

Hasna Haidar. (2017). 10 Most Beautiful Places in Latin America. Retrieved July 21, 2018, from https://www.topuniversities.com/blog/10-most-beautiful-places-latin-america

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๗ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระภูมิศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๕.๒ เข้าใจปฏิสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์วัฒนธรรมมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ม.๓/๒ ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ม.๓/๓ สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ม.๓/๔ วิเคราะห์เหตุและผลกระทบต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อประเทศไทย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ปัจจัยทางธรรมชาติและการกระทำของมนุษย์ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์ในแต่ละพื้นที่ ด้วยเหตุนี้จึงเกิดการรวมตัวกันเพื่อแสวงหาแนวทางในการป้องกัน จัดการ และแก้ไขปัญหาเพื่อดำรงกับสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีดุลยภาพ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ความหมาย ประเภทของสิ่งแวดล้อม
๒) สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้
๓) ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้
๔) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้
๕) ผลกระทบที่ไทยได้รับจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้

ทักษะ/กระบวนการ

๑) ประเมินสภาพปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

๒) วิเคราะห์และอภิปรายแนวทางอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

๓) นำเสนอผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ อเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อประเทศไทย

เจตคติ

๑) เห็นคุณค่าและประโยชน์ในการศึกษาสถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

๒) นำแนวทางอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมาประยุกต์ใช้ได้

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

- ออกแบบป้ายรณรงค์การอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

แบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔-๖ คน เพื่อออกแบบป้ายรณรงค์การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ โดยมีประเด็นการทำดังนี้

๑) คำขวัญหรือข้อความเชิญชวนเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๒) ออกแบบตรา (โลโก้) ที่เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๓) ภาพวาดประกอบที่ให้เห็นถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมหรือเชิญชวนให้มาอนุรักษ์ส่งแวดล้อม

โดยทำลงในกระดาษ ๑-๑.๕ × ๐.๕-๑ เมตร เป็นกระดาษที่ไม่บางเกินไป สามารถนำไปติดและใช้ได้จริง

กำหนดส่งก่อนการนำเสนอ ๑ สัปดาห์ และกำนหนดนำเสนอผลงาน โดยให้ระยะเวลาในการนำเสนอผลงานไม่เกิน ๘ นาที

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
ความถูกต้องครบถ้วนของผลงาน	ทำได้ครบทุกประเด็นดังนี้ ๑) คำขวัญหรือข้อความอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๒) มีตรา โลโก้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓) มีภาพประกอบเกี่ยวกับปัญหาหรือแนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ทำได้ ๒ จาก ๓ ประเด็นดังนี้ ๑) คำขวัญหรือข้อความอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๒) มีตรา โลโก้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓) มีภาพประกอบเกี่ยวกับปัญหาหรือแนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ทำได้ ๑ จาก ๓ ประเด็นดังนี้ ๑) คำขวัญหรือข้อความอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๒) มีตรา โลโก้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓) มีภาพประกอบเกี่ยวกับปัญหาหรือแนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	ไม่สามารถทำได้ในประเด็นดังนี้ ๑) คำขวัญหรือข้อความอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๒) มีตรา โลโก้เกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ๓) มีภาพประกอบเกี่ยวกับปัญหาหรือแนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
ความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์ผลงาน	ทำได้ครบทุกประเด็นดังนี้ ๑) ผลงานสะอาดเรียบร้อย ๒) นำเสนอแนวคิดที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ ๓) ใช้เทคนิคทางศิลปะในการสร้างผลงานให้น่าสนใจตามหลักทัศนศิลป์	ทำได้ ๒ จาก ๓ ประเด็นดังนี้ ๑) ผลงานสะอาดเรียบร้อย ๒) นำเสนอแนวคิดที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ ๓) ใช้เทคนิคทางศิลปะในการสร้างผลงานให้น่าสนใจตามหลักทัศนศิลป์	ทำได้ ๑ จาก ๓ ประเด็นดังนี้ ๑) ผลงานสะอาดเรียบร้อย ๒) นำเสนอแนวคิดที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ ๓) ใช้เทคนิคทางศิลปะในการสร้างผลงานให้น่าสนใจตามหลักทัศนศิลป์	ไม่สามารถทำได้ในประเด็นดังนี้ ๑) ผลงานสะอาดเรียบร้อย ๒) นำเสนอแนวคิดที่สร้างสรรค์ แปลกใหม่ ๓) ใช้เทคนิคทางศิลปะในการสร้างผลงานให้น่าสนใจตามหลักทัศนศิลป์
ความรับผิดชอบในการทำงาน	นักเรียนส่งงานตรงตามระยะเวลาที่ครูกำหนดให้	นักเรียนส่งงานช้ากว่าที่กำหนด ๒ วัน	นักเรียนส่งงานช้ากว่าที่กำหนด ๓ วันเป็นต้นไป	นักเรียนไม่ส่งงานช้ากว่าที่กำหนด ๔ วันเป็นต้นไป
การนำเสนอผลงาน	ทำได้ครบทุกประเด็นดังนี้ ๑) นำเสนอได้น่าสนใจ อ้างถึงความเป็นมาและผลงานได้ชัดเจน	ทำได้ ๒ จาก ๓ ประเด็นดังนี้ ๑) นำเสนอได้น่าสนใจ อ้างถึงความเป็นมาและผลงานได้ชัดเจน	ทำได้ ๑ จาก ๓ ประเด็นดังนี้ ๑) นำเสนอได้น่าสนใจ อ้างถึงความเป็นมาและผลงานได้ชัดเจน	ไม่สามารถทำได้ในประเด็นดังนี้ ๑) นำเสนอได้น่าสนใจ อ้างถึงความเป็นมาและผลงานได้ชัดเจน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
	๒) ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนตามหลักภาษา ๓) นำเสนอภายในระยะเวลาที่กำหนด	๒) ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนตามหลักภาษา ๓) นำเสนอภายในระยะเวลาที่กำหนด	๒) ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนตามหลักภาษา ๓) นำเสนอภายในระยะเวลาที่กำหนด	๒) ใช้ภาษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจนตามหลักภาษา ๓) นำเสนอภายในระยะเวลาที่กำหนด

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓-๑๖ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๙-๑๒ หมายถึง ดี
คะแนน ๕-๘ หมายถึง พอใช้
คะแนน ๑-๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มนุษย์และสิ่งแวดล้อม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๒ ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑) ความหมายสิ่งแวดล้อม

๒) ประเภทของสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายนิยาม และลักษณะของสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิตได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนสังเกตสิ่งรอบตัวโดยการตั้งคำถาม เมื่อผู้เรียนตอบคำถามมาให้ผู้สอนเขียนคำตอบของผู้เรียนบนกระดาน หรือให้ผู้เรียนเขียนบนกระดานด้วยตนเอง โดยมีแนวคำถามดังนี้

- นักเรียนในห้องเรียนนี้มีสิ่งของอะไรบ้าง (มี เช่น โต๊ะ เก้าอี้ สมุด ปากกา ดินสอ ฯลฯ)
- นักเรียนในห้องเรียนหรือสิ่งที่นักเรียนมองเห็นขณะนี้มีสิ่งมีชีวิตอะไรบ้าง (มี เช่น คน มด ต้นไม้ ฯลฯ)
- นักเรียนคิดว่ามีสิ่งอื่น ๆ อีกไหมที่เราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาแต่สัมผัสได้ในห้องเรียนนี้ไหม (มี เช่น อากาศ แสงแดด ฯลฯ)

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “จากที่เราได้สังเกตสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวไปเราจะพบว่าสิ่งเหล่านี้มีความหลากหลาย วันนี้เราจะมาเรียนรู้กันว่าสิ่งที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรานี้ เรียกโดยทั่วไปว่าอะไร”

ขั้นสอน

๑. ครูแจกบัตรคำความหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้กับนักเรียนโดยให้นักเรียนส่งตัวแทนห้องออกมาหน้าชั้นเรียน จำนวน

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. เว็บไซต์ https://www.ryt9.com

สื่อ

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ม.๓

๒. PowerPoint เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาเหนือ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การอภิปรายอภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มนุษย์และสิ่งแวดล้อม **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑๐ คน ซึ่งแต่ละคนจะต้องได้รับแจกบัตรคำ ความหมายของสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน โดยบัตรคำเมื่อเรียงลำดับตามนิยามความหมายที่ถูกต้อง คือ ๑.๑) สิ่งแวดล้อม คือ ๑.๒) ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ๑.๓) ทั้งสิ่งที่มีชีวิตและสิ่งที่ไม่มีชีวิต ๑.๔) ทั้งที่มองเห็นและสัมผัสได้ ๑.๕) และมองไม่เห็นแต่สัมผัสได้ ๑.๖) ทุกสิ่งมีอิทธิพลเชื่อมต่อกัน สิ่งหนึ่งกระทบกับสิ่งหนึ่งเป็นวัฏจักร ๑.๗) มีทั้งที่ดีและที่ไม่ดี ๑.๘) แบ่งออกเป็น ๒ ประเภทกว้าง ๆ คือ – สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และ – สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น หลังจากผู้เรียนได้รับบัตรคำเรียบร้อย ให้ผู้เรียนทั้งห้องช่วยกันเรียงลำดับบัตรคำให้ออกมาเป็นนิยามของสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องโดยผู้สอนให้เวลาผู้เรียนในการเรียงลำดับ ๒. ผู้สอนให้ผู้เรียนร่วมกันตรวจสอบนิยามของสิ่งแวดล้อมที่ตนเองได้เรียงลำดับต่อกัน จากนั้นผู้สอนเฉลยนิยามที่ถูกต้องให้กับผู้เรียน และให้ผู้เรียนจดบันทึกลงในสมุด (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มนุษย์และสิ่งแวดล้อม **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓. จากนั้นผู้สอนให้ผู้เรียนแต่ละคนตอบคำถามลงในสมุด โดยคำถามมีจำนวน ๒ ข้อ คือ - จากการที่ได้เรียนความหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ให้ผู้เรียนระบุชื่อสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น และสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติมาชนิดละ ๕ อย่าง (สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ เช่น ต้นไม้ สายลม แสงแดด อากาศ ฯลฯ สิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น เช่น อาคารเรียน โต๊ะ เก้าอี้ พัดลม ฯลฯ) - จากที่ผู้เรียนระบุชื่อสิ่งแวดล้อม ๑๐ ชนิด ผู้เรียนคิดว่าสิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดนั้นส่งผลต่อนักเรียน หรือมีความเกี่ยวข้องกับนักเรียนอย่างไร (เกี่ยวข้อง เช่น ถ้าหากไม่มีต้นไม้ เราจะไม่มีอากาศที่บริสุทธิ์ ถ้าหากไม่มีแสงแดด สิ่งมีชีวิตทุกอย่างจะตายหมด หากไม่มีพัดลม ผู้คนที่อยู่ในเขตร้อนจะไม่สะดวกสบายหรือไม่สบายได้ง่ายขึ้น) จากนั้นผู้สอนยกสิ่งที่ผู้เรียนได้เขียนมาเป็นตัวอย่าง หรือชี้ชวนให้ผู้เรียนสังเกตว่าแท้จริงแล้วนั้นสิ่งแวดล้อมมีผลต่อมนุษย์ทั้งสิ้น ๔. ผู้สอนเปิดวีดิทัศน์เรื่อง “ทึ่งทั่วโลก ชุด The Asia Hunter ตอน เมืองที่หนาวที่สุดในโลก ประเทศรัสเซีย” ให้ผู้เรียนชม โดยผู้สอนให้คำถามให้ผู้เรียนสังเกตระหว่างชมวีดิทัศน์ ๒ ข้อ ดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง มนุษย์และสิ่งแวดล้อม **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	- จากวิดีโอสิ่งแวดล้อมที่สังเกตเห็นมีอะไรบ้าง ให้ผู้เรียนสังเกตในประเด็น สภาพอากาศ ภูมิประเทศ การแต่งกาย ที่อยู่อาศัย อาหาร อื่น ๆ (สภาพอากาศ–หนาวเย็น การแต่งกาย–สวมเสื้อผ้าหนา ที่อยู่อาศัย–หน้าต่างค่อนข้างน้อย ส่วนใหญ่ปิดหน้าต่าง อาหาร–อาการที่มีไขมันมาก อื่น ๆ–นิยมการไปอบซาวน์น่า ตกปลาจากช่องน้ำแข็งที่เจาะไว้) - หลังจากสังเกตแล้วให้ผู้เรียนวิเคราะห์ว่า สภาพอากาศหรือภูมิประเทศนั้นส่งผลต่อการแต่งกาย ที่อยู่อาศัย และอาหารหรือไม่ (สภาพอากาศมีผลต่อการดำรงชีวิตของผู้คน) (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยมีแนวคำถามดังนี้ - สิ่งแวดล้อมรอบตัวที่แตกต่างกัน ส่งผลกับมนุษย์อย่างไร (ส่งผลให้มนุษย์มีแนวทางดำรงชีวิตแตกต่างกัน) - จากสิ่งที่เรียนในวันนี้ทำให้นักเรียนเปลี่ยนความคิดหรือมีความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติมไรบ้าง (เข้าใจเกี่ยวกับความหมายและประเภทของสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเข้าใจว่าสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกันทำให้มนุษย์มีการดำรงชีวิตที่แตกต่างกัน) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายนิยาม และลักษณะของสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม	- คำถาม - บัตรคำ	**ดี :** บอก ขยายความนิยาม และลักษณะของสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** บอก ขยายความ นิยาม และลักษณะของสิ่งแวดล้อมได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอก ขยายความนิยาม และลักษณะของสิ่งแวดล้อมได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิตได้อย่างมีเหตุผล	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม	- คำถาม - บัตรคำ	**ดี :** อธิบาย เชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิตได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** อธิบายและสามารถเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิตได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมกับการดำรงชีวิตได้
ด้านคุณลักษณะ สามารถอภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างเหมาะสม	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** นำเสนอ อธิบาย ขยายความความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้ :** อภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมที่มีต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม

๒. ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความหมายและยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือที่กำหนดให้ในบทความได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่มีต่อประชาชนในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมภาพ “สะพานนิวริเวอร์กอร์จ” แล้วตั้งประเด็นถามนักเรียนดังนี้

๑) “นักเรียนรู้จักชื่อสถานที่ในภาพนี้หรือไม่” และสถานที่นี้ตั้งอยู่ที่ใดบนโลก

(สะพานนิวริเวอร์กอร์จ ประเทศสหรัฐอเมริกา)

๒) “สถานที่ในภาพ สร้างขึ้นเพื่อประโยชน์ในด้านใด” *(ช่วยให้การคมนาคมสะดวก รวดเร็ว และประหยัด)*

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบและนำเข้าสู่บทเรียนว่า “นอกจากสะพานนิวริเวอร์กอร์จแล้ว ในทวีปอเมริกาเหนือยังมีสิ่ง แวดล้อมใหม่ทางสังคมที่ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสิ่ง แวดล้อมและสังคม ซึ่งเราจะได้เรียนถึงความหมายและตัวอย่าง

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพสะพานนิวริเวอร์กอร์จ อ้างอิงจาก (www.neutron.rmutphysics.com/science-news)

๒. ใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ

๓. กรณีศึกษา เรื่อง เขื่อนยักษ์ฮูเวอร์

๔. กรณีศึกษา เรื่อง สะพานโกลเดนเกท

๕. โปรแกรมนำเสนอ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือจากกรณีศึกษาที่กำหนดให้ ลงในใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ จากนั้นนำเข้าสู่บทเรียนเรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ **ขั้นสอน** ๑. ครูอภิปรายหาเรื่องสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือ ในประเด็นต่อไปนี้ ๑.๑ ความหมายของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ๑.๒ ตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม จากนั้น ครูลองให้นักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม และลองยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่นักเรียนรู้จัก *(แนวคำตอบ สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบ ตัวมีการเปลี่ยนแปลง ปรับปรุง หรือสร้างขึ้นใหม่ และมีผลต่อการดำรงชีวิตหรือวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ ตัวอย่างเช่น ถนน อาคารสูง ตลาด เป็นต้น)* (Obj. ๑) ๒. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ โดยครูอธิบายข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ ๓. แบ่งนักเรียน โดยแบ่งเป็นเลขคู่ (๒, ๔, ๖, ๘ หรือมากกว่านั้นตามความเหมาะสมของนักเรียน) จากนั้นให้ทำใบงาน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ โดยให้แต่ละกลุ่มศึกษาบทความเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ๒ บทความ และตอบคำถามในบทความ - กลุ่มเลขคี่ เรื่อง เขื่อนฮูเวอร์ - กลุ่มเลขคู่ เรื่อง สะพานโกลเดนเกท ทั้งนี้ ครูเสริมให้ความรู้และภาพประกอบเพิ่มเติมให้กับสถานที่ทั้ง ๒ แห่งนี้ ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอแนวคิดคำตอบ โดยให้กลุ่มที่เหลือช่วยกันแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม และสรุปคำตอบ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้ ตามแนวคำถาม ดังนี้ ๑) ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ (แนวคำตอบ ความต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ เทคโนโลยี เป็นต้น) ๒) สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือมีความ สำคัญอย่างไร *(สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เกิดการสร้างสรรค์วิธีการและเทคโนโลยีใหม่แก่มนุษย์)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความหมายและยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมได้	- ตอบคำถาม - การทำใบงาน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี :** อธิบายความหมายและยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** อธิบายความหมายและยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมได้แต่ยังไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายความหมายและยกตัวอย่างสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือที่กำหนดให้ในบทความ	- การทำใบงาน - การนำเสนอ	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ	**ดี :** วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือที่กำหนดให้ในบทความได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือที่กำหนดให้ในบทความได้แต่ยังขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้นจากสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือที่กำหนดให้ในบทความได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่มีต่อประชาชนในทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** อภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่มีต่อประชาชนในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเข้าใจ ครบถ้วน สมบูรณ์ **พอใช้ :** อภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่มีต่อประชาชนในทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ยังขาดไปบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมที่มีต่อประชาชนในทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาบทความเกี่ยวกับสถานที่สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมตอบคำถามที่กำหนดให้ต่อไปนี้

สถานที่สำคัญที่ได้รับ .....

๑. สถานที่ที่นักเรียนได้รับมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

๒. สถานที่ที่นักเรียนได้รับ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในทวีปอเมริกาเหนืออย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

๓. นักเรียนคิดว่า สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ก่อให้เกิดผลต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์อย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

เขื่อนยักษ์ฮูเวอร์ (Hoover Dam)

เขื่อนฮูเวอร์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ของลาสเวกัส ประมาณ ๔๘ กิโลเมตร (๓๐ ไมล์) เขื่อนฮูเวอร์ตั้งชื่อตามประธานาธิบดี เฮอร์เบิร์ต ฮูเวอร์ (Herbert Hoover) ซึ่งเป็นผู้ผลักดันสำคัญของโครงการเขื่อนฮูเวอร์ตั้งแต่แรก การก่อสร้างเริ่มต้นในปี พ.ศ. ๒๔๗๔ และเสร็จในวันที่ ๒๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ซึ่งเสร็จก่อนกำหนดถึง ๒ ปี การสร้างเขื่อนฮูเวอร์ทำให้เกิดทะเลสาบฝีมือมนุษย์ คือ ทะเลสาบมี้ด (Lake Mead) เขื่อนฮูเวอร์ หรือ ทำนบโบลเดอร์ เป็นเขื่อนที่สร้างขึ้นเพื่อกั้นแม่น้ำโคโลราโดไว้ตลอดปี เพื่อป้องกันอุทกภัยในฤดูหนาว เพื่อการชลประทานในเขตนั้น สงวนพันธ์ปลา และเพื่อผลิตพลังไฟฟ้า

ภาพเขื่อนฮูเวอร์จากมุมสูง
ที่มา : https://cleantechnica.com/2018/07/26/city-of-los-angeles-wants-to-turn-hoover-dam-into-worlds-largest-pumped-energy-storage-facility/

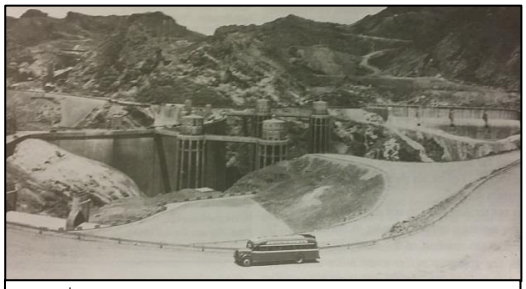

ภาพเขื่อนฮูเวอร์ในปี ค.ศ. ๑๙๓๕
ที่มา : https://azcapitoltimes.com/news/2015/05/29/hoover-dam-construction/

ตัวเขื่อนฮูเวอร์ เป็นคอนกรีตเสริมเหล็กยาว ตัวทำนบสูง ๒๑๘ เมตร ฐานข้างล่างกว้าง ๑๙๘ เมตร สันทำนบข้างบนกว้าง ๑๓.๕ เมตร ยาว ๓๘๕ เมตร ใช้คอนกรีต เฉพาะสร้างตัวทำนบ ๓,๒๕๐,๐๐๐ ลูกบาศก์หลา และส่วนอื่น ๆ อีก ๔,๔๐๐,๐๐๐ ลูกบาศก์หลา มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้า จากน้ำตก ๑๗ เครื่อง ให้กำลังไฟฟ้า ๑,๘๓๕,๐๐๐ กิโลวัตต์ ใช้เวลาสำรวจถึง ๒๐ ปี ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๔๗-๒๔๖๗ (ค.ศ. ๑๙๐๔-๑๙๒๔) เริ่มสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๔๗๒ (ค.ศ. ๑๙๒๙) เสร็จเมื่อ ๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ (ค.ศ. ๑๙๓๖) เมื่อปิดกั้นเขื่อนเต็มที่แล้ว เหนือเขื่อนขึ้นไปเกิดเป็นทะเลสาบยาวตามตามลำแม่น้ำถึง ๑๑๕ ไมล์ มีบริเวณทั้งหมด ๒๒๕ ตารางไมล์ เรียกชื่อทะเลสาบนี้ว่า ทะเลสาบมี๊ด ตามชื่อของมิสเตอร์มี๊ด อธิบดีกรมการฟื้นฟูที่ดินของ สหรัฐอเมริกา สมัยนั้น และเขื่อนฮูเวอร์ ก็ตั้งชื่อตามนามของประธานาธิบดี ฮูเวอร์ ผู้ลงนามใน พ.ร.บ. โบลเดอร์ แคนยอน ให้สร้างเขื่อนนี้ได้

เครื่องผลิตกระแสไฟฟ้าในเขื่อนฮูเวอร์
ที่มา : https://www.videoblocks.com/video/inside-the-hoover-dam-generators-wqiowsf

ที่มา : https://travelnevada.com/discover/32593/hoover-dam

ความจริงเขื่อนที่มีขนาดใหญ่โตกว่าเขื่อนฮูเวอร์ก็มีอยู่ แต่โดยทั่วไปยกย่องให้เขื่อนฮูเวอร์เป็นสิ่งก่อสร้างอันน่ามหัศจรรย์ชิ้นแรกที่เอาชนะธรรมชาติอันร้ายแรงของน้ำท่วม และการกักเก็บน้ำให้เกิดเป็นทะเลสาบขึ้นมาได้ ซึ่งไม่เคยมีใครสร้างสำเร็จใหญ่โตมหึมาเช่นนี้มาก่อน

แหล่งอ้างอิง

ข้อมูลเที่ยวอเมริกา : เขื่อนยักษ์ฮูเวอร์ (Hoover Dam). (๒๕๖๒) สืบค้นเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒. สืบค้นได้จาก https://www.thaifly.com/index.php?route=news/news&news_id=1027

สะพานโกลเดนเกท (Golden Gate Bridge)

สะพานโกลเดนเกท (Golden Gate Bridge) สิ่งมหัศจรรย์ทางวิศวกรรม ของโลกยุคปัจจุบัน ตั้งอยู่ในเมืองซานฟรานซิสโก เป็นสะพานแขวนที่ยาวที่สุดในโลก (ปัจจุบันสะพานแขวนที่ยาวที่สุดในโลก คือ Akashi-Kaikyo Bridge ตั้งอยู่ที่ญี่ปุ่น) โดยมีระยะทาง ๒.๗ กิโลเมตร สูง ๒๒๓.๕ เมตร ทอดข้ามอ่าวทางตอนเหนือของเมืองท่าซานฟรานซิสโกสู่เมืองมาริน ตัวสะพานแขวนโกลเดนเกท ประกอบด้วยหอคอยเหล็กสองข้าง ข้างละ ๒๓๐ เมตรโดยใช้ลวดเคเบิลสลิงเป็นตัวดึงน้ำหนักสะพาน ซึ่งมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๖ นิ้ว ข้างละ ๒ เส้น และยังมีเส้นลวดที่ยึดสายโยงอีก ๒๗,๕๗๒ เส้น ตัวสะพานอยู่สูงกว่าระดับน้ำ ทะเลในอ่าว ๖๑ เมตร ข้างสะพานทั้งสองด้านมีสะพานช่วงสั้นต่อกันรวมทั้งหมดเกือบ ๗ กิโลเมตร

ภาพสะพานโกลเดนเกทจากมุมสูง
ที่มา : https://edition.cnn.com/travel/article/golden-gate-bridge-secrets-california/index.html

ภาพขณะก่อสร้างสะพาน ค.ศ. ๑๙๓๕
ที่มา : https://www.nytimes.com/2010/08/24/books/24book.html

โครงการก่อสร้างสะพานผ่านช่องแคบซานฟรานซิสโก ถูกเสนอขึ้นครั้งแรก ในช่วงต้นปี พ.ศ. ๒๔๑๕ แต่ไม่ได้รับการอนุมัติ จนกระทั่งหนังสือพิมพ์ “San Francisco Call Bulletin” ตีพิมพ์เรื่องนี้ในปี พ.ศ. ๒๔๕๙ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากประชาชนจำนวนมาก หลังจากนั้นมติในสภานิติบัญญัติแห่งแคลิฟอร์เนีย จึงอนุมัติให้มีการสร้างสะพานและเขตทางหลวงขึ้น ด้วยงบประมาณ ๓๕ ล้านเหรียญสหรัฐ

โจเซฟ แบร์มานน์ สเตร๊าซ์ (Joseph Bermann Strauss) ผู้ออกแบบสะพานโกลเดนเกทและหัวหน้าวิศวกร เริ่มต้นก่อสร้างในปี พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยตอนแรกไม่มีใครคิดว่าจะสร้างสะพานนี้ได้ เพราะว่าบริเวณนั้นมีหมอกมากและลมแรง แต่เขาก็สามารถสร้างสะพานแขวนที่มีโครงสร้างแข็งแรง ถึงขนาดต้านทานพายุเฮอร์ริเคนได้สำเร็จ นอกจากนี้ ด้วยความชาญฉลาดทางด้านการออกแบบ เขาได้ทาสีแดงทั่วสะพาน เพื่อป้องกันไม่ให้เหล็กซึ่งเป็นโครงสร้างหลักของสะพานเกิดสนิม เนื่องจากเกลือของลมทะเลในมหาสมุทรแปซิฟิก

ขณะหมอกปกคลุมสะพาน เป็นจุดที่ได้รับความนิยมในการท่องเที่ยว
ที่มา : https://vernclevenger.com/site/catalog-index/images/11-1

ภายหลังจากใช้เวลาในการสร้างเกือบ ๕ ปี สะพานจึงจะเสร็จสมบูรณ์ และมีพิธีเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ ซึ่งเปิดให้เดินเท้าเท่านั้น โดยมีผู้ร่วมเป็นพยานมากกว่า ๒ แสนคน

แหล่งอ้างอิง

สะพานโกลเดนเกท (Golden Gate Bridge). (๒๕๖๒). สืบค้นเมื่อ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒. สืบค้นได้จาก http://www.neutron.rmutphysics.com/teaching-glossary/index.php?option=com_content&task=view&id=5746&Itemid=17

แนวคำตอบของใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาบทความเกี่ยวกับสถานที่สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมตอบคำถามที่กำหนดให้ต่อไปนี้

สถานที่สำคัญที่ได้รับ .....เขื่อนยักษ์ฮูเวอร์.....

๑. สถานที่ที่นักเรียนได้รับมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

- เป็นเขื่อนคอนกรีตผลิตกระแสไฟฟ้าขนาดใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่งของโลก ได้รับการยกย่องให้เป็น ๑ ใน ๗ สิ่งมหัศจรรย์ของโลกยุคใหม่

๒. สถานที่ที่นักเรียนได้รับ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในทวีปอเมริกาเหนืออย่างไรบ้าง

๑) เป็นแหล่งผลิตไฟฟ้าพลังงานน้ำขนาดใหญ่ หล่อเลี้ยงประชากร ๒) เป็นหนึ่งในต้นแบบของการก่อสร้างยุคใหม่ ที่แสดงให้เห็นถึงการเอาชนะธรรมชาติได้ ๓) เป็นตัวอย่างงานด้านวิศวกรรม ๔) เป็นต้นแบบในการควบคุมแม่น้ำขนาดใหญ่ ๕) เป็นหนึ่งในแหล่งท่องเที่ยวของประเทศสหรัฐอเมริกา

๓. นักเรียนคิดว่า สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ก่อให้เกิดผลต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์อย่างไรบ้าง

- สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เกิดการสร้างสรรค์วิธีการและเทคโนโลยีใหม่แก่มนุษย์

แนวคำตอบของใบงาน เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้

คำชี้แจง ให้นักเรียนศึกษาบทความเกี่ยวกับสถานที่สำคัญเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาเหนือ พร้อมตอบคำถามที่กำหนดให้ต่อไปนี้

สถานที่สำคัญที่ได้รับ .....สะพานโกลเดนเกท.....

๑. สถานที่ที่นักเรียนได้รับมีความสำคัญอย่างไรบ้าง

- เป็นสะพานแขวนที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ ๒ ของโลก มีอายุยาวนานกว่า ๘๐ ปี เป็นสะพานเชื่อมต่อระหว่างเมืองซานฟรานซิสโกกับมาริน ร่นระยะเวลาการเดินทางข้ามพื้นที่ได้เร็วกว่าเดิมหลายสิบเท่า

๒. สถานที่ที่นักเรียนได้รับ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อสิ่งแวดล้อมและสังคมในทวีปอเมริกาเหนืออย่างไรบ้าง

๑) ช่วยให้การเดินทางข้ามเมืองระหว่างซานฟรานซิลโกกับมารินเร็วขึ้นกว่าเดิมหลายสิบเท่า
๒) เป็นหนึ่งในต้นแบบของการก่อสร้างสะพานแขวนยุคใหม่ ที่สามารถเอาชนะธรรมชาติได้
๓) เป็นแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของประเทศสหรัฐอเมริกา

๓. นักเรียนคิดว่า สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม ก่อให้เกิดผลต่อสิ่งแวดล้อมและมนุษย์อย่างไรบ้าง

- สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติ และก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ เกิดการสร้างสรรค์วิธีการและเทคโนโลยีใหม่แก่มนุษย์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๓ สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาเหนือ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถระบุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอข่าวให้นักเรียนฟัง ในหัวข้อข่าว “รัฐเทกซัสเผชิญน้ำท่วมรุนแรงเป็นประวัติการณ์จากพายุฮาร์วีย์”แล้วให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังนี้

- จากข่าว เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด *(รัฐเทกซัส)*
- ปัจจัยใดที่ส่งผลให้เกิดน้ำท่วมรุนแรง *(การเกิดพายุ)*
- จากข่าว อเมริกาเหนือได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง *(ผลกระทบต่อชีวิต และทรัพย์สิน และด้านเศรษฐกิจ)*

๒. ครูเชื่อมโยงและนำเข้าสู่บทเรียนว่า “ภัยพิบัติที่เกิดขึ้นจากข่าวข้างต้นเป็นผลมาจากความเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์”

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูนำเสนอโปรแกรม PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามเพื่อตรวจสอบมโนทัศน์ของนักเรียน โดยมีแนวคำถามดังนี้

- ปัจจัย ๓ ประการ ที่ส่งผลให้สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายคืออะไร *(มนุษย์ สัตว์และโรคต่าง ๆ และปรากฏการณ์ธรรมชาติ)*

แหล่งเรียนรู้

- ห้องสมุด

สื่อ

๑. ข่าว “รัฐเทกซัสเผชิญน้ำท่วมรุนแรงเป็นประวัติการณ์จากพายุฮาร์วีย์” อ้างอิงจาก https://www.bbc.com/thai/international-41074108

๒. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ม.๓

๓. PowerPoint เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การนำเสนอผังก้างปลา (Fishbone Map) เกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	- ถ้าหากมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจะส่งต่อสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาเหนืออย่างไร *(มีผลต่อมนุษย์โดยตรงคือไม่สามารถดำรงชีวิตได้ปกติสุข เกินความขาดแคลน โรคภัยใหม่ ๆ เกิดขึ้นส่งผลต่อคุณภาพชีวิต)* ๒. นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ ๓ คน ตามความสมัครใจของนักเรียนเอง และทำกิจกรรม “Fishbone ไขปัญหา” โดยครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมาจับฉลากประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือซึ่งประกอบด้วย - ปัญหาทรัพยากรดิน - ปัญหาทรัพยากรน้ำ - ปัญหาทรัพยากรแร่ - ปัญหาทรัพยากรป่าไม้ - ปัญหาทรัพยากรสัตว์ป่า - ปัญหาคลื่นความร้อน - ปัญหาอากาศเย็นรุนแรง - ปัญหาพายุเฮอริเคน - ปัญหาพายุทอร์นาโด - ปัญหาน้ำท่วม - ปัญหาพายุภัยแล้ง - ปัญหาฝนกรด - ปัญหาพายุแผ่นดินไหว จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือที่กลุ่มตนเองได้รับจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๓ หรือแหล่งข้อมูลอื่นที่นักเรียนสามารถค้นคว้าได้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

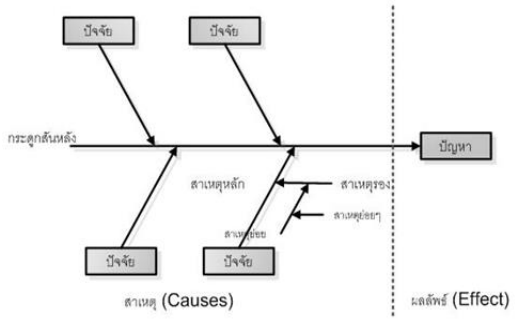

ตัวอย่างผังก้างปลา

๓. นักเรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนนำเสนอหน้าชั้นเรียน และครูอธิบายเพิ่มเติมข้อมูลให้ครบถ้วนสมบูรณ์ (Obj. ๑, ๒)

ขั้นสอน

ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและพัฒนาความคิดรวบยอดเกี่ยวกับปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

- ทวีปอเมริกาเหนือมีปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างไรบ้าง *(อากาศเย็นรุนแรง พายุเฮอริเคน น้ำท่วม ฝนกรด ฯลฯ)* (Obj. ๑)
- ปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือต่าง ๆ เหล่านี้ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของอย่างไร *(ทำให้เกิดมลพิษทางสิ่งแวดล้อม และการสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติในทุกด้านอย่างรวดเร็ว)* (Obj. ๓)

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ระบุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม - การทำแผนผังก้างปลา	- คำถาม - กิจกรรม “Fishbone ไขปัญหา” - กระดาษปรู๊ฟ	**ดี:** อธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ **พอใช้ :** อธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม - การทำแผนผังก้างปลา	- คำถาม - กิจกรรม “Fishbone ไขปัญหา” - กระดาษปรู๊ฟ	**ดี :** จำแนก อธิบายสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์และมีเหตุผล **พอใช้ :** จำแนก อธิบายสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถจำแนก อธิบายสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** อธิบาย ขยายความนำเสนอความสำคัญของปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้อย่างสมเหตุสมผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			พอใช้ : อธิบาย ขยายความ นำเสนอความสำคัญของปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบาย ขยายความ นำเสนอความสำคัญของปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมที่มีต่อทวีปอเมริกาเหนือได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รัฐเทกซัสเผชิญน้ำท่วมรุนแรงเป็นประวัติการณ์จากพายุฮาร์วีย์

เจ้าหน้าที่สหรัฐฯ ระบุว่า เมืองฮิวสตัน ในรัฐเทกซัส กำลังเผชิญน้ำท่วมรุนแรงเป็นประวัติการณ์ จากอิทธิพลของเฮอร์ริเคนฮาร์วีย์ ซึ่งเป็นพายุลูกใหญ่ที่สุดที่พัดถล่มรัฐเทกซัส ส่งผลให้มีผู้เสียชีวิตแล้วอย่างน้อย ๕ คน และสร้างความเสียหายต่ออุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันในพื้นที่

เฮอร์ริเคนฮาร์วีย์ที่เคลื่อนขึ้นฝั่งในรัฐเทกซัสเมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๐ ด้วยความรุนแรงระดับ ๔ แต่ภายหลังได้อ่อนกำลังเป็นพายุโซนร้อน ได้ทำให้เกิดฝนตกหนัก โดยเมืองฮิวสตันมีปริมาณน้ำฝนมากเป็นประวัติการณ์คือ ๗๕ มิลลิเมตร ส่งผลให้ถนนหลายสายกลายสภาพเป็นแม่น้ำ ทางการคาดว่า ฝนที่ตกลงมาอย่างหนักจะทำให้พื้นที่แถบนี้ได้รับปริมาณน้ำฝนทั้งปีภายในเวลาเพียง ๑ สัปดาห์

สภาพอากาศรุนแรงส่งผลให้ล่าสุดมีรายงานผู้เสียชีวิตในพื้นที่เมืองฮิวสตันแล้วอย่างน้อย ๕ คน นอกจากนี้ ทางการยังขยายขอบข่ายปฏิบัติการกู้ภัยเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากยังมีฝนตกลงมาอย่างต่อเนื่อง โดยล่าสุดเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือประชาชนราว ๒,๐๐๐ คนในเมืองฮิวสตันและพื้นที่โดยรอบ ซึ่งฮิวสตัน ถือเป็นเมืองใหญ่อันดับ ๔ ของสหรัฐฯ ที่มีประชากรอาศัยอยู่ในเขตเมืองราว ๖.๖ ล้านคน

สำนักงานอุตุนิยมวิทยาสหรัฐฯ ประกาศเตือนภัยสภาพอากาศรุนแรงเป็นประวัติการณ์ และน้ำท่วมฉับพลันทั่วทุกพื้นที่เมืองฮิวสตัน อิทธิพลของพายุฮาร์วีย์ยังทำให้บ้านเรือนหลายพันหลังไม่มีกระแสไฟฟ้าใช้ บรรดาธุรกิจร้านค้าและสถานศึกษาต้องปิดทำการ เช่นเดียวกับท่าอากาศยานหลัก ๒ แห่งในเมืองที่ถูกน้ำท่วมหนัก และการสัญจรทางบกแทบจะไม่สามารถทำได้

ภาวะวิกฤติ

เจมส์ คุก ผู้สื่อข่าวบีบีซีรายงานจากเมืองฮิวสตัน ว่า ฝนที่ตกลงมาอย่างหนักทำให้วิศวกรต้องระบายน้ำฉุกเฉินออกจากเขื่อน ๒ แห่ง จึงมีการแจ้งเตือนประชาชนที่อาศัยอยู่ใกล้กับเขื่อนให้เตรียมรับมือกับน้ำท่วม

ขณะเดียวกัน ประชาชนบางส่วนวิพากษ์วิจารณ์การเตรียมรับมือพายุของทางการ โดยชาวบ้านในพื้นที่น้ำท่วมหนักแห่งหนึ่งแสดงความไม่พอใจที่ทางการแจ้งให้พวกเขาอยู่ในบ้าน แต่ในเวลาต่อมากลับพบว่าระดับน้ำท่วมเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจนพวกเขาไม่สามารถอพยพออกมาได้

ด้านประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ มีแผนจะเดินทางลงพื้นที่ประสบภัยในรัฐเทกซัสวันพรุ่งนี้ (๒๙ ส.ค.) แต่ผู้สื่อข่าวมองว่า ทางการเมืองฮิวสตันจะเผชิญความยากลำบากในการอำนวยความสะดวกแก่ผู้นำสหรัฐฯ เนื่องจากสภาพน้ำท่วมหนักที่ยังไม่มีแนวโน้มจะคลี่คลายลง

ความเสียหายทางเศรษฐกิจ

รัฐเทกซัสถือเป็นแหล่งผลิตน้ำมันเชื้อเพลิงแห่งใหญ่ของสหรัฐฯ ภัยพิบัติครั้งนี้ทำให้โรงกลั่นน้ำมันหลายแห่งต้องระงับการทำงาน และคาดว่าอาจต้องใช้เวลาอีกหลายวันหรืออาจถึงหลายสัปดาห์กว่าที่อุตสาหกรรมน้ำมันจะกลับมาเปิดทำการเต็มรูปแบบอีกครั้ง

สำนักข่าวรอยเตอร์รายงานอ้างผู้เชี่ยวชาญด้านประกันภัยที่คาดการณ์ว่าความเสียหายครั้งนี้อาจเท่ากับเมื่อครั้งที่เฮอร์ริเคนแคทรีนาพัดถล่มรัฐลุยเซียนาและรัฐมิสซิสซิปปี ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจมากที่สุดในประวัติศาสตร์สหรัฐฯ คือประมาณ ๑.๕ หมื่นล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ราว ๔.๙๕ แสนล้านบาท)

ที่มา: https://www.bbc.com/thai/international-41074108

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๒ ระบุแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกปัจจัยที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างผลดีผลเสียของการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์สถานการณ์สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดู *ภาพถ่ายทางอากาศแสดงให้เห็นถึงการก่อสร้างเขื่อนขนาดมหึมาและการทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงในบราซิล”* แล้วตั้งประเด็นถามนักเรียนดังนี้

๑) “จากภาพ นักเรียนมีความเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับการก่อสร้างเขื่อนในบราซิลเพราะอะไร”
(*แนวคำตอบ : เห็นด้วยเพราะเขื่อนช่วยในการกักเก็บน้ำ ผลิตกระแสไฟฟ้า / ไม่เห็นด้วยเพราะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณนั้น*)

๒) “ในการก่อสร้างเขื่อน นักเรียนคิดว่าน่าจะส่งผลกระทบต่อพื้นที่โดยรอบอย่างไรบ้าง” (*แนวคำตอบ : ประชาชนย้ายที่อยู่ สัตว์ป่ามีที่อาศัย ป่าไม้และสิ่งแวดล้อมบริเวณนั้นถูกทำลาย)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุดโรงเรียน

๒. การสืบค้นข้อมูลอินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ข่าว*การก่อสร้างเขื่อนขนาดมหึมาและการทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงในบราซิล* อ้างอิงจาก http://www.greenpeace.org/seasia/th/news/blog1/blog/57094/

๒. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ม.๓

๓. PowerPoint เรื่อง ปัจจัยการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การทำแผนผังมโนทัศน์เพื่อนำเสนอข่าวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักและเห็นคุณค่าสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือสร้างขึ้นใหม่ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต	๓) “นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดบ้างที่ทำให้เกิดความต้องการในการสร้างเขื่อนตามในวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้รับชมไป” (*แนวคำตอบ : จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น เมืองขยายตัว เทคโนโลยีสมัยใหม่*) ๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบและนำเข้าสู่บทเรียนว่า “การสร้างเขื่อนก็เป็นหนึ่งในความเปลี่ยนแปลงที่มนุษย์กระทำต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างประโยชน์ในด้านอื่น ๆ แม้จะมีผลกระทบตามาก็ตาม” วันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง “สิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูนำเสนอ Power point เรื่อง ปัจจัยการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้โดยใช้เวลา ๖ นาที (Obj. ๑) ๒. ครูตั้งคำถามเพื่อตรวจสอบมโนทัศน์นักเรียนเรื่อง ปัจจัยการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ ดังนี้ ๑) “ปัจจัยการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้มีอะไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : มีปัญหาในบางพื้นที่เนื่องจากพื้นฐานของประชากรส่วนใหญ่ในแต่ละประเทศยังใช้ชีวิตเรียบง่าย ขาดความรู้และวิทยาการที่ทันสมัยและเหมาะสมในการดำเนินการด้านต่าง ๆ ทั้งการผลิต การบริการ และการจัดการด้านทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมบางพื้นที่ยังมีการทำลายป่าไม้เป็นบริเวณกว้าง)* ๒) “นักเรียนคิดว่าถ้าหากบริเวณป่าดิบลุ่มแม่น้ำแอมะซอนในบราซิลถูกทำลายอย่างรุนแรงจะส่งผลต่อสิ่งแวดล้อม และคนที่อาศัยอยู่บริเวณนั้นอย่างไร” *(แนวคำตอบ : เกิดผลกระทบต่อ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	สภาพอากาศของโลก ในฤดูฝนน้ำก็จะท่วมสูง และไม่อาจทำให้แม่น้ำแห้งแล้งได้) ๓. ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้โดยครูอธิบายข้อสงสัยและอธิบายเพิ่มเติม ๔. นักเรียนทำกิจกรรม “แลหลังสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้” โดยผู้สอนแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๓ กลุ่ม คนจากนั้นผู้เรียนรับชมวีดิทัศน์ เรื่อง “Amazon Rainforest LOSS & Global Oxygen” ความยาว ๕.๓๓ นาที เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=JmQqv_D_emM จากนั้น นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและนำเสนอในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์บนกระดานโดยกำหนดให้มีหัวข้อในการนำเสนอตามกลุ่มดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง สิ่งแวดล้อมใหม่ในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	กลุ่มที่ ๑ นำเสนอเรื่อง-เหตุการณ์โดยที่เกิดขึ้นในวีดิทัศน์ *(เช่น เกิดขึ้นที่ไหน เกิดอะไรขึ้น มีความร้ายแรงแค่ไหน)* กลุ่มที่ ๒ นำเสนอเรื่อง-ข้อดีของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมสังคมจากที่ได้รับชมในวีดิทัศน์ *(เช่น นำไม้ไปใช้ในอุตสาหกรรม สร้างบ้าน สร้างสิ่งของเครื่องใช้)* กลุ่มที่ ๓ นำเสนอเรื่อง-ข้อเสียของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมสังคมจากที่ได้รับชมในวีดิทัศน์ *(เช่น ปริมาณออกซิเจนลดลง เกิดไฟป่า สัตว์ป่าไม่มีที่อยู่ ฝนและความชื้นน้อยลง)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูถามนักเรียนว่า “สาเหตุใดที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้” ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้มีผลต่อการดำเนินชีวิตของคนและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่อย่างไร *(แนวคำตอบ : ผลดีคือบางพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางภูมิประเทศ มีการสร้างเมืองขึ้นใหม่ วิถีชีวิตมีการอนุรักษ์และป้องกันผลกระทบทางสิ่งแวดล้อม มีเทคโนโลยีสมัย ใหม่เศรษฐกิจมีการขยายตัว ผลเสียพื้นที่ป่าถูกทำลาย บ้านเมืองเสียหาย สัตว์ป่าเสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ และเกิดภาวะโลกร้อน)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. บอกปัจจัยที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง ๒. ยกตัวอย่างผลดีผลเสียของการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** บอกปัจจัยที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้องครบถ้วนทุกประเด็น **พอใช้ :** บอกปัจจัยที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ไม่ชัดเจนหรือไม่ครบถ้วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกปัจจัยที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมของทวีปอเมริกาใต้ได้ --- **ดี :** ยกตัวอย่างผลดีผลเสียของการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผลครบถ้วน **พอใช้ :** ยกตัวอย่างผลดีผลเสียของการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ขาดความเป็นเหตุเป็นผล **ปรับปรุง :** ไม่สามารถยกตัวอย่างผลดีผลเสียของการเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ สืบค้นและวิเคราะห์ข่าวสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง	- การนำเสนอ	- แบบประเมินการนำเสนอ	**ดี :** สืบค้นและวิเคราะห์ข่าวสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้องและมีข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ **พอใช้ :** สืบค้นและวิเคราะห์ข่าวสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ข้อมูลคลาดเคลื่อนหรือผิดพลาดในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถสืบค้นและวิเคราะห์ข่าวสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคมในทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นคุณค่าสิ่งแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหรือสร้างขึ้นใหม่ ที่มีผลต่อการดำเนินชีวิต	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	<u>เกณฑ์การให้คะแนน</u> ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม = ๑ คะแนน ไม่ปฏิบัติหรือแสดงพฤติกรรม = ๐ คะแนน หากปฏิบัติซ้ำหลายครั้ง สามารถให้คะแนนได้มากสุดถึง ๕ คะแนน <u>เกณฑ์การประเมินผล</u> ๔-๕ = ดีมาก ๒-๓ = ดี ๑ = พอใช้ ต่ำกว่า ๑ = ปรับปรุง

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ส ๕.๒ ม.๓/๓ สำรวจ อภิปรายประเด็นปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

ปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมของทวีปอเมริกาใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุ และผลกระทบจากปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

กิจกรรมการเรียนรู้ ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนชมภาพการละลายของธารน้ำแข็ง บริเวณเทือกเขาแอนดีสแล้วให้นักเรียนร่วมแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังนี้

๑) “จากภาพนี้ นักเรียนสังเกตเห็นอะไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : ภูเขา, ทะเล, ธารน้ำแข็ง)*

๒) “นักเรียนคิดว่า หากธารน้ำแข็งละลายในปริมาณมากจะเกิดผลอย่างไร”

(แนวคำตอบ : ทำให้ขาดแคลนน้ำจืด,น้ำท่วม,แตกหักและไหลถล่มพื้นที่ใกล้เคียง)

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบและนำเข้าสู่บทเรียน เรื่อง“ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้” ดังนี้ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ลักษณะที่ตั้งของประเทศ

แหล่งเรียนรู้

๑. การค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

๒. ห้องสมุด

สื่อ

๑. ภาพธารน้ำแข็ง อ้างอิงจาก https://pixabay.com

๒. ข่าว ธารน้ำแข็งละลาย อ้างอิงจาก https://www.youtube.com/watch?v=LGcXHDmEmLQ

๓. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ม.๓

๔. PowerPoint เรื่อง สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- นำเสนอผลงานกลุ่ม “ผังก้างปลากับปัญหาอเมริกาใต้”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถนำเสนอสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ให้เข้าใจได้ง่าย **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนตระหนักถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้	จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นและการเร่งพัฒนาเศรษฐกิจเป็นผลนำไปสู่การเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่สำคัญ วันนี้เราจะศึกษาเกี่ยวกับปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ **ขั้นสรุปองค์ความรู้** ๑. ครูนำเสนอ ข่าวเรื่อง ธารน้ำแข็งเปรูละลายโดยใช้เวลา ๓ นาที จากนั้นนักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังนี้ ๑) “จากข่าวข้างต้นนำเสนอเกี่ยวกับเรื่องใด” *(แนวคำตอบ : ปัญหาธารน้ำแข็งเปรูละลาย)* ๒) “นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดที่ส่งผลให้เกิดการละลายของธารน้ำแข็ง” *(แนวคำตอบ : ภาวะโลกร้อน)* ๓) “การละลายของธารน้ำแข็งทำให้อเมริกาใต้ได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	(แนวคำตอบ : ขาดแคลนน้ำจืดที่ใช้บริโภค, สร้างความเสียหายให้กับพื้นที่และประชาชน) ๔) “นอกจากการละลายของธารน้ำแข็ง นักเรียนคิดว่าทวีปอเมริกาใต้ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในเรื่องใดอีกบ้าง” *(แนวคำตอบ : ภัยธรรมชาติ, พื้นที่ป่าลดลง, มลพิษทางอากาศ)* (Obj. ๑, ๒) ๒. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๕ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ทำกิจกรรมชื่อว่า “ผังก้างปลากับปัญหาในอเมริกาใต้” โดยครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาจับฉลาก เพื่อมอบหมายให้ไปศึกษาประเด็นปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ซึ่งประกอบด้วย ๑) ปัญหาทรัพยากรดิน ๒) ปัญหาภัยธรรมชาติ ๓) พื้นที่ป่าแอมะซอนลดลง ๔) การลดขนาดของธารน้ำแข็ง ๕) สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ จากนั้นนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ที่กลุ่มตนเองได้รับจากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๓ หรือค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต โดยสรุปเป็นผังก้างปลาลงในกระดาษบรู๊ฟที่ครูแจกให้ โดยใช้เวลา ๑๐ นาที (Obj. ๑, ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

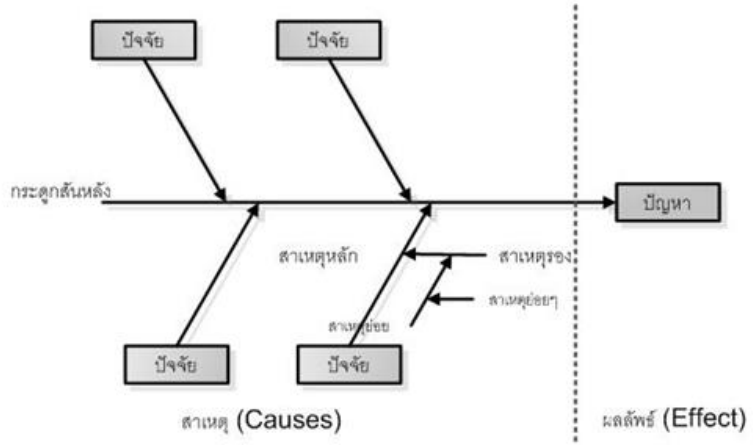

ตัวอย่างผังก้างปลา

๓. นักเรียนนำเสนอผลงานกลุ่ม โดยแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน นำเสนอสาเหตุของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้หน้าชั้นเรียน ใช้เวลากลุ่มละ ๓ นาที จากนั้นอธิบายถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญหาแต่ละด้าน โดยให้ผู้สอนอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์

ขั้นพัฒนาความคิดรวบยอด

๑. ครูถามนักเรียนว่า “สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้คืออะไร” *(แนวคำตอบ : ลักษณะธรณีวิทยาอยู่ในเขตหินใหม่ จำนวนประชากรเพิ่มขึ้น ต้องการพัฒนาเศรษฐกิจ การลักลอบบุกพื้นที่ป่า)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้พื้นที่ป่าลดลง เผชิญกับภัยธรรมชาติหลายรูปแบบ ขาดแคลนน้ำจืดในการดำรงชีวิต และประสบกับมลพิษทางอากาศ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้อง ๒. วิเคราะห์สาเหตุการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** สามารถระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างถูกต้องและครบถ้วนทุกประเด็น **พอใช้ :** สามารถระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ข้อมูลผิดหรือขาดหายไปในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้ **ดี :** สามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** สามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ข้อมูลผิดพลาดหรือไม่เกี่ยวข้องกัน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ไม่สามารถบอกสาเหตุการเกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถนำเสนอสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ให้เข้าใจได้ง่ายและน่าสนใจ	- การนำเสนอ	- แบบประเมิน - การนำเสนอและชิ้นงานประกอบการนำเสนอ	**ดี :** สามารถนำเสนอสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ให้เข้าใจได้ง่ายและน่าสนใจ **พอใช้ :** สามารถนำเสนอสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่การนำเสนอข้อมูลผิดพลาดหรือไม่น่าสนใจในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ให้เข้าใจได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ขาดการให้เหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๑ วิเคราะห์การก่อเกิดสิ่งแวดล้อมใหม่ทางสังคม อันเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงทางธรรมชาติและทางสังคมของทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้

ขอบเขตเนื้อหา

แนวทางอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้อย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับหัวข้อ

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการแต่งกลอน/คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำภาพสัตว์ที่เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์ในทวีปอเมริกาใต้มาให้นักเรียนดู โดยครูตั้งประเด็นถาม ดังนี้

(เสือจากัวร์โบลิเวีย)

(ลิงไลออนทามาริน)

แหล่งเรียนรู้

๑. การค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

๒. ห้องสมุด

สื่อ

๑. ภาพเสือจากัวร์โบลิเวีย

ที่มา https://www.spokedark.tv/posts/jaguar

๒. ภาพลิงไลออนทามาริน

ที่มา http://ngthai.com/animals/9676/highway-for-wild-animals

๓. ข่าว เรื่องโครงการสะพานเชื่อมสัตว์ป่าในบราซิล

ที่มา http://ngthai.com/animals/9676/highway-for-wild-animals

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- แต่งกลอน/คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์การสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้	๑) “นักเรียนทราบหรือไม่ ว่าสัตว์ในภาพมีชื่อเรียกว่าอะไร และมีถิ่นที่อยู่ในบริเวณพื้นที่ใด” *(แนวคำตอบ : ไม่ทราบ/ทราบ เสือจากัวร์, ลิงไลออนทามาริน อาศัยอยู่ในป่าดงดิบ, ป่าดิบชื้น และป่าแอมะซอน)* ๒) “นักเรียนคิดว่า หากพื้นที่ป่าไม้ลดลงจะส่งผลต่อสัตว์ป่าอย่างไร” *(แนวคำตอบ : สัตว์ไม่มีที่อยู่อาศัย, เสี่ยงต่อการสูญพันธุ์และถูกล่า)* ๓) “แนวทางใดที่จะช่วยให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่กับเราได้นานหรือถูกทำลายน้อยลง” *(แนวคำตอบ : ทำความเข้าใจ รณรงค์ บังคับใช้กฎหมาย)* ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง “แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้” ดังนี้ แนวทางที่มีประสิทธิภาพและนโยบายที่เคร่งครัด จะช่วยให้สามารถแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้ วันนี้เราจะมาเรียนเรื่อง “แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูนำเสนอข่าวโครงการสะพานเชื่อมสัตว์ป่าในบราซิล ที่มาของข่าว http://ngthai.com/animals/9676/highway-for-wild-animals โดยใช้เวลาประมาณ ๕ นาที จากนั้น นักเรียนแต่ละคนช่วยกันสรุปข่าวในประเด็นดังนี้

๑) “หัวข้อข่าวคืออะไร” *(แนวคำตอบ : โครงการสะพานเชื่อมสัตว์ป่าในบราซิล)*

๒) “ใจความสำคัญของข่าวเกี่ยวข้องกับเรื่องใด” *(แนวคำตอบ : การสร้างสะพานเชื่อมเป็นการมอบพื้นที่คืนให้แก่บรรดาสัตว์ป่าได้ที่ถูกคุกคามหรือใกล้สูญพันธุ์)*

๓) “นักเรียนเห็นด้วยกับโครงการนี้หรือไม่ เพราะอะไร” *(แนวคำตอบ : ไม่เห็นด้วย/เห็นด้วย เพราะช่วยไม่ให้สัตว์หลายชนิดต้องสูญพันธุ์ไปเมื่อถิ่นอาศัยของพวกมันถูกทำลายไป)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๔) “นอกจากโครงการข้างต้นแล้ว ให้นักเรียนยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้ มีวิธีการใดอีกบ้าง” *(แนวคำตอบ : ปลูกฝังประชาชนให้ตระหนักถึงปัญหา, มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม, บังคับใช้กฎหมาย, มีนโยบายลดมลพิษ)* (Obj. ๑) ๒. ครูเขียนคำตอบจากการยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ของนักเรียนบนกระดานดำ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาค้นคว้า เรื่อง “แนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้” จากหนังสือเรียน และสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ โดยใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าประมาณ ๑๐ นาที ๓. ครูสุ่มนักเรียน ๕-๖ คน สรุปแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม พร้อมทั้งสรุปลงสมุด ๔. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน กลุ่มละ ๔ คน ให้นักเรียนทำกิจกรรม “คำขวัญภาษา พารักษ์โลก” เป็นรายกลุ่ม โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มจะต้องช่วยกันแต่งคำขวัญ กลุ่มละ ๑ คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง แนวทางอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	พร้อมทั้งอธิบายประกอบสั้น ๆ ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที ๕. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทน ออกมาเขียนคำขวัญของกลุ่มตนเองบนกระดานจนครบทุกกลุ่ม จากนั้นให้นักเรียนทุกคนในห้องร่วมกันอภิปรายความเชื่อมโยงของคำขวัญที่แต่ละกลุ่มเขียนมา เพื่อประเมินความเชื่อมโยงและให้นักเรียนให้คะแนนตัวเองและกลุ่มของเพื่อนร่วมชั้น (Obj. ๒) ๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปข้อมูล **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปประเด็น “การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวทางอย่างไรบ้าง” *(แนวคำตอบ : การปฏิบัติตามกฎหมาย มีจิตสำนึกและให้ความร่วมมือกับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง จะเป็นแนวทางช่วยให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่กับเราได้อย่างยั่งยืน)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม ๒. วิเคราะห์และสังเคราะห์คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้อย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับหัวข้อ	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** ยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** ยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ข้อมูลผิดพลาดหรือไม่เกี่ยวข้องกันในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถยกตัวอย่างแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม --- **ดี :** วิเคราะห์และสังเคราะห์คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้อย่างสร้างสรรค์และสอดคล้องกับหัวข้อ **พอใช้ :** วิเคราะห์และสังเคราะห์คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้ แต่ยังไม่สอดคล้องกับหัวข้อ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อมูลและนำมาสังเคราะห์เป็นคำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** วิเคราะห์ข้อมูลและนำมาสังเคราะห์เป็นคำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้ **พอใช้ :** วิเคราะห์ข้อมูลและนำมาสังเคราะห์เป็นคำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้แต่ข้อมูลไม่สอดคล้องหรือผิดพลาดในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลและนำมาสังเคราะห์เป็นคำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอเมริกาใต้ได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นความสำคัญของแนวทางการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของแนวทางอนุรักษ์การสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของแนวทางอนุรักษ์การสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้แต่ไม่เหมาะสม

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของแนวทางอนุรักษ์การสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาใต้ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่อไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๕.๒ ม.๓/๔ วิเคราะห์เหตุและผลกระทบต่อเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ที่ส่งผลต่อประเทศไทย

ขอบเขตเนื้อหา

ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่อไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้อย่างชัดเจนและเข้าใจง่าย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนอ่านข่าวในหัวข้อข่าว “สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนอาจก่อไฟไหม้จากฟ้าผ่า จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้

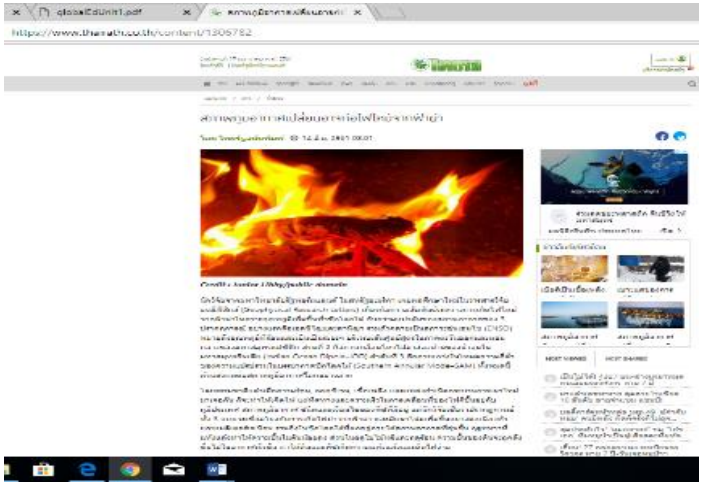

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1306782

๑) “จากข่าว ปรากฏการณ์ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศมีชื่อเรียกว่าอะไร และเกิดในส่วนไหนของโลกบ้าง” *(แนวคำตอบ : เอลนีโญ, ลานีญา, การเคลื่อนไหวของน้ำอุ่นในมหาสมุทรอินเดีย และการแกว่งในโหมดความถี่ต่ำของความแปรปรวนในบรรยากาศซีกโลกใต้)*

แหล่งเรียนรู้

๑. การค้นคว้าข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต

๒. ห้องสมุด

สื่อ

๑. ข่าว สภาพภูมิอากาศเปลี่ยนอาจก่อไฟไหม้จากฟ้าผ่า
ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1306782

๒. แผนภาพปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา
ที่มา http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/32015/044606

๓. วีดิทัศน์ เรื่องเอลนีโญและลานีญา
ที่มา https://www.youtube.com/watch?v=dox4dlXsp5M

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- แผงผังความคิดปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่อไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยและเห็นความสำคัญในการพยายามแก้ไขและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา	๒) “ปรากฏการณ์ดังกล่าว น่าจะส่งผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทย” *(แนวคำตอบ : เกิดความแห้งแล้ง, ความชื้นในดินน้อยลง, ไฟป่า)* ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนจากข่าวที่นักเรียนได้อ่าน จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากคนละซีกโลก ก็มีผลโดยตรงกับประเทศไทย ดังนั้นวันนี้นักเรียนจะได้ศึกษาในเรื่อง “ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่อไทย” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๒ กลุ่ม คือกลุ่มนักเรียนเลขที่เป็นเลขคู่และกลุ่มนักเรียนเลขที่เป็นเลขคี่ ให้นักเรียนเลขที่เป็นเลขคู่ค้นคว้าเรื่องปรากฏการณ์เอลนีโญ และนักเรียนเลขที่เป็นเลขคี่ค้นคว้าเรื่องปรากฏการณ์ลานีญา จากหนังสือเรียน หรือสื่อการเรียนรู้อื่น ๆ โดยใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าประมาณ ๕ นาที ๒. ครูแจกแผนภาพปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา ให้กลุ่มนักเรียนชายและหญิงตามลำดับ จากนั้นแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาแผนภาพและสรุปข้อมูลที่ได้จากการแผนภาพและการค้นคว้าเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษปรู๊ฟโดยนำเสนอในหัวข้อ ดังต่อไปนี้ - สาเหตุของปรากฏการณ์ที่กลุ่มของตนศึกษา - ลักษณะของปรากฏการณ์ที่แตกต่างจากภาวะปกติ - ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปรากฏการณ์ข้างต้น (อธิบายว่าเกิดที่ไหนและลักษณะเป็นอย่างไร)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่อไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

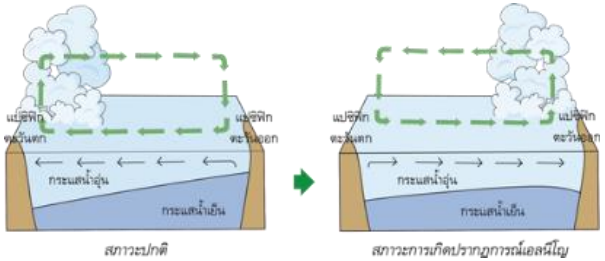

แผนภาพแสดงสภาวะการเกิดปรากฏการณ์เอลนีโญ

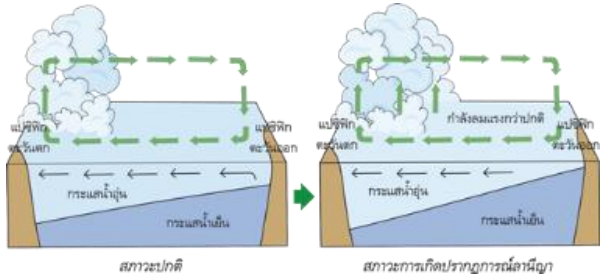

แผนภาพแสดงสภาวะการเกิดปรากฏการณ์ลานีญา

ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/32015/044606

๓. ครูให้ตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอข้อมูลที่ได้ โดยใช้เวลาประมาณกลุ่มละ ๕ นาที (Obj. ๑)

๔. ครูเปิดวีดิทัศน์ เรื่องเอลนีโญและลานีญาให้นักเรียนชมพร้อมทั้งจดบันทึกความรู้ที่ได้ลงสมุด โดยใช้เวลาประมาณ ๑๒ นาที

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมต่อไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ สถานการณ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในทวีปอเมริกาเหนือและอเมริกาใต้ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=dox4dlXsp5M

๕. จากวีดิทัศน์เรื่องเอลนีโญและลานีญาครูให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นดังนี้

๑) ปรากฏการณ์เอลนีโญและลานีญา มีผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศในบริเวณใดบ้างและส่งผลกระทบอย่างไร

๒) ประเทศไทยได้รับผลกระทบอย่างไรบ้าง จากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมและปรากฏการณ์ที่ได้ศึกษาไป (Obj. ๒)

๓) นักเรียนคิดว่าตนเองสามารถมีส่วนร่วมในการป้องกันและรับมือผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงด้านสิ่งแวดล้อมได้อย่างไรบ้าง (Obj. ๒)

๖. ครูอธิบายเพิ่มเติม ตอบข้อสงสัยของนักเรียนและร่วมกันสรุปข้อมูล

ขั้นสรุปความคิดรวบยอด

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่า “การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อไทยอย่างไร” *(แนวคำตอบ : สภาพภูมิอากาศที่มีความรุนแรง เช่น ความแห้งแล้ง อุทกภัย แผ่นดินถล่ม และทำให้มีฝนผิดปกติ)*

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้อย่างถูกต้อง ๒. บอกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** สามารถอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้อย่างถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้แต่ข้อมูลผิดพลาดในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้ --- **ดี :** สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยได้แต่ขาดความเป็นเหตุเป็นผล **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้อย่างถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้แต่ข้อมูลผิดพลาดในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่มในการอธิบายเกี่ยวกับปรากฏการณ์ที่มีผลต่อสภาพภูมิอากาศได้
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนตระหนักถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมที่มีต่อไทยและเห็นความสำคัญในการพยายามแก้ไขและป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** สามารถยกตัวอย่างและเสนอแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** สามารถยกตัวอย่างและเสนอแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้แต่ขาดการให้เหตุผลประกอบหรือความสร้างสรรค์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถยกตัวอย่างและเสนอแนวทางการป้องกัน แก้ไขปัญหาที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๘ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระเศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ราคาสินค้าและบริการ ความจำเป็น รสนิยมในการบริโภค ฤดูกาล และรายได้ของผู้บริโภค เป็นปัจจัยที่สำคัญส่งผลต่อปริมาณความต้องการซื้อของผู้บริโภคและปริมาณการขายของผู้ผลิตในระบบตลาด

๓. สาระการเรียนรู้

๓.๑ ความหมายและลักษณะของตลาด

๓.๒ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๓.๓ ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๓.๔ อุปสงค์

๓.๕ อุปทาน

๓.๖ กลไกราคาและดุลยภาพ

๓.๗ อุปสงค์ส่วนเกิน

๓.๘ อุปทานส่วนเกิน

๔. จุดประสงค์การเรียนรู้

ความรู้

๑. การนิยามความหมายของตลาด

๒. การจำแนกตลาดแต่ละลักษณะ

๓. การอธิบายลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๔. การบอกชนิดของสินค้าในตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๕. การอธิบายลักษณะตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๖. การบอกชนิดของสินค้าในตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๗. การบอกความหมายของอุปสงค์

๘. การอธิบายกฎของอุปสงค์

๙. การบอกความหมายของอุปทาน

๑๐. การอธิบายกฎของอุปทาน

๑๑. การอธิบายลักษณะของกลไกราคา

๑๒. การอธิบายคำนิยามของดุลยภาพ

๑๓. การอธิบายลักษณะอุปสงค์ส่วนเกิน

๑๔. การอธิบายลักษณะอุปทานส่วนเกิน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การจำลองเหตุการณ์ของตลาดลักษณะต่าง ๆ
๒. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์
๓. การวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์
๔. การนำเสนอสถานการณ์การซื้อสินค้าและบริการโดยมีปัจจัยในการซื้อ
๕. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการตามกฎของอุปสงค์
๖. การนำเสนอสถานการณ์การขายสินค้าและบริการโดยมีปัจจัยในการขาย
๗. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขายสินค้าและบริการตามกฎของอุปทาน
๘. การประยุกต์เนื้อหาที่เรียนสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์
๙. จากกิจกรรมสินค้าสร้างสรรค์ สามารถนำเสนอสินค้าที่ออกแบบได้
๑๐. การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินได้อย่างน้อย ๓ ข้อ
๑๑. การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปทานส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปทานส่วนเกินได้อย่างน้อย ๓ ข้อ
๑๒. การอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะอุปสงค์ส่วนเกิน
๑๓. การอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะอุปทานส่วนเกิน

คุณลักษณะ

๑. การเสนอความคิดเห็นการประยุกต์ใช้ความสำคัญของตลาดในชีวิตประจำวัน
๒. การแสดงความคิดเห็นหลักในการเลือกซื้อสินค้าให้มีประสิทธิภาพจากสินค้าชนิดเดียวกัน
๓. การแสดงความคิดเห็นเหตุผลที่ดีและไม่ดีในการเลือกซื้อขนมแต่ละยี่ห้อจากภาพที่กำหนดให้
๔. การตัดสินใจและเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล
๕. การตัดสินใจและเลือกขายสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล
๖. การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม
๗. การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าหมดแล้ว”
๘. การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าขายไม่ได้”

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๔. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน
- สร้างสินค้าสร้างสรรค์

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงาน หรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
การออกแบบสินค้าและบริการ กำหนดราคา และกลยุทธ์ในการขาย	ประเด็นประเมินด้านเนื้อหาดังนี้ ๑. ออกแบบสินค้าได้และเหมาะสมกับผู้ขาย ๒. ราคาเหมาะสมกับสินค้าที่ได้ออกแบบ ๓. มีกลยุทธ์ในการขายที่น่าสนใจ ดึงดูดผู้ซื้อด้วยวิธีการต่าง ๆ ๔. มีการคำนวณการลงทุน การขายอย่างชัดเจน	มีประเด็นการเมิน ๓ ข้อ จากเกณฑ์ดีมาก	มีประเด็น ๒ ข้อ จากเกณฑ์ดีมาก	มีประเด็น ๑ ข้อ จากเกณฑ์ดีมาก
ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแปลกใหม่ น่าสนใจ มีความโดดเด่น มีความเป็นไปได้ ในสินค้าชนิดนั้น	ผลงานแปลกใหม่ ค่อนข้างน่าสนใจ มีความเป็นไปได้ ในสินค้าชนิดนั้น	ผลงานแปลกใหม่ มีความเป็นไปได้ในสินค้าชนิดนั้น	ผลงานไม่แปลกใหม่ ไม่น่าสนใจในสินค้าชนิดนั้น
เวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนดให้	ส่งชิ้นงานช้ากว่าวันที่กำหนดให้ ๑ วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่าวันที่กำหนดให้ ๒ วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่าวันที่กำหนดให้ ๓ วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๘-๙ หมายถึง ดี
คะแนน ๖-๗ หมายถึง พอใช้
คะแนน ๐-๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

วิชาเศรษฐศาสตร์เป็นศาสตร์แขนงหนึ่งของสังคมศาสตร์ ที่ศึกษาพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านการผลิต การบริโภค และการจำหน่ายจ่ายแจก เพื่อให้มนุษย์มีความอยู่ดีกินดี ตลอดจนศึกษาปัญหาทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในชีวิตประจำวันอันเนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ที่มีไม่สิ้นสุดและความจำกัดของทรัพยากร เพื่อให้เข้าใจและหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเศรษฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนวิเคราะห์ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนยกตัวอย่างแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับความเหมายของเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้อย่างชัดเจนและมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยแจกคลิปหนีบกระดาษให้ผู้เรียนทุกคน และให้นักเรียนคิดว่าจะนำคลิปหนีบกระดาษที่ถืออยู่นั้นไปใช้ทำประโยชน์อะไรได้บ้าง โดยนักเรียนสามารถดัดแปลงคลิปหนีบกระดาษได้ตามความต้องการ

๒. ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำเสนอการใช้ประโยชน์จากคลิปหนีบกระดาษดังกล่าว พร้อมทั้งให้นักเรียนในชั้นเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นถึงความเป็นไปได้จากการนำเสนอของเพื่อน

๓. ครูให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ เรื่อง “๑๖ ประโยชน์ของคลิปหนีบกระดาษ” ซึ่งแสดงให้เห็นการใช้ประโยชน์จากคลิปหนีบกระดาษในชีวิตประจำวัน

โดยครูมีประเด็นคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายร่วมกัน ดังต่อไปนี้

๑) วีดิทัศน์ที่นักเรียนรับชมไปนั้นเป็นการใช้ประโยชน์จากสิ่งของใด *(คลิปหนีบกระดาษ)*

๒) มีการนำคลิปหนีบกระดาษมาใช้ประโยชน์อย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ: ยกตัวอย่างเช่น ใช้ในการจัดระเบียบปลั๊กไฟ ใช้ทำที่คั่นหนังสือ ใช้เป็นที่ตั้งโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. คลิปหนีบกระดาษ

๒. วีดิทัศน์ เรื่อง “๑๖ ประโยชน์ของคลิปหนีบกระดาษ”

๓. สื่อการเรียนรู้ Power Point เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

๔. สถานการณ์จำลองในกิจกรรม “ทำอย่างไรดี เมื่อฉันมีเงินเท่านี้”

ภาระงาน/ ชิ้นงาน

- การร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม “ทำอย่างไรดี เมื่อฉันมีเงินเท่านี้”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๓) นักเรียนคิดว่า ถ้าเป็นอุปกรณ์อื่น ๆ นอกจากคลิปหนีบกระดาษ นักเรียนจะสามารถหาวิธีการใช้ประโยชน์ให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุดตามความต้องการของนักเรียนได้หรือไม่ พร้อมยกตัวอย่าง *(ความคิดเห็นของนักเรียน)* ๔. ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ *(นักเรียนจะเห็นได้ว่า อุปกรณ์ หรือสิ่งของต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเรา สามารถนำมาใช้ประโยชน์ให้เกิดสูงสุดและตรงกับความต้องการของเราได้ ซึ่งขึ้นอยู่กับตัวเราว่าจะเลือกนำมาใช้อย่างไรให้เกิดประโยชน์สูงที่สุด ดังนั้นวันนี้เราจะมาศึกษาถึงความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์กัน)* ครูอธิบายบทเรียนโดยใช้สื่อการเรียนรู้ Power Point เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ ประกอบการอธิบาย **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๔ กลุ่ม โดยผู้สอนกำหนดสถานการณ์ให้นักเรียนทุกกลุ่มดังนี้ “วันนี้เป็นวันเกิดของสมาชิกในครอบครัวนักเรียน ซึ่งคุณแม่ให้เงินนักเรียนมาจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ในการไปซื้อของเพื่อนำมาประกอบอาหารเลี้ยงแขกในงานเลี้ยงจำนวน ๔๐ คน โดยนักเรียนจะต้องนำเงินที่ได้ไปซื้อวัตถุดิบต่าง ๆ และห้ามเกินจำนวนเงินที่กำหนดไว้ รวมทั้งต้องคำนึงถึงจำนวนคนในงานเลี้ยงด้วย” นอกจากนี้ครูยังกำหนดวัตถุดิบและราคาวัตถุดิบ ดังนี้ - ข้าว จำนวน ๑๕ ก.ก. ๕๘๐ บาท - กุ้ง กิโลกรัมละ ๒๗๐ บาท - เนื้อหมู กิโลกรัมละ ๑๕๐ บาท - ปลาหมึก ก.ก. ละ ๑๘๐ บาท - เนื้อไก่ กิโลกรัมละ ๗๐ บาท - พริกขี้หนู ขีดละ ๒๐ บาท	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	- น้ำมัน ขวดละ ๔๕ บาท - กระเทียม ขีดละ ๒๐ บาท - กะทิ กิโลกรัมละ ๕๕ บาท - น้ำจิ้มสุกี้ ขวดละ ๔๕ บาท - ขนมจีน กิโลกรัมละ ๒๐ บาท - ผักกาดขาว ก.ก.ละ ๔๐ บาท - มะเขือ ขีดละ ๓๐ บาท - ใบกะเพรา ขีดละ ๑๐ บาท - ผักชี ขีดละ ๒๐ บาท - เห็ดฟาง ก.ก.ละ ๒๐๐ บาท ๒. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันปรึกษา/ระดมความคิดเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ครูกำหนดไว้ให้ในประเด็นต่อไปนี้ พร้อมทั้งให้นักเรียนทุกคนบันทึกลงบนสมุดของตนเอง - อาหารที่จะทำเพื่อเลี้ยงแขก (เมนูอาหาร) - วัตถุดิบที่นักเรียนจะซื้อ (ซื้ออะไร จำนวนเท่าไร) - เหตุผลในการซื้อวัตถุดิบดังกล่าว (วิธีการตัดสินใจในการเลือกซื้อ) - จำนวนเงินที่ใช้ไปทั้งหมด - เพียงพอสำหรับแขกในงานจำนวน ๔๐ คน หรือไม่ เพราะอะไร ๓. ครูให้นักเรียนแต่กลุ่มนำเสนอผลการแก้ปัญหาตามสถานการณ์ที่ครูกำหนดให้หน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. จากกิจกรรมที่นักเรียนเรียนได้ร่วมกันทำ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายความหมายของเศรษฐศาสตร์ แล้วบันทึกลงบนสมุดของตนเอง โดยครูมีแนวคำถามดังต่อไปนี้ - เงินที่นักเรียนแต่ละกลุ่มได้รับ มีลักษณะจำนวนอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีจำนวนจำกัด)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	- แล้วนักเรียนต้องใช้เงินไปทำอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ใช้เงินไปซื้อวัตถุดิบประกอบอาหารให้มีจำนวนมาก เพื่อให้เพียงพอต่อจำนวนคนที่กำหนด)* - ถ้าเปรียบเงินเป็นทรัพยากรทั่ว ๆ ไป นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของเศรษฐศาสตร์ได้ว่าอย่างไร *(แนวคำตอบ : เศรษฐศาสตร์ คือ การเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด มาผลิตเป็นสินค้าและบริการให้มีประสิทธิภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีอย่างไม่จำกัด)* (Obj. ๑) - ครูให้นักเรียนร่วมกันระบุความสำคัญของเศรษฐศาสตร์และร่วมกันอภิปรายแนวทางการประยุกต์ใช้เศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน แล้วบันทึกลงบนสมุดของตนเอง *(แนวคำตอบ : ยกตัวอย่างเช่น เศรษฐศาสตร์ช่วยให้การตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ มีความรอบคอบมากขึ้น)* (Obj. ๒, Obj. ๓) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง ความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ *(การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ จะช่วยให้มนุษย์สามารถตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายความหมายและความสำคัญของเศรษฐศาสตร์	- การตอบคำถาม - การร่วมกิจกรรม	- คำถาม - สถานการณ์ที่กำหนดให้	**ดี :** อธิบายความหมายและระบุความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้อย่างถูกต้องมีเหตุผลประกอบชัดเจน อธิบายได้ถูกต้อง **พอใช้ :** อธิบายความหมายและระบุความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายความหมายของเศรษฐศาสตร์ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์	- การตอบคำถาม - การร่วมกิจกรรม	- คำถาม - สถานการณ์ที่กำหนดให้	**ดี :** วิเคราะห์ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้องมีเหตุผลตรงตามเนื้อหาได้สมบูรณ์ **พอใช้ :** วิเคราะห์ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้ถูกต้องมีเหตุผล **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ความสำคัญของเศรษฐศาสตร์ได้
ด้านคุณลักษณะ การยกตัวอย่างแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวัน	- การตอบคำถาม - การยกตัวอย่างแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้	- คำถาม	**ดี :** ยกตัวอย่างแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง **พอใช้ :** ยกตัวอย่างแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของเศรษฐศาสตร์ในชีวิตประจำวันได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถยกตัวอย่างแนวทางการประยุกต์ใช้ความรู้เกี่ยวกับความหมายของเศรษฐศาสตร์ได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายและลักษณะของตลาด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

ตลาด หมายถึง สภาวะการซื้อขายสินค้าและบริการ อาจจะมีหรือไม่มีที่ตั้ง หรือมีหรือไม่มีสถานที่ขายก็ได้ ตลาดแบ่งออกได้หลายลักษณะ จะแบ่งตามลักษณะของผู้ขาย คือ ตลาดขายส่ง ตลาดขายปลีก แบ่งจากสินค้าและบริการที่จำหน่าย คือ ตลาดสินค้าผู้บริโภคและผู้ผลิต ตลาดบริการ ตลาดการเงิน และแบ่งตามลักษณะการแข่งขัน คือ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถนิยามความหมายของตลาดได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถจำแนกตลาดแต่ละลักษณะได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถจำลองเหตุการณ์ของตลาดลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างเข้าใจถูกต้องชัดเจน

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนเสนอความคิดเห็นการประยุกต์ใช้ความสำคัญของตลาดในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพตลาดลักษณะต่าง ๆ “ตลาดสด” และ “ห้างสรรพสินค้า”

ภาพตลาดสด (ที่มา : https://bit.ly/2ZsGeRy)

ภาพห้างสรรพสินค้า (ที่มา : https://bit.ly/2Pp2PKa)

ครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนอภิปรายเกี่ยวกับตลาด ดังนี้

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพตลาดสด (https://bit.ly/2ZsGeRy)

๒. ภาพห้างสรรพสินค้า (https://bit.ly/2Pp2PKa)

๓. โปรแกรมนำเสนอ

ภาระงาน/ ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๑ เรื่อง ประเภทของตลาด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายและลักษณะของตลาด

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๑) จากรูปภาพข้างต้นคือสถานที่ใดและมีความสำคัญอย่างไรในตลาด (*แนวคำตอบ : ตลาดสดกับห้างสรรพสินค้าเป็นที่สำหรับซื้อขายสินค้าและบริการ*) ๒) สองภาพนี้มีความสัมพันธ์ เหมือนและแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : เป็นที่ขายสินค้าและบริการเหมือนกัน ต่างกันตรงลักษณะสินค้าที่นำมาขายในแต่ละสถานที่)* ๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเพื่อเข้าสู่บทเรียนเรื่องความหมายและลักษณะของตลาด **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันให้ความหมายของตลาดโดยใช้โปรแกรมนำเสนอ โดยมีความหมายดังนี้ สถานที่ซื้อขายสินค้าและบริการ อาจจะมี หรือไม่มีที่ตั้ง สถานที่ขายก็ได้ ตลาดแบ่งออกได้หลายลักษณะ คือ ลักษณะของผู้ขาย ลักษณะของสินค้าและบริการที่จำหน่าย ลักษณะการแข่งขัน ๒. ครูสุ่มนักเรียน ๓-๕ คน ให้นิยามความหมายของตลาด *(แนวคำตอบ : สถานที่ซื้อขายสินค้าและบริการ อาจจะมีหรือไม่มีที่ตั้ง สถานที่ขายก็ได้)* (Obj. ๑) ๓. ครูให้นักเรียนแบ่ง ๖ กลุ่ม เพื่อให้แต่ละกลุ่มจำลองเหตุการณ์ตลาดแต่ละลักษณะ โดยให้จับฉลากหัวข้อดังต่อไปนี้ ๑) ตลาดขายส่ง ๒) ตลาดขายปลีก ๓) ตลาดผู้บริโภค ๔) ตลาดผู้ผลิต ๕) ตลาดบริการ ๖) ตลาดการเงิน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายและลักษณะของตลาด		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	โดยให้นักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันอภิปรายความถูกต้อง *(แนวคำตอบ : ตลาดขายปลีก จำลองเหตุการณ์การซื้อขายของหน้าโรงเรียน เช่น ขายเครื่องเขียน ขายขนม เป็นต้น)* (Obj. ๓) ๔. ครูอธิบายสถานการณ์ตลาดให้นักเรียนฟัง ถ้านักเรียนต้องการเปิดธุรกิจขายก๋วยเตี๋ยวบริเวณที่บ้าน ตลาดจะมีความสำคัญอย่างไร และต้องมีความสัมพันธ์กับตลาดลักษณะใดบ้าง *(แนวคำตอบ : เป็นที่ซื้อขายสินค้าและบริการ ซื้อวัตถุดิบในการผลิตเพื่อขายก๋วยเตี๋ยว สะดวกสบายในการซื้อขายมากขึ้น ตลาดที่หาซื้อของที่นำมาทำธุรกิจร้านก๋วยเตี๋ยวคือ ตลาดขายปลีก ตลาดขายส่ง ตลาดผู้ผลิต)* (Obj. ๔) ๕. ครูแจกใบงานที่ ๑ เรื่อง ประเภทของตลาด ให้เวลานักเรียนทำ และร่วมกันเฉลยใบงานในชั้นเรียน *(คำถามสมชายไปซื้อของที่ลำเพ็ง โดยซื้อปากกาเป็นโหล คำตอบตลาดขายส่ง เหตุผล เป็นตลาดที่สมชายซื้อด้วยราคาถูกแต่จะต้องซื้อในปริมาณที่มาก ๆ)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปลักษณะของตลาดในแต่ลักษณะ ๒. ครูและนักเรียนร่วมสรุปความรู้เรื่องตลาด *(ตลาด หมายถึง สภาวะการซื้อขายสินค้าและบริการ อาจจะมี หรือไม่มีที่ตั้ง/สถานที่ขายก็ได้ ตลาดแบ่งออกได้หลายลักษณะ)* ดังนี้ทุก ๆ คนจะต้องมีความสัมพันธ์กับตลาดในทุก ๆ รูปแบบ ขึ้นอยู่กับสภาพปัจจัยต่าง ๆ ไม่ว่าจะด้านเศรษฐกิจ หรืออาชีพของบุคคลนั้น ๆ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ความหมายและลักษณะของตลาด		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่องกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓. ครูให้นักเรียนไปศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับลักษณะของตลาดที่แบ่งตามการแข่งขัน คือ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การนิยามความหมายของตลาดได้อย่างถูกต้อง ๒. การจำแนกตลาดแต่ละลักษณะได้อย่างถูกต้อง	- การตอบคำถาม - การทำใบงานที่ ๑ เรื่อง ประเภทของตลาด	- คำถาม - ใบงานที่ ๑ เรื่อง ประเภทของตลาด	**ดี :** บอกและอธิบายจำแนกได้ถูกต้องครอบคลุมตรงตามเนื้อหาและครบถ้วน **พอใช้ :** บอกอธิบายจำแนก ได้ถูกต้องครอบคลุมตรงตามเนื้อหา **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกและอธิบายและจำแนกได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การจำลองเหตุการณ์ของตลาดลักษณะต่าง ๆ ได้อย่างเข้าใจถูกต้องชัดเจน	- การตอบคำถาม - การจำลองเหตุการณ์ตลาดลักษณะต่าง ๆ	- คำถาม - เหตุการณ์จำลองตลาดลักษณะต่าง ๆ	**ดี :** วิเคราะห์และจำลองเหตุการณ์ได้ถูกต้องครบถ้วน ตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** วิเคราะห์และจำลองเหตุการณ์ได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถจำลองเหตุการณ์ได้
ด้านคุณลักษณะ การเสนอความคิดเห็นการประยุกต์ใช้ความสำคัญของตลาดในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	- การตอบคำถาม - การวิเคราะห์สถานการณ์ตลาด	- คำถาม - สถานการณ์ตลาด	**ดี :** เสนอความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสม ตรงตามเนื้อหา ปฏิบัติแสดงพฤติกรรมได้ชัดเจน **พอใช้ :** เสนอความคิดเห็นได้ ตรงตามเนื้อหา ปฏิบัติแสดงพฤติกรรมได้ **ปรับปรุง :** ไม่ปฏิบัติ หรือแสดงพฤติกรรม

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง ประเภทของตลาด

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับตลาดในแต่ละข้อต่อไปนี้และระบุลักษณะของตลาด พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

๑. สมชายไปซื้อของที่สำเพ็ง โดยซื้อปากกาเป็นโหล
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๒. สมหญิงซื้อผักกาดขาวที่ตลาดยิ่งทรัพย์เพื่อไปทำอาหารมื้อเย็นที่บ้าน
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๓. สมหมายใช้บริการวินมอเตอร์ไซค์ไปตลาดบางบอน
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๔. สมปองนำเงินไปซื้อพันธบัตรรัฐบาลเพื่อหวังกำไรในอนาคต
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๕. สมศรีซื้อเส้นก๋วยเตี๋ยวเครื่องปรุงต่าง ๆ เพื่อไปปรุงก๋วยเตี๋ยวขายในหมู่บ้าน
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๖. สมถวิลขายหมูทอดในตลาดสด
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๗. สมรวยไปตัดผมในร้านใกล้บ้าน
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๘. สมพรไปซื้อของใช้ที่โรงงานเพื่อนำมาเปิดร้านขายของชำหน้าบ้านของตนเอง
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๙. สมลักษณ์ศึกษาและซื้อหุ้นเพื่อหากำไร
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

๑๐. สมบัติซื้อน้ำตาลและไข่มาทำขนมไทยขายในชุมชนของตนเอง
ตลาดประเภท .....

เหตุผล.....

เฉลย ใบงานที่ ๑ เรื่องประเภทของตลาด

คำสั่ง ให้นักเรียนอ่านข้อความเกี่ยวกับตลาดในแต่ละข้อต่อไปนี้และระบุลักษณะของตลาด พร้อมทั้งให้เหตุผลประกอบ

๑. สมชายไปซื้อของที่สำเพ็ง โดยซื้อปากกาเป็นโหล
ตลาดประเภท ตลาดขายส่ง
เหตุผล เป็นตลาดที่สมชายซื้อด้วยราคาถูกแต่จะซื้อในปริมาณที่มาก ๆ

๒. สมหญิงซื้อผักกาดขาวที่ตลาดยิ่งทรัพย์เพื่อไปทำอาหารมื้อเย็นที่บ้าน
ตลาดประเภท ตลาดขายปลีก, ตลาดสินค้าผู้บริโภค
เหตุผล เพราะว่าสมหญิงซื้อไปเพื่อประกอบอาหารโดยตรง

๓. สมหมายใช้บริการวินมอเตอร์ไซค์ไปตลาดบางบอน
ตลาดประเภท ตลาดบริการ
เหตุผล สมหมายได้ใช้บริการจากวินมอเตอร์-ไซค์ โดยเป็นการบริการอย่างเดียว

๔. สมปองนำเงินไปซื้อพันธบัตรรัฐบาลเพื่อหวังกำไรในอนาคต
ตลาดประเภท ตลาดการเงิน
เหตุผล เป็นตลาดที่ซื้อขายและแลกเปลี่ยนเงิน

๕. สมศรีซื้อเส้นก๋วยเตี๋ยวเครื่องปรุงต่าง ๆ เพื่อไปปรุงก๋วยเตี๋ยวเพื่อขายในหมู่บ้าน
ตลาดประเภท ตลาดสินค้าผู้ผลิต
เหตุผล สมศรีซื้อมา เพื่อผลิตก๋วยเตี๋ยวเพื่อไปขายต่ออีกทอดหนึ่ง

๖. สมถวิลขายหมูทอดในตลาดสด
ตลาดประเภท ตลาดขายปลีก, ตลาดสินค้าผู้บริโภค
เหตุผล เพราะว่าสมถวิลขายให้กับผู้บริโภคโดยตรง

๗. สมรวยไปตัดผมในร้านใกล้บ้าน
ตลาดประเภท ตลาดบริการ
เหตุผล สมรวยได้ใช้บริการจากร้านตัดผมโดยเป็นการบริการอย่างเดียว

๘. สมพรไปซื้อของใช้ที่โรงงานเพื่อนำมาเปิดร้านขายของชำหน้าบ้านของตนเอง
ตลาดประเภท ตลาดขายส่ง
เหตุผล เป็นตลาดที่สมพรซื้อด้วยราคาถูกแต่ต้องซื้อในปริมาณที่มาก ๆ เพื่อนำไปขายต่อ

๙. สมลักษณ์ศึกษาและซื้อหุ้นเพื่อหากำไร
ตลาดประเภท ตลาดการเงิน
เหตุผล เป็นตลาดที่ซื้อขายและแลกเปลี่ยนเงิน

๑๐. สมบัติซื้อน้ำตาลและไข่มาทำขนมไทยขายในชุมชนของตนเอง
ตลาดประเภท ตลาดสินค้าผู้ผลิต
เหตุผล สมบัติซื้อวัตถุดิบ (น้ำตาลและไข่) มาเพื่อทำขนมไทยเพื่อขายต่อในชุมชน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ เกิดขึ้นได้ยาก เนื่องจากมีจำนวนผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมาก สินค้าที่ทำการแข่งขันจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คุณภาพไม่ต่างกัน ผู้ผลิตสามารถที่จะเข้าสู่ตลาดได้โดยง่าย และเคลื่อนย้ายทรัพยากรการผลิตและสินค้าได้โดยเสรี นอกจากนี้ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนอธิบายลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ได้ถูกต้องครอบคลุมสาระสำคัญ

๒. นักเรียนบอกชนิดของสินค้าในตลาดแข่งขันสมบูรณ์ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนแสดงความคิดเห็นหลักในการเลือกซื้อสินค้าให้มีประสิทธิภาพจากสินค้าชนิดเดียวกัน

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนดูภาพผักประเภทต่าง ๆ และไข่ไก่ที่ขายตามตลาดสดทั่วไป

ภาพผัก (ที่มา : https://www.sanook.com/home/14709/)
ภาพไข่ไก่ (ที่มา : https://www.honestdocs.co/how-to-eat-egg-healthily)

ครูสนทนาเกี่ยวกับประโยชน์ของผักและไข่ เพื่อให้นักเรียนสนใจมากขึ้น และตั้งคำถามเกี่ยวกับภาพ ดังนี้

๑) ๒ ภาพนี้ คือภาพอะไร และนักเรียนเคยซื้อบริโภคหรือไม่ *(แนวคำตอบ : ภาพผักกับภาพไข่ไก่ เคยซื้อที่ตลาดใช้สำหรับบริโภค)*

๒) ผักและไข่ไก่เป็นสินค้าลักษณะใด และมีความแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : เป็นสินค้าทางการเกษตร มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คุณภาพคล้ายคลึงกัน และมีขายเป็นจำนวนมากในตลาดแห่งเดียวกัน)*

๓) นักเรียนมีหลักในการเลือกซื้อสินค้าชนิดนี้อย่างไร *(แนวคำตอบ : เช่น ดูจากการจัดร้านขายของ ความสะอาด ลักษณะนิสัยของพ่อค้าแม่ค้า การเดินทางสะดวก หรือใกล้ตนเองที่สุด เป็นต้น)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพผัก (https://www.sanook.com/home/14709/)

๒. ภาพไข่ไก่ (https://www.honestdocs.co/how-to-eat-egg-healthily)

๓. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๒ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์** **รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๒. ครูเชื่อมโยงจากการสนทนาและรูปภาพเพื่อเข้าสู่บทเรียนเรื่องตลาดแข่งขันสมบูรณ์ **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูให้นักเรียนอภิปรายความรู้เก่าในคาบเรียนที่แล้วเรื่องของลักษณะของตลาด ว่าตลาดสามารถแบ่งตามลักษณะการแข่งขัน ได้แก่ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ที่ได้เรียนกันในคาบเรียนก่อน ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถ และครูแจกใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ และให้นักเรียนศึกษาด้วยกันเป็นกลุ่ม ๓. ครูแจกใบงานที่ ๒ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และให้นักเรียนร่วมกันระดมสมองเพื่อตอบคำถามในเรื่อง ลักษณะของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ *(การเข้าและออกจากตลาดของผู้ผลิตแต่ละรายเป็นไปอย่างเสรี ไม่มีอุปสรรค หรือการกีดกัน ฯลฯ)* (Obj. ๑) พร้อมทั้งร่วมกันวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอถึงข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ที่แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมอง *(ผู้ที่มีเงินสามารถเข้ามาทำการผลิตได้เพราะว่าใช้ต้นทุนไม่สูงมากนัก ฯลฯ)* (Obj.๓) ๕. ครูสุ่มนักเรียนออกมาหน้าชั้นเรียน ให้ทำท่าทางเพื่อใบ้คำ ให้ออกมาเป็นชนิดสินค้าที่ขายในตลาดแข่งขันสมบูรณ์ จากนั้นให้นักเรียนบอกถึงเหตุผลว่าทำไมจึงเป็นสินค้าในตลาดแข่งขันสมบูรณ์ *(ข้าว หมู ปลา ผัก ผลไม้ ไข่ไก่ ฯลฯ เพราะเป็นสินค้าที่ไม่มียี่ห้อและมีลักษณะคล้ายคลึงกันในตลาด ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าทางเกษตรกรรม)* (Obj. ๒)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์** **รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๖. ครูตั้งคำถามให้เพื่อให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นในประเด็นดังนี้ ถ้าเราต้องการซื้อสินค้าชนิดหนึ่ง ที่ขายในตลาดแข่งขันสมบูรณ์ นักเรียนจะมีวิธีการอย่างไรเพื่อให้ได้สินค้าที่มีประสิทธิภาพและดีที่สุด *(สังเกตความสะอาดในร้านขายของ ความสดใหม่ของสินค้า รวมถึงความน่าเชื่อถือของผู้ขาย สอบถามข้อมูลให้ชัดเจนก่อนซื้อ รวมถึงราคาในการเลือกซื้อ เพื่อให้ได้สินค้าที่ดีและตรงความต้องการของเรา)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมสรุปความรู้เกี่ยวกับตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ๒. ครูร่วมสรุปกับนักเรียนเรื่องตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ดังนี้ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์เป็นตลาดที่มีการแข่งขันกัน แต่มีปัจจัยอื่น ๆ หลายประการที่ทำให้การแข่งขันนั้นเกิดขึ้นได้ยาก และผู้ซื้อจะมีปัจจัยที่มาเป็นตัวตัดสินใจการซื้อของตนเอง	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การอธิบายลักษณะตลาดแข่งขันสมบูรณ์ ๒. การบอกชนิดของสินค้าในตลาดแข่งขันสมบูรณ์	- การตอบคำถาม - การทำใบงานที่ ๒ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ - การใบ้คำ	- คำถาม - ใบงานที่ ๒ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ - ใบ้คำชนิดสินค้าในตลาดแข่งขันสมบูรณ์	**ดี :** บอกและอธิบายได้ถูกต้องครอบคลุมสาระสำคัญตรงตามเนื้อหาครบถ้วน ชัดเจน **พอใช้ :** บอกและอธิบายได้ถูกต้องครอบคลุมสาระสำคัญตรงตามเนื้อหาได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกและอธิบายได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์	- การตอบคำถาม - การวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ - การนำเสนอข้อดีข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์	- คำถาม - ใบงานที่ ๒ เรื่องตลาดแข่งขันสมบูรณ์	**ดี :** วิเคราะห์และนำเสนอได้ถูกต้องมีเหตุผลตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** วิเคราะห์และนำเสนอถูกต้องมีเหตุผลแต่ยังไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ได้
ด้านคุณลักษณะ การแสดงความคิดเห็นหลักในการเลือกซื้อสินค้าให้มีประสิทธิภาพจากสินค้าชนิดเดียวกัน	- การตอบคำถามเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	- คำถามเกี่ยวกับการเลือกซื้อสินค้าและบริการ	**ดี :** แสดงความคิดเห็นได้อย่างเหมาะสมตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** แสดงความคิดเห็นได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่องตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ Perfectly competitive market ตลาดสินค้า หรือบริการประเภทหนึ่งที่มีลักษณะดังนี้ คือ ๑. มีหน่วยผลิตหรือผู้ขายรายเล็ก ๆ จำนวนมากจนกระทั่งไม่มีรายใดมีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณและราคาในตลาด ผู้ขายแต่ละรายจึงเป็นผู้รับราคา (price taker) คือ ต้องขายสินค้าตามราคาตลาดเท่านั้น

๒. สินค้า หรือบริการของผู้ผลิตแต่ละรายมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ จึงสามารถทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ นั่นคือ ถ้าผู้ขายรายใดขายสินค้าในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด ผู้บริโภคจะไม่ซื้อสินค้าจากผู้ขายรายนั้น

๓. การเข้าและออกจากตลาดของผู้ผลิตแต่ละรายเป็นไปอย่างเสรี ไม่มีอุปสรรค หรือการกีดกัน

๔. การเคลื่อนย้ายทรัพยากรการผลิตและสินค้าเป็นไปอย่างเสรี สะดวกรวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างน้อย ราคาสินค้าในแต่ละท้องที่จะมีแนวโน้มเท่ากัน

๕. ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์ (ราคา ปริมาณ คุณภาพ แหล่งซื้อขาย)

ตลาดประเภทนี้มีอยู่น้อยมากในโลกแห่งความเป็นจริง อาจกล่าวได้ว่าเป็นตลาดในอุดมคติ (ideal market) ตลาดใกล้เคียงมากที่สุด เช่น โครงสร้างของตลาดข้าวเปลือกในประเทศไทย เป็นต้น ตามแบบจำลองของตลาดแข่งขันสมบูรณ์นั้น ในระยะยาวผู้ผลิตแต่ละรายจะมีกำไรปกติเท่านั้น เพราะถ้ารายใดมีกำไรเกินปกติจะชักนำให้มีผู้ผลิตรายใหม่ เข้ามาในตลาดมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้อุปทานสินค้าในตลาดมีมากขึ้น ส่งผลให้ราคาหรือรายรับเฉลี่ยลดลง และกำไรจะค่อย ๆ หดหายไปในที่สุด

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ Imperfect competitive market แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (monopolistic competition มีผู้ซื้อและผู้ขายเป็นจำนวนมาก และทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างมีอิสระเต็มที่ในการที่จะวางนโยบายการขายและการ ซื้อของตนโดยไม่กระทบกระเทือนคนอื่น แต่สินค้าที่ผลิตมีลักษณะ หรือมาตรฐานแตกต่างกันถือเป็นสินค้าอย่างเดียวกัน แต่ก็มีหลายตรา หลายยี่ห้อ การบรรจุหีบห่อ การโฆษณาต่างกัน เป็นเหตุให้ผู้ซื้อชอบหรือพึงใจในสินค้ายี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งโดยเฉพาะทำให้ผู้ขายสามารถกำหนดราคาสินค้าของตนได้ทั้ง ๆ ที่ผู้ขายในตลาดชนิดนี้ต้องแข่งขันกับผู้ขายรายอื่น เช่น สินค้าผงซักฟอก สบู่ ยาสีฟัน ฯลฯ

๒. ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) มีผู้ขายเพียงไม่กี่ราย และผู้ขายแต่ละรายจะขายสินค้าเป็นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับปริมาณสินค้าทั้งหมดในตลาด ถ้าหากว่าผู้ขายรายได้เปลี่ยนราคาหรือนโยบายการผลิตและการขายแล้วก็จะกระทบต่อผู้ผลิตรายอื่น ๆ เช่น บริษัทผู้ขายน้ำมันในประเทศไทยซึ่งมีเพียงไม่กี่ราย แต่ละบริษัทจะต้องวางนโยบายของตนให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทอื่น ๆ เพื่อที่จะดำเนินการค้าร่วมกันอย่างราบรื่น และผู้ขายทุกคนก็มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาและปริมาณสินค้าในตลาด ถ้าบริษัทใดเปลี่ยนนโยบายการขายย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อสินค้าชนิดนั้น ๆ ทั้งหมด เช่น ถ้าบริษัทใดบริษัทหนึ่งลดราคา สินค้าของคู่แข่งขัน ก็จะลดราคาลงด้วยเพื่อรักษาระดับการขายไว้

๓. ตลาดผูกขาด (Monopoly) ตลาดที่มีผู้ขายอยู่เพียงคนเดียว ทำให้ผู้ขายมีอิทธิพลเหนือราคาและปริมาณสินค้าอย่างสมบูรณ์ในการที่จะเพิ่มหรือลดราคาและควบคุมจำนวนขายทั้งหมดได้ตามต้องการ ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ใช้เงินลงทุนมาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กรายอื่น ๆ ไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ ตลาดประเภทนี้ ได้แก่ บริษัทผลิตเครื่องบิน เครื่องจักรกล หรือกิจการสาธารณูปโภค เช่น การเดินรถประจำทาง โรงงาน ยาสูบ ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

อ้างอิง : https://sites.google.com/site/taesexomo33/tlad-khaengkhan-smburn

ใบงานที่ ๒ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

คำสั่ง ให้นักเรียนบอกความหมาย ลักษณะ ข้อดี ข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ พร้อมยกเหตุผลประกอบให้ชัดเจน

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ หมายถึง

.....

.....

เฉลย ใบงานที่ ๒ ตลาดแข่งขันสมบูรณ์

ประเภทตลาด	ลักษณะสำคัญ	ข้อดี	ข้อเสีย
ตลาดแข่งขันสมบูรณ์			

คำสั่ง ให้นักเรียนบอกความหมาย ลักษณะ ข้อดี ข้อเสียของตลาดแข่งขันสมบูรณ์ พร้อมยกเหตุผลประกอบให้ชัดเจน

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ หมายถึง ตลาดที่มีจำนวนผู้ซื้อและผู้ขายจำนวนมาก สินค้าที่ทำการแข่งขันจะมีลักษณะคล้ายคลึงกัน คุณภาพไม่ต่างกัน ผู้ผลิตสามารถที่จะเข้าสู่ตลาดได้โดยง่าย และเคลื่อนย้ายทรัพยากรการผลิตและสินค้าได้โดยเสรี นอกจากนี้ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์

ประเภทตลาด	ลักษณะสำคัญ	ข้อดี	ข้อเสีย
ตลาดแข่งขันสมบูรณ์	๑. มีหน่วยผลิต หรือผู้ขายรายเล็ก ๆ จำนวนมากจนกระทั่งไม่มีรายใดมีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณและราคาในตลาด ผู้ขายแต่ละรายจึงเป็นผู้รับราคา คือ ต้องขายสินค้าตามราคาตลาดเท่านั้น ๒. สินค้า หรือบริการของผู้ผลิตแต่ละรายมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ จึงสามารถทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ นั่นคือ ถ้าผู้ขายรายใดขายสินค้าในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด ผู้บริโภคจะไม่ซื้อสินค้าจากผู้ขายรายนั้นเลย ๓. การเข้าและออกจากตลาดของผู้ผลิตแต่ละรายเป็นไปอย่างเสรี ไม่มีอุปสรรคหรือการกีดกัน ๔. การเคลื่อนย้ายทรัพยากรการผลิตและสินค้าเป็นไปอย่างเสรี สะดวกรวดเร็วและมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างน้อย ราคาสินค้าในแต่ละท้องที่จะมีแนวโน้มเท่ากัน ๕. ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์ ไม่ว่าด้านราคา ปริมาณ คุณภาพ แหล่งซื้อขาย ผู้ผลิตไม่สามารถที่จะขายของได้เกินราคาและได้กำไรเกินจากปกติ	➢ มีการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุด เพราะสินค้าที่ออกมามีลักษณะคล้ายกัน ถึงต้นทุนสูงก็ไม่สามารถขายในราคาที่สูงขึ้นได้ ➢ สินค้าทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ขายไม่สามารถขายของในราคาที่สูงเกินไปได้ หากขายเกินราคาก็จะไม่สามารถขายได้ ➢ ทำให้มีการแข่งขันกันในร้านที่ขายสินค้าชนิดเดียวกัน ทำให้เกิดความคิดสร้าง-สรรค์ในการเสนอขายของร้านนั้น ๆ ➢ ผู้ที่มีเงินสามารถเข้ามาทำการผลิตได้ เพราะว่าใช้ต้นทุนไม่สูงมากนัก	➢ มีการบริโภคอย่างสิ้นเปลืองเพราะสินค้าที่ซื้อมามีราคาถูก ทำให้ไม่เห็นคุณค่าของทรัพยากรที่ได้ใช้ เช่น ผักที่เน่าเสียในตู้เย็น ➢ ผู้ขายไม่สามารถกำหนดราคาเองได้ ถึงแม้ว่าจะมีต้นทุนสูง ก็ไม่สามารถกำหนดราคาสินค้าให้สูงได้ ทำให้ต้องขายสินค้าและบริการในราคาที่ได้กำไรน้อย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ เป็นตลาดที่ราคาและลักษณะสินค้ามีความแตกต่างกัน ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ต้องมีจำนวนมากก็สามารถขายสินค้าได้ ทำให้เกิดการผูกขาดในสินค้าประเภทนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายไม่มีความรู้เรื่องตลาดอย่างสมบูรณ์ ทำให้การกำหนดราคาในตลาดแตกต่างกัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนอธิบายลักษณะตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ได้ถูกต้องครอบคลุมสาระสำคัญ

๒. นักเรียนอธิบายลักษณะของสินค้าในตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ได้สมเหตุสมผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนแสดงความคิดเห็นเหตุผลที่ดีและไม่ดีในการเลือกซื้อขนมแต่ละยี่ห้อจากภาพที่กำหนดให้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. นักเรียนร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังนี้

๑) นักเรียนคิดว่าสินค้าชนิดใดมีความสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันของนักเรียน *(แนวคำตอบ : อาหาร เสื้อผ้า น้ำ ไฟฟ้า โทรศัพท์มือถือ)*

๒) จากสินค้าที่นักเรียนตอบมานั้น สินค้าใดที่มีผู้ผลิตหรือผู้ขายน้อยรายบ้าง *(แนวคำตอบ : น้ำ ไฟฟ้า)*

๓) นักเรียนคิดว่าประปา และไฟฟ้า อยู่ในตลาดรูปแบบใดและมีลักษณะการแข่งขันในตลาดอย่างไร *(แนวคำตอบ : อยู่ในตลาดประเภทแข่งขันไม่สมบูรณ์ และไม่มีคู่แข่งในการขายเพราะว่ามีผู้ผลิตเพียงผู้เดียว หรือผูกขาดสินค้า)*

๒. ครูสนทนาเพิ่มเติมเกี่ยวกับน้ำประปาและไฟฟ้า ที่นักเรียนใช้กันในชีวิตประจำวัน ถึงการประหยัดและช่วยกันใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด

๓. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่องตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูให้นักเรียนอภิปรายความรู้เก่าในคาบเรียนที่แล้วเรื่องตลาดแข่งขันสมบูรณ์

๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มแบบคละความสามารถ และให้นักเรียนศึกษาใบความรู้ที่ ๑ เรื่องตลาดแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ และให้นักเรียนศึกษาด้วยกันเป็นกลุ่ม

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๒. ภาพขนมหลากหลายยี่ห้อ (https://sites.google.com/site/runpuppyclub/a-r)

๓. กระดานดำ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ รายวิชาสังคมศึกษา	เวลา ๑ ชั่วโมง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
	จากนั้นนักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงลักษณะของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ๓. ครูแจกใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ และให้นักเรียนช่วยกันระดมสมองวิเคราะห์เพื่อตอบคำถามในเรื่องลักษณะของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ *(มีลักษณะสำคัญ ๓ ประเภทคือ ๑. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด ๒. ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย ๓. ตลาดผูกขาด ฯลฯ)* (Obj. ๑) และข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอถึงข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ที่แต่ละกลุ่มช่วยกันระดมสมอง *(ประชาชนมีอิสระในการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพที่สุด และตรงความตรงต้องการในการบริโภค)* (Obj. ๓) ๕. ครูให้นักเรียนกลุ่มละ ๒ คนออกมาเขียนชื่อชนิดสินค้าของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์บนกระดานดำ และสุ่มนักเรียนอธิบายลักษณะสำคัญของสินค้าชนิดนั้น *(ไฟฟ้า เป็นสินค้าที่ผูกขาดแท้จริง ที่มีเจ้าของการผลิตเพียงผู้เดียว ฯลฯ)* (Obj. ๒) ๖. ครูนำภาพขนมหลากหลายยี่ห้อให้นักเรียนดู และให้นักเรียนแต่ละคนแสดงความคิดเห็นเหตุผลที่ดีและไม่ดีในการเลือกซื้อขนมแต่ละยี่ห้อ ในภาพข้างต้น *(เลือกยี่ห้อ ฮานามิ เพราะว่าอร่อย มีกลิ่นและรสกุ้ง แต่บริโภคมาก ๆ อาจจะทำให้ไม่อยากรับประทานอาหารจานหลักทำให้ไม่ได้รับสารอาหารครบในแต่ละวัน)* (Obj.๔)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ภาพขนมหลากหลายยี่ห้อ

(ที่มา : https://sites.google.com/site/runpuppyclub/a-r)

ขั้นสรุปความคิดรวบยอด

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับลักษณะตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

๒. ครูร่วมสรุปกับนักเรียนเรื่องตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ดังนี้ ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์พบได้ทั่วไป เป็นตลาดที่ราคาและลักษณะสินค้ามีความแตกต่างกัน ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ต้องมีจำนวนมากก็สามารถขายสินค้าได้ ทำให้เกิดการผูกขาดในสินค้าประเภทนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายไม่มีความรู้เรื่องตลาดอย่างสมบูรณ์ ทำให้การกำหนดราคาในตลาดแตกต่างกัน

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การอธิบายลักษณะตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ๒. การบอกชนิดของสินค้าในตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	- การตอบคำถาม - การทำใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	- คำถาม - ใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	**ดี :** บอกและอธิบายได้ถูกต้องครอบคลุมสาระสำคัญ ตรงตามเนื้อหา ชัดเจน ครบถ้วน **พอใช้ :** บอกและอธิบายได้ถูกต้องครอบคลุมสาระสำคัญ ตรงตามเนื้อหา **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกและอธิบายเนื้อหา
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	- การตอบคำถาม - การวิเคราะห์ข้อดีข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ - การนำเสนอข้อดีข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	- คำถาม - ใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	**ดี :** วิเคราะห์และนำเสนอข้อดีข้อเสียอย่างละ ๒ ข้อขึ้นไปได้อย่างถูกต้องชัดเจนอย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์และนำเสนอข้อดีข้อเสียอย่างละ ๑ ข้อขึ้นไปได้อย่างถูกต้อง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์และนำเสนอข้อดีข้อเสียได้
ด้านคุณลักษณะ การแสดงความคิดเห็นเหตุผลที่ดีและไม่ดีในการเลือกซื้อขนมแต่ละยี่ห้อจากภาพที่กำหนดให้	- การแสดงความคิดเห็นเหตุผลที่ดีและไม่ดีจากการเลือกซื้อขนม	- ภาพขนมหลากหลายยี่ห้อ	**ดี :** แสดงความคิดเห็นเหตุผลที่ดีและไม่ดีได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** แสดงถึงความสำคัญในการบริโภคของแต่ละชนิดได้ **ปรับปรุง :** ไม่มีส่วนร่วมกับการแสดงความคิดเห็นใด ๆ

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๑
เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

ตลาดแข่งขันสมบูรณ์ Perfectly competitive market

ตลาดสินค้า หรือบริการประเภทหนึ่งที่มีลักษณะดังนี้ คือ

๑. มีหน่วยผลิตหรือผู้ขายรายเล็ก ๆ จำนวนมากจนกระทั่งไม่มีรายใดมีอิทธิพลต่อการกำหนดปริมาณและราคาในตลาด ผู้ขายแต่ละรายจึงเป็นผู้รับราคา (price taker) คือ ต้องขายสินค้าตามราคาตลาดเท่านั้น

๒. สินค้า หรือบริการของผู้ผลิตแต่ละรายมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ จึงสามารถทดแทนกันได้อย่างสมบูรณ์ นั่นคือ ถ้าผู้ขายรายใดขายสินค้าในราคาที่สูงกว่าราคาตลาด ผู้บริโภคจะไม่ซื้อสินค้าจากผู้ขายรายนั้น

๓. การเข้าและออกจากตลาดของผู้ผลิตแต่ละรายเป็นไปอย่างเสรี ไม่มีอุปสรรค หรือการกีดกัน

๔. การเคลื่อนย้ายทรัพยากรการผลิตและสินค้าเป็นไปอย่างเสรี สะดวกรวดเร็ว และมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างน้อย ราคาสินค้าในแต่ละท้องที่จะมีแนวโน้มเท่ากัน

๕. ผู้ซื้อและผู้ขายมีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารอย่างสมบูรณ์ (ราคา ปริมาณ คุณภาพ แหล่งซื้อขาย)

ตลาดประเภทนี้มีอยู่น้อยมากในโลกแห่งความเป็นจริง อาจกล่าวได้ว่าเป็นตลาดในอุดมคติ (ideal market) ตลาดใกล้เคียงมากที่สุด เช่น โครงสร้างของตลาดข้าวเปลือกในประเทศไทย เป็นต้น ตามแบบจำลองของตลาดแข่งขันสมบูรณ์นั้น ในระยะยาวผู้ผลิตแต่ละรายจะมีกำไรปกติเท่านั้น เพราะถ้ารายใดมีกำไรเกินปกติจะชักนำให้มีผู้ผลิตรายใหม่ เข้ามาในตลาดมากขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้อุปทานสินค้าในตลาดมีมากขึ้น ส่งผลให้ราคาหรือรายรับเฉลี่ยลดลง และกำไรจะค่อย ๆ หดหายไปในที่สุด

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ Imperfect competitive market

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

๑. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด (Monopolistic competition) ตลาดประเภทนี้มีลักษณะที่สำคัญ คือ มีผู้ซื้อและผู้ขายเป็นจำนวนมาก และทั้งผู้ซื้อและผู้ขายต่างมีอิสระเต็มที่ในการที่จะวางนโยบายการขายและการซื้อของตนโดยไม่กระทบกระเทือนคนอื่น แต่สินค้าที่ผลิตมีลักษณะ หรือมาตรฐานแตกต่างกันถือเป็นสินค้าอย่างเดียวกัน แต่ก็มีหลายตรา หลายยี่ห้อ การบรรจุหีบห่อ การโฆษณาต่างกัน เป็นเหตุให้ผู้ซื้อชอบหรือพึงใจในสินค้ายี่ห้อใดยี่ห้อหนึ่งโดยเฉพาะทำให้ ผู้ขายสามารถกำหนดราคาสินค้าของตนได้ทั้ง ๆ ที่ผู้ขายในตลาดชนิดนี้ต้องแข่งขันกับผู้ขายรายอื่น เช่น สินค้าผงซักฟอก สบู่ ยาสีฟัน ฯลฯ

๒. ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย (Oligopoly) ตลาดประเภทนี้จะมีผู้ขายเพียงไม่กี่ราย และผู้ขายแต่ละรายจะขายสินค้าเป็นจำนวนมาก เมื่อเทียบกับปริมาณสินค้าทั้งหมดในตลาด ถ้าหากว่าผู้ขายรายใดเปลี่ยนราคาหรือนโยบายการผลิตและการขายแล้วก็จะกระทบกระเทือนต่อผู้ผลิตรายอื่น ๆ เช่น บริษัทผู้ขายน้ำมันในประเทศไทยซึ่งมีเพียงไม่กี่ราย ผู้ขายแต่ละบริษัทจะต้องวางนโยบายของตนให้สอดคล้องกับนโยบายของบริษัทอื่น ๆ เพื่อที่จะดำเนินการค้าร่วมกันอย่างราบรื่น และผู้ขายทุกคนก็มีอิทธิพลต่อการกำหนดราคาและปริมาณสินค้าในตลาด ถ้าบริษัทใดเปลี่ยนนโยบายการขายย่อมมีผลกระทบกระเทือนต่อสินค้าชนิดนั้น ๆ ทั้ง หมด เช่น ถ้าบริษัทใดบริษัทหนึ่งลดราคา สินค้าของคู่แข่งขัน ก็จะลดราคาลงด้วยเพื่อรักษาระดับการขายไว้

๓. ตลาดผูกขาด (Monopoly) ตลาดที่มีผู้ขายอยู่เพียงคนเดียว ทำให้ผู้ขายมีอิทธิพลเหนือราคาและปริมาณสินค้าอย่างสมบูรณ์ในการที่จะเพิ่มหรือลดราคาและควบคุมจำนวนขายทั้งหมดได้ตามต้องการ ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ใช้เงินลงทุนมาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กรายอื่น ๆ ไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ ตลาดประเภทนี้ ได้แก่ บริษัทผลิตเครื่องบิน เครื่องจักรกล หรือกิจการสาธารณูปโภค เช่น การเดินรถประจำทาง โรงงาน ยาสูบ ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น

อ้างอิง : https://sites.google.com/site/taesexomo33/tlad-khaengkhan-smburn

ใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนบอกความหมาย ลักษณะ ข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ พร้อมยกเหตุผลประกอบให้ชัดเจน

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ หมายถึง .....
.....
.....

ประเภทตลาด	ลักษณะสำคัญ	ข้อดี	ข้อเสีย
ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์			

เฉลย ใบงานที่ ๓ เรื่อง ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์

คำสั่ง ให้นักเรียนบอกความหมาย ลักษณะ ข้อดีและข้อเสียของตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ พร้อมยกเหตุผลประกอบให้ชัดเจน

ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ หมายถึง ตลาดที่ราคาและลักษณะสินค้ามีความแตกต่างกัน ผู้ซื้อและผู้ขายไม่ต้องมีจำนวนมากก็สามารถขายสินค้าได้ ทำให้เกิดการผูกขาดในสินค้าประเภทนั้น ผู้ซื้อและผู้ขายไม่มีความรู้เรื่องตลาดอย่างสมบูรณ์ ทำให้การกำหนดราคาในตลาดแตกต่างกัน

ประเภทตลาด	ลักษณะสำคัญ	ข้อดี	ข้อเสีย
ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์	**๑. ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด** มีผู้ซื้อและผู้ขายเป็นจำนวนมาก มีอิสระเต็มที่ในการขายและการซื้อ สินค้าที่ผลิตจะมีให้เลือกหลากหลายยี่ห้อ เป็นเหตุจูงใจให้คนอยากซื้อสินค้าและบริการ เช่น ผงซักฟอก สบู่ น้ำยาสระผม เป็นต้น **๒. ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย** จะมีผู้ขายเพียงไม่กี่ราย แต่ละรายขายสินค้าเป็นจำนวนมาก ถ้าหากว่าผู้ขายรายใดเปลี่ยนราคา หรือนโยบายการผลิตและการขายแล้วก็จะกระทบกระเทือนต่อผู้ผลิตรายอื่น เช่น น้ำอัดลม เครือข่ายมือถือ ปั๊มน้ำมัน เป็นต้น **๓. ตลาดผูกขาด** ตลาดที่มีผู้ขายอยู่เพียงรายเดียว ทำให้ผู้ขายมีอิทธิพลเหนือราคาและปริมาณสินค้าอย่างสมบูรณ์ ส่วนมากจะเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ใช้เงินลงทุนมาก มีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ธุรกิจขนาดเล็กรายอื่น ๆ ไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ ตลาดประเภทนี้ ได้แก่ บริษัทผลิตเครื่องบิน เครื่องจักรกล หรือกิจการสาธารณูปโภค เช่น การเดินรถประจำทาง โรงงาน ยาสูบ ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ เป็นต้น	➢ ประชาชนมีอิสระในการเลือกซื้อสินค้าที่มีคุณภาพที่สุด และตรงตามความต้องการการบริโภค ➢ เกิดการแข่งขันกันในการผลิตสินค้าและบริการ ยี่ห้อต่าง ๆ จะต้องผลิตสินค้าให้มีคุณภาพและทำให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อหวังกำไร ทำให้ผู้บริโภคได้ของที่ดีและมีคุณภาพ ➢ สินค้าที่เป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ประชาชนจะได้บริโภคสินค้าในราคาที่ไม่สูง เพราะว่าผู้ที่ควบคุมดูแลคือรัฐบาล	➢ สินค้าบางชนิดมีผู้ผลิตน้อยราย ทำให้เกิดการผูกขาดสินค้าและราคาจะสูงขึ้น จึงทำให้เกิดความไม่เป็นธรรมทางราคา แต่ผู้บริโภคไม่มีทางเลือกในการซื้อ ➢ มีการผลิตที่มากเกินความจำเป็น เพราะผู้ผลิตสามารถที่จะเข้ามาสู่ในกระบวนการผลิตได้ไม่อยากในสินค้าบางประเภท ทำให้เกิดการใช้ทรัพยากรจำนวนมากในการผลิต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ (Demand)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

อุปสงค์ หมายถึง ความต้องการของผู้บริโภคที่จะซื้อสินค้าและบริการในราคาที่กำหนด ณ ระยะเวลาหนึ่งและสามารถซื้อสินค้าและบริการนั้น ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนบอกความหมายของอุปสงค์ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนอธิบายกฎของอุปสงค์ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนนำเสนอสถานการณ์การซื้อสินค้าและบริการโดยมีปัจจัยในการซื้อได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล

๒. นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการตามกฎของอุปสงค์ได้ถูกต้องมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนตัดสินใจและเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูนำภาพน้ำชาเขียว ๒ ยี่ห้อ และมีรายละเอียดของน้ำชาเขียวแต่ละยี่ห้อให้นักเรียนได้ดูและพิจารณาน้ำชาเขียวแต่ละยี่ห้อ และให้นักเรียนร่วมตอบคำถามในประเด็นดังนี้

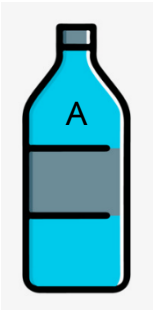

น้ำชาเขียวยี่ห้อ A

- ปริมาณ ๕๐๐ มิลลิลิตร
- พลังงาน ๑๐๐ กิโลแคลอรี่
- สารสำคัญ : กรดอะมิโน วิตามัน B, C, E
- ประโยชน์ : กระตุ้นการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง ส่งผลให้ร่างกายรู้สึกกระปรี้กระเปร่าและต้านอนุมูลอิสระ
- ราคา ๑๕ บาท/ ขวด

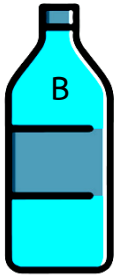

น้ำชาเขียวยี่ห้อ B

- ปริมาณ ๕๐๐ มิลลิลิตร
- พลังงาน ๑๐๐ กิโลแคลอรี่
- สารสำคัญ : กรดอะมิโน วิตามัน B, C, E
- ประโยชน์ : กระตุ้นการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง ส่งผลให้ร่างกายรู้สึกกระปรี้กระเปร่าและต้านอนุมูลอิสระ
- ราคา ๒๐ บาท/ ขวด

๑) นักเรียนจะเลือกซื้อน้ำชาเขียวยี่ห้อไหน เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : น้ำชาเขียวยี่ห้อ A เพราะว่ามีรายละเอียดเหมือนกันแต่ราคาถูกว่าน้ำชาเขียว*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพน้ำชาเขียว ๒ ยี่ห้อ และรายละเอียด

๒. ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปสงค์ (Demand)

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ (Demand)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ยี่ห้อ B) ๒) นักเรียนคิดว่าราคามีผลต่อผู้บริโภคอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้ผู้บริโภคอยากซื้อสินค้านั้น ๆ เพราะว่ามีราคาถูก (เงินเท่าเดิมแต่ซื้อของได้มากขึ้น) และเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าชนิดเดียวกัน ทำให้มีการตัดสินใจในการซื้อได้ง่ายขึ้น)* ๓) ดังนั้นราคาส่งผลต่อผู้บริโภคอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้อยากซื้อ ต้องการซื้อ มีปริมาณความต้องการซื้อ ฯลฯ)* ๒. ครูสนทนาจากคำถามข้างต้น เชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง อุปสงค์ **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูแจกใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปสงค์ ให้กับนักเรียนทุกคน และให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งให้อภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงอุปสงค์ กฎของอุปสงค์ และปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุปสงค์ ๒. ครูให้นักเรียนจับคู่กันและทบทวน เรื่อง ความหมายของอุปสงค์และกฎของอุปสงค์ จากนั้นครูสุ่มให้นักเรียนแต่ละคู่ตอบคำถาม ในประเด็นคำถามดังนี้ ๑) อุปสงค์คืออะไร *(แนวคำตอบ : ปริมาณความต้องการซื้อสินค้าและบริการ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง และสามารถซื้อสินค้าและบริการได้)* (Obj.๑) ๒) กฎของอุปสงค์คืออะไร *(แนวคำตอบ : ราคาสินค้าและบริการสูงขึ้น การซื้อจะลดลง ราคาสินค้าและบริการลดลง การซื้อจะเพิ่มขึ้นเมื่อปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลนั้น)* (Obj. ๒) ๓) นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดที่ส่งต่ออุปสงค์มากที่สุด ในความคิดของนักเรียน *(แนวคำตอบ : ราคาของสินค้าและบริการนั้น ๆ เพราะว่าถ้าผู้บริโภคเห็นว่าราคาถูกก็จะมีความอยากซื้อมากขึ้น (รู้สึกได้ซื้อของคุ้มราคา) เช่น สินค้า หรือบริการลด ๕๐% หรือสินค้า ๑ แถม ๑ ถึงแม้ว่าจะเป็นสินค้าที่ไม่ได้ถูกใจ หรือต้องการใช้)* (Obj. ๔)	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์** (Demand) **รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “จะซื้อหรือไม่” โดยให้นักเรียนแต่ละคู่กำหนดสถานการณ์การซื้อสินค้าในท้องตลาด โดยมีปัจจัยสนับสนุนการซื้อหรือไม่ซื้ออย่างไร เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ตัวอย่างสถานการณ์ อากาศร้อนมาก ที่บ้านไม่มีเครื่องปรับอากาศ และที่ห้างสรรพสินค้ามีจัดโปรโมชั่นลดราคาเครื่องปรับอากาศ)* (Obj. ๓) ๔. ให้นักเรียนออกมานำเสนอสถานการณ์หน้าชั้นเรียน โดยครูสุ่มนักเรียนให้ตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งบอกถึงเหตุผลในการเลือกซื้อสินค้าและบริการนั้น *(แนวคำตอบ : ซื้อเพราะว่าอากาศร้อน และเครื่องปรับอากาศก็มีราคาถูก ทำให้มีความต้องการซื้อมากขึ้น หรือมีผลทำให้เกิดอุปสงค์ของเครื่องปรับอากาศนั้นสูงขึ้น การเลือกซื้อเครื่องปรับอากาศค่อนข้างเหมาะสมเนื่องจากอากาศร้อน และเป็นช่วงที่เครื่องปรับอากาศลดราคาลง)* (Obj. ๔), (Obj. ๕) ๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปกิจกรรมและสถานการณ์ที่นักเรียนได้คิดว่ามีปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ของสินค้าและบริการหลาย ๆ ชนิด ๖. ครูแจกใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ และให้นักเรียนทำด้วยตนเองโดยให้เหตุผลประกอบว่าอุปสงค์เพิ่มขึ้นหรือลดลง พร้อมให้เหตุผลประกอบโดยชัดเจน *(แนวคำตอบ : ตัวอย่างคำถามและคำตอบ คนไทยเห่อกาแฟสดมากขึ้น อุปสงค์ของกาแฟสดมีการเปลี่ยนแปลง คือ “เพิ่มขึ้น” เพราะว่ากาแฟสดเป็นที่นิยมในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้การซื้อกาแฟสดนั้นเพิ่มขึ้น ทำให้อุปสงค์ของกาแฟสดนั้นเพิ่มขึ้น)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูถามตอบนักเรียนเกี่ยวกับความหมายอุปสงค์ กฎของอุปสงค์ และปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ เพื่อสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน	

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์** (Demand) **รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน เรื่อง อุปสงค์ ว่ามนุษย์มักเลือกใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นเมื่อสินค้ามีราคาลดลง ปริมาณผู้ซื้อสินค้าจะมีจำนวนมากขึ้น และหากราคาสินค้าสูงขึ้น ปริมาณผู้ซื้อสินค้าจะมีจำนวนลดลง	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การบอกความหมายของอุปสงค์ ๒. การอธิบายกฎของอุปสงค์	- การตอบคำถาม - การทำใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์	- คำถาม - ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์	**ดี :** บอกและอธิบายได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามเนื้อหาอย่างชัดเจนและเข้าใจ **พอใช้ :** บอกและอธิบายได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามเนื้อหาได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกและอธิบายได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. การนำเสนอสถานการณ์การซื้อสินค้าและบริการโดยมีปัจจัยในการซื้อ ๒. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการตามกฎของอุปสงค์	- การตอบคำถาม - การนำเสนอสถานการณ์การซื้อสินค้าและบริการ - การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการซื้อสินค้าและบริการตามกฎของอุปสงค์	- คำถาม - กิจกรรม “จะซื้อหรือไม่”	**ดี :** วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกซื้อสินค้าและบริการได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยต่าง ๆ ได้
ด้านคุณลักษณะ การตัดสินใจและเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล	- การตอบคำถาม - การนำเสนอสถานการณ์การซื้อสินค้าและบริการ	- คำถาม - กิจกรรม “จะซื้อหรือไม่”	**ดี :** ตัดสินใจและเลือกซื้อสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** ตัดสินใจและเลือกซื้อสินค้าและบริการได้แต่ไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถเลือกสินค้าได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ภาพน้ำชาเขียว ๒ ยี่ห้อ และรายละเอียด

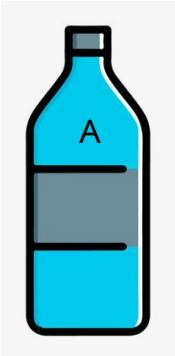

น้ำชาเขียวยี่ห้อ A

- ปริมาณ ๕๐๐ มิลลิลิตร
- พลังงาน ๑๐๐ กิโลแคลอรี่
- สารสำคัญ : กรดอะมิโน วิตามัน B, C, E
- ประโยชน์ : กระตุ้นการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง ส่งผลให้ร่างกายรู้สึกกระปรี้กระเปร่า และต้านอนุมูลอิสระ
- ราคา ๑๕ บาท/ ขวด

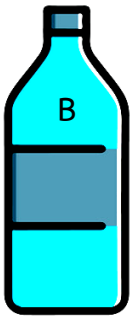

น้ำชาเขียวยี่ห้อ B

- ปริมาณ ๕๐๐ มิลลิลิตร
- พลังงาน ๑๐๐ กิโลแคลอรี่
- สารสำคัญ : กรดอะมิโน วิตามัน B, C, E
- ประโยชน์ : กระตุ้นการทำงานของระบบประสาทส่วนกลาง ส่งผลให้ร่างกายรู้สึกกระปรี้กระเปร่า และต้านอนุมูลอิสระ
- ราคา ๒๐ บาท/ ขวด

ใบความรู้ที่ ๒
เรื่อง อุปสงค์ (Demand)

อุปสงค์ (Demand) หมายถึง ความต้องการของผู้บริโภคที่จะซื้อสินค้าและบริการในราคาที่กำหนด ณ ระยะเวลาหนึ่งและสามารถซื้อสินค้าและบริการนั้น ๆ

กฎของอุปสงค์ (Law of Demand)

เมื่อราคาสินค้าและบริการ**สูงขึ้น** ความต้องการ**ซื้อ**สินค้าและบริการจะ**น้อยลง** P↑ → Q↓
เมื่อราคาสินค้าและบริการ**ลดลง** ความต้องการ**ซื้อ**สินค้าและบริการจะ**สูงขึ้น** P↓ → Q↑

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์

การที่ผู้บริโภคจะทำการซื้อสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในขณะใดขณะหนึ่งเป็นจำนวนเท่าใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

๑. ราคาสินค้าและบริการ ราคาของสินค้าและบริการ ราคาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้ผู้บริโภคต้องการซื้อสินค้าและบริการนั้น

๒. รายได้ของผู้บริโภค ผู้บริโภคที่มีรายได้มากขึ้น จะซื้อของเพิ่มขึ้นทั้งของที่จำเป็นและของที่ไม่จำเป็นมากขึ้น การที่มีรายได้เพิ่มขึ้นอาจทำให้เงินผู้บริโภคสามารถใช้ซื้อของในปริมาณที่มากขึ้นตามไปด้วย

๓. รสนิยมของผู้บริโภค รสนิยมของผู้บริโภคมีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อย ๆ ตามเวลา ทำให้เกิดการซื้อของที่เกิดจากความนิยมที่เกิดขึ้นจากแฟชันที่เปลี่ยนแปลงไป ทำให้มีการซื้อเพิ่มขึ้นในสินค้าบางประเภท

๔. ราคาสินค้า หรือบริการอื่น ๆ ที่ต้องใช้ร่วมกันหรือแทนกันได้ การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องจะมีผลต่อปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคต้องการจะซื้อ ขึ้นอยู่กับว่าสินค้าชนิดนั้นใช้ทดแทนกันได้หรือเป็นสินค้าที่ต้องใช้ร่วมกัน ถ้าสินค้านี้ทดแทนกันได้ เมื่อสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาสูงขึ้นก็จะทำให้ปริมาณขายของสินค้าอีกชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้น เช่น เนื้อวัวแพงขึ้นจะทำให้เนื้อไก่ขายได้เพิ่มขึ้น (ใช้เนื้อไก่ทำอาหารแทน) เป็นต้น

๕. ฤดูกาล โดยปกติทั่วไปการเปลี่ยนแปลงในฤดูกาลส่งผลให้ปริมาณการซื้อสินค้าและบริการเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ฤดูร้อนปริมาณการซื้อพัดลม เครื่องปรับอากาศ จะเพิ่มมากขึ้นกว่าฤดูกาลอื่น ๆ หรือหากเข้าฤดูหนาว เครื่องนุ่งห่มกันหนาวก็จะมีปริมาณการซื้อที่เพิ่มขึ้น เป็นต้น

๖. ขนาดของประชากรทั้งหมด โดยปกติทั่วไป เมื่อประชากรมีจำนวนเพิ่มขึ้น ความต้องการในสินค้าและบริการก็จะสูงตามไปด้วย โดยมีเงื่อนไขกำกับในประเด็นดังกล่าวก็คือ ในประชากรเหล่านี้จะต้องมีอำนาจซื้อ (purchasing power) เพิ่มขึ้นด้วย

๗. การคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้า การคาดการณ์เกี่ยวกับราคาสินค้าหรือบริการ ซึ่งส่งผลต่อปริมาณความต้องการซื้อในปัจจุบัน เช่น ถ้าคาดการณ์ว่าราคาน้ำตาล หรือข้าวสารจะเพิ่มขึ้น ประชาชนจะซื้อเก็บไว้ใช้ ทำให้ปริมาณความต้องการซื้อในปัจจุบันเพิ่มขึ้น

๘. การโฆษณา มีความสำคัญมากในปัจจุบัน เป็นแรงจูงใจให้ผู้บริโภคมีความต้องการซื้อสินค้า หรือบริการมากขึ้น

๙. ปัจจัยอื่น ๆ เช่น นโยบายของรัฐ การประชาสัมพันธ์ อัตราดอกเบี้ย การเก็บภาษีของรัฐ เป็นต้น ซึ่งมีอิทธิพลต่อการปริมาณความต้องการซื้อให้เพิ่มขึ้น หรือลดลงได้

ที่มา : https://bit.ly/2UVIaDD, https://bit.ly/2GH6PDk

ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของราคาอุปสงค์ พร้อมให้เหตุผลถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาของอุปสงค์

สถานการณ์	การเปลี่ยนแปลงราคาอุปสงค์ (เพิ่มขึ้น/ลดลง)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปลงราคาอุปสงค์
๑. “คนไทยเห่อกาแฟสดมากขึ้น”	อุปสงค์ของกาแฟสด มีการเปลี่ยนแปลง คือ	....
๒. “ปตท.-บางจาก ลดราคาน้ำมันเบนซิน ๔๐ สต. มีผล ๑๐ ก.ย. ๖๒”	อุปสงค์ของน้ำมันเบนซิน มีการเปลี่ยนแปลง คือ	....
๓. “ช่วงเดือนเมษายน มีทุเรียนออกจำหน่ายในตลาดจำนวนมาก”	อุปสงค์ของทุเรียน มีการเปลี่ยนแปลง คือ	....
๔. “คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่ำลงกว่าปีที่ผ่านมา”	อุปสงค์ของสินค้าต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลง คือ	....
๕. “เนื้อหมูขึ้นราคาอย่างรวดเร็ว”	อุปสงค์ของเนื้อไก่และเนื้อสัตว์อื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลง คือ	....
๖. “กางเกงยีนส์ขาสั้นวัยรุ่นชอบ”	อุปสงค์กางเกงยีนส์ขาสั้น มีการเปลี่ยนแปลง คือ	....

เฉลย ใบงานที่ ๔ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์

คำสั่ง ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของราคาอุปสงค์ พร้อมให้เหตุผลถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาของอุปสงค์

สถานการณ์	การเปลี่ยนแปลง ราคาอุปสงค์ (เพิ่มขึ้น/ลดลง)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปลงราคาอุปสงค์
๑. “คนไทยเห่อกาแฟสดมากขึ้น”	อุปสงค์ของกาแฟสดมีการเปลี่ยนแปลง คือ .....เพิ่มขึ้น.....	เพราะว่ากาแฟสดเป็นที่นิยมในประเทศไทยมากขึ้น ทำให้การซื้อกาแฟสดนั้นเพิ่มขึ้น ทำให้อุปสงค์ของกาแฟสดนั้นเพิ่มขึ้น
๒. “ปตท.-บางจาก ลดราคาน้ำมันเบนซิน ๔๐ สต. มีผล ๑๐ ก.ย. ๖๒”	อุปสงค์ของน้ำมันเบนซินมีการเปลี่ยนแปลงคือ .....เพิ่มขึ้.....	ตั้งแต่วันที่ ๑๐ ก.ย. ๖๒ ราคาน้ำมันเบนซินจะลดราคาลง ทำให้ความต้องการซื้อน้ำมันเบนซินเพิ่มขึ้น
๓. “ช่วงเดือนเมษายน มีทุเรียนออกจำหน่ายในตลาดจำนวนมาก”	อุปสงค์ของทุเรียนมีการเปลี่ยนแปลง คือ .....เพิ่มขึ้น.....	เนื่องจากทุเรียนมีมากในตลาด อาจส่งผลให้ราคาทุเรียนไม่สูงขึ้น ทำให้ทุเรียนขายดีขึ้น อุปสงค์ของทุเรียนจะเพิ่มขึ้น
๔. “คนไทยมีรายได้เฉลี่ยต่ำหัวต่ำลงกว่าปีที่ผ่านมา”	อุปสงค์ของสินค้าต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลง คือ .....ลดลง.....	ผู้บริโภคมีรายได้ลดลง ทำให้มีอำนาจในการซื้อลดลง อุปสงค์ในสินค้าและบริการจะลดลงด้วย
๕. “เนื้อหมูขึ้นราคาอย่างรวดเร็ว”	อุปสงค์ของเนื้อไก่และเนื้อสัตว์อื่น ๆ มีการเปลี่ยนแปลง คือ .....ลดลง.....	อุปสงค์ของเนื้อหมูจะลดลง เนื่องจากราคาของเนื้อหมูแพงขึ้น และผู้บริโภคสามารถเลือกเนื้อสัตว์อื่นทดแทนเนื้อหมูได้
๖. “กางเกงยีนส์ขาสั้นวัยรุ่นชอบ”	อุปสงค์กางเกงยีนส์ขาสั้น มีการเปลี่ยนแปลง คือ .....เพิ่มขึ้น.....	อุปสงค์ของกางเกงยีนส์ขาสั้น จะเพิ่มมากขึ้น สาเหตุมาจากแฟชั่นที่กำลังฮิตในหมู่วัยรุ่น ถึงแม้ว่าราคาจะสูงก็จะมีการซื้อเกิดขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อุปทาน (Supply)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

อุปทาน หมายถึง ความต้องการของผู้ขายที่จะขายสินค้าและบริการในราคาที่กำหนด ณ ระยะเวลาหนึ่งและสามารถขายสินค้าและบริการนั้น ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนบอกความหมายของอุปทานได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนอธิบายกฎของอุปทานได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนนำเสนอสถานการณ์การขายสินค้าและบริการโดยมีปัจจัยในการซื้อได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล

๒. นักเรียนวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขายสินค้าและบริการตามกฎของอุปทานได้ถูกต้องมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนตัดสินใจและเลือกขายสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนดูวีดิทัศน์ “ของกินเล่น ทำขาย กำไรเร็ว” เป็นวีดิทัศน์เกี่ยวกับสินค้าประเภทอาการที่เป็นที่นิยมในตลาดและขายดีได้กำไรมาก จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในประเด็นดังนี้

ดูเลย!! 20 ของกินเล่น ทำขาย กำไรเร็ว

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=tfu23vj5dtY

๑) ทำไมสินค้าจากวีดิทัศน์ถึงขายดีได้กำไรเร็ว *(แนวคำตอบ : เป็นสินค้าที่มีราคาไม่สูงมากนักและเป็นอาหารที่มีความจำเป็นต่อชีวิต ทำให้ผู้คนส่วนใหญ่เห็นแล้วซื้อบริโภค)*

๒) ถ้าคนนิยมบริโภคเพิ่มขึ้น จะส่งผลต่อตลาดอย่างไร *(แนวคำตอบ : ของขายได้เยอะขึ้น ผู้ขายมีจำนวนมากขึ้น เพราะว่ามีคนซื้อเป็นจำนวนมาก และผู้ขายก็ได้กำไรที่เร็ว ทำให้แนวโน้มผู้ผลิตมีมากขึ้น)*

๒. ครูเชื่อมโยงจากวีดิทัศน์และการถามตอบเพื่อเข้าสู่บทเรียนเรื่อง อุปทาน โดยกล่าวถึงผู้ผลิต หรือผู้ขายสินค้าและบริการเป็นหลัก

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง ๒๐ ของกินเล่น ทำขาย กำไรเร็ว (https://www.youtube.com/watch?v=tfu23vj5dtY)

๒. ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง อุปทาน (Supply)

๓. ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อุปทาน (Supply)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูแจกใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปทาน (Supply) ให้กับนักเรียน ทุกคน และให้นักเรียนศึกษา พร้อมทั้งอภิปรายร่วมกันในชั้นเรียนเพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงอุปทาน กฎของอุปทาน และปัจจัยที่ก่อให้เกิดอุปทาน ๒. ให้นักเรียนจับคู่กันและทบทวนเรื่องของความหมายของอุปทานและกฎของอุปทาน จากนั้นครูสุ่มให้นักเรียนแต่ละคู่ตอบคำถาม ในประเด็นคำถามดังนี้ ๑) อุปทานคืออะไร *(แนวคำตอบ : ปริมาณความต้องการของผู้ขายที่จะขายสินค้าและบริการในราคาที่กำหนด ณ ระยะเวลาหนึ่งและสามารถขายสินค้าและบริการนั้น ๆ)* (Obj. ๑) ๒) กฎของอุปทานคืออะไร *(แนวคำตอบ : ปริมาณอุปทาน มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับราคา เมื่อปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลนั้นคงที่ กล่าวคือ เมื่อราคาสินค้าเพิ่มสูงขึ้น ผู้ขายมีแนวโน้มที่จะต้องการขายสินค้ามากขึ้น)* (Obj. ๒) ๓) นักเรียนคิดว่าปัจจัยใดที่ส่งต่ออุปทานมากที่สุด ในความคิดของนักเรียน *(แนวคำตอบ : ต้นทุนของสินค้าและบริการนั้น ๆ เพราะว่าถ้าต้นทุนการผลิตเป็นของที่มีราคาไม่สูงมากนัก และสามารถขายได้ในราคาที่ดี ได้กำไร ผู้ผลิตหรือผู้ขายก็จะนำมาขาย)* (Obj. ๔) ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “จะขายหรือไม่” โดยให้นักเรียนแต่ละคู่คิดสถานการณ์การขายสินค้าในท้องตลาด โดยมีปัจจัยสนับสนุนการขายหรือไม่ขายอย่างไร เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ตัวอย่างสถานการณ์ทุเรียนราคาขึ้นในช่วงนี้ และหลายคนก็ชื่นชอบในทุเรียนมาก เป็นที่นิยมในตลาด)* (Obj. ๓) ๔. ให้นักเรียนออกมานำเสนอสถานการณ์หน้าชั้นเรียน โดยครูสุ่มนักเรียนให้ตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดขึ้น พร้อมทั้งบอกถึง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง อุปทาน (Supply)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	เหตุผลในการเลือกที่จะขายสินค้าและบริการนั้น *(แนวคำตอบ : ขายเพราะว่ายิ่งทุเรียนมีราคาแพงจะขายของได้เงินเป็นจำนวนมาก และได้กำไรที่ดี และทุเรียนเป็นผลไม้ที่เป็นที่นิยม ถ้าเลือกทุเรียนมาขายในตลาดผู้ขายจะได้ขายได้ ถึงแม้ว่าจะมีราคาสูง เป็นผลไม้ที่คนไทยชอบรับประทาน จะทำให้การขายทุเรียนขายได้อย่างแน่นอน)* (Obj. ๔), (Obj. ๕) ๕. ครูสรุปกิจกรรมและสถานการณ์ที่นักเรียนได้คิดว่ามีปัจจัยที่มีผลต่ออุปทานของสินค้าและบริการหลาย ๆ ชนิด ๖. ครูแจกใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน และให้นักเรียนทำด้วยตนเองโดยให้เหตุผลประกอบว่าอุปทานเพิ่มขึ้น หรือลดลง พร้อมให้เหตุผลประกอบโดยชัดเจน *(แนวคำตอบ : ตัวอย่างคำถามและคำตอบ การลดภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาลจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท อุปทานของรถยนต์มีการเปลี่ยนแปลง คือ “เพิ่มขึ้น” เพราะว่าภาษีลด มีแนวโน้มว่ายอดซื้อจะเพิ่ม ถึงได้กำไรเท่าเดิมก็ผลิตมากขึ้น เพราะขายได้จำนวนมากกว่าเดิม)* (Obj. ๔) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูถามตอบนักเรียนเกี่ยวกับความหมายอุปทาน กฎของอุปทาน และปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน เพื่อสรุปความรู้ที่ได้จากการเรียน ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรื่อง อุปทาน ว่ามนุษย์มักเลือกใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้นสำหรับผู้ขาย เมื่อสินค้ามีราคาสูงขึ้น จำนวนสินค้าที่เสนอขายย่อมมากขึ้น และถ้าราคาสินค้าลดต่ำลง จำนวนสินค้าที่เสนอขายก็จะลดลงตามไปด้วย	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การบอกความหมายของอุปทาน ๒. การอธิบายกฎของอุปทาน	- การตอบคำถาม - การทำใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน	- คำถาม - ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน	**ดี :** บอกและอธิบายได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** บอกและอธิบายได้ถูกต้อง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกหรืออธิบายได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. การนำเสนอสถานการณ์การขายสินค้าและบริการโดยมีปัจจัยในการขาย ๒. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขายสินค้าและบริการตามกฎของอุปทาน	- การตอบคำถาม - การนำเสนอสถานการณ์การขายสินค้าและบริการ - การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการขายสินค้าและบริการ	- คำถาม - กิจกรรม “จะขายหรือไม่”	**ดี :** วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกที่จะขายสินค้าและบริการได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกที่จะขายสินค้าและบริการได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกที่จะขายสินค้าและบริการได้
ด้านคุณลักษณะ การตัดสินใจและเลือกขายสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล	- การตอบคำถาม - การนำเสนอสถานการณ์การขายสินค้าและบริการ	- คำถาม - กิจกรรม “จะขายหรือไม่”	**ดี :** ตัดสินใจและเลือกขายสินค้าและบริการอย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** ตัดสินใจและเลือกขายสินค้าและบริการโดยตามใจตนเอง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถตัดสินใจและเลือกขายสินค้าได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๓
เรื่อง อุปทาน (Supply)

อุปทาน (Supply) หมายถึง ความต้องการขายสินค้าและบริการในราคาที่กำหนด ณ ระยะเวลาหนึ่งและสามารถขายสินค้าและบริการนั้น ๆ ได้

กฎของอุปทาน (Law of Supply)

เมื่อราคาสินค้าและบริการ**สูงขึ้น** ความต้องการ**ขาย**สินค้าและบริการจะ**สูงขึ้น** P▲ → Q▼
เมื่อราคาสินค้าและบริการ**ลดลง** ความต้องการ**ขาย**สินค้าและบริการจะ**ลดลง** P▼ → Q▲

ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอุปทาน

๑. ต้นทุนการผลิต ถ้าต้นทุนการผลิตต่อหน่วยของสินค้า หรือบริการสูงขึ้น ความสามารถในการเสนอขายหรืออุปทานจะมีปริมาณน้อยลง ถ้าต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลดลงปริมาณอุปทานจะมีมากขึ้น

๒. ราคาสินค้าชนิดอื่น การเปลี่ยนแปลงของราคาสินค้าชนิดหนึ่งอาจมีผลกระทบต่อปริมาณความต้องการเสนอขาย หรืออุปทานของสินค้าชนิดหนึ่งได้ เช่น ถ้าราคาส้มลดลง ชาวสวนอาจหันไปปลูกมะนาวแทน ทำให้ปริมาณความต้องการขายส้มลดลง ส่วนของมะนาวเพิ่มขึ้น เนื่องจากผู้ผลิตรายดังกล่าวคาดว่าตนจะได้รับกำไรเพิ่มขึ้นจากการปลูกมะนาวแทนส้ม

๓. เทคโนโลยีการผลิต ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมีผลทำให้ต้นทุนการผลิตต่อหน่วยลดลง เนื่องจากปัจจัยการผลิตจำนวนเท่าเดิมผู้ผลิตสามารถผลิตสินค้าได้ปริมาณมากขึ้น นั่นคือ ความสามารถในการเสนอขายหรืออุปทานของสินค้าของผู้ผลิตมีเพิ่มขึ้น

๔. ราคาปัจจัยการผลิต เนื่องจากราคาปัจจัยการผลิตเป็นตัวกำหนดต้นทุนการผลิตของสินค้า หรือบริการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงของราคาปัจจัยการผลิตทำให้ต้นทุนการผลิตเปลี่ยนแปลงในทิศทางเดียวกัน เช่น ถ้าค่าจ้างแรงงานสูงขึ้นจะทำให้ต้นทุนการผลิตสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้น ส่งผลให้ปริมาณความต้องการเสนอขายหรืออุปทานลดลงได้ และถ้ากลับกันก็จะให้ผลในทางตรงกันข้าม

๕. สภาพดินฟ้าอากาศ ส่วนใหญ่จะมีอิทธิพลต่อผลผลิตทางการเกษตร ถ้าฝนฟ้าตกต้องตามฤดูกาลผลผลิตก็จะมีมากและอุดมสมบูรณ์ แต่ถ้าสภาพดินฟ้าอากาศไม่ดีปริมาณผลผลิตก็จะมีน้อย

๖. ภาษีหรือเงินช่วยเหลือ ในการดำเนินธุรกิจถือว่าภาษีเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนการผลิต ซึ่งหากรัฐบาลมีการปรับภาษีเมื่อใด ระดับการผลิตก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย ถ้ารัฐบาลเก็บภาษีเพิ่มขึ้นต้นทุนการผลิตจะสูงอาจทำให้ผู้ผลิตลดการผลิตลง ส่วนเงินช่วยเหลือก็คือเงินที่รัฐบาลช่วยเหลือแก่ผู้ผลิต หรือผู้ขายที่ทำให้ต้นทุนการผลิตลดต่ำลง และอาจทำให้ผู้ผลิตขยายการผลิตได้

ที่มา : http://119.46.166.126/self_all/selfaccess7/m1/203/lesson2/Supply3.php, https://bit.ly/2VwUbyI

ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของราคาอุปทาน พร้อมให้เหตุผลถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาของอุปทาน

สถานการณ์	การเปลี่ยนแปลงราคาอุปทาน (เพิ่มขึ้น/ลดลง)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปลงราคาอุปทาน
๑. “การลดภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาลจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท”	อุปทานของรถยนต์มีการเปลี่ยนแปลงคือ	....
๒. “กรมการขนส่งฯ คาดประกาศขึ้นค่าแท็กซี่อัตราใหม่ สิ้น ธ.ค. ๒๕๖๒”	อุปทานของผู้ขับรถแท็กซี่มีการเปลี่ยนแปลงคือ	....
๓. “ราคาอ้อยตกต่ำลง”	อุปทานของน้ำตาลทรายมีการเปลี่ยนแปลงคือ	....
๔. “ปัจจุบันการผลิตปลากระป๋องมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยลดค่าจ้างแรงงาน”	อุปทานของปลากระป๋องมีการเปลี่ยนแปลงคือ	....
๕. “ราคายางพาราในประเทศไทยประสบปัญหาราคาตกต่ำอย่างหนัก”	อุปทานของยางพาราในประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงคือ	....
๖. “ฝนไม่ตก ทำให้ข้าวขาดแคลน”	อุปทานของข้าวสารมีการเปลี่ยนแปลงคือ	....

เฉลย ใบงานที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนวิเคราะห์สถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของราคาอุปทาน พร้อมให้เหตุผลถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงราคาของอุปทาน

สถานการณ์	การเปลี่ยนแปลงราคาอุปทาน (เพิ่มขึ้น/ลดลง)	ปัจจัยที่ส่งผลต่อการแปลงราคาอุปทาน
๑. “การลดภาษีรถยนต์คันแรกของรัฐบาลจำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท”	อุปทานของรถยนต์มีการเปลี่ยนแปลงคือ .....เพิ่มขึ้น.....	ภาษีลด มีแนวโน้มว่ายอดซื้อจะเพิ่ม ถึงได้กำไรเท่าเดิมก็ผลิตมากขึ้น เพราะขายได้จำนวนมากกว่าเดิม
๒. “กรมการขนส่งฯ คาดประกาศขึ้นค่าแท็กซี่อัตราใหม่ สิ้น ธ.ค. ๒๕๖๒”	อุปทานของผู้ขับรถแท็กซี่มีการเปลี่ยนแปลงคือ .....เพิ่มขึ้น.....	เนื่องจากราคาค่าแท็กซี่เพิ่มขึ้น ทำให้ผู้ผลิตจะลงทุนมาขับรถแท็กซี่มากขึ้น เนื่องจากเงินที่ได้มีปริมาณเยอะขึ้น
๓. “ราคาอ้อยตกต่ำลง”	อุปทานของน้ำตาลทรายมีการเปลี่ยนแปลงคือ .....ลดลง.....	เนื่องจากราคาอ้อยไม่สูง ทำให้ผู้ขาย ไม่นิยมรับอ้อยมาขายเนื่องจากเงินที่ได้จากการขายอ้อยเป็นเงินที่ได้น้อยลง
๔. “ปัจจุบันการผลิตปลากระป๋องมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยลดค่าจ้างแรงงาน”	อุปทานของปลากระป๋องมีการเปลี่ยนแปลงคือ .....เพิ่มขึ้น.....	เนื่องจากมีเทคโนโลยีที่ทำให้ผู้ผลิตสามารถผลิตปลากระป๋องได้ โดยที่ลดค่าแรงงาน ทำให้สามารถได้กำไรจากการขายปลากระป๋องเพิ่มขึ้น
๕. “ราคายางพาราในประเทศไทยประสบปัญหาราคาตกต่ำอย่างหนัก”	อุปทานของยางพาราในประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงคือ .....ลดลง.....	เนื่องจากราคายางพาราลดลง ทำให้เกษตรที่ปลูกยางไม่นิยมขายยางพาราอาจจะหันไปปลูกพืชชนิดอื่นที่มีราคาสูงกว่ายางพาราได้
๖. “ฝนไม่ตก ทำให้ข้าวขาดแคลน”	อุปทานของข้าวสารมีการเปลี่ยนแปลงคือ .....เพิ่มขึ้น.....	เพราะถ้าข้าวสารตลาด ราคาจะเพิ่มขึ้น ทำให้มีคนเสนอขายมากขึ้น ทำให้อุปทานเพิ่มมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

กลไกราคา หมายถึง สภาวะของเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าและบริการอันเกิดจากแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน เมื่อผู้ผลิตพยายามปรับปรุงการผลิตและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าราคาสินค้าและบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ตลอดจนเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนราคาให้เข้าสู่จุดดุลยภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนอธิบายลักษณะของกลไกราคาได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนอธิบายคำนิยามของดุลยภาพได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนประยุกต์เนื้อหาที่เรียนสร้างชิ้นงานได้อย่างสร้างสรรค์

๒. จากกิจกรรมสินค้าสร้างสรรค์ นักเรียนนำเสนอสินค้าที่ออกแบบได้อย่างสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ “ขนมมาการอง” กับ “ขนมต้ม” และสนทนาถึงลักษณะของขนม และร่วมตอบคำถามในประเด็นดังนี้

ภาพ “ขนมมาการอง” ราคา ๑๐๐ บาท
(ที่มา : http://www.smeleader.com/มาการอง-อาชีพ/)

ภาพ “ขนมต้ม” ราคา ๔๐ บาท
(ที่มา : http://adicecei.com/ขนมต้ม-3-สี/)

๑) นักเรียนจะเลือกซื้อขนมชนิดไหนเพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : มาการอง เพราะว่าสีสันสดใส น่ารับประทาน และแปลกตา แปลกใหม่, ขนมต้ม เพราะว่าราคาถูกกว่า และเป็นรสชาติความหวานจากธรรมชาติ)*

๒) นักเรียนมีหลักการอย่างไรในการเลือกซื้อขนมทั้ง ๒ ชนิดนี้ *(ราคาของขนม รสนิยม ความแปลกใหม่ เงินที่เรามีอยู่ ความสะดวกของร้านขายขนม สถานที่ขายขนม)*

๓) นักเรียนคิดว่าถ้าขนมแต่ละชนิดนี้ ขายไม่ออก ผู้ขายจะทำอย่างไร *(ลดราคาขนมชนิดนั้น ๆ แต่ไม่ต่ำกว่าทุน เพื่อให้ขนมชิ้นนั้นขายได้มากขึ้นหรือขายได้)*

๒. ครูเชื่อมโยงคำถามเพื่อเข้าสู่บทเรียนเรื่องกลไกราคา โดยพูดถึงราคาสินค้าและบริการที่มีการปรับขึ้นและลงอยู่ตลอดเวลา

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพ “ขนมมาการอง” (ที่มา : http://www.smeleader.com/มาการอง-อาชีพ/)

๒. ภาพ “ขนมต้ม” (ที่มา : http://adicecei.com/ขนมต้ม-3-สี/)

๓. ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ

๔. กระดานดำ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. ใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าสร้างสรรค์

๒. นำเสนอผลงานที่ออกแบบจากหลักการกลไกราคา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูพูดถึงสถานการณ์ในประเทศของเรา และร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังนี้

๑) นักเรียนคิดว่าสินค้าที่ขายดีมาก ๆ ผู้ขายจะทำอย่างไรกับสินค้าเพื่อทำให้ได้กำไรมากขึ้น *(แนวคำตอบ : อาจมีการขึ้นราคาในอนาคตเพราะว่ามีคนต้องการซื้อมากขึ้น)*

๒) ถ้าสินค้าชนิดนั้นขายไม่ออก หรือขายไม่ได้ ผู้ขายจะทำอย่างไรกับสินค้าชนิดนั้นๆ *(แนวคำตอบ : ทำโปรโมชั่นในการขาย ไม่ว่าจะเป็นการลดราคา ของแถม หรือเพิ่มปริมาณ เพื่อให้สินค้าขายออกได้มากที่สุด)*

๓) จากการถามตอบนักเรียนคิดว่าสิ่งใดทำให้ราคาสินค้าและบริการต่าง ๆ มีการปรับราคาขึ้นและลง *(แนวคำตอบ : ผู้บริโภคที่ที่มีความต้องการซื้อที่มากขึ้น หรือลดลง ของแถมที่มากขึ้น โปรโมชั่นของสินค้า ฯลฯ)*

๔) นักเรียนคิดว่าการปรับราคาขึ้นลงหรือกลไกราคานั้นมีลักษณะอย่างไร *(แนวคำตอบ : การเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการเกิดจากผู้บริโภคและผู้ผลิต เพื่อทำให้เกิดความพึงพอใจในระดับราคานั้น)* (Obj. ๑)

๒. ครูแจกใบความรู้เรื่องกลไกราคาและดุลยภาพให้นักเรียน และให้ร่วมกันศึกษาใบความรู้ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ และให้นักเรียนช่วยกันระดมสมองให้คำนิยามของดุลยภาพ จากนั้นครูเขียนคำสำคัญที่นักเรียนเสนอบนกระดานดำ จากนั้นครูสรุปเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ *(แนวคำตอบ : ปริมาณอุปสงค์และอุปทานเท่ากัน ทำให้เกิดราคาที่ผู้บริโภคและผู้ผลิตพอใจที่จะซื้อและขายในระดับราคานั้น)* (Obj. ๒)

๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “สินค้าสร้างสรรค์” โดยครูจะให้นักเรียนแต่ละคนสร้างสรรค์สินค้าที่น่าสนใจขึ้นมาคนละ ๑ อย่าง โดยให้ยึดหลักกลยุทธ์ทางตลาด นำความรู้อุปสงค์และอุปทาน กลไกราคา ดุลยภาพ ไปใช้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ** **รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	เพื่อให้สินค้านักเรียนเป็นไปตามลักษณะของตลาด และให้สินค้านักเรียนขายออกได้อย่างมีกำไร *(แนวคำตอบ : สินค้าที่คิดขึ้นใหม่พร้อมนำหลักการในการเรียนมาใช้ เช่น การกำหนดราคาจากต้นทุน และจากผู้บริโภค คำนวณวัตถุดิบ ค่าขนส่ง แรงงาน เพื่อทำให้สินค้านักเรียนสามารถขายได้และเป็นที่นิยมในตลาด)* (Obj. ๓) ๔. ครูสุ่มนักเรียนออกมานำเสนอถึงสินค้าที่ตนเองได้คิดขึ้น จากนั้นครูสุ่มนักเรียนให้ตอบว่าอยากซื้อหรือไม่พร้อมเหตุผลประกอบอย่างชัดเจน *(แนวคำตอบ : ซื้อ/ ไม่ซื้อเพราะว่าจากราคาที่กำหนด สามารถซื้อได้เพราะคุ้มค่ากับการซื้อ)* (Obj. ๔) ๕. ครูมอบหมายภาระชิ้นงานให้กับนักเรียนในใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าสร้างสรรค์ โดยให้นักเรียนวาดภาพสินค้าที่นักเรียนออกแบบสินค้าให้มีความน่าสนใจ พร้อมทั้งกำหนดราคาขาย และกลยุทธ์การขายเพื่อให้สินค้าขายหมดและได้กำไรอย่างละเอียด เป็นชิ้นงานใหญ่ของหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูถามนักเรียนเกี่ยวกับลักษณะของกลไกราคา และดุลยภาพ ดังนี้ ๑) เพราะเหตุใดราคาสินค้าและบริการจึงมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอด *(แนวคำตอบ : เพราะความต้องการซื้อและความขายไม่เท่ากัน หรือเกิดจากอุปสงค์ และอุปทานที่ไม่เท่ากัน)* ๒) นักเรียนใช้เหตุผลใดประกอบการเลือกซื้อสินค้าและบริการ *(แนวคำตอบ : ราคา ปริมาณ คุณภาพ ฤดูกาล ฯลฯ)* ๓) ถ้าหากสินค้าและบริการที่นักเรียนต้องการซื้อมีการเปลี่ยนแปลงคือ อาจจะสูงขึ้นหรือต่ำลง จะมีผลต่อการตัดสินใจซื้อหรือไม่ อย่างไร จง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	อธิบาย *(แนวคำตอบ : ซื้อ/ ถ้าสินค้าและบริการมีราคาลดลง หรือไม่ซื้อ/ ถ้าสินค้าและบริการมีราคาสูงขึ้น)* (Obj. ๕) ๒. ครูร่วมสรุปกับนักเรียน เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ ว่ามนุษย์มักเลือกใช้ทรัพยากรให้คุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด ดังนั้น สำหรับตลาดที่สินค้าที่แพง ราคาสินค้าชนิดนั้นจะลดลง เพื่อให้สินค้านั้นขายได้ และถ้าสินค้าราคาถูกลง สินค้าจะหมดจนทำให้ราคาสินค้าชนิดนั้นมีแนวโน้มสูงขึ้น	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การอธิบายลักษณะของกลไกราคา ๒. การอธิบายคำนิยามของดุลยภาพ	- การตอบคำถาม - การทำใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าสร้างสรรค์	- คำถาม - ใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าสร้างสรรค์	**ดี :** อธิบายลักษณะของกลไกราคา และนิยามคำว่าดุลยภาพได้อย่างชัดเจน **พอใช้ :** อธิบายลักษณะของกลไกราคา และนิยามคำว่าดุลยภาพได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะของกลไกราคา และนิยามของดุลยภาพได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. การประยุกต์เนื้อหาที่เรียนสร้างชิ้นงานสร้างสรรค์ ๒. จากกิจกรรมสินค้าสร้างสรรค์ สามารถนำเสนอสินค้าที่ออกแบบได้	- การตอบคำถาม - การสร้างสรรค์สินค้าจากเนื้อหาที่เรียน - การนำเสนอสินค้าสร้างสรรค์	- คำถาม - กิจกรรม “สินค้าสร้างสรรค์”	**ดี :** วิเคราะห์และตอบคำถามได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล สร้างชิ้นงานและนำเสนอสินค้าที่ออกแบบได้อย่างสร้างสรรค์ **พอใช้ :** วิเคราะห์และตอบคำถามได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล สร้างชิ้นงานและนำเสนอสินค้าที่ออกแบบได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์และตอบคำถามได้อย่างถูกต้องมีเหตุผล สร้างชิ้นงานและนำเสนอสินค้าที่ออกแบบได้
ด้านคุณลักษณะ การตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม	- การตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** ตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลที่ดี **พอใช้ :** ตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการได้อย่างเหมาะสม และมีเหตุผลพอใช้ได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถตัดสินใจเลือกซื้อสินค้าและบริการได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๔
เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ

กลไกราคา

กลไกราคา หมายถึง สภาวะการเปลี่ยนแปลงในระดับราคาสินค้าและบริการอันเกิดจากแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน เมื่อผู้ผลิตพยายามปรับปรุงการผลิตและบริการให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภค

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าราคาสินค้าและบริการเป็นตัวแปรสำคัญในการกำหนดอุปสงค์และอุปทาน ตลอดจนเป็นกระบวนการปรับเปลี่ยนราคาให้เข้าสู่**จุดดุลยภาพ** เช่น เมื่อราคาสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น โดยทั่วไปแล้วความต้องการซื้อหรืออุปสงค์ก็จะลดลง แต่อุปทานของสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้น เป็นต้น

กลไกราคาจะพบได้ในทุกตลาด **ยกเว้น ตลาดแบบผูกขาด** เพราะกลไกราคาจะเกิดได้เฉพาะตลาดที่มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจในลักษณะของตลาดเสรี หรือประเทศที่ใช้ระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม หรือเสรีนิยม หรือระบบเศรษฐกิจแบบผสมเท่านั้น โดยระบบเศรษฐกิจเหล่านี้จะมีกลไกราคาเป็นตัวกำหนดว่าจะผลิตสินค้าปริมาณ เท่าใดและราคาเท่าใด

การกำหนดราคาสินค้าและบริการในทางเศรษฐกิจ กำหนดไว้ ๒ วิธี คือ

๑. ให้กลไกราคาเป็นเครื่องมือในการกำหนดราคาสินค้าและบริการ ซึ่งจะเปลี่ยนแปลงไปตามแรงผลักดันของอุปสงค์และอุปทาน

๒. รัฐบาลกำหนดราคาสินค้าและบริการด้วยการควบคุมและแทรกแซงราคาสินค้าและบริการ ด้วยวิธีกำหนดราคาเมื่อสินค้าที่จำเป็นขาดตลาดเพื่อช่วยเหลือผู้บริโภค การประกันราคาขั้นต่ำเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิต การพยุงราคาสินค้าไม่ให้ตกต่ำมากเกินไปเพื่อช่วยเหลือผู้ผลิตหรือผู้ขายไม่ให้ขาดทุน

ดุลยภาพ

กลไกราคาทำงานโดยได้รับอิทธิพลจากทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค ซึ่งเราจะสังเกตเห็นได้ว่า ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง ถ้าปริมาณความต้องการหรือปริมาณอุปสงค์ต่อสินค้าในตลาดมีมากเกินกว่าปริมาณ สินค้าที่ผู้ผลิตจะยินดีขายให้ ราคาสินค้าก็มีแนวโน้มที่จะปรับตัวสูงขึ้น เนื่องจากการขาดแคลนของสินค้า แต่ถ้าปริมาณสินค้าที่ผู้ผลิตประสงค์จะขายให้ผู้บริโภค หรือปริมาณอุปทานของสินค้ามีมากกว่าปริมาณสินค้าที่ผู้บริโภคประสงค์จะซื้อ ราคาสินค้านั้นก็จะมีแนวโน้มลดต่ำลง **เมื่อปริมาณอุปสงค์และปริมาณอุปทานเท่ากัน** ราคาสินค้าจึงจะอยู่นิ่ง หรือที่เรียกว่า มีเสถียรภาพไม่ปรับขึ้นลงอีก ยกเว้นว่าจะมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ทำให้ตลาดต้องเปลี่ยนแปลงไป ทำให้เกิดภาวะดุลยภาพเกิดขึ้น ซึ่งเป็น**ราคาที่ผู้บริโภคและผู้ผลิตพอใจ**ที่จะซื้อและขายในระดับราคานั้น

ที่มา : https://bit.ly/2DBDecr

ใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าสร้างสรรค์

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนออกแบบสินค้าให้มีความน่าสนใจ พร้อมทั้งกำหนดราคาขาย และกลยุทธ์การขายเพื่อให้สินค้าขายหมดและได้กำไรอย่างละเอียด

รูปภาพ

ชื่อสินค้า_____

เฉลย ใบงานที่ ๖ เรื่อง สินค้าสร้างสรรค์

คำสั่ง ให้นักเรียนออกแบบสินค้าให้มีความน่าสนใจ พร้อมทั้งกำหนดราคาขาย และกลยุทธ์การขายเพื่อให้สินค้าขายหมดและได้กำไรอย่างละเอียด

รูปภาพพร้อมการตกแต่ง รายละเอียดให้ชัดเจน

ชื่อสินค้า_____

แนวคำตอบ ให้นักเรียนพูดถึงลักษณะของสินค้าอย่างละเอียด และบอกถึงต้นทุน วัตถุดิบ ที่นำมาเพื่อการผลิตอย่างชัดเจน และนำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในการกำหนดราคาของสินค้าที่นักเรียนได้กำหนดขึ้น พร้อมทั้งวิธีการขายรูปแบบบรรจุภัณฑ์ เพื่อทำให้การขายประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งคำนวณกำไรจากการขายสินค้านั้น ๆ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

อุปสงค์ส่วนเกิน หมายถึง ภาวะที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน ทำให้สินค้าขาดตลาด สามารถปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพโดยทำให้ราคาเพิ่มขึ้นแล้ว อุปสงค์จะลดลง อุปทานจะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนอธิบายลักษณะอุปสงค์ส่วนเกินได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินได้อย่างน้อย ๓ ข้อ อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะอุปสงค์ส่วนเกินได้อย่างมีเหตุผล

๒. นักเรียนนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าหมดแล้ว” ได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูเล่าสถานการณ์จำลองให้นักเรียนฟังดังนี้ “เดิมสินค้าชนิดหนึ่งมีราคาตามท้องตลาดในราคาปกติ ต่อมาราคาของสินค้าได้ขยับลดลงอย่างรวดเร็วด้วยสาเหตุต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น” และร่วมตอบคำถามในประเด็นดังนี้

๑) นักเรียนคิดว่าเมื่อราคาสินค้าชนิดนี้ ราคาลดลง จะเกิดอะไรขึ้นกับภาวะของตลาด *(แนวคำตอบ : สินค้าจะขายดีมากจนทำให้สินค้าชนิดนี้ หมดถึงขั้นขาดตลาด)*

๒) แนวโน้มในอนาคตของสินค้าชนิดนี้จะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : สินค้าจะมีจำนวนน้อยลง และส่งผลทำให้ราคาสินค้าอาจสูงขึ้น เพราะว่ามีผู้บริโภคต้องการมาก)*

๒. ครูเชื่อมโยงจากการถามตอบเพื่อเข้าสู่บทเรียน เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน โดยพูดถึงภาวะของตลาดที่สินค้าชนิดนั้น ๆ หมดไป หรือขาดสินค้าในการจำหน่ายในตลาด

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูทบทวนความรู้เรื่องเดิมที่ได้ศึกษาไปใน เรื่อง อุปสงค์ กฎอุปสงค์ และปัจจัยที่มีผลต่ออุปสงค์ และร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังนี้

๑) สิ่งที่มีผลที่สุดในการเกิดอุปสงค์ของนักเรียนคืออะไร *(แนวคำตอบ : ราคาถูก สิ่งที่ชื่นชอบ รสนิยม)*

๒) นักเรียนคิดว่าถ้าราคาถูกมาก ๆ จะเกิดอะไรขึ้นกับตลาด *(แนวคำตอบ : สินค้าขายหมด ไม่เพียงพอต่อการขายในตลาด)*

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. เรื่องเล่าสถานการณ์จำลอง

๒. ภาพ “คนแย่งกันซื้อของ” (ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1135323)

๓. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๒. ครูให้ดูภาพ “คนแย่งกันซื้อของ” เป็นสถานการณ์ที่คนแย่งกันซื้อทีวีที่ลดราคา จากนั้นครูถามนักเรียนโดยใช้แนวคำถามดังนี้ ภาพ “คนแย่งกันซื้อของ” (ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1135323) ๑) นักเรียนคิดว่าทีวีจะขายหมดหรือไม่ *(แนวคำตอบ : ขายหมด เพราะว่าสินค้าทีวีน่าจะจัดโปรโมชั่นทำให้ราคาลดลง ผู้ซื้อจึงแย่งกันซื้อในระยะเวลาไม่นาน)* ๒) ถ้าทีวีในร้านหมดและยังมีความต้องการซื้ออยู่นักเรียนคิดว่าจะเกิดภาวะในตลาดกับราคาทีวีอย่างไร *(แนวคำตอบ : ราคาทีวีมีแนวโน้มราคาสูงขึ้น หรือราคาเท่าเดิมในอนาคต เพราะว่าถ้าไม่ขยับเพิ่มขึ้นจะทำให้ความต้องการซื้อยังคงมีอยู่)* ๓. ครูแจกใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน และร่วมกันอภิปรายในเรื่องอุปสงค์ส่วนเกินในใบความรู้ จากนั้นให้นักเรียนร่วมให้ความหมายของอุปสงค์ส่วนเกิน *(แนวคำตอบ : ภาวะที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน ทำให้สินค้าขาดตลาด ปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพโดยทำให้ราคาเพิ่มขึ้นแล้ว อุปสงค์ก็จะลดลง อุปทานก็จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ)* (Obj. ๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๔. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าหมดแล้ว” โดยครูยกตัวอย่าง กรณีราคาส้มเขียวหวานราคาลงลงอย่างมากในตลาด ความต้องการซื้อส้มเขียวหวานมีมาก และให้นักเรียนผลัดกันออกมานำเสนอลักษณะปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหาสินค้าที่ขาดตลาดนั้น *(แนวคำตอบ : ปัญหาคือราคาส้มเขียวหวานราคาลดลง มีสาเหตุมาจากส้มเขียวหวานที่มีในตลาดมากเกินไป ทำให้ผู้ขายต้องปรับราคาลงเพื่อให้ส้มเขียวหวานขายหมด สามารถแก้ปัญหาด้วยการเสนอแนวทางให้มีการปลูกส้มเขียวหวานลดลง หรือบริโภคผลไม้อย่างอื่นทดแทน)* (Obj. ๔) และครูสรุปกิจกรรม พร้อมทั้งชมเชยนักเรียนที่สามารถบอกถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหาให้กับภาวะสมเขียวหวานราคาตกต่ำจนทำให้ความต้องการซื้อเพิ่มมากขึ้น ๕. ครูแจกใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินให้นักเรียนคิดสถานการณ์ภาวะอุปสงค์ส่วนเกิน พร้อมทั้งสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหา *(แนวคำตอบ : ให้บอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับอุปสงค์ส่วนเกิน)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหาในประเด็นดังนี้ ๑) หากเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินจะมีผลอย่างไร ต่อการซื้อสินค้าและบริการ *(แนวคำตอบ : ราคาสินค้าถูกลง ทำให้ผู้ซื้อมีความต้องการซื้อสินค้ามากขึ้น)* ๒) หากราคาสินค้าและบริการราคาลดลงเรื่อย ๆ จะส่งผลอย่างไร *(แนวคำตอบ : ปริมาณสินค้าอาจไม่เพียงพอ ส่งผลทำให้สินค้าและบริการเกิดภาวะขาดตลาดได้)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand)		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓) หากเกิดภาวะสินค้าและบริการขาดตลาดจะส่งผลอย่างไร *(แนวคำตอบ: จะไม่มีสินค้าและบริการชนิดนั้น ส่งผลทำให้ผู้บริโภคเดือนร้อนเพราะว่าไม่มีสินค้าและบริการที่เป็นต้องการ ทำให้เกิดความเอารัดเอาเปรียบในราคาสินค้าชนิดนั้น)* (Obj. ๓) (Obj. ๔) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน ดังนี้หากเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินในระดับอ่อน จะส่งผลให้ผู้บริโภคออกมาซื้อสินค้าและบริการซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ แต่หากเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินอยู่ในระดับสูง จะทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายลักษณะอุปสงค์ส่วนเกิน	- การตอบคำถาม	- คำถาม - ภาพ“คนแย่งกันซื้อของ”	**ดี :** อธิบายลักษณะอุปสงค์ส่วนเกินได้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** อธิบายลักษณะอุปสงค์ส่วนเกินได้แต่ยังไม่ครบถ้วนในบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะอุปสงค์ส่วนเกินได้
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินได้อย่างน้อย ๓ ข้อ ๒. การอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะอุปสงค์ส่วนเกิน	- การตอบคำถาม - การวิเคราะห์ - การทำใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน - การนำเสนอการแก้ไขปัญหาของภาวะอุปสงค์ส่วนเกิน	- คำถาม - ใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน	**ดี :** วิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินได้ **พอใช้ :** วิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกินได้บางส่วน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปสงค์ส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุปสงค์ส่วนเกิน
ด้านคุณลักษณะ การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าหมดแล้ว”	- การตอบคำถาม - การอภิปราย - การนำเสนอการแก้ไขปัญหาของภาวะอุปสงค์ส่วนเกิน	- คำถาม - กิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าหมดแล้ว”	**ดี :** อภิปรายผลกระทบและนำเสนอแนวทางแก้ไข ได้ถูกต้องมีเหตุผลและเหมาะสม **พอใช้ :** อภิปรายผลกระทบและนำเสนอแนวทางแก้ไขแต่ยังขาดไปบางประการ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายผลกระทบหรือเสนอแนวทางแก้ไขได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๕
เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand)

อุปสงค์ส่วนเกิน หมายถึง ภาวะที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน ทำให้สินค้าขาดตลาด ปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพโดยทำให้ราคาเพิ่มขึ้นแล้ว อุปสงค์ก็จะลดลง อุปทานก็จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ

สาเหตุการเกิด เช่น การควบคุม ราคาขั้นสูงของปูนซีเมนต์ ราคาเนื้อหมู ราคาน้ำตาล

จุดที่**ราคาต่ำกว่าราคาดุลยภาพ** จะเกิดอุปสงค์ส่วนเกินและจะมีการปรับตัวสู่ราคาดุลยภาพ

อุปทานส่วนเกิน (Excess supply)

อุปทานส่วนเกิน หมายถึง ภาวะที่อุปทานมากกว่าอุปสงค์ ทำให้สินค้าชิ้นนั้นล้นตลาดปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพโดยทำให้ราคาถูกปรับต่ำลง แล้วอุปทานจะลดลง อุปสงค์จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ

สาเหตุการเกิด เช่น การพยุงราคาสินค้าเกษตร การประกันราคาข้าว การส่งเสริมการส่งออก

จุดที่**ราคาสูงกว่าราคาดุลยภาพ** จะเกิดอุปทานส่วนเกินและจะมีการปรับตัวเข้าสู่ราคาดุลยภาพ

ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงราคาของชาเขียว เพื่อชี้ให้เห็นอุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

ตารางราคาชาเขียว (บาท)	ปริมาณซื้อ (กล่อง)	ปริมาณขาย (กล่อง)	ภาวะที่เกิดขึ้นในตลาด	ผลต่อชาเขียว	ผลต่อราคาของชาเขียว
๓๐	๑	๕	อุปทานส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๔ กล่อง	ผู้ขายต้องลดราคาลง
๒๕	๒	๔	อุปทานส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๒ กล่อง	ผู้ขายต้องลดราคาลง
๒๐	๓	๓	ดุลยภาพ	ชาเขียวขายหมดพอดี	ราคาที่พอใจทั้งผู้ซื้อและผู้ชาย
๑๕	๔	๒	อุปสงค์ส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๒ กล่อง	ผู้ขายต้องเพิ่มราคาขึ้น
๑๐	๕	๑	อุปสงค์ส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๔ กล่อง	ผู้ขายต้องเพิ่มราคาขึ้น

ที่มา : http://happyhew.com/2015/06/20/อุปสงค์ส่วนเกินและอุปท/

ใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนคิดสินค้าชนิดหนึ่งที่มีการขาดแคลนในตลาด และวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ที่ทำให้เกิดภาวะที่สินค้าชนิดนั้นขาดตลาด สรุปเป็นแผนภาพความคิด

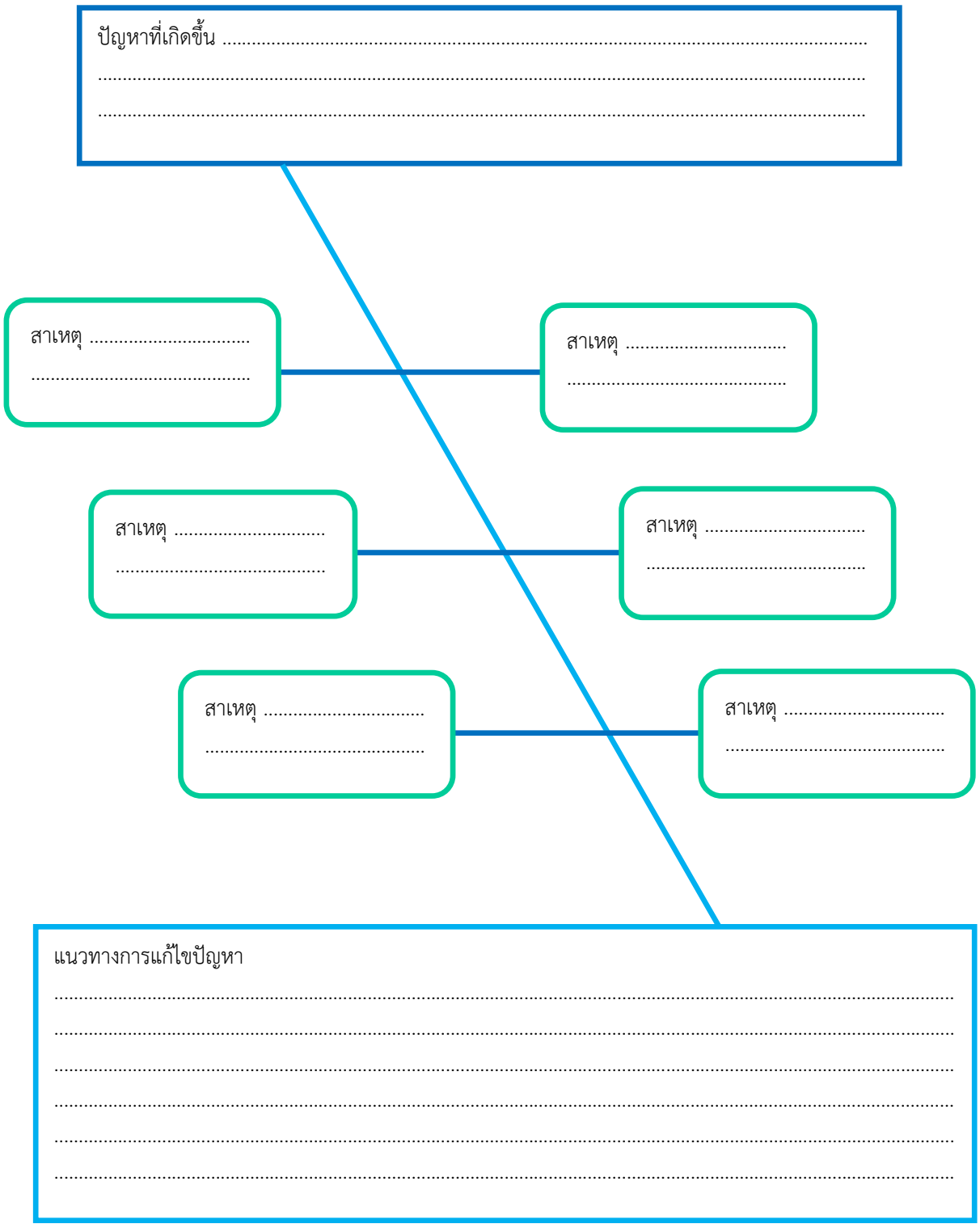

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกิน

คำสั่ง ให้นักเรียนคิดสินค้าชนิดหนึ่งที่มีการขาดแคลนในตลาด และวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ที่ทำให้เกิดภาวะที่สินค้าชนิดนั้นขาดตลาด สรุปเป็นแผนภาพความคิด

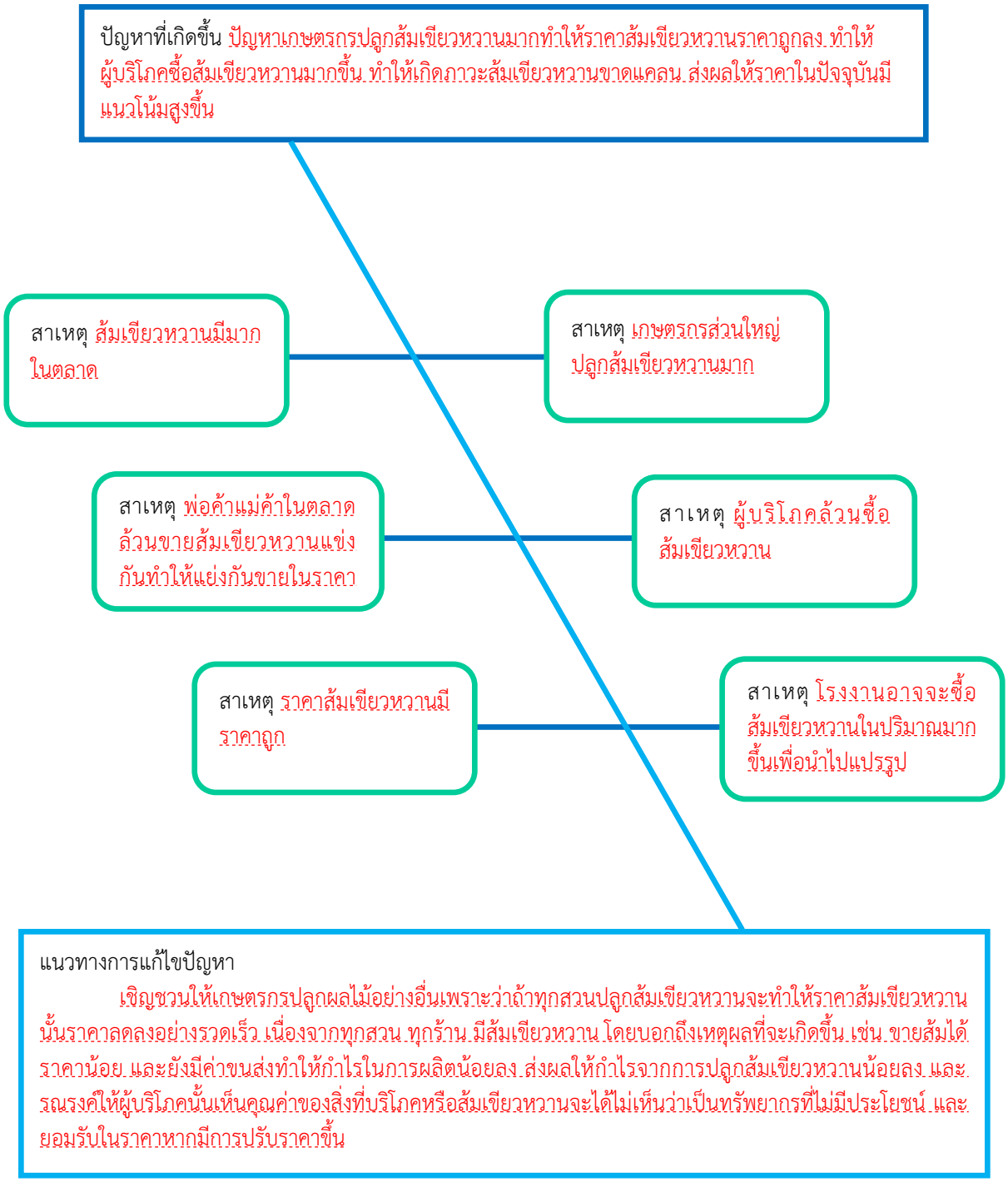

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๑ อธิบายกลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

อุปทานส่วนเกิน หมายถึง ภาวะที่อุปทานมากกว่าอุปสงค์ ทำให้สินค้าชิ้นนั้นล้นตลาด สามารถปรับตัวเข้าสู่ดุลภาพโดยทำให้ราคาถูกปรับต่ำลง แล้วอุปทานจะลดลง อุปสงค์จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนอธิบายลักษณะอุปทานส่วนเกินได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปทานส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุทานส่วนเกินได้อย่างน้อย ๓ ข้อ อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

๑. นักเรียนสามารถอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะอุปทานส่วนเกินได้อย่างมีเหตุผล

๒. นักเรียนนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าขายไม่ได้” ได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ “สตรอว์เบอร์รี” และพูดคุยถึงสถานการณ์ในตลาดเกี่ยวกับการซื้อขายสตรอว์เบอร์รี และร่วมตอบคำถามในประเด็นดังนี้

ภาพ “สตรอว์เบอร์รี”

(ที่มา : https://travel.mthai.com/region/197715.html)

๑) สตรอว์เบอร์รีมีราคาถูก หรือแพง *(แนวคำตอบ : มีราคาแพง เนื่องจากเป็นผลไม้ที่ต้องการการดูแลเป็นพิเศษ และสามารถปลูกได้ค่อนข้างยากในประเทศไทย เนื่องจากเหตุผลในหลาย ๆ ด้าน)*

๒) ถ้าสตรอว์เบอร์รีราคาแพงขึ้นมาก นักเรียนคิดว่าผู้ขายอยากขายหรือไม่เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : อยากขายเพราะว่าได้เงินเยอะเวลาขายสตรอว์เบอร์รีเป็นไปตามกฎของอุปทาน)*

๓) นักเรียนคิดว่าราคาสตรอว์เบอร์รีในอนาคตจะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ราคามีแนวโน้มลดลงเพราะถ้าราคาสตรอว์เบอร์รียังสูงจะไม่สามารถขายได้ เนื่องจากราคาสูงเกินอำนาจที่เงินของผู้บริโภคจะซื้อได้)*

๒. ครูเชื่อมโยงภาพและการถามตอบเพื่อเข้าสู่บทเรียนเรื่องอุปทานส่วนเกิน โดยพูดถึงภาวะของตลาดที่สินค้าชนิดนั้น ๆ เยอะเกินไปหรือล้นตลาด

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพ “สตรอว์เบอร์รี” (ที่มา : https://travel.mthai.com/region/197715.html)

๒. ภาพ “มะนาว” (ที่มา : https://mgronline.com/local/detail/9590000034578)

๓. ใบความรู้ที่ ๕ เรื่องอุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงานที่ ๘ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูทบทวนความรู้เรื่องเดิมที่ได้ศึกษาไป ในเรื่องอุปทาน กฎอุปทาน และปัจจัยที่มีผลต่ออุปทาน และร่วมกันตอบคำถามในประเด็นดังนี้

๑) สิ่งที่มีผลที่สุดในการเกิดอุปทานของนักเรียนคืออะไร *(แนวคำตอบ : ราคาสินค้าที่แพงขึ้น ต้นทุนการผลิตที่ต่ำ)*

๒) นักเรียนคิดว่าถ้าสินค้าราคาแพงมากขึ้นจะส่งผลกับตลาดอย่างไร *(แนวคำตอบ : สินค้าขายไม่หมด สินค้าก็จะล้นตลาด)*

๒. ครูให้ดูภาพมะนาวที่มีราคาแพงขึ้น จากนั้นครูถามนักเรียนโดยใช้แนวคำถาม ดังนี้

ภาพ “มะนาว”

(ที่มา : https://mgronline.com/local/detail/9590000034578)

๑) นักเรียนคิดว่ามะนาวจะขายหมดหรือไม่ *(แนวคำตอบ : ขายไม่หมด เพราะว่ามะนาวมีราคาแพงขึ้นมาก)*

๒) ถ้ามะนาวที่ขายไม่หมด นักเรียนคิดว่าผู้ขายจะทำอย่างไรกับมะนาวที่เหลือ และภาวะของตลาดจะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ราคามะนาวน่าจะมีแนวโน้มราคาลดลง แต่ผู้ขายก็ยังอยากขายมะนาวเพราะว่าขายได้เงินที่เป็นปริมาณมาก)*

๓. ครูแจกใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน และให้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม**	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**เวลา ๑ ชั่วโมง** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	นักเรียนร่วมกันอภิปรายในเรื่องอุปทานส่วนเกินในใบความรู้ และร่วมให้ความหมายของอุปทานส่วนเกิน *(แนวคำตอบ : ภาวะที่อุปทานมากกว่าอุปสงค์ ทำให้สินค้าชิ้นนั้นล้นตลาด สามารถปรับตัวเข้าสู่ดุลภาพโดยทำให้ราคาถูกปรับต่ำลง แล้วอุปทานจะลดลง อุปสงค์จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ)* (Obj. ๑) ๔. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าขายไม่ได้” โดยครูบอกสถานการณ์จำลองเรื่องราคาชมพู่ราคาเพิ่มขึ้นอย่างมากในตลาด ความต้องการขายชมพู่จึงมีมาก และให้นักเรียนผลัดกันออกมานำเสนอปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไขปัญหา *(แนวคำตอบ : ปัญหา คือ ราคาชมพู่ราคาเพิ่มขึ้น มีสาเหตุมาจากชมพู่ที่มีในตลาดมีน้อยเกินไป ทำให้ผู้ขายต้องปรับราคาขึ้น สามารถแก้ปัญหาด้วยการเสนอแนวทางให้มีการปลูกชมพู่ให้มากขึ้น จะทำให้ชมพู่มีมากใจตลาด ส่งผลให้ราคาชมพู่ในอนาคตลดลง ผู้ผลิตก็จะขายชมพู่ในปริมาณที่ลดลง)* (Obj. ๔) จากนั้นครูเป็นคนสรุปคำตอบของนักเรียน พร้อมทั้งชมเชยนักเรียนที่สามารถบอกถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ปัญหาให้กับภาวะชมพู่ราคาสูงขึ้นจนทำให้ความต้องการขายเพิ่มมากขึ้น ๕. ครูแจกใบงานที่ ๘ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน พร้อมให้นักเรียนคิดสถานการณ์ภาวะอุปทานส่วนเกิน พร้อมทั้งสาเหตุและแนวทางการแก้ไขปัญหา *(แนวคำตอบ : ให้บอกถึงปัญหาที่เกิดขึ้น สาเหตุของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวกับอุปทานส่วนเกิน)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหาโดยใช้ประเด็นคำถามดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน (Excess Supply) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาในระบบเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑) หากเกิดภาวะอุทานส่วนเกินจะมีผลอย่างไร ต่อการซื้อสินค้าและบริการ *(แนวคำตอบ : ราคาสินค้าแพงขึ้น ทำให้ผู้ขายมีความต้องการขายสินค้ามากขึ้น)* ๒) หากราคาสินค้าและบริการราคาเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จะส่งผลอย่างไร *(แนวคำตอบ : ปริมาณสินค้าอาจมีมากในตลาด ส่งผลทำให้สินค้าและบริการเกิดภาวะล้นตลาดได้)* ๓) หากเกิดภาวะสินค้าและบริการล้นตลาดจะส่งผลอย่างไร *(แนวคำตอบ : จะมีสินค้าและบริการชนิดนั้นมากขึ้นในตลาด ส่งผลทำให้ผู้ผลิตเดือนร้อนเพราะว่าสินค้าและบริการที่เป็นไม่เป็นที่ต้องการ ทำให้เกิดของเน่าเสีย หรือขายไม่ได้ เกิดความเดือดร้อน ขาดทุนในการขายสินค้าชนิดนั้นต่อไป ส่งผลทำให้สินค้าชนิดนั้นต้องมีการปรับตัวลง ขายในราคาที่ได้กำไรน้อยลง)* (Obj. ๓), (Obj. ๔) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปการเกิดอุปทานส่วนเกิน ดังนี้หากเกิดภาวะอุปทานส่วนเกินในระดับอ่อน จะส่งผลให้ผู้ผลิตมากขึ้นในตลาด ทำให้เป็นการกระตุ้นการผลิต แต่หากเกิดภาวะอุปทานส่วนเกินอยู่ในระดับสูง จะทำให้เกิดความเดือดร้อนทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายลักษณะอุปทานส่วนเกิน	- การตอบคำถาม	- คำถาม - ภาพ “สตอรว์เบอร์รี” - ภาพ “มะนาว”	**ดี :** อธิบายได้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามเนื้อหาอย่างถูกต้องชัดเจน **พอใช้ :** อธิบายได้ถูกต้อง ครบถ้วนตรงตามเนื้อหา **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายได้ถูกต้องครบถ้วนตรงตามเนื้อหา
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. การวิเคราะห์สาเหตุการเกิดอุปทานส่วนเกิน และบอกแนวทางการแก้ไขจากการเกิดภาวะอุทานส่วนเกินได้อย่างน้อย ๓ ข้อ ๒. การอภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะอุปทานส่วนเกิน	- การตอบคำถาม - การวิเคราะห์ - การทำใบงานที่ ๘ เรื่องอุปทานส่วนเกิน - การนำเสนอการแก้ไขปัญหาของภาวะอุปทานส่วนเกิน	- คำถาม - ใบงานที่ ๘ เรื่องอุปทานส่วนเกิน	**ดี :** วิเคราะห์และตอบคำถามได้อย่างถูกต้องชัดเจนอย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** วิเคราะห์และตอบคำถามได้อย่างถูกต้องชัดเจน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์และตอบคำถามได้
ด้านคุณลักษณะ การนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาจากกิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าขายไม่ได้”	- การตอบคำถาม - การอภิปราย - การนำเสนอการแก้ไขปัญหาของภาวะอุปทานส่วนเกิน	- คำถาม - กิจกรรม “ทำยังไงดี สินค้าขายไม่ได้”	**ดี :** อภิปรายผลกระทบและนำเสนอแนวทางแก้ไขได้ถูกต้องมีเหตุผลและเหมาะสม **พอใช้ :** อภิปรายผลกระทบและนำเสนอแนวทางแก้ไขได้ แต่ยังไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายผลกระทบและนำเสนอแนวทางแก้ไขได้

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ที่ ๕
เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

อุปสงค์ส่วนเกิน (Excess Demand)

อุปสงค์ส่วนเกิน หมายถึง ภาวะที่อุปสงค์มากกว่าอุปทาน ทำให้สินค้า**ขาดตลาด** ปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพโดยทำให้ราคาเพิ่มขึ้นแล้ว อุปสงค์ก็จะลดลง อุปทานก็จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ

สาเหตุการเกิด เช่น การควบคุม ราคาขั้นสูงของปูนซีเมนต์ ราคาเนื้อหมู ราคาน้ำตาล

จุดที่**ราคาต่ำกว่าราคาดุลยภาพ** จะเกิดอุปสงค์ส่วนเกินและจะมีการปรับตัวสู่ราคาดุลยภาพ

อุปทานส่วนเกิน (Excess supply)

อุปทานส่วนเกิน หมายถึง ภาวะที่อุปทานมากกว่าอุปสงค์ ทำให้สินค้าชิ้นนั้น**ล้นตลาด**ปรับตัวเข้าสู่ดุลยภาพโดยทำให้ราคาถูกปรับต่ำลง แล้วอุปทานจะลดลง อุปสงค์จะเพิ่มขึ้นจนเข้าสู่จุดดุลยภาพ

สาเหตุการเกิด เช่น การพยุงราคาสินค้าเกษตร การประกันราคาข้าว การส่งเสริมการส่งออก

จุดที่**ราคาสูงกว่าราคาดุลยภาพ** จะเกิดอุปทานส่วนเกินและจะมีการปรับตัวเข้าสู่ราคาดุลยภาพ

ตารางแสดงการเปลี่ยนแปลงราคาของชาเขียว เพื่อชี้ให้เห็นอุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน

ตารางราคาชาเขียว (บาท)	ปริมาณซื้อ (กล่อง)	ปริมาณขาย (กล่อง)	ภาวะที่เกิดขึ้นในตลาด	ผลต่อชาเขียว	ผลต่อราคาของชาเขียว
๓๐	๑	๕	อุปทานส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๔ กล่อง	ผู้ขายต้องลดราคาลง
๒๕	๒	๔	อุปทานส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๒ กล่อง	ผู้ขายต้องลดราคาลง
๒๐	๓	๓	ดุลยภาพ	ชาเขียวขายหมดพอดี	ราคาที่พอใจทั้งผู้ซื้อและผู้ขาย
๑๕	๔	๒	อุปสงค์ส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๒ กล่อง	ผู้ขายต้องเพิ่มราคาขึ้น
๑๐	๕	๑	อุปสงค์ส่วนเกิน	เหลือชาเขียว ๔ กล่อง	ผู้ขายต้องเพิ่มราคาขึ้น

ที่มา : http://happyhew.com/2015/06/20/อุปสงค์ส่วนเกินและอุปท/

ใบงานที่ ๘ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนคิดสินค้าชนิดหนึ่งที่มีภาวะล้นตลาด และวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ที่ทำให้เกิดภาวะที่สินค้าชนิดนั้นล้นตลาด สรุปเป็นแผนภาพความคิด

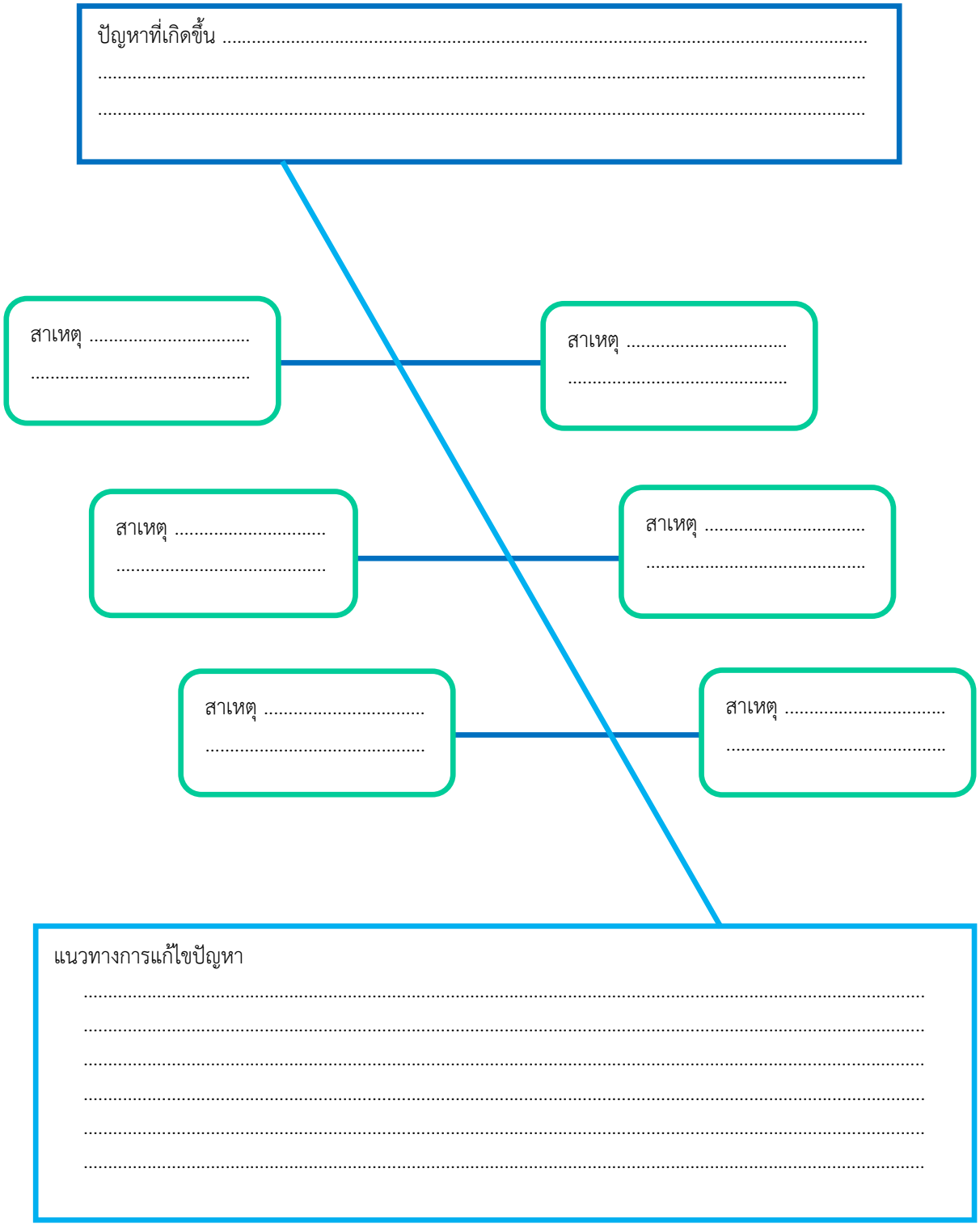

เฉลย ใบงานที่ ๗ เรื่อง อุปทานส่วนเกิน

คำสั่ง ให้นักเรียนคิดสินค้าชนิดหนึ่งที่มีภาวะล้นตลาด และวิเคราะห์ปัญหา สาเหตุปัญหา แนวทางการแก้ไขปัญหา ที่ทำให้เกิดภาวะที่สินค้าชนิดนั้นตลาด สรุปเป็นแผนภาพความคิด

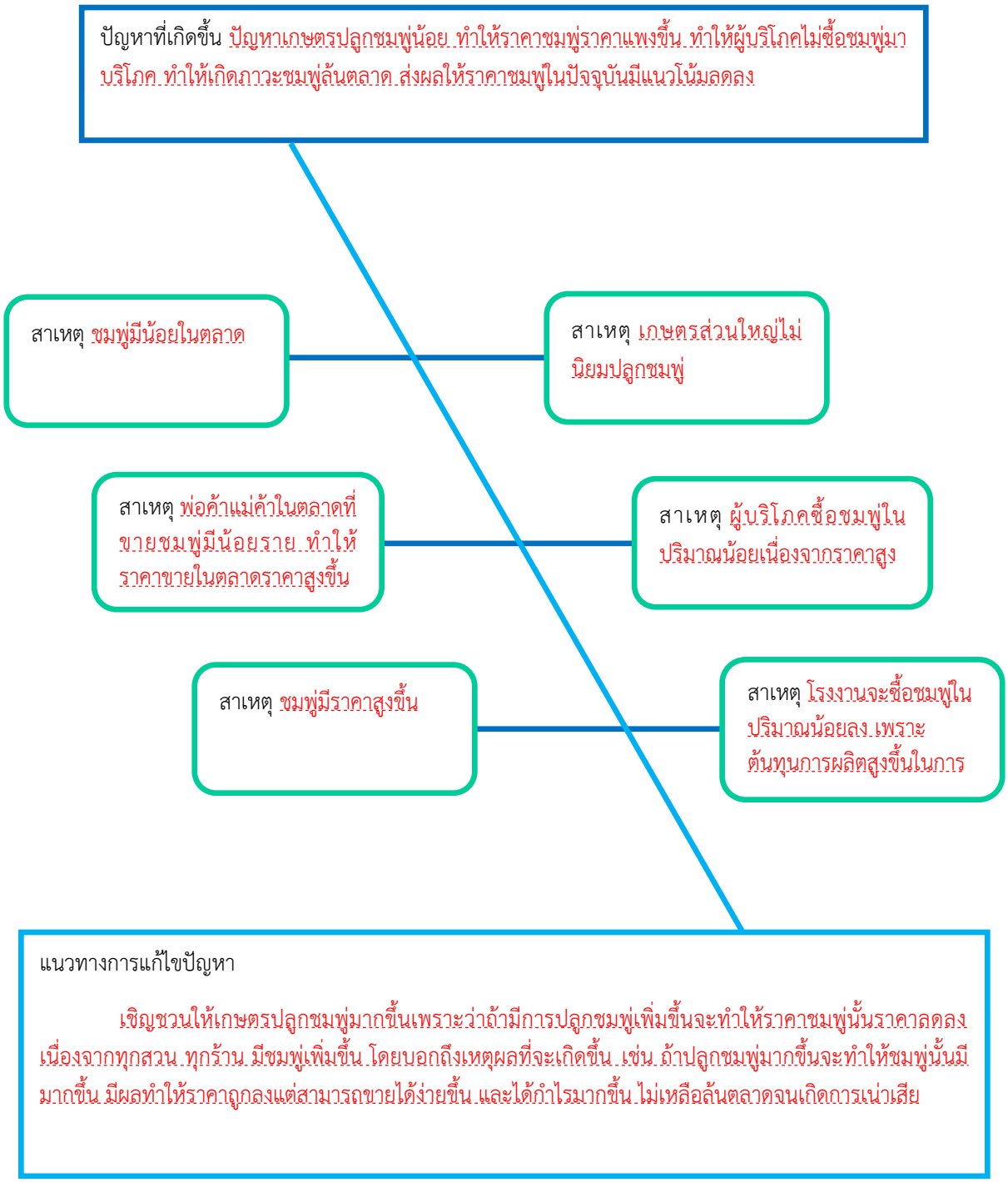

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๓ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระเศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๑ เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีดุลยภาพ

ตัวชี้วัด ๑. มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์มาประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนจะส่งผลให้เศรษฐกิจและสังคมเกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. ความหมายและแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียง

๒. แนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๓. หลักการสำคัญของระบบสหกรณ์

๔. เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่น

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การนำเสนอสภาพปัญหาและแนวทางการแก้ไขของท้องถิ่นโดยใช้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

๓. การนำหลักการเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์มาประยุกต์ใช้

เจตคติ

๑. นักเรียนเห็นคุณค่าและประโยชน์ในการศึกษาปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์

๒. นักเรียนสามารถนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและระบบสหกรณ์ มาประยุกต์ใช้เพื่อพึ่งพาตนเองได้

๓. นักเรียนตัดสินใจอย่างมีเหตุผลบนพื้นฐานของความรู้คู่คุณธรรม เมื่อเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา จะช่วยให้รอดพ้นจากภัยและวิกฤตต่าง ๆ ได้ อย่างมั่นคงและยั่งยืน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานหรือภาระงาน

ผังความคิด (A Mind Map) ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
ความถูกต้องของผลงาน	นักเรียนสามารถสร้างผลงานได้ถูกต้อง มีเนื้อหาครบถ้วนสมบูรณ์ตามที่กำหนด	นักเรียนสามารถสร้างผลงานได้ถูกต้อง เนื้อหาบางส่วนยังไม่ครบถ้วนตามที่กำหนด	นักเรียนสามารถสร้างผลงานได้ถูกต้อง	นักเรียนสามารถสร้างผลงานได้ไม่ถูกต้อง เนื้อหาไม่ครบถ้วน
ความสวยงามและความคิดสร้างสรรค์ผลงาน	ผลงานมีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหา และมีความคิดสร้างสรรค์สอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้รับมอบหมาย	ผลงานมีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหาและมีความคิดสร้างสรรค์	ผลงานมีความสวยงามเหมาะสมกับเนื้อหา	ผลงานมีความไม่สวยงามและไม่สร้างสรรค์ตามเนื้อหากำหนด
ความรับผิดชอบในการทำงาน	นักเรียนส่งงานตรงตามระยะเวลาที่ครูกำหนดให้	นักเรียนส่งงานช้ากว่าที่กำหนด ๒ วัน	นักเรียนส่งงานช้ากว่าที่กำหนด ๓ วันเป็นต้นไป	นักเรียนส่งงานช้ากว่าที่กำหนด ๔ วันเป็นต้นไป
การนำเสนอผลงาน	นำเสนอได้น่าสนใจ ชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษาไทย และนำเสนอภายในเวลาที่กำหนด	นำเสนอได้น่าสนใจ ชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษาไทย	นำเสนอไม่ชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษาไทย	นำเสนอไม่ชัดเจน ใช้ภาษาไม่ถูกต้องตามหลักภาษาไทย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๓-๑๖ หมายถึง ดีมาก

คะแนน ๙-๑๒ หมายถึง ดี

คะแนน ๕-๘ หมายถึง พอใช้

คะแนน ๑-๔ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมาย องค์ประกอบและแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับต่าง ๆ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถบอกความหมายของความพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถระบุองค์ประกอบของหลักความพอเพียงได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถสรุปความรู้และนำเสนอผังความคิด (Mind Map) “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง” ได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนแสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพ “หลอดยาสีฟัน” แล้วให้นักเรียนตอบคำถามจากประเด็นคำถาม ดังต่อไปนี้

ภาพ “หลอดยาสีฟัน”

(ที่มา : http://www.med.cmu.ac.th)

๑) นักเรียนเคยเห็นภาพ“หลอดยาสีฟัน” นี้หรือไม่ *(เคย/ ไม่เคย)*

๒) จากภาพ นักเรียนคิดว่าผู้ใช้มีลักษณะนิสัยอย่างไร *(เป็นคนประหยัดอดออม มีเหตุผล)*

๓) ในชีวิตประจำวันของนักเรียน นักเรียนได้ใช้ยาสีฟันในลักษณะที่เหมือนกับภาพดังกล่าวหรือไม่ *(เหมือน/ ไม่เหมือน)*

๔) นักเรียนทราบหรือไม่ว่า หลอดยาสีฟันนี้เป็นของใคร *(ไม่ทราบ/ ทราบ เป็นหลอดยาสีพระทนต์ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙)*

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบเข้าสู่บทเรียน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพ “หลอดยาสีฟัน”

(ที่มา : http://www.med.cmu.ac.th)

๒. หนังสือเรียนรายวิชา สังคมศึกษา ม.๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ผังความคิด (Mind Map) “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ขั้นสอน ๑. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ คน เกี่ยวกับความหมายของคำว่าพอเพียง ในทัศนคติของตนเอง โดยที่ครูเขียนประเด็นสำคัญที่นักเรียนกล่าวบนกระดานจากนั้นครูขีดเส้นใต้คำสำคัญแล้วเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๑) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษา เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง ในประเด็นดังนี้ หลักการและแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับ ชุมชน ประเทศ และศาสตร์พระราชา จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม โดยใช้เวลา ๕ นาที จากนั้นครูสุ่มตัวแทนนักเรียน ออกมาสรุปใจความสำคัญที่ได้รับ ครูอธิบายเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ (Obj. ๒) ๓. ครูให้นักเรียนทำชิ้นงานโดยสรุปความรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาในระดับ ชุมชน และประเทศ เป็นผังความคิด ในหัวข้อ “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง” โดยใช้เวลา ๑๕ นาที ๔. นักเรียนนำเสนอผังความคิด ในหัวข้อ “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง” โดยครูสุ่มนักเรียน ๘-๑๐ คน นำเสนอโดยใช้เวลาคนละ ๒ นาที (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูถามนักเรียนว่า “นักเรียนนำแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้อย่างไรในชีวิตประจำวัน” (Obj. ๔) ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าแนวคิดเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมีความสำคัญอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	(ช่วยให้การดำเนินชีวิตมีคุณภาพและมั่นคง สามารถแก้ไขปัญหาบนพื้นฐานแนวคิดพอเพียง คำนึงถึงหลักทางสายกลางตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การบอกความหมายของความพอเพียง ๒. การระบุองค์ประกอบของหลักความพอเพียง	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** บอกความหมายของความพอเพียงและระบุองค์ประกอบของหลักความพอเพียงได้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** บอกความหมายของความพอเพียงและระบุองค์ประกอบของหลักความพอเพียงได้แต่ยังไม่ครอบคลุมในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกความหมายของความพอเพียงและระบุองค์ประกอบของหลักความพอเพียงได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การสรุปความรู้และนำเสนอผังความคิด (Mind Map) “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง”	- การนำเสนอ	- แบบประเมินการนำเสนอ	**ดี :** สรุปความรู้และนำเสนอผังความคิด (Mind Map) “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง”ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** สรุปความรู้และนำเสนอผังความคิด (Mind Map) “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง”ได้พอเข้าใจ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถสรุปความรู้และนำเสนอผังความคิด (Mind Map) “ศาสตร์ของพ่อสู่ชีวิตพอเพียง”
ด้านคุณลักษณะ การแสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต	- แสดงความคิดเห็น - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** แสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** แสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้พอสังเขป

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่แสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

ขอบเขตเนื้อหา

ความหมาย หลักการ และประเภทของสหกรณ์ ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์เพื่อประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนบอกความหมายและหลักการของสหกรณ์ได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนระบุประเภทของสหกรณ์ได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถเปรียบเทียบการดำเนินงานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์ได้ถูกต้องมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำเสนอภาพสหกรณ์ร้านค้า แล้วตั้งประเด็นถามนักเรียนดังนี้

ภาพสหกรณ์ร้านค้า

(ที่มา : https://bit.ly/2XO42h9)

๑) ในโรงเรียนของนักเรียนมีสหกรณ์หรือไม่ *(มี/ ไม่มี)*

๒) สหกรณ์ในโรงเรียนจัดเป็นสหกรณ์ประเภทใด *(สหกรณ์ร้านค้า)*

๓) นักเรียนทราบหรือไม่ว่า สหกรณ์มีการดำเนินงานอย่างไร

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบของนักเรียนเข้าสู่บทเรียนดังนี้ สหกรณ์เป็นแนวคิดหนึ่งในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนให้สมาชิกมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพสหกรณ์ร้านค้า

๒. กระดานดำ

(ที่มา : https://bit.ly/2XO42h9)

๓. วีดิทัศน์ เรื่อง หลักการสหกรณ์

(ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v= Vt3bqxPCaac&t=40s)

๔. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๕. สื่อการเรียนรู้ PowerPoint เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- ใบงาน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ	**ขั้นสอน**	
นักเรียนแสดงความคิดเห็นในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้	๑. ครูสุ่มถามนักเรียน ๒-๓ คน ถามเกี่ยวกับความหมายของคำว่า สหกรณ์ ในทัศนคติของตนเอง โดยที่ครูเขียนประเด็นสำคัญที่นักเรียนกล่าวบนกระดานดำ จากนั้นครูเพิ่มเติมความหมายให้สมบูรณ์ (Obj. ๑) ๒. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง หลักการสหกรณ์ ใช้เวลา ๗ นาที โดยให้นักเรียนสรุปความหมายและหลักการสหกรณ์ลงสมุด (Obj. ๑) 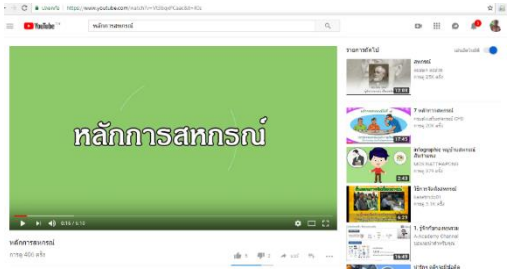 (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=Vt3bqxPCaac&t=40s) ๓. ครูให้นักเรียนศึกษา เรื่อง ประเภทสหกรณ์ จากหนังสือเรียนสังคมศึกษา ม. ๓ ใช้เวลา ๒ นาที จากนั้นทำกิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันตอบ” โดยครูตั้งประเด็นคำถามและให้นักเรียนแข่งกันตอบเกี่ยวกับประเภทของสหกรณ์ดังนี้ ๑) สหกรณ์ใดมุ่งช่วยเหลือสมาชิกเกี่ยวกับการเกษตร *(สหกรณ์การเกษตร)* ๒) สหกรณ์ใดจัดตั้งโดยกลุ่มชาวประมง *(สหกรณ์ประมง)* ๓) สหกรณ์ใดมุ่งจัดสรรที่ดินทำกินให้ราษฎรมีที่ดินเป็นของตนเอง *(สหกรณ์นิคม)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๔) สหกรณ์ใดส่งเสริมการออมทรัพย์ของสมาชิก *(สหกรณ์ออมทรัพย์)* ๕) สหกรณ์ใดทำหน้าที่จัดหาสินค้าราคาถูกมาจำหน่ายให้สมาชิก *(สหกรณ์ร้านค้า)* ๖) สหกรณ์แท็กซี่จัดอยู่ในสหกรณ์ประเภทใด *(สหกรณ์บริการ)* ๗) สหกรณ์ใดทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่สมาชิ *(สหกรณ์เครดิตยูเนียน)* (Obj. ๒) ๔. ครูนำเสนอสื่อการเรียนรู้ Power point เรื่อง แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ โดยใช้เวลา ๕ นาที จากนั้นให้นักเรียนเปรียบเทียบแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ลงในใบงาน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์ (Obj. ๓) **ขั้นสรุป** ๑. ครูถามนักเรียนว่า “เศรษฐกิจพอเพียงมีความสัมพันธ์กับระบบสหกรณ์อย่างไร” ๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าสหกรณ์มีความสำคัญอย่างไร *(ช่วยทำให้สมาชิกทุกคนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นสามารถร่วมมือกันทางด้านประกอบอาชีพให้มีความเข้มแข็ง ป้องกันการเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. การบอกความหมายและหลักการของสหกรณ์ ๒. การระบุประเภทของสหกรณ์ได้	- ตอบคำถาม	- คำถาม - กระดานดำ - ภาพสหกรณ์ร้านค้า - วีดิทัศน์ เรื่อง หลักการสหกรณ์ - กิจกรรม “ร่วมด้วยช่วยกันตอบ”	**ดี :** บอกความหมายและหลักการของสหกรณ์ระบุประเภทของสหกรณ์ได้ถูกต้องครบถ้วน ตรงตามเนื้อหา **พอใช้ :** บอกความหมายและหลักการของสหกรณ์ระบุประเภทของสหกรณ์ได้แต่ยังขาดไปบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกความหมายและหลักการของสหกรณ์ระบุประเภทของสหกรณ์ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ การเปรียบเทียบการดำเนินงานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์	- การเปรียบเทียบ	- ใบงาน เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์	**ดี :** เปรียบเทียบการดำเนินงานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์ได้อย่างเข้าใจ และเหมาะสม **พอใช้ :** เปรียบเทียบการดำเนินงานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์ได้แต่ยังไม่เข้าใจ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถเปรียบเทียบการดำเนินงานของแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์ได้
ด้านคุณลักษณะ การแสดงความคิดเห็นในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	- แสดงความคิดเห็น - การสังเกตพฤติกรรม	- คำถาม - แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** แสดงความคิดเห็นในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์เหมาะสม **พอใช้ :** แสดงความคิดเห็นในการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับหลักการของสหกรณ์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตได้พอสังเขป **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบงานที่ ๑
เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเปรียบเทียบการดำเนินงานของสหกรณ์ที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

ประเด็นเปรียบเทียบที่มีความสอดคล้องกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	ระบบสหกรณ์
การรวมกลุ่ม	....
การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล	....
ด้านความรู้	....
ด้านคุณธรรม	....
การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน	....
การขยายความร่วมมือระหว่างกัน	....
การพึ่งพาตนเอง	....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๑ ม.๓/๒ มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ส ๓.๑ ม.๓/๓ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับระบบสหกรณ์

ขอบเขตเนื้อหา

แนวทางการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อแก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและสังคม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนระบุปัญหาในท้องถิ่นทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมได้ถูกต้อง

๒. นักเรียนบอกแนวทางการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมภาพปัญหาด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมในท้องถิ่น แล้วตั้งประเด็นถามนักเรียนแต่ละภาพดังนี้

๑) นักเรียนคิดว่า บุคคลในภาพมีสภาพความเป็นอยู่อย่างไร

๒) จากภาพ นักเรียนคิดว่าเป็นสภาพปัญหาในท้องถิ่นในด้านใด

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

สื่อ

๑. ภาพความยากจน จาก (https://www.khaosod.co.th/economics/news_423177)

๒. ภาพขยะมูลฝอย จาก (http://www.artculture4health.com/mass/Contents/view/10)

๓. ภาพเป็นหนี้การพนัน (https://www.fifa55m.asia/news)

๔. ใบความรู้

- เรื่อง ชุมชนบ้านจำรุง ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง
- เรื่อง ‘บ้านน้ำทรัพย์’ ชุมชนต้นแบบแห่งการใฝ่รู้สู่ความพอเพียง
- เรื่อง ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านถ่อนนาลับ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนแสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต

๑) จากภาพ นักเรียนคิดว่าเป็นสภาพปัญหาในเรื่องใด (Obj. ๑)

๒) ในชุมชนท้องถิ่นของนักเรียนประสบกับปัญหาเหล่านี้อยู่หรือไม่ *(ใช่/ไม่ใช่)*

๕) และนักเรียนทราบหรือไม่ว่า การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นจะต้องอาศัยแนวคิดในเรื่องใด *(แนวคำตอบ : ไม่ทราบ/ทราบ นำแนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น)*

๒. ครูเชื่อมโยงคำตอบและนำเข้าสู่บทเรียนว่าเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์เป็นแนวคิดหนึ่งที่นำมาใช้แก้ไขปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น

ขั้นสอน

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๕ กลุ่ม ตามความสมัครใจของนักเรียน จากนั้นครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่ม ออกมาจับฉลาก หมายเลขกลุ่ม

๒. นักเรียนศึกษา วิเคราะห์ปัญหาและการพัฒนาท้องถิ่นตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มละ ๑ ชุมชนโดยใช้เวลา

- เรื่อง ชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ‘บ้านเขวาชี’ ผู้นำเกษตรอินทรีย์อีสาน
- เรื่อง นายผาย สร้อยสระกลาง ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

นำเสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๑๕ นาที จากใบความรู้ที่ครูกำหนดให้ดังนี้ **(Obj. ๑)** ๑) กลุ่มที่ ๑ เรื่อง ชุมชนบ้านจำรุง ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง อ้างอิงใน http://www.banjumrung.org/Home/menu_03/jr_bneconsus ๒) กลุ่มที่ ๒ เรื่อง ‘บ้านน้ำทรัพย์’ ชุมชนต้นแบบแห่งการใฝ่รู้สู่ความพอเพียง อ้างอิงใน http://www.dailynews.co.th/education/227842 ๓) กลุ่มที่ ๓ เรื่องศูนย์การเรียนรู้ชุมชนบ้านถ่อนนาลับ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี อ้างอิงใน https://www.gotoknow.org/posts/403174 ๔) กลุ่มที่ ๔ เรื่องชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ‘บ้านเขวาชี’ ผู้นำเกษตรอินทรีย์อีสาน อ้างอิงใน http://www.isranews.org/isranews-scoop/item ๕) กลุ่มที่ ๕ เรื่องนายผาย สร้อยสระกลาง ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน อ้างอิงใน http://www.moac.go.th/ewt_news.php?nid=4104 ๓. นักเรียนแต่ละกลุ่ม สรุปปัญหาและแนวทางการแก้ไข/พัฒนาชุมชนจากการศึกษาใบความรู้ จากนั้นนักเรียนส่งตัวแทน ๑ คนนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยใช้เวลากลุ่มละ ๓ นาที **(Obj. ๒), (Obj. ๓)** **ขั้นสรุป** ๑. ครูถามนักเรียนว่า “แนวคิดของเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์นำมาใช้แก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นได้หรือไม่”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาท้องถิ่นและระบบสหกรณ์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๒. นักเรียนและครูร่วมกันสรุปว่าเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์นำมาใช้แก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ช่วยให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ลดการใช้จ่ายที่ไม่จำเป็น ดำเนินชีวิตด้วยความพอเพียง ไม่ประมาท ซึ่งเป็นหนทางที่นำชีวิตไปสู่ความสำเร็จและมั่นคง)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. ระบุปัญหาในท้องถิ่นทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และสังคมได้ ๒. บอกแนวทางการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นได้	- ตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** ระบุปัญหาและบอกแนวทางการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** ระบุปัญหาและบอกแนวทางการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ในการพัฒนาท้องถิ่นได้แต่ยังขาดไปบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุปัญหาและบอกแนวทางการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์มาประยุกต์ในการพัฒนาท้องถิ่นได้
ด้านทักษะและกระบวนการ นำเสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์	- การนำเสนอ	- แบบประเมินการนำเสนอ	**ดี :** นำเสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** นำเสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ได้แต่ยังไม่ครอบคลุมบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงและสหกรณ์ได้
ด้านคุณลักษณะ แสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต	- การสังเกตพฤติกรรม	- แบบสังเกตพฤติกรรม	**ดี :** แสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิต ได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม **พอใช้ :** แสดงความคิดเห็นการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้และแก้ไขปัญหาในการดำเนินชีวิตได้แต่ยังไม่ครอบคลุม **ปรับปรุง :** ไม่ร่วมกิจกรรมในการแสดงความคิดเห็น และแก้ปัญหา

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้
เรื่องที่ ๑ ชุมชนบ้านจำรุง ต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียง

“เศรษฐกิจพอเพียง” ประโยคนี้ดูจะคุ้นหูและความรู้สึกของประชาชนในยุคนี้...โดย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหิตลาธิเบศรบรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชดำรัสให้ปวงชนชาวไทยได้มีสติรู้จักคิด รู้จักใช้ งดใช้เงิน-ของฟุ่มเฟือยเพื่ออนาคตของทุกคนจะได้ไม่ยากลำบากในยามเศรษฐกิจทรุด

เมื่อไม่นานมานี้ พล.ต.ภุชพงศ์ พงษ์ศิริ รองเจ้ากรมกิจการพลเรือนทหารกองบัญชาการกองทัพไทยในฐานะประธานอนุกรรมการประสานงานภายในประเทศ เป็นหัวหน้าคณะนำคณะอนุกรรมการพร้อมด้วย พล.ต.สุรัตน์ บรรเทาทุรามัยที่ปรึกษา กรมกิจการพลเรือนทหาร พ.อ.ปรารภ สระวาสี ผู้อำนวยการกองปฏิบัติการจิตวิทยากรมกิจการพลเรือนทหาร พ.อ.สิทธิชัย มากกุญชร ผู้อำนวยการกองประชาสัมพันธ์กรมกิจการพลเรือนทหาร และเจ้าหน้าที่สื่อมวลชน จำนวน ๖๐ คนร่วมเดินทางศึกษาดูงานในพื้นที่ภาคตะวันออก ระยอง จันทบุรี ตราด และสระแก้ว เพื่อศึกษาปัญหาสิ่งที่เป็นผลกระทบต่อความมั่นคงและการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต โดยในส่วนของจังหวัดระยองทางคณะได้เข้าดูงานที่ “บ้านจำรุง” ต.เนินฆ้อ อ.แกลง

บ้านจำรุง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗ ตำบลเนินฆ้อ อำเภอแกลง จังหวัดระยองภาคตะวันออกของประเทศไทย ด้วยสภาพความเป็นอยู่ในชุมชนเน้นการพึ่งพาตนเองจนเป็นที่ยอมรับและเป็นตัวอย่างที่ดี มีผู้มาศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตลอดทั้งปี หมู่บ้านจำรุงส่งเสริมให้ประชาชนได้นำผักพื้นบ้านมารับประทาน อาทิ ดอกอัญชัน ยอดมะระ ขมิ้นชัน ชะอม ใบชะพลู ใบบัวบก ยอดเสม็ดแดง ฯลฯ ใช้ประกอบเป็นอาหารหลักรวมถึงชวนเชิญนักท่องเที่ยวที่เข้ามาเป็นลูกค้าของร้านส้มตำจำรุงได้บริโภคผักพื้นบ้านเหล่านี้ จนกระทั่งได้เป็นสัญลักษณ์ของชุมชนที่นักท่องเที่ยวรู้จักและคุ้นเคย กลุ่มผู้สูงอายุบ้านจำรุงเป็นตัวอย่างของการรวมกลุ่มเพื่อสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์คุณภาพมากมาย อาทิ ผลิตข้าวซ้อมมือบรรจุถุงจำหน่ายในร้านค้าของชุมชนเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี โดยมีโรงสีข้าวชุมชนเองมีการผลิตข้าวซ้อมมืออย่างต่อเนื่องและนำเศษแกลบรำส่งให้กับกลุ่มเกษตรกรพื้นบ้านทำปุ๋ยชีวภาพและนำปลายข้าวขายให้กับกลุ่มผู้เลี้ยงตะพาบน้ำ

นอกจากนี้บ้านจำรุงยังก่อตั้งกลุ่มธนาคารขยะ ผู้คนในชุมชนได้เห็นคุณค่าของเศษของที่เหลือใช้แม้แต่ขยะ มีการรวมกลุ่มกันจัดตั้งกลุ่มธนาคารขยะและสิ่งแวดล้อมรับซื้อขยะทุกประเภทมีการคัดแยกขยะแต่ละประเภท สามารถนำไปใช้ประโยชน์ ทำให้เด็กเยาวชนได้รับรู้ถึงขยะสิ่งของเหลือใช้ปลูกฝังค่านิยมทัศนคติในการรักษ์สิ่งแวดล้อม เมื่อมีคนมาศึกษาดูงานกลุ่มผู้ใช้น้ำจะรวมตัวกันทำอาหารเลี้ยงรับรองโดยใช้ผักพื้นบ้านเป็นอาหารหลักให้รับประทานรายได้นำไปเป็นกองทุนพัฒนาหมู่บ้าน นอกจากนี้บ้านจำรุงยังมีการบริการที่พักชุมชนโฮมสเตย์ให้กับนักท่องเที่ยวผู้สนใจในวิถีชีวิตที่เน้นการพึ่งพาตนเองได้มาสัมผัสและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่ง

กันและกัน ทั้งนี้การบริหารจัดการชุมชน โดยมีแกนนำที่มีศักยภาพสามารถพัฒนาสังคมชุมชนที่พร้อมต่อการเรียนรู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานกับเทคโนโลยีใหม่ ๆ นำมาปรับใช้ในปี ๒๕๔๘ ได้นำชุมชน เครือข่ายชุมชน ผู้นำชุมชน เข้าสู่โครงการมาตรฐานชุมชน (มชช.) และสามารถผ่านการประเมินจากคณะกรรมการติดตามประเมินผลระดับอำเภอ ระดับจังหวัด เป็นจุดนำร่องต้นแบบ เผยแพร่ แนะนำชุมชนอื่น ๆ เพื่อเข้าสู่การประเมินมาตรฐานชุมชนในปีต่อ ๆ ไป

นายชาติชาย เหลืองเจริญ ประธานศูนย์การเรียนรู้ของชุมชนบ้านจำรุงเล่าให้ฟังถึงรูปแบบการจัดการชุมชนจนได้รับเลือกให้เป็นชุมชนนำร่องว่าการทำหมู่บ้านให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวนี้ ไม่ได้มุ่งหวังเรื่องเงิน แต่มุ่ง หวังเรื่องการเรียนรู้ปัญหาคือ ชุมชนอ่อนแอเพราะขาดความรู้ ถ้าเราแบ่งคนเป็น ๓ ฐาน ฐานที่ ๑ คือคนระดับมันสมอง จะไหลออกไม่อยู่ในชุมชน ผู้ที่เรียนหนังสือจนสำเร็จการศึกษามักไม่กลับไปบ้านเกิดทำให้ชุมชนอ่อนแอไปเรื่อย ๆ ต้องหาทางให้คนกลุ่มนี้กลับมาซึ่งยากเพราะแต่ละคนมีภารกิจหน้าที่ต้องดูแลครอบครัว เพราะฉะนั้นจึงต้องทำให้คนกลุ่มที่ ๒ และ ๓ ที่อยู่ในพื้นที่ให้เก่งให้ได้กลุ่มที่ ๓ คือฐานล่างที่สุด เพราะมีการเรียนรู้ช้าต้องใช้เวลาในการพูดคุยหรือทำงานมากกว่ามาตรฐานคนปกติ ๓ เท่าจึงจะสามารถขยับตัวขึ้นมาเป็นคนกลุ่มที่ ๒ ได้ และทำให้คนกลุ่มที่ ๒ พัฒนาเป็นคนกลุ่มที่ ๑ แต่ก็อยากให้คนกลุ่มที่ ๑ ที่เคยออกจากพื้นที่กลับมาเยี่ยมเยียนบ้านเพื่อพูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์กับคนในพื้นที่แค่นั้นก็เพียงพอแล้ว อีก ๑๐ ปีข้างหน้าหมู่บ้านนี้จะมีองค์ประกอบทุกอย่างพร้อม เราต้องการเด็กที่เก่งเรื่องการเงินสักคนหนึ่งมาบริหารจัดการเรื่องธนาคารอยากได้ผู้จัดการมินิมาร์ทสักคนหนึ่งมาบริหาร เงินเดือนเพียง ๗-๘ พันบาทก็อยู่ได้ อยากได้วิศวกรโรงงานสักคนหนึ่งกินเงินเดือนสักหมื่นมาอยู่ที่โรงงาน สิ่งเหล่านี้ได้วางแผนไว้แล้วแต่ต้องใช้เวลาต่อไปเพราะเป็นงานพัฒนาคน สร้างคนรุ่นใหม่จากชุมชนส่งเสริมการศึกษาซึ่งได้มีการวางแผนกันไว้แล้วว่าคนไหนจะไปอยู่จุดไหนผู้นำชุมชนบอกถึงทิศทางการพัฒนาชุมชนวันนี้เราต้องให้ความสำคัญกับชุมชนฐานล่างให้มากขึ้นให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้มากกว่าผลลัพธ์ควรมีศูนย์การเรียนรู้ทั่วประเทศไทย เพราะศูนย์การเรียนรู้มีค่าเราจึงเปิดมหาวิทยาลัยที่สอนหลายสิ่งหลายอย่าง อย่างเช่น วิชาส้มตำก็สอนให้ฟรี ถ้าเขากลับไปปลูกมะละกอสัก ๕ ต้นก็คุ้มแล้ว สอนทุกเรื่องที่อยากรู้ สามารถนำไปประกอบอาชีพได้โดยไม่ต้องพึ่งพาใครอีก

ปัจจุบันบ้านจำรุงมีทุนทางสังคมที่ได้จากการเรียนรู้เรื่องของการพึ่งพาตนเองมากว่า ๒๐ ปีเต็ม มีกลุ่มกิจกรรมมากกว่า ๒๐ กลุ่ม มีประสบการณ์ต่าง ๆ มีบุคลากรที่มีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมีประเพณีวัฒนธรรม...ชุมชนบ้านจำรุงจึงเป็นอีกหนึ่งหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่น่าชื่นชมอย่างยิ่ง.

หนังสือพิมพ์เดลินิวส์

๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

อ้างถึงใน http://www.banjumrung.org/Home/menu_03/jr_bneconsus

ใบความรู้
เรื่องที่ ๒ ‘บ้านน้ำทรัพย์’ ชุมชนต้นแบบแห่งการใฝ่รู้สู่ความพอเพียง

“บ้านน้ำทรัพย์” ชุมชนขนาด ๑๒๘ ครัวเรือน มีประชากรกว่า ๔๕๐ คน เป็นชุมชนที่อยู่บนพื้นที่สูงเหนือเขื่อนแก่งกระจาน ห่างจากจังหวัดเพชรบุรีประมาณ ๖๐ กิโลเมตร และห่างจากอำเภอแก่งกระจานประมาณ ๒๐ กิโลเมตร เป็นหมู่บ้านที่ล้อมรอบด้วยภูเขาสูงต่ำสลับกันไป ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักด้านการเกษตร ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และประมงน้ำจืด การเดินทางไม่ยากลำบากนักเพราะมีถนนลาดยางเข้าถึง แต่การโทรคมนาคมยังเป็นจุดอ่อน เพราะเป็นหมู่บ้านที่ไม่มีโทรศัพท์พื้นฐานโทรศัพท์เคลื่อนที่ก็ใช้ได้บ้างไม่ได้บ้าง ส่วนไฟฟ้าก็จะมีปัญหาติด ๆ ดับ ๆ บ่อยครั้งในช่วงหน้าฝน

“บ้านน้ำทรัพย์” เป็นหมู่บ้านหนึ่งที่ได้ชื่อว่ามีจุดเด่นเรื่องความพอเพียง ชาวบ้านมีความรักใคร่สามัคคี ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความเอื้ออาทรและร่วมกันทำกิจกรรมของชุมชนอย่างพร้อมเพรียง เรียกว่าเป็นหมู่บ้านต้นแบบการดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของจังหวัดเพชรบุรี ถึงแม้จะมีความอุดมสมบูรณ์ แต่ก็ไม่ได้สะดวกสบายไปเสียทั้งหมด แต่ชาวบ้านก็สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุขตามที่มีที่หามาได้ด้วยการพึ่งพาตนเอง จัดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยมีศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแก่งกระจาน (กศน. อำเภอแก่งกระจาน) เป็นพี่เลี้ยงในการจัดแสวงหาความรู้และถอดบทเรียนเพื่อการขยายผล

นางสุนันทา การะเวก ผอ.กศน. อำเภอแก่งกระจาน บอกว่าคนที่นี่อยู่อย่างพอเพียง ทำกินทำใช้ในชุมชน พอเหลือก็เอาออกไปขายข้างนอกวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตก็ใช้ของที่มีอยู่ในชุมชน เป็นชุมชนที่โดดเด่นมากเรื่องความพอเพียง อยู่กันอย่างช่วยเหลือเกื้อกูลมีธนาคาร มีเครดิตยูเนียน มีการทำบัญชีครัวเรือน ๑๐๐% มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมมากมายทั้งเพื่อการดำรงชีวิต ความอยู่รอดกินดีอยู่ดี และสงบสุขของทั้งตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม เช่น กลุ่มเครดิตยูเนียน กลุ่มพิทักษ์ป่า กลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ กลุ่มกองทุนหมู่บ้าน กลุ่มเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ กลุ่มน้ำยาซักผ้า, ถูพื้นเพื่อลดค่าใช้จ่ายในครัวเรือน กลุ่มอนุรักษ์ทรัพยากรประมงน้ำจืด กลุ่มทำปลาส้ม-ไข่เค็ม กลุ่มทำน้ำสมุนไพรกลุ่มท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ กลุ่มผู้เลี้ยงแพะ กลุ่มทำขนมทองม้วนกลุ่มทำเกษตรปลอดสารพิษ กลุ่มเลี้ยงไก่ชนเพื่อการจำหน่าย และกลุ่มเลี้ยงโค เป็นต้น

“มีหลายกลุ่มอาชีพที่ชาวบ้านทำกินทำใช้แล้วนำออกไปขายนอกชุมชนจนมีชื่อเสียงสามารถสร้างรายได้เสริมให้กับสมาชิกของกลุ่ม โดยเฉพาะขนมทองม้วน มะนาว และปลาส้ม ซึ่งขายดีมาก เรียกว่าทำขายกันไม่ทัน จากความสำเร็จของชุมชนนี้ กศน. จังหวัดเพชรบุรีเห็นว่าน่าจะมีการขยายผลไปยังหมู่บ้านอื่น ๆ เมื่อปีที่ผ่านมา จึงได้เข้าไปทำวิจัยในชุมชนและสามารถถอดองค์ความรู้ได้มา ๔ หลักสูตรแล้ว คือ การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงไก่ชน การปลูกผักปลอดสารพิษ การทำขนมทองม้วน และได้มีการขยายผลโดยให้ผู้นำและคนในชุมชนออกไปช่วยเผยแพร่ความรู้ในอำเภออื่น ๆ เพื่อให้สามารถพึ่งพาตนเองได้” ผอ.สุนันทากล่าว ชุมชนแห่งนี้มีผลงานมากมายจากความสามัคคีและการมีส่วนร่วมของชุมชนจนได้รับรางวัลมาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ รายการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรางวัลที่สร้างความภาคภูมิใจสูงสุดคือรางวัลพระราชทานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง อยู่เย็น

เป็นสุข จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ปี ๒๕๕๒ และยังได้เป็นหมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงเฉลิมพระเกียรติของหน่วยงานต่าง ๆ อีกหลายหน่วยงาน ว่ากันว่าการที่ชุมชนใดจะยืนอยู่ได้อย่างมั่นคง ต้องมีผู้นำที่เข้มแข็งซึ่งที่บ้านน้ำทรัพย์ก็เป็นเช่นนั้น ผู้ใหญ่ ชูชาติ วรรณขำ เล่าว่าเริ่มแรกก็ไม่รู้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร ก็มีหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะกศน. และเครือข่ายเข้ามาให้ความรู้ ทำให้เข้าใจได้ว่า คำว่าเศรษฐกิจพอเพียงคือ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ ใช้ทรัพยากรในหมู่บ้านก่อนพอเริ่มรู้ก็มาทดลองทำ ตอนแรกทำเห็ดด้วยทะลายปาล์ม แต่เนื่องจากต้องไปซื้อทะลายปาล์มจากข้างนอกทำให้ต้นทุนสูง จึงไม่ประสบความสำเร็จ ก็มาเริ่มต้นใหม่ ทำสระน้ำหน้าบ้านเลี้ยงปลากินกันเองปลูกผักริมรั้ว แล้วขยายผลใช้กระบวนการกลุ่มคนที่มารวมกลุ่มก็มาช่วยกันทำงานในกลุ่ม ซึ่งก็จะได้ทั้งค่าแรงและปันผลโดยมีการทำบัญชีที่โปร่งใส ส่งเสริมชาวบ้านให้ทำบัญชีครัวเรือน อยากทำอาชีพอะไรเราก็มาประชาคมกันช่วยกันคิด แล้วก็พากันไปหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ แล้วกลับมาทำ

“วันนี้เรามีกลุ่มอาชีพเยอะมาก จากที่ทำใช้กันในชุมชน ก็ขยายออกไปขายข้างนอก ช่วยกันทำยอดทำการตลาดแล้วเปิดโอกาสให้ทุกคนสามารถเข้ามาร่วมหุ้นได้แต่การทำงานเราเปลี่ยนแนวคิดจากที่เมื่อก่อนจะให้ทุกคนต้องช่วยกันทำ แต่ผลคืองานที่ออกมาอาจไม่ได้มาตรฐาน เราก็มาเปลี่ยนใหม่ เป็นให้คนที่ถนัดมาทำแล้วได้ค่าแรงและปันผลจากกำไร ส่วนคนที่ไม่ได้เข้ามาทำงานก็รอรับปันผลไป วิธีนี้ช่วยให้ชาวบ้านอยู่ดีกินดีมีชีวิตที่ดีขึ้น คนที่เคยเป็นหนี้ ก็มีหนี้ลดลง หรือที่มีหนี้เพิ่ม ก็เป็นหนี้ที่ก่อให้เกิดรายได้เพราะเราส่งเสริมให้ลงทุน จะมารวมกลุ่มหรือทำส่วนตัวก็ได้ และส่งเสริมให้ฝึกอาชีพพัฒนาตนเองเพื่อจะได้ไม่เป็นหนี้ที่สูญเปล่า แต่เป็นหนี้ที่มีรายได้” ผู้ใหญ่ชูชาติกล่าวพร้อมกับย้ำว่า บ้านน้ำทรัพย์ หมู่ ๙ ต.แก่งกระจาน อ.แก่งกระจาน จ.เพชรบุรี เป็นหมู่บ้านที่เปิดและยินดีต้อนรับผู้ที่จะเข้ามาศึกษาดูงานตลอดเวลา โดยมีฐานการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ถอดเป็นบทเรียนพร้อมที่จะถ่ายทอดให้กับทุก ๆ คน เตง หรือ จตุพล จันทร์เพ็ญ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นเจ้าของสวนมะนาวกว่าพันต้น เป็นมะนาวแป้นที่ปลูกโดยการเพาะเมล็ดไม่ใช้สารเคมี ให้ลูกดกมาก ๆ น้ำก็เยอะ เตงเป็นคนหนึ่งของบ้านน้ำทรัพย์ที่กว่าจะมาถึงวันนี้ได้ลองผิดลองถูกมานาน เก็บเกี่ยวประสบการณ์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง จากที่เคยเป็นหนี้เป็นสิน ๒ ปีนี้ล้างหนี้หลายล้านได้แล้ว และยินดีถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่ทุกคนเช่นกัน ถ้ามีโอกาสเข้าไปเยือนหมู่บ้านแห่งนี้เชื่อว่าต้องได้อะไรดี ๆ กลับออกมาแน่นอน.

อรนุช วานิชทวีวัฒน์

อ้างอิงใน http://www.dailynews.co.th/education/227842

ใบความรู้
เรื่องที่ ๓ ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง อุดรฯ

ดร.วรนันท์ มุฮัมมัด รอมฎอน บุนนาค
มีโอกาสเดินทางไปเที่ยวที่บ้านถ่อนนาลับ อ.บ้านดุง จ.อุดรธานี ได้แลกเปลี่ยนพูดคุยกับชาวบ้าน ได้ความว่าที่นี่สะอาดสะอ้าน บ้านเรือนอยู่เป็นระเบียบ มีการจัดผังหมู่บ้านดีเยี่ยม ด้วยความเป็นชาติพันธ์ภูไท (ชนที่ราบสูง เชื้อสายภูไท) บ้านเรือนจึงสวยงาม มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับ รั้วดินสวนกินได้รอบหมู่บ้าน ที่นี่นอกจากจะน่าอยู่ผู้คนมีอัธยาศัยดีเยี่ยมแล้ว ที่นี่มีคนมาศึกษาดูงานแยะ ด้วยเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงที่โดดเด่น มีการบริหารจัดการที่ดี ที่น่าสนใจ หลายหมู่บ้านมาดูงานและตกใจกับการบริหารจัดการในเรื่องธนาคารชุมชน เรื่องร้านขายส่ง เรื่องโรงสีข้าวชุมชน และเรื่องสวัสดิการชุมชน ที่หลายองค์กรหลายหน่วยงานหาคำตอบยังไม่ได้ ที่นี่มีมานานแล้ว และสามารถดำเนินการได้อย่างน่าสนใจ

บ้านถ่อนนาลับ อำเภอบ้านดุง (อำเภอที่เลื่องลือเรื่อง ผีจ้างไปถ่ายหนังที่บ้านคำชะโหนด ซึ่งเป็นเรื่องจริง) บ้านนี้อยู่ห่างจากตัวอำเภอประมาณ ๑๘ กิโลเมตร ถนนดี สะดวก รถวิ่งไม่มาก ที่หมู่บ้านนี้มีการบริหารจัดการองค์กรที่น่าสนใจอย่างยิ่ง เขาใช้สภาชุมชนขับเคลื่อนงานหมู่บ้าน ในขณะที่คณะกรรมการหมู่บ้านเป็นองค์กรบริหาร เขาจัดการการพัฒนาชุมชนหมู่บ้านได้ดีกว่า อบต. เสียอีก ที่นี่ให้ความสำคัญกับเรื่องการออมทุนสูงมาก มีการสร้างกองทุนหมู่บ้าน มีกลุ่มสตรีสหกรณ์ มีกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตหมู่บ้าน มีกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีกลุ่มสีแดง (ไม่ใช่กลุ่ม นปช.) กลุ่มสีม่วง ที่ดำเนินงานด้านธุรกิจขนาดเล็ก มีการรับบริจาค ขายต้นไม้ มีการออมกันทั้งหมู่บ้านอย่างสม่ำเสมอ มีการปันผล มีเงินช่วยเหลือยามเจ็บไข้ได้ป่วย มีเงินกู้ฉุกเฉินเวลาเดือดร้อน มีกิจกรรมส่งเสริมอาชีพไม่ว่าจะเป็นทอผ้า ทอเสื่อ และเครื่องถม (เดิมเป็นมุกประดับ) ที่ทำจากเปลือกหอยราคาถูก (เพราะไม่ใช้มุกซึ่งราคาแพง) ที่นี่มีธนาคารชุมชนเป็นศูนย์กลาง ปัจจุบันทั้ง พช. ธกส. ออมสิน เข้ามาสนับสนุนเงินทุน มีอยู่ประมาณ ๒๐ ล้านบาท มีการผลิตน้ำดื่มยี่ห้อเรือคำจำหน่ายทั่วไป มีการจัดตั้งร้านขายอุปกรณ์ก่อสร้าง และรับเหมาก่อสร้าง หารายได้ให้ชาวบ้านและส่วนหนึ่งเข้าร้านขายอุปกรณ์ก่อสร้างนี่แหละ มีทุกอย่าง มีร้านขายส่งเป็นสหกรณ์ชุมชน ส่งหมู่บ้านรอบ ๆ บ้านถ่อนนาลับมากกว่า ๑๕ หมู่บ้าน มีกิจกรรมปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ทำน้ำยาเอนกประสงค์ แชมพู สบู่ ยาหม่อง ห้องอบสมุนไพร โครงการถนอมอาหารและแปรรูปอาหาร ฯลฯ ในส่วนของโรงสีข้าวชุมชน ก็มีกิจกรรมเพาะกล้าไม้ ปลูกผักปลอดสารปุ๋ยหมักชีวภาพ มีกลุ่มเยาวชนและแม่บ้านด้านการแสดงดนตรีพื้นบ้าน ฟ้อนภูไท ไปในงานต่าง ๆ สืบทอดภูมิปัญญานาฏศิลป์ มีกลุ่มไบโอดีเซล ทำปั๊มน้ำมันในชุมชน ผลิตหัวอาหารสัตว์ กลุ่มนาปรัง ธนาคารข้าว กลุ่มรับซื้อข้าว กลุ่มเลี้ยงไก่ โค ปลา หมู กลุ่มพัฒนาสตรียังมีกิจกรรมสายใยรัก ทุกอย่างหมุนเวียนเกื้อกูลซึ่งกันและกันอย่างน่าสนใจ เงินกองทุนหมู่บ้านก็ลงมาที่ธนาคารดำเนินหนุนเสริมกันอย่างมีประสิทธิภาพ ได้ข้อคิดที่น่าสนใจว่า ชุมชนที่นี่ไม่มีความแตกแยก ทุกคนทำเพื่อประโยชน์ส่วนรวม และหากไม่เข้าใจกันเขาจะคุยกันโดยมีสภาชุมชน กรรมการชุมชนเข้ามาแก้ปัญหา ท่านที่เข้ามาเยี่ยมชมเรื่องนี้หากมีเวลาไปเที่ยวเล่นอำเภอบ้านดุง ท่านแวะมาที่บ้านถ่อนนาลับ (เมืองลับแล) ที่นี่ท่านจะรู้ว่าชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงของแท้เป็นอย่างไร ศูนย์เรียนรู้ชุมชนบนฐานภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นอย่างไร เราจากมาด้วยความคิดถึง และจะแวะกลับมาใหม่

https://www.gotoknow.org/posts/403174

ใบความรู้
เรื่องที่ ๔ เปิดวิถีชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ‘บ้านเขวาชี’ ผู้นำเกษตรอินทรีย์อีสาน

‘บ้านเขวาชี’ ชุมชนเล็ก ๆ ใน จ.ร้อยเอ็ด ที่ปัจจุบันกลายเป็นผู้นำโครงการเศรษฐกิจพอเพียงภายใต้วิถีเกษตรอินทรีย์ดินแดนอีสานของไทย สิ่งใดทำให้หมู่บ้านแห่งนี้ยิ่งใหญ่อย่างมีความสุขได้...

ปัจจุบันไทยกำลังเผชิญกับปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ ส่วนหนึ่งเกิดจากนโยบายประชานิยมของรัฐบาลที่ป้อนให้กับประชาชนเพื่อมุ่งหวังคะแนนเสียงทางการเมือง อาทิ โครงการบัตรเครดิตเกษตรกร โครงการรถคันแรก โครงการบ้านหลังแรก ส่งผลให้หนี้สินครัวเรือนไทยเพิ่มสูงขึ้นมากที่สุดในรอบ ๕ ปี ซึ่งจาก**รายงานของศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ ม.หอการค้าไทย ระบุว่า ครัวเรือนไทยร้อยละ ๖๔ มีหนี้สินเฉลี่ยรวม ๑๘๘,๗๗๔.๕๔ บาท/ครัวเรือน ขยายตัวกว่าปี ๒๕๕๕ ถึงร้อยละ ๑๒** แต่สำหรับ **‘ชุมชนบ้านเขวาชี’** หมู่ ๑, ๒ และ ๓ ต.แสนชาติ อ.จังหาร จ.ร้อยเอ็ด กลับไม่ประสบปัญหาดังกล่าวมากนัก ด้วยชาวบ้านที่นี่ดำรงชีวิตอยู่ภายใต้ **‘หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง’** มาครั้นแต่อดีต ไม่ว่ายุคสมัยจะเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็วเพียงใดก็ตาม จนได้รับการส่งเสริมให้เป็นหนึ่งในต้นแบบหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงระดับชาติ **"ฤทธิพงศ์ เยี่ยมโกสีย์" ผู้ใหญ่บ้านเขวาชี หมู่ ๒** เปิดเผยว่าชาวบ้านดำรงชีวิตด้วยวิถีความพอเพียงมานานแล้วตามอัตภาพของแต่ละครัวเรือน แต่ระยะหลังเมื่อเกิดภาวะเศรษฐกิจย่ำแย่ แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ที่พระราชทานให้พสกนิกรชาวไทยจึงถูกหยิบยกขึ้นมาใช้ในชุมชนจริงจัง โดยเริ่มจากบ้านเขวาชี หมู่ ๓ ริเริ่ม **‘โครงการหน้าบ้านหน้ามอง’** ส่งเสริมการปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษในครัวเรือนโดยการนำเมล็ดพันธุ์ท้องถิ่น เช่น กระถิน ใบชะพลู มะระ ขี้เหล็ก ต้นหอม หรือแมงลัก มาปลูกในกระถางและพื้นที่ว่างบริเวณบ้าน เมื่อดำเนินการได้ไม่นาน พบว่าสามารถลดรายจ่ายบางส่วนในครัวเรือนได้ ซึ่งจากความสำเร็จดังกล่าวทำให้กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยเข้ามาสนับสนุนโครงการและผลักดันจนเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ จ.ร้อยเอ็ด “ต่อมาได้ขยายโครงการมายังบ้านเขวาชีหมู่ ๒ และหมู่ ๑ โดยจะเน้นการปลูกพืชผักสวนครัวในกระถางบริเวณหน้าบ้านคล้ายโครงการสวนผักคนเมือง เพราะการปลูกพืชในกระถางหน้าบ้านจะสร้างความสวยงามแก่บ้านเรือน” ผู้ใหญ่บ้านเขวาชี หมู่ ๒ บอกเล่าพร้อมยกอีกเหตุผลหนึ่งคนในชุมชนจะได้กินผักสด ๆ ที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูงหากปลูกหัวไร่ปลายนากว่าจะเก็บมาถึงบ้านพืชผักคงเฉาและสารอาหารลดลงเรื่อย ๆ

นอกจากความต้องการให้คนในชุมชนได้บริโภคพืชผักปลอดสารพิษแล้วยังคิดว่าจะทำอย่างไรให้คนในชุมชนอื่นได้บริโภคอาหารที่มีประโยชน์และสร้างรายได้เลี้ยงครอบครัว จึงมีแนวคิด **‘ปลูกผักสวนครัวกึ่งธุรกิจ’** เริ่มต้นจากผักหวานโดยเราจะมีแปลงเกษตรสาธิตให้แก่ผู้ที่มีความประสงค์จะทดลองเข้าสู่ระบบธุรกิจเข้ามาเรียนรู้ฟรี แต่จะต้องมีข้อตกลง คือ**ห้ามใช้สารเคมีใด ๆ ทั้งสิ้น**

เขายังยกตัวอย่างประเทศญี่ปุ่นปลูกพืชผักสวนครัวแทนไม้ประดับไว้บริเวณบ้านเพื่อถึงเวลาประกอบอาหาร จะได้เดินไปเก็บผักสด ๆ มาใช้หรือนำมาบริโภคสด ๆ เป็นสาเหตุทำให้คนญี่ปุ่นมีอายุยืนเพราะต่างดำรงชีวิตท่ามกลางธรรมชาติที่สงบและปลอดจากสารเคมีนั่นเอง “บ้านเขวาชีทั้ง ๓ หมู่มีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม เข้ามาศึกษาดูงานในพื้นที่ทุกเดือนอย่างน้อยเดือนละ ๒ จังหวัด เช่น สุรินทร์ บุรีรัมย์ มุกดาหาร หนองคาย ราชบุรี มหาสารคาม” ผู้ใหญ่บ้านเขวาชี หมู่ ๒ เล่าอย่างภาคภูมิใจ และว่าหลายครั้งที่คณะศึกษาดูงานมองบ้านเขวาชีเป็นชุมชนโบราณในอดีตเพราะมีวิถีชีวิตประจำวันไม่เร่งรีบ ที่สำคัญมีการปลูกพืชผักสวนครัวทุกครัวเรือน และสิ่งพิสูจน์ได้อีกหนึ่งอย่าง คือรถพุ่มพวงที่เข้ามาขายในพื้นที่ไม่สามารถจะขายผักได้เลย!

ผู้ใหญ่บ้านเขวาชี ยังวิพากษ์การทำงานของรัฐบาลด้วยว่าไม่มีการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจพอเพียงจริงจังแต่กลับส่งเสริมให้ชุมชนใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือยแทนทำให้หนี้สินครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้นจนน่าตกใจ และต่อให้มีโครงการรับจำนำข้าว ๑๕,๐๐๐ บาท/ตัน ก็ไม่สามารถจะช่วยให้ชีวิตเกษตรกรดีขึ้นได้เพราะของกินของใช้ปรับตัวสูงขึ้นเป็นเงาตามตัวแล้ว ดังนั้นเศรษฐกิจพอเพียงคือทางออกที่ดีที่สุดในสังคมปัจจุบัน เช่น เกษตรกรเลี้ยงวัวไว้ขาย ส่วนมูลวัวสามารถนำเป็นปุ๋ยในนาแทนปุ๋ยเคมี หรือนำมาทำเป็นก๊าซชีวภาพ “รัฐบาลควรจริงจังกับการส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตพืชอินทรีย์ อย่างไรก็ดีปัจจุบันยังพบกรมวิชาการเกษตรนำเข้าสารเคมีเกษตรจำนวนมากจึงกังวลอาจส่งผลต่อสุขภาพคนในประเทศได้” ผู้ใหญ่บ้านเขวาชี หมู่ ๒ ทิ้งท้ายข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศยุทธศาสตร์ภาครัฐ สำนักงานสถิติแห่งชาติ ระบุ**ตัวเลขการนำเข้าสารเคมีเกษตรปี ๒๕๕๔ ทั้งสิ้น ๑๖๔,๓๘๓ ล้านตัน มูลค่า ๒๒,๐๔๔ ล้านบาท** นอกจากนี้ข้อมูลจากสำนักควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อมปีเดียวกัน พบการ**ตรวจเลือดเกษตรกรมีสารเคมีตกค้างสูงถึงร้อยละ ๓๒** นอกจากนี้รายงานการเฝ้าระวังโรคสำนักระบาดวิทยามีผู้ป่วยได้รับพิษจากสารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูพืชระหว่าง พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๕๔ เฉลี่ยปีละ ๑,๘๔๐ ราย **เฉพาะปี ๒๕๕๔ มีผู้ป่วยได้รับพิษจากสารป้องกันกำจัดศัตรูพืชจากการทำงานและสิ่งแวดล้อม ๒,๐๔๖ ราย มีผู้เสียชีวิต ๒ ราย** ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรมร้อยละ ๔๑.๐๖

"หนูพิณ วงศ์จันทร์เรือง" ชาวบ้านเขวาชี หมู่ ๑ กล่าวว่า แม้ชุมชนจะขับเคลื่อนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงจริงจังได้ไม่นานแต่ก็ได้รับความร่วมมือจากชาวบ้านอย่างดี อย่างไรก็ตามนอกเหนือจากการปลูกพืชผักสวนครัวปลอดสารพิษบริเวณหน้าบ้านแล้ว ยังร่วมมือกันสร้างอุโมงค์ผักไว้ที่เส้นทางสัญจรด้วยเพื่อเป็นแหล่งศึกษาดูงานให้กับบุคคลภายนอก เมื่อถามถึงสิ่งที่กังวล หนูพิณ เผยว่าปัจจุบันปุ๋ยคอกหายากมากเพราะชาวบ้านเลี้ยงวัวเลี้ยงควายเพื่อการเกษตรน้อยลงแต่หันมาใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรแทน จึงเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ปุ๋ยคอกค่อย ๆ ถูกลดความสำคัญ

"ลำดวน เถื่อนแสง" ชาวบ้านเขวาชี หมู่ ๑ กล่าวว่า การขับเคลื่อนโครงการเศรษฐกิจพอเพียงไม่จำกัดเฉพาะการปลูกพืชผักสวนครัวบริเวณบ้านแต่หมายรวมถึงการทำให้ชาวบ้านมีคุณภาพชีวิตที่ดีด้วย โดยเฉพาะการบริโภคอาหารที่ปราศจากสารเคมีตกค้าง ซึ่งหลายครอบครัวได้นำปุ๋ยคอกที่มีอยู่หว่านใส่นาข้าวและพืชผักสวนครัวหากเหลือจะขายกระสอบปุ๋ยละ ๒๐ บาท แม้รายได้ไม่มากแต่ก็สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายบางส่วนได้

“อดีตในชุมชนใกล้เคียงเคยมีวัวกินหญ้าที่ถูกฉีดพ่นยาฆ่าหญ้าไว้จนตายตั้งแต่นั้นมาชาวบ้านต่างกังวลและลดใช้สารเคมีสำหรับตนเองเคยกินแตงโมที่มีรถมาเร่ขาย เพียงไม่ถึง ๓๐ นาทีก็รู้สึกแน่นหน้าอก และอาเจียน จนต้องหามส่งโรงพยาบาล” นางลำดวนกล่าวและแสดงความเห็นว่า หากจะส่งเสริมให้คนในชุมชนหันมาใช้วิถีแบบพอเพียงนั้นจะหวังพึ่งผู้นำหมู่บ้านคนเดียวไม่ได้ แต่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องด้วย

.....

‘บ้านเขวาชี’ ถือเป็นหนึ่งในชุมชนไทยที่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนวิถีเศรษฐกิจพอเพียง อันเกิดจากความร่วมมือของคนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ซึ่งเชื่อว่าแบบอย่างข้างต้นคงจะสร้างแรงบันดาลใจแก่ชุมชนอื่นให้ตระหนักถึงความพอเพียง ภายใต้คุณภาพชีวิตที่ดีและมีความสุขได้...เอวัง.

อ้างถึงใน http://www.isranews.org/isranews-scoop/item

ใบความรู้
เรื่องที่ ๕ นายผาย สร้อยสระกลาง ปราชญ์เกษตรของแผ่นดิน
สาขาปราชญ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ประจำปี ๒๕๕๓

นายผาย สร้อยสระกลาง อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ อายุ ๘๐ ปี อาชีพเกษตรกรรม
ที่อยู่ บ้านเลขที่ ๑๕๘ หมู่ที่ ๑ บ้านสระคูณ ตำบลโคกล่าม อำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์

ผลงานดีเด่น

· รวมกับครูบาคำเดื่อง และครูบาสุทธินันท์ ตั้งโรงเรียนชุมชนอีสานเพื่อแสดงบทบาทและทำหน้าที่เป็นสถาบันประสานงานเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนในท้องถิ่นโดยเฉพาะภาคอีสาน

· จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนกลุ่มอีโต้น้อย

ประวัติ

นายผาย สร้อยสระกลาง หรือพ่อผาย ปราชญ์ชาวบ้านนักจัดการของภาคอีสานประกอบอาชีพเกษตรกรแบบผสมผสานเป็นแกนนำในเครือข่ายปราชญ์ชาวบ้านและพหุภาคีภาคอีสานเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทในการถ่ายทอดองค์ความรู้แนวคิดเรื่องการพึ่งพาตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่คนในชุมชนมาตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี

ในอดีตพ่อผายเคยบวชเรียนอยู่ ๑๐ พรรษา และได้นักธรรมเอกหลังจากสึกออกมาเป็นฆราวาส ได้แต่งงานมีภรรยา ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๐๘ ได้รับคัดเลือกเป็นผู้ใหญ่บ้านซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการเป็นนักพัฒนาของพ่อผายสืบเนื่องจากพ่อผายผ่านการบวชเรียนมาหลายพรรษา ทำให้พ่อผายสามารถประยุกต์ใช้หลักธรรมะพูดคุยกับชาวบ้านเพื่อหาแนวร่วมทางความคิด จนสามารถจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านโดยอาศัยการพัฒนาบนฐานของวัฒนธรรมเดิม ปลุกจิตสำนึกให้คนหวงแหนบ้านเกิดจนอยากที่จะร่วมกันพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง แต่ผลจากการพัฒนาประเทศโดยรวม ได้นำพาอีสานเข้าสู่กระแสพายุ “ปฏิวัติเขียว” พ่อผายและชาวบ้านได้ถูกพัดไปตามกระแสโดยการปรับเปลี่ยนวิธีคิด ส่งผลให้แนวความคิดในการดำรงชีวิตเปลี่ยนไปจากเดิมทำการเกษตรเพื่ออยู่เพื่อกิน มีกินก็มีใช้ตามอัตภาพเปลี่ยนเป็นทำการเกษตรเชิงเดี่ยวเพื่อสนองความต้องการตลาด โดยหวังว่าจะได้เงินทองจำนวนมากเพื่อจะยกระดับความเป็นอยู่ของครอบครัวให้ดีขึ้น

ในปี ๒๕๒๕ สภาพอากาศแห้งแล้งจัด ชาวบ้านสระคูณได้รับความเดือดร้อนมากและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และต่อมาได้มีคนเสนอขายที่สาธารณะที่อำเภอละหานทราย จำนวน ๑๐๐ ไร่เศษเพื่อปลูกข้าวโพด โดยชักชวนหว่านล้อมให้เห็นลาภก้อนโต จากแนวคิดของพ่อผายตัดสินใจกู้เงินจาก ธ.ก.ส. เป็นจำนวนเงิน ๖๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำเงินไปลงทุนปลูกข้าวโพดที่อำเภอละหานทราย แต่ผลของการตัดสินใจครั้งนั้นไม่เป็นไปตามที่มุ่งหวังไว้ ปีแรกผลิตไม่ได้มากเพราะฝนแล้ง ทำให้ขาดทุน ปีที่สองผลผลิตออกมามากแต่ถูกพ่อค้าคนกลางเอารัดเอาเปรียบทำให้พ่อผายไม่มีเงินมาใช้หนี้ เงินที่จะลงทุนต่อไปก็หมด ยิ่งทำก็ยิ่งทุกข์ จากประสบการณ์ที่ผ่านมาทำให้พ่อผายได้คิดทบทวนเรื่องราวที่ผ่านมา จึงได้รู้ว่าที่ผ่านมาตนเองเดินทางผิดคิดแค่เพียงว่าอยากรวย จึงทำให้เป็นหนี้ ผลจากการกระทำนี้ก็ได้ทำลายทุนทางสิ่งแวดล้อมเนื่องจากการปลูกพืชชนิดเดียวในพื้นที่ติดต่อกันเป็นเวลานานทำให้ดินเสื่อมคุณภาพ ทำลายทุนทางครอบครัวเนื่องจากต้องจากบ้านมา พ่อผายได้คิดหาทางออก จึงตัดสินใจว่า "จะไม่ไปหาเงิน แต่จะให้เงินมาหาเอง จะไม่เอาเงินเป็นตัวตั้ง แต่จะเอางานและความสุขเป็นตัวตั้ง” เมื่อคิดได้ จึงตัดสินใจกลับบ้านเพื่อสร้างฐานความพออยู่พอกิน พ่อผายได้ค้นหาวิธีในการแก้ปัญหาโดยการนำคำสอนของพ่อแม่ที่เคยสั่งสอนในสมัยที่เป็นเด็กมาประยุกต์ใช้ “แม่ไปไฮ่หมกไข่มาหา แม่ไปนาหมก

ไข่ปลามาป้อน แม่เลี้ยงม่อนอยู่ที่ป่าสวนมอน” ทำให้เกิดความคิดในการแก้ไขปัญหาโดยการเปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส เร่งสร้างกองทุนโดยการพึ่งตนเองจากทุนเดิมที่พ่อแม่มอบให้ คือมือซ้ายห้าแสน มือขวาห้าแสน โดยการขุดสระเพื่อการออมน้ำ การสร้างปุ๋ยคอกจากมูลสัตว์ และการฝากเงินออมโดยการออมสัตว์เลี้ยงการรักษาสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติโดยการออมต้นไม้

พ่อผายได้ใช้หลักคิด “อ่านตัวเองให้ออก บอกตัวเองให้ได้” ซึ่งหมายความว่าเราเป็นชาวนา จะให้ไปเป็นนายอำเภอ เป็นหมอ ฝืนธรรมชาติ จึงตั้งมั่นว่าจะเป็นชาวนาที่สามารถพึ่งตนเองได้ มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี และที่สำคัญต้องมีความสุข ซึ่งหมายถึงการมีหลักประกันในชีวิตครบถ้วนมีสุขภาพกายและใจที่แข็งแรง ครอบครัวที่อบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง มีสิ่งแวดล้อมที่ดี มีอิสรภาพ และเข้าถึงธรรมะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพึ่งตนเองและพึ่งพากันเอง จากแนวคิดที่ได้ พ่อผายจึงเริ่มวางแผนทำการเกษตรแบบผสมผสาน โดยคิดว่าปัจจัยการผลิตที่สำคัญที่สุดสำหรับการทำเกษตรคือ น้ำ จึงได้ตัดสินใจแบ่งพื้นที่นา ๑๕ ไร่เพื่อขุดสระด้วยจอบ แต่ประสบปัญหาเนื่องจากภรรยาไม่ยอมให้ขุดเพราะเห็นว่าพื้นที่นาที่มีอยู่น้อย ถ้าขุดสระพื้นที่เพาะปลูกก็จะเหลือน้อย แต่ด้วยความแน่วแน่และมุ่งมั่น พ่อผายจึงตัดสินใจขุดสระน้ำด้วยจอบเพียงลำพัง ใช้เวลา ๘ เดือนจึงประสบผลสำเร็จเมื่อเข้าสู่ฤดูฝน ทำให้สามารถกักเก็บน้ำจนเต็มสระได้ จากนั้นก็ไปเรียนเรื่องการเพาะเลี้ยงปลา หลักจากนั้นได้นำพันธุ์ปลาจำนวน ๑,๐๐๐ ตัวมาเลี้ยงในสระ เมื่อปลาโตเต็มที่ ก็ได้ออกอุบายให้ภรรยามาช่วยจับปลา เมื่อภรรยาเห็นปลาที่อยู่ในสระก็ดีใจ จึงยอมรับแนวคิดของพ่อผายในที่สุด การกระทำนี้เป็นการทำเป็นตัวอย่างให้เห็น เป็นการหาแนวร่วมในครอบครัวก่อน

หลังจากประสบความสำเร็จในการขุดบ่อเลี้ยงปลา พ่อผายก็ขุดสระเพิ่มอีก ๒ บ่อ โดยพื้นที่บนสระ ก็ปลูกผักผลไม้ เลี้ยงหมู, เป็ด, ไก่ ในฤดูทำนา ก็มีน้ำสำหรับทำนา ผลผลิตที่ได้ ก็นำไปบริโภคในครอบครัว ส่วนที่เหลือจากบริโภค ก็นำไปขายจนสามารถเก็บเงินไปใช้หนี้ที่กู้ยืมมาจนหมด เงินที่เหลือก็นำไปซื้อที่เพิ่มจากเดิมมีพื้นที่ ๑๕ ไร่ ปัจจุบันพ่อผายมีพื้นที่ทั้งหมด ๙๕ ไร่ จากกิจกรรมที่หลากหลายใรแปลงเกษตรมีพืชพันธุ์มากมาย อาทิ ไม้ยืนต้น ผัก ผลไม้ต่าง ๆ ทำให้พื้นที่ของพ่อผายมีความอุดมสมบูรณ์ด้วยอินทรีย์วัตถุ ที่สำคัญ ผลผลิตที่ได้ ปลอดจากสารพิษ สามารถนำมาบริโภคได้อย่างปลอดภัยจากสารพิษ สามารถบริโภคได้อย่างปลอดภัยจากการที่พ่อผายเข้าใจในหลักการและสามารถปฏิบัติจนประสบผลสำเร็จ สามารถพึ่งพาตนเองได้แล้วก็เริ่มขยายแนวคิดและวิธีการทำให้กับญาติพี่น้อง คนในชุมชน และผู้ที่สนใจโดยทั่วไป ซึ่งได้มีการปฏิบัติจนสามารถรวมกลุ่มเพื่อดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ภายใต้ชื่อ กลุ่ม “อีโต้น้อย” กิจกรรมที่กลุ่มทำได้ได้แก่การทำเกษตรแบบผสมผสาน การจัดบุญประทายข้าวเปลือก การเทศน์มหาชาติ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การรักษาโรคแบบพื้นบ้าน ส่งเสริมให้เยาวชนในหมู่บ้านทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์กับหมู่บ้าน จัดตั้งกองทุนวัว จัดตั้งกองทุนหมุนเวียน จัดตั้งศูนย์สาธิตการตลาดและกลุ่มออมทรัพย์ และจัดตั้งกองทุนสวัสดิการฌาปนกิจสงเคราะห์ศพ

นอกจากที่พ่อผายทำกิจกรรมภายใต้กลุ่มอีโต้น้อยแล้ว ก็ยังดำเนินกิจกรรมร่วมกับปราชญ์ท่านอื่นอีก เช่น ในช่วง ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ องค์กรพัฒนาเอกชนมูลนิธิหมู่บ้าน โดย ดร.เสรี พงศ์พิศ และอาจารย์ยงยุทธ์ ตรีรุชกร ได้เข้ามาผลักดันให้เกิดการรวมตัวของปราชญ์ภายใต้ชื่อ “ชมรมอุ้มชูไทยอีสาน” เป็นการนำปราชญ์ผู้ที่มีความรู้เรื่องธาตุทั้ง ๔ มารวมตัวกัน ประกอบด้วย พ่อผาย สร้อยสระกลาง (ธาตุดิน) พ่อทัศ กระยอม (ธาตุน้ำ) พ่อหนูเย็น ศรีสิงห์ (ธาตุลม) และพ่อบัวศรี ศรีสูง (ธาตุไฟ) โดยมีพ่อบัวศรี เป็นประธานกลุ่ม แนวดำเนินการของชมรมนี้จะส่งเสริมกันและกันและเสนอทิศทางที่เหมาะสมให้กับสถาบันและสังคมอื่น ๆ ได้รับรู้บนพื้นฐานของแนวทางแก้ไขปัญหาขององค์กรชาวบ้าน เหตุเนื่องจากการพัฒนาภาคอีสานที่ผ่านมาไม่สามารถตอบสนองการแก้ไขปัญหาของอีสานได้อย่างมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม แต่จะลากไปตามกระแสสายธารใหม่ซึ่งรังแต่จะทำให้คนอีสานจมน้ำตาย อีกสาเหตุหนึ่งคือ องค์กรชาวบ้านไม่มีการรวมตัวกัน

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๓๙ อาจารย์เสน่ห์ จามริก เข้ามาร่วมทำโครงการโรงเรียนชุมชนอีสานภายใต้การนำกลุ่มชุมชนในจังหวัดบุรีรัมย์ ประกอบด้วยพ่อผาย สร้อยสระกลาง พ่อสุทธินันท์ ปรัชญพฤทธิ์ และพ่อคำเดื่อง ภาษี วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งโรงเรียนขึ้นมาก็เพื่อแสดงบทบาทและทำหน้าที่เป็นสถาบันประสานงานเครือข่ายการเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนในท้องถิ่นโดยเฉพาะภาคอีสาน เป็นการพัฒนาคนอีสานให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเอง พึ่งพากันเองได้ในชุมชนท้องถิ่น โดยเฉพาะภาคอีสาน เป็นการพัฒนาคนอีสานให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเอง พึ่งพากันเองได้ในชุมชนท้องถิ่น และพัฒนาขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างรอบด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจการเมือง สังคม และวัฒนธรรม ตลอดจนเพื่อมีส่วนร่วมเสริมสร้างการพัฒนาประเทศชาติโดยรวมให้มั่นคง โรงเรียนชุมชนอีสานจึงได้กลายเป็นต้นแบบของการสร้างกระบวนการเรียนรู้ และสมาชิกของโรงเรียนทุกคนกลายเป็นกำลังสำคัญหลักของเครือข่าย

พ่อผายเป็นบุคคลสำคัญที่ได้ส่งเสริมให้ชุมชนและคนในชุมชนได้ปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาโดยตลอดระยะเวลากว่า ๒๐ ปี ด้วยการทำเป็นตัวอย่างในเรื่องการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และนำความรู้ที่ได้ไปบอกต่อในชุมชน ทำให้คนในชุมชนได้รู้จักการอุดรูรั่วของตนเอง ค่อยเป็นค่อยไปจากเล็กไปหาใหญ่ มีขันติ วิริยะ สัจจะ ก็จะทำให้งานทุกอย่างสำเร็จ รวมถึงได้ส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักการออมน้ำด้วยการขุดสระน้ำด้วยตนเองจนในชุมชนมีสระน้ำเป็นของตัวเองจำนวนกว่า ๒๐๐ บ่อ จนเป็นที่รู้จักไปทั่วประเทศ

อ้างอิงใน http://www.moac.go.th/ewt_news.php?nid=4104

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ บทบาทรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๒ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๙ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระเศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๓.๒ เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด

ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศชาติ

ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากกการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

รัฐบาลมีบทบาทหน้าที่สำคัญในการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจและแนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด และอัตราการว่างงาน เพื่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ
๒. บทบาทและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล
๓. นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล
๔. ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด
๕. ภาวะการว่างงาน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. ทักษะการสืบค้น
๒. ทักษะการทำงานกลุ่ม
๓. ทักษะการสื่อสาร
๔. ทักษะการนำเสนอ

เจตคติ

ตระหนักถึงความสำคัญของการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๖. การประเมินผลรวบยอด

ชิ้นงานจากกิจกรรม อาชีพในฝันเมื่อวันฟ้าเปลี่ยน

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑.อธิบายผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด	อธิบายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้ถูกต้องและครบถ้วน	อธิบายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืด ผิด ๑ ประเด็น	อธิบายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้ผิด ๒ ประเด็น	อธิบายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้ผิดมากกว่า ๒ ประเด็น
๒.อธิบายแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด	อธิบายแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืดได้ถูกต้องและครบถ้วน	อธิบายแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืดไม่ถูกต้อง ๑ แนวทาง	อธิบายแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืดไม่ถูกต้อง ๒ แนวทาง	อธิบายแนวทางในการปฏิบัติตนเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืดไม่ถูกต้องมากกว่า ๒ แนวทาง
๓. ความสวยงามเรียบร้อย	ชิ้นงานมีความสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย	ชิ้นงานมีการตกแต่งให้สวยงามน่าสนใจ แต่ขาดความเรียบร้อย	ชิ้นงานมีความเรียบร้อย แต่ขาดการตกแต่งให้สวยงาม	ชิ้นงานไม่มีการตกแต่งให้สวยงาม ไม่น่าสนใจและไม่เรียบร้อย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๑-๑๒	หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๙-๑๐	หมายถึง ดี
คะแนน ๗-๘	หมายถึง พอใช้
คะแนน ต่ำกว่าหรือเท่ากับ ๖	หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับดีขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

ขอบเขตเนื้อหา

บทบาทสำคัญของรัฐบาลคือการช่วยเหลือประชาชนในประเทศจัดการแก้ไขปัญหาภาวะความขาดแคลน เสริมสร้างกลไกตลาดในการจัดการทรัพยากรที่มีจำกัดให้ทั่วถึง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถบอกบทบาทหน้าที่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์บทบาทการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญจากการพัฒนาประเทศของรัฐบาลได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำภาพกรุงเทพในอดีตและปัจจุบันให้นักเรียนดู

(ที่มา : http://lingolanguage.blogspot.com/2013/11/16-vs.html)

และอภิปรายร่วมกัน ในประเด็นดังต่อไปนี้

๑) จากภาพกรุงเทพฯ ในอดีตและปัจจุบันมีความแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผังเมือง/สิ่งก่อสร้าง สาธารณูปโภค ที่ปัจจุบันมีการพัฒนาขึ้น)*

๒) ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อการพัฒนาดังภาพ *(แนวคำตอบ : การพัฒนาประเทศของรัฐบาล)*

๓) นอกจากสิ่งก่อสร้างและสาธารณูปโภคแล้ว ในปัจจุบันมีการพัฒนาด้านในบ้าง *(แนวคำตอบ : การศึกษา, เศรษฐกิจ)*

๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่า “ที่กรุงเทพฯ มีการเจริญเติบโตแบบทุกวันนี้ด้วยการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของคนในสังคมโดยรัฐบาลเป็นผู้ดำเนินการ” และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ภาพกรุงเทพในอดีตและปัจจุบัน

๒. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง “บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ”

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอภิปรายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ จากใบกิจกรรมที่ ๑.๑ และ ๑.๒ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	เรื่อง “บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๔ กลุ่ม โดยคละความสามารถ และให้แต่ละกลุ่มจับฉลากบทบาทการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาล ดังนี้ ๑) ด้านการเมืองการปกครอง ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านการศึกษา ๔) ด้านเศรษฐกิจ ๒. ครูเขียนคำว่า ด้านการเมืองการปกครอง, ด้านสังคม, ด้านการศึกษา, ด้านเศรษฐกิจ ลงบนกระดาน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด ยกตัวอย่างบทบาทหน้าที่การพัฒนาประเทศของรัฐบาล ในด้านที่ตนเองได้รับ ครูบันทึกคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน (Obj. ๑) ๓. ครูบรรยายเพิ่มเติม เรื่อง “บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ” ผ่านโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ๑) ด้านการเมืองการปกครอง ๒) ด้านสังคม ๓) ด้านการศึกษา ๔) ด้านเศรษฐกิจ ๔. ครูให้แต่ละกลุ่มร่วมอภิปราย ทำใบกิจกรรมที่ ๑.๑ และ ๑.๒ เรื่อง บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ (Obj. ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๕. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอข้อมูลจากการทำใบกิจกรรม โดยครูคอยตรวจสอบความถูกต้องและเสนอแนะ **ขั้นสรุป** ๑. ครูทบทวนบทเรียนโดยให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามว่า บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศมีกี่ด้าน อย่างไร *(แนวคำตอบ : ๔ ด้าน ได้แก่* *๑. ด้านการเมืองการปกครอง–บริหารประเทศให้มีความสงบ* *๒. ด้านสังคม–จัดระเบียบทางสังคม, ดูแลสาธารณูปโภคพื้นฐาน* *๓. ด้านการศึกษา–จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากรในประเทศ* *๔. ด้านเศรษฐกิจ–กำหนดนโยบายและแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ)* ๙. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ดังนี้ ๑) ความสำคัญของการพัฒนาประเทศของรัฐบาล *(แนวคำตอบ : ทำให้ประชาชนมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น)* ๒) ประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการพัฒนาประเทศของรัฐบาล *(แนวคำตอบ : ได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมีสาธารณูปโภคพื้นฐานที่พร้อม)* (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกบทบาทหน้าที่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้	ประเมินใบกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๑.๒	**ดี :** สามารถบอกบทบาทหน้าที่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน **พอใช้ :** สามารถบอกบทบาทหน้าที่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้ แต่ข้อมูลผิดหรือขาดหายไปในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกบทบาทหน้าที่การพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ บทบาทการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้	ประเมินใบกิจกรรม	ใบกิจกรรมที่ ๑.๑	**ดี :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ บทบาทการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้อย่างกระตือรือร้นและผลงานเสร็จสมบูรณ์ **พอใช้ :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ บทบาทการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้แต่ขาดความกระตือรือร้นหรือผลงานไม่เสร็จสมบูรณ์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ บทบาทการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ของรัฐบาลได้
ด้านคุณลักษณะ ตระหนักเห็นคุณค่าและความสำคัญจากการพัฒนาประเทศของรัฐบาลได้	การร่วมกันอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญจากการพัฒนาประเทศของรัฐบาลได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญจากการพัฒนา

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ประเทศของรัฐบาลได้แต่ไม่ชัดเจนหรือไม่เกี่ยวข้องกับหัวข้อ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายถึงคุณค่าและความสำคัญจากการพัฒนาประเทศของรัฐบาลได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรมที่ ๑.๑ บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

รัฐบาลมีภารกิจหลัก คือ การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรือง ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษาบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของรัฐบาลทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม การศึกษา และด้านเศรษฐกิจ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วนำข้อความบทบาทของรัฐบาลด้านต่าง ๆ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ด้านการเมืองการปกครอง	ด้านสังคม	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านการศึกษา

๑. การจัดการศึกษาในระบบและการศึกษาต่อเนื่อง
๒. จัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่สนับสนุนการค้าและการลงทุน
๓. การให้อำนาจแก่ประชาชนมีสิทธิมีเสียงในการออกกฎหมาย
๔. สนับสนุนการจัดตั้งมูลนิธิช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ประสบภัย ของเอกชน
๕. ดำเนินกิจกรรมมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๖. กระจายอำนาจการปกครองให้กับท้องถิ่นและชุมชน
๗. ดำเนินนโยบายการบริหารตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๘. ส่งเสริมการวิจัยด้านการตลาด การค้า เพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อไป
๙. ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทุนกู้ยืม ทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ
๑๐. กำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และคาดหวังให้ประชาชนปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง

ใบกิจกรรมที่ ๑.๒ เรื่อง บทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนเติมข้อความบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ลงในแผนผังให้ถูกต้อง (ส ๓.๒ ม.๓/๑)

หน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ

ด้านการเมืองการปกครอง

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ด้านสังคม

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ด้านเศรษฐกิจ

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ด้านการศึกษา

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

ใบกิจกรรมที่ ๑.๑ บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ (เฉลย)

รัฐบาลมีภารกิจหลัก คือ การพัฒนาประเทศให้มีความเจริญรุ่งเรือง ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดี การศึกษาบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในการพัฒนาประเทศจะทำให้มีความรู้ความเข้าใจ และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของรัฐบาลทั้งทางด้านการเมือง การปกครอง สังคม การศึกษา และด้านเศรษฐกิจ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ แล้วนำข้อความบทบาทของรัฐบาลด้านต่าง ๆ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

ด้านการเมืองการปกครอง	ด้านสังคม	ด้านเศรษฐกิจ	ด้านการศึกษา

๑. การจัดการศึกษาในระบบและการศึกษาต่อเนื่อง ___(ด้านการศึกษา)___
๒. จัดตั้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่สนับสนุนการค้าและการลงทุน _____(ด้านเศรษฐกิจ)__
๓. การให้อำนาจแก่ประชาชนมีสิทธิมีเสียงในการออกกฎหมาย __ (ด้านการเมืองการปกครอง)__
๔. สนับสนุนการจัดตั้งมูลนิธิช่วยเหลือผู้ยากไร้ ผู้ประสบภัย ของเอกชน ___(ด้านสังคม)_____
๕. ดำเนินกิจกรรมมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง __(ด้านสังคม)___
๖. กระจายอำนาจการปกครองให้กับท้องถิ่นและชุมชน __(ด้านการเมืองการปกครอง)_____
๗. ดำเนินนโยบายการบริหารตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ __(ด้านการเมืองการปกครอง)___
๘. ส่งเสริมการวิจัยด้านการตลาด การค้า เพื่อพัฒนาอย่างเป็นระบบต่อไป __ (ด้านเศรษฐกิจ)__
๙. ให้ทุนการศึกษาแก่ผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ทุนกู้ยืม ทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ__(ด้านการศึกษา)__
๑๐. กำหนดสิทธิและเสรีภาพของประชาชน และคาดหวังให้ประชาชนปฏิบัติตามหน้าที่ของตนเอง ___(ด้านสังคม)___

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ

ส ๓.๒ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคนและประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

๑. ผลิตสินค้าสาธารณะและกึ่งสาธารณะ

๒. ผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ (ที่เอกชนไม่ดำเนินการ)

๓. ผลิตสินค้าที่เป็นคุณประโยชน์

๔. เก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศ

๕. การแทรกแซงราคาและควบคุมราคาสินค้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการทำ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

ครูให้นักเรียนชมคลิปวิดีโอ เรื่อง “คนไทยเตรียมจ่ายภาษี VAT ๙% จริงหรือ” (เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=Qf2tMZ8ZG_s) จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถามต่อไปนี้

๑) การขึ้นภาษีของรัฐบาลส่งผลอย่างไรต่อนักเรียนหรือครอบครัวบ้าง *(แนวคำตอบ : มีรายจ่ายเพิ่มขึ้น/สินค้าราคาสูงขึ้น)*

๒) นักเรียนคิดว่าเพราะเหตุใด รัฐบาลถึงต้องมีการจัดเก็บภาษี *(แนวคำตอบ : เพื่อนำงบประมาณไปใช้พัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ)*

จากนั้นครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่องกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ว่า “การเก็บภาษีเป็นหนึ่งในกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศ”

ขั้นสอน

๑. ครูอธิบายเรื่องบทบาทและลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลผ่านโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint

๒. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม ตามประเด็นกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ การผลิตสินค้าสาธารณะและกึ่งสาธารณะ

กลุ่มที่ ๒ การผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ (ที่เอกชนไม่ดำเนินการ)

กลุ่มที่ ๓ การผลิตสินค้าที่เป็นคุณประโยชน์

กลุ่มที่ ๔ การเก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศ

กลุ่มที่ ๕ การแทรกแซงราคาและควบคุมราคาสินค้า

๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนแผนผังความคิด เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่แต่ละกลุ่มได้รับ โดยวิเคราะห์ในประเด็นดังนี้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง บทบาทและลักษณะกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

๒. คลิปวิดีโอ เรื่อง “คนไทยเตรียมจ่ายภาษี ๙% จริงหรือ”

๓. หนังสือเรียน วิชาสังคมศึกษา

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การสร้างแผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล ๒. นักเรียนสามารถสร้างแผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนเห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำกิจกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาล	๑) สาเหตุที่รัฐบาลทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๒) ลักษณะของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ๓) ประโยชน์จากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ต่อตนเอง สังคมและประเทศ ๔) ผลกระทบจากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ต่อตนเอง สังคมและประเทศ (Obj. ๑, ๒, ๓) ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน ครูและนักเรียนแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเพื่อสรุปบทเรียน ดังนี้ ๑) หากประชาชนส่วนใหญ่ไม่ยอมจ่ายภาษี จะส่งผลต่อประเทศอย่างไร *(แนวคำตอบ : ขาดงบประมาณในการพัฒนาประเทศ)* ๒) เพราะเหตุใด รัฐบาลจึงควบคุมผูกขาดการผลิตสินค้าสาธารณะ เช่น ไฟฟ้า ประปา ฯลฯ *(แนวคำตอบ : เพื่อควบคุมคุณภาพและควบคุมราคาให้ประชาชนได้รับประโยชน์ที่สุด)* ๓) การแทรกแซงราคาของรัฐบาลโดยการกำหนดราคาขั้นต่ำ ส่งผลอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้ผลิตสามารถจำหน่ายสินค้า, แก้ปัญหาสินค้าล้นตลาดได้)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้	- การตอบคำถาม - ประเมินแผนผังความคิด	- คำถาม - แผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล	**ดี :** สามารถอธิบายลักษณะและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างถูกต้องและครบทุกประเด็น **พอใช้ :** สามารถอธิบายลักษณะและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แต่ข้อมูลผิดหรือขาดหายไปบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายลักษณะและการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. ใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้ ๒. สร้างแผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้	- สังเกตพฤติกรรม - ประเมินแผนผังความคิด	- แบบสังเกตพฤติกรรม - แผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล	**ดี :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แต่ข้อมูลผิดหรือไม่เห็นเหตุเป็นผล **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่มวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการทำกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้ --- **ดี :** สามารถสร้างแผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างถูกต้องและผลงานเสร็จสมบูรณ์ **พอใช้ :** สามารถสร้างแผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แต่ผลงานไม่สมบูรณ์หรือข้อมูลขาดหาย

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถสร้างแผนผังความคิด เรื่อง การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้
ด้านคุณลักษณะ เห็นประโยชน์และความสำคัญของการทำกิจกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาล	การร่วมกันอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำกิจกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเหมาะสมและสมเหตุผล **พอใช้ :** สามารถประโยชน์และความสำคัญของการทำกิจกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แต่ไม่สมเหตุผลหรือไม่เหมาะสม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายถึงประโยชน์และความสำคัญของการทำกิจกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาลได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคนและประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

๑. ผลิตสินค้าสาธารณะและกึ่งสาธารณะ

๒. ผลิตสินค้าและบริการสาธารณะ (ที่เอกชนไม่ดำเนินการ)

๓. ผลิตสินค้าที่เป็นคุณประโยชน์

๔. เก็บภาษีเพื่อพัฒนาประเทศ

๕. การแทรกแซงราคาและควบคุมราคาสินค้า

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถตระหนักถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดมิวสิควิดีโอ เพลง “HAVE A NICE DAY” ของ WORLD ORDER เข้าถึงจาก https://www.youtube.com/watch?v=8pXFktAbx5Y ให้นักเรียนรับชมและอภิปรายร่วมกัน ดังนี้

๑) นักเรียนทราบหรือไม่ ว่าสถานที่ถ่ายทำวิดีโออยู่ที่ประเทศใด *(แนวคำตอบ : ประเทศญี่ปุ่น)*

๒) สถานที่ถ่ายทำวิดีโอมีความแตกต่างกับประเทศไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : ความเป็นระเบียบ/ความเจริญทางวัตถุ)*

๓) นักเรียนคิดว่า ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อความแตกต่างของไทยกับญี่ปุ่นมากที่สุด *(แนวคำตอบ : การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล)*

๒. ครูอธิบายเพิ่มเติม ดังนี้ “ญี่ปุ่นมีความเจริญและพัฒนาได้แบบปัจจุบันนี้ เพราะการขับเคลื่อนโดยการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล” พร้อมเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่องกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

ขั้นสอน

๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คนให้นักเรียนนั่งล้อมวงกัน

๒. ครูชี้แจงกิจกรรม “หมวก ๖ ใบไปกับเศรษฐกิจไทย” โดยครูแจกหมวก ๖ ใบ ได้แก่ หมวกสีขาว สีแดง สีเหลือง สีดำ สีเขียวและสีฟ้า ให้แต่ละกลุ่ม (โดยครูใช้กระดาษสี ๖ สี ขนาด เอ ๔ ในการพับหมวกโดยดูวิธีการพับได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=8oi-8yl5UDM) ผู้ที่สวมหมวกสีต่าง ๆ จะต้องวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจในประเด็นต่าง ๆ

๓. ครูเปิดคลิปวิดีโอข่าวการดำเนินกิจกรรมเศรษฐกิจของรัฐบาลไทย ให้นักเรียน โดยแต่ละกลุ่ม มีหัวข้อการอภิปรายและนำเสนอ ดังนี้

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑) คลิปวิดีโอ เพลง HAVE A NICE DAY

๒) หมวก ๖ ใบ

๓) คลิปวิดีโอข่าว “รัฐเร่งกระจายรายได้ เพิ่มเม็ดเงินรากหญ้า”

๔) คลิปวิดีโอข่าว “สร้างรถไฟสายใหม่ทั่วเมืองกรุงเทพ”

๕) คลิปวิดีโอข่าว “ครม.ไฟเขียว ช็อปช่วยชาติ กระตุ้นเศรษฐกิจ

๖) คลิปวิดีโอข่าว “ขยายธงฟ้าประชารัฐเพิ่มเป็นสามหมื่นแห่ง

๗) คลิปวิดีโอข่าว “เขตเศรษฐกิจพิเศษ”

๘) คลิปวิดีโอข่าว “ปีท่องเที่ยว เก๊ไก่ยั่งยืน”

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล จากกิจกรรม “หมวก ๖ ใบไปกับเศรษฐกิจไทย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ของรัฐบาล	กลุ่ม ๑ ข่าว “รัฐเร่งกระจายรายได้ เพิ่มเม็ดเงินรากหญ้า” จาก “https://www.youtube.com/watch?v=mr-DnfrSF04” กลุ่ม ๒ ข่าว “สร้างรถไฟสายใหม่ทั่วเมืองกรุงเทพ” จาก “https://www.youtube.com/watch?v=U9LaotL0Bks” กลุ่ม ๓ ข่าว “ครม.ไฟเขียว ช็อปช่วยชาติ กระตุ้นเศรษฐกิจ” จาก “https://www.youtube.com/watch?v=Rf2frvyH3dE” กลุ่ม ๔ ข่าว “ขยายธงฟ้าประชารัฐเพิ่มเป็นสามหมื่นแห่ง” จาก “https://www.youtube.com/watch?v=ObCHvlg5ZYU” กลุ่ม ๕ ข่าว “เขตเศรษฐกิจพิเศษ” จาก “https://www.youtube.com/watch?v=dWFUChc3egs” กลุ่ม ๖ ข่าว “ปีท่องเที่ยววิถีไทย เก๋ไก๋ยั่งยืน” จาก “https://www.youtube.com/watch?v=cqf0QRTJ0Io” จากนั้นให้สมาชิกภายในแต่ละกลุ่มสวมหมวก โดยหมวกแต่ละสีจะกำหนดหน้าที่ให้นักเรียนที่สวมอยู่วิเคราะห์ข้อมูลภายใต้กรอบแนวคิดต่าง ๆ และนำเสนอภายกรอบใต้แนวคิดตามสีของหมวกที่สวมอยู่ ดังนี้ ๑. สีขาว ข่าวนี้เกี่ยวข้องกับเรื่องใด ๒. สีแดง อธิบายอารมณ์และความรู้สึกจากการรับฟังข่าวสาร ๓. สีเหลือง รัฐบาลมีบทบาทอย่างไร ในระบบเศรษฐกิจ ๔. สีดำ ระบุสาเหตุหรือปัญหา ที่ทำให้รัฐบาลต้องดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามข่าว ๕. สีเขียว บอกประโยชน์ที่นักเรียน/สังคมได้รับจากการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล ๖. สีฟ้า ผลจากการดำเนินกิจกรรมของรัฐบาล ส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างไร โดยครูคอยกระตุ้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง กิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มมีส่วนร่วม เมื่อแสดงความคิดเห็นแต่ละข่าวเรียบร้อย (Obj. ๑, ๒) **ขั้นสรุป** นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงประโยชน์ของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาล (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายบทบาทของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจได้	- ประเมินกิจกรรม หมวก ๖ ใบไปกับเศรษฐกิจไทย	- แบบประเมินกิจกรรม	**ดี :** สามารถอธิบายบทบาทของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถอธิบายบทบาทของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจได้แต่ข้อมูลผิดหรือขาดไปในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายบทบาทของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้	- ประเมินกิจกรรม หมวก ๖ ใบไปกับเศรษฐกิจไทย	- แบบประเมินกิจกรรม	**ดี :** สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้แต่ขาดการอธิบายเชื่อมโยงเหตุผล **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ถึงสาเหตุและผลกระทบจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาลได้
ด้านคุณลักษณะ ตระหนักเห็นประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ	- การอภิปราย	- ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้อย่างสมเหตุผลและเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้แต่ไม่สมเหตุผลหรือไม่เหมาะสม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายถึงประโยชน์และความสำคัญของการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด	**กิจกรรมการเรียนรู้ (การจัดการเรียนรู้ ๕ E)**	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้**
ส ๓.๒ ม.๓/๑ อธิบายบทบาทหน้าที่ของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจ ส ๓.๒ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคนและประเทศ **ขอบเขตเนื้อหา** นโยบายเศรษฐกิจ ๑) นโยบายการเงิน ๒) นโยบายการคลัง ๓) นโยบายการผลิต ๔) นโยบายต่างประเทศ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายการใช้นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อจำแนกความแตกต่างของนโยบายเศรษฐกิจแต่ละประเภทได้อย่างเหมาะสม ๒. นักเรียนสามารถระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ จากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสม	**ขั้นสร้างความสนใจ (Engagement)** ครูนำเสนอข่าว “จีนแห่ซื้อทุเรียนไทยผ่านเว็บ ๘๐,๐๐๐ ลูก ใน ๑ นาที” จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถาม ดังนี้ ๑) จากสถานการณ์ดังกล่าว ส่งผลกระทบต่อประชาชนไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทุเรียนคุณภาพดีในประเทศเหลือน้อยลง)* ๒) จากสถานการณ์ดังกล่าว น่าจะส่งผลดีและผลเสีย ต่อกลุ่มคนใดอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ผลดี-ผู้บริโภคชาวจีนมีช่องทางในการซื้อทุเรียน, ชาวสวนทุเรียนมีช่องทางในการขายและกำไรเพิ่มขึ้น, ประเทศไทยมีรายรับเพิ่มขึ้น (อาจทำให้ดุลการค้าเกินดุล) ผลเสีย–ชาวไทยมีทุเรียนคุณภาพดีให้บริโภคน้อยลง, อาจเกิดพ่อค้าคนกลางเพื่อเอาเปรียบชาวสวนทุเรียน)* ๓) หากนักเรียนเป็นนายกรัฐมนตรี นักเรียนจะแก้ไขปัญหานี้อย่างไร *(แนวคำตอบ : มีการควบคุมดูแลคุณภาพทุเรียน, พ่อค้า)* **ขั้นสำรวจและค้นหา (Exploration)** ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อศึกษาใบความรู้จนเชี่ยวชาญ เรื่อง - นโยบายการผลิต - นโยบายการเงิน - นโยบายการคลัง - นโยบายการต่างประเทศ **ขั้นอธิบายและลงข้อสรุป (Explanation)** ๑. ให้นักเรียนจัดตั้งกลุ่มใหม่ กลุ่มละ ๔ คน โดยประกอบไปด้วยสมาชิกจากกลุ่มต่อไปนี้ กลุ่มละ ๑ คน	๑. คลิปวิดีโอข่าว “จีนแห่ซื้อทุเรียนไทยผ่านเว็บ ๘๐,๐๐๐ ลูก ใน ๑ นาที” ๒. ใบความรู้ นโยบายเศรษฐกิจ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การอภิปรายความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจของรัฐบาล

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถระบุความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์	- นโยบายการผลิต - นโยบายการเงิน - นโยบายการคลัง - นโยบายการต่างประเทศ ๒. ให้สมาชิกในกลุ่มหมุนเวียนกันอธิบายและนำเสนอประเด็นที่ตัวเองรับผิดชอบให้สมาชิกในกลุ่มเข้าใจตรงกัน เกี่ยวกับเรื่อง “นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล” จนครบทุกคนภายในกลุ่ม (Obj. ๑) ๓. ครูแจกกระดาษปรู๊ฟกลุ่มละ ๑ แผ่น สีเมจิก สีเทียน เพื่อให้สมาชิกในกลุ่มร่วมกันสรุปตามประเด็นที่รับผิดชอบ พร้อมตกแต่งให้สวยงาม **ขั้นขยายความรู้ (Elaboration)** ครูดำเนินกิจกรรม “รู้จริงป่าว ?” โดยครูเป็นผู้ดำเนินกิจกรรม สุ่มเลขที่ของนักเรียนเพื่อตอบคำถาม โดยใช้แอพลิเคชัน Random Name Picker ที่ (www.classtools.net/random-name-picker/) 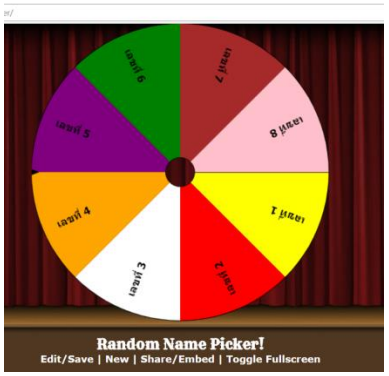 	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	เมื่อครูพูดประโยคต่อไปนี้ ให้นักเรียนตอบว่า ควรใช้นโยบายในการแก้ไขปัญหา (นโยบายการผลิต, การเงิน, การคลัง, การต่างประเทศ) และให้นักเรียนที่เหลือบันทึกประโยค-คำตอบนั้น ๆ ไว้ ๑) ให้ธนาคารกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้น ทำให้ธนาคารพาณิชย์ต้องเพิ่มอัตราดอกเบี้ยกับลูกค้าตามไปด้วย กรณีเกิดภาวะเงินเฟ้อ เพื่อลดการกู้ยืม *(คำตอบ-นโยบายการเงิน)* ๒) กรณีเศรษฐกิจซบเซา รัฐบาลกู้เงินจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในโครงการต่าง ๆ เพื่อเพิ่มปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ *(คำตอบ-นโยบายการคลัง)* ๓) เข้าไปแทรกแซงราคาสินค้าไม่ให้สูงหรือต่ำเกินไป *(คำตอบ-นโยบายการผลิต)* ๔) จำกัดปริมาณสินค้าที่ประเทศสามารถนำเข้าได้ ทำให้ราคาสินค้าดังกล่าวในประเทศเพิ่มขึ้น สินค้าที่ผลิตภายในประเทศจะได้ขยายตัว *(คำตอบ-นโยบายการผลิต)* ๕) เมื่อปริมาณเงินในระบบมีน้อย รัฐบาลจะซื้อตั๋วเงินคลังและพันธบัตรจากประชาชน ทำให้ปริมาณเงินหมุนเวียนในระบบมากขึ้น *(คำตอบ-นโยบายการเงิน)* ๖) มีการจัดอบรมและพัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตใหม่ ๆ *(คำตอบ-นโยบายการผลิต)* ๗) กรณีประเทศประสบปัญหาการขาดดุลชำระเงินติดต่อกันหลายปี จะใช้มาตรการลดค่าเงินตราของประเทศลง เช่น จากเดิมอัตราแลกเปลี่ยนเท่ากับ ๓๕ บาทต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา เป็น ๓๘ บาทต่อ ๑ ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา *(คำตอบ-นโยบายการเงิน)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง นโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล ๑ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๘) ในช่วงภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ รัฐบาลลดภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เพื่อให้ประชาชนมีรายได้นำมาใช้จ่ายมากขึ้น *(คำตอบ-นโยบายการคลัง)* ๙) ควบคุมปริมาณพื้นที่ผลิตสินค้าเกษตร *(คำตอบ-นโยบายการผลิต)* ๑๐) กำหนดโควตาส่งออก เพื่อสงวนสินค้านั้นไว้ใช้ภายในประเทศ *(คำตอบนโยบายการผลิต)* (Obj. ๒) **ขั้นประเมิน (Evaluation)** ๑. นักเรียนร่วมอภิปรายถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่กำหนดให้ควรนำไปใช้ในสถานการณ์ใด เช่น ๑) ใช้นโยบายการเงินเพื่อปรับอัตราดอกเบี้ยขึ้น *(แนวคำตอบ : ต้องการระดมเงินฝากจากประชาชนหรือแก้ไขปัญหาสินค้ามีราคาสูงขึ้น)* ๒) ควบคุมปริมาณการผลิตลำไย (*แนวคำตอบ : แก้ไขปัญหาลำไยล้นตลาด, ลำไยราคาลดลงอย่างรวดเร็ว)* ๓) รัฐบาลกู้ยืมเงินจากต่างประเทศ จำนวนสองหมื่นล้าน *(แนวคำตอบ : เป็นงบประมาณในการทำโครงการเพื่อประชาชน,อัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบ)* (Obj. ๓) ๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์ (Obj. ๔) ๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการทำกิจกรรมและมอบหมายให้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม เรื่อง การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาล	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายการใช้นโยบายเศรษฐกิจได้	- การนำเสนอ	- ประเด็นการนำเสนอ	**ดี :** สามารถอธิบายการใช้นโยบายเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน **พอใช้ :** สามารถอธิบายการใช้นโยบายเศรษฐกิจได้แต่ข้อมูลไม่ถูกต้องหรือขาดหายไปในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายการใช้นโยบายเศรษฐกิจได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อจำแนกความแตกต่างของนโยบายเศรษฐกิจแต่ละประเภทได้ ๒. ระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้	- การทำชิ้นงานสรุปนโยบายเศรษฐกิจ - การทำกิจกรรมรู้จริงป่าว	- แบบประเมินการทำชิ้นงาน - แบบประเมินกิจกรรม	**ดี :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อจำแนกความแตกต่างของนโยบายเศรษฐกิจแต่ละประเภทได้และผลงานเสร็จสมบูรณ์ **พอใช้ :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อจำแนกความแตกต่างของนโยบายเศรษฐกิจแต่ละประเภทได้แต่ผลงานไม่เสร็จสมบูรณ์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อจำแนกความแตกต่างของนโยบายเศรษฐกิจแต่ละประเภทได้ --- **ดี :** สามารถระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** สามารถระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้แต่ขาดความคิดสร้างสรรค์หรือไม่เหมาะสมเท่าที่ควร **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุแนวทางการแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์ที่กำหนดให้ได้
ด้านคุณลักษณะ บอกความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์	- การอภิปราย	- แบบประเมินการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาได้แต่ยังไม่เหมาะสมกับสถานการณ์เท่าที่ควร

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการใช้แนวทางการแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบความรู้ เรื่อง นโยบายเศรษฐกิจ

เป้าหมายของเศรษฐกิจโดยรวม คือ ความอยู่ดีกินดีของประชาชน การจะบรรลุเป้าหมายได้นั้นจะต้องทำให้เศรษฐกิจเติบโตในอัตราสูงอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดความเสี่ยงมากขึ้น ดังนั้นเราต้องสร้างความสมดุลของระบบเศรษฐกิจทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้เศรษฐกิจเติบโตไปได้อย่างไม่สะดุด ซึ่งต้องมีการผสมผสานระหว่างนโยบายการผลิต นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง และนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

นโยบายการเงิน

นโยบายการเงิน คือ นโยบายการดูแลปริมาณเงินและสินเชื่อเพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ เช่น การรักษาเสถียรภาพของราคา ส่งเสริมการจ้างงาน การรักษาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ การรักษาดุลการชำระเงินระหว่างประเทศ การกระจายรายได้ที่เป็นธรรม โดยมี**ธนาคารแห่งประเทศไทย**เป็นผู้กำหนดนโยบายการเงินร่วมกับรัฐบาล

โดยนโยบายการเงินแบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. นโยบายการเงินแบบเข้มงวด ใช้ในสถานการณ์ที่เศรษฐกิจเติบโตอย่างรวดเร็ว จนทำให้สินค้าและบริการมีราคาแพงขึ้นอย่างต่อเนื่องหรืออัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น เนื่องจากผู้คนแย่งกันซื้อสินค้า ผู้ผลิตแข่งกันขายสินค้าและกิจการ มีการกว้านซื้อวัตถุดิบส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าและบริการเพิ่มขึ้น เมื่อเป็นเช่นนี้ แบงค์ชาติจะใช้นโยบายการเงินแบบเต็มตัวโดยปรับขึ้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝาก ทำให้คนนำเงินไปฝากธนาคารมากขึ้น ลดการใช้จ่ายน้อยลง ราคาสินค้าและบริการจะเพิ่มขึ้นช้าลง อัตราเงินเฟ้อลดลงและเศรษฐกิจกลับมาเติบโตแบบค่อยเป็นค่อยไปในที่สุด

๒. นโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย เป็นนโยบายที่ใช้ในช่วงเศรษฐกิจซบเซา ไม่มีแรงกดดันจากเงินเฟ้อ เนื่องจากผู้คนไม่ค่อยจับจ่ายใช้สอย ส่งผลให้การผลิตสินค้าและบริการลดลงหรือเลิกกิจการ เกิดปัญหาการว่างงาน ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจตามมาเป็นลูกโซ่ เมื่อเป็นเช่นนี้แบงค์ชาติจะใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายผ่านการใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น การลดอัตราดอกเบี้ย ทำให้ผู้คนอยากจะนำเงินไปใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการมากขึ้น ในขณะเดียวกันการเรียกตราดอกเบี้ยเงินกู้ลดลง คนก็อยากซื้อบ้านซื้อรถรวมถึงใช้จ่ายผ่านบัตรเครดิตมากขึ้น ส่วนผู้ผลิตอาจจะขยายการผลิตได้มากขึ้นเพราะมีความต้องการการบริโภคมากขึ้น เศรษฐกิจก็จะกลับมาคึกคัก

นโยบายการคลัง

นโยบายการเงิน คือ นโยบายเกี่ยวกับการใช้จ่ายและรายได้ของรัฐ เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดแนวทาง เป้าหมาย และการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางเศรษฐกิจ นโยบายการคลังประกอบด้วย นโยบายภาษี นโยบายด้านรายจ่าย นโยบายการก่อหนี้และบริหารหนี้สาธารณะ และนโยบายในการบริหารเงินคงคลัง โดยมี**รัฐบาลและกระทรวงการคลัง**เป็นผู้กำหนดนโยบายการคลัง

โดยนโยบายการคลัง แบ่งเป็น ๒ ประเภท คือ

๑. นโยบายการคลังแบบขยายตัว ใช้เมื่อต้องการกระตุ้นเศรษฐกิจ เป็นการเพิ่มปริมาณเงินเข้าไปในระบบเศรษฐกิจโดยผ่านการใช้จ่ายของรัฐบาล อาจอยู่ในรูปแบบการซื้อสินค้าและบริการหรือเงินลงทุนต่าง ๆ จากภาครัฐ ส่งผลโดยตรงต่อการเพิ่มการใช้จ่ายโดยรวมทำให้มีสินค้าและบริการเพิ่มมากขึ้น หรือใช้การลดภาษีทำให้ประชาชนมีเงินเหลือไว้ใช้จ่ายมากขึ้น รวมถึงการจ่ายในลักษณะของเงินโอน ก็มีผลทางอ้อมทำให้การบริโภคของประชาชนเพิ่มขึ้น การกระตุ้นให้เกิดการใช้จ่ายนี้ส่งผลต่อการผลิตและการจ้างงานเพิ่มมากขึ้น ประชาชนมีรายได้มากขึ้นเศรษฐกิจจะขยายตัว เราเรียกนโยบายแบบนี้ว่า นโยบายการคลังแบบขยายตัว หรือนโยบายงบประมาณแบบขาดดุล

๒. นโยบายการคลังแบบหดตัว ใช้เมื่อต้องการชะลอเศรษฐกิจไม่ให้มีการเจริญเติบโตมากเกินไป เป็นการนำเงินออกจากระบบเศรษฐกิจโดยลดการใช้จ่ายของภาครัฐหรือการเพิ่มภาษี ทำให้ประชาชนใช้จ่ายเงินในระบบน้อยลง ส่งผลให้การผลิตและการจ้างงานลดลง การขยายตัวทางเศรษฐกิจจะชะลอตัวลง เราเรียกนโยบายการคลังแบบนี้ว่า นโยบายการคลังแบบหดตัว หรือนโยบายงบประมาณแบบเกินดุล

นโยบายการผลิต

นโยบายการผลิต เป็นแนวทางในการเพิ่มผลิตผลิตและจัดสรรการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการระบบเศรษฐกิจ ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่มาตรการการจัดสรรทรัพยากร และการกระจายรายได้เป็นหลัก รวมไปถึงการพัฒนาเทคโนโลยี ความรู้ และสนับสนุนให้บุคคลากรสามารถทำให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นในการผลิต

นโยบายการผลิตนั้นสามารถดำเนินการผ่านมาตรการหรือข้อบังคับใช้ต่าง ๆ ได้หลายประเภท โดยครั้งนี้จะยกตัวอย่างมา ๓ มาตรการด้วยกัน คือ

๑) มาตรการในการเพิ่มผลผลิต เช่น การอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงาน การวิจัยและสร้างเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาช่วยในการผลิต หรือการใช้วัตถุดิบที่มีได้อย่างคุ้มค่ามากขึ้น

๒) มาตรการการควบคุมปริมาณการผลิต จะเน้นไปที่การควบคุมมิให้สินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งถูกผลิตขึ้นมามากเกินไป

๓) มาตรการในการจัดสรรผลตอบแทน จะเกี่ยวข้องกับการกำหนดอัตราค่าจ้าง ค่าเช่าที่ดิน หรือช่วยเหลือประกันรายได้ของเกษตรกรและควบคุมราคาต้นทุนในการผลิตสินค้าต่าง ๆ

นโยบายการต่างประเทศ

นโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศเป็นแนวทางในการดำเนินงานด้านการค้าและการเงินกับต่างประเทศ ซึ่งนโยบายดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั้งในด้านปริมาณกี่ผลิต การจ้างงาน การนำเข้า-ส่งออก รวมไปถึงเสถียรภาพของเศรษฐกิจโดยรวม

การดำเนินงานนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศนั้น รัฐบาลจะมีมาตรการแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน หลัก ๆ คือ

๑) มาตรการด้านการค้าคุ้มกัน เพื่อคุ้มครองและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ผลิตในประเทศ เช่น การเก็บภาษีขาเข้า ทำให้ราคาของจากต่างประเทศแพงและคนหันมาใช้ของจากในประเทศ การจำกัดปริมาณสินค้านำเข้า รวมไปถึงการตั้งภาษีขาออกเพื่อนำเงินเข้าประเทศ

๒) มาตรการด้านการเงินระหว่างประเทศ จะใช้ในกรณีที่ประเทศนั้นขาดดุลการชำระเงินเป็นเวลานาน ก็จะใช้มาตรการลดค่าเงินของต่างประเทศลง เช่น จากเดิมอัตราแลกเปลี่ยนของไทยเท่ากับ ๓๕ บาท ต่อ ๑ USD เมื่อไทยขาดดุลชำระเงินหลายปี รัฐบาลก็จะปรับเปลี่ยนเป็น ๓๘ บาท ต่อ ๑ USD โดยสิ่งที่เกิดขึ้นคือ อัตราการแลกเปลี่ยนของไทยลดลง แต่ทว่ามีผลให้ต่างประเทศมองว่าสินค้าที่เราส่งออกนั้นมีราคาถูก สินค้าและเงินที่เข้าประเทศจะแพงขึ้น เป็นการกระตุ้นการส่งออกและลดการนำเข้า ทำให้ดุลการค้าของประเทศดีขึ้นและต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวและลงทุนมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส.๓.๒ ม.๓/๒ แสดงความคิดเห็นต่อนโยบายและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่มีต่อบุคคล กลุ่มคน และประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

นโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ

๑) ด้านเกษตรกรรม

๒) ด้านอุตสาหกรรม

๓) ด้านการท่องเที่ยวและการบริการ

๔) ด้านการต่างประเทศ

๕) ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลต่อตนเองและประเทศ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูตั้งคำถามเพื่อทบทวนความรู้เดิม เรื่อง นโยบายทางเศรษฐกิจในประเด็น ดังนี้

๑) นโยบายการผลิต นโยบายการเงิน นโยบายการคลัง และนโยบายต่างประเทศ มีความสัมพันธ์และแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีความสัมพันธ์กันคือเป็นนโยบายที่กำหนดขึ้นมาเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจ และมีความแตกต่างกันที่ผู้ดำเนินนโยบายและเครื่องมือที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ)*

๒) สถานการณ์เศรษฐกิจในปัจจุบันนี้ นักเรียนจะเลือกใช้นโยบายเศรษฐกิจแบบใด เพราะเหตุใด

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ดังนี้ “การดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจ ต้องคำนึงถึงปัจจัยหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้เกิดผลดีต่อประเทศและเสถียรภาพทางเศรษฐกิจที่สุด ดังนั้นการกำหนดนโยบายจึงต้องผ่านการคิดอย่างละเอียด”

ขั้นสอน

๑. นักเรียนร่วมกันศึกษาค้นคว้า นโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ จากนั้นแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และอภิปรายร่วมกัน

๒. นักเรียนทำกิจกรรม “ใครอยากเป็นนายก” โดยครูให้นักเรียนออกแบบและเขียนป้ายประชาสัมพันธ์ให้ข้อมูล โดยตั้งโจทย์ว่า หากนักเรียนเป็นนายกรัฐมนตรี นักเรียนจะมีนโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ อย่างไรบ้าง” โดยนำเสนอนโยบายทุกเศรษฐกิจให้ครบทุกด้านโดยสังเขป ได้แก่

- ด้านเกษตรกรรม
- ด้านอุตสาหกรรม

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องสมุด

๒. หนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ระดับชั้น ม.๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การทำป้ายประชาสัมพันธ์นโยบายเพื่อสะท้อนการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ ในด้านต่าง ๆ ในหัวข้อ เรื่อง “หากนักเรียนเป็นนายกรัฐมนตรี จะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจอย่างไรในต่าง ๆ อย่างไร”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง นโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	- ด้านการท่องเที่ยวและการบริการ - ด้านการต่างประเทศ - ด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม (Obj. ๑) ๓. ครูให้นักเรียนแต่ละคนนำผลงานแปะติดรอบชั้นเรียน จากนั้นผู้สอนแจกสติ๊กเกอร์ให้กับผู้เรียนคนละ ๑ ชิ้น และให้นักเรียนเดินอ่านป้ายประชาสัมพันธ์นโยบายเพื่อนร่วมชั้นที่อยู่บนผนัง ถ้าหากนักเรียนชอบป้ายประชาสัมพันธ์ของใครก็ให้นำสติ๊กเกอร์ไปแปะไว้ ๔. ครูทำการรวมคะแนน และคัดเลือกได้รับการลงคะแนนมากที่สุด ๓ อันดับ เพื่อให้นักเรียนเจ้าของผลงานออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน ๕. ครูและนักเรียนร่วมกัน วิเคราะห์นโยบายเศรษฐกิจที่นักเรียนนำเสนอมีประโยชน์และผลกระทบต่อใคร (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ครูตั้งคำถามกับนักเรียน เพื่อร่วมกันสรุปบทเรียน ในประเด็นต่อไปนี้ ๑) เราสามารถนำนโยบายเศรษฐกิจของประเทศที่เจริญแล้ว มาใช้ในประเทศไทยได้หรือไม่ *(แนวคำตอบ : ขึ้นอยู่กับสภาวะทางเศรษฐกิจและปัจจัยต่าง ๆ)* ๒) หากรัฐบาลไม่มีความรู้ความสามารถด้านนโยบายเศรษฐกิจจะส่งผลต่อตนเองและประเทศอย่างไร *(แนวคำตอบ : ตนเองอาจได้รับผลกระทบถึงสถานการณ์การเงินในครอบครัว, เศรษฐกิจมีความตกต่ำและซบเซา)* ๒. นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่า การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐบาลมีความสำคัญต่อตนเองและประเทศอย่างไร (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ได้	การออกแบบและเขียนป้ายประชาสัมพันธ์	แบบประเมินป้ายประชาสัมพันธ์	**ดี :** สามารถอธิบายการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถอธิบายการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ได้แต่ข้อมูลไม่ถูกต้องหรือขาดหายในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจในด้านต่าง ๆ ได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ วิเคราะห์ประโยชน์และผลกระทบจากการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจได้	การวิเคราะห์	แบบประเมินการวิเคราะห์	**ดี :** สามารถวิเคราะห์และเชื่อมโยง ทั้งประโยชน์และผลกระทบจากการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** สามารถวิเคราะห์และเชื่อมโยง ทั้งประโยชน์และผลกระทบจากการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจได้แต่ขาดการให้เหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์และเชื่อม โยงทั้งประโยชน์และผลกระทบจากการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจได้
ด้านคุณลักษณะ บอกคุณค่าความสำคัญจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐต่อตนเองและประเทศได้	การอภิปราย	ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงคุณค่าความสำคัญจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐต่อตนเองและประเทศได้อย่างเหมาะสมและสมเหตุผล **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงคุณค่าความสำคัญจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐต่อตนเองและประเทศได้แต่จะยังไม่เหมาะสมหรือสมเหตุผลเท่าที่ควร **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายถึงคุณค่าความสำคัญจากการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐต่อตนเองและประเทศได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส.๓.๒ ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ภาวะเงินเฟ้อและผลกระทบ

๒. ภาวะเงินฝืดและผลกระทบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถบอกความแตกต่างของเงินเฟ้อและเงินฝืดได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถบอกแนวทางการนำความรู้เรื่อง เงินเฟ้อ เงินฝืด ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเล่นเกม The Prize is Right โดยครูให้นักเรียนดูภาพ (ก๋วยเตี๋ยว ๑ ชาม, รถจักรยาน, โทรศัพท์มือถือ)

ที่มา : www.ryoiireview.com/article/noodle-mhoodeng-bkk/

ที่มา : https://goo.gl/Uxdwj8

จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันทายราคาและอภิปรายพร้อมกันในประเด็นต่อไปนี้

๑) นักเรียนประเมินราคาสินค้าจากปัจจัยใดบ้าง *(แนวคำตอบ : วัตถุดิบ, ต้นทุน, บรรจุภัณฑ์, การใช้ประโยชน์)*

๒) นักเรียนคิดว่า ราคาของสินค้าเหล่านั้นมีความแตกต่างกับในอดีตอย่างไร *(แนวคำตอบ : สินค้าปรับตัวราคาสูงขึ้น)*

๓) นักเรียนคิดว่า มีสินค้าและบริการใดในชุมชนที่มีการปรับราคาสูงขึ้นและนักเรียนคิดว่าเป็นเพราะสาเหตุใด

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง เงินเฟ้อ-เงินฝืด

๒. ภาพสินค้าและบริการ

๓. บัตรคำ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอภิปรายแนวทางการนำความรู้ เรื่อง เงินเฟ้อและเงินฝืดไปปรับในชีวิตประจำวัน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๒. ครูอธิบายเพิ่มเติมว่าโดยปกติแล้ว สินค้าส่วนใหญ่จะมีการปรับราคาสูงขึ้น เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจที่เรา เรียกกันว่า ภาวะเงินเฟ้อ และเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบาย เรื่อง เงินเฟ้อ-เงินฝืดผ่านโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint พร้อมยกตัวอย่างให้เข้าใจชัดเจน เช่น ในขณะที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ จะทำให้สินค้ามีราคาสูงขึ้น เงินที่เรามีอยู่จะมีอำนาจในการซื้อน้อยลง และในขณะที่เกิดภาวะเงินฝืด จะทำให้สินค้ามีราคาสินค้าลดลงและเงินที่เรามีอยู่จะมีอำนาจในการซื้อเพิ่มขึ้น เป็นต้น ๒. ครูทำกิจกรรม “ขึ้น ๆ ลง ๆ” โดยครูกำหนดว่า ณ ขณะนี้เกิดสถานการณ์เงินเฟ้อ และทำการยกบัตรคำดังนี้ ๑) ราคาสินค้าและบริการ ๒) อำนาจของเงิน ๓) ปริมาณเงินในระบบ (เงินที่อยู่ในมือประชาชน) ๔) ปริมาณเงินที่อยู่ในรัฐบาลและธนาคาร ให้นักเรียนวิเคราะห์ในบัตรคำนั้น มีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรจากภาวะเศรษฐกิจเดิม ดังนี้ ๑) หากมีการเปลี่ยนแปลง เพิ่มขึ้น ให้นักเรียน ยืนขึ้น ๒) หากมีการเปลี่ยนแปลง ลดลง ให้นักเรียน ย่อตัวลง (โดยมีคำตอบดังนี้ ในภาวะเงินเฟ้อ - ราคาสินค้าและบริการ : [มีการเพิ่มขึ้น/นักเรียนยืนขึ้น] - อำนาจของเงิน : [ลดลง/นักเรียนย่อตัวลง] - ปริมาณเงินในระบบ : [เพิ่มขึ้น/นักเรียนยืนขึ้น]	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๑

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	- ปริมาณเงินที่อยู่ในรัฐบาลและธนาคาร : [ลดลง/นักเรียนย่อตัวลง]) (Obj. ๒) ๓. ครูทำกิจกรรม “ขึ้น ๆ ลง ๆ” อีกครั้ง แต่กำหนดสถานการณ์ให้เศรษฐกิจอยู่ในภาวะเงินฝืด (โดยมีคำตอบดังนี้ ในภาวะเงินฝืด - ราคาสินค้าและบริการ : [มีการลดลง/นักเรียนย่อตัวลง] - อำนาจของเงิน : [เพิ่มขึ้น/นักเรียนยืนขึ้น] - ปริมาณเงินในระบบ : [มีการลดลง/นักเรียนย่อตัวลง] - ปริมาณเงินที่อยู่ในรัฐบาลและธนาคาร : [เพิ่มขึ้น/นักเรียนยืนขึ้น]) ๔. นักเรียนร่วมกันอภิปราย ทำใบกิจกรรมที่ ๒ ภาวะเงินเฟ้อเงินฝืด (Obj. ๑) ๕. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนนำเสนอ ผลการทำใบกิจกรรมหน้าชั้นเรียน **ขั้นสรุป** ๑. ครูทบทวนบทเรียน โดยการให้นักเรียนตอบคำถาม ในประเด็น ดังนี้ ๑) ภาวะเงินเฟ้อคืออะไร *(ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการปรับตัวสูงขึ้น)* ๒) สาเหตุของการเกิดภาวะเงินเฟ้อ คืออะไร *(แนวคำตอบ : ประชาชนมีเงินในมือมาก, ต้นทุนการผลิตสินค้าสูงขึ้น)* ๓) ภาวะเงินเฟ้อส่งผลต่อประชาชนอย่างไร *(อำนาจเงินในการซื้อของลดลง, ค่าครองชีพสูงขึ้น)* ๔) ภาวะเงินฝืดคืออะไร *(ภาวะที่ราคาสินค้าและบริการปรับตัวลดลง)* ๕) สาเหตุของการเกิดภาวะเงินฝืด คืออะไร *(แนวคำตอบ : เศรษฐกิจซบเซา, เงินทุนไหลออกนอกประเทศในปริมาณมากเกินไป)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๑		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาสังคมศึกษา**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๖) ภาวะเงินเฟ้อส่งผลต่อประชาชนอย่างไร *(อำนาจเงินในการซื้อของเพิ่มขึ้น, ค่าครองชีพลดลง)* ๒. นักเรียนอภิปรายร่วมกันว่า จากการเรียนเรื่องภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด นักเรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่าง *(แนวคำตอบ : ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตนและรับมือกับภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืด)* (Obj. ๓)	

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ บอกความแตกต่างของเงินเฟ้อและเงินฝืดได้	- การทำใบกิจกรรม	- ใบกิจกรรมที่ ๒	**ดี :** สามารถบอกความแตกต่างของเงินเฟ้อและเงินฝืดได้อย่างชัดเจนและถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถบอกความแตกต่างของเงินเฟ้อและเงินฝืดได้แต่ข้อมูลผิดในบางประเด็นหรืออธิบายสลับกัน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกความแตกต่างของเงินเฟ้อและเงินฝืดได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้	- การทำใบกิจกรรม	- ใบกิจกรรมที่ ๒	**ดี :** สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้อย่างมีเหตุผล **พอใช้ :** สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้แต่ขาดการให้เหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้
ด้านคุณลักษณะ บอกแนวทางการนำความรู้เงินเฟ้อ-เงินฝืดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย	-ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถยกตัวอย่างพร้อมอธิบายประกอบถึงบอกแนวทางการนำความรู้เงินเฟ้อ-เงินฝืดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างสร้างสรรค์และเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถยกตัวอย่างพร้อมอธิบายประกอบถึงบอกแนวทางการนำความรู้เงินเฟ้อ-เงินฝืดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แต่ยังขาดความเหมาะสมหรืออธิบายไม่ชัดเจน **ปรับปรุง :** ไม่สามารถยกตัวอย่างพร้อมอธิบายประกอบถึงบอกแนวทางการนำความรู้เงินเฟ้อ-เงินฝืดไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรมที่ ๒ ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนระบุความแตกต่างของภาวะเงินเฟ้อและภาวะเงินฝืด ลงในตารางที่กำหนด

	ภาวะเงินเฟ้อ	**ภาวะเงินฝืด**
๑. ความหมาย		
๒. สาเหตุ		
๓. ผลกระทบ		

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส.๓.๒ ม.๓/๔ อภิปรายผลกระทบที่เกิดจากภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืด

ขอบเขตเนื้อหา

แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดผ่านนโยบายเศรษฐกิจ

๑) อัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้

๒) การซื้อขายหลักทรัพย์ของ ธปท.

๓) อัตราเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์

๔) การเพิ่ม/ลดอัตราการเก็บภาษี

๕) การใช้งบประมาณแบบเกินดุล-ขาดดุล

๖) การเพิ่ม/ลดการขายพันธบัตรรัฐบาล

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอภิปรายแนวทางการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ-เงินฝืดได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์การนำเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้อย่างเหมาะสม

๒. นักเรียนสามารถระบุแนวทางการรับมือเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูนำภาพเด็กชาวซิมบับเวถือเงินเป็นจำนวนมากให้นักเรียนร่วมอภิปรายในประเด็น ดังนี้

(ที่มา : https://hilight.kapook.com/view/152916)

๑) นักเรียนเห็นอะไรจากภาพบ้าง *(แนวคำตอบ : ชาวซิมบับเวถือเงินจำนวนมากออกมาจากใช้จ่าย)*

๒) เพราะเหตุใด ชาวซิมบับเวต้องถือธนบัตรจำนวนมากออกมา *(แนวคำตอบ : ราคาสินค้าและบริการสูงมาก)*

๓) ปัจจัยใดที่ส่งผลให้ราคาสินค้าและบริการในซิมบับเวสูงขึ้นมาก *(แนวคำตอบ : การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจของรัฐ)*

๒. ครูสรุปว่า “ซิมบับเวเป็นประเทศที่เกิดภาวะเงินเฟ้อยิ่งยวด เป็นผลมาจากการดำเนินนโยบายของรัฐบาล ทำให้ราคาสินค้าและบริการขึ้นสูงจากเดิมหลายเท่า” จากนั้นเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน การแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ-เงินฝืดจากนโยบายของรัฐ

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่องเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจ (นโยบายการเงินและการคลัง)

๒. ภาพภาวะเงินเฟ้อในซิมบับเว

๓. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์การนำเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืด โดยใช้กิจกรรมอาชีพในฝันเมื่อวันฟ้าเปลี่ยน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้	**ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “อาชีพของฉัน เมื่อวันฟ้าเปลี่ยน” โดยการแจกกระดาษโพสต์อิทให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น และให้เขียนอาชีพในฝันของตนเองไว้ให้เห็นได้ชัดเจนจากนั้นแปะไว้ที่ด้านหน้าของเสื้อ ๒. ให้นักเรียนพิจารณาอาชีพของตนเองและเพื่อนร่วมชั้นว่ารายได้ของอาชีพในฝันนั้น ควรอยู่ในกลุ่มใด โดยให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มอาชีพที่มีรายได้ประจำ และกลุ่มอาชีพที่มีรายได้ไม่ประจำ จากนั้นวิเคราะห์ว่า ถ้านักเรียนประกอบอาชีพในฝันเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด นักเรียนได้รับผลกระทบอย่างไรบ้างและมีแนวทางในการปฏิบัติตนอย่างไร (Obj. ๒) ๓. ครูตั้งคำถามให้นักเรียนทั้งสองกลุ่มอภิปราย ดังนี้ ๑) เมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ นักเรียนมีแนวทางการรับมืออย่างไร *(แนวคำตอบ : วางแผนการใช้เงินอย่างรอบคอบ, ลดการลงทุน)* ๒) เมื่อเกิดภาวะเงินฝืด นักเรียนมีแนวทางการรับมืออย่างไร *(แนวคำตอบ : ลดการขายของหรือบริการ, หาช่องทางการหารายได้เพิ่ม)* ๓) การที่นักเรียนรู้แนวทางการปฏิบัติตน เมื่อเศรษฐกิจอยู่ในภาวะเงินหรือเงินฝืด มีความสำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้สามารถปรับตัวรับมือเหตุการณ์ทางเศรษฐกิจที่ผันผวนได้)* (Obj. ๓) ๔. ครูอธิบายผ่านโปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เกี่ยวกับเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจ (นโยบายการเงินและการคลัง) ที่นำมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ได้แก่ ๑) การเพิ่ม/ลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและเงินกู้ ๒) การเพิ่ม/ลดซื้อขายหลักทรัพย์ของ ธปท. ๓) การเพิ่ม/ลดอัตราเงินสดสำรองของธนาคารพาณิชย์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๔) การเพิ่ม/ลดอัตราการเก็บภาษี ๕) การใช้งบประมาณแบบเกินดุล-ขาดดุล ๖) การเพิ่ม/ลดการขายพันธบัตรรัฐบาล ๕. ครูให้นักเรียนแบ่งเป็นคู่ โดยคละความสามารถและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนหรือแหล่งข้อมูลออนไลน์ เพื่อทำการวิเคราะห์ดังนี้ ๑) คนที่ ๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะเงินเฟ้อจากนโยบายเศรษฐกิจ ๒) คนที่ ๑ แนวทางการแก้ไขปัญหาภาวะเงินฝืดจากนโยบายเศรษฐกิจ เมื่อทำการศึกษาเสร็จและวิเคราะห์แล้ว ให้นำเสนอให้คู่ตนเองฟังและบันทึกลงสมุดให้เรียบร้อย ๖. ครูสุ่มนักเรียนประมาณ ๓-๔ คู่ มานำเสนอหน้าชั้นเรียน และให้นักเรียนที่เหลือร่วมกันอภิปรายกลุ่มแสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติม (Obj. ๑) **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันสรุปว่าอาชีพใดบ้างที่ได้รับผลดี-ผลเสียจากการเกิดภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด *(แนวคำตอบ–ภาวะเงินเฟ้อ* *อาชีพที่ได้รับผลดี–พ่อค้า นักลงทุน ลูกหนี้ นายธนาคาร* *อาชีพที่เสียเปรียบ–ข้าราชการ อาชีพที่มีรายได้ประจำ เจ้าหนี้)* *ภาวะเงินฝืด* *อาชีพที่ได้รับผลดี–ข้าราชการ อาชีพที่มีรายได้ประจำ เจ้าหนี้* *อาชีพที่เสียเปรียบ–พ่อค้า นักลงทุน ลูกหนี้ นายธนาคาร)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ภาวะเงินเฟ้อ-เงินฝืด ๒ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒. นักเรียนร่วมกันอภิปรายถึงความสำคัญการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาล *(แนวคำตอบ : เป็นตัวกำหนดทิศทางทางเศรษฐกิจของประเทศและชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน)* (Obj. ๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อภิปรายแนวทางการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ-เงินฝืดได้	- การตอบคำถาม	- ประเด็นคำถาม	**ดี :** สามารถอภิปรายแนวทางการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ-เงินฝืดได้อย่างมีเหตุผลและเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถอภิปรายแนวทางการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ-เงินฝืดได้แต่ยังไม่เหมาะสมหรือขาดการให้เหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแนวทางการแก้ไขปัญหาเงินเฟ้อ-เงินฝืดได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. ใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์การนำเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้ ๒. ระบุแนวทางการรับมือเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้	- การตอบคำถาม	- ประเด็นคำถาม	**ดี :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์การนำเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้อย่างกระตือรือร้นและผลงานเสร็จสมบูรณ์ **พอใช้ :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์การนำเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้แต่ผลงานไม่เสร็จสมบูรณ์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์การนำเครื่องมือในนโยบายเศรษฐกิจมาใช้ในภาวะเงินเฟ้อ เงินฝืดได้ --- **ดี :** สามารถระบุแนวทางการรับมือเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **พอใช้ :** สามารถระบุแนวทางการรับมือเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้แต่ขาดความเหมาะสมหรือความคิดสร้างสรรค์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถระบุแนวทางการรับมือเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อและเงินฝืดได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงความสำคัญของการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้	- การอภิปราย	-ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงความสำคัญการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้แต่ยังขาดความเหมาะสมหรือไม่สมเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายถึงความสำคัญการดำเนินนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การว่างงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส.๓.๒ ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา

ขอบเขตเนื้อหา

ภาวะการว่างงาน

- สาเหตุการว่างงาน
- ผลกระทบจากการว่างงาน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบการว่างงานได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถแสดงบทบาทสมมติเพื่อสะท้อนผลกระทบจากการว่างงานได้อย่างเหมาะสม

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายถึงแนวทางในการป้องกันการว่างงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูเปิดมิวสิควิดีโอเพลง พลังงานจน – วง Labanoon

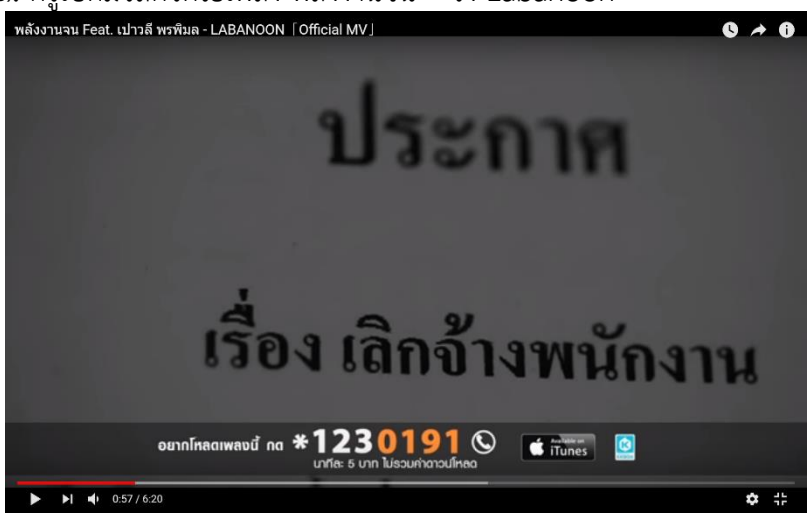

(ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=mSgf8hZw4fg)

จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันตอบคำถาม ดังนี้

๑) นักเรียนมีความคิดเห็นและความรู้สึกอย่างไรกับพระเอก MV

๒) นักเรียนคิดว่า การว่างงาน (การตกงาน) ของพระเอก MV ส่งผลกระทบอย่างไรต่อตัวพระเอกบ้าง

๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนเรื่อง ภาวะการว่างงาน ดังนี้ “ภาวะว่างงานเป็นภาวะที่บุคคลในวัยแรงงานพร้อมที่จะทำงาน แต่ไม่สามารถหาทำงานทำได้ ส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่และเศรษฐกิจของประเทศโดยตรง”

สื่อ/แหล่งเรียนรู้

๑. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ภาวะการว่างงาน

๒. MV เพลง พลังงานจน

๓. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์ผลกระทบของการว่างงานโดยใช้กิจกรรมการแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การว่างงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ขั้นสอน

๑. ครูบรรยายเรื่อง “ภาวะการว่างงาน” โดยใช้โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint ในประเด็นต่อไปนี้

๑) สาเหตุการว่างงาน

๒) ลักษณะการว่างงาน

๒. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียน เป็น ๕ กลุ่ม โดยคละความสามารถ

๓. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มอธิบายถึงสาเหตุและผลกระทบจากการว่างงานในด้านต่าง ๆ (Obj. ๑)

๔. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาแสดงบทบาทสมมติหน้าชั้นเรียน เรื่อง “ผลกระทบจากการว่างงาน” จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายสรุปถึงผลกระทบของภาวะการว่างงาน ในระดับตนเอง ชุมชนและสังคม โดยใช้เวลากลุ่มละไม่เกิน ๕ นาที (Obj. ๒)

ขั้นสรุป

๑. ครูทบทวนบทเรียนโดยการให้นักเรียนตอบคำถามกระตุ้นความคิด ดังนี้

๑) จากการเปิดประชาคมอาเซียน ส่งผลต่ออัตราการว่างงานของคนไทยหรือไม่ เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : ส่งผล เพราะปริมาณงานมีเท่าเดิม แต่แรงงานมีเพิ่มขึ้น)*

๒) ถ้ารัฐบาลปรับค่าแรงขั้นต่ำขึ้น เป็น ๒ เท่า จาก ๓๐๐ บาทต่อวัน เป็น ๖๐๐ บาท ต่อวันจะส่งผลอย่างไรต่ออัตราการว่างงาน *(แนวคำตอบ : ทำให้อัตราการว่างงานเพิ่มขึ้น เนื่องจากเจ้าของกิจการต้องการลดต้นทุน)*

๒. นักเรียนวิเคราะห์อภิปรายร่วมกัน หากอนาคตนักเรียนประกอบอาชีพจะมีแนวทางการป้องกันการว่างงานอย่างไร *(แนวคำตอบ : หางานที่มีความมั่นคง, พัฒนาตัวเองอยู่สม่ำเสมอ)* (Obj. ๓)

การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายสาเหตุและผลกระทบการว่างงานได้	- การตอบคำถาม	- ประเด็นคำถาม	**ดี :** สามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบการว่างงานได้อย่างถูกต้องเป็นเหตุเป็นผล **พอใช้ :** สามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบการว่างงานได้แต่ข้อมูลผิดหรือขาดการให้เหตุผลประกอบ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายสาเหตุและผลกระทบการว่างงานได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ แสดงบทบาทสมมติเพื่อสะท้อนผลกระทบจากการว่างงานได้	- การแสดงบทบาทสมมติ	- ประเด็นจากการแสดงบทบาทสมมติ	**ดี :** สามารถแสดงบทบาทสมมติเพื่อสะท้อนผลกระทบจากการว่างงานได้อย่างสมบทบาทและสื่อความหมายได้ชัดเจน **พอใช้ :** สามารถแสดงบทบาทสมมติเพื่อสะท้อนผลกระทบจากการว่างงานได้แต่ยังไม่สมบทบาทหรือสื่อความหมายไม่เข้าใจ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถแสดงบทบาทสมมติเพื่อสะท้อนผลกระทบจากการว่างงานได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายถึงแนวทางในการป้องกันการว่างงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย	-ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายถึงแนวทางในการป้องกันการว่างงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถอภิปรายถึงแนวทางในการป้องกันการว่างงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แต่ยังขาดความเหมาะสม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายถึงแนวทางในการป้องกันการว่างงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการว่างงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด	**กิจกรรมการเรียนรู้**	**สื่อ/แหล่งเรียนรู้**
ส ๓.๒ ม.๓/๕ วิเคราะห์ผลเสียจากการว่างงานและแนวทางแก้ปัญหา **ขอบเขตเนื้อหา** ๑. ผลกระทบจากการว่างงานในระดับประเทศ - ด้านการใช้ประโยชน์จากแรงงาน - ด้านการออมและการลงทุน - ด้านการกระจายรายได้ - ด้านการคลังของรัฐบาล - ด้านการเมืองการปกครอง ๒. การใช้เครื่องมือทางเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขปัญหา - อัตราดอกเบี้ย - การจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล - อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย - อัตราภาษี - การใช้จ่ายและการลงทุนรัฐบาล **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายผลกระทบจากการว่างงานในระดับประเทศได้อย่างถูกต้อง	**ขั้นนำ** ๑. ครูสุ่มผู้เรียน ๒ คน ให้ตอบคำถามดังต่อไปนี้ ๑) หากนักเรียนเป็นผู้ประกอบการ แต่ขาดแคลนแรงงานจำนวนมาก จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ๒) สมมติว่าเกิดเหตุการณ์แรงงานโรงงานปลากระป๋องประท้วงหยุดงาน เพราะได้รับค่าจ้างต่ำเกินไป ในฐานะที่นักเรียนเป็นรัฐบาล จะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน เรื่อง การแก้ไขปัญหาการว่างงาน ดังนี้ “รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการแก้ไขปัญหาการว่างงานให้เกิดเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและความพึงพอใจต่อทุกฝ่าย ดังนั้นวันนี้เราจะศึกษาถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาการว่างงานของรัฐบาล” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนเป็น ๕ กลุ่ม โดยคละความสามารถ ๒. ครูมอบหมายหัวข้อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด และวิเคราะห์ถึงผลกระทบของการว่างงานระดับประเทศในด้านต่าง ๆ ดังนี้ กลุ่ม ๑ ด้านการใช้ประโยชน์จากแรงงาน กลุ่ม ๒ ด้านการออมและการลงทุน กลุ่ม ๓ ด้านการกระจายรายได้ กลุ่ม ๔ ด้านการคลังของรัฐบาล กลุ่ม ๕ ด้านการเมืองการปกครอง จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ ๓ ภาวะการว่างงาน (Obj. ๑)	๑. โปรแกรมนำเสนอ PowerPoint เรื่อง ภาวะการว่างงาน ๒. หนังสือเรียน สังคมศึกษา ม.๓ **ภาระงาน/ชิ้นงาน** การวิเคราะห์สาเหตุและผลกระทบของการว่างงาน จากใบกิจกรรมที่ ๓ เรื่อง ปัญหาการว่างงาน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการว่างงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาว่างงานได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายแนวทางการนำความรู้เกี่ยวกับการใช้นโยบายเศรษฐกิจมาใช้แก้ไขภาวะการว่างงาน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	๓. ครูมอบหมายหัวข้อให้นักเรียนแต่ละกลุ่มระดมความคิด วิเคราะห์ว่า รัฐบาลควรนำเครื่องมือทางเศรษฐกิจที่ได้รับไปใช้อย่างไรเพื่อแก้ไขปัญหาการว่างงาน ดังนี้ กลุ่ม ๑ อัตราดอกเบี้ย กลุ่ม ๒ การจำหน่ายพันธบัตรรัฐบาล กลุ่ม ๓ อัตราเงินสดสำรองตามกฎหมาย กลุ่ม ๔ อัตราภาษี กลุ่ม ๕ การใช้จ่ายและการลงทุนรัฐบาล จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน และบันทึกลงในใบกิจกรรมที่ ๓ ภาวะการว่างงาน (Obj. ๒) ๔. ครูทำกิจกรรม “YES NO โอ้ว่างงาน” โดยมีกติกาดังนี้ ๑) ครูยกตัวอย่างข้อความที่เกี่ยวข้องกับภาวะว่างงาน ๒) นักเรียนร่วมกันพิจารณา ว่าข้อความนั้น ถูก หรือ ผิด - หากนักเรียนคิดว่า ถูก ให้ออกเสียงว่า YES พร้อมชูนิ้วโป้งขึ้นมา ตัวอย่างการชูมือ เมื่อข้อความนั้น ถูก (ที่มา : https://goo.gl/caAzEs) - หากนักเรียนคิดว่า ผิด ให้ออกเสียงว่า NO พร้อมแบมือทั้งสองข้างขึ้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง การแก้ไขปัญหาการว่างงาน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง บทบาทของรัฐบาลในการพัฒนาเศรษฐกิจ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	 ตัวอย่างการชูมือ เมื่อข้อความนั้น ผิด (ที่มา : https://goo.gl/xPq7NW) ๓) ครูบันทึกคะแนนให้กลุ่มที่นักเรียนตอบคำถามถูกต้องที่สุด นักเรียนกลุ่มที่ตอบถูกต้องที่สุดเป็นผู้ชนะ พร้อมกล่าวคำชมเชยเป็นการเสริมแรง **ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนร่วมกันอภิปรายแนวทางการนำความรู้ การใช้นโยบายเศรษฐกิจเพื่อแก้ไขภาวะการว่างงาน ไปใช้ในชีวิตประจำวัน (Obj. ๓) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้จากการทำกิจกรรม	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายผลกระทบจากกว่างงานในระดับประเทศได้	- การทำใบกิจกรรม	- ใบกิจกรรม	**ดี :** สามารถอธิบายผลกระทบจากการว่างงานในระดับประเทศได้อย่างครบถ้วนและถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถอธิบายผลกระทบจากกว่างงานในระดับประเทศได้แต่ข้อมูลไม่ถูกต้อง **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายผลกระทบจากกว่างงานในระดับประเทศได้
ด้านทักษะ/กระบวนการ ใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาว่างงาน	- การทำใบกิจกรรม	- ใบกิจกรรม	**ดี :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาว่างงานได้อย่างกระตือรือร้นและผลงานเสร็จสมบูรณ์ **พอใช้ :** สามารถใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาว่างงานได้แต่ผลงานไม่เสร็จสมบูรณ์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถใช้กระบวนการกลุ่ม เพื่อวิเคราะห์แนวทางการแก้ไขปัญหาว่างงานได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายแนวทางการนำความรู้ เรื่องการแก้ไขภาวะการว่างงานไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	- การอภิปราย	-ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** สามารถอภิปรายแนวทางการนำความรู้ เรื่องการแก้ไขภาวะการว่างงาน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** สามารถอภิปรายแนวทางการนำความรู้ เรื่องการแก้ไขภาวะการว่างงาน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้แต่ยังขาดความเหมาะสม **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายแนวทางการนำความรู้ เรื่องการแก้ไขภาวะการว่างงาน ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

๘. บันทึกผลหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ .....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ใบกิจกรรมที่ ๓ เรื่อง ปัญหาการว่างงาน

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนวิเคราะห์ปัญหาการว่างงานและแนวทางการแก้ปัญหาโดยเติมข้อความลงในแผนผัง (ส ๓.๒ ม. ๓/๕)

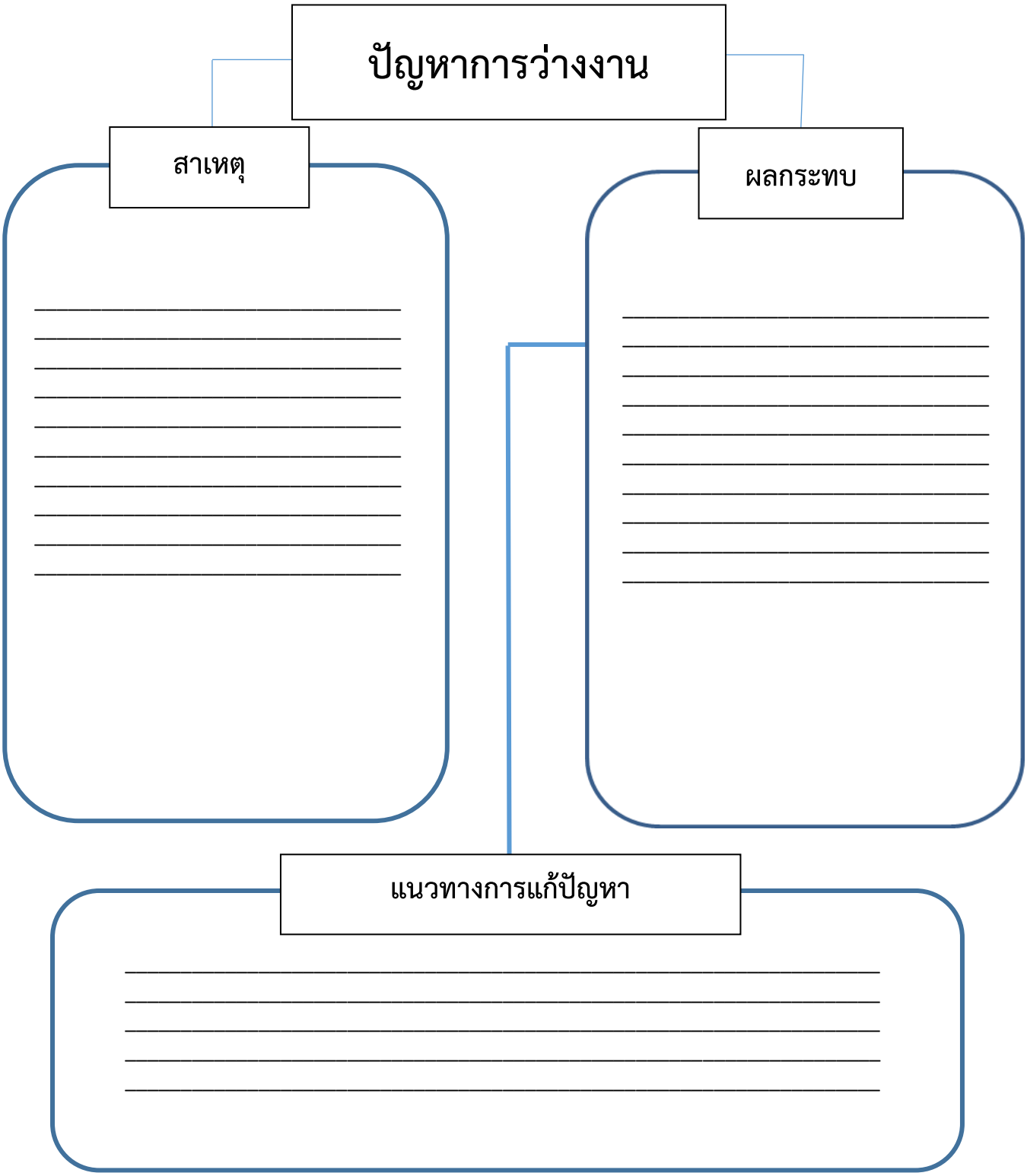

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๓ รายวิชาสังคมศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๙ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระเศรษฐศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๓.๒ เข้าใจระบบ และสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ตัวชี้วัด ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

จากการที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกมีทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทำเล ที่ตั้ง ความชำนาญในการผลิตสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน ประกอบกับความต้องการบริโภคสินค้าและบริการของประชากรที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้การค้าระว่างประเทศในปัจจุบันเติบโตได้อย่างรวดเร็ว

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. การค้าระหว่างประเทศของไทย
๒. นโยบายการค้าระหว่างประเทศ
๓. การกีดกันทางการค้า
๔. การลงทุนระหว่างประเทศของไทย
๕. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
๖. ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ
๗. การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ
๘. องค์กรระหว่างประเทศ

ทักษะ/กระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล
๓. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล
๔. นักเรียนสามารถจำแนกรูปแบบการลงทุนทางตรงและทางอ้อมได้อย่างถูกต้อง
๕. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการค้นหาความรู้เกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม
๖. นักเรียนสามารถจำแนกรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

๗. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
๘. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่ม ในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม
๙. นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

เจตคติ

๑. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศของไทยได้
๒. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศได้
๓. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้
๔. นักเรียนสามารถอภิปรายผลที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้
๕. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้
๖. นักเรียนสามารถบอกประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในแต่ละรูปแบบได้
๗. นักเรียนสามารถบอกความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้
๘. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญขององค์กรทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๔. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มีวินัย
๒. ใฝ่เรียนรู้
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การสร้างแผนผังความคิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงานหรือภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
การสร้างแผนผังความคิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ	สามารถเขียนผังความคิดได้ในรูปแบบที่ถูกต้องและสวยงาม	สามารถเขียนผังความคิดได้ถูกต้องและมีข้อบกพร่องเพียงเล็กน้อย	สามารถเขียนผังความคิดได้ และมีข้อบกพร่องเป็นบางส่วน	สามารถเขียนผังความคิดได้ แต่ขาดรูปแบบและความสวยงาม
ความคิดสร้างสรรค์	ผลงานแปลกใหม่น่าสนใจ	ผลงานแปลกใหม่ค่อนข้างน่าสนใจ	ผลงานแปลกใหม่ มีความเป็นไปได้	ผลงานไม่แปลกใหม่ไม่น่าสนใจ
เวลา	ส่งชิ้นงานภายในเวลาที่กำหนดให้	ส่งชิ้นงานช้ากว่าวันที่กำหนดให้ ๑ วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่าวันที่กำหนดให้ ๒ วัน	ส่งชิ้นงานช้ากว่าวันที่กำหนดให้ ๓ วันขึ้นไป

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน ๑๐-๑๒ หมายถึง ดีมาก
คะแนน ๘-๙ หมายถึง ดี
คะแนน ๖-๗ หมายถึง พอใช้
คะแนน ๐-๕ หมายถึง ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑)

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

การค้าระหว่างประเทศของไทย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถอภิปรายสาเหตุการเกิดการค้าระหว่างประเทศ และประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถยกตัวอย่างสินค้านำเข้าและส่งออกของไทยได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศของไทยได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนดูภาพข่าวการลงนามระหว่างรัฐบาลไทยกับแจ็ค หม่า ในการซื้อขายทุเรียนผ่านเว็บไซต์อาลีบาบา ดังภาพ พร้อมตั้งประเด็นคำถามเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับนักเรียนดังนี้

ที่มา: http://www.komchadluek.net/news/economic/๓๒๒๒๖๔

๑) นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรกับการส่งออกทุเรียนของไทย *(แนวคำตอบ : เป็นข้อดีที่ทำให้ผลไม้ของประเทศไทยเป็นที่รู้จักไปทั่วโลก)*

๒) การนำทุเรียนของไทยไปขายในเว็บไซต์อาลีบาบามีผลดีหรือผลเสียอย่างไร (*แนวคำตอบ : ข้อดี ทำให้ชาวต่างชาติสามารถซื้อทุเรียนได้ง่ายและสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น ข้อเสีย คนไทยอาจหาทุเรียนทานได้ยาก และมีราคาแพงมากขึ้น*)

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต เช่น

๓.๑ www2.ops3.moc.go.th

๓.๒ http://www.komchadluek.net/news/economic/322264

สื่อ

๑. โปรแกรมนำเสนอ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย

๒. ภาพข่าว “แจ็ค หม่า ลงนามกับรัฐบาลไทย”

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอภิปรายปัจจัยการเกิดการค้าระหว่างประเทศในใบงานเรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย ตอนที่ ๑

๒. แข่งขันการทายสินค้านำเข้าและส่งออกของไทย ผ่านกิจกรรม “Import & Export”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑) **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากข่าวความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยกับแจ็ค หม่า ในการส่งออกทุเรียนซึ่งเป็นสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย โดยการจำหน่ายผ่านทางเว็บไซต์ ทำให้เห็นว่ากิจกรรมการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันมีความสำคัญ และก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ดังนั้นวันนี้เราจะมาศึกษาเกี่ยวการค้าระหว่างประเทศของไทย” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในหัวข้อ “ทำไมต้องมีการค้าระหว่างประเทศ” โดยครูทำหน้าที่เปิดประเด็นในการอภิปรายและให้นักเรียนร่วมกันระดมสมองร่วมกันอภิปราย โดยครูทำหน้าที่ช่วยเหลือให้การอภิปรายดำเนินไปได้ด้วยดีและควบคุมเวลาให้อยู่ในช่วงเวลาที่กำหนด (๕-๑๐ นาที) (Obj. ๑) ๒. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนสรุปผลการอภิปราย โดยครูใช้คำถามเพื่อให้นักเรียนได้ข้อมูลหรือข้อสรุปที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างประเด็นคำถาม เช่น ๑) ปัจจัยใดที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศ *(แนวคำตอบ : การมีสภาพภูมิประเทศ ทรัพยากร และเทคโนโลยีหรือความชำนาญในการผลิตที่แตกต่างกัน)* ๒) สภาพภูมิประเทศและภูมิอากาศที่แตกต่างกันมีผลที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้มีพืช ผัก ผลไม้ที่แตกต่างกัน จึงต้องมีการแลกเปลี่ยนสินค้าที่แตกต่างกัน)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑)

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๓) การมีและการขาดแคลนทรัพยากร ธรรมชาติที่แตกต่างกันมีผลที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : ในแต่ละประเทศมีทรัพยากรที่แตกต่างกัน และขาดแคลนต่างกัน ดังนั้นจึงมีการแลกเปลี่ยนในสิ่งที่ประเทศต่าง ๆ ไม่มีหรือขาดแคลน)* ๔) เทคโนโลยีและความชำนาญในการผลิตที่แตกต่างกัน มีผลที่ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศได้อย่างไร *(แนวคำตอบ : แต่ละประเทศมีความชำนาญในเทคโนโลยีที่แตกต่างกันจึงทำให้ผลิตสินค้าที่แตกต่างกัน จึงเกิดการแลกเปลี่ยนกันเกิดขึ้น)* ในขณะที่นักเรียนฟังสรุปการอภิปรายให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย ตอนที่ ๑ (Obj. ๑) ๓. ครูเชื่อมโยงเนื้อหาเข้าสู่เรื่องประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศโดยครูตั้งประเด็นคำถามดังนี้ “จากการที่ประเทศไทยทำการค้ากับประเทศต่าง ๆ นักเรียนคิดว่าประเทศไทยได้รับผลดีหรือผลเสียอย่างไร”*(แนวคำตอบ : ได้รับผลดี คือ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างกัน สร้างความร่วมมือทางการค้า พัฒนาเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น ผลเสีย อาจทำให้เกิดความเลื่อมล้ำทางสังคมได้ระหว่างสังคมเกษตรกรรมและสังคมอุตสาหกรรม)* ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นของตนแล้วเขียนความคิดเห็นของนักเรียนลงบนกระดานซึ่งแบ่งเป็น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑) หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	สองฝั่งคือผลดีและผลเสียของการค้าระหว่างประเทศ (Obj. ๓) ๔. ครูสรุปประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศเพื่อให้นักเรียนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ๕. ครูใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง นำเสนอตาราง ๑๐ อันดับสินค้าส่งออก ของประเทศไทย โดยแยกประเภทสินค้าดังนี้ ๑) สินค้าการเกษตรกรรม ๒) สินค้าแร่และเชื้อเพลิง ๓) สินค้าอุตสาหกรรม ๔) สินค้าอุตสาหกรรมเกษตร จากนั้นให้ครูนำเสนอตาราง ๑๐ อันดับสินค้านำเข้าของประเทศไทย และประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย โดยระหว่างที่ครูอธิบายสินค้าส่งออกและนำเข้า ให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลสินค้าที่ส่งออก และนำเข้าของไทยลงใน (Obj. ๒) โดยสามารถให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมนอกเวลาเรียนได้จาก เวปไซต์ Thailand Trading Report : www2.ops3.moc.go.th ๖. ให้นักเรียนทำกิจกรรม “Import & Export” โดยแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้านำเข้า และสินค้าส่งออก จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเขียนชื่อสินค้านำเข้าและสินค้าส่งออกของไทยบนกระดานให้ได้มากที่สุดภายในเวลา ๒ นาที โดยมีกติกาว่าผู้ที่ออกมาเขียนจะ ต้องไม่ซ้ำกัน ซึ่งมีครูทำหน้าที่จับเวลาและควบคุมการแข่งขัน เมื่อจบ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑) **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	กิจกรรมครูสรุปคะแนน พร้อมทั้งให้รางวัลหรือกล่าวชมเชยกลุ่มที่ชนะเพื่อเป็นการเสริมแรงด้านบวก (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ครูใช้คำถามเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ดังประเด็นคำถามดังนี้ ๑) ประเทศไทยได้รับผลดี หรือผลเสียจากการค้าระหว่างประเทศอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผลดี ทำให้ประเทศไทยมีสินค้าและบริการต่าง ๆ ทำให้ได้มีการพัฒนาการค้าระหว่างประเทศ ทำให้มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดียิ่งขึ้น ผลเสีย อาจทำให้เกิดความเลื่อมล้ำทางสังคมได้ระหว่างสังคมเกษตรกรรมและสังคมอุตสาหกรรม)* (Obj. ๓) ๒) การค้าระหว่างประเทศมีความสำคัญอย่างไรต่อประเทศไทย *(แนวคำตอบ : การค้าระหว่างประเทศเป็นการส่งเสริมศักยภาพทางการค้าให้สามารถกระจายไปได้ทั่วโลก เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างกัน ทำให้ประเทศไทยได้เกิดการพัฒนาในด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการระบบการผลิต การพัฒนาคุณภาพสินค้า ซึ่งส่งผลให้สามารถพัฒนาความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจได้ดี)* (Obj. ๔) ๒. ครูกล่าวสรุป “จากการที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกมีทรัพยากรธรรมชาติ สภาพภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ทำเลที่ตั้ง ความชำนาญ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การค้าระหว่างประเทศของไทย (๑) หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ในการผลิตสินค้าและบริการที่แตกต่างกัน ประกอบกับความต้องการบริโภคสินค้าและบริการของประชากรที่เพิ่มมากขึ้น จึงทำให้การค้าระว่างประเทศในปัจจุบันเติบโตได้อย่างรวดเร็ว”	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. อภิปรายสาเหตุการเกิดการค้าระหว่างประเทศ และประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศ ๒. ยกตัวอย่างสินค้านำเข้าและส่งออกของไทย	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง การค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ - กิจกรรม “Import & Export”	- อภิปรายสาเหตุการเกิดการค้าระหว่างประเทศ และประโยชน์ของการค้าระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง - ยกตัวอย่างสินค้านำเข้าและส่งออกของไทยได้อย่างน้อย ๓ ประเภทขึ้นไป
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการค้าระหว่างประเทศ	- การตอบคำถาม	- คำถาม	วิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการค้าระหว่างประเทศได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศของไทย	- การตอบคำถาม	- คำถาม	อภิปรายความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศของไทยได้อย่างมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงาน เรื่อง การค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

<u>ตอนที่ ๑</u> การค้าระหว่างประเทศของไทย

๑. จงสรุปปัจจัยของการค้าระหว่างประเทศพร้อมยกตัวอย่างประกอบลงในรูปดังต่อไปนี้

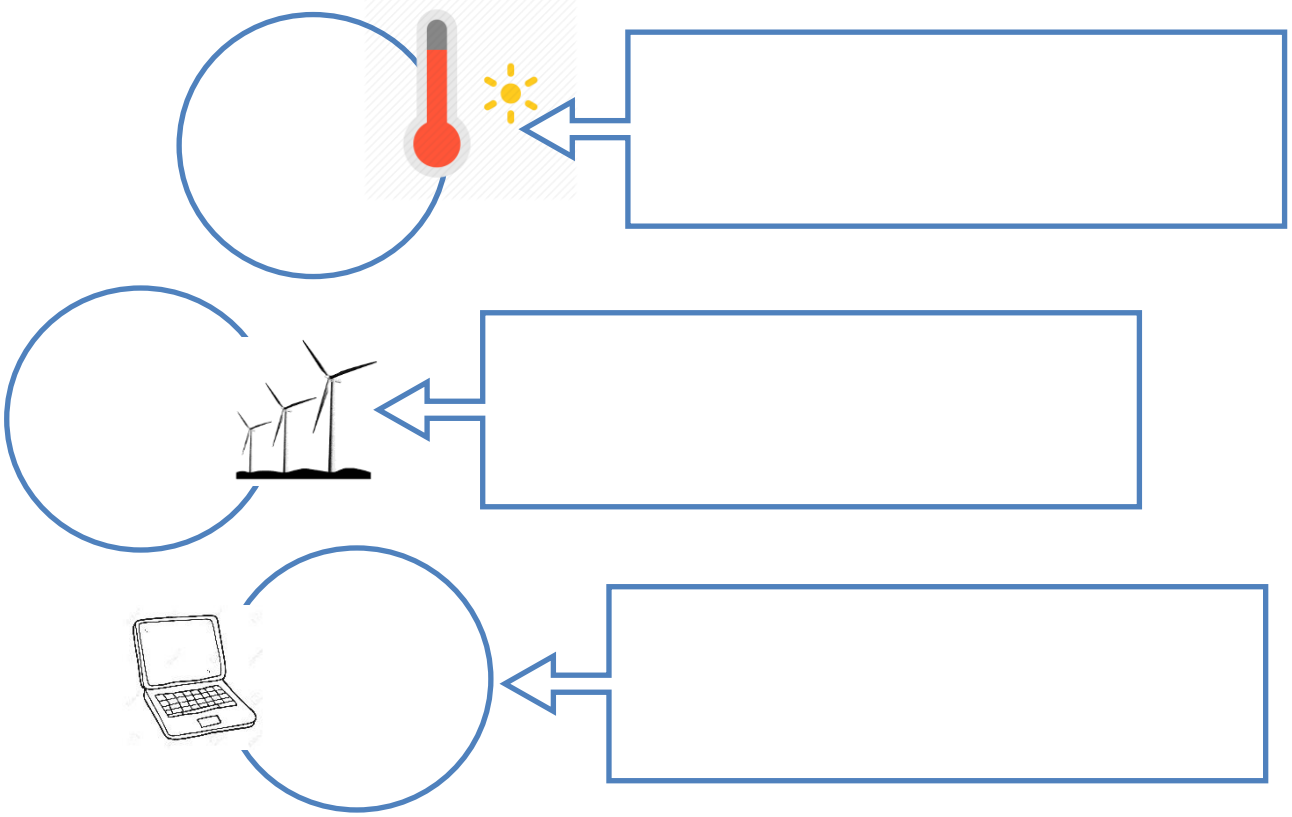

๒. จงเติมข้อมูลสินค้าส่งออกและนำเข้าของประเทศไทย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลงในตารางต่อไปนี้

๑๐ อันดับสินค้าส่งออก	๑๐ อันดับสินค้านำเข้า
๑.	๑.
๒.	๒.
๓.	๓.
๔.	๔.
๕.	๕.
๖.	๖.
๗.	๗.
๘.	๘.
๙.	๙.
๑๐.	๑๐.

เฉลยใบงาน เรื่อง การค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

<u>คำชี้แจง</u> ให้นักเรียนเติมคำตอบลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

<u>ตอนที่ ๑</u> การค้าระหว่างประเทศของไทย

๑. จงสรุปปัจจัยของการค้าระหว่างประเทศพร้อมยกตัวอย่างประกอบลงในรูปดังต่อไปนี้

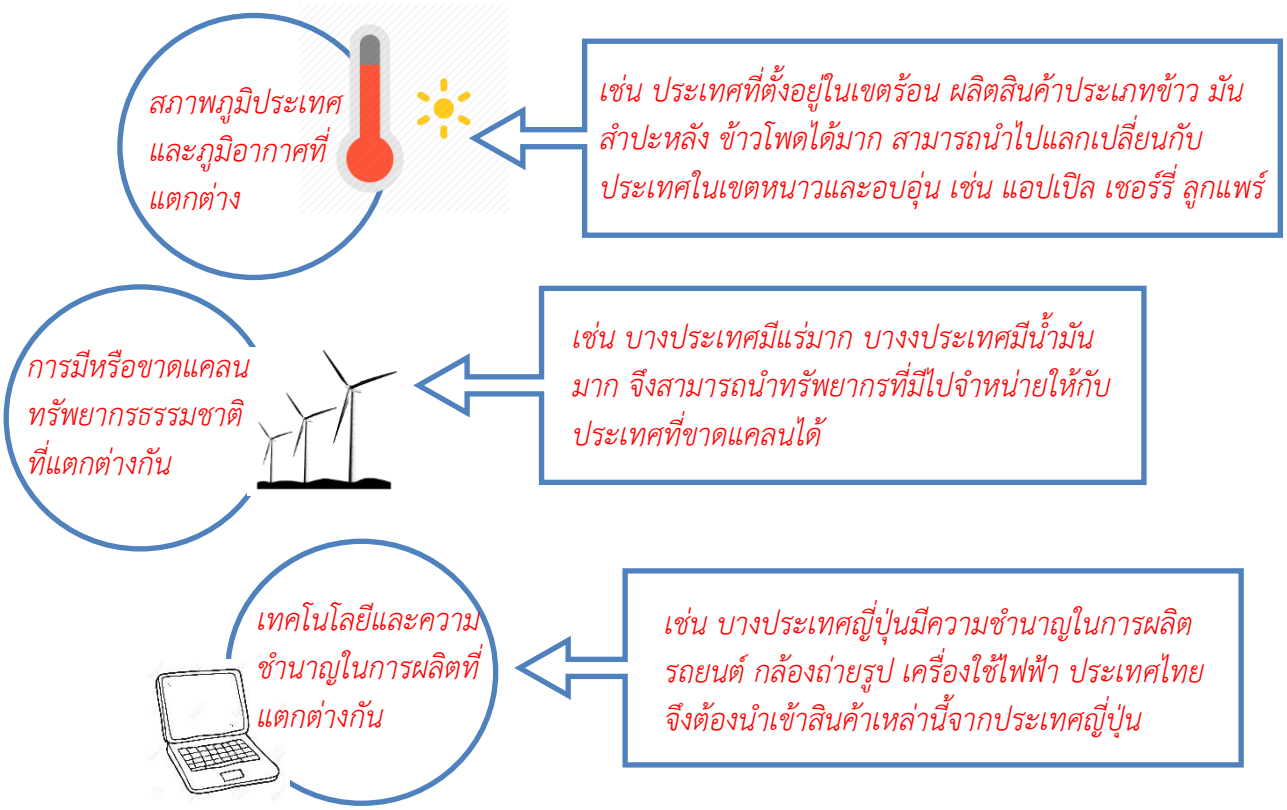

๒. จงเติมข้อมูลสินค้าส่งออกและนำเข้าของประเทศไทย โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ลงในตารางต่อไปนี้

๑๐ อันดับสินค้าส่งออก	๑๐ อันดับสินค้านำเข้า
๑. รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	๑. น้ำมันดิบ
๒. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ	๒. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ
๓. อัญมณีและเครื่องประดับ	๓. เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ
๔. ผลิตภัณฑ์ยาง	๔. เคมีภัณฑ์
๕. เม็ดพลาสติก	๕. เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ
๖. เคมีภัณฑ์	๖. เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์
๗. น้ำมันสำเร็จรูป	๗. ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานยนต์
๘. แผงวงจรไฟฟ้า	๘. แผงวงจรไฟฟ้า
๙. เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล	๙. สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์
๑๐. เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ	๑๐. เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

นโยบายการค้าแบบเสรี (Free Trade Policy)

นโยบายการค้าแบบคุ้มกัน (Protective Policy)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้ถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบ คุ้มกันได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายถึงความสำคัญของการกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนอ่านพาดหัวข่าว “ไม่แคร์กันเลย! ทรัมป์ ไม่เว้นภาษีนำเข้าเหล็กอะลูมิเนียม ให้ไทยตามที่ขอ” ดังภาพ

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/1304131

ครูตั้งประเด็นคำถามจากพาดหัวข่าวที่นักเรียนได้อ่านตามประเด็นดังนี้

๑) จากข่าวประเทศไทยได้รับผลดีหรือผลเสีย อย่างไร ให้อธิบาย *(แนวคำตอบ : ได้รับผลเสียเนื่องจากภาษีในการนำเข้าเหล็กที่สหรัฐอเมริกาที่ไม่ได้ละเว้นให้ประเทศไทย)*

๒) การไม่ละเว้นภาษีนำเข้าเหล็กและอะลูมิเนียมให้ไทย จะส่งผลอย่างไรต่อประเทศไทย *(แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศไทยต้องแบกรับภาษีการนำเข้าเหล็กจากสหรัฐ*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ม.๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต เช่น https://www.thairath.co.th/content/1304131

สื่อ

๑. ภาพข่าว “ไม่แคร์กันเลย! ทรัมป์ ไม่เว้นภาษีนำเข้าเหล็กอะลูมิเนียม ให้ไทยตามที่ขอ”

๒. หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การวิเคราะห์ความแตกต่างและผลดี/ผลเสียของนโยบายการค้าเสรีและนโยบายการค้าแบบคุ้มกัน โดยการสร้างแผนผังความคิด เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	อเมริกาที่จะส่งผลในระยะยาวอาจทำให้ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ส่งผลต่อกิจการที่ต้องมีการใช้เหล็ก) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากข่าวที่นักเรียนได้อ่าน จะเห็นได้ว่าการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกามีข้อจำกัดในสินค้าบางชนิด ซึ่งการจำกัดดังกล่าวมาจากการกำหนดนโยบายทางการค้าระหว่างกัน ดังนั้นวันนี้นักเรียนจะได้ศึกษาในเรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ” **ขั้นสอน** ๑. ครูอธิบายความหมายและลักษณะของนโยบายการค้าแบบเสรี (Free Trade Policy) พร้อมยกตัวอย่างลักษณะนโยบายการค้าเสรีประกอบ เช่น การค้าเสรีไทย-จีน การค้าเสรีไทย-นิวซีแลนด์ การค้าไทย-ญี่ปุ่น เป็นต้น ๒. ครูใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งอธิบายความหมายและลักษณะนโยบายการค้าแบบคุ้มกัน (Protective Policy) พร้อมยกตัวอย่างลักษณะของนโยบายการค้าแบบคุ้มกันประกอบ เช่น การตั้งกำแพงภาษี การควบคุมสินค้า การทุ่มตลาด เป็นต้น ๓. ให้นักเรียนวิเคราะห์ความแตกต่างและผลดีหรือผลกระทบระหว่างนโยบายการค้าเสรีและนโยบายการค้าแบบคุ้มกัน ลงในกระดาษ A๔ ในลักษณะแผนผังความคิด โดยใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที จากนั้นสุ่มให้นักเรียน นำเสนอผลงานของตนเอง พร้อมอธิบายสิ่งที่นักเรียนสามารถสรุปได้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	จากการวิเคราะห์ (Obj. ๑ และ ๒) ๖. ครูสรุปเพิ่มเติมจากการวิเคราะห์ความแตกต่างและผลดีหรือผลกระทบ ระหว่างนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบคุ้มกัน และการทำแผนผังความคิดเพื่อให้นักเรียนได้รับข้อมูลที่ถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ๗. ให้นักเรียนทำกิจกรรม “ตะกร้าแห่งการค้า” โดยกิจกรรมนี้ครูจะนำคำถามที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการค้าระหว่างประเทศลงพับปิดเอาไว้แล้วใส่ลงไปในตะกล้าใบเล็ก จากนั้นให้นักเรียนส่งตะกร้าต่อให้นักเรียนคนอื่น ๆ ในห้องเรียนไปเรื่อย ๆ ประกอบเสียงดนตรี เมื่อเสียงดนตรีหยุดลงให้นักเรียนที่ถือตะกร้าหยิบคำถามขึ้นมาแล้วปฏิบัติตามคำสั่ง และตอบคำถามที่เขียนไว้ในกระดาษ ดังตัวอย่างคำถาม เช่น **คำสั่ง:** ส่งกระดาษต่อให้นักเรียนที่นั่งด้านซ้าย **คำถาม:** การค้าเสรีมีลักษณะอย่างไร **คำสั่ง:** ส่งกระดาษให้หัวหน้าห้องตอบ **คำถาม:** จงยกตัวอย่างลักษณะการค้าเสรี **คำสั่ง:** ส่งกระดาษต่อให้นักเรียนที่นั่งท้ายสุดของแถว **คำถาม:** การค้าแบบคุ้มกันมีลักษณะอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ขั้นสรุปความคิดรวบยอด ๑. ครูใช้คำถามเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ตามประเด็นคำถามดังนี้ ๑) การกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศมีประโยชน์ต่อประเทศไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศไทยสามารถกำหนดปริมาณการนำเข้าสินค้าได้ และลดการแข่งขันของสินค้าบางชนิดที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้เอง)* ๒) หากไม่มีการกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศ จะส่งผลอย่างไรต่อระบบเศรษฐกิจของโลก *(แนวคำตอบ : จะทำให้ประเทศไทยมีการแข่งขันทางการค้าอย่างเสรีระหว่างผู้ผลิตไทย และต่างชาติซึ่งอาจทำให้เกิดการเสียเปรียบและเกิดการขาดดุลทางการค้าได้)* ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคือ “ปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในโลกส่วนใหญ่มีการเปิดเสรีทางการค้า จึงทำให้การดำเนินนโยบายการค้าระหว่างประเทศเป็นไปอย่างเสรี เพื่อให้ผู้บริโภคหรือประชากรของประเทศได้รับสินค้าและบริการตามความต้องการ จึงทำให้การค้าระหว่างประเทศมีการขยายตัวอย่างรวดเร็ว” (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะของนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้	- การตอบคำถาม	- คำถาม	อธิบายลักษณะของนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้ถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนโยบายการค้าเสรีและนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้	- การตอบคำถาม - ประเมินการวิเคราะห์จากแผนผังความคิด - การนำเสนอ	- คำถาม - กิจกรรม“ตะกร้าแห่งการค้า” - แผนผังความคิดเรื่อง นโยบายการค้าระหว่างประเทศ	- ตอบคำถามเกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างนโยบายการค้าเสรี และนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้ถูกต้อง - วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างนโยบายการค้าเสรีและนโยบายการค้าแบบคุ้มกันได้ถูกต้องจากกิจกรรม “ตะกร้าแห่งการค้า” ได้ถูกต้อง และสรุปเป็นแผนผังความคิดได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการค้าระหว่างประเทศของไทยได้อย่างมีเหตุผล	- การตอบคำถาม	- คำถาม	แสดงความคิดเห็นถึงประโยชน์ของการกำหนดนโยบายการค้าระหว่างประเทศ โดยการตอบคำถามที่ครูถามในกิจกรรมการเรียนรู้ได้เป็นเหตุเป็นผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศในด้านสาเหตุในการกำหนดมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนอธิบายความหมายของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนอภิปรายความสำคัญของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้ถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูให้นักเรียนดูภาพตารางภาษีสินค้านำเข้าประเภทฟุ่มเฟือยจากโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง PPT เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ ดังภาพ

ภาพตารางภาษีสินค้านำเข้าประเภทฟุ่มเฟือย

(ที่มา : https://www.posttoday.com/market/news/306646)

ครูใช้คำถามเพื่อนำเข้าสู่บทเรียน ดังต่อไปนี้

๑) นักเรียนคิดเห็นอย่างไรกับอัตราภาษีดังกล่าว (*แนวคำตอบ : ภาษีนำเข้ามีอัตราที่สูง ซึ่งจะส่งผลต่อผู้บริโภค*)

๒) การเก็บภาษีดังกล่าวส่งผลดี หรือผลเสียต่อประเทศไทยหรือไม่ อย่างไร (*แนวคำตอบ : ผลดี ทำให้ประเทศไทยสามารถเก็บภาษีนำเข้าจากต่างชาติได้มาก ผลเสีย ประเทศเหล่านั้นอาจไม่อยากขายสินค้า เพราะอัตราภาษีที่สูง ซึ่งอาจทำให้สินค้าที่นำเข้ามาขายในประเทศไทยราคาแพง และส่งผลให้ผู้บริโภคไม่อยากซื้อสินค้าได้*)

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

๓. เว็บไซต์ www.isit.or.th/uploads/tradeasures/185-file.doc

สื่อ

๑. โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง PPT เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

๒. กระดานดำ

๓. ภาพตารางภาษีสินค้านำเข้าประเภทฟุ่มเฟือย

(ที่มา : https://www.posttoday.com/market/news/306646)

๔. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน เศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ โดยการสร้างแผนผังความคิดวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “ภาษีเป็นมาตรการหนึ่งในการกีดกันทางค้าในการค้าระหว่างประเทศ ดังนั้นวันนี้เราจะมาศึกษากันว่าเหตุใดจึงต้องมีการกีดกันทางการค้า และมีมาตรการใดที่เป็นการกีดกันทางการค้าอีกบ้าง” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ให้นักเรียนร่วมกันบอกความหมายของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ โดยครูเขียนความหมายที่นักเรียนเสนอลงบนกระดาน เมื่อได้ความหมายที่ใกล้เคียง ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความหมายของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้ดังนี้ *(การกีดกันทางการค้า คือ การที่รัฐบาลหรือประเทศใด ๆ ใช้มาตรการแทรกแซง เพื่อลดปริมาณการนำเข้าสินค้ามาในประเทศตน เพื่อปกป้องผู้ผลิตสินค้าภายในประเทศ ทำให้ผู้ส่งออกมีความสามารถในการแข่งขันทางการค้ากับผู้ผลิตภายในประเทศได้น้อยลง)* (Obj. ๑) ๒. ครูใช้คำถามเปิดประเด็นเพื่อให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ “เพราะสาเหตุใดจึงต้องมีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ” โดยครูเขียนประเด็นต่าง ๆ ที่นักเรียนได้วิเคราะห์ไว้บนกระดานดำ จากนั้นครูสรุปสาเหตุของการกีดกันทางการค้าเป็นประเด็นโดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง PTT เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ ประกอบการอธิบาย ๓. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๆ ละไม่เกิน ๕ คน ร่วมกันระดมสมองแล้วสรุปวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศลงในกระดาษ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ
หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ปรู๊ฟขนาดใหญ่ โดยสรุปเป็นลักษณะแผนผังความคิด พร้อมทั้งตกแต่งแผนผังความคิดให้สวยงาม พร้อมทั้งเตรียมการนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยครูกำหนดเวลาให้ทำงาน ๑๐ นาทีและครูเปิดโอกาสให้นักเรียนสามารถค้นหาข้อมูลได้จากหนังสือ หรือสืบค้นจากอินเทอร์เน็ตผ่านเครื่องมือสื่อสารของนักเรียนเพิ่มเติมได้ (Obj. ๒) ๔. นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดเวลาในการนำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๕ นาที โดยหลังจากการนำเสนอเสร็จสิ้น ครูเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ซักถามข้อมูลที่สงสัยจากเพื่อนที่นำเสนอหรือครู ๕. ครูอธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศโดยใช้ โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง PTT เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ ประกอบการอธิบายเพื่อให้นักเรียนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น **ขั้นสรุปความคิดรวบยอด** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ดังประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) การกีดกันทางการค้าส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค ผู้ผลิตอย่างไร (*แนวคำตอบ : ผู้ผลิต คือ ทำให้ลดการแข่งขันในการผลิตสินค้าภายในประเทศกับต่างประเทศ และเป็นการปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ ผู้บริโภค คือ อาจทำให้ต้องซื้อสินค้าจากต่างประเทศในราคาที่แพงขึ้น หรืออาจมีโอกาสในการเลือกสินค้าได้น้อยลง*)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๒) การกีดกันทางการค้าส่งผลกระทบต่อประเทศไทยอย่างไร (*แนวคำตอบ : เป็นการปกป้องสินค้าจากประเทศไทยเพื่อให้แข่งขันกับสินค้าจากต่างประเทศได้ และเป็นการป้องกันการขาดดุลทางการค้า และยังเป็นการควบคุมมาตรฐานและคุณภาพสินค้าที่นำเข้ามาขายในประเทศได้*) (Obj. ๓) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากการตอบคำถามคือ “การที่แต่ละประเทศมีความสามารถในการผลิตและการค้าไม่เท่ากัน การปล่อยให้การค้าเป็นไปอย่างเสรีย่อมส่งผลเสียต่อผู้ผลิต หรืออุตสาหกรรมที่ไม่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ การกีดกันทางการค้าจึงเป็นเป็นวิธีการเพื่อปกป้องสินค้าที่ประเทศของตนเองไม่ให้ถูกครอบงำหรือแทรกแซงจากประเทศคู่ค้าที่มีศักยภาพการผลิตที่สูงกว่าได้”	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ การอธิบายความหมายของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้	- การตอบคำถาม	- คำถาม	อธิบายความหมายของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ การวิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้	- การตอบคำถาม - การนำเสนอ - ประเมินการวิเคราะห์จากแผนผังความคิด	- คำถาม - แผนผังความคิด	- ตอบคำถามเกี่ยวกับสาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้ - วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้อย่างน้อย ๓ ประการ และสามารถสรุปเป็นแผนผังความคิดได้ถูกต้อง
ด้านคุณลักษณะ การอภิปรายความสำคัญของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้	- การอภิปราย	- คำถาม	อภิปรายความสำคัญของการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศได้โดยการตอบคำถามที่ครูถามในกิจกรรมการเรียนรู้ได้ถูกต้อง

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศของไทย

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๖ วิเคราะห์สาเหตุและวิธีการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

- การลงทุนระหว่างประเทศของไทย
- รูปแบบการลงทุนระหว่างประเทศ
- ประโยชน์ของการลงทุนระหว่างประเทศ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายรูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศ ทั้งการลงทุนทางตรงและการลงทุนทางอ้อมได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถจำแนกรูปแบบการลงทุนทางตรงและทางอ้อมได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายผลที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้มีเหตุผล

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ เรื่อง แมคโคเปิดสาขาแรกที่กัมพูชาคนแห่ช็อปล้นหลาม

(ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=J9niSitWoIA)

ครูตั้งประเด็นคำถามเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่ได้ชม ดังต่อไปนี้

๑) จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนได้ชมเป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับอะไร (*แนวคำตอบ : การเปิดห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่ง ในประเทศกัมพูชา ที่มีผู้คนหลั่งไหลมาซื้อสินค้ามากมาย*)

๒) นักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับวีดิทัศน์ที่ได้ชม (*แนวคำตอบ : ห้างสรรพสินค้าของไทยได้รับความนิยมในประเทศเพื่อนบ้านเป็นอย่างมาก*)

๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากวีดิทัศน์ที่นักเรียนชมจะเห็นได้ว่ามีนักลงทุนชาวไทยเข้าไปลงทุนในประเทศกัมพูชา

แหล่งเรียนรู้

๑. ห้องคอมพิวเตอร์

๒. ห้องสมุดโรงเรียน

๓. เว็บไซต์ : http://www.maceducation.com/e-knowledge/2503105100/06.htm

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ เรื่อง แมคโคเปิดสาขาแรกที่กัมพูชาคนแห่ช็อปล้นหลาม (ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=J9niSitWoIA)

๒. สื่อโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งประกอบการสอน เรื่อง รูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศ

๓. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอธิบายรูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศ ในใบงาน เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศของไทย หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	และกิจการดังกล่าวก็ได้รับการตอบรับจากชาวกัมพูชาเป็นอย่างดี ประเทศไทยจึงส่งเสริมให้มีการลงทุนในต่างประเทศมากขึ้น ดังนั้นวันนี้เราจะมาศึกษาเกี่ยวกับกรลงทุนระหว่างประเทศของไทย” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันบอกความหมายของการลงทุนระหว่างประเทศ โดยครูทำหน้าที่ช่วยให้นักเรียนร่วมกันบอกความหมายจนได้คำตอบ จากนั้นครูเขียนอธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้นักเรียนได้ความหมายที่ถูกต้องและสมบูรณ์ คือ *(การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การติดต่อซื้อขายแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการระหว่างประเทศหนึ่งกับอีกประเทศหนึ่ง ประกอบด้วยการส่งสินค้าและบริการออกนอกประเทศและการนำสินค้าและบริการเข้าสู่ประเทศ)* ๒. ครูใช้สื่อโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งประกอบการสอน เรื่อง รูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศ โดยครูนำเสนอให้เห็นถึงรูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศทั้งการลงทุนทางตรง และการลงทุนทางอ้อม พร้อมยกตัวอย่างรูปแบบกิจการที่มาลงทุนประกอบ โดยขณะนั้นให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๒ (Obj. ๑) ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “แยกได้ให้รางวัล” โดยครูจะใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง แสดงคำศัพท์ที่เกี่ยวข้อง หรือเป็นชื่อบุคคล องค์กรธุรกิจ หรือบรรษัทข้ามชาติที่เข้ามาลงทุนในประเทศไทยดังตัวอย่าง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศของไทย

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

บริษัทโตโยต้ามอเตอร์	ธนาคารสแตนดาร์ต ชาร์เตอร์
พันธบัตรรัฐบาล	บริษัท เอ ไอ เอ
บริษัทซัมซุง	หุ้นบริษัทการบินไทย
ตลาดหลักทรัพย์	ห้างสรรพสินค้า Show DC

ครูจะกำหนดกติกาให้นักเรียนจับคู่กัน แล้วแข่งขันกันในการแยกคำให้ตรงกับรูปแบบการลงทุนให้ได้เร็วที่สุด โดยใช้วิธีการเขียนลงในกระดาษ หากคู่ใดทำได้เร็ว และถูกต้องที่สุดก็จะได้รับรางวัลเพื่อเป็นการชมเชยจากครู (Obj. ๒)

๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ประโยชน์ของการลงทุนระหว่างประเทศโดยแบ่งนักเรียนเป็น ๓ ฝ่าย คือ ๑. ผู้ลงทุนทางตรง ๒. ผู้ลงทุนทางอ้อม ๓. ประเทศที่มีผู้เข้ามาลงทุน จากนั้นให้นักเรียนระดมสมองแล้วออกไปเขียนประโยชน์ที่ฝ่ายของตนจะได้รับบนกระดานที่ครูแบ่งเป็น ๓ ฝ่าย และสรุปลงในใบงาน (Obj. ๓)

๕. ครูสรุปข้อมูลพร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมจากที่นักเรียนแต่ละฝ่ายเสนออีกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นครูและนักเรียนจึงร่วมกันวิเคราะห์ข้อเสีย หรือผลกระทบที่ได้รับจากการมีนักลงทุนเข้ามาลงในประเทศไทย

ขั้นสรุปความคิดรวบยอด

๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ดังประเด็นคำถามต่อไปนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การลงทุนระหว่างประเทศของไทย หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๑) หากนักเรียนเป็นนักลงทุน นักเรียนอยากลงทุนในประเทศใด และลงทุนรูปแบบใด (*แนวคำตอบ : ประเทศไทย เพราะมีทรัพยากรที่ใช้ในการผลิตสินค้าและบริการมากมาย ฯลฯ*) ๒) นักเรียนคิดว่าประเทศไทยจะได้รับผลอย่างไรจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทย (*แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศไทยมีการขยายฐานการผลิตสินค้ายังต่างประเทศ เกิดการพัฒนาเศรษฐกิจ เนื่องจากคนไทยได้ลงทุนในต่างประเทศ*) (Obj. ๔) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากการตอบคำถาม คือ “ประเทศไทยเป็นประเทศที่พึ่งพาการค้าและการลงทุนจากต่างประเทศ แต่ในขณะเดียวกันก็มีการพัฒนาและส่งเสริมให้นักลงทุนของไทยขยายกิจการหรือเข้าไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านใกล้เคียง เพื่อรักษาไว้ซึ่งทรัพยากรและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายรูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศทั้งการลงทุนทางตรง และการลงทุนทางอ้อมได้	- การตอบคำถาม	- คำถาม	อธิบาย หรือระบุรูปแบบการลงทุนจากต่างประเทศทั้งการลงทุนทางตรง และการลงทุนทางอ้อมได้อย่างถูกต้องทั้งสองรูปแบบ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จำแนกรูปแบบการลงทุนทางตรงและทางอ้อมได้ ๒. วิเคราะห์ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้	- การตอบคำถาม - จำแนกรูปแบบการลงทุน	- คำถาม - ใบงาน เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๒ - กิจกรรม “แยกได้ให้รางวัล”	- จำแนกรูปแบบการลงทุนทางตรงและทางอ้อมจากกิจกรรม “แยกได้ให้รางวัล”ได้อย่างถูกต้องอย่างน้อย ๗ ข้อ - ระบุประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้อย่างน้อย ๓ ประการ - ทำใบงานได้ถูกต้อง และผ่านเกณฑ์คุณภาพอยู่ในระดับดีขึ้นไป
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายผลที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้	- การอภิปราย	- คำถาม	แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ประเทศไทยจะได้รับจากการลงทุนระหว่างประเทศของไทยได้อย่างถูกต้อง และครอบคลุมประเด็นการอภิปราย

บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตอนที่ ๒ การลงทุนระหว่างประเทศของไทย

๑. ให้นักเรียนสรุปรูปแบบการลงทุนระหว่างประเทศของไทยลงในตารางด้านล่าง

การลงทุนทางตรง	การลงทุนทางอ้อม
ลักษณะ	ลักษณะ
ตัวอย่าง	ตัวอย่าง

๒. จงบอกประโยชน์ของการลงทุนระหว่างประเทศ

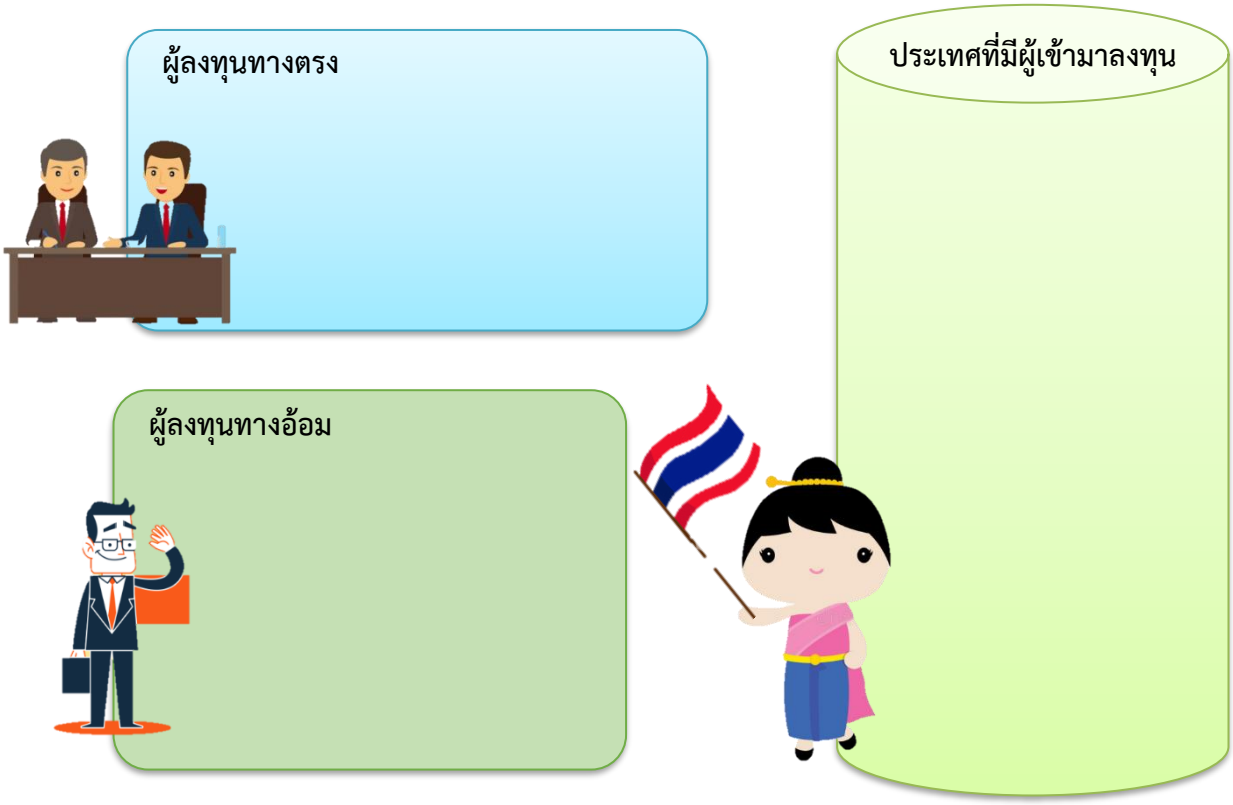

ตอนที่ ๒ การลงทุนระหว่างประเทศของไทย

๑. ให้นักเรียนสรุปรูปแบบการลงทุนระหว่างประเทศของไทยลงในตารางด้านล่าง

การลงทุนทางตรง	**ลักษณะ** *เป็นการลงทุนของบุคคล ธุรกิจ หรือบรรษัทข้ามชาติของประเทศหนึ่งไปลงทุนผลิตสินค้าและบริการอีกประเทศหนึ่ง*
	ตัวอย่าง *บริษัทโตโยต้ามอเตอร์ ประเทศญี่ปุ่น เข้ามาลงทุนประกอบรถยนต์ในประเทศไทย*
การลงทุนทางอ้อม	**ลักษณะ** *เป็นการลงทุนของบุคคล ธุรกิจ หรือบรรษัทข้ามชาติของประเทศหนึ่ง โดยนำเงินไปซื้อหุ้นของธุรกิจในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศหนึ่ง*
	ตัวอย่าง *องค์กรต่างชาติเข้ามาซื้อหุ้นของบริษัทการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย*

๒. จงบอกประโยชน์ของการลงทุนระหว่างประเทศ

ผู้ลงทุนทางตรง *๑. ได้สิทธิพิเศษในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การลดหรืองดภาษี การให้เช่าหรือซื้อที่ดินในราคาต่ำ ๒. ได้รับอนุญาตให้นำกำไรกลับประเทศตามที่ตกลง*

ผู้ลงทุนทางอ้อม *๑. ได้ประโยชน์จากดอกเบี้ยหรือเงินปันผล จากการซื้อหุ้นหรือพันธบัตรรัฐบาล จากประเทศที่นำเงินไปลงทุน ๒. ได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีดอกเบี้ยและเงินปันผล*

ประเทศที่มีผู้เข้ามาลงทุน

๑. มีเงินตราจากต่างประเทศไหลเข้ามา ลดปัญหาการขาดดุลการชำระเงินขาดดุล
๒. ได้รับเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเข้ามาใช้ผลิตในประเทศ
๓. ช่วยให้เกิดการจ้างงาน
๔. ได้รับการถ่ายทอดเทคโนโลยีใหม่ ๆ รวมไปถึงได้รับการถ่ายทอดวิธีการบริหารจัดการ
๕. เปิดโอกาสในการแข่งขันในตลาดและได้รับการยอมรับมากขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

วัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายวัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทบาท และความ สำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพผู้นำประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุม APEC ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม

ที่มา : https://www.noticiasaominuto.com/mundo/898043/onze-paises-acordam-reavivar-tratado-transpacifico

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายจากรูปภาพเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน โดยมีแนวคำถาม ดังนี้

- นักเรียนเห็นอะไรจากภาพ (*ประมุขของประเทศ นายกรัฐมนตรี ประธานาธิบดี*)
- ผู้นำจากหลากหลายประเทศมาถ่ายภาพรวมกันได้อย่างไร (*มีการประชุมร่วมกันจึงทำให้ผู้นำประเทศมารวมตัวกัน*)

แหล่งเรียนรู้

- www.stou.ac.th/schoolsweb/sec/UploadedFile/60341-9.pdf
- https://prezi.com/lrs4_s76o1vb/

สื่อ

- หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
- https://www.noticiasaominuto.com/mundo/898043/onze-paises-acordam-reavivar-tratado-transpacifico

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอธิบายและการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการค้นหาความรู้เกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “จากภาพการรวมตัวกันของผู้นำประเทศหลาย ๆ ประเทศ ทำให้เห็นว่าประเทศเหล่านั้นได้มีการรวมกลุ่มกัน โดยมีวัตถุประสงค์ หรือมีเป้าหมายร่วมกัน ดังนั้นวันนี้เราจะศึกษาเรื่อง การรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ ว่ามีวัตถุประสงค์หรือความสำคัญอย่างไร” **ขั้นสอน** ๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันอธิบายความหมายของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ โดยครูเขียนความหมาย หรือคำสำคัญที่นักเรียนร่วมกันอภิปรายลงบนกระดาน และนำมาเรียบเรียงให้ได้ความหมายที่ถูกต้อง จากนั้นสรุปและอธิบายความหมายให้กับนักเรียน ดังนี้ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ หมายถึง การที่ประเทศตั้งแต่สองประเทศขึ้นไปมารวมกลุ่มกันอย่างเป็นทางการ เพื่อมาทำความตกลงร่วมมือกันเปิดเสรีการค้าหรือให้สิทธิพิเศษทางศุลกากรระหว่างกัน ที่มา : หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละไม่เกิน ๕ คน ศึกษาเรื่องวัตถุประสงค์ บทบาทและความสำคัญของการรวมกลุ่มทาง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	เศรษฐกิจ จากหนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือสืบค้นข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น - www.stou.ac.th/schoolsweb/sec/Uploaded File /60341-9.pdf - https://prezi.com/lrs4_s76o1vb/presentation/ จากนั้นนำความรู้ที่ได้จากการศึกษาทำกิจกรรมลงในใบงาน เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ (ตอนที่ ๓) ประกอบการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “เรามาร่วมมือกันเถอะ” โดยมีกติกาการเล่น ดังนี้ ๓.๑) นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องส่งแทนมาจับสลากชุดคำศัพท์เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ บทบาทและความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ ซึ่งจะมีนักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้คำศัพท์ที่แตกต่างกัน ๓.๒) ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันใบ้คำศัพท์โดยส่งตัวแทนกลุ่มละ ๑ คน มาเป็นผู้ใบ้คำศัพท์ ซึ่งผู้ใบ้จะต้องไม่พูดคำใดคำหนึ่งของคำศัพท์ออกมา หรือคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาอื่น ๆ ๓.๓) นักเรียนในกลุ่มที่เหลือทำหน้าที่ทายคำศัพท์ ๑๐ คำให้ถูกต้อง และให้เร็วที่สุด	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๓.๔) นักเรียนแต่ละกลุ่มจะสลับสับเปลี่ยนกันออกมาทำกิจกรรมจนครบทุกกลุ่ม เมื่อแข่งขันเสร็จสิ้นครูเป็นผู้สรุปคะแนน และให้รางวัลกับกลุ่มที่ชนะพร้อมทั้งกล่าวชมเชยเสริมแรงให้กับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งตั้งคำถามทบทวนความรู้ให้กับนักเรียนตามตัวอย่าง ดังนี้ - วัตถุประสงค์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศคืออะไร *(เพื่อประโยชน์ด้านการขยายการค้า ส่งผลให้เกิดการผลิต การจ้างงาน การลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกิดศักยภาพในการแข่งขัน)* - การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีความสำคัญอย่างไร *(๑. ทำให้ตลาดขยายตัว ๒. ปัจจัยการผลิตเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีมากขึ้น ๓. ต้นทุนการผลิตสินค้าลดลง ๔. เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ)* (Obj. ๑, ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา และการพัฒนาความคิดรวบยอด โดยมีแนวคำถามดังต่อไปนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	- การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศหรือไม่ อย่างไร (*การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจทำให้เศรษฐกิจของประเทศมีการขยายตัวมากขึ้น และสามารถพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว*) - หากประเทศไทยไม่เข้าร่วมกลุ่มทางเศรษฐกิจจะเกิดผลดีหรือผลเสียหรือไม่ อย่างไรให้นักเรียนอธิบาย (*เกิดผลเสีย เพราะจะทำให้ไม่สามารถขยายโอกาสทางการค้าหรือการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ ให้กว้างขวางมายิ่งขึ้นได้ และขาดการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิต หรืออุตสาหกรรมเนื่องจากประเทศไทยยังไม่เชี่ยวชาญด้านการผลิตในอุตสาหกรรมต่าง ๆ ฯลฯ*) (Obj. ๓) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปจากการตอบคำถามว่า การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทำให้เกิดการร่วมมือกันแก้ไขปัญหา เสริมสร้างและรักษาผล ประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ลดและเลิกอุปสรรคทางการการค้าระหว่างกัน เป็นการเสริมสร้างสถานการณ์แข่งขัน ทำให้ตลาดการค้ามีขนาดใหญ่ขึ้น ซึ่งจะช่วยดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการเสริมสร้างอำนาจการต่อรองในการเจรจากับประเทศนอกกลุ่ม	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายวัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม “เรามาร่วมมือกันเถอะ” - การทำใบงาน	- คำถาม - กิจกรรม “เรามาร่วมมือกันเถอะ” - ใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	**ดี:** บอก ขยายความวัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** บอก ขยายความวัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถบอก ขยายความวัตถุประสงค์ บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม “เรามาร่วมมือกันเถอะ” - การทำใบงาน	- คำถาม - กิจกรรม “เรามาร่วมมือกันเถอะ” - ใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	**ดี:** จำแนก เชื่อมโยงบทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** จำแนก เชื่อมโยงบทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถจำแนก เชื่อมโยงบทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	- การตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี :** นำเสนอ อธิบาย ขยายความความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างสมเหตุสมผล **พอใช้** : ความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง** : ไม่สามารถความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างคำศัพท์ในกิจกรรม “เรามาร่วมมือกันเถอะ”

ชุดที่ ๑

รวมกลุ่ม	**การจ้างงาน**	**การผลิต**	**ประโยชน์**	**การเจรจา**
การค้าเสรี	**ข้อตกลง**	**อุตสาหกรรม**	**ดอกเบี้ย**	**บริการ**

ชุดที่ ๒

ขยายการค้า	**การลงทุน**	**การแข่งขัน**	**ต่างประเทศ**	**ต่อรอง**
ร่วมมือ	**ธุรกิจ**	**แรงงาน**	**ทรัพยากร**	**ลดต้นทุน**

ชุดที่ ๓

เศรษฐกิจ	**การค้า**	**เทคโนโลยี**	**การบริโภค**	**กีดกัน**
อุปสรรค	**เงินทุน**	**ภาษี**	**การขนส่ง**	**ศุลกากร**

<u>ตอนที่ ๓</u> การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

จงเขียนอธิบายวัตถุประสงค์และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์

ความสำคัญ

<u>ตอนที่ ๓</u> การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

จงเขียนอธิบายวัตถุประสงค์และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์

เพื่อประโยชน์ในการขยายด้านการค้า ส่งให้เกิดการผลิต การลดต้นทุนการผลิต ทำให้เกิดศักยภาพในการแข่งขัน การสร้างอำนาจในการเจรจาประเทศนอกกลุ่ม

ความสำคัญ

๑. *ทำให้เกิดการขยายตัวของตลาด*
๒. *มีการเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิตได้อย่างเสรีมากขึ้น*
๓. *ต้นทุนการผลิตสินค้าลดลง*
๔. *เกิดการขยายตัวทางเศรษฐกิจ*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

๑) ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

๒) การจัดทำข้อตกลงเพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้า เขตการค้าเสรี สหภาพศุลกากร ตลาดร่วม สหภาพเศรษฐกิจ และสหภาพเหนือชาติ

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนสามารถจำแนกรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาภาพสิทธิประโยชน์จากการลงทุนใน ๖ ชาติอาเซียน

ที่มา : https://www.prachachat.net/breakingnews/news-24901

จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ตามแนวคำถาม ดังนี้

- สิทธิประโยชน์ในการลงทุนของทั้ง ๖ ประเทศจะส่งผลดีอย่างไรต่อผู้ลงทุน (*แนวคำตอบ : ทำให้ดึงดูดนักลงทุนให้มาทำธุรกิจในประเทศเหล่านั้นมากขึ้น*)

แหล่งเรียนรู้

-

สื่อ

๑. https://www.prachachat.net/breakingnews/news-๒๔๙๐๑

๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอธิบายลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจโดยการสร้างแผนผังความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	- ประเทศสมาชิกอาเซียนจะได้รับประโยชน์จากการให้สิทธิประโยชน์ของ ๖ ประเทศนี้อย่างไร (*แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศสมาชิกอาเซียนด้วยกันได้รับสิทธิประโยชน์ที่มากกว่าประเทศนอกกลุ่มอาเซียน*) - นอกจากการรวมกลุ่มในลักษณะเดียวกันกับอาเซียนแล้ว ยังมีการรวมกลุ่มแบบอื่น ๆ หรือไม่ (*แนวคำตอบ : มี เช่น NAFTA ฯลฯ*) ๒. ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนว่า “การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจมีลักษณะที่แตกต่างและหลากหลายกันออกไป ดังนั้นวันนี้เราจะมาศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ” **ขั้นสอน** ๑. ครูแบ่งนักเรียนออกเป็น ๖ กลุ่มเพื่อศึกษาลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามหัวข้อที่แต่ละกลุ่มจับสลากได้ ดังนี้ - การจัดทำข้อตกลงเพื่อแลกเปลี่ยนสิทธิพิเศษทางการค้า - เขตการค้าเสรี - สหภาพศุลกากร - ตลาดร่วม - สหภาพเศรษฐกิจ - สหภาพเหนือชาติ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	จากนั้นเมื่อนักเรียนแบ่งกลุ่มและได้หัวข้อเรียบร้อยแล้วครูชี้แจงการทำกิจกรรม โดยให้นักเรียนศึกษาในหัวข้อที่ได้รับมอบหมายและสรุปองค์ความรู้ที่ได้ในรูปแบบของแผนผังความคิด พร้อมทั้งตกแต่งให้สวยงามและสอดคล้องกับเนื้อหา จากนั้นให้นักเรียนนำเสนอหน้าชั้นเรียน โดยกำหนดให้นำเสนอกลุ่มละไม่เกิน ๕ นาที (Obj. ๑) ๒. ครูอธิบายสรุปโดยใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งประกอบการอธิบายพร้อมยกตัวอย่างประกอบเพื่อให้นักเรียนได้ข้อมูลที่สมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ๓. ครูให้นักเรียนทำกิจกรรม “เธอเห็นความต่างนั้นไหม” ซึ่งเป็นการแข่งขันแบบกลุ่ม โดยกิจกรรมมีกติกา ดังนี้ ๑) ครูใช้โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งแสดงข้อความหรือรูปภาพการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในรูปแบบต่าง ๆ ๑๐ ข้อ โดยกำหนดเวลาในการจำแนกรูปแบบของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจข้อละ ๑๐ วินาที ๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันตอบคำถาม โดยครูใช้วิธีการให้นักเรียนแต่ละกลุ่มแข่งขันกันเขียนคำตอบลงในกระดาษที่เตรียมให้แต่ละกลุ่ม เมื่อแข่งขันเสร็จสิ้นครูเป็นผู้สรุปคะแนนและมอบรางวัลให้กับกลุ่มที่ชนะพร้อมทั้งกล่าวชมเชยเสริมแรงให้กับนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ (Obj. ๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ลักษณะของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสรุป ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อสรุปบทเรียนและพัฒนาความคิดรวบยอด ตามแนวคำถาม ดังนี้ - เพราะเหตุใดแต่ละประเทศ หรือกลุ่มประเทศจึงมีลักษณะการรวมกลุ่มที่แตกต่างกัน (*แนวคำตอบ : เพราะแต่ละประเทศมีวัตถุประสงค์ในการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน ตามความเหมาะสมของลักษณะทางที่ตั้ง สภาพเศรษฐกิจสังคมและวัฒนธรรม*) - การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในแต่ละรูปแบบมีประโยชน์อย่างไร (*แนวคำตอบ : การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจแต่ละรูปแบบมีวัตถุประสงค์ที่หรือเป้าหมายแตกต่างกัน และมีประโยชน์ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมให้เกิดผลดีทางเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกเป็นสำคัญ*) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ	- การตอบคำถาม - การทำแผนผังความคิด	- คำถาม - แผนผังความคิด	**ดี :** บอกลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** บอกลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถบอกลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจได้
ด้านทักษะและกระบวนการ จำแนกรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้	- การตอบคำถาม - การทำกิจกรรม “เธอเห็นความต่างนั้นไหม”	- คำถาม - กิจกรรม “เธอเห็นความต่างนั้นไหม”	**ดี:** แยกแยะรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้องครบถ้วน **พอใช้ :** แยกแยะรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถแยกแยะรูปแบบการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ	- ตอบคำถาม - การอภิปราย	- คำถาม - ประเด็นการอภิปราย	**ดี:** นำเสนอ อธิบาย ขยายความประโยชน์ของการรวม กลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม **พอใช้ :** นำเสนอ อธิบาย ขยายความประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้แต่ขาดเหตุผลบางประการ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถนำเสนอ อธิบาย ขยายความประโยชน์ของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ตัวอย่างคำถามกิจกรรม “เธอเห็นความต่างนั้นไหม”

คำถาม	เฉลย
การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่ประเทศสมาชิกสามารถเคลื่อนย้ายปัจจัยการผลิต	*ตลาดร่วม*
	เขตการค้าเสรี
ลักษณะการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่คล้ายกับการรวมกลุ่มแบบเขตการค้าเสรี จะไม่มีการเก็บภาษีศุลกากรระหว่างกันและไม่จำกัดปริมาณสินค้าเข้าของประเทศ	*สหภาพศุลกากร*
	ตลาดร่วม
	สหภาพเศรษฐกิจ
การรวมกลุ่มเพื่อยกเลิกอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิก ยกเลิกมาตรการจำกัดการนำเข้าด้านการเก็บภาษีศุลกากรจากการนำเข้าสินค้าระหว่างประเทศในกลุ่ม	*เขตการค้าเสรี*
การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในระดับสูงที่สุด เป็นการรวมกลุ่มในทุกด้านของหลายประเทศ เพื่อมุ่งรวมเป็นประเทศเดียวกัน	*สหภาพเหนือชาติ*
	สหภาพศุลกากร
มีการกำหนดนโยบายเศรษฐกิจร่วมกัน เช่น นโยบายการเงินการคลังเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	*สหภาพเศรษฐกิจ*
	สหภาพเศรษฐกิจ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๑)

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แก่

- สหภาพยุโรป (European Union: EU)
- กลุ่มสมาคมเขตการค้าเสรียุโรป (European Free Trade Association: EFTA)
- เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement: NAFTA)
- กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperatio: APEC)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ครูให้นักเรียนดูข่าว “ผลโหวตการลงประชามติอังกฤษออกจากสหภาพยุโรป” จากโปรแกรมนำเสนอภาพนิ่ง ดังต่อไปนี้

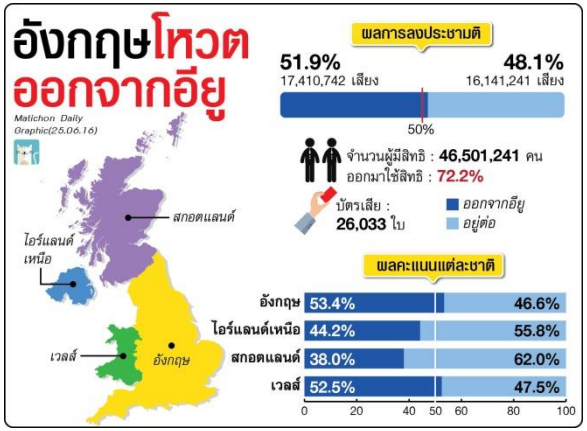

ที่มา : http://www.tnews.co.th/contents/193415

จากนั้นครูตั้งคำถามให้นักเรียนตอบเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

๑) จากผลโหวตนักเรียนมีความคิดเห็นอย่างไร (*แนวคำตอบ : ผลโหวตทำให้เห็นว่าอังกฤษมีความต้องการออกจากสหภาพยุโรป*)

แหล่งเรียนรู้

- มุมหนังสือ
- การค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. https://www.prachachat.net/breaking-news/news-24901

๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ในใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๔

๒. การสร้างแผนผังความคิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (ตามที่ได้รับมอบหมาย)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๑)

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้	๒) นักเรียนคิดว่าจะเกิดผลดี หรือผลเสียอย่างไร เมื่อมีการออกจากการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจเช่นนี้ (*แนวคำตอบ : ประเทศที่ออกจากกลุ่มอาจได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจ, ประเทศเหล่านั้นอาจไม่ต้องการพึ่งพาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ*) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ มีบทบาทสำคัญให้พัฒนาศักยภาพทางด้านเศรษฐกิจให้มีความก้าวหน้าและพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว แต่นอกจากนั้นยังเกิดปัญหาที่ไม่สามารถคาดเดาได้ ดังนั้นเราจะมาศึกษาเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ” **ขั้นสอน** ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ดังหัวข้อดังนี้ ๑) สหภาพยุโรป (European Union: EU) ๒) กลุ่มสมาคมเขตการค้าเสรียุโรป (European Free Trade Association: EFTA) ๓) เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement: NAFTA) ๔) กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (Asia-Pacific Economic Cooperation: APEC)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๑) **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	นักเรียนแต่ละกลุ่มต้องร่วมมือกันศึกษาถึงความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่ม ทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กลุ่มจับสลากได้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนสรุปองค์ความรู้ที่ได้ในรูปแบบแผนผังความคิด ๒. ผู้สอนทำการจัดกลุ่มใหม่อีกครั้ง โดยในรอบนี้ให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๔ คน โดยทุกกลุ่มจะต้องมีสมาชิกที่ได้ได้รับมอบหมายให้ศึกษาข้อมูลการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในรอบแรกกลุ่มละ ๑ คน ๓. นักเรียนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษากลุ่มทางเศรษฐกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับความเป็นมา บทบาท และความสำคัญ ให้เพื่อนในกลุ่มใหม่ให้ทราบและเข้าใจหัวข้อทั้ง ๔ ตรงกัน จากนั้นให้นักเรียนลงมือทำใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๔ โดยสามารถค้นคว้าเพิ่มเติมจากสื่ออินเทอร์เน็ตและหนังสือเรียนวิชาสังคมศึกษา ม.๓ (Obj. ๑ และ ๒) ๔. ครูสรุปเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยครูอธิบายเพิ่มเติมในลักษณะของการซักถามนักเรียนพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยได้เช่นกัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๑)

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสรุป ๑. ครูใช้คำถามเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ดังประเด็นคำถามต่อไปนี้ ๑) หากไม่มีการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ลักษณะการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศจะเป็นอย่างไร (*แนวคำตอบ : การค้าและการลงทุนระหว่างประเทศจะมีข้อจำกัดที่มากขึ้น การค้าขาดสภาพคล่อง การลงทุนระหว่างประเทศมีความยุ่งยาก*) ๒) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างไร (*แนวคำตอบ : การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ทำให้เกิดการร่วมมือระหว่างกัน ลดข้อจำกัดทางการค้า อีกทั้งยังช่วยในการแก้ปัญหาทางการค้า ทำให้สามารถพัฒนาศักยภาพทางการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศให้เจริญก้าวหน้าขึ้นไป*) ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ คือ ปัจจุบันสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของโลกมีการแข่งขันกันสูงทำให้ประเทศต่าง ๆ ไม่สามารถอยู่เพียงลำพังได้ จึงจำเป็นต้องมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อสร้างความมั่นคงและมีเสถียรภาพพร้อมกับการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้	- การตอบคำถาม - การนำเสนอ - การทำใบงาน	- คำถาม - แผนผังความคิด - ใบงาน	**ดี :** สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างครบถ้วนถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แต่ข้อมูลผิดพลาดในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้
ด้านทักษะและกระบวนการ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้	- การประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม - การทำแผนผังความคิด	- แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม - แผนผังความคิด	**ดี :** มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ **พอใช้ :** มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แต่ยังไม่แสดงออกถึงความร่วมมือเท่าที่ควร **ปรับปรุง :** ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้	- การตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** สามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **พอใช้ :** สามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างน้อย ๑ หรือ ๒ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้น้อย ๑ ข้อ

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

<u>ตอนที่ ๔</u> การกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ

จากภาพ ให้นักเรียนเขียนชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษของการกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....

ชื่อภาษาอังกฤษ.....

ชื่อย่อ.....

<u>ตอนที่ ๔</u> การกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ

จากภาพ ให้นักเรียนเขียนชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษของการกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ

ชื่อภาษาไทย...*สหภาพยุโรป*

ชื่อภาษาอังกฤษ *European Union*

ชื่อย่อ *EU*

ชื่อภาษาไทย *สมาคมการค้าเสรียุโรป*

ชื่อภาษาอังกฤษ *European Free Trade Association*

ชื่อย่อ *EFTA*

ชื่อภาษาไทย *ความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ*

ชื่อภาษาอังกฤษ *North America Free Trade Agreement*

ชื่อย่อ *NAFTA*

ชื่อภาษาไทย *กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (เอเปค)*

ชื่อภาษาอังกฤษ *Asia-Pacific Economic Cooperation*

ชื่อย่อ *APEC*

ชื่อภาษาไทย *สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้*

ชื่อภาษาอังกฤษ *Association of South East Asian Nations*

ชื่อย่อ *ASEAN*

ชื่อภาษาไทย *กลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว*

ชื่อภาษาอังกฤษ *Brazil, Russia, India, China, South Africa*

ชื่อย่อ *BRICS*

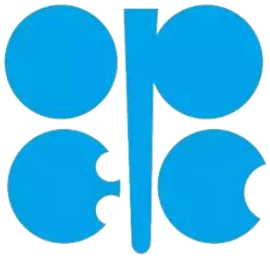

ชื่อภาษาไทย *กลุ่มประเทศผู้ส่งน้ำมันออก*

ชื่อภาษาอังกฤษ *Organization of Petroleum Exporting Countries*

ชื่อย่อ *OPEC*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๒)

หน่วยการเรียนที่ ๗ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ได้แก่

- กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (Organization of the Petroleum Exporting Countries: OPEC)
- สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN)
- กลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว (BRICS)

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนอ่านข่าว “สหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือเขียนแผนดันเมือง ๕ ผนึก ๔ ชาติ ไทย-ลาว-เมียนมาและจีนบูมท่องเที่ยว ๓๐ ล้านคน”

สหพันธ์ท่องเที่ยวภาคเหนือเขียนแผนดันเมือง 5 เชียง ผนึก 4 ชาติ ไทย-ลาว-เมียนมา และจีน บูมท่องเที่ยว 30 ล้านคน

ที่มา: https://www.posttoday.com/aec/news/547249

จากนั้นครูตั้งคำถามจากข่าวเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนดังนี้

๑) จากข่าวเกี่ยวข้องกับเรื่องใด (*แนวคำตอบ : ความร่วมมือในการเขียนแผนการท่องเที่ยวของ ๕ ประเทศ*)

๒) การรวมกลุ่มดังกล่าวส่งผลต่อประเทศไทยอย่างไร

แหล่งเรียนรู้

-

สื่อ

๑. https://www.posttoday.com/aec/news/547249

๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ในใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๔

๒. การสร้างแผนผังความคิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (ตามที่ได้รับมอบหมาย)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๒)

หน่วยการเรียนที่ ๗ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้	(*แนวคำตอบ : ช่วยเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น, ช่วยให้เศรษฐกิจไทยเติบโตมากขึ้น, ช่วยให้นักท่องเที่ยวโลกมาเที่ยวที่ไทยเพิ่มมากขึ้น*) ๓) นักเรียนคิดว่าหากมีการรวมกลุ่มกันในลักษณะเช่นนี้อีกจะส่งผลอย่างไร (*แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศมีการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ดียิ่งขึ้น และความน่าสนใจมากยิ่ง แล้วยังส่งผลให้เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโตมากยิ่งขึ้น*) ๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากการที่นักเรียนได้อ่านข่าว และตอบคำถามแสดงให้เห็นว่า หากเกิดการรวมกลุ่มของประเทศต่าง ๆ เพื่อการส่งเสริมกิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจย่อมส่งผลที่ดีต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น ดังนั้นเราจะศึกษาต่อในเรื่อง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ” **ขั้นสอน** ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๓ กลุ่ม เพื่อศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ดังหัวข้อดังนี้ ๑) กลุ่มประเทศผู้ส่งออกน้ำมัน (Organization of the Petroleum Exporting Countries: OPEC) ๒) สมาคมประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of South East Asian Nations: ASEAN) ๓) กลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว (BRICS)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๒) หน่วยการเรียนที่ ๗ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มต้องร่วมมือกันศึกษาถึงความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ตามหัวข้อที่กลุ่มจับสลากได้ แล้วให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนสรุปองค์ความรู้ที่ได้ในรูปแบบแผนความคิด ๒. ให้สมาชิกในกลุ่มสลับไปอยู่กลุ่มอื่นๆ โดยกระจายไปตามกลุ่มต่าง ๆ (ประมาณ ๑-๒ คน หรือตามที่ครูเห็นสมควรตามความเหมาะสมของจำนวนนักเรียนในห้อง) โดยสมาชิกที่เหลือยังคงอยู่ในกลุ่มเดิม ๓. นักเรียนแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษากลุ่มทางเศรษฐกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยให้นักเรียนอธิบายเกี่ยวกับความเป็นมา บทบาท และความสำคัญ ให้เพื่อนในกลุ่มใหม่ทราบจนครบทั้ง ๔ กลุ่ม และนักเรียนลงมือทำใบงานเรื่องความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศตอนที่ ๔ (Obj. ๑ และ ๒) ๔. นักเรียนกลับมานั่งในกลุ่มหลักดังเดิม จากนั้นครูสรุปเกี่ยวกับการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนได้รับความรู้ที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยครูอธิบายเพิ่มเติมในลักษณะของการซักถามนักเรียนด้วย พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัยได้เช่นกัน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ เรื่อง การกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ (๒)

หน่วยการเรียนที่ ๗ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสรุป ๑. ครูใช้คำถามเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ดังประเด็นคำถามต่อไปนี้ ๑) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจส่งผลอย่างไรต่อประเทศ *(แนวคำตอบ : ส่งผลให้ประเทศมีโอกาสในการเจรจาทางการค้า, ทำให้เศรษฐกิจของประเทศพัฒนามากยิ่งขึ้น)* ๒) การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ มีความสำคัญอย่างไรต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของโลก *(แนวคำตอบ : ทำให้เศรษฐกิจของโลกมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น, มีความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ขยายกว้างขวางทั่วโลก, มีการแลกเปลี่ยนสินค้าได้หลากหลายมากขึ้น)* (Obj. ๓) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปคือ การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ก่อให้เกิดประโยชน์ทางด้านการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ รวมถึงการลดปัญหา ข้อขัดแย้ง หรือแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจให้มีเสถียรภาพมากยิ่งขึ้น	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้	- การตอบคำถาม - การนำเสนอ - การทำใบงาน	- คำถาม - แผนผังความคิด	**ดี :** สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง **พอใช้ :** สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ แต่ข้อมูลไม่ครบหรือผิดพลาดไปในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้	- ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	- แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม	**ดี :** สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างกระตือรือร้นและได้ผลงานกลุ่มที่มีคุณภาพ **พอใช้ :** สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้แต่ไม่มีความกระตือรือร้น ผลงานกลุ่มยังไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร **ปรับปรุง :** ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้	- การตอบคำถาม	- คำถาม	**ดี :** สามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **พอใช้ :** สามารถอภิปรายความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างน้อย ๑ หรือ ๒ ข้อ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอภิปรายความ สำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๓.๒ ม.๓/๓ อภิปรายบทบาทความสำคัญของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

ขอบเขตเนื้อหา

องค์กรระหว่างประเทศ ได้แก่

- องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO)
- การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา United Nation Conference on Trade and Development: UNCTAD) ธนาคารโลก (World Bank)
- กองทุนเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF)
- องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD)
- ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (The Asian Development Bank: ADB)

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำ

๑. ให้นักเรียนอ่านข่าว “IMF เตือนเอเชียระวังหนี้ยุโรปสร้างความเสี่ยงการโตทางเศรษฐกิจ”

ผู้บริหารไอเอ็มเอฟ ออกเตือนประเทศในเอเชียระวังวิกฤติหนี้ในยุโรปจะสร้างความเสี่ยงให้กับการเติบโตทางเศรษฐกิจ แม้ประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของยุโรปจะใช้ความพยายามอย่างเต็มที่เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ให้เกิดผลกระทบบานปลายไปทั่วภูมิภาคแล้วก็ตาม

ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/249647

จากนั้นครูตั้งคำถามจากข่าวที่ให้นักเรียนดูเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน ดังนี้

๑) จากข่าวมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องใด *(แนวคำตอบ : IMF เตือนประเทศในเอเชียระวังวิกฤติหนี้ในยุโรปจะสร้างความเสี่ยงให้กับการเติบโตทางเศรษฐกิจ)*

๒) จากข่าวเกี่ยวข้องกับองค์กรใด *(แนวคำตอบ : IMF)*

๓) จากข่าว IMF มีบทบาทอย่างไร (*แนวคำตอบ : ให้ความช่วยเหลือด้านการเงินกับประเทศต่าง ๆ, ให้เงินกู้กับประเทศต่าง ๆ)*

แหล่งเรียนรู้

-

สื่อ

๑. https://www.thairath.co.th/content/๒๔๙๖๔๗

๒. หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐานเศรษฐศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศ ในใบงาน เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างเหมาะสม **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญขององค์กรทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้	๒. ครูกล่าวเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียน “จากข่าว IMF เตือนเอเชียระวังหนี้ยุโรปสร้างความเสี่ยงการโตทางเศรษฐกิจ จะเห็นได้ว่าการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจมีองค์กรที่คอยช่วยเหลือให้มีความก้าวหน้า และมีเสถียรภาพ ดังนั้นเราจะมาศึกษาเกี่ยวกับ องค์กรระหว่างประเทศ” **ขั้นสอน** ๑. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๖ คนเพื่อทำกิจกรรมกลุ่มและศึกษาตามหัวข้อ ดังนี้ ๑) องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ๒) การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา United Nation Conference on Trade and Development: UNCTAD) ๓) ธนาคารโลก (World Bank) ๔) กองทุนเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ๕) องค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (Organization for Economic Co-operation and Development: OECD) ๖) ธนาคารเพื่อการพัฒนาเอเชีย (The Asian Development Bank: ADB) ๒. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาโดยมอบหมายให้สมาชิกแต่ละคนศึกษาองค์กรระหว่างประเทศคนละ ๑ องค์กร ซึ่ง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	สมาชิกแต่ละคนศึกษาความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งกำหนดเวลาในการศึกษาประมาณ ๑๐ นาที ๓. ให้สมาชิกในกลุ่มแลกเปลี่ยนความรู้โดยการนำเสนอความรู้ที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศ ที่ได้รับมอบหมาย ในขณะที่แลกเปลี่ยนความรู้กัน สมาชิกกลุ่มทำใบงานเรื่อง การค้าและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ตอนที่ ๕ ควบคู่ไปด้วย โดยกำหนดเวลาให้แลกเปลี่ยนความรู้ ๑๐ นาที (Obj. ๑ และ ๒) ๔. ครูอธิบายให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน โดยใช้ โปรแกรมนำเสนอภาพนิ่งเรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ ประกอบการอธิบายประกอบการซักถาม พร้อมเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อมูลที่ยังสงสัย หรือไม่เข้าใจ และนักเรียนลงมือทำใบงานเรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศตอนที่ ๕ ๕. ให้นักเรียนทำกิจกรรม “Bingo Oh! my World” ซึ่งกิจกรรมนี้จะให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันแข่งขันเล่นเกม Bingo โดยมีกติกาดังนี้ ๑) ครูกำหนดคำศัพท์ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำไปเขียนในตาราง Bingo ดังตัวอย่าง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ

หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๑. WTO	**๒. IMF**	**๓. UNCTAD**
๔. World Bank	**๕. ADB**	**๖. OECD**
๗. ภาษีศุลกากร	**๘. การค้า**	**๙. สหประชาชาติ**
๑๐. กำลังพัฒนา	**๑๑. การเงิน**	**๑๒. เงินกู้**
๑๓. ช่วยเหลือ	**๑๔. เจรจา**	**๑๕. กองทุนเงิน**
๑๖. ระงับข้อพิพาท		

๒) นักเรียนแต่ละกลุ่มจะได้รับตารางขนาด ๔ × ๔ กลุ่มละ ๑ แผ่น แล้วให้นักเรียนเขียนคำศัพท์ที่เกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศลงไปในกระดาษ ๑ คำต่อ ๑ ช่อง โดยจะลงในช่องใดก็ได้ ดังตัวอย่าง

WTO	IMF	UNCTAD	World Bank
ADB	OECD	**ภาษีศุลกากร**	**การค้า**
สหประชาชาติ	**กำลังพัฒนา**	**การเงิน**	**เงินกู้**
ช่วยเหลือ	**เจรจา**	**กองทุนเงิน**	**ระงับข้อพิพาท**

๓) ครูจับสลากคำศัพท์ออกมา จากนั้นให้นักเรียนแข่งขันกันอธิบายคำดังกล่าว หากกลุ่มใดอธิบายได้ถูกต้อง กลุ่มนั้นจะได้เลือกคำศัพท์ที่กลุ่มตนมี

๔) เมื่อกลุ่มใดสามารถสะสมคำศัพท์ได้ ๔ คำ ในแนวตั้ง แนวนอน แนวทแยง หรือมุมทั้งสี่ ให้นักเรียนในกลุ่มตะโกน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ออกมาว่า Bingo Oh! My World จะเป็นผู้ชนะและได้รับรางวัลชมเชยจากครู ๖. ครูสรุปกิจกรรม มอบรางวัลและกล่าวชมเชย เพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวกให้กับนักเรียน ๗. ครูมอบหมายชิ้นงาน Pop up เรื่อง องค์กร ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น ๖ กลุ่ม แล้วส่งตัวแทนจับสลากหัวข้อองค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ซึ่งครูชี้แจงเกณฑ์การประเมินชิ้นงาน และแนวทางการทำชิ้นงานให้เรียนทราบ **ขั้นสรุป** ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายเพื่อนำไปสู่การสรุปเนื้อหา ดังประเด็นคำถามต่อไปนี้ ๑) การที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ ส่งผลดีต่อประเทศไทยอย่างไรบ้าง (*แนวคำตอบ : ทำให้ประเทศไทยได้รับโอกาสในการเจรจาทางการค้า การลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น, ได้รับความช่วยเหลือทางการเงินเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาและแก้ปัญหาภายในประเทศ, ได้รับความรู้ที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ*) ๒) องค์กรระหว่างประเทศ มีบทบาทหรือความสำคัญอย่างไร (*แนวคำตอบ : องค์การระหว่างประเทศมีบทบาทสำคัญต่อการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของโลก ซึ่งใช้เป็นเวทีให้*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง องค์กรระหว่างประเทศ **หน่วยการเรียนที่ ๗ เรื่อง ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศ** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาสังคมศึกษา** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ประเทศสมาชิกได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น, กำหนดทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมให้สอดคล้องและเกิดประโยชน์ร่วมกัน, เจรจาทางการค้า ระงับข้อพิพาททางการค้า, ให้ความช่วยเหลือทางการเงิน การลงทุน) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศได้	- การตอบคำถาม - การนำเสนอ - การทำกิจกรรม “Bingo Oh! my World” - การทำใบงาน	- คำถาม - กิจกรรม “Bingo Oh! my World” - ใบงาน	**ดี :** สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้องและครบทุกประเด็น **พอใช้ :** สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศได้แต่ข้อมูลผิดหรือขาดหายในบางประเด็น **ปรับปรุง :** ไม่สามารถอธิบายความเป็นมา บทบาท และความสำคัญขององค์กรระหว่างประเทศได้
ด้านทักษะและกระบวนการ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศได้	- ประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม - การทำกิจกรรม “Bingo Oh! my World”	- แบบประเมินทักษะการทำงานกลุ่ม - กิจกรรม “Bingo Oh! my World”	**ดี :** สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างกระตือรือร้นและผลงานเสร็จสมบูรณ์ **พอใช้ :** สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศได้แต่ขาดความกระตือรือร้นหรือผลงานไม่เสร็จสมบูรณ์ **ปรับปรุง :** ไม่สามารถมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมกลุ่มในการศึกษาเกี่ยวกับองค์กรระหว่างประเทศได้
ด้านคุณลักษณะ อภิปรายความสำคัญขององค์กรทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศได้	- การอภิปราย	- คำถาม	**ดี :** สามารถอภิปรายความสำคัญขององค์กรทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างน้อย ๓ ข้อ **พอใช้ :** สามารถอภิปรายความสำคัญขององค์กรทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้อย่างน้อย ๑ หรือ ๒ ข้อ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
			ปรับปรุง : ไม่สามารถอภิปรายความสำคัญขององค์กรทางเศรษฐกิจของภูมิภาคต่าง ๆ ได้

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

<u>ตอนที่ ๕</u> องค์กรระหว่างประเทศ

จากภาพ ให้นักเรียนเขียนชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษขององค์กรระหว่างประเทศ

ชื่อภาษาไทย.....
ชื่อภาษาอังกฤษ.....
ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....
ชื่อภาษาอังกฤษ.....
.....
ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....
ชื่อภาษาอังกฤษ.....
.....
ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....
ชื่อภาษาอังกฤษ.....
.....
ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....
ชื่อภาษาอังกฤษ.....
.....
ชื่อย่อ.....

ชื่อภาษาไทย.....
ชื่อภาษาอังกฤษ.....
.....
ชื่อย่อ.....

<u>ตอนที่ ๕</u> องค์กรระหว่างประเทศ

จากภาพ ให้นักเรียนเขียนชื่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษขององค์กรระหว่างประเทศ

ชื่อภาษาไทย *องค์การการค้าโลก*
ชื่อภาษาอังกฤษ *World Trade Organization*
ชื่อย่อ *WTO*

ชื่อภาษาไทย *การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา หรือ อังค์ถัด*
ชื่อภาษาอังกฤษ *The United Nations Conference on Trade and Development*
ชื่อย่อ *UNCTAD*

ชื่อภาษาไทย *ธนาคารโลก*
ชื่อภาษาอังกฤษ *World Bank*
ชื่อย่อ .....-.....

ชื่อภาษาไทย *กองทุนการเงินระหว่างประเทศ*
ชื่อภาษาอังกฤษ *International Monetary Fund*
ชื่อย่อ *IMF*

ชื่อภาษาไทย *องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา*
ชื่อภาษาอังกฤษ *Organisation for Economic Co-operation and Development*
ชื่อย่อ *OECD*

ชื่อภาษาไทย *ธนาคารพัฒนาเอเชีย*
ชื่อภาษาอังกฤษ *Asia Development Bank*
ชื่อย่อ *ADB*

บรรณานุกรม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม เข้าถึงได้จาก http://www.deqp.go.th/knowledge/อากาศ/ปรากฏการณ์.

กระมล ทองธรรมชาติ และคณะ. (๒๕๕๙). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๓.** พิมพ์ครั้งที่ ๑๗. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

กองลาตินอเมริกา กระทรวงการต่างประเทศ. (๒๕๖๑). ภูมิภาคลาตินอเมริกา. สืบค้นเมื่อ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๑. สืบค้นได้จาก http://www.mfa.go.th/aspa/th/information/7074.

ดนัย ไชยโยธา. (๒๕๔๙). **ภูมิศาสตร์และภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ ๖ ภูมิภาคของโลก.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ดาเนียล บรินดิส**.** (๒๕๕๙)**. ข่าวการก่อสร้างเขื่อนขนาดมหึมาและการทำลายสิ่งแวดล้อมอย่างรุนแรงในบราซิล** เข้าถึงจาก http://www.greenpeace.org/seasia/th/news/blog๑/blog/57094/ เข้าถึงเมื่อ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒.

ทรูปลูกปัญญา. (๒๕๖๒) **บทเรียนออนไลน์วิชาสังคมศึกษาศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ทวีปอเมริกาเหนือ** เข้าถึงได้จาก http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31719/044296 เข้าถึงเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒.

ทวีปอเมริกาเหนือ. เข้าถึงได้จาก http://social.obec.go.th/library/document/sumrit/geography-ppt-m3.pdf.

บทเรียนออนไลน์ วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ทวีปอเมริกาเหนือ. เข้าถึงได้จาก http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31719/044296.

ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง ตลาดแข่งขันสมบูรณ์และตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ ที่มา: https://sites.google.com/site/taesexomo33/tlad-khaengkhan-smburn (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้ที่ ๒ เรื่อง อุปสงค์ (Demand) ที่มา: https://bit.ly/2UVIaDD, https://bit.ly/2GH6PDk (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้ที่ ๓ เรื่อง อุปทาน (Supply) ที่มา: http://119.46.166.126/self_all/selfaccess7/m1/203/lesson2/Supply3.php, https://bit.ly/2VwUbyI (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง กลไกราคาและดุลยภาพ ที่มา: https://bit.ly/2DBDecr (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนาย ๒๕๖๑).

ใบความรู้ที่ ๕ เรื่อง อุปสงค์ส่วนเกินและอุปทานส่วนเกิน ที่มา: http://happyhew.com/2015/06/20/อุปสงค์ส่วนเกินและอุปท/ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้บ้านน้ำทรัพย์ ที่มา: http://www.dailynews.co.th/education/227842 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้เรื่อง อุปทาน ที่มา: https://sites.google.com/site/chanwid2555/khwam-ru-beuxng-tn-keiyw-kab-sersthsastr/11-khwam-hmay-khxng-xupthan (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้เรื่อง อุปสงค์ ที่มา: https://www.gotoknow.org/posts/397727 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๓ เมษาย ๒๕๖๒).

ใบความรู้เรื่องชุมชนเศรษฐกิจพอเพียง ที่มา : http://www.banjumrung.org/Home/menu_03/jr_bneconsus (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ใบความรู้ศูนย์เรียนรู้ชุมชน ที่มา: https://www.gotoknow.org/posts/403174 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (๒๕๖๐). **๖ ชาติอาเซียน แข่งดึงดูดนักลงทุน.** เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/breaking-news/news-24901. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒.

ประเสริฐ วิทยารัฐ และคนอื่น ๆ. หนังสือเรียนสังคมศึกษา ส๓๐๕ โลกของเรา. ๒๕๔๔.

ฝ่ายวิชาการ พีบีซี. (๒๕๕๓). **ทวีปอเมริกาเหนือ.** กรุงเทพฯ: พีบีซี.

พระมหามนัส กิตติสาโร และคณะ. (๒๕๕๓). **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ม.๓.** กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).

แพทริค เวียแกนด์. (๒๕๕๒). **แผนที่ภูมิศาสตร์โลก.** แปลจาก International Student's Atlas. แปลโดย ณิชกานต์ เพียรล้ำเลิศ. กรุงเทพฯ: บริษัท อีแอลที เอ็ดยูเคชั่น (ไทยแลนด์) จำกัด.

ภาพ "ขนมต้ม" ที่มา: http://adicecei.com/ขนมต้ม-3-สี/ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพ "ขนมมาการอง" ที่มา: http://www.smeleader.com/มาการอง-อาชีพ/ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพ "คนแย่งกันซื้อของ" ที่มา: https://www.thairath.co.th/content/1135323 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพ "มะนาว" ที่มา: https://mgronline.com/local/detail/9590000034578 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒).

ภาพ "สตรอว์เบอร์รี" ที่มา: https://travel.mthai.com/region/197715.html (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒).

ภาพกรุงเทพในอดีตและปัจจุบัน ที่มา: http://lingolanguage.blogspot.com/2013/11/16-vs.html (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพขนมหลากหลายยี่ห้อ ที่มา: https://sites.google.com/site/runpuppyclub/a-r (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพข่าวแจ๊ค หม่า ที่มา: http://www.komchadluek.net/news/economic/322264 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพข่าวโดนัลด์ ทรัมป์ ที่มา: https://www.thairath.co.th/content/1304131 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพไข่ ที่มา: https://www.honestdocs.co/how-to-eat-egg-healthily (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนาย ๒๕๖๑).

ภาพเงินฝืด ที่มา: https://hilight.kapook.com/view/152916/ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพเงินเฟ้อ ที่มา: https://hilight.kapook.com/view/152916/ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพตลาดผัก ที่มา: https://www.sanook.com/home/๑๔๗๐๙/ (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพตลาดสด ที่มา: https://bit.ly/2ZsGeRy (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒).

ภาพตารางภาษีสินค้า ที่มา: ๑. https://www.posttoday.com/market/news/306646 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพยาสีฟัน ที่มา: www.thaimalldirectory.com (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพสหภาพยุโรป ที่มา: ๑. https://www.prachachat.net/breaking-news/news-24901 (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๑).

ภาพห้างสรรพสินค้า ที่มา: https://bit.ly/2Pp2PKa (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๒).

วิชัย ศรีคำ. (๒๕๕๕). **ภูมิศาสตร์ ช่วงชั้นที่ ๓ (ม.๓).** ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วีดิทัศน์ ข่าว ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=U9LaotLoBks (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

วีดิทัศน์ มิวสิควิดีโอ เพลง Understand Me ของ Daboyway ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=VfMqLJGWBMo) (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

วีดิทัศน์ เรื่อง “คนไทยเตรียมจ่ายภาษี ๙% จริงหรือ” ที่มา: (https://www.youtube.com/watch?v=Qf2tMZ8ZG_s) (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

วีดิทัศน์เรื่อง ๒๐ ของกินเล่น ทำขาย กำไรเร็ว ที่มา: (https://www.youtube.com/watch?v=tfu23vj5dtY) (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๖๑).

วีดิทัศน์เรื่อง หลักการสหกรณ์ ที่มา: https://www.youtube.com/watch?v=Vt3bqxPCaac&t=40s (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๖๑).

สมมต สมบูรณ์ และคณะ. (๒๕๕๕) **หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน วิชา ภูมิศาสตร์ ม.๓.** เขตพระนคร กรุงเทพฯ: วัฒนาพาณิชสำราญราษฎร์.

Dorst, J. P. and Minkel, C. W. (๒๐๑๘) South America. Retrieved July ๒๑, ๒๐๑๘, เข้าถึงได้จาก https://www.britannica.com/place/South-America เข้าถึงเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒.

Linco Thailand. (๒๕๕๖) ภาพกรุงเทพในอดีตและปัจจุบัน เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๖ เข้าถึงได้จาก http://lingolanguage.blogspot.com/2013/11/16-vs.html.

Sayontan Sinha. (๒๐๑๓). **Tropical Dry/Arid Climate: Deserts and Steppes.** เข้าถึงได้จาก http://global.numud.com/tropical-dryarid-climate-deserts-and-steppes-105 เข้าถึงเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒.

Wikipedia Free Encyclopedia. (๒๐๑๙) **List of North American Desert**. เข้าถึงได้จาก https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_North_American_deserts เข้าถึงเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒.

World Atlas. (๒๐๑๘). South America. Retrieved July ๒๑, ๒๐๑๘. เข้าถึงได้จาก https://www.worldatlas.com/continents/south-america.html เข้าถึงเมื่อ ๒๗ เมษายน ๒๕๖๒.

คำชี้แจง

รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๑. แนวคิดหลัก

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ กำหนดสาระการเรียนรู้ จำนวน ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำความรู้ด้านเนื้อหาวิชามาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการฝึกทักษะให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และเกิดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ดังนี้

สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน ๕ ประการ

๑) ความสามารถในการสื่อสารเป็นความสามารถในการรับสารและสื่อสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษา

๒) ความสามารถในการคิด เป็นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างเป็นระบบเพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือสารสนเทศเพื่อใช้ในการตัดสินใจ เกี่ยวกับตนเอง สังคมได้อย่างเหมาะสม

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา เป็นความสามารถในการแก้ปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่เผชิญได้อย่างถูกต้อง เหมาะสมบนพื้นฐานของหลักเหตุผล คุณธรรมและข้อมูลสารสนเทศ เข้าใจความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์ต่าง ๆ ในสังคม

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต เป็นความสามารถในการเข้าใจและเคารพตนเอง สามารถนำกระบวนการต่าง ๆ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน การเรียนรู้ด้วยตนเองการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคมด้วยการสร้างเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล การจัดการปัญหาและความขัดแย้งต่าง ๆ อย่างเหมาะสม

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี เป็นความสามารถในการเลือกและใช้เทคโนโลยี การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ถูกต้องเหมาะสม มีคุณธรรมด้านต่าง ๆ และมีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี เพื่อการพัฒนาตนเอง สังคมในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การทำงาน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เพื่อให้สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในฐานะเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ดังนี้

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) ซื่อสัตย์ สุจริต

๓) มีวินัย

๔) ใฝ่เรียนรู้

๕) อยู่อย่างพอเพียง

๖) มุ่งมั่นในการทำงาน

๗) รักความเป็นไทย

๘) มีจิตสาธารณะ

หลักการออกแบบกิจกรรมด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้คำนึงถึงคุณลักษณะที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะหลังการเรียนรู้ สอดคล้องตามเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ มีเจตคติที่ดีต่อสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ มีจิตอาสา ครูผู้สอนควรปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้แก่ผู้เรียนทุกแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์และเป็นคนดีของสังคม

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจว่ามนุษย์ดำรงชีวิตอย่างไร ทั้งในฐานะปัจเจกบุคคล และการอยู่ร่วมกันในสังคม การปรับตัวตามสภาพแวดล้อม การจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด นอกจากนี้ ยังช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการพัฒนา เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย กาลเวลา ตามเหตุปัจจัยต่าง ๆ ทำให้เกิดความเข้าใจในตนเองและผู้อื่น มีความอดทน อดกลั้น ยอมรับในความแตกต่าง และมีคุณธรรม สามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม จึงมีแนวคิดหลักสำคัญ คือ ความหมายของประวัติศาสตร์ ความสำคัญของเวลา ยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ การใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบในการศึกษาตัวอย่างหลักฐานในการศึกษาประวัติศาสตร์ไทยสมัยก่อนสุโขทัย รัฐโบราณในดินแดนไทย การสถาปนาอาณาจักรสุโขทัย และปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการของอาณาจักรสุโขทัยในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รวมถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยสุโขทัยที่ส่งผลถึงสังคมไทยในปัจจุบันและความเสื่อมของอาณาจักรสุโขทัย โดยใช้กระบวนการทางประวัติศาสตร์ กระบวนการคิดวิเคราะห์ กระบวนการกลุ่ม กระบวนการแก้ปัญหา กระบวนการสร้างเจตคติ และการฝึกฝนทักษะเพิ่มเติมจากการทำกิจกรรมต่าง ๆ

๒. กระบวนการจัดการเรียนรู้

แนวคิดสำคัญของการจัดศึกษา ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คือการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียน คิดและลงมือปฏิบัติด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เพื่อเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ การประเมินการเรียนรู้จึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน เพราะสามารถทำให้ผู้สอนประเมินระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน

การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญของการบูรณาการความรู้คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ตามความเหมาะสมของระดับการศึกษา ได้ระบุให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังนี้

สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๑) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

๒) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา

๓) จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

๔) จัดการเรียนการสอน โดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

๕) ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียน การสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

๖) จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ มีการประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ทุกเวลา ทุกสถานที่

ครูผู้สอน

การจัดการเรียนรู้ตามแนวดังกล่าว จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การเรียนการสอนทั้งของผู้เรียนและผู้สอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอน จากการเป็นผู้บอกเล่า บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ จะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนตั้งแต่เริ่ม คือ ร่วมวางแผนการเรียน การวัดผล ประเมินผล และต้องคำนึงว่ากิจกรรมการเรียนนั้น เน้นการพัฒนากระบวนการคิด วางแผน ลงมือปฏิบัติ ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูล ด้วยวิธีการต่าง ๆ จากแหล่งเรียนรู้หลากหลาย ตรวจสอบ วิเคราะห์การแก้ปัญหา การมีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การสร้างคำอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลที่สืบค้นได้ เพื่อนำไปสู่คำตอบของปัญหาหรือคำถามต่าง ๆ ในที่สุดสร้างองค์ความรู้ ทั้งนี้กิจกรรมการเรียนรู้เหล่านี้ต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย ทั้งทางร่างกาย อารมณ์สังคม และสติปัญญา โดยคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- ควรให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ตลอดเวลาด้วย การกระตุ้นให้นักเรียนลงมือทดลองและอภิปรายผล โดยใช้เทคนิคต่าง ๆ ของการสอน เช่น การนำเข้าสู่บทเรียน การใช้คำถาม การเสริมพลังมาใช้ให้เป็นประโยชน์ ที่จะทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจและมีชีวิตชีวา
- ครูควรมีการวางแผนการใช้คำถามอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะนำนักเรียนเข้าสู่บทเรียน และลงข้อสรุปได้โดยที่ไม่ใช้เวลานานเกินไป ครูควรเลือกใช้คำถามที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับความสามารถของนักเรียน
- เมื่อนักเรียนถาม อย่าบอกคำตอบทันที ควรให้คำแนะนำที่จะช่วยให้นักเรียนหาคำตอบได้เอง ครูควรให้ความสนใจต่อคำถามของนักเรียนทุก ๆ คน แม้ว่าคำถามนั้นอาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องที่กำลังเรียนอยู่ก็ตาม ครูควรจะชี้แจงให้ทราบและเบนความสนใจของนักเรียนกลับมาสู่เรื่องที่กำลังอภิปรายอยู่ สำหรับปัญหาที่นักเรียนถามมานั้น ควรจะได้หยิบยกมาอภิปรายในภายหลัง
- การสำรวจตรวจสอบซ้ำ เป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้ ครูควรย้ำให้นักเรียนได้สำรวจตรวจสอบซ้ำเพื่อนำไปสู่ข้อสรุปที่ถูกต้องและเชื่อถือได้

แนวการจัดการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) ขั้นนำ

ขั้นนำมีจุดมุ่งหมายเพื่อเตรียมความพร้อมของผู้เรียน ส่งเสริมความสนใจและกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ระลึกถึงความรู้เดิมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องใหม่ เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นนำ ประกอบด้วย

(๑) การสร้างความสนใจ ทำได้โดยการตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นความอยากเรียนรู้ของผู้เรียนในเรื่องที่ผู้เรียนสนใจหรือเรื่องที่เป็นประสบการณ์ใกล้ตัวผู้สอนอาจใช้วิธี การนำเสนอภาพ การใช้สื่อวีดิทัศน์ หรือการสาธิต เหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนเป็นการดึงความสนใจของผู้เรียน

(๒) การบอกจุดประสงค์แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนรับรู้ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำอย่างใดที่แสดงผลการเรียนรู้ของตนหรือเป็นสิ่งที่ผู้สอนคาดหวัง เพื่อให้ผู้เรียนสามารถตั้งจุดมุ่งหมายอย่างชัดเจนในการเรียนรู้ในครั้งนั้น ๆ

(๓) การกระตุ้นให้ผู้เรียนระลึกถึงเรื่องที่ผู้เรียนได้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ของการเรียนรู้สิ่งใหม่กับสิ่งที่ผู้เรียนรู้มาก่อน เพื่อให้การเรียนรู้สิ่งใหม่ประสบความสำเร็จได้ง่ายขึ้น อาจใช้วิธีการสนทนา การใช้คำถามกระตุ้นให้เกิดการทบทวนประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

๒) ขั้นสอน

ขั้นสอนมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้ดึงเอาความรู้เดิมที่เกี่ยวกับการเรียนรู้สิ่งใหม่นำออกมาใช้สร้างความรู้ ความเข้าใจกับสารสนเทศใหม่ที่ได้รับ

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสอน ประกอบด้วย

(๑) การนำเสนอความรู้และสื่อการเรียนรู้ซึ่งสามารถทำได้หลายวิธีเช่น การสาธิต การนำเสนอตัวอย่าง การบอกเล่า การให้ผู้เรียนเป็นผู้ค้นพบ ในการนำเสนอความรู้อาจใช้วิธีอุปนัยหรือวิธีนิรนัย ถ้าเป็นการเรียนรู้ความคิดรวบยอดที่เป็นรูปธรรมควรใช้วิธีอุปนัย โดยให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างหลากหลายแล้วสรุปความหมายของสิ่งนั้นด้วยตนเอง แต่ถ้าเป็นเรื่องนามธรรมควรใช้วิธีนิรนัย และอาจนำเสนอด้วยภาพหรือแผนภูมิ

(๒) การนำเสนอและชี้แนะแนวทางการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน ถ้าเป็นเรื่องใหม่ที่ผู้เรียนไม่เคยรู้มาก่อนจำเป็นต้องบอกโดยตรง ถ้าเป็นเรื่องที่ผู้เรียนสามารถค้นพบได้ด้วยหลักเหตุผล ผู้สอนอาจนำเสนอความรู้โดยวิธีให้ผู้เรียนค้นพบความรู้ นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนบางคนต้องการการชี้แนะจากผู้สอนมาก และบางคนอาจไม่ต้องการการชี้แนะ ดังนั้นผู้สอนจึงควรใช้วิจารณญาณในการดำเนินการ

(๓) การให้ผู้เรียนปฏิบัติและฝึกฝนจากใบงาน กิจกรรม หรือตัวอย่างต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างถ่องแท้

(๔) การให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ผู้เรียน ข้อมูลป้อนกลับที่ให้กับผู้เรียนมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างแรงจูงใจแก่ผู้เรียนให้เกิดความมั่นใจในการเรียนรู้และเพื่อให้ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับผลการปฏิบัติของผู้เรียนว่า

ถูกต้องหรือไม่อย่างไร ช่วยให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าของการปฏิบัติว่าเป็นอย่างไร มีความเหมาะสมหรือไม่ ผลที่เกิดขึ้นเป็นอย่างไร และชี้ให้เห็นแนวทางที่จะปรับปรุงแก้ไข

๓) ขั้นสรุป

ขั้นสรุปมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนได้สรุป และทบทวนความรู้ที่ได้รับว่าเพิ่มขึ้นจากเดิมหรือไม่อย่างไร และผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างไร

แนวทางการเรียนการสอนในขั้นสรุป ประกอบด้วย

(๑) การรวบรวมและสังเคราะห์สิ่งที่เรียนรู้ใหม่ เทคนิควิธีที่จะช่วยในการสรุปความรู้ที่นิยมใช้กันได้แก่ การนำเสนอโดยใช้แผนผังความคิด (Graphic Organizers) คือ แบบของการสื่อสาร เพื่อใช้นำเสนอข้อมูลหรือความรู้ที่ได้จากการรวบรวมอย่างเป็นระบบ ให้มีความเข้าใจง่าย กะทัดรัด ชัดเจน ผังกราฟิกได้มาจากการนำข้อมูลในเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยอาศัยทักษะการคิด เช่น การสังเกต เปรียบเทียบ การแยกแยะ การจัดประเภท การเรียงลำดับ การใช้ตัวเลข การวิเคราะห์ การสร้างแบบแผน จากนั้นจึงเลือกผังกราฟิกเพื่อนำเสนอข้อมูลที่จัดกระทำแล้วตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ผู้นำเสนอต้องการ (ดูภาคผนวก ข)

นอกจากกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยทั่วไปของสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม แล้วมีการประยุกต์ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนอื่น ๆ ที่ครูผู้สอนปลายทางควรรู้ คือ

๑) กระบวนการเรียนการสอน DACIR

กระบวนการเรียนการสอน DACIR ได้รับการออกแบบและพัฒนาโดย ดร.ชัยรัตน์ โตศิลา เป็นกระบวนการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งที่มีความเหมาะสมในการเสริมสร้างทักษะการคิดทางประวัติศาสตร์ โดยมีหลักการของกระบวนการเรียนการสอนมีดังนี้

(๑) ในการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนฝึกตั้งสมมติฐานไว้เป็นกรอบความคิดเพื่อเชื่อมโยงคำถามที่ผู้เรียนต้องการหาคำตอบกับวิธีการค้นคว้าข้อมูลมาตอบคำตอบนั้น ได้ตรงตามประเด็นที่ตั้งไว้

(๒) การจัดเตรียมหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของครู เพื่อนำมาใช้ในการศึกษาและอภิปรายประเด็นทางประวัติศาสตร์มีส่วนช่วยกระตุ้นความสนใจในการเรียนการสอน และส่งเสริมทักษะในการสืบค้นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ของผู้เรียนเพื่อนำมาใช้ในการเรียนการสอน

(๓) การใช้หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษามาใช้เป็นหลักในการจัดการเรียนการสอน เป็นการช่วยให้ผู้เรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดมุมมองและแนวคิดทางประวัติศาสตร์ที่กว้างขวางมากขึ้น

(๔) การให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิดในการวิพากษ์หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในประเด็นต่าง ๆ จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่มีความหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ใช้ทักษะการคิดในระดับต่าง ๆ ในการเรียนรู้ประวัติศาสตร์

(๕) การให้ผู้เรียนเป็นผู้ลงมือปฏิบัติในการแสวงหาข้อเท็จจริงทางประวัติศาสตร์ โดยการสืบค้น วิเคราะห์ ตีความ และสังเคราะห์ข้อมูลช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ พัฒนาความรู้ ความเข้าใจขึ้นได้ด้วยตนเอง สามารถเชื่อมโยงข้อความรู้ได้อย่างถูกต้อง สมเหตุสมผล จนนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์

ขั้นตอนของกระบวนการเรียนการสอน DACIR

ขั้นตอนที่ ๑ ขั้นอภิปรายเพื่อกำหนดประเด็นศึกษา (D)

ผู้เรียนอภิปรายเหตุการณ์ทางประวัติศาสตร์ที่จะนำไปสู่การกำหนดคำถามสำคัญ การตั้งสมมติฐาน การกำหนดกรอบเนื้อหา เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ ขั้นวิเคราะห์หลักฐานหลัก (A)

ผู้สอนจัดเตรียมหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญจำนวน ๑ ชิ้น เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ในบริบทต่าง ๆ

ขั้นตอนที่ ๓ ขั้นเปรียบเทียบข้อมูล (C)

ผู้สอนจัดเตรียมหลักฐานชั้นต้นและหรือชั้นรองทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษาจำนวนที่มากขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์และตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ และเชื่อมโยงข้อค้นพบดังกล่าวเพื่อนำไปสู่การเปรียบเทียบกับข้อค้นพบที่ได้จากขั้นที่ ๒

ขั้นตอนที่ ๔ ขั้นปฏิสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ (I)

ผู้เรียนค้นคว้าและจัดเตรียมหลักฐานชั้นต้นและหรือชั้นรองทางประวัติศาสตร์ที่มีความสัมพันธ์กับหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในขั้นตอนที่ ๒ โดยนำมาวิเคราะห์และตีความเพื่อนำไปสู่การเชื่อมโยงความสัมพันธ์

ขั้นตอนที่ ๕ ขั้นนำเสนอข้อค้นพบ (R)

ผู้เรียนนำเสนอเรื่องราวที่ศึกษาเพื่อตอบสมมติฐานอย่างมีเหตุผลเพื่อความต่อเนื่องและมีการอ้างอิงข้อเท็จจริง โดยนำเสนอทั้งข้อมูลที่เป็นแนวคิดสนับสนุนและแนวคิดที่ขัดแย้งกับแนวคิดหลัก

ทักษะการตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอน DACIR สามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง รัฐโบราณในดินแดนไทยภาคกลาง (รัฐทวารวดี และรัฐละโว้)

๒) รูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning)

รูปแบบการเรียนการสอนของแนวคิดแบบร่วมมือ พัฒนาขึ้นโดยอาศัยหลักการเรียนรู้แบบร่วมมือของจอห์นสัน และจอห์นสันได้ชี้ให้เห็นว่าผู้เรียนควรร่วมมือกันในการเรียนรู้มากกว่าการแข่งขัน เพราะการแข่งขันก่อให้เกิดสภาพการณ์แพ้-ชนะ ต่างจากการร่วมมือกันซึ่งก่อให้เกิดสภาพการณ์ชนะ-ชนะ อันเป็นสภาพการณ์ที่ดีกว่าทั้งทางด้านจิตใจและสติปัญญา หลักการเรียนรู้แบบร่วมมือ ๕ ประการประกอบด้วย

(๑) การเรียนรู้ต้องอาศัยหลักพึ่งพากันโดยถือว่าทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันและจะต้องพึงพากันเพื่อความสำเร็จร่วมกัน (๒) การเรียนรู้ที่ดีต้องอาศัยการหันหน้าเข้าหากัน มีปฏิสัมพันธ์กันเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อมูล และการเรียนรู้ต่าง ๆ (๓) การเรียนรู้ร่วมกันต้องอาศัยทักษะทางสังคม โดยเฉพาะทักษะในการทำงานร่วมกัน (๔) การเรียนรู้ร่วมกันควรมีการวิเคราะห์กระบวนการกลุ่มที่ใช้ในการทำงาน (๕) การเรียนรู้ร่วมกันจะต้องมีผลงานหรือผลสัมฤทธิ์ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มที่สามารถตรวจสอบและวัดประเมินได้ หากผู้เรียนมีโอกาสได้เรียนรู้แบบร่วมมือกัน นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ทางด้านเนื้อหาสาระต่าง ๆ ได้กว้างขึ้นและลึกซึ้งขึ้นแล้วยังสามารถช่วยพัฒนาผู้เรียนทางด้านสังคมและอารมณ์มากขึ้นด้วย รวมทั้งมีโอกาสได้ฝึกฝนพัฒนาทักษะกระบวนการต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต

วัตถุประสงค์ของรูปแบบการเรียนการสอนของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Instructional Models of Cooperative Learning) คือมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เนื้อหาสาระต่าง ๆ ด้วยตนเองและด้วยความร่วมมือและความช่วยเหลือจากเพื่อน ๆ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะสังคมต่าง ๆ เช่น ทักษะการสื่อสาร ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ รวมทั้งทักษะแสวงหาความรู้ ทักษะการคิด การแก้ปัญหาและอื่น ๆ

ตัวอย่างของการจัดการเรียนการสอนแบบร่วมมือสามารถศึกษาได้จากหน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐในสมัยสุโขทัย แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สภาพเศรษฐกิจในสมัยสุโขทัย

๓. สื่อการจัดการเรียนรู้/แหล่งเรียนรู้

สื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง สิ่งต่าง ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมือ ทั้งวัสดุ อุปกรณ์และวิธีการสำหรับการสอนเพื่อใช้เป็นสื่อกลางในการส่งเสริมการเรียนรู้ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมายที่ผู้สอนตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อการจัดการเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑) ใบความรู้สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๒) ใบงานสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๓) วีดิทัศน์สำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๔) ภาพสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๕) แผนที่กายภาพและแผนที่ที่เกี่ยวข้อง
๖) บัตรคำสำหรับกิจกรรมในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ
๗) บทความทางประวัติศาสตร์ในแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ

แหล่งเรียนรู้ หมายถึง ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการ แหล่งข้อมูลและแหล่งการเรียนรู้อื่น โดยแหล่งเรียนรู้สำหรับกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

๑) ห้องสมุด
๒) อินเทอร์เน็ต
๓) ชุมชน

๔. การวัดและประเมินผล

จุดประสงค์สำคัญของการประเมินการเรียนรู้คือการช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ผู้สอนหรือหลักสูตรวางไว้ ปัญหาที่พบในปัจจุบันก็คือ ผู้บริหาร ผู้สอน ตลอดจนผู้ปกครองเป็นจำนวนมากยังให้ความสำคัญการเรียนรู้แบบท่องจำเพื่อสอบ หรือการเรียนรู้เพื่อแข่งขัน ซึ่งถือเป็นการเรียนรู้แบบผิวเผินมากกว่า การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียนการเรียนรู้เพื่อพัฒนาตนเองซึ่งผลลัพธ์ของการเรียนรู้จะยั่งยืนกว่า (กุศลิน, ๒๕๕๕; ขจรศักดิ์, เพ็ญจันทร์ และวรรณทิพา รอดแรงค้า, ๒๕๔๘)

ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นจำเป็นต้องมีการประเมินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่เริ่มต้นระหว่างและสิ้นสุดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้การประเมินในรูปแบบที่หลากหลายสอดคล้องตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้รูปแบบการประเมิน การเรียนรู้ได้แก่ การประเมินการเรียนรู้ระหว่างเรียน (Formative Assessment) การประเมินการเรียนรู้สรุปรวม (Summative Assessment) และการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ในการประเมินเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และการประเมินตามสภาพจริงนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องสะท้อนการประเมิน ให้ผู้เรียนรับทราบเพื่อปรับปรุงและพัฒนาตนเอง และผู้สอนต้องนำผลการประเมินมาพิจารณาเพื่อทบทวนและปรับแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สามารถดำเนินการแก้ไข ช่วยเหลือ หรือหาวิธีการต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ตามแต่ละจุดประสงค์การเรียนรู้หรือเป้าหมายของตัวชี้วัดต่าง ๆ (กุศลิน, ๒๕๕๕)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องอยู่บนหลักการพื้นฐานสองประการ คือ การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อการตัดสินผลการเรียน ในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้เรียนจะต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามตัวชี้วัด เพื่อให้บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้ สะท้อนสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ซึ่งเป็นเป้าหมายหลักในการวัดและประเมินการเรียนรู้ในทุกระดับ (กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๒)

การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่ปรากฏในแผนการจัดการเรียนรู้ ให้ความสำคัญของการประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติ ดังนี้

๑) วิธีการประเมิน

(๑) การวัดและประเมินก่อนเรียน เพื่อตรวจสอบความพร้อม และความรู้เดิมของผู้เรียน (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นนำ)

(๒) การวัดและประเมินระหว่างเรียน ได้แก่ ด้านความรู้ ทักษะการปฏิบัติ และคุณลักษณะ โดยวิธีการสังเกตพฤติกรรม ถามตอบพร้อมแสดงเหตุผล ตรวจชิ้นงาน การนำเสนอ (ผสมผสานในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นสอน) จุดมุ่งหมายของการประเมินระหว่างเรียน มีดังนี้

(ก) เพื่อค้นหาและวินิจฉัยว่าผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหา มีทักษะความชำนาญ รวมถึงมีเจตคติทางการเรียนรู้อย่างไรและในระดับใด เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สอนสามารถวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ

(ข) เพื่อใช้เป็นข้อมูลป้อนกลับให้กับผู้เรียนว่ามีผลการเรียนรู้อย่างไร

(ค) เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสรุปผลการเรียนรู้และเปรียบเทียบระดับพัฒนาการด้านการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน

เครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผลผู้เรียนระหว่างการเรียนรู้ ได้แก่ การตอบคำถาม การทำใบงาน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ การร่วมอภิปรายประเด็นต่างๆ และการสังเกตพฤติกรรม

(๓) การวัดและประเมินหลังเรียน เพื่อตรวจสอบความสำเร็จตามจุดประสงค์รายแผน เป็นการพัฒนาในจุดที่ผู้เรียนอาจจะเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือปฏิบัติไม่ถูกต้อง (ผสมผสานในกิจกรรมขั้นสรุป) และเพื่อตัดสินผลการจัดการเรียนรู้ เป็นการประเมินหลังจากผู้เรียนได้เรียนไปแล้ว อาจเป็นการประเมินหลังจบหน่วยการเรียนรู้หน่วยใดหน่วยหนึ่ง รวมทั้งการประเมินกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน ผลจากการประเมินประเภทนี้ใช้ในการตัดสินผลการจัดการเรียนการสอน หรือตัดสินใจว่าผู้เรียนคนใดควรจะได้รับระดับคะแนนใด

(๔) ประเมินรวบยอดเมื่อสิ้นสุดหน่วยการเรียนรู้ เพื่อตรวจสอบคุณภาพผู้เรียนว่าบรรลุเป้าหมายของหน่วยการเรียนรู้ตามมาตรฐาน ตัวชี้วัด สมรรถนะ คุณลักษณะ และเจตคติหรือไม่ เช่น การทำโครงงาน การนำความรู้ไปใช้เพื่อพัฒนาสังคมในรูปแบบต่าง ๆ

การทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log)

นอกจากนี้ ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเปิดโอกาสได้สะท้อนคิดสิ่งที่เรียนรู้ทั้งที่ทำได้ดีและยังต้องพัฒนา โดยการทำแบบบันทึกการเรียนรู้ (Learning log) (ดูภาคผนวก ค.) ควรให้ผู้เรียนได้ประเมินการเรียนรู้ย่อยหลังจบการเรียนรู้แต่ละหน่วยการเรียนรู้ และประเมินการเรียนรู้รวมในช่วงกลางภาคเรียนและปลายภาคเรียน โดยครูสามารถเลือกใช้ชุดคำถามและจำนวนข้อให้เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน ช่วงเวลาและธรรมชาติของแต่ละวิชา ทั้งนี้ในครั้งแรกครูควรทำร่วมกับนักเรียนเพื่อแนะนำวิธีการเขียนแบบสะท้อนคิด และควรอ่านสิ่งที่นักเรียนบันทึกพร้อมให้ข้อมูลย้อนกลับ เสนอแนะในเชิงบวกและสร้างสรรค์ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลในแบบบันทึกเพื่อพัฒนาการสอนของตัวเองและช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคลต่อไป

๒) ผู้ประเมิน ได้แก่ เพื่อนประเมินเพื่อน ครูประเมินผู้เรียน ผู้เรียนประเมินตนเอง ผู้ปกครองร่วมประเมิน

๕.คำแนะนำสำหรับครู

๑) การเตรียมตัวของครู

(๑) ศึกษาทำความเข้าใจคำชี้แจงและทำความเข้าใจเชื่อมโยง ทั้งเป้าหมาย กิจกรรมและการวัดผลและประเมินผลระหว่างหน่วยการเรียนรู้กับแผนการจัดการเรียนรู้รายชั่วโมง

(๒) ศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติม จากแหล่งเรียนรู้ หน่วยงาน องค์กรที่ให้ความรู้ที่เชื่อถือได้ รวมทั้งเทคนิคการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างรอบด้าน

(๓) ปรับประยุกต์หรือเพิ่ม เป้าหมายทั้งเนื้อหา ทักษะกระบวนการ คุณลักษณะที่เป็นจุดเน้นและที่เป็นปัจจุบันตามบริบทของห้องเรียน โรงเรียนชุมชนกิจกรรมการเรียนรู้ รวมถึงการวัดประเมิน

(๔) จัดเตรียมใบงาน บันทึกการเรียนรู้ สื่ออุปกรณ์

๒) การนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้

(๑) ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจก่อนนำแผนการจัดการเรียนรู้ พร้อมกับการเตรียมสื่อให้พร้อมและครบตามคาบเวลาในแต่ละแผนไว้ก่อนล่วงหน้าก่อนนำไปใช้

(๒) ครูผู้สอนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ออกมาเตรียม แล้ววางแผนการจัดกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน หรือมีการปรับปรุงแผนการสอนหลังการสอนให้มีความทันสมัย ต่อความเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ ปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ค่านิยม เจตคติ ทุกแผนการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งวัดและประเมินผลทั้งทักษะกระบวนการเรียนรู้ ตามศักยภาพของผู้เรียน และตามสภาพจริง

๓) การจัดสภาพแวดล้อมส่งเสริมการเรียนรู้

(๑) จัดสภาพแวดล้อม ห้องเรียน หรือภายนอกห้องเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สะอาด มีความเป็นระเบียบ ตกแต่งห้องเรียนให้น่าอยู่ มีมุมต่าง ๆ ในห้องเรียน มีที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ และง่ายต่อการนำมาใช้ มีป้ายนิเทศให้ความรู้ ภายนอกห้องเรียนจัดบรรยากาศให้เป็นธรรมชาติน่าอยู่ ร่มรื่นและเหมาะกับกิจกรรมการเรียนรู้ ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย

(๒) จัดสภาพแวดล้อม หรือห้องให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติการ

(๓) จัดสื่อ อุปกรณ์ ที่เกี่ยวกับการเรียนรู้อย่างเพียงพอ เหมาะสม

(๔) จัดหาเครื่องมือแสวงหาความรู้ หรือ ช่องทางเสนอข่าวสารต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยปัจจุบันอยู่เสมอ

๔) การบันทึกหลังการสอนของครู

(๑) บันทึกการใช้แผนการจัดการเรียนของตนเอง โดยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนระหว่างเรียน และประเมินตนเองใช้เทคนิค หรือวิธีการใด ที่ทำให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม มีความรู้ มีทักษะ และคุณลักษณะตามจุดประสงค์

(๒) บันทึกสาเหตุของความสำเร็จ หรือ อุปสรรคของการสอน เช่น การจัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อม การเตรียมตัวเพิ่ม เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุตามเป้าหมาย

(๓) สรุปข้อจำกัดการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และปรับปรุงตามแนวทางของครูปลายทาง เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

คำอธิบายรายวิชาพื้นฐาน

รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

ศึกษาขั้นตอนของวิธีการทางประวัติศาสตร์สำหรับการศึกษาเหตุการณ์ เรื่องราวที่เกิดขึ้นที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัวในท้องถิ่นตนเอง การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานีของไทย ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ บทบาทของพระมหากษัตริย์ไทยในราชวงศ์จักรีในการสร้างสรรค์ความเจริญและความมั่นคงของชาติ พัฒนาการของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ทางด้านการเมืองการปกครอง สังคม เศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศตามช่วงสมัยต่าง ๆ สาเหตุปัจจัยและผลของเหตุการณ์สำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีผลต่อการพัฒนาชาติไทย เช่น การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยรัชกาลที่ ๔ การปฏิรูปประเทศในสมัยรัชกาลที่ ๕ การเข้าร่วมสงครามโลกครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทยจนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง และบทบาทของไทยตั้งแต่เปลี่ยนแปลงการปกครองจนถึงปัจจุบันในสังคมโลก

โดยใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการสืบค้น การตรวจสอบ การวิเคราะห์ การวิพากษ์ การตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์อย่างเป็นระบบประกอบด้วยเหตุผล การสังเคราะห์ และการนำเสนอข้อมูล กระบวนการคิดทางประวัติศาสตร์ กระบวนการประชาธิปไตย กระบวนการเผชิญสถานการณ์ กระบวนการแก้ปัญหา และใช้กระบวนการกลุ่มในการศึกษาเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ครอบครัว และท้องถิ่นของตนเอง รวมทั้งเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์

เพื่อให้เกิดเจตคติที่ดีต่อการศึกษาวิชาประวัติศาสตร์ เห็นความสำคัญของการใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์และหลักฐานทางประวัติศาสตร์เพื่อสืบสอบเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ การเข้าถึงความรู้สึกทางประวัติศาสตร์ตามประเด็นทางประวัติศาสตร์ที่ศึกษา สามารถนำบทเรียนที่ได้รับจากการศึกษาประวัติศาสตร์ไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวัน ภาคภูมิใจและธำรงความเป็นไทย เห็นคุณค่าและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติสุข

รหัสตัวชี้วัด

มาตรฐาน ส ๔.๑ ตัวชี้วัด ม. ๓/๑ ม. ๓/๒

มาตรฐาน ส ๔.๓ ตัวชี้วัด ม. ๓/๑ ม. ๓/๒ ม. ๓/๓ ม. ๓/๔

รวมทั้งหมด ๖ ตัวชี้วัด

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐาน ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

โครงสร้างรายวิชา
รหัสวิชา ส๒๓๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒
รวมเวลา ๒๐ ชั่วโมง จำนวน ๐.๕ หน่วยกิต

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
๑	พัฒนาการการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์	**มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๑ เข้าใจความหมายความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ **มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญ	การเมืองการปกครองของแต่ละรัฐย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยน ปฏิรูปไปตามบริบทของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และการเรียกร้องจากกลุ่มบุคคลในรัฐ เพื่อให้รัฐนั้น ๆ สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง	๖	๑๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		รุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย			
๒	พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์	**มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ **มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญ	พัฒนาการทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศย่อมมีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกที่ประเทศนั้น ๆ จะต้องปรับให้เหมาะสมกับประเทศของตนเอง	๔	๑๐

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		รุ่งเรืองของไทยในสมัย รัตนโกสินทร์ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทย ในสมัยประชาธิปไตย			
๓	พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์	**มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญ ของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ **มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย	พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศเป็นผลมาจากความต้องการของกลุ่มคน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และพลวัตของสังคมโลกที่มีผลต่อภูมิภาคต่าง ๆ	๕	๑๕

หน่วยที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนักคะแนน
		ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย			
๔	พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์	**มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ **มาตรฐานการเรียนรู้** ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย **ตัวชี้วัด** ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย	ประเทศต่าง ๆ ย่อมต้องปฏิสัมพันธ์กันในภายในกลุ่มทั้งในมิติทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม เพื่อให้ประเทศเหล่านั้นสามารถดำรงอยู่ได้ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา	๕	๑๐
สอบกลางภาค				-	๒๐
สอบปลายภาค				-	๓๐
รวมตลอดภาคเรียน				๒๐	๑๐๐

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๓๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๖ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเมืองการปกครองของแต่ละรัฐย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยน ปฏิรูปไปตามบริบทของสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรม กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก และการเรียกร้องจากกลุ่มบุคคลในรัฐ เพื่อให้รัฐนั้น ๆ สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและเจริญรุ่งเรือง

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี

๒) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของกรุงรัตนโกสินทร์

๓) การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

๔) สาเหตุและผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

๕) การปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕

๖) พระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๔–๑๐

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความข้อมูล หลักฐานทางประวัติศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์อย่างเป็นระบบ

๒) การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์

เจตคติ

๑) คุณค่าและความสำคัญของการนำหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์

๒) ความสำคัญของการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางด้านการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์

๓) ความสำคัญของการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี

๔) ความสำคัญของการจัดการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย

๕) ความสำคัญของการปฏิรูปการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย

๖) ความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร

๒) ความสามารถในการคิด

๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒) มีวินัย

๓) ใฝ่เรียนรู้

๔) อยู่อย่างพอเพียง

๕) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเขียนเรียงความเรื่อง “ประชาธิปไตยไทยในความคิดของฉัน” ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรียงความสะท้อนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย กำหนดความยาวของเรียงความไม่เกิน ๒ หน้ากระดาษ A๔

เกณฑ์การประเมินผลชิ้นงาน/ภาระงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. ความสอดคล้องของเนื้อเรื่อง	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยได้สอดคล้องต่อเนื่องตลอดทั้งเรื่อง มีการยกตัวอย่างบุคคล สถานที่ หรือสถานการณ์ประกอบการเขียนเรียงความได้อย่างชัดเจน	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยได้สอดคล้องต่อเนื่องตลอดทั้งเรื่อง มีการยกตัวอย่างบุคคล สถานที่ หรือสถานการณ์ประกอบการเขียนเรียงความขาดความชัดเจนในบางประเด็น	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยได้สอดคล้องต่อเนื่องเป็นส่วนมาก มีการยกตัวอย่างบุคคล สถานที่ หรือสถานการณ์ประกอบการเขียนเรียงความแต่ขาดความชัดเจน	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทยได้สอดคล้องต่อเนื่องเป็นส่วนน้อย แต่ขาดการยกตัวอย่างบุคคล สถานที่ หรือสถานการณ์ประกอบการเขียนเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๒. การสะท้อนความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของประเทศไทย	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้อย่างถูกต้องแต่ขาดความมีเหตุผลในบางประเด็น	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้อย่างถูกต้องแต่ขาดความมีเหตุผล	เขียนแสดงความรู้และความคิดเห็นเกี่ยวกับระบอบการปกครองประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขได้ถูกต้องบางประเด็นและขาดความมีเหตุผล
๓. องค์ประกอบของเรียงความ	เรียงความประกอบด้วยส่วนนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป โดยแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันอย่างเป็นระบบ	เรียงความประกอบด้วยส่วนนำ เนื้อเรื่องและบทสรุป โดยแต่ละส่วนมีความสัมพันธ์กันบ้างแต่ขาดความเป็นระบบ	เรียงความมีเนื้อเรื่องแต่ขาดส่วนนำและบทสรุป	เขียนเรียงความได้ไม่ถูกต้องตามรูปแบบการเขียนเรียงความ
๔. ความคิดสร้างสรรค์	เรียงความแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์และแปลกใหม่	เรียงความแสดงถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนมาก	เรียงความขาดความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนน้อย	เรียงความขาดความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๔-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	๘ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี

๒. ปัจจัยที่มีผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของกรุงรัตนโกสินทร์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ใช้เวลาในการชมประมาณ ๔ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=jNvdnNZXXqM

๑) จากวีดิทัศน์ข้างต้นกล่าวถึงสาระสำคัญเกี่ยวกับเรื่องใด *(แนวคำตอบ : การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ และสภาพความเจริญรุ่งเรืองในด้านต่าง ๆ ของกรุงรัตนโกสินทร์)*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

๒. โปรแกรม power point เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์

๓. ภาพแผนที่กรุงธนบุรี

๔. ภาพแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์

๕. ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุการย้ายราชธานี จำนวน ๔ ข้อความ

๖. ใบงานเรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้		**ภาระงาน/ชิ้นงาน**
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีได้อย่างมีเหตุผล	๒) การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นเป็นราชธานีแห่งใหม่ของไทยได้รับอิทธิพลทางความคิด และคติความเชื่อเกี่ยวกับการสร้างบ้านเมืองมาจากยุคสมัยใดเป็นสำคัญ *(แนวคำตอบ : เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ทรงสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่ของไทย ทรงมีพระราชปณิธานที่จะสร้างกรุงเทพมหานคร ตามแบบอย่างเมืองหลวง ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ดังนั้นลักษณะการวางผังเมือง รวมทั้งการก่อสร้างพระบรมมหาราชวังและสถานที่สำคัญต่าง ๆ ล้วนได้รับอิทธิพลทางความคิด และคติความเชื่อตามแบบอย่างกรุงศรีอยุธยาแถบทั้งสิ้น)* ๓) เพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก-มหาราช (รัชกาลที่ ๑) ทรงย้ายราชธานีจากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยามายังฝั่งตะวันออก *(แนวคำตอบ : เหตุผลที่รัชกาลที่ ๑ ทรงย้ายราชธานีจากฝั่งตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยามายังฝั่งตะวันออก เนื่องจากทำเลที่ตั้งของกรุงธนบุรี มีชัยภูมิไม่เอื้อต่อการป้องกันข้าศึกในยามสงคราม เมืองอยู่ในท้องคุ้งน้ำ ทำให้กระแสของแม่น้ำเจ้าพระยากัดเซาะตลิ่งพังได้ง่าย เขตพระราชวังคับแคบ มีวัดขนาบทั้งสองข้างไม่สามารถขยายพื้นที่ออกต่อไปได้อีก ส่วนทางฝั่ง*	๑. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ ๒. การตอบคำถามในใบงาน เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยามีชัยภูมิที่ดีกว่า เป็นพื้นที่ราบลุ่มอุดมสมบูรณ์ขนาดกว้างใหญ่ มีชุมชนชาวจีนอยู่อาศัยสร้างความเจริญมาก่อนแล้วทำให้การขยายราชธานีทำได้ง่าย) ๔) การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานี ต้องอาศัยปัจจัยใดบ้างในการช่วยสนับสนุนให้บ้านเมืองมีความมั่นคง และความรุ่งเรืองมาจนถึงยุคปัจจุบัน *(แนวคำตอบ : การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่ของไทย ต้องคำนึงถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความรุ่งเรืองของบ้านเมืองเป็นสำคัญ เช่น ปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์ ด้านประวัติศาสตร์ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจการค้า และด้านสังคมวัฒนธรรม เป็นต้น)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“ภายหลังจากที่พระบาทสมเด็จพระพุทธ-ยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ทรงปราบจลาจลภายในกรุงธนบุรีและสร้างความมั่นคงภายในประเทศแล้ว พระองค์ทรงย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีซึ่งอยู่ทางฝั่งตะวันตกมายังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยาและตั้งชื่อใหม่ว่ากรุงเทพมหานคร และวันนี้เราจะ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	มาศึกษาถึงสาเหตุของการย้ายราชธานี และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของกรุงรัตนโกสินทร์” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับ การสถาปนากรุงเทพมหานครเป็นราชธานี และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกับ โปรแกรม power point เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ประกอบการอภิปราย โดยครูดำเนินการดังนี้ ๑.๑ ครูให้นักเรียนดูภาพแผนที่กรุงธนบุรีและแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์ พร้อมตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ 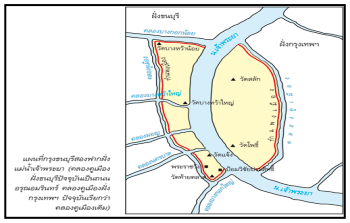 ภาพแผนที่กรุงธนบุรี ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31352-043955	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

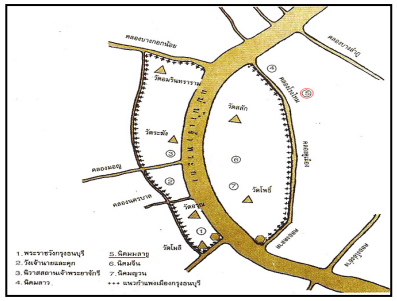

ภาพแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์

ที่มา : http://alisuasaming.org/main/?p=2534

๑) กรุงธนบุรีตั้งอยู่บริเวณใดของแม่น้ำเจ้าพระยา *(แนวคำตอบ : ฝั่งตะวันตกและทิศตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา)*

๒) กรุงรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่บริเวณใดของแม่น้ำเจ้าพระยา *(แนวคำตอบ : ฝั่งตะวันออก)*

๓) พื้นที่กรุงธนบุรีกับกรุงรัตนโกสินทร์มีความแตกต่างกันอย่างไร *(แนวคำตอบ : กรุงธนบุรีมีแม่น้ำผ่ากลางเมือง ส่วนกรุงรัตนโกสินทร์มีแม่น้ำอยู่ด้านตะวันตก)*

๑.๒ ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านข้อความจากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุการย้ายราชธานี ดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ข้อความที่ ๑ “...ฝั่งตะวันออกนั้นเสียแต่เป็นที่ลุ่ม เจ้ากรุงธนบุรีจึงได้ตั้งอยู่ฝั่งตะวันตกซึ่งเป็นที่ดอน แต่ฝั่งตะวันตกก็เป็นที่ท้องคุ้ง น้ำเซาะทรุดพังได้อยู่เสมอไม่ถาวร...” ที่มา : สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๕). **กรุงเทพฯ มาจากไหน**. กรุงเทพฯ: ดรีม แคทเชอร์. **ข้อความที่ ๒** “...พระราชนิเวศน์มนเฑียรสถานเล่าก็ตั้งอยู่ในที่อุปจาร (อยู่ใกล้) ระหว่างวัดแจ้งกับวัดท้ายตลาด...” ที่มา : สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๕). **กรุงเทพฯ มาจากไหน**. กรุงเทพฯ: ดรีม แคทเชอร์. **ข้อความที่ ๓** “...อีกทั้งกรุงธนบุรีมีแม่น้ำอยู่กลางเมือง...” ที่มา : สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๕). **กรุงเทพฯ มาจากไหน**. กรุงเทพฯ: ดรีม แคทเชอร์.	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ข้อความที่ ๔ "...ทางฝั่งตะวันออกเป็นที่ชัยภูมิดีกว่าฝั่งตะวันตก เพราะเป็นที่แหลม มีลำแม่น้ำเป็นขอบเขตอยู่กว่าครึ่ง ถ้าตั้งพระนครอยู่ทางฝั่งตะวันออก แม้นข้าศึกยกมาติดถึงชานพระนครก็จะต่อสู้ป้องกันได้ง่ายกว่าอยู่ข้างฝั่งตะวันตก..." ที่มา : สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๕). **กรุงเทพฯ มาจากไหน**. กรุงเทพฯ: ดรีม แคทเชอร์. จากนั้นให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามดังต่อไปนี้ ๑) จากข้อความที่ ๑-๓ ปรากฏสาเหตุใดบ้างที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดเกล้า ฯ ให้ย้ายราชธานี *(แนวคำตอบ : ๑. ที่ตั้งของกรุงธนบุรี อยู่บริเวณคุ้งน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาน้ำ จึงถูกน้ำกัดเซาะตลิ่งอยู่ตลอด ๒. พระราชวังเดิมของกรุงธนบุรีมีวัดขนาดทั้งสองด้าน คือวัดอรุณราชวราราม (วัดแจ้ง) และวัดโมลีโลกยาราม (วัดท้ายตลาด) ทำให้*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ไม่สามารถขยายพระราชวังได้ ๓. กรุงธนบุรี มีแม่น้ำกลางเมือง เป็นเมืองอกแตก ข้าศึกสามารถล่องเรือมาโจมตีได้ง่าย) ๒) จากข้อความที่ ๔ เพราะเหตุใดจึงย้ายราชธานีมายังฝั่งตะวันออก *(แนวคำตอบ : เพราะมีแม่น้ำเป็นปราการธรรมชาติกั้นกำแพงด้านตะวันตก)* ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์ จากนั้นครูสุ่มตัวแทนนักเรียนหนึ่งคนให้ออกมาเขียนแผนผังความคิดสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์บนกระดานหน้าชั้นเรียน ทั้งนี้ครูและเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ช่วยกันเพิ่มเติมข้อมูลในแผนผังความคิดให้ถูกต้องและสมบูรณ์	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

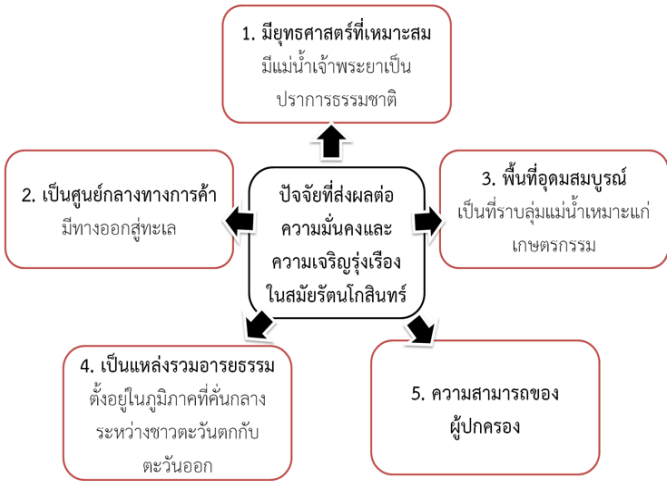

แนวคำตอบแผนผังความคิดสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์

๓. ครูแจกใบงานเรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์ จากนั้นให้นักเรียนตอบคำถามในเรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์ ให้เวลาในการทำใบงานประมาณ ๑๕ นาที เมื่อนักเรียนทำใบงานเสร็จแล้ว ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน ให้ออกมานำเสนอ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	คำตอบในใบงานหน้าชั้นเรียน ทั้งนี้ ครูและเพื่อน ๆ ช่วยเพิ่มเติมข้อมูลให้ถูกต้องและสมบูรณ์ *(Obj. ๑, Obj. ๒)* **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) การสถาปนาอาณาจักรต้องคำนึงถึงปัจจัยสำคัญใดบ้าง *(แนวคำตอบ : การสถาปนาอาณาจักรของมนุษย์ทุกชนชาติย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสมตามบริบทของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ สถานภาพ วิสัยทัศน์ และความรู้ความสามารถของผู้นำสภาพทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของบ้านเมืองนั้นเป็นสำคัญ)* ๒) การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีส่งผลต่อความเจริญของบ้านเมืองในเวลาต่อมาอย่างไร *(แนวคำตอบ : การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีแห่งใหม่ของราชอาณาจักรไทย ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ นับจากนั้นเป็นต้นมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลากว่า ๒๐๐ ปี กรุงรัตนโกสินทร์มีพัฒนาการในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่องส่งผลให้ประชาชนทุกคนอยู่ดีมีสุข) (Obj. ๓) ๓) จากการเรียนรู้เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ในคาบนี้มีประเด็นใดที่นักเรียนเข้าใจมากขึ้น หรือเกิดความความรู้ใหม่ที่ต่างไปจากเดิม *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)* ๔) ความรู้ความเข้าใจที่มากขึ้น นักเรียนคาดว่าน่าจะเกิดขั้นตอนใดในการเรียนรู้ในคาบนี้ *(แนวคำตอบ : นักเรียนแสดงความคิดเห็น)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๓. การดูภาพแผนที่กรุงธนบุรีและภาพแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์ ๔. การวิเคราะห์ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุการย้ายราชธานี จำนวน ๔ ข้อความ ๕. การทำใบงานเรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์	๑. คำถามสำคัญ ๒. วีดิทัศน์เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๓. โปรแกรม power point เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์ ๔. ภาพแผนที่กรุงธนบุรี ๕. ภาพแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์ ๖. ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุการย้ายราชธานี จำนวน ๔ ข้อความ ๗. ใบงานเรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์	- อธิบายสาเหตุการย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๓. การดูภาพแผนที่กรุงธนบุรีและภาพแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์	๑. คำถามสำคัญ ๒. วีดิทัศน์เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ ๓. โปรแกรม power point เรื่องการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ และ	- ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง และความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
	๔. การวิเคราะห์ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุการย้ายราชธานี จำนวน ๔ ข้อความ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์	
	๕. การทำใบงานเรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์	๔. ภาพแผนที่กรุงธนบุรี ๕. ภาพแผนที่กรุงรัตนโกสินทร์ ๖. ข้อความเกี่ยวกับสาเหตุการย้ายราชธานี จำนวน ๔ ข้อความ ๗. ใบงานเรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์	
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถามสำคัญ ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เป็นราชธานีได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบงาน เรื่อง การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคง
และความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์
ชื่อ-สกุล..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่.....

ตอนที่ ๑ การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์

คำสั่ง : ให้นักเรียนตอบคำถามต่อไปนี้ให้ถูกต้องและครบถ้วนสมบูรณ์

๑. สาเหตุใดบ้างที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) โปรดเกล้าฯ ให้ย้ายราชธานีจากกรุงธนบุรีมายังกรุงรัตนโกสินทร์

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

๒. เพราะเหตุใด พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ทรงเลือกย้ายราชธานีมายังฝั่งตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยา

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ตอนที่ ๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์

คำสั่ง : ให้นักเรียนวิเคราะห์และสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นแผนผังความคิดลงในกรอบที่กำหนดให้

นักเรียนประเมินผลงานตนเอง ❑ ดี ❑ พอใช้ ❑ ปรับปรุง **ครูประเมินผลงาน ❑ ดี ❑ พอใช้ ❑ ปรับปรุง**

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

ลักษณะการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

๑) การบริหารราชการแผ่นดินในเขตราชธานี

๒) การบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมือง

๓) การบริหารราชการแผ่นดินในส่วนท้องที่

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านชื่ออัครเสนาบดี ๒ ท่าน ในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ทั้งนี้ครูฉายชื่ออัครเสนาบดีทั้งสองท่านบนกระดานด้วยโปรแกรม Power Point จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้

เจ้าพระยารัตนาพิพิธที่สมุหนายก (สน)
ผู้บังคับบัญชากรมมหาดไทย

เจ้าพระยามหาเสนาบดีที่สมุหกลาโหม (ปลี)
ผู้บังคับบัญชากรมกลาโหม

๑) เจ้าพระยารัตนาพิพิธ ดำรงตำแหน่งใดทางการเมืองในสมัยรัชกาลที่ ๑ *(แนวคำตอบ : ดำรงตำแหน่ง สมุหนายก)*

๒) ตำแหน่ง สมุหนายก มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้บังคับบัญชากรมมหาดไทย)*

๓) กรมมหาดไทย เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อบ้านเมืองอย่างไร *(แนวคำตอบ : ดูแลรับผิดชอบฝ่ายพลเรือนทั่วไปและควบคุมดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือทั้งด้านการทหารและพลเรือน)*

๔) เจ้าพระยามหาเสนาบดี ดำรงตำแหน่งใดทางการเมืองในสมัยรัชกาลที่ ๑ *(แนวคำตอบ : ดำรงตำแหน่ง สมุหกลาโหม)*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ชื่ออัครเสนาบดีในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑)

๒. แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

๓. แผนผังการบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค

๔. ใบงานเรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การวิเคราะห์หลักการบริหารงานราชการส่วนภูมิภาคในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ลงในใบงานเรื่อง การเมืองการปกครอง สมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

๑. นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทและหน้าที่ของหน่วยราชการส่วนกลางในเขตราชธานีสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้อย่างถูกต้อง

๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองและส่วนท้องที่ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองได้อย่างมีเหตุผล

๒. นักเรียนสามารถระบุประเภทของการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองได้อย่างถูกต้อง

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของการจัดการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล

๕) ตำแหน่ง สมุหกลาโหม มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : ผู้บังคับบัญชากรมกลาโหม)*

๖) กรมกลาโหม เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญ *(แนวคำตอบ : ดูแลรับผิดชอบฝ่ายทหารทั่วไปและควบคุมดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้ทั้งหมด)*

๗) สรุปสาระสำคัญได้ว่าอย่างไร *(แนวคำตอบ : การปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีการแบ่งหน่วยงานราชการที่ควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินออกเป็นกรม แต่ละกรมจะมีอัครมหาเสนาบดีและเสนาบดีตำแหน่งต่าง ๆ ควบคุมดูแล)*

เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“กรุงรัตนโกสินทร์มีพัฒนาการด้านการเมืองการปกครองอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์เมื่อ พ.ศ. ๒๓๒๕ จนกระทั่งปัจจุบันเป็นเวลายาวนานกว่า ๒๓๗ ปี ลักษณะการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ได้มีพัฒนาการตามลำดับโดยสอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และอิทธิพลจากต่างประเทศ วันนี้เราจะมาเรียนรู้การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ กัน”*

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาในประเด็น การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกับแผนผัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ และแผนผังการบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย ตามแนวคำถามดังนี้

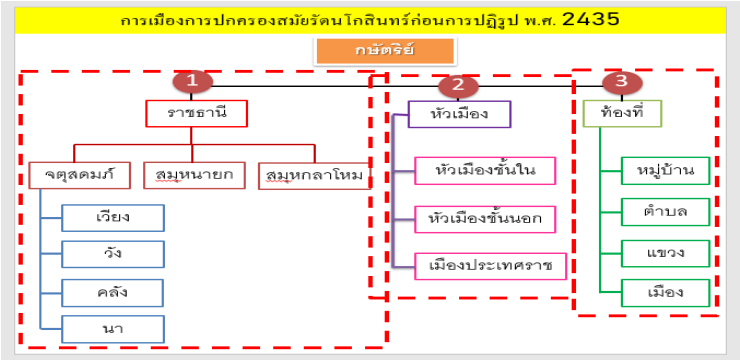

แผนผังที่ ๑ การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

๑) จากแผนผังที่ ๑ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ แบ่งการปกครองได้เป็นกี่ส่วน อะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : แบ่งการปกครองได้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) การบริหารราชการแผ่นดินส่วนกลาง (เขตราชธานี) ๒) การบริหารราชการแผ่นดินส่วนหัวเมือง และ ๓) การบริหารราชการแผ่นดินในส่วนท้องถิ่น)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒) การบริหารราชการส่วนกลางแบ่งออกได้เป็นกี่หน่วย อะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การบริหารราชการส่วนกลางแบ่งออกได้เป็น ๒ กรม คือ กรมมหาดไทยและกรมกลาโหม ส่วน ๑ จตุสดมภ์ แบ่งได้เป็น กรมเวียง กรมวัง กรมคลัง และกรมนา)* ๓) กรมมหาดไทยมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร และใครเป็นผู้รับผิดชอบกรมนี้ *(แนวคำตอบ : กรมมหาดไทยมีสมุหนายกเป็นผู้บังคับบัญชา ดูแลรับผิดชอบฝ่ายพลเรือนทั่วไป และควบคุมดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือ ทั้งด้านทหารและพลเรือนด้วย)* ๔) กรมกลาโหมมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร และใครเป็นผู้รับผิดชอบกรมนี้ *(แนวคำตอบ : กรมกลาโหมมีสมุหพระกลาโหมเป็นผู้บังคับบัญชา ดูแลรับผิดชอบฝ่ายทหารทั่วไปและควบคุมดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้ทั้งหมด)* ๕) กรมเวียงมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร (*แนวคำตอบ : ดูแลรับผิดชอบรักษาความสงบสุขเรียบร้อย ตัดสินคดีความต่าง ๆ ในเขตราชธานี)* ๖) กรมวังมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับ ราชสำนัก พระราชวัง และพระราชพิธีต่าง ๆ รวมทั้งการพิพากษาคดีความในราชสำนัก)* ๗) กรมคลังมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : ดูแลรับผิดชอบเกี่ยวกับเงินรายรับ-รายจ่ายของแผ่นดิน การติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ การทำสัญญาทางพระราชไมตรีกับต่างประเทศ การรักษา*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ผลประโยชน์ของแผ่นดิน และดูแลบังคับบัญชาหัวเมืองชายทะเลฝั่งตะวันออกทั้งด้านการทหารและพลเรือนด้วย)

๘) กรมนามีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : ดูแลรับผิดชอบการรักษา นาหลวง เก็บหางข้าวค่านาจากราษฎร รวมทั้งพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่นา โค และกระบือ)*

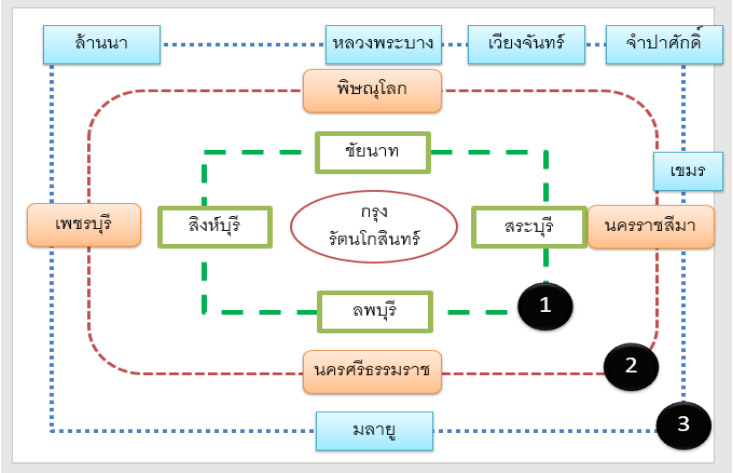

แผนผังที่ ๒ การบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค

๙) จากแผนผังที่ ๒ หมายเลข ๑ จัดเป็นหัวเมืองประเภทใดมีลักษณะเป็นอย่างไร และใครเป็นผู้ปกครองหัวเมืองประเภทนี้ *(แนวคำตอบ : หมายเลข ๑ เป็นหัวเมืองชั้นใน เป็นหัวเมืองที่อยู่ไม่ไกลจากราชธานี มีฐานะเป็นหัวเมืองจัตวา โดยทางราชธานีจะแต่งตั้งผู้รั้งไปปกครองโดยตรง ต้องฟังคำสั่งจากเมืองหลวง)*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑๐) การที่ราชธานีสามารถควบคุมหัวเมืองชั้นในได้ส่งผลดีต่อบ้านเมืองอย่างไร *(แนวคำตอบ : เนื่องจากการปกครองควบคุมหัวเมืองชั้นใน ผู้ปกครองมาจากการแต่งตั้งของพระมหากษัตริย์จากราชธานี จึงทำให้หัวเมืองชั้นในมีความใกล้ชิดกับราชธานี ทำให้ปกครองได้ง่าย เป็นฐานอำนาจให้กับราชธานี)* ๑๑) การที่หัวเมืองชั้นในมีความใกล้ชิดกับราชธานีมากเกินไปส่งผลเสียต่อความมั่นคงของบ้านเมืองอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : หัวเมืองชั้นในเป็นเมืองที่อยู่ใกล้ราชธานีและมีอำนาจการปกครองค่อนข้างมาก เจ้าเมืองอาจใช้อำนาจและกำลังพลของตนก่อการกบฏได้)* ๑๒) จากแผนผังที่ ๒ หมายเลข ๒ จัดเป็นหัวเมืองประเภทใด มีลักษณะ เป็นอย่างไร และใครเป็นผู้ปกครองหัวเมืองประเภทนี้ *(แนวคำตอบ : หมายเลข ๒ เป็นหัวเมืองชั้นนอก เป็นเมืองที่อยู่ห่างไกลจากราชธานี แบ่งเป็นเมืองชั้นเอก โท ตรี ตามขนาด จำนวนพลเมือง และความสำคัญ เจ้าเมืองมีอำนาจสิทธิ์ขาดแต่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งจากเมืองหลวงและต้องเกณฑ์แรงงานไปช่วยราชการตามที่ราชธานีกำหนด ผู้ปกครองเมืองส่วนใหญ่สืบทอดตำแหน่งเจ้าเมืองทางสายโลหิตจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง)* ๑๓) การปกครองหัวเมืองชั้นนอกส่งผลดีต่อราชธานีอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ราชธานีได้กำลังแรงงานจากหัวเมืองชั้นนอก ทำให้ราชธานีมีอำนาจเพิ่มขึ้น)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๑๔) การปกครองหัวเมืองชั้นนอกส่งผลเสียต่อราชธานีอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : หัวเมืองชั้นนอกตั้งอยู่ห่างจากราชธานี ทำให้ราชธานีตรวจสอบได้ยาก มีโอกาสก่อกบฏได้ง่าย)* ๑๕) จากแผนผังที่ ๒ หมายเลข ๓ จัดเป็นหัวเมืองประเภทใด มีลักษณะเป็นอย่างไร และใครเป็นผู้ปกครองหัวเมืองประเภทนี้ *(แนวคำตอบ : หมายเลข ๓ เป็นเมืองประเทศราช มีอำนาจปกครองตนเองอย่างอิสระ และมีหน้าที่ถวายต้นไม้เงิน ต้นไม้ทอง และเครื่องราชบรรณาการมาถวายพระมหากษัตริย์ที่กรุงเทพมหานคร กำหนด ๓ ปีต่อครั้ง รวมทั้งต้องส่งกำลังไพร่พลมาช่วยปกป้องราชธานีในยามเกิดศึกสงคราม)* ๑๖) การปกครองเมืองประเทศราชส่งผลดีต่อราชธานีอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ส่งผลให้ราชธานีมีฐานอำนาจและกำลังทหารในการปกป้องประเทศ มากขึ้น ส่งเสริมให้ราชธานีมีความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม)* ๑๗) การปกครองเมืองประเทศราชส่งผลเสียต่อราชธานีอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : เมืองประเทศราช เป็นเมืองที่อยากตั้งตนเป็นอิสระและอยู่ห่างไกลจากราชธานี บางครั้งเมืองประเทศราชได้ก่อการกบฏร่วมมือกับประเทศอื่นเข้าตีสยาม)* ๑๘) การบริหารราชการแผ่นดินในส่วนท้องที่มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : การปกครองในท้องที่ต่าง ๆ ประกอบด้วยหมู่บ้านจะมีผู้ใหญ่บ้านเป็นหัวหน้า หลายหมู่บ้านรวมเป็นตำบล แต่ละตำบลจะมีกำนันเป็นหัวหน้าหลายตำบลรวมกันเป็นแขวง แต่ละแขวงจะมีเจ้าแขวง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	เป็นหัวหน้าหลายแขวงรวมกันเป็นเมือง มีเจ้าเมืองเป็นผู้มีอำนาจสูงสุดของเมืองนั้น ๆ) ๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ โดยใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที เมื่อนักเรียนแต่ละคนทำใบงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูสุ่มนักเรียน ๒-๓ คน ให้ออกมาเฉลยคำตอบหน้าชั้นเรียน โดยครูและเพื่อนนักเรียนคนอื่น ๆ ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ *(Obj. ๑, Obj. ๒, Obj. ๓, Obj. ๔)* **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบ ตามแนวคำถามดังนี้ ๑) การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : การจัดการปกครองในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ยึดแบบอย่างซึ่งมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา โดยพระมหากษัตริย์ทรงมีอำนาจสูงสุดและเด็ดขาดในการปกครองประเทศ มีอัครมหาเสนาบดี ๒ ตำแหน่ง คือ **สมุหพระกลาโหม** เป็นผู้บังคับบัญชากรมกลาโหม ดูแลรับผิดชอบ ฝ่ายทหารทั่วไป และควบคุมดูแลหัวเมืองฝ่ายใต้ทั้งหมด อีกตำแหน่งคือ **สมุหนายก** เป็นผู้บังคับบัญชากรมมหาดไทย ดูแลรับผิดชอบฝ่ายพลเรือนทั่วไป และควบคุมดูแลหัวเมืองฝ่ายเหนือทั้งด้านทหารและพลเรือนด้วย นอกจากนี้ยังแบ่งการปกครอง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ออกเป็น ๓ ส่วน ได้แก่ การปกครองราชธานี การปกครองหัวเมือง และการปกครองประเทศราช) ๒) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อรูปแบบการเมืองการปกครองของประเทศ *(แนวคำตอบ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการเมืองการปกครองของประเทศย่อมขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้นำ สภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของประเทศนั้น รวมทั้งอิทธิพลจากต่างประเทศ)* ๓) รูปแบบการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ มีความสำคัญต่อความมั่นคงและความเจริญของบ้านเมืองอย่างไร *(แนวคำตอบ : การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ เป็นรากฐานทางการเมืองการปกครองที่สำคัญช่วยสร้างความมั่นคงและความเจริญให้กับบ้านเมืองในยุคสมัยต่อ ๆ มา) (Obj. ๕)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายหน้าที่ของหน่วยราชการส่วนกลางในเขตราชธานีได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของอัครเสนาบดีในสมัยพระบาทสมเด็จ-พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) จำนวน ๒ ท่าน ๓. การศึกษาแผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ และแผนผังการบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค ๔. การทำใบงานเรื่องการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕	๑. คำถามสำคัญ ๒. ชื่ออัครเสนาบดีในสมัยพระบาทสมเด็จ-พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ๓. แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ๔. แผนผังการบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค ๕. ใบงานเรื่องการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕	- อธิบายหน้าที่ของหน่วยราชการส่วนกลางในเขตราชธานีได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองและส่วนท้องที่ได้อย่างถูกต้อง			- อธิบายลักษณะการบริหารราชการแผ่นดิน ในส่วนหัวเมืองและส่วนท้องที่ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียของการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์บทบาทหน้าที่ของอัครเสนาบดีในสมัยพระบาทสมเด็จ-พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) จำนวน ๒ ท่าน ๓. การศึกษาแผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ และแผนผังการบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค ๔. การทำใบงานเรื่องการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕	๑. คำถามสำคัญ ๒. ชื่ออัครเสนาบดีในสมัยพระบาทสมเด็จ-พระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ๓. แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ๔. แผนผังการบริหารราชการแผ่นดินส่วนภูมิภาค ๕. ใบงานเรื่องการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕	- ระบุข้อดีและข้อเสียของการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
๒. นักเรียนสามารถระบุประเภทของการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองได้อย่างถูกต้อง			- ระบุประเภทของการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนหัวเมืองได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของการจัดการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความสำคัญของการจัดการ เมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบงานเรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕

ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....

<u>คำสั่ง</u> ให้นักเรียนนำคำตอบที่กำหนดให้ต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

กรมเมือง กรมวัง กรมคลัง กรมนา กรมกลาโหม กรมมหาดไทย จตุสดมภ์

แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ในเขตราชธานี

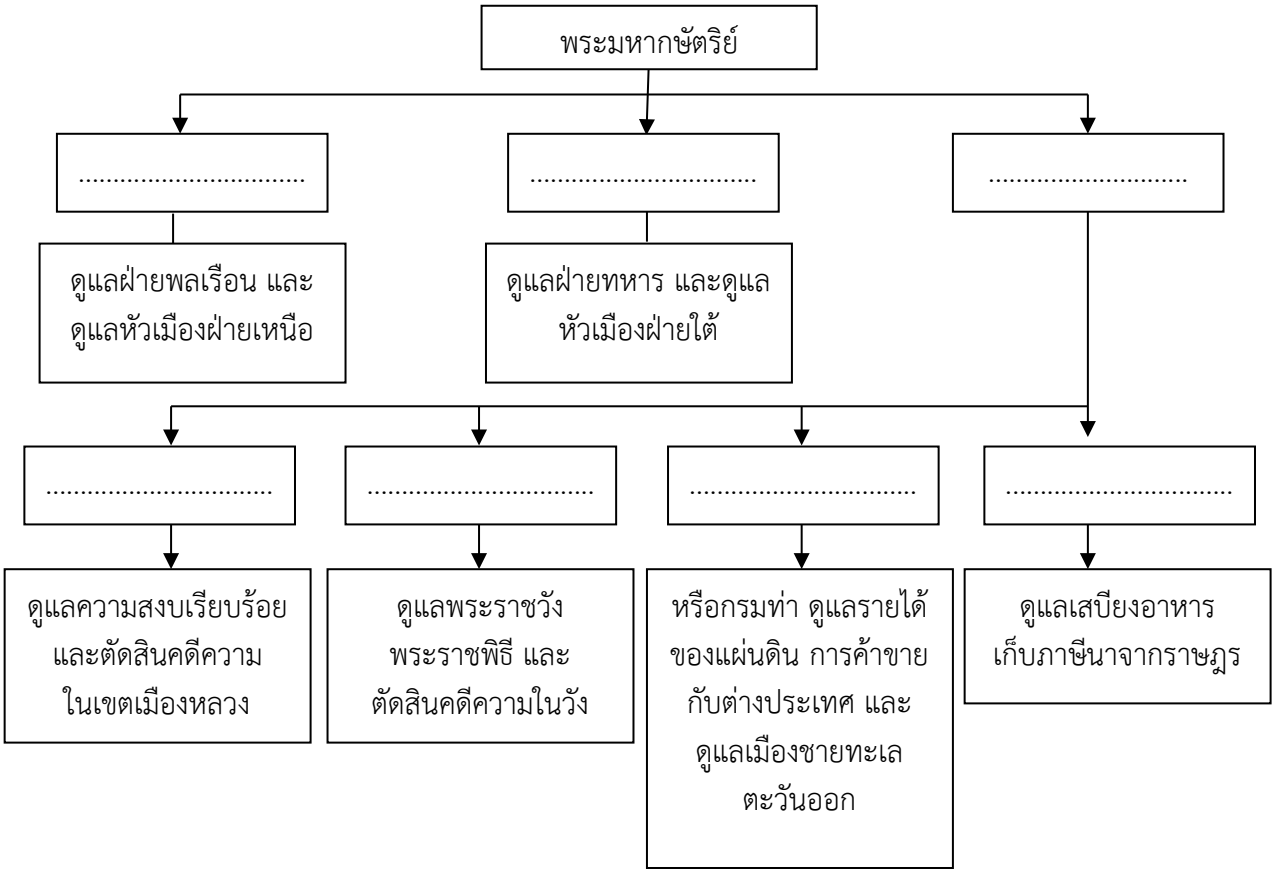

แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ในส่วนหัวเมือง

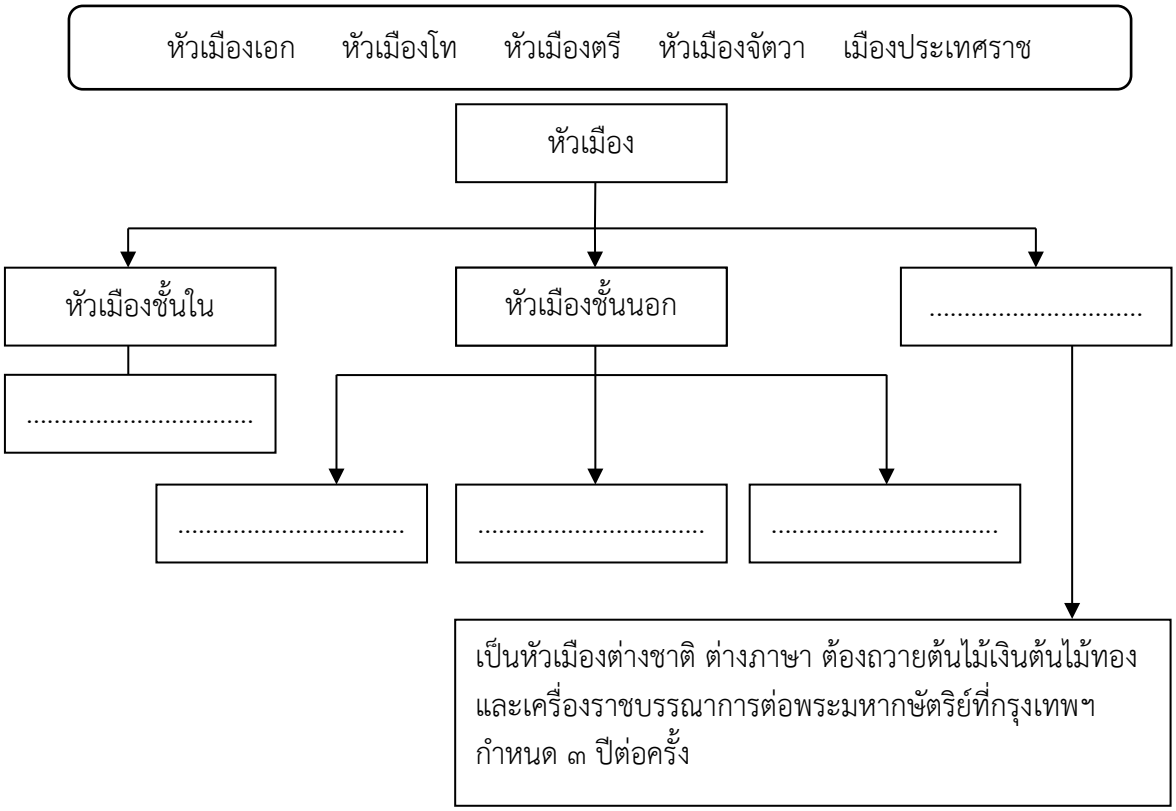

แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ในส่วนท้องถิ่น

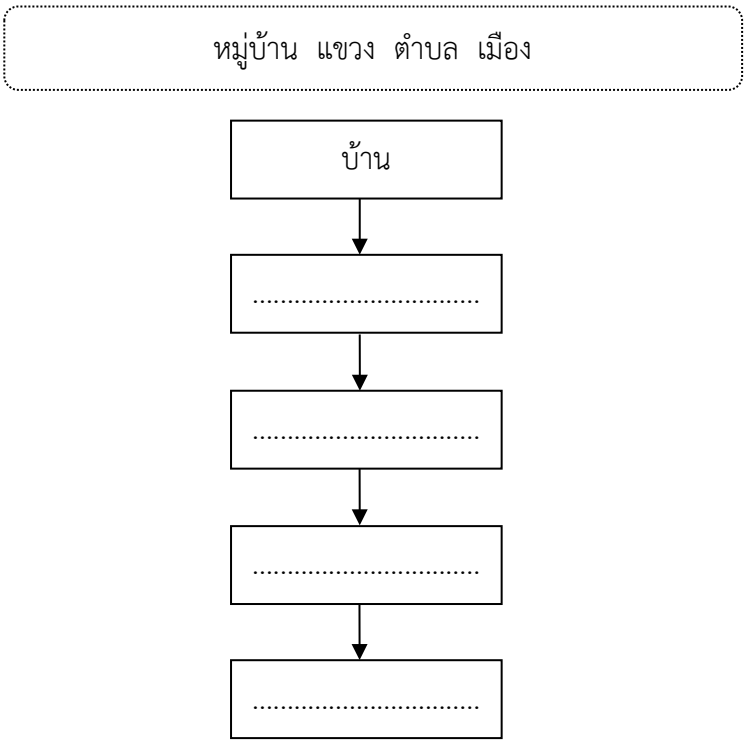

นักเรียนประเมินผลงานตนเอง ❑ ดี ❑ พอใช้ ❑ ปรับปรุง	**ครูประเมินผลงาน ❑ ดี ❑ พอใช้ ❑ ปรับปรุง**

เฉลยใบงานเรื่อง การเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕
ชื่อ ..... นามสกุล ..... ชั้น ม.๓/..... เลขที่ .....

คำสั่ง ให้นักเรียนนำคำตอบที่กำหนดให้ต่อไปนี้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

กรมเมือง กรมวัง กรมคลัง กรมนา กรมกลาโหม กรมมหาดไทย จตุสดมภ์

แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ.๒๔๓๕ ในเขตราชธานี

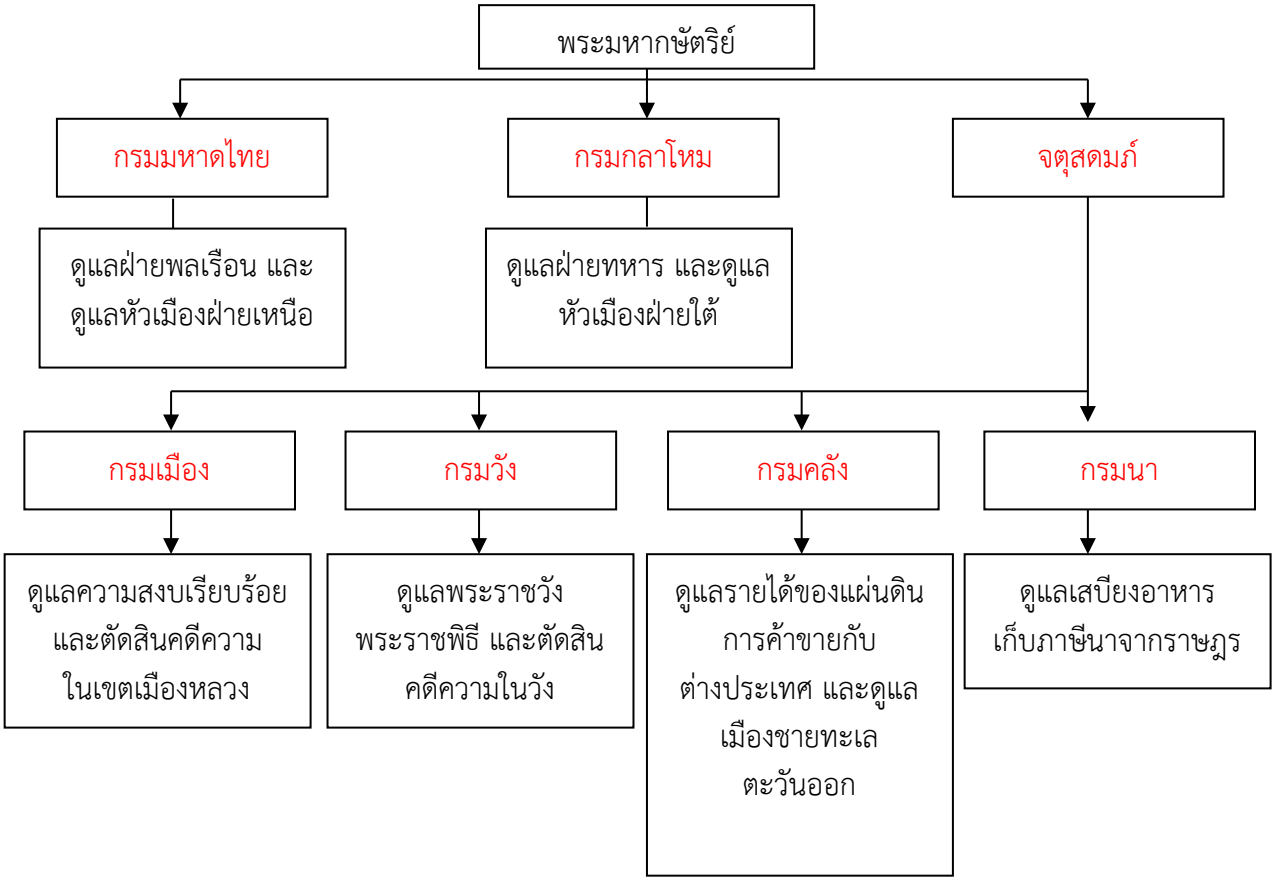

เฉลยแผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ในส่วนหัวเมือง

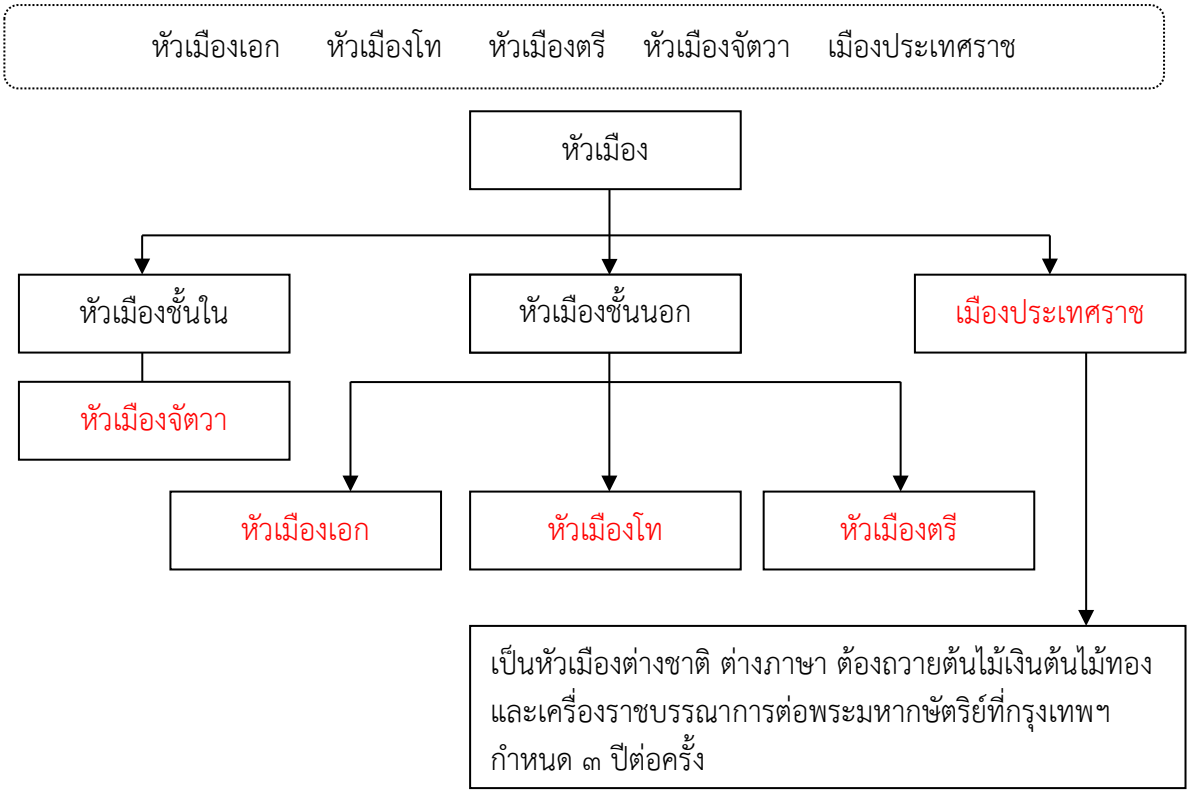

แผนผังการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนการปฏิรูป พ.ศ. ๒๔๓๕ ในส่วนท้องถิ่น

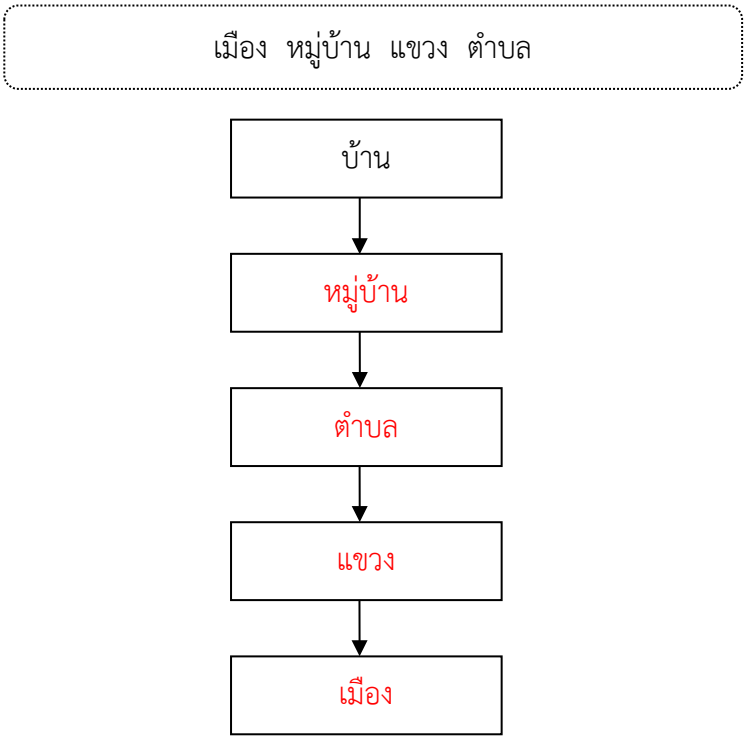

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. สาเหตุของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

๒. ผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

๓. การปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ใช้เวลาในการชมประมาณ ๕ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ โดยใช้แนวคำถามดังนี้

วีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-เจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=LJRK8dDxaMc

๑) Government Reform ในสมัยรัชกาลที่ ๕ หมายถึงอะไร *(แนวคำตอบ: Government Reform หมายถึง การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทำให้เกิดการสร้างระบอบการปกครองตามแบบตะวันตก)*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๒. โปรแกรม power point เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

๓. บัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๑๒ กระทรวง

๔. บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละกระทรวงจำนวน ๑๒ บัตรข้อความ

๕. ใบความรู้เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การวิเคราะห์และอภิปรายสาเหตุและผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** ๑. นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุและผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถระบุบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานราชการส่วนกลางภายหลังปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอธิบายความสำคัญของการปฏิรูปการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๒) เพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวจึงต้องทรงให้มีการปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน *(แนวคำตอบ : ทรงเห็นว่าวิธีการปกครองของสยามที่มีอยู่นั้นล้าสมัย จำเป็นต้องเปลี่ยนโครงสร้างระบอบการปกครองใหม่ให้ทัดเทียมกับนานาประเทศ)* ๓) รัชกาลที่ ๕ ทรงแต่งตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดินหรือรัฐมนตรีสภา (Council of State) และสภาที่ปรึกษาในพระองค์หรือองคมนตรีสภา (Privy council) ขึ้นเพื่อทำหน้าที่สำคัญอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : บทบาทหน้าที่ของสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน คือ เป็นที่ปรึกษาในเรื่องต่าง ๆ ที่จะทำให้บ้านเมืองมีความเจริญก้าวหน้า ส่วนบทบาทหน้าที่ของสภาที่ปรึกษาในพระองค์หรือองคมนตรีสภา คือ ทำหน้าที่เช่นเดียวกับสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดินหรือรัฐมนตรีสภาและคอยดูแลทุกข์สุขของราษฎร รวมทั้งหน้าที่อื่น ๆ ตามแต่จะรับสั่ง)* ๔) กระทรวงที่ตั้งขึ้นในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีทั้งหมดกี่กระทรวงอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ๑๒ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัง กระทรวงกลาโหม กระทรวงนครบาล กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงเกษตรพาณิชยการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงโยธาธิการ กระทรวงธรรมการ กระทรวงมุรธาธิการ และกระทรวงยุทธนาธิการ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงปฏิรูปการเมืองการปกครองของสยามให้มีความเจริญทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับสาเหตุและผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง รวมทั้งรูปแบบการปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕ กัน”* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาในประเด็น การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ และใบความรู้เรื่องการปฏิรูปการเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕ ร่วมกับโปรแกรม power point เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ปัจจัยภายในปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลทำให้เกิดการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ *(แนวคำตอบ : ปัจจัยภายในที่ส่งผลทำให้เกิด การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้แก่ รูปแบบการปกครองของสยามมีความล้าสมัย อำนาจการปกครองบ้านเมือง ตกอยู่กับขุนนางบางกลุ่ม การปฏิรูปโครงสร้างการปกครองใหม่ ทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์มี*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	พระราชอำนาจอย่างแท้จริง อีกทั้งการปกครองแบบเก่า ไม่มีความเหมาะสมกับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น สยามมีประชากรเพิ่มขึ้น คุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น เพราะมีการยกเลิกระบบไพร่ทาส ประชาชนได้รับการศึกษามากขึ้น บ้านเมืองมีระบบการคมนาคมและการติดต่อสื่อสารทันสมัย รูปแบบการปกครองแบบเดิมอาจส่งผลทำให้ประเทศขาดเอกภาพและประสิทธิภาพในการบริหารราชการแผ่นดิน) ๒) ปัจจัยภายนอกปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลทำให้เกิดการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ *(แนวคำตอบ : ปัจจัยภายนอกที่ส่งผลทำให้เกิดการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้แก่ การคุกคามของมหาอำนาจตะวันตก ส่งผลให้รัชกาลที่ ๕ ทรงต้องการปรับปรุงพัฒนาประเทศในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้าตามแบบตะวันตก)* ๓) การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ทำให้เกิดการแบ่งการปกครองบ้านเมือง ออกเป็นส่วน ๆ ได้กี่ส่วน ประกอบด้วยอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : สามารถแบ่งการปกครองบ้านเมืองได้ ๓ ส่วน ได้แก่ การปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น)* ๔) การปกครองส่วนกลางในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : การปกครองส่วนกลาง ได้มีการแบ่งส่วนราชการออกเป็นกระทรวง มีเสนาบดีเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบประจำ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	กระทรวง แบ่งได้ทั้งหมด ๑๒ กระทรวง ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงวัง กระทรวงกลาโหม กระทรวงนครบาล กระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ กระทรวงเกษตรพาณิชยการ กระทรวงยุติธรรม กระทรวงโยธาธิการ กระทรวงธรรมการ กระทรวงมุรธาธิการ และกระทรวงยุทธนาธิการ) ๕) การปกครองส่วนภูมิภาคในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ยกเลิกการปกครองแบบหัวเมืองที่ใช้มาแต่เดิม ซึ่งจัดหัวเมืองเป็นเมืองชั้นเอก ชั้นโท ชั้นตรี และชั้นจัตวา เปลี่ยนมาเป็นการปกครองแบบเทศาภิบาล ซึ่งเป็นการปกครองแบบรวมเมืองหลาย ๆ เมืองไว้เป็นมณฑล มีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครองมณฑลขึ้นตรงกับกระทรวงมหาดไทย)* ๖) ข้อดีของการยกเลิกการปกครองแบบหัวเมืองหรือระบบกินเมือง แล้วเปลี่ยนเป็นการปกครองแบบเทศาภิบาลเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : เกิดการรวมอำนาจการปกครองทั้งด้านการเมืองและเศรษฐกิจเข้าสู่ส่วนกลาง ทำให้การปกครองหัวเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น)* ๗) การปกครองท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : การปกครองท้องถิ่นจัดเป็นหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และเมืองให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้เลือกผู้ใหญ่บ้าน ผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้เลือกกำนัน ส่วนนายอำเภอเลือกและแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัด นอกจากนี้ ยังมีการจัดตั้งสุขาภิบาลเพื่อ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	วางรากฐานให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดของบ้านเมือง) ๘) จุดประสงค์การจัดตั้งสุขาภิบาลคืออะไร และมีผลดีต่อบ้านเมืองอย่างไร *(แนวคำตอบ : สุขาภิบาลจัดตั้งขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการดูแลด้านการอนามัยและความสะอาดของบ้านเมืองและถนนหนทางให้กับประชาชน สร้างผลดีในการส่งเสริมให้ประชาชนได้เข้ามา มีส่วนร่วมในการปกครองและดูแลท้องถิ่นของตน) (Obj. ๑, Obj. ๒)* ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “อยู่กระทรวงไหนนะ” โดยให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คน และดำเนินกิจกรรม ดังนี้ ๒.๑ ครูแจกบัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๑๒ กระทรวง และบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละกระทรวงจำนวน ๑๒ บัตรข้อความ ๒.๒ ครูชี้แจงขั้นตอนการร่วมกิจกรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจับคู่บัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ ให้ตรงกับบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละกระทรวง ใช้เวลาร่วมกิจกรรมประมาณ ๑๐ นาที ทั้งนี้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือ แหล่งเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ต เพิ่มเติม ๒.๓ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มจับคู่บัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ ให้ตรงกับบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ของแต่ละกระทรวงเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ กลุ่ม ให้ออกมาเฉลยคำตอบหน้าชั้นเรียน และร่วมกันอภิปรายบทบาทหน้าที่ของทั้ง ๑๒ กระทรวง โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) กระทรวงมหาดไทย มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายเหนือ อีสาน และประเทศราชลาว ภายหลังเปลี่ยนเป็นดูแลการปกครองทั่วราชอาณาจักร)* ๒) กระทรวงกลาโหม มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายใต้ ตะวันออก ตะวันตกและประเทศราชมลายู ภายหลังเปลี่ยนเป็นดูแลกิจการทหารทั้งปวง)* ๓) กระทรวงการต่างประเทศ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ติดต่อกับต่างประเทศ)* ๔) กระทรวงนครบาล มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการตำรวจ ควบคุมบัญชีคน และดูแลเรื่องการราชทัณฑ์)* ๕) กระทรวงวัง มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลพระราชวังและกิจการเกี่ยวกับราชสำนัก และพระราชพิธีต่าง ๆ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๖) กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลการเก็บภาษีอากร และรายรับรายจ่ายของแผ่นดิน)* ๗) กระทรวงเกษตรพาณิชยการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลการเพาะปลูก การป่าไม้ การค้า และเหมืองแร่)* ๘) กระทรวงยุติธรรม มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลศาลทั้งปวง)* ๙) กระทรวงยุทธนาธิการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับทหารบกและทหารเรือ)* ๑๐) กระทรวงธรรมการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับเรื่องศาสนา การศึกษา การพยาบาล)* ๑๑) กระทรวงโยธาธิการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับการก่อสร้างทำถนน ขุดคลอง ตลอดจนการไปรษณีย์ โทรเลข และรถไฟ)* ๑๒) กระทรวงมุรธาธิการ มีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างไร *(แนวคำตอบ : มีอำนาจหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับพระราชกำหนด กฎหมาย และหนังสือราชการ ภายหลังยุบไปรวมกับกระทรวงวัง)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๑๓) การจัดตั้งกระทรวง ๑๒ กระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของบ้านเมืองอย่างไร *(แนวคำตอบ : การจัดตั้งกระทรวง ๑๒ กระทรวง สมัยรัชกาลที่ ๕ ทำให้การบริหารราชการแผ่นดินของสยามเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ) (Obj. ๓)* **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามสำคัญแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ก่อให้เกิดผลดีแก่บ้านเมืองอย่างไรบ้าง (*แนวคำตอบ : การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ เกิดการรวมอำนาจเข้าสู่ส่วนกลางอย่างแท้จริง มีกระทรวงทำหน้าที่ดูแลบริหารกิจการด้านต่าง ๆ ของประเทศ และรัฐสามารถควบคุมหัวเมืองต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง*) ๒) การปฏิรูปการเมืองการปกครองให้เข้ากับบริบทและสถานการณ์ของบ้านเมืองในแต่ละยุคสมัยมีความสำคัญต่อความมั่นคงและความเจริญของบ้านเมืองอย่างไร (*แนวคำตอบ : การปฏิรูปการเมืองการปกครองให้เข้ากับบริบทและสถานการณ์ของบ้านเมืองในแต่ละยุคสมัย ส่งผลทำให้สามารถบริหารบ้านเมืองได้อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมสังคมให้มีความสงบสุข) (Obj. ๔)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายสาเหตุและผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๓. การร่วมกิจกรรม “อยู่กระทรวงไหนนะ”	๑. คำถามสำคัญ ๒. วีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๓. โปรแกรม power point เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ๔. บัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๑๒ กระทรวง ๕. บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละกระทรวงจำนวน ๑๒ บัตรข้อความ ๖. ใบความรู้เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕	- อธิบายสาเหตุและผลของการปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
๒. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะการปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้อง			- อธิบายลักษณะการปกครองส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถระบุบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานราชการส่วนกลางในสมัยปฏิรูปการเมืองการปกครองได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๓. การร่วมกิจกรรม “อยู่กระทรวงไหนนะ”	๑. คำถามสำคัญ ๒. วีดิทัศน์สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ๓. โปรแกรม power point เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๓๕	- ระบุบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานราชการส่วนกลางในสมัยปฏิรูปการเมืองการปกครองได้อย่างถูกต้องและชัดเจน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		๔. บัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๑๒ กระทรวง ๕. บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละกระทรวงจำนวน ๑๒ บัตรข้อความ ๖. ใบความรู้เรื่องการปฏิรูปการเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕	
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของการปฏิรูปการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถามสำคัญ ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความสำคัญของการปฏิรูปการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง การปฏิรูปการเมืองการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕)

ที่มา : https://www.pinterest.co.uk/pin/368098969533648862/?lp=true

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ชาติตะวันตกได้ขยายอิทธิพลมายังดินแดนแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อครอบครองเป็นอาณานิคมของตน เหตุผลประการหนึ่งที่ชาติเหล่านี้ใช้เป็นข้ออ้างในการเข้าครอบครอง คือ ประเทศในภูมิภาคนี้มีความล้าหลังอยู่มากจึงจะเข้ามาเพื่อสร้างความเจริญให้ ปรากฏว่าประเทศเพื่อนบ้านรอบสยามต่างตกเป็นเมืองขึ้น ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๔ และรัชกาลต่อ ๆ มาจึงทรงพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ให้มีความเจริญก้าวหน้าทัดเทียมนานาอารยประเทศ เพื่อป้องกันมิให้ประเทศตะวันตกมีข้ออ้างในการครอบครองสยามเป็นอาณานิคม ดังนั้น ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้เกิดการปฏิรูปการปกครอง คือ การคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตก และความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงระบบการบริหารราชการที่ล้าสมัยและไม่มีประสิทธิภาพ

รูปแบบการปกครองในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ยังคงมีลักษณะเดียวกับการจัดการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๑-๓ ที่มีอัครมหาเสนาดี ๒ ตำแหน่ง คือ สมุหพระกลาโหม และสมุหนายก และจตุสดมภ์ ๔ ตำแหน่ง ส่วนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองซึ่งเรียกกันว่า การปฏิรูปการปกครองนั้นมีเป็นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

๑. การปฏิรูปการปกครองในสมัยรัชกาลที่ ๕ แบ่งเป็น ๒ ระยะคือ

๑.๑ การปรับปรุงการปกครองประเทศในตอนต้นรัชกาล ทรงตั้งสภาที่ปรึกษาราชการแผ่นดิน หรือเรียกว่า “เคาน์ซิล ออฟ สเตท” (Council of State) และสภาที่ปรึกษาในพระองค์ หรือเรียกว่า “ปรีวี เคาน์ซิล” (Privy Council) สภาทั้งสองนี้มีหน้าที่ในการออกกฎหมายและยกเลิกกฎหมาย รวมทั้งยกเลิกประเพณีโบราณต่าง ๆ ที่เห็นว่าไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมในสมัยนั้น ปรากฏว่าสภาทั้ง ๒ ดำเนินงานไปได้ไม่นาน ก็ต้องหยุดชะงักเพราะเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงที่เรียกว่า “วิกฤตการณ์วังหน้า” ขึ้นในปลาย พ.ศ. ๒๔๑๗ แต่ก็สามารถยุติลงได้

๑.๒ การปฏิรูปการปกครองในช่วงหลัง รัชกาลที่ ๕ ทรงตระหนักถึงภยันตรายจากการแสวงหาอาณานิคมของประเทศมหาอำนาจตะวันตก และทรงเห็นว่าลักษณะการปกครองของไทยใช้มาแต่เดิมล้าสมัยไม่สอดคล้องกับความเจริญก้าวของบ้านเมือง ดังนั้นใน พ.ศ. ๒๔๓๐ ทรงเริ่มการปฏิรูปการปกครองแผนใหม่ตามแบบตะวันตก ได้แก่

๑) การปฏิรูปการปกครองส่วนกลาง มีการจัดแบ่งหน่วยงานการปกครองออกเป็น ๑๒ กรม ซึ่งต่อมาเปลี่ยนไปใช้คำว่า “กระทรวง” แทนโดยประกาศสถาปนากรมหรือกระทรวงต่าง ๆ ในวันที่ ๑ เมษายน พ.ศ. ๒๔๓๕ และยังได้ประกาศตั้งเสนาบดีเจ้ากระทรวงต่าง ๆ ขึ้น ยุบตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีและเสนาบดีจตุสดมภ์ทุกตำแหน่ง มีสิทธิเท่าเทียมกันในที่ประชุม ต่อจากนั้นได้ยุบกระทรวงและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเสียใหม่เหลือไว้เพียง ๑๐ กระทรวง คือ

๑. กระทรวงมหาดไทย	๒. กระทรวงกลาโหม
๓. กระทรวงการต่างประเทศ	๔. กระทรวงวัง
๕. กระทรวงเมือง (นครบาล)	๖. กระทรวงเกษตราธิการ
๗. กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ	๘. กระทรวงยุติธรรม
๙. กระทรวงธรรมการ	๑๐. กระทรวงโยธาธิการ
๑๑. กระทรวงยุทธนาธิการ ต่อมาไปอยู่กระทรวงกลาโหม เนื่องจากมีหน้าที่คล้ายคลึงกัน	๑๒. กระทรวงมุรธาธิการ ต่อมาไปอยู่กระทรวงวัง เนื่องจากมีหน้าที่คล้ายคลึงกัน

๒) การปฏิรูปการปกครองส่วนภูมิภาค ได้ยกเลิกการจัดเมืองเป็นชั้นเอก โท ตรี จัตวา เปลี่ยนเป็นการปกครองแบบเทศาภิบาล คือ รวมหัวเมืองหลายเมืองเข้าด้วยกันเป็นมณฑล ๆ หนึ่ง โดยมีข้าหลวงเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครองมณฑล ขึ้นตรงต่อกระทรวงมหาดไทย การจัดตั้งมณฑลเทศาภิบาลนี้เป็นการรวมอำนาจการปกครองทั้งด้านการเมือง และเศรษฐกิจเข้าสู่ส่วนกลาง ทำให้การปกครองหัวเมืองเป็นแบบเดียวกันและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) การปรับปรุงการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการแบ่งเขตการปกครองส่วนภูมิภาคออกเป็นเมือง (จังหวัด) อำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามลำดับ และโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งสุขาภิบาลกรุงเทพฯ เป็นครั้งแรก และสุขาภิบาลหัวเมืองแห่งแรก ที่ตำบลท่าฉลอม จังหวัดสมุทรสาคร โดยมีคณะกรรมการประกอบด้วย กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ทำหน้าที่บริหารงาน สุขาภิบาล มีรายได้จากภาษีโรงเรือนในท้องถิ่น

๒. ผลของการปฏิรูปการปกครองของรัชกาลที่ ๕

๑) ก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายในราชอาณาจักร ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการปกครองส่วนภูมิภาคในรูปมณฑลเทศาภิบาล โดยมีศูนย์รวมอยู่ที่กรุงเทพมหานคร

๒) รัฐบาลไทยที่กรุงเทพฯ สามารถขยายอำนาจเข้าควบคุมพื้นที่ภายในราชอาณาจักรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพทางการเมือง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการหยุดยั้งการคุกคามจากประเทศมหาอำนาจตะวันตกต่อประเทศไทย

๓) ทำให้กลุ่มผู้เสียผลประโยชน์จากการปฏิรูปการปกครอง พากันก่อปฏิกิริยาต่อรัฐบาลที่กรุงเทพฯ ดังจะเห็นได้จากกรณีกบฏผู้มีบุญภาคอีสาน, ร.ศ. ๑๒๑ กบฏเงี้ยวเมืองแพร่, ร.ศ. ๑๒๑ กบฏแขกเจ็ดหัวเมือง ร.ศ. ๑๒๑ แต่รัฐบาลก็สามารถควบคุมสถานการณ์ไว้ได้

ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๖ ได้มีการวางรากฐานประชาธิปไตยโดยใช้แบบแผนการปกครองตามอย่างสมัยรัชกาลที่ ๕ แล้วนำมาปรับปรุงใหม่ คือ ในส่วนกลาง ตั้งกระทรวงทหารเรือ กระทรวงพาณิชย์ ในส่วนภูมิภาครวมมณฑลต่าง ๆ เข้าเป็นภาค มีอุปราชและสมุหเทศาภิบาลเป็นผู้ปกครอง กรุงเทพฯ ก็นับเป็นมณฑลหนึ่ง มีสมุหพระนครปกครองให้เรียกเมืองต่าง ๆ ว่า จังหวัด และ พ.ศ. ๒๔๖๑ ได้โปรดเกล้าฯ ให้สร้างเมืองจำลองขึ้นในบริเวณพระราชวังดุสิต ชื่อว่า “ดุสิตธานี” และจัดการปกครองเป็นแบบเทศบาล แบ่งเขตการปกครองออกเป็นอำเภอ ตำบล และหมู่บ้าน ตามกฎหมายลักษณะการปกครองท้องที่ มีรัฐธรรมนูญเป็นหลักใน

การปกครอง เรียกว่า “ธรรมนูญลักษณะการปกครองคณะนคราภิบาล (ดุสิตธานี) พุทธศักราช ๒๔๖๑” รัชกาลที่ ๖ ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะทำการทดลองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยให้ข้าราชการบริพารได้เข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการปกครองในระบอบนี้ นอกจากนี้พระองค์ยังทรงเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นโดยผ่านทางหนังสือและออกพระราชบัญญัติประถมศึกษาอีกด้วย

สมัยรัชกาลที่ ๗ (ก่อนเปลี่ยนแปลงการปกครอง) ทรงตระหนักถึงความปรารถนาของคนรุ่นใหม่ที่ได้รับการศึกษาจากต่างประเทศทางตะวันตกที่จะให้มีการปกครองแบบประชาธิปไตย และพระองค์เคยมีพระราชดำริที่จะพระราชทานรัฐธรรมนูญแก่ประชาชนอยู่แล้ว แต่พระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ได้ทัดทานไว้ว่ายังไม่ถึงเวลาอันควร เพราะราษฎรยังไม่เข้าใจระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยดีพอ อาจเกิดความเสียหายภายหลังได้ ขณะที่ยังรีรออยู่นั้นก็มีคณะบุคคลคณะหนึ่งใช้ชื่อว่า "คณะราษฎร์" ได้เข้ายึดอำนาจการปกครองเสียก่อน เมื่อเช้าตรู่ของวันที่ ๒๔ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ ขณะที่รัชกาลที่ ๗ ประทับอยู่ที่พระราชวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตย

บัตรคำชื่อกระทรวงสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๑๒ กระทรวง

กระทรวงมหาดไทย
กระทรวงกลาโหม
กระทรวงการต่างประเทศ
กระทรวงวัง
กระทรวงเมือง (นครบาล)
กระทรวงเกษตราธิการ
กระทรวงพระคลังมหาสมบัติ
กระทรวงยุติธรรม

กระทรวงธรรมการ
กระทรวงโยธาธิการ
กระทรวงยุทธนาธิการ
กระทรวงมุรธาธิการ

บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละกระทรวงจำนวน ๑๒ บัตรข้อความ

มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายใต้ ตะวันออก ตะวันตกและประเทศราชมลายู ภายหลังเปลี่ยนเป็นดูแลกิจการทหารทั้งปวง
มีอำนาจหน้าที่บังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายเหนือ อีสาน และประเทศราชลาว ภายหลังเปลี่ยนเป็นดูแลการปกครองทั่วราชอาณาจักร
มีอำนาจหน้าที่ติดต่อกับต่างประเทศ
มีอำนาจหน้าที่ดูแลพระราชวังและกิจการเกี่ยวกับราชสำนักและพระราชพิธีต่าง ๆ
มีอำนาจหน้าที่ดูแลการเก็บภาษีอากร และรายรับรายจ่ายของแผ่นดิน
มีอำนาจหน้าที่ดูแลการเพาะปลูก การป่าไม้ การค้าและเหมืองแร่
มีอำนาจหน้าที่ดูแลกิจการตำรวจ ควบคุมบัญชีคน และดูแลเรื่องการราชทัณฑ์

มีอำนาจหน้าที่ดูแลศาลทั้งปวง
มีอำนาจหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับทหารบกและทหารเรือ
มีอำนาจหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับเรื่องศาสนา การศึกษา การพยาบาล
มีอำนาจหน้าที่ดูแลจัดการเกี่ยวกับการก่อสร้าง ทำถนน ขุดคลอง ตลอดจนการไปรษณีย์ โทรเลข และรถไฟ
มีอำนาจหน้าที่ดูแลเกี่ยวกับพระราชกำหนดกฎหมาย และหนังสือราชการ ภายหลังยุบไปรวมกับกระทรวงวัง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. กลุ่มบุคคลที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๒. สาเหตุและชนวนเหตุของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๓. ผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

ที่มา : https://mgronline.com/travel/detail/9580000135732

๑) จากภาพข้างต้นเป็นสถานที่สำคัญแห่งหนึ่งที่ตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานครเรียกสถานที่นี้ว่าอะไร *(แนวคำตอบ : อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย)*

๒) อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ทางการเมืองการปกครองเหตุการณ์ใดของไทย *(แนวคำตอบ : อนุสาวรีย์ประชาธิปไตยเป็นงานสถาปัตยกรรมที่สร้างขึ้น เพื่อเป็นที่ระลึกถึงเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลง*

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย

๒. หลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จำนวน ๔ หลักฐาน

๓. โปรแกรม power point เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การศึกษา วิเคราะห์และตีความหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** ๑. นักเรียนสามารถอธิบายเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้อง ๒. นักเรียนสามารถอธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กำหนดให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผลและเป็นระบบ ๒. จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่กำหนดให้นักเรียนสามารถตีความข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างสมเหตุสมผลและเป็นระบบ	*การปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ)* ๓) ลักษณะเด่นของระบอบการปกครองประชาธิปไตยคืออะไร *(แนวคำตอบ : ลักษณะเด่นของระบอบประชาธิปไตย เป็นระบอบการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของปวงชน ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพ โดยอาศัยหลักการของการแบ่งแยกและถ่วงดุลอำนาจ และหลักการที่ว่าด้วยความถูกต้องแห่งกฎหมาย ผู้ปกครองประเทศที่มาจากการเลือกตั้งของประชาชน เป็นเพียงตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจให้ใช้อำนาจอธิปไตยแทนประชาชน)* ๔) ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มีความแตกต่างจากระบอบประชาธิปไตยอย่างไร *(แนวคำตอบ : ระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ อำนาจอธิปไตยเป็นของกษัตริย์ หรือผู้นำประเทศ เป็นผู้มีอำนาจสิทธิ์ขาดในการบริหารประเทศ ส่วนระบอบประชาธิปไตย อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนทุกคนในประเทศ)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถือเป็นการปฏิวัติการเมืองการปกครองครั้งสำคัญยิ่งซึ่งเป็นจุดเปลี่ยนของประเทศไทย วันนี้เราจะมาร่วมกันวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ รวมทั้งผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ กัน”*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการของไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	**ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คน จากนั้นครูแจกข้อความหลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จำนวน ๔ หลักฐาน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และตีความหลักฐานทีละหลักฐาน โดยระหว่างการร่วมกันวิเคราะห์และตีความหลักฐานให้นักเรียนจดบันทึกข้อมูลลงสมุดเรียนในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) ผู้สร้างหรือผู้เขียนหลักฐาน ๒) ช่วงเวลาของหลักฐาน ๓) ประเภทของหลักฐาน ๔) สาระสำคัญของหลักฐาน **หลักฐานชิ้นที่ ๑** “...ชนรุ่นหนุ่มสมัยนั้น (หมายถึง ก่อนปี พ.ศ. ๒๔๗๕-ผู้อ้าง) ชนิดที่ไม่เคยไปเห็นระบบประชาธิปไตยในต่างประเทศ แต่ก็มีความตื่นตัวที่ต้องการเปลี่ยนระบบสมบูรณาฯ ทั้งนี้ก็แสดงถึงว่าผู้ที่มิได้มีความเป็นอยู่อย่างระบบศักดินา เกิดจิตสำนึกที่เขาประสบแก่ตนเองถึงความไม่เหมาะสมของระบบนั้น และอิทธิพลที่เขาได้รับจากสื่อมวลชนที่มีลักษณะก้าวหน้าในสมัยนั้นที่เรียกร้องให้มีการเปลี่ยนระบบศักดินามาเป็นระบบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญ เพราะเหตุนั้นพวกข้าพเจ้าจำนวนน้อยที่กลับมาจากยุโรป จึงไม่มีความลำบากนักในการชวน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ผู้ตื่นตัวในเมืองไทยให้เข้าเป็นสมาชิกคณะราษฎร เพราะเขามีพื้นฐานแห่งความต้องการนั้นอยู่แล้ว...” (ปรีดี พนมยงค์, ๒๕๑๗ อ้างถึงใน นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, ๒๕๓๕: ๒๑๐) ๑) ผู้สร้างหรือผู้เขียนหลักฐาน *(แนวคำตอบ : ปรีดี พนมยงค์)* ๒) ช่วงเวลาของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : พ.ศ. ๒๕๑๗)* ๓) ประเภทของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : หลักฐานชั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร)* ๔) สาระสำคัญของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ คือ การที่บรรดาชนชั้นนำในสังคมสยามสมัยนั้นได้รับการศึกษาตามแนวความคิดตะวันตก จึงเกิดแนวความคิดต้องการให้สยามมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามแบบตะวันตก รวมทั้งปัจจัยจากอิทธิพลของสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ในสมัยนั้นมีการวิพากษ์วิจารณ์การทำงานที่บกพร่องของรัฐบาลและยกย่องสนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย ทำให้แนวคิดของประชาชนในสังคมเริ่มคล้อยตาม)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	หลักฐานชิ้นที่ ๒ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศแก่ประชาชนทั้งปวงให้ทราบทั่วกัน ด้วยได้ทรงรับฎีการาษฎรทูลเกล้าฯ ถวายมาแต่ที่ต่าง ๆ หลายฉบับ กราบบังคมทูลร้องทุกข์ถึงความอัตคัตฝืดเคือง ซึ่งเกิดขึ้นแต่ปีหลังมาจนบัดนี้ เป็นเหตุให้ขัดสนทรัพย์ทำมาหากินได้ไม่พอเลี้ยงชีพและเสียภาษีอากรได้สะดวกเหมือนดังแต่ก่อน พากันขอให้พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ช่วยบรรเทาความเดือดร้อนด้วยประการต่าง ๆ ... จึงมีพระราชประสงค์ใคร่จะให้ทราบความเป็นจริงทั่วกันว่า บุคคลที่รับความลำบากในเวลานี้ ไม่เฉพาะแต่ราษฎรที่ถวายฎีกาเท่านั้น ถึงที่เป็นคฤหบดีแลพ่อค้าตลอดจนข้าราชการและเจ้านายก็ได้รับความลำบากด้วยกันทั้งนั้น เพราะมูลเหตุแห่งความอัตคัดฝืดเคืองครั้งนี้ มิได้เกิดขึ้นในพระราชอาณาเขตต์ อันพึงจะป้องกันได้ด้วยพระบรมเดชานุภาพ...” (ประกาศเรื่องความอัตคัตฝืดเคือง วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕ อ้างถึงใน นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, ๒๕๓๕: ๑๑๑) ๑) ผู้สร้างหรือผู้เขียนหลักฐาน *(แนวคำตอบ : พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗)* ๒) ช่วงเวลาของหลักฐาน *(แนวคำตอบ :* วันที่ ๒ มิถุนายน พ.ศ. ๒๔๗๕*)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓) ประเภทของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : หลักฐานชั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร)* ๔) สาระสำคัญของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ คือ ปัญหาสภาวะเศรษฐกิจของสยามและของโลกตกต่ำ ส่งผลกระทบทำให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ยากลำบาก)* **หลักฐานชิ้นที่ ๓** “...คณะปฏิวัติกลุ่มน้อยคงมีแต่กำลังใจและกำลังปัญญาเท่านั้น หาได้มีกำลังอาวุธและกำลังทหารเป็นกลุ่มก้อนปึกแผ่นแต่อย่างใดไม่ อาศัยกำลังใจความกล้าหาญเสี่ยงภัยชีวิต และกำลังปัญญาเดินอุบายต่าง ๆ จึงทำให้คณะปฏิวัติของไทยสัมฤทธิ์กิจใหญ่หลวง...” “...พระประศาสน์ฯ จึงตกลงใจขอเชิญ (กรมพระนครสวรรค์วรพินิต) เสด็จทันที ทรงเกี่ยงให้จัดรถที่ภาคภูมิกว่ารถบรรทุกมารับเสด็จพระประศาสน์ฯ ก็ทูลว่าเวลาจวนแจเต็มทีแล้วไม่อาจจัดถวายได้ เมื่อเห็นว่าพระประศาสน์ฯ ได้พูดเป็นคำขาด จะทรงขืนเกี่ยงงอนไปก็ไร้ประโยชน์แล้วที่สุดก็ทรงยอมตามเสด็จขึ้นนั่งรถบรรทุกตอนหน้าเคียงข้างคนขับ ในเวลานั้นทรงฉลองพระองค์กางเกงแพรสวมเสื้อกุยเฮง...” (กุหลาบ สายประดิษฐ์, เบื้องหลังการปฏิวัติ ๒๔๗๕, หน้า ๑๑๘ และหน้า ๑๒๔ อ้างถึงใน นครินทร์ เมฆไตรรัตน์, ๒๕๓๕: ๑๑๑)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑) ผู้สร้างหรือผู้เขียนหลักฐาน *(แนวคำตอบ : กุหลาบ สายประดิษฐ์)* ๒) ช่วงเวลาของหลักฐาน *(แนวคำตอบ :* พ.ศ. ๒๔๗๕*)* ๓) ประเภทของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : หลักฐานชั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร)* ๔) สาระสำคัญของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : คณะราษฎรทำการยึดอำนาจเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในการปฏิวัติครั้งนี้คณะราษฎรได้เชิญตัวเจ้านายและบุคคลสำคัญมาไว้ที่พระที่นั่งอนันตสมาคม เพื่อเป็นตัวประกัน)* **หลักฐานชิ้นที่ ๔** “...โดยที่คณะราษฎรได้ขอร้องให้อยู่ใต้ธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยาม เพื่อบ้านเมืองจะได้เจริญขึ้น...โดยที่ได้ทรงยอมรับตามคำขอร้องของคณะราษฎร...จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยมาตราต่อไปนี้...” ที่มา: “พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ. ๒๔๗๕,” ราชกิจจานุเบกษา แผนกกฤษฎีกา, เล่ม ๔๙ (๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๕): ๑๖๖-๑๗๙. ๑) ผู้สร้างหรือผู้เขียนหลักฐาน *(แนวคำตอบ : ร่างขึ้นโดยแกนนำสำคัญภายในคณะราษฎร)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒) ช่วงเวลาของหลักฐาน *(แนวคำตอบ :* พ.ศ. ๒๔๗๕*)* ๓) ประเภทของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : หลักฐานชั้นต้น, หลักฐานลายลักษณ์อักษร)* ๔) สาระสำคัญของหลักฐาน *(แนวคำตอบ : ผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ทำให้สยามเปลี่ยนระบอบการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข นับเป็นการสิ้นสุดพระราชอำนาจในระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์) (Obj. ๓, Obj. ๔)* ๒. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ โดยใช้โปรแกรม power point เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้ ๑) กลุ่มบุคคลผู้มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ มีใครบ้าง *(แนวคำตอบ : กลุ่มบุคคลผู้มีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ คือ คณะราษฎร ภายใต้การนำของพระยาพหลพลพยุหเสนา (พจน์ พหลโยธิน) หลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) หลวงพิบูลสงคราม (แปลก ขีตตะสังคะ) หลวงสินธุสงครามชัย (สินธุ์ กมลนาวิน) พระยาทรงสุรเดช (เทพ พันธุมเสน) พระยาฤทธิอัคเนย์ (สละ เอมะศิริ) พระประศาสน์พิทยายุทธ (วัน ชูถิ่น))*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๒) ปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ มีปัจจัยใดเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญบ้าง (*แนวคำตอบ :* ปัจจัยที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้แก่ (๑) การได้รับการศึกษาตามแนวความคิดตะวันตกของบรรดาชนชั้นนำในสังคมไทย (๒) เศรษฐกิจตกต่ำของไทยและของโลก (๓) ความเสื่อมของระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ (๔) ความขัดแย้งทางความคิดเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตย) ๓) ผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ในด้านการเมืองการปกครองเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ส่งผลให้ประเทศไทยเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์เป็นระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ประเทศไทยมีรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศ ภายหลังเกิดความขัดแย้งทางการเมืองระหว่างกลุ่มที่มีส่วนร่วมในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เกิดการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงการปกครอง เช่น กบฏบวรเดช พ.ศ. ๒๔๗๖)* ๔) ผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ในด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : การเติบโตของนายทุน จากการค้าและอุตสาหกรรมอย่างรวดเร็ว)* ๕) ผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ในด้านสังคมเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ชนชั้นเจ้านายและขุนนางเก่าสูญเสีย*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	อำนาจและผลประโยชน์ประชาชนได้รับสิทธิเสรีภาพมากขึ้น ประชาชนโดยเฉพาะคนชั้นกลางเข้ามามีบทบาทในการปกครองประเทศ ประชาชนทั่วไปเข้าถึงการศึกษามากขึ้น) (Obj. ๑, Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูใช้แนวคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการปกครองของประเทศ *(แนวคำตอบ: การที่แต่ละสังคมจะนำรูปแบบการปกครองใดมาใช้เพื่อเป็นหลักในการบริหารจัดการประเทศย่อมขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์ของผู้นำเป็นสำคัญ ทั้งนี้การปกครองของประเทศย่อมมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบไปตามบริบทของสภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ การเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของประเทศนั้น)* ๒) การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ที่ส่งผลกระทบมาจนถึงยุคปัจจุบัน กล่าวคือ ผลของการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ ซึ่งเป็นระบอบการปกครองที่อำนาจอธิปไตยเป็นของกษัตริย์ หรือผู้นำประเทศ เป็นผู้มีอำนาจสิทธิ์ขาดในการบริหารประเทศ มาเป็น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการเมืองการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขภายใต้รัฐธรรมนูญ อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชน ส่งผลให้ประชาชนได้เข้ามีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ มีสิทธิ เสรีภาพ และอิสรภาพภายใต้กฎหมายกำหนด) (Obj. ๕)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ ๑. นักเรียนสามารถอธิบายเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ๓. การวิเคราะห์และตีความหลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จำนวน ๔ หลักฐาน	๑. คำถามคำสัญ ๒. ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ๓. หลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จำนวน ๔ หลักฐาน ๔. โปรแกรม power point เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	- อธิบายเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
๒. นักเรียนสามารถอธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ			- อธิบายผลของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ๓. การวิเคราะห์และตีความหลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จำนวน ๔ หลักฐาน	๑. คำถามสำคัญ ๒. ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย ๓. หลักฐานที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ จำนวน ๔ หลักฐาน ๔. โปรแกรม power point เรื่อง การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	- ระบุประเภท และที่มาของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ปรากฏในหลักฐานได้ถูกต้องและมีเหตุผล
๒. จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ นักเรียนสามารถตีความข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างสมเหตุสมผล			- อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ถูกต้องตามข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถามสำคัญ ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง (๑)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

พระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๔–๗

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๔–๗ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องพระราชกรณียกิจที่สำคัญของพระมหากษัตริย์ไทย ในชั้นเรียนโดยตั้งคำถามให้นักเรียน

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูสนทนากับนักเรียนเรื่องพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยที่มีผลต่อความเป็นอยู่และเกิดประโยชน์ต่อคนไทยในเรื่องใด

๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๔ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับสลาก เพื่อศึกษาพระราชกรณียกิจที่สำคัญของแต่พระมหากษัตริย์ละรัชกาลที่กลุ่มของตนเองได้รับ

๓. ครูตั้งคำถามกระตุ้นนักเรียน เช่น

- พระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศในด้านใด

๔. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศโดยสรุปการวิเคราะห์ของกลุ่มเป็นผังความคิด (Graphic Organizer)

ขั้นสรุป

๑. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผังความคิด (Graphic Organizer)

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

ภาพพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๔–๗

ภาระงาน/ชิ้นงาน

แผนผังความคิด “เรื่อง พระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง (๑) **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๔–๗ ได้อย่างมีเหตุผล	๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความสำคัญของพระราชกรณียกิจแต่ละรัชกาลที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศ	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๔–๗ ได้	๑. การถาม–ตอบ	๑. คำถาม	- อธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๔–๗ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้	๑. การถาม–ตอบ ๒. นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มวิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศโดยสรุปองค์ความรู้ที่ได้เป็นผังความคิด (Graphic Organizer)	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- วิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ จากการศึกษานักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๔–๗ ได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถามสำคัญ ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม ๓. ผังความคิด (Graphic Organizer)	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๔–๗ ได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

พระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๘–๑๐

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

อธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๘–๑๐ ได้

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูนำคลิปพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ (ด้านศาสนา การศึกษา ความเป็นอยู่ของคนไทย/อาชีพเทคโนโลยี ความพอเพียง) ให้นักเรียนดูและทบทวนความสำคัญของพระราชกรณียกิจ

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๖ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน ให้นักเรียนส่งตัวแทนออกมาจับสลาก และให้นักเรียนศึกษาพระราชกรณียกิจที่สำคัญของแต่ละรัชกาลที่กลุ่มของตนเองได้รับ

๒. ครูตั้งคำถามกระตุ้นนักเรียน ว่าพระราชกรณียกิจของพระมหากษัตริย์ไทยมีผลต่อคนไทยและประเทศไทยในด้านใดบ้างแต่ละกลุ่มระดมความคิดให้ได้มากที่สุด

- ต่อความสุขของคนไทย ฯลฯ

๓. นักเรียนในกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศและมีผลต่อคนไทยในปัจจุบันโดยสรุปการวิเคราะห์ที่ได้เป็น ผังความคิด (Graphic Organizer)

แหล่งเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘–๑๐

๒. คลิปพระราชกรณียกิจของของรัชกาลที่ ๙–๑๐

ภาระงาน/ชิ้นงาน

-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรือง (๒)

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการทางการเมืองการปกครองสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ วิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘–๑๐ ได้อย่างมีเหตุผล	**ขั้นสรุป** ๑. นักเรียนส่งตัวแทนกลุ่มนำเสนอผังความคิด (Graphic Organizer) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปพระราชกรณียกิจที่สำคัญของแต่ละรัชกาลที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศและมีผลต่อคนไทยในปัจจุบัน	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ อธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๘–๑๐ ได้	๑. การถาม–ตอบ	๑. คำถาม	- อธิบายความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่สำคัญของรัชกาลที่ ๘–๑๐ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้	๑. การถาม–ตอบ ๒. นักเรียนร่วมกิจกรรมกลุ่มวิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศโดยสรุปองค์ความรู้ที่ได้เป็นผังความคิด (Graphic Organizer)	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรมการทำงานกลุ่ม	- วิเคราะห์ความสำคัญของพระราชกรณียกิจที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของประเทศได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ จากการศึกษานักเรียนสามารถสะท้อนความสำคัญของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘–๐ ได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถามสำคัญ ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของพระราชกรณียกิจของรัชกาลที่ ๘–๑๐ ได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๓๒๑๐๔ รายวิชา ประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๔ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระที่ ๔ ประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้

ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด

ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พัฒนาการทางเศรษฐกิจของแต่ละประเทศย่อมมีการปรับเปลี่ยนไปตามบริบทการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกที่ประเทศนั้น ๆ จะต้องปรับให้เหมาะสมกับประเทศของตนเอง

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑) ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง

๒) ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง

๓) ลักษณะทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๔) ลักษณะทางเศรษฐกิจในสมัยปัจจุบัน

๕) สภาพทางเศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐ

๖) สภาพเศรษฐกิจไทยภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

๗) สภาพเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

๘) ปัญหาเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

ทักษะ/กระบวนการ

๑) การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความข้อมูลหลักฐานในประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์อย่างเป็นระบบ

๒) การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์

เจตคติ

๑) ความสำคัญของการนำหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์

๒) ความสำคัญของการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์

๓) ความสำคัญของเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจ และวัฒนธรรม

๔) ความสำคัญของการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศชาติ

๕) การสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๖) การสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑) ความสามารถในการสื่อสาร
๒) ความสามารถในการคิด
๓) ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔) ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕) ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑) รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์
๒) มีวินัย
๓) ใฝ่เรียนอยู่
๔) อยู่อย่างพอเพียง
๕) มุ่งมั่นในการทำงาน

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

การเขียนแผนผังความคิดวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงยุคปัจจุบัน

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	๓ (ดี)	๒ (พอใช้)	๑ (ปรับปรุง)
๑. การวิเคราะห์ประเด็น ในแผนผังความคิด	เขียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้องและชัดเจน	เขียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง แต่ขาดความชัดเจนในบางประเด็น	เขียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง แต่ขาดความชัดเจน	ไม่สามารถเขียนสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพทางเศรษฐกิจไทยหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงยุคปัจจุบันได้
๒. การเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูล	เขียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแผนผังความคิดได้ถูกต้อง ชัดเจน และครอบคลุมประเด็นสำคัญ	เขียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแผนผังความคิดได้ถูกต้อง ชัดเจน แต่ไม่ครอบคลุมประเด็นสำคัญ	เขียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแผนผังความคิดได้ถูกต้อง แต่ขาดความชัดเจนในบางประเด็น	ไม่สามารถเขียนเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของข้อมูลในแผนผังความคิดได้
๓. เทคนิคการเขียนแผนผังความคิด	- เขียนแตกแขนงความคิดออกไปอย่างเป็นระบบ - เลือกใช้สี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ในแผนผังความคิดได้อย่างเหมาะสม	- เขียนแตกแขนงความคิดออกไปอย่างเป็นระบบ - เลือกใช้สี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ในแผนผังความคิดแต่ขาดความเหมาะสม	- เขียนแตกแขนงความคิดออกไปโดยขาดความเป็นระบบ - เลือกใช้สี รูปภาพ หรือสัญลักษณ์ในแผนผังความคิดแต่ขาดความเหมาะสม	- ไม่สามารถเขียนแผนผังความคิดได้
๔. ความสวยงามของแผนผังความคิด	แผนผังความคิดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์แปลกใหม่	แผนผังความคิดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนมาก	แผนผังความคิดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนน้อย	แผนผังความคิดขาดความสวยงามและไม่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๔-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	๘ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

- ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงจำนวน ๓ ภาพ ดังนี้

ภาพที่ ๑ เรือสำเภาจีน

ที่มา : https://www.pinterest.ca/pin/730498002029409058/

ภาพที่ ๒ เงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒

ที่มา : https://www.webpra.com/shop/satangdang/show/2884

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. ห้องสมุด
๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพเรือสำเภาจีน
๒. ภาพเงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒
๓. ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓
๔. บัตรคำจำนวน ๗ คำ ได้แก่คำว่า “ข้าว” “ไม้สักเงิน” “พดด้วง” “การจิ้มก้อง” “การเหยียบหัวตะเภาเรือ” “ระบบเจ้าภาษีนายอากร” และ “สนธิสัญญาเบอร์นีย์”
๕. ใบความรู้เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างมีสมเหตุสมผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของลักษณะเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อสภาพสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างมีเหตุผล	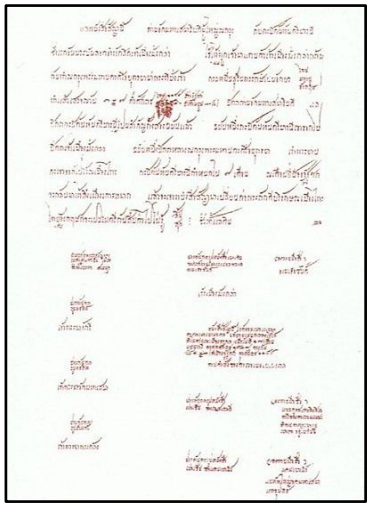 **ภาพที่ ๓ สำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓** ที่มา : https://www.matichon.co.th/education/news_177775 จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) จากภาพที่ ๑ เรือสำเภาจีนเป็นสัญลักษณ์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์กับจีนในด้านใด *(แนวคำตอบ : ด้านการค้าระหว่างประเทศ)* ๒) เรือสำเภาจีนบรรทุกสินค้าชนิดใดส่งมาค้าขายกับสยามบ้าง *(แนวคำตอบ : ผ้าไหม เครื่องเคลือบ เครื่องประดับ ฯลฯ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓) จากภาพที่ ๒ เป็นเงินตราชนิดหนึ่งของสยาม เราเรียกเงินชนิดนี้ว่าอะไร *(แนวคำตอบ: เงินพดด้วง)* ๔) เงินพดด้วงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไร *(แนวคำตอบ : เงินพดด้วง เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศขับเคลื่อนเจริญเติบโต)* ๕) จากภาพที่ ๓ เป็นสนธิสัญญาระหว่างสยามกับอังกฤษในสมัยรัชกาลที่ ๓ ทราบหรือไม่ว่าสนธิสัญญาฉบับนี้เรียกว่าอะไร *(แนวคำตอบ : สนธิสัญญาเบอร์นีย์)* ๖) การทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษส่งผลให้สยามเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านใดบ้าง *(แนวคำตอบ : การทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษส่งผลให้สยามเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูเชื่อมโยงคำตอบของเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“ในช่วงสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นพัฒนาการทางเศรษฐกิจเป็นแบบเพื่อยังชีพเช่นเดียวกับสมัยอยุธยาเน้นการปลูกข้าวเป็นพืชสำคัญ เมื่อบ้านเมืองเจริญมั่นคงเป็นปึกแผ่นส่งผลให้เศรษฐกิจมีความเจริญรุ่งเรืองขึ้นตามลำดับ มีการแลกเปลี่ยนการค้าระหว่างประเทศและนับเป็นยุครุ่งเรืองทางการค้า เพราะสามารถผูกขาดการค้าด้วยระบบพระคลังสินค้า”*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๗ กลุ่มแบบคละความสามารถกลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นครูแจกบัตรคำจำนวน ๗ คำให้นักเรียนแต่ละกลุ่มดังนี้ **กลุ่มที่ ๑** ข้าว **กลุ่มที่ ๒** ไม้สัก **กลุ่มที่ ๓** เงินพดด้วง **กลุ่มที่ ๔** การจิ้มก้อง **กลุ่มที่ ๕** การเหยียบหัวตะเภาเรือ **กลุ่มที่ ๖** ระบบเจ้าภาษีนายอากร และ**กลุ่มที่ ๗** สนธิสัญญาเบอร์นีย์ จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มค้นหาความหมายของคำที่กลุ่มของตนได้รับโดยให้ศึกษาจากใบความรู้เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง” และหนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ พร้อมสรุปประเด็นสำคัญลงในสมุดเรียน โดยใช้เวลาประมาณ ๑๕ นาที ๑) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนสมาชิกหนึ่งคนออกมานำเสนอความหมายของคำที่กลุ่มของตนได้รับหน้าชั้นเรียน โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจดบันทึกประเด็นสำคัญลงสมุดเรียนของตนเอง ๒) เมื่อตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอความหมายของคำที่กลุ่มของตนได้รับหน้าชั้นเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมและสรุปประเด็นสำคัญเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงโดยใช้โปรแกรม power point เรื่อง “ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง” เป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	(๑) ลักษณะทางเศรษฐกิจของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : เศรษฐกิจแบบยังชีพ)* (๒) ผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ข้าว น้ำตาล พริกไทย ฝ้าย ยาสูบ เป็นต้น)* (๓) ในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๓ สยามติดต่อการค้าขายทางเรือสำเภากับชาติใดเป็นสำคัญ *(แนวคำตอบ : จีน)* (๔) ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น หน่วยงานใดมีบทบาทสำคัญในการดูแลควบคุมการผูกขาดการค้าระหว่างสยามกับต่างชาติ *(แนวคำตอบ : พระคลังสินค้า)* (๕) พระคลังสินค้า ผูกขาดสินค้าอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : อาวุธปืน กระสุนปืน ดินระเบิด งาช้าง รังนก ไม้ฝาง ไม้กฤษณา เป็นต้น)* (๖) ร้อยเอก เฮนรี เบอร์นีย์ (Henry Burney) เป็นบุคคลชนชาติใด ท่านมีบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจของสยาม ในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไร *(แนวคำตอบ : ร้อยเอก เฮนรี เบอร์นีย์ (Henry Burney) เป็นบุคคลชนชาติอังกฤษ ท่านเดินทางเข้ามาติดต่อทำสนธิสัญญาทางพระราชไมตรีและการพาณิชย์กับสยาม มักเรียกว่าสนธิสัญญาเบอร์นีย์ ในสมัยรัชกาลที่ ๓ การทำสนธิสัญญาฉบับนี้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของสยาม ทำให้พ่อค้าต่างชาติเดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายกับสยามมากขึ้น สินค้าส่งออกของสยามเป็นที่ต้องการของพ่อค้าต่างชาติเป็นอย่างมาก)* (๗) การทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์ระหว่างสยามกับอังกฤษ ส่งผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	(แนวคำตอบ : การทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์ระหว่างสยามกับอังกฤษเป็นสนธิสัญญาที่สยามมีความได้เปรียบอังกฤษ ในสนธิสัญญากล่าวว่าห้ามมิให้พ่อค้าอังกฤษซื้อขายข้าวเปลือก ข้าวสารบรรทุกออกไปจากกรุงเทพฯ ปืนและกระสุนดินดำที่พ่อค้าอังกฤษบรรทุกเข้ามาในสยามจะขายให้แก่ใครไม่ได้นอกจากทางราชการสยาม ถ้าสยามไม่ต้องการพ่อค้าอังกฤษต้องนำกลับออกไปให้หมด แต่พ่อค้าอังกฤษสามารถซื้อขายสินค้าชนิดอื่นนอกเหนือจากนี้ได้โดยสะดวกไม่มีข้อจำกัด การห้ามไม่ให้พ่อค้าอังกฤษซื้อขายข้าวส่งผลให้ข้าวล้นตลาด ราคาตกต่ำ เพราะไม่มีตลาดระบายสินค้า รัฐขาดรายได้จากภาษีค้าข้าว ทำให้รัฐต้องจัดเก็บภาษีจากสินค้าชนิดอื่นเพิ่มเติม ทำให้ประชาชนสยามได้รับผลกระทบและเดือนร้อน) (Obj.๑, Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ๑. ครูเขียนคำว่า “เจ้าสัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์” บนกระดานและ ให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายในประเด็นต่อไปนี้ ๑) เจ้าสัวแห่งกรุงรัตนโกสินทร์หมายถึงใคร *(แนวคำตอบ : พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓))* ๒) เพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ทรงได้รับสมญานามว่า “เจ้าสัว” *(แนวคำตอบ : ในสมัยของพระองค์มีความเจริญรุ่งเรืองทางการค้า สามารถเรียกเก็บภาษีได้จำนวนมาก)* ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๑) พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ: พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเริ่มขยายตัวและเจริญรุ่งเรืองตามลำดับตั้งแต่ปลายรัชกาลที่ ๒ จนกระทั่งถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ เพราะมีระบบการค้าแบบผูกขาดโดยพระคลังสินค้าและการเข้ามาติดต่อค้าขายของชาวตะวันตก ในสมัยรัชกาลที่ ๓ หลังการทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษ)* ๒) เศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร *(แนวคำตอบ : ระบบเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ช่วยหล่อเลี้ยงให้ประชาชนของประเทศอยู่ดีและมีความสุข) (Obj.๓)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพเรือสำเภาจีน ๓. การดูภาพเงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒ ๔. การดูภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓ ๕. การค้นหาความหมายจากบัตรคำจำนวน ๗ คำ ได้แก่ คำว่า ข้าว ไม้สัก เงินพดด้วง การจิ้มก้อง การเหยียบหัวตะเภาเรือ ระบบเจ้าภาษีนายอากร และสนธิสัญญาเบอร์นีย์ ๖. การศึกษาใบความรู้เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง	๑. คำถาม ๒. ภาพเรือสำเภาจีน ๓. ภาพเงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒ ๔. ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓ ๕. บัตรคำจำนวน ๗ คำ ได้แก่คำว่า ข้าว ไม้สัก เงินพดด้วง การจิ้มก้อง การเหยียบหัวตะเภาเรือ ระบบเจ้าภาษีนายอากร และสนธิสัญญาเบอร์นีย์ ๖. ใบความรู้เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง	- อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพเรือสำเภาจีน ๓. การดูภาพเงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒ ๔. การดูภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓	๑. คำถาม ๒. ภาพเรือสำเภาจีน ๓. ภาพเงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒ ๔. ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓	- ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
	๕. การค้นหาความหมายจากบัตรคำจำนวน ๗ คำ ได้แก่คำว่า ข้าว ไม้สัก เงินพดด้วง การจิ้มก้อง การเหยียบหัวตะเภาเรือ ระบบเจ้าภาษีนายอากร และสนธิสัญญาเบอร์นีย์ ๖. การศึกษาใบความรู้เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง	๕. บัตรคำจำนวน ๗ คำ ได้แก่คำว่า ข้าว ไม้สัก เงินพดด้วง การจิ้มก้อง การเหยียบหัวตะเภาเรือ ระบบเจ้าภาษีนายอากร และสนธิสัญญาเบอร์นีย์ ๖. ใบความรู้เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง	
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริง

สภาพเศรษฐกิจสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) จนถึงสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย (รัชกาลที่ ๒) อยู่ในสภาพพออยู่พอกิน แม้ว่าจะเก็บภาษีได้ไม่พอกับการจ่ายเบี้ยหวัดเงินปีแก่ขุนนางข้าราชการก็ตาม แต่ทางราชการก็ได้นำเงินกำไรจากการค้าสำเภากับต่างประเทศมาใช้จ่ายเพิ่มเติมซึ่งพอแก้ไขปัญหาในแต่ละปีได้ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) รายจ่ายของประเทศเพิ่มมากขึ้น จึงต้องหาวิธีเพิ่มรายได้แก่ประเทศทั้งในด้านการค้าสำเภากับต่างประเทศและประมูลผูกขาดการเก็บภาษีอากรจนต้องเพิ่มภาษีใหม่ถึง ๓๘ ชนิด จึงทำให้ประเทศมีรายได้เพียงพอกับรายจ่ายสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ก่อนสนธิสัญญาเบาว์ริงมีลักษณะดังต่อไปนี้

๑. ผลผลิตทางการเกษตร

สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญได้แก่ ข้าว อ้อย และพริกไทย ข้าวเป็นสินค้าจัดอยู่ในลำดับที่ ๕ ของสินค้าที่ส่งออกมากตามลำดับ อันได้แก่ น้ำตาล ฝ้าย ไม้หอมและดีบุก ข้าวถือได้ว่าเป็นผลิตผลทางการเกษตรที่ส่งเป็นสินค้าออกของสยาม แต่ปริมาณการส่งออกไม่แน่นอน ขึ้นอยู่กับสภาวะตามธรรมชาติภายในประเทศและความต้องการของตลาดต่างประเทศน้ำตาล สามารถผลิตน้ำตาลจากอ้อยได้ ตั้งแต่ต้นสมัยรัชกาลที่ ๒ แต่ต่อมาชาวจีนได้รับอนุญาตจากทางราชการให้ปลูกอ้อยทำน้ำตาลได้ จึงได้มีการส่งสินค้าประเภทนี้ออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ อุตสาหกรรมน้ำตาลได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว พริกไทยมีการส่งออกพริกไทยไปยังประเทศจีนประมาณปีละ ๖๐,๐๐๐ หาบ ซึ่งในขณะนั้นพริกไทยเป็นที่ต้องการของพ่อค้าต่างชาติมากเช่นกัน

๒. ทรัพยากรธรรมชาติ

ทรัพยากรธรรมชาติสำคัญที่ทำรายได้ให้กับแผ่นดินในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีอยู่ ๓ ประเภท ได้แก่ ไม้ แร่ธาตุและสินค้าประเภทเหล็ก ซึ่งสรุปได้ดังนี้

ไม้สัก มีมากบริเวณเชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน แพร่ น่าน ในสมัยรัชกาลที่ ๓ พ่อค้าชาวจีน ซึ่งเป็นผู้ประมูลผูกขาดจากป่าไม้จากเจ้าเมืองฝ่ายเหนือ นอกจากคนจีนแล้วทางราชการก็เป็นผู้ดำเนินการโค่นไม้สักเองเพื่อนำไปใช้ในราชการต่อเรือและส่งไปขายที่เมืองจีนและอินเดีย

ไม้ฝาง ใช้ทำสีย้อมผ้า และ**ไม้กฤษณา**ซึ่งเป็นไม้หอม เป็นที่ต้องการของชาวตะวันตกกลายเป็นสินค้าออกที่สำคัญ

ดีบุก เป็นทรัพยากรที่มีอยู่อย่างอุดมสมบูรณ์และกระจายอยู่ทั่วไป โดยเฉพาะที่ภูเก็ตได้กลายเป็นแหล่งผลิตดีบุกมากที่สุด แร่ดีบุกเป็นสินค้าผูกขาดที่ต้องนำมาขายให้กับพระคลังสินค้าเท่านั้น โดยเจ้าเมืองจะเป็นผู้ซื้อดีบุกจากราษฎร แล้วนำไปขายต่อให้พ่อค้าต่างชาติอีกต่อหนึ่งในปลายสมัยรัชกาลที่ ๓ แร่ดีบุกเริ่มเป็นที่ต้องการของตลาดในยุโรป เพราะการปฏิวัติอุตสาหกรรมทำให้ค้นพบว่าการเอาดีบุกไปเคลือบเหล็กจะทำให้เหล็กไม่เกิดสนิม จึงทำให้ตลาดโลกต้องการมาก ดังนั้นการขุดแร่ดีบุกตามหัวเมืองชายทะเล หัวเมืองมลายู และหัวเมืองปักษ์ใต้จึงเพิ่มปริมาณมากขึ้น

นอกจากดีบุกแล้วยังมีเหล็ก ทองแดง ตะกั่ว ทองคำซึ่งมีอยู่ทั่วไป แร่ดิบส่วนใหญ่ได้รับการถลุงขั้นแรกที่บริเวณแหล่งแร่ ต่อจากนั้นจะถูกขนส่งมายังกรุงเทพ ซึ่งมีโรงงานผลิตเครื่องครัวและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ สินค้าประเภทเหล็กจึงเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญและมีค่าที่สุดอย่างหนึ่งของไทย

๓. เงินตราในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

ในปี พ.ศ. ๒๓๒๕ พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก (รัชกาลที่ ๑) ทรงย้ายเมืองหลวงจากกรุงธนบุรีมาอยู่ฝั่งตรงข้ามคือ กรุงเทพมหานคร และสถาปนาราชวงศ์จักรีขึ้น เงินตราที่ใช้ในยุคต้นยังคงใช้เงินพดด้วง โดยที่ตราประทับบนเงินพดด้วงคือตราจักร ซึ่งเป็นตราประจำแผ่นดิน และตราประจำรัชกาล ซึ่งได้แก่

รัชกาลที่ ๑ ตราบัวอุณาโลม

รัชกาลที่ ๒ ตราครุฑ

รัชกาลที่ ๓ ตราปราสาท

๔. ระบบเจ้าภาษีนายอากร

การค้ากับต่างประเทศเฟื่องฟูขึ้นแต่ทว่าต่างชาตินั้นไม่พอใจในระบบพระคลังสินค้าของสยามอย่างมาก ซึ่งทำให้สินค้าราคาแพง ในพ.ศ. ๒๓๖๙ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) สยามได้ทำสัญญาเบอร์นีย์กับอังกฤษ ทำให้พระคลังสินค้าถูกลดบทบาทลง รัชกาลที่ ๓ ทรงแก้ปัญหาโดยการตั้งระบบเจ้าภาษีนายอากร และได้เปลี่ยนแปลงวิธีการจัดเก็บภาษีใหม่ คือรัฐบาลจะเรียกเก็บภาษีอากรเฉพาะที่สำคัญ ๆ เท่านั้น ส่วนที่เหลือก็จะประมูลให้เอกชนรับเหมาผูกขาดในการดำเนินการเรียกเก็บจากราษฎร ผู้ที่ประมูลได้เรียกว่า “เจ้าภาษีหรือนายอากร” ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชาวจีนเกือบทั้งหมดตามหัวเมือง ราษฎรจะเรียกว่ากรมการจีนระบบเจ้าภาษีนายอากรมีทั้งผลดีและผลเสียต่อชาติดังนี้

ผลดี ช่วยประหยัดในการลงทุนดำเนินการทำให้ท้องพระคลังมีจำนวนภาษีที่แน่นอนไม่ก่อให้เกิดปัญหาในการเรียกเก็บ

ผลเสีย เจ้าภาษีนายอากรบางคนคิดหากำไรในทางมิชอบ มักใช้อำนาจข่มขู่ราษฎรเรียกเก็บเงินเกินพิกัดที่กำหนดไว้

ตราบจนสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔) อังกฤษได้ส่งเซอร์ จอห์น เบาว์ริง มาไทยในพ.ศ. ๒๓๙๘ เพื่อเรียกร้องให้เลิกระบบเจ้าภาษีนายอากร รัชกาลที่ ๔ จึงทรงยินยอมทำสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ มีผลให้การค้ากับต่างประเทศรุ่งเรืองขึ้น ส่วนระบบเจ้าภาษีนายอากรก็ลดบทบาทลงไป

๕. รายได้ของแผ่นดิน การเก็บภาษีอากรในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นแบ่งได้ ๔ ชนิด คือ

๑) จังกอบ คือ การเรียกเก็บสินค้าของราษฎร โดยชักส่วนสินค้าที่ผ่านด่านทั้งทางบกและทางน้ำในอัตรา ๑๐ หยิบ ๑ หรือ ๑ ส่วนต่อ ๑๐ ส่วน

๒) อากร คือ เงินหรือสิ่งของที่รัฐเรียกเก็บจากผลประโยชน์ของราษฎรที่ได้จากการประกอบอาชีพนอกจากอาชีพค้าขาย เช่น การทำนา เรียกว่า อากรค่านา การทำสวน เรียกว่า อากรสวนใหญ่ หรือ พลากร หรือ สมพัตสร การจับสัตว์น้ำ เรียกว่า อากรค่าน้ำ การเก็บไข่เต่าเก็บรังนก เรียกว่า อากรค่ารักษาเกาะ นอกจากนี้ยังมีการเก็บอากรบ่อนเบี้ย อากรสุรา อากรตลาด อากรเก็บของป่า อากรขนอน ฯลฯ

๓) ส่วย คือ เงินหรือสิ่งของที่ไพร่หลวงนำมาให้แก่ทางราชการทดแทนการเข้าเดือน โดยได้มาจากผลิตผลตามธรรมชาติที่หาได้ภายในท้องถิ่น เช่น ดีบุก พริกไทย มูลค้างคาว ไพร่หลวงนำมาให้แก่ทางราชการทดแทนการเข้าเดือน เรียกว่า ไพร่ส่วย

๔) ฤชา คือ ค่าธรรมเนียมที่ทางราชการเรียกเก็บจากการรับบริการจากราชการ เช่น ออกโฉนดที่ดินให้

ภาษีอากรที่ได้จากภายนอกประเทศ มี ๒ ประเภท

๑) ภาษีเบิกร่องหรือภาษีปากเรือ คือ ภาษีที่เก็บจากเรือสินค้าต่างประเทศ โดยคิดจากขนาดความกว้างของปากเรือหรือยานพาหนะที่บรรทุกสินค้าเข้ามา สมัยรัชกาลที่ ๑ คิดวาละ ๑๒ บาท ต่อมาเพิ่มเป็นวาละ

๒๐ บาท สมัยรัชกาลที่ ๒ คิดเป็นวาละ ๘๐ บาท สมัยรัชกาลที่ ๓ ถ้าเป็นเรือสินค้าที่ไม่ได้บรรทุกสินค้าเข้ามาขาย คิดว่าละ ๑,๕๐๐ บาท ถ้าบรรทุกสินค้าคิดว่าละ ๑,๗๐๐ บาท

๒) ภาษีสินค้าออก รัฐเรียกเก็บตามประเภทของสินค้า เช่น ข้าวสารหาบละ ๑ สลึง น้ำตาลหาบละ ๒ สลึง พอถึงสมัยรัชกาลที่ ๓ รัฐเรียกเก็บภาษีขาออกต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น ทำให้รัฐมีรายได้เพิ่มมากขึ้น เช่น เก็บภาษีพริกไทย ภาษีเกลือ ภาษีไม้แดง ภาษีน้ำมันมะพร้าว ภาษีฝ้าย ภาษีปอ ภาษีน้ำตาลทราย ฯลฯ

๖. ความหมายของคำว่า “การเหยียบหัวตะเภาเรือ”

เจ้าหน้าที่ในการดูแลของพระยาโกษาธิบดี ลงไปตรวจเรือสินค้าก่อนที่จะทำการค้า เป็นส่วนหนึ่งในหน้าที่ของกรมพระคลังสินค้า ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดที่เกี่ยวกับการค้าขาย ซึ่งทำหน้าที่ควบคุมสินค้าขาเข้าและขาออก ตลอดจนการเลือกซื้อสินค้าที่ทางราชการต้องการ หรือสินค้าผูกขาด (สินค้าที่ทางราชการต้องการและคิดว่ามีอันตรายหากพ่อค้าจะทำการซื้อขายกันโดยตรง) ได้แก่ อาวุธ กระสุนปืน และควบคุมกำหนดสินค้าต้องห้าม (คือสินค้าที่หายากและมีราคาแพง ราษฎรต้องนำมาขายให้แก่ทางราชการ) ได้แก่ งาช้าง รังนก ฝางกฤษณา

การค้าแบบผูกขาดนี้ได้ผลกำไรมาก แต่เมื่อสยามมีการค้าขายกับต่างชาติ โดยเฉพาะชาวตะวันตก พ่อค้าเหล่านั้นไม่ได้รับความสะดวกและผลประโยชน์จากการค้าแบบผูกขาดโดยพระคลังสินค้า จึงเรียกร้องและขอเจรจาการค้าภายหลังหน่วยงานนี้ถูกลดบทบาทลงจากการทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์ในสมัยสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) และถูกยกเลิกไปภายหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๔)

โดยสาระสำคัญของการทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์ทำให้กรมพระคลังสินค้าขาดรายได้จากการผูกขาดสินค้า คือ ให้เรือพ่อค้าอังกฤษปฏิบัติตามธรรมเนียมสยาม ห้ามมิให้ขายกระสุนดินดำแก่เอกชน ให้ขายเฉพาะกับทางราชการสยามเท่านั้น แต่สินค้าอื่นสามารถค้าขายได้อย่างเสรี ค่าธรรมเนียมสลุบกำปั่นรวมเบ็ดเสร็จถ้ามีสินค้าเข้ามาขาย คิดวาละ ๑,๗๐๐ บาท ถ้าไม่มีสินค้าเข้ามาขาย คิดวาละ ๑,๕๐๐ บาท โดยไม่เรียกเก็บจังกอบ ภาษี และค่าธรรมเนียมเพิ่ม

๗. ความหมายของคำว่า “การจิ้มก้อง”

ความสัมพันธ์ระหว่างไทยและจีนในสมัยโบราณนับตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นความสัมพันธ์ใน “ระบบบรรณาการ” (Tribute) หรือเจิงกุง (ไทยมักอ่านว่าจิ้มก้อง) อันเป็นประเพณีสัมพันธไมตรีของจีนกับประเทศอื่น ๆ ในสมัยโบราณ ทั้งนี้เพราะจีนมีความเชื่อตามอิทธิพลทางความคิดของลัทธิขงจื๊อที่ว่าจีนเป็นอาณาจักรกลาง (จงกั๋ว หรือ Middle Kingdom) เป็นศูนย์กลางของอำนาจ โดยดินแดนต่าง ๆ ต้องส่งเครื่องบรรณาการแก่จักรพรรดิจีนตามกำหนด จีนจะให้ความช่วยเหลือคุ้มครองและให้ค้าขายได้อย่างเสรี

ดร.สืบแสง พรหมบุญ นักประวัติศาสตร์ไทยที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยและจีนในสมัยโบราณ ได้กล่าวสรุปว่า “...จุดมุ่งหมายที่สำคัญของคณะทูตไทย นั้นดูจะเป็นด้านเศรษฐกิจ และบรรดาของกำนัลที่มอบให้จีนนั้น ก็ถือว่ามิได้มีความหมายอื่นใดมากไปกว่าของกำนัลตามมารยาท... ความจริงคณะทูตไทย นับจากปลายคริสต์ศตวรรษที่ ๑๔ เป็นต้นมา เปรียบเหมือนขบวนเรือบรรทุกสินค้าจากไทยไปจีนและบรรทุกสินค้าจากจีนกลับมาไทยมากกว่า” ต่อมาความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนใน “ระบบบรรณาการเพื่อการค้า” นี้ได้ลดความสำคัญและประโยชน์ลงในตอนปลายรัชกาลที่ ๔ ไทยได้ทำการค้ากับตะวันตกมากขึ้นหลังจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ พ.ศ. ๒๓๙๘ ในขณะที่ผลกำไรจากการค้าสำเภาจีนได้ลดลงตามลำดับ ทั้งนี้เพราะความไม่ปลอดภัยในการเดินทาง เนื่องจากจักรพรรดิราชวงศ์ชิงในระยะหลังอ่อนแอ อีกทั้งเผชิญกับปัญหาการต่อต้านจากภายในและการท้าทายคุกคามจากภายนอก ไทยได้ส่งคณะทูตไปจีนเป็น

ครั้งสุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๓๙๖ และหลังจากนั้นพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ทรงยุติการส่งคณะทูตและการค้าบรรณาการกับจีน

ที่มา : https://jiaboo7.wordpress.com

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

- ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์จากภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ตอน “การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง” ใช้เวลาในการชมประมาณ ๕ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์จากภาพยนตร์ทวิภพ ตอน การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=hnOl3BhZMB0

๑) จากวีดิทัศน์ข้างต้นเป็นเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ไทยเหตุการณ์ใด *(แนวคำตอบ : การเจรจาทำสนธิสัญญาเบาว์ริงระหว่างสยามกับอังกฤษ)*

๒) ตัวละครที่ปรากฏในเรื่องมีใครบ้าง *(แนวคำตอบ : ขุนนางไทยและขุนนางต่างชาติ)*

๓) ตัวละครสำคัญที่ชื่อ เซอร์จอห์น เบาว์ริง เป็นขุนนางชนชาติใด *(แนวคำตอบ : อังกฤษ)*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์จากภาพยนตร์ เรื่อง ทวิภพ ตอน “การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง”

๒. ใบความรู้เรื่อง “สนธิสัญญาเบาว์ริง”

๓. กระดาษปรู๊ฟ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การเขียนแผนผังความคิดสรุปผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในประเด็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของสนธิสัญญาเบาว์ริงที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศชาติได้อย่างสมเหตุสมผล	๔) จุดประสงค์ของเซอร์จอห์น เบาว์ริง ในการเดินทางมายังสยามต้องการสิ่งใด *(แนวคำตอบ : เพื่อขอเจรจาทำสนธิสัญญากับสยาม)* ๕) ในความคิดของนักเรียน “สนธิสัญญา” คืออะไร *(แนวคำตอบ : ข้อตกลงภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ)* ๖) ปฏิกิริยาของขุนนางสยามเป็นอย่างไร เมื่อทราบรายละเอียดของสนธิสัญญาเบาว์ริง *(แนวคำตอบ : รู้สึกไม่พอใจ เพราะรายละเอียดของสนธิสัญญาเบาว์ริง ฝ่ายสยามเสียเปรียบฝ่ายอังกฤษ โดยเฉพาะด้านการเมืองและเศรษฐกิจ)* ๗) เพราะเหตุใดชาวต่างชาติต้องการทำสนธิสัญญาทางการค้ากับสยาม *(แนวคำตอบ : เพราะต้องการกระจายสินค้าที่ชาติตนผลิตได้เป็นจำนวนมากหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรม อีกทั้งต้องการวัตถุดิบราคาถูกเพื่อนำกลับไปผลิตเป็นสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรมประเทศของตน)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“สภาพเศรษฐกิจของกรุงรัตนโกสินทร์หลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง เป็นช่วงเวลาแห่งการเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจเพื่อยังชีพ เป็นระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเสรี มีการยกเลิกระบบพระคลังสินค้าแบบผูกขาด วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับสาระสำคัญของสนธิสัญญาเบาว์ริง และผลกระทบที่สยามได้รับภายหลังการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกัน”*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คนจากนั้นครูแจกใบความรู้เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาเป็นเวลา ๑๐ นาที และดำเนินการดังนี้ ๑) ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มวิเคราะห์ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในประเด็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษบรูฟขาวที่ครูกำหนดให้ ๒) เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มสร้างแผนผังความคิดเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยให้เวลานำเสนอกลุ่มละ ๒ นาที ทั้งนี้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ *(Obj.๑, Obj. ๒)* **ขั้นสรุป** ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์จากภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ตอนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงอีกครั้งหนึ่ง จากนั้นครูตั้งคำถามเพื่อนำไปสู่การอภิปรายร่วมกันดังนี้ ๑) ถ้านักเรียนเป็นสมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญท่านหนึ่งที่มีอำนาจในการเจรจาทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ ทั้งที่รู้ว่าฝ่ายสยามต้องเสียเปรียบฝ่ายอังกฤษ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจาณาจากคำตอบนักเรียน)* ๒) ถ้านักเรียนเป็นเซอร์จอห์น เบาว์ริง ขุนนางอังกฤษ ที่ได้รับราชโองการจากสมเด็จพระบรมราชินีนาถวิคตอเรีย ให้เดินทางเข้ามาทำสนธิสัญญากับสยามให้สำเร็จ ทั้งที่รู้ว่าสนธิสัญญาฉบับนี้ไม่เป็นธรรมแก่อีกฝ่าย นักเรียนจะมีความรู้สึกอย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจาณาจากคำตอบนักเรียน)* ๓) ถ้านักเรียนเป็นชาวสยามในสมัยนั้น วิถีชีวิตของนักเรียนจะเปลี่ยนไปอย่างไร ภายหลังจากที่สยามทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ *(แนวคำตอบ : เนื่องจากเศรษฐกิจของสยามเกิดการเปลี่ยนแปลงจากระบบเศรษฐกิจเพื่อยังชีพ มาเป็นระบบเศรษฐกิจการค้าเสรี ภายหลังจากที่สยามทำสนธิสัญญาเบาว์ริงกับอังกฤษ ส่งผลให้การส่งออกข้าวของสยามขยายตัวกว่าเมื่อก่อน เกิดการลดหย่อนการเกณฑ์แรงงานในระบบไพร่ ทำให้ไพร่มีเวลาทำนามากขึ้น แล้วนำเงินหรือผลผลิตที่ได้มาส่งเป็นส่วยแทนการเกณฑ์แรงงาน พ่อค้าต่างชาติเข้ามามีบทบาททางเศรษฐกิจมากขึ้น ชาวสยามซื้อสินค้ามากขึ้นและผลิตเองน้อยลง)* ๔) การทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมอย่างไรบ้าง *(แนวคำตอบ : การทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางด้านการเมือง ทำให้สยามควบคุมชาวต่างชาติที่เข้ามาในดินแดนได้ยากขึ้น ส่วนด้านเศรษฐกิจเกิดการเปลี่ยนแปลง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริง **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	จากระบบเศรษฐกิจเพื่อยังชีพ เป็นระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเสรี ส่งผลให้ชาวสยามในฐานะแรงงานไพร่ เปลี่ยนวิถีชีวิตกลายเป็นแรงงานในระบบการค้าเสรี) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์จากภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ตอนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ๓. การศึกษาใบความรู้เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	๑. คำถามสำคัญ ๒. วีดิทัศน์จากภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ตอนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ๓. ใบความรู้เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	- อธิบายลักษณะทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์หลังสนธิสัญญาเบาว์ริงได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลดีและผลเสียของสนธิสัญญาเบาว์ริงที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์จากภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ตอนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ๓. การศึกษาใบความรู้เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	๑. คำถามสำคัญ ๒. วีดิทัศน์จากภาพยนตร์เรื่อง ทวิภพ ตอนการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ๓. ใบความรู้เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง	- วิเคราะห์ผลดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ในประเด็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล - เขียนแผนผังความคิดสรุปผลการวิเคราะห์ผลดีและผลเสียเกิดขึ้นจากการทำสนธิสัญญาเบาว์ริงในประเด็นด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการทำสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศชาติได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถามสำคัญ ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการทำสนธิสัญญาที่ส่งผลต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของประเทศชาติได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ใบความรู้ เรื่อง สนธิสัญญาเบาว์ริง

หนังสือสัญญาเซอยอนโบวริงหรือที่เรียกกันทั่วไปว่า สนธิสัญญาเบาว์ริง (อังกฤษ : Bowring Treaty) เป็นสนธิสัญญาที่ราชอาณาจักรสยามทำกับสหราชอาณาจักร ลงนามเมื่อ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๓๙๘

คู่เจรจาทางการค้า

ฝ่ายสยาม	ฝ่ายสหราชอาณาจักร
๑) สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาประยูรวงศ์ (สมเด็จเจ้าพระยาองค์ใหญ่) ผู้สำเร็จราชการทั่วพระราชอาณาจักร ประธานผู้แทนรัฐบาล ๒) พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหลวงวงศาธิราชสนิท ๓) สมเด็จเจ้าพระยาบรมมหาพิไชยญาติ (สมเด็จเจ้าพระยาองค์น้อย) ผู้สำเร็จราชการพระนคร ๔) เจ้าพระยาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) รักษาการในตำแหน่งสมุหพระกลาโหม บังคับบัญชาหัวเมืองชายทะเลปากใต้ฝ่ายตะวันตก ๕) เจ้าพระยาวิวงศ์ พระคลัง และสำเร็จราชการกรมท่าบังคับบัญชาหัวเมืองฝ่ายตะวันออก	เซอร์ จอห์น เบาว์ริง

สรุปสาระสำคัญของสนธิสัญญาเบาว์ริง มีดังนี้

เซอร์จอห์น เบาว์ริงเข้าเฝ้าถวายพระราชสาส์นของสมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรีย แด่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/learning/detail/31260-043788

๑. คนในบังคับอังกฤษจะอยู่ภายใต้อำนาจควบคุมของกงสุลอังกฤษ นับเป็นครั้งแรกที่สยามมอบสิทธิสภาพนอกอาณาเขตแก่ประชากรต่างด้าว

๒. คนในบังคับอังกฤษได้รับสิทธิในการค้าขายอย่างเสรีในเมืองท่าทุกแห่งของสยาม และสามารถพำนักอาศัยอยู่ในกรุงเทพมหานครเป็นการถาวรได้ ภายในอาณาเขตสี่ไมล์ (สองร้อยเส้น) แต่ไม่เกินกำลังเรือแจวเดินทางในยี่สิบสี่ชั่วโมงจากกำแพงพระนคร คนในบังคับอังกฤษสามารถซื้อหรือเช่าอสังหาริมทรัพย์ในบริเวณดังกล่าวได้คนในบังคับอังกฤษยังได้รับอนุญาตให้เดินทางได้อย่างเสรีในสยามโดยมีหนังสือที่ได้รับการรับรองจากกงสุล

๓. ยกเลิกค่าธรรมเนียมปากเรือและกำหนดอัตราภาษีขาเข้าและขาออกชัดเจนอัตราภาษีขาเข้าของสินค้าทุกชนิดกำหนดไว้ที่ร้อยละ ๓ ยกเว้นฝิ่นที่ไม่ต้องเสียภาษี แต่ต้องขายให้กับเจ้าภาษี ส่วนเงินทองและข้าวของเครื่องใช้ของพ่อค้าไม่ต้องเสียภาษีเช่นกันสินค้าส่งออกให้มีการเก็บภาษีชั้นเดียว โดยเลือกว่าจะเก็บภาษีชั้นใน (จังกอบ ภาษีป่า ภาษีปากเรือ) หรือภาษีส่งออก

๔. พ่อค้าอังกฤษได้รับอนุญาตให้ซื้อขายได้โดยตรงกับเอกชนสยามโดยไม่มีผู้ใดผู้หนึ่งขัดขวาง

๕. รัฐบาลสยามสงวนสิทธิ์ในการห้ามส่งออกข้าว เกลือและปลา เมื่อสินค้ามีทีท่าว่าจะขาดแคลนในประเทศ

๖. สนธิสัญญานี้จะแก้ไขได้เมื่อพ้น ๑๐ ปีไปแล้ว และต้องบอกล่วงหน้า ๑ ปี โดยเห็นชอบจากทั้ง ๒ ฝ่าย

๗. ถ้าชาติอื่นได้สิทธิพิเศษเพิ่มเติม อังกฤษจะได้สิทธิพิเศษนั้นด้วย นั่นคืออังกฤษได้สิทธิชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง

ผลของสนธิสัญญา

๑. รายได้ของประเทศลดลง การยกเลิกระบบการค้าผูกขาดของพระคลังสินค้า ส่งผลให้รัฐบาลไทยมีรายได้ลดลง ทำให้รัชกาลที่ ๔ ต้องทรงพยายามหารายได้จากทางอื่น ตั้งแต่การเพิ่มจำนวนประเภทภาษีจากเดิมที่เก็บในรัชกาลที่ ๓ การให้เจ้าภาษีนายอากรผูกขาดการจับเก็บภาษีมากขึ้น นอกจากนี้ การจำกัดอัตราภาษีขาเข้าตายตัวยังทำให้ สินค้าต่างชาติเข้ามาตีตลาดสินค้าภายใน เช่น น้ำตาล และผ้าทอพื้นเมือง ทำให้การผลิตภาคอุตสาหกรรมพื้นบ้านของไทย ซึ่งใช้เทคนิคการผลิตที่ไม่มีประสิทธิภาพต้องซบเซาลงและถูกแทนที่ด้วยสินค้านำเข้าที่ทำด้วยเครื่องจักรที่มีราคาถูกกว่า

๒. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการผลิต การทำสนธิสัญญาเบาว์ริง ทำให้ไทยได้เปลี่ยนจากการผลิตเพื่อการยังชีพมาเป็นการผลิตเพื่อการค้า การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทำให้ข้าวกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง รัฐบาลเองก็ให้การสนับสนุนการส่งข้าวไปขาย พร้อมกับการส่งเสริมการเปิดที่นาใหม่โดยไม่ต้องเก็บภาษีค่านาปีแรก ลดอากรค่านา และผ่อนผันให้ไพร่กลับไปทำนาในช่วงเวลารับราชการได้ ส่วนการแปรรูปข้าวเปลือก และการค้าข้าวตกอยู่ในมือพ่อค้าคนกลาง คือ ชาวจีนที่อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐาน นอกจากข้าวแล้วยังมีสินค้าอีกสองอย่าง คือ ดีบุกกับไม้สัก ซึ่งมีความสำคัญขึ้น มาแทนที่น้ำตาลที่เคยมีความสำคัญในสมัยรัชกาลที่ ๓ อีกด้วย

๓. เศรษฐกิจไทยเข้าสู่ระบบทุนนิยมโลก การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงเป็นการนำเศรษฐกิจไทยเข้าสู่ระบบทุนนิยมโลก โดยประเทศไทยทำหน้าที่ผลิตสินค้าขั้นปฐมภูมิและวัตถุดิบเพื่อส่งออกแลกเปลี่ยนกับสินค้าสำเร็จรูปที่นำเข้ามาบริโภคในประเทศ ทั้งนี้ทำให้มีการเพิ่มขึ้นของปริมาณการค้า และสินค้าส่งออกหลากหลายมากขึ้น

๔. เกิดระบบเศรษฐกิจแบบเงินตรา เนื่องจากเงินตราเดิมที่ใช้อยู่ คือ เบี้ยและเงินพดด้วงเริ่มขาดแคลน อีกทั้งยังเกิดการแตกหักและปลอมแปลงได้ง่าย รัชกาลที่ ๔ จึงตั้งโรงกษาปณ์เพื่อผลิตเงินเหรียญชนิด และราคาต่าง ๆ ได้แก่ เหรียญดีบุกเรียกว่า อัฐ โสฬส เหรียญทองเรียกว่า ทศ พิศ พัดดึงส์ และเหรียญทองแดงเรียกว่า ซีก หรือ เซี่ยว (เสี้ยว)

๕. การที่ราษฎรมีเงินมากกว่าแต่ก่อนก็ทำให้ชาวนามีโอกาสไถ่ลูกเมียที่ขายให้แก่ผู้อื่น ทั้งราคาทาสก็แพงขึ้นกว่าสมัยก่อนด้วย โดยใน พ.ศ. ๒๔๑๒ หนังสือพิมพ์ฉบับหนึ่งว่า ฝรั่งผู้หนึ่งซื้อทาสเป็นเงิน ๓๕๐ บาท

สินค้าที่เสียเฉพาะบรรทุกลงเรือ	
สินค้า	**พิกัดภาษี**
งาช้าง	หาบละ ๑๐ บาท
นอแรด	หาบละ ๕๐ บาท
รง	หาบละ ๖ บาท
ข้าวสาร	เกวียนละ ๔ บาท-ลดเหลือเกวียนละ ๒ บาท
ปีกนกกระเต็น	ร้อยละ ๖ บาท
ไม้ฝาง	หาบละ ๒ สลึงเฟื้อง
ปลาแห้ง	หาบละ ๖ สลึง
กำยาน	หาบละ ๔ บาท

สินค้าที่เสียแต่ภาษีขั้นใน	
สินค้า	**พิกัดภาษี**
น้ำตาลทรายขาว	หาบละ ๒ สลึง
น้ำตาลทรายแดง	หาบละ ๑ สลึง
เกลือ	เกวียนละ ๖ บาท
งา	๑๒ ชัก ๑
กุ้งแห้ง	๑๒ ชัก ๑
ถั่วทุกชนิด	๑๒ ชัก ๑

ที่มา : https://th.wikipedia.org/wiki/ เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. เค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)

๒. สภาพทางเศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐบาลสมัยจอมพล ป. พิบูลสงคราม

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนร่วมกันอ่านคำปราศรัยของจอมพล ป. พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ทั้งนี้ครูเปิดเนื้อหาคำปราศรัยด้วยโปรแกรม power point โดยมีเนื้อหาดังนี้

คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี

“...อยากให้พี่น้องกินก๋วยเตี๋ยวให้ทั่วกัน เพราะก๋วยเตี๋ยวมีประโยชน์ต่อร่างกาย มีรสเปรี้ยว เค็ม หวาน พร้อมทำได้เองในประเทศไทย ทุกอย่างราคาก็ถูก หาได้สะดวกและก็อร่อยด้วย ถ้าพี่น้องชาวไทยกินก๋วยเตี๋ยวคนละหนึ่งชามทุกวัน คิดชามละห้าสตางค์ วันหนึ่งจะมีคนกินก๋วยเตี๋ยวสิบแปดล้านชาม ตกลงวันหนึ่งเงินค่าก๋วยเตี๋ยวของชาติไทย วันหนึ่งเก้าสิบล้านสตางค์เท่ากับเก้าแสนบาท เป็นจำนวนเงินหมุนเวียนมากพอใช้ เงินเก้าแสนบาททุก ๆ วันนี้ก็ไหลไปสู่ชาวไร่ ชาวนา ชาวทะเล ทั่วกันไม่ตกไปถึงมือใครและเงินบาทก็มีราคาหนึ่งบาท ซื้อก๋วยเตี๋ยวได้เสมอ ไม่ใช่ซื้ออะไรไม่ได้อย่างทุกวันนี้ ซึ่งเท่ากับไม่มีประโยชน์เต็มที่ในค่าของเงินมันเอง...”

ป. พิบูลสงคราม

๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๕

ที่มา : https://thematter.co/thinkers/pad-thai/38869

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕

๒. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

๓. บัตรภาพจำนวน ๔ ภาพ

๔. บัตรข้อความจำนวน ๑๒ ข้อความ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การร่วมกิจกรรม “๒๔๗๕ ย้อนเวลาเศรษฐกิจไทย” โดยให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ครอบคลุมสาระสำคัญ ๒. นักเรียนสามารถอภิปรายผลดีและผลเสียของการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ชัดเจนโดยไม่ใช้มุมมองปัจจุบันในการตัดสินอดีต	จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) จากคำปราศรัยที่ได้อ่านข้างต้นเป็นคำปราศรัยของนายกรัฐมนตรีท่านใด *(แนวคำตอบ : จอมพล ป. พิบูลสงคราม)* ๒) จอมพล ป. พิบูลสงคราม พูดปราศรัยตรงกับวันที่เท่าไร *(แนวคำตอบ : ตรงกับวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๔๘๕)* ๓) นักเรียนรู้จักท่านจอมพล ป. พิบูลสงคราม หรือไม่ *(แนวคำตอบ : รู้จัก/ไม่รู้จัก ในกรณีนักเรียนไม่รู้จักจอมพล ป. พิบูลสงคราม ให้ครูอธิบายประวัติของจอมพล ป. พิบูลสงคราม พอสังเขป)* ๔) จอมพล ป. พิบูลสงคราม ท่านมีบทบาทสำคัญต่อประเทศไทยอย่างไร *(แนวคำตอบ : จอมพล ป. พิบูลสงคราม เป็นนายกรัฐมนตรีคนที่ ๓ ของประเทศไทย ท่านมีนโยบายสำคัญ คือ มุ่งพัฒนาชาติไทยให้เจริญทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ มีการปลูกฝังให้คนไทยรู้สึกรักชาติผ่านนโยบายรัฐนิยมจนกลายเป็นวัฒนธรรมของชาติ เช่น การเปลี่ยนชื่อเรียกประเทศจาก “สยาม” เป็น “ไทย” การกำหนดธรรมเนียมการเคารพธงชาติ เพลงชาติ และเพลงสรรเสริญพระบารมี การแต่งกายตามแบบตะวันตก ค่านิยมการสวมหมวก ค่านิยมการกล่าวคำทักทายว่า “สวัสดี” เป็นต้น)* ๕) จากคำปราศรัยข้างต้น จอมพล ป. พิบูลสงคราม มีความต้องการให้คนไทยนิยมบริโภคอาหารชนิดใด *(แนวคำตอบ : ก๋วยเตี๋ยว)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๖) เพราะเหตุใด จอมพล ป. พิบูลสงคราม จึงส่งเสริมให้คนไทยหันมาบริโภคก๋วยเตี๋ยว *(แนวคำตอบ : เพราะก๋วยเตี๋ยวเป็นอาหารที่ทำได้ง่าย วัตถุดิบมีราคาถูก และผลิตได้เองในเทศไทย)* ๗) จุดประสงค์หลักที่ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ส่งเสริมให้คนไทยหันมาบริโภคก๋วยเตี๋ยวคืออะไร *(แนวคำตอบ : เพราะต้องการให้คนไทยบริโภคสินค้าที่ผลิตได้ภายในประเทศ เพื่อทำให้เศรษฐกิจเกิดการหมุนเวียน เงินทองไม่รั่วไหลออกนอกประเทศ ตรงกับคำขวัญที่ว่า “ไทยทำ ไทยใช้ ไทยเจริญ”)* ๘) จากคำปราศรัยข้างต้น สามารถวิเคราะห์แนวนโยบายการบริหารประเทศของ จอมพล ป. พิบูลสงคราม ได้ว่าอย่างไร *(แนวคำตอบ : แนวนโยบายการบริหารประเทศของจอมพล ป. พิบูลสงคราม มีลักษณะเป็นแนวคิดชาตินิยม ส่งเสริมให้คนไทยนิยมซื้อสินค้าไทยมีความภาคภูมิใจในความเป็นชาติไทย เพื่อสร้างชาติไทยให้มั่นคงและยิ่งใหญ่)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“หลังเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ สภาพเศรษฐกิจของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพทางการเมืองการปกครอง วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	และสภาพทางเศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม กัน” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูอธิบายสาระสำคัญเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) และสภาพทางเศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม โดยใช้โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ เป็นสื่อประกอบการสอน ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “๒๔๗๕ ย้อนเวลาเศรษฐกิจไทย” โดยให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คน และดำเนินการดังต่อไปนี้ ๒.๑ ครูแจกบัตรภาพจำนวน ๔ ภาพ และบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรมและสภาพทางเศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. พิบูลสงครามจำนวน ๑๒ ข้อความ ดังนี้ - **บัตรภาพจำนวน ๔ ภาพ** ได้แก่ บัตรภาพที่ ๑ หลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์) บัตรภาพที่ ๒ จอมพล ป. พิบูลสงคราม บัตรภาพที่ ๓ หนังสือเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรมหรือสมุดปกเหลือง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	บัตรภาพที่ ๔ การผลิตสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรมไทยสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม - **บัตรข้อความจำนวน ๑๒ ข้อความ** ได้แก่ บัตรข้อความที่ ๑ เค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์-มนูธรรม บัตรข้อความที่ ๒ เศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐ บัตรข้อความที่ ๓ เป็นนโยบายเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ประมาณ ๙ เดือน บัตรข้อความที่ ๔ นโยบายเศรษฐกิจนี้สร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองหลัก ๖ ประการของคณะราษฎร บัตรข้อความที่ ๕ เสนอให้รัฐบาลเป็นผู้ประกอบการเศรษฐกิจเอง ราษฎรทุกคนเป็นลูกจ้างหรือข้าราชการของรัฐ บัตรข้อความที่ ๖ ถูกลงความเห็นว่าเป็นเศรษฐกิจที่ใช้แนวคิดสังคมนิยมคอมมิวนิสต์ บัตรข้อความที่ ๗ ถูกคัดค้านจากคณะรัฐมนตรี บัตรข้อความที่ ๘ เป็นระบบเศรษฐกิจที่ใช้แนวคิดชาตินิยม บัตรข้อความที่ ๙ ระบบเศรษฐกิจนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ บัตรข้อความที่ ๑๐ คำขวัญ “ไทยทำ ไทยใช้ ไทยเจริญ”	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	บัตรข้อความที่ ๑๑ ส่งเสริมให้คนไทยใช้สินค้าที่ผลิตขึ้นได้ในประเทศไทย บัตรข้อความที่ ๑๒ รัฐบาลเข้าไปควบคุมกิจการอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น โรงงานน้ำตาล โรงเลื่อย โรงสีข้าว ๒.๒ ครูชี้แจงขั้นตอนการร่วมกิจกรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันจับกลุ่มบัตรภาพและบัตรข้อความ ให้มีความสัมพันธ์กัน โดยกำหนด ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม และกลุ่มเศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐ ทั้งนี้ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาความรู้เพิ่มเติมจากหนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือแหล่งเรียนรู้ในอินเทอร์เน็ต ๒.๓ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มจับกลุ่มบัตรภาพและบัตรข้อความเสร็จเรียบร้อยแล้ว ครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ กลุ่มให้ออกมาเฉลยคำตอบหน้าชั้นเรียน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ใครเป็นผู้เสนอเค้าโครงเศรษฐกิจหรือสมุดปกเหลืองภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ *(แนวคำตอบ : หลวงประดิษฐ์มนูธรรมหรือปรีดี พนมยงค์)* ๒) สาระสำคัญของเค้าโครงเศรษฐกิจหรือสมุดปกเหลืองของหลวงประดิษฐ์มนูธรรมมีใจความว่าอย่างไร *(แนวคำตอบ : เสนอให้รัฐบาลเป็นผู้ประกอบการเศรษฐกิจทั้งในด้านเกษตรกรรมและ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	อุตสาหกรรม ประชาชนทุกคนเป็นลูกจ้างหรือข้าราชการของรัฐ และให้ประชาชนเป็นผู้วางแผนพัฒนาประเทศชาติ ส่วนรัฐบาลจะดูแลความเป็นอยู่ของประชาชน) ๓) เค้าโครงเศรษฐกิจหรือสมุดปกเหลืองฉบับนี้ได้รับการยอมรับจากคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้นหรือไม่ *(แนวคำตอบ : ไม่ได้รับการยอมรับ)* ๔) เพราะเหตุใดเค้าโครงเศรษฐกิจหรือสมุดปกเหลืองของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม จึงไม่ได้รับการยอมรับจากคณะรัฐมนตรีในสมัยนั้น *(แนวคำตอบ : เนื้อหาเค้าโครงเศรษฐกิจหรือสมุดปกเหลืองของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม ถูกลงความเห็นว่าเป็นเค้าโครงเศรษฐกิจที่ใช้แนวคิดสังคมนิยมคอมมิวนิสต์จึงถูกต่อต้าน จากผู้นำในสมัยนั้น)* ๕) จุดเด่นของระบบเศรษฐกิจในสมัยรัฐบาล จอมพล ป. - พิบูลสงคราม มีลักษณะเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : สภาพเศรษฐกิจในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม ดำเนินนโยบายเศรษฐกิจแบบทุนนิยมโดยรัฐ เน้นการสนับสนุนกลุ่มนายทุน พ่อค้าข้าราชการ และชาวนาที่มีฐานะทางการเงิน ส่งเสริมการขยายตัวของอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ซึ่งรัฐบาลจะเข้ามาควบคุมการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งหมดและเน้นการปลูกฝังแนวคิดชาตินิยมโดยสนับสนุนให้ประชาชนซื้อสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศไทย ดั่งคำขวัญที่ว่า “ไทยทำ ไทยใช้ ไทยเจริญ”)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๖) ถ้านักเรียนเป็นประชาชนในสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูล-สงคราม โดยรัฐบาลกำหนดให้ชุมชนของนักเรียนผลิตสินค้าหรือบริการจากทรัพยากรในท้องถิ่น ๑ ผลิตภัณฑ์ ชุมชนท้องถิ่นของนักเรียนควรผลิตสินค้าประเภทใดออกจำหน่าย เพื่อสร้างชื่อเสียงให้กับชุมชนท้องถิ่นของตนเอง *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากแนวคำตอบของนักเรียน)* ๗) ข้อดีและข้อเสียของนโยบายการส่งเสริมให้ประชาชนใช้แต่สินค้าที่ผลิตขึ้นได้ในประเทศเป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : <u>ข้อดี</u> การส่งเสริมให้ประชาชนใช้แต่สินค้าที่ผลิตขึ้นได้ในประเทศ เป็นการส่งเสริมอาชีพให้กับประชาชน เกิดการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นอย่างคุ้มค่า ส่งผลให้เศรษฐกิจของประเทศเกิดการหมุนเวียน ส่วน<u>ข้อเสีย</u> คือ ประชาชนขาดทางเลือกในการบริโภคสินค้าจากต่างประเทศ สินค้าที่ผลิตได้ในประเทศบางชนิดมีคุณภาพสู้สินค้าจากต่างประเทศไม่ได้ เพราะมีความจำกัดในเรื่องวัตถุดิบและเทคนิคกระบวนการผลิต)* *(Obj. ๑, Obj. ๒, Obj. ๓)* **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑) ถ้านักเรียนเป็นประชาชนในช่วงสมัยรัฐบาลจอมพล ป.-พิบูลสงคราม นักเรียนมีความรู้สึกต่อนโยบายทางเศรษฐกิจของท่านผู้นำอย่างไร *(แนวคำตอบ : พิจารณาจากแนวคำตอบของนักเรียน)* ๒) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศ *(แนวคำตอบ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศ เช่น วิสัยทัศน์และนโยบายของผู้นำประเทศ สภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งกระแสอิทธิพลจากต่างประเทศ)* ๓) เศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร *(แนวคำตอบ : ระบบเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ช่วยหล่อเลี้ยงให้ประชาชนของประเทศอยู่ดีและมีความสุข) (Obj. ๔)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ๓. การร่วมกิจกรรม “๒๔๗๕ ย้อนเวลาเศรษฐกิจไทย” โดยให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	๑. คำถาม ๒. คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ๓. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ๔. การร่วมกิจกรรม “๒๔๗๕ ย้อนเวลาเศรษฐกิจไทย” ๕. บัตรภาพจำนวน ๔ ภาพ ๖. บัตรข้อความจำนวน ๑๒ ข้อความ	- อธิบายลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สภาพการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ครอบคลุมสาระสำคัญ	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ๓. การร่วมกิจกรรม “๒๔๗๕ ย้อนเวลาเศรษฐกิจไทย” โดยให้นักเรียนร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕	๑. คำถาม ๒. คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรี จอมพล ป. พิบูลสงคราม เมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๘๕ ๓. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ๔. การร่วมกิจกรรม “๒๔๗๕ ย้อนเวลาเศรษฐกิจไทย” ๕. บัตรภาพจำนวน ๔ ภาพ	- อธิบายสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ
๒. นักเรียนสามารถอภิปรายผลดีและผลเสียของการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างมีเหตุผล			- ระบุผลดีและผลเสียของการใช้นโยบายทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		๖. บัตรข้อความจำนวน ๑๒ ข้อความ	
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ชัดเจน	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อสภาวการณ์ทางเศรษฐกิจหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ชัดเจนและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

บัตรภาพจำนวน ๔ ภาพ

หลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์)
ที่มา : https://www.the101.world/117-years-of-pridi-banomyong/

จอมพล ป. พิบูลสงคราม
ที่มา : http://roolevdee.blogspot.com/2013/09/blog-post.html

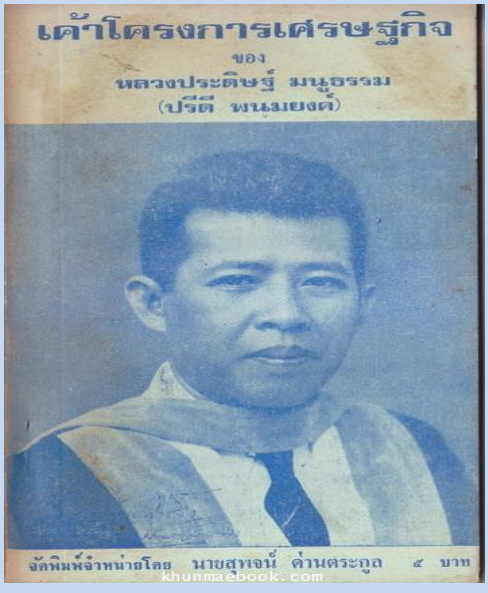

หนังสือเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม หรือ สมุดปกเหลือง
ที่มา : http://khunmaebook.tarad.com/product.detail_646347_th_6816495

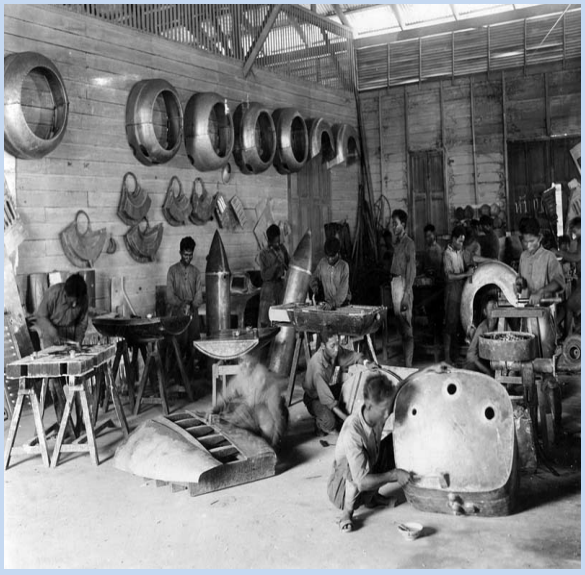

การผลิตสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรมไทยสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม
ที่มา : http://www.thaifighterclub.org/images/answer2013/A

บัตรข้อความจำนวน ๑๒ ข้อความ

เค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรม
เศรษฐกิจไทยแบบทุนนิยมโดยรัฐ
เป็นนโยบายเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ได้ประมาณ ๙ เดือน
นโยบายเศรษฐกิจนี้สร้างขึ้นมาเพื่อตอบสนองหลัก ๖ ประการ ของคณะราษฎร
เสนอให้รัฐบาลเป็นผู้ประกอบการเศรษฐกิจเอง ราษฎรทุกคนเป็นลูกจ้างหรือข้าราชการของรัฐ
ถูกลงความเห็นว่าเป็นเศรษฐกิจที่ใช้แนวคิดสังคมนิยมคอมมิวนิสต์
ถูกคัดค้านจากคณะรัฐมนตรี
เป็นระบบเศรษฐกิจที่ใช้แนวคิดชาตินิยม

ระบบเศรษฐกิจนี้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐ

คำขวัญ “ไทยทำ ไทยใช้ ไทยเจริญ”

ส่งเสริมให้คนไทยใช้สินค้าที่ผลิตขึ้นได้ในประเทศไทย

รัฐบาลเข้าไปควบคุมกิจการอุตสาหกรรมที่สำคัญ เช่น โรงงานน้ำตาล โรงเลื่อย โรงสีข้าว

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

- สภาพทางเศรษฐกิจไทยภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” โดยครูติดภาพเงินตราของไทยสมัยต่าง ๆ บนกระดาน<u>แบบไม่เรียงลำดับเวลา</u> จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันจัดเรียงภาพเงินตราของไทยเริ่มตั้งแต่สมัยอดีตจนถึงสมัยปัจจุบันให้ถูกต้อง ทั้งนี้ครูทำการสุ่มนักเรียนหนึ่งคนให้ออกมาเป็นผู้จัดเรียงลำดับภาพเงินตราของไทยสมัยต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนโดยให้เวลาร่วมกิจกรรมประมาณ ๓ นาที

เฉลยกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย”

ลำดับที่ ๑ เงินเบี้ย

ที่มา : https://www.flickr.com/photos/newdavich/4374823421

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพเงินเบี้ย

๒. ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา

๓. ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔

๔. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๘

๕. ภาพบัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย

๖. ภาพแอปพลิเคชัน Krungthai NEXT

๗. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

๘. วีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

๙. กระดาษชาร์ต

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายสภาพเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ได้อย่างสมเหตุสมผล

๒. นักเรียนสามารถออกแบบนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

ลำดับที่ ๒ เงินพดด้วงสมัยอยุธยา

ที่มา : http://www.lnwcoin.com/product/166

ลำดับที่ ๓ เงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔

ที่มา : http://dr-natachai.blogspot.com/2013/11/blog-post_5.html

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การออกแบบนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ลำดับที่ ๔ เงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๘

ที่มา : https://www.web-pra.com/Auction/Show/358381

ลำดับที่ ๕ บัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย

ที่มา : https://www.kasikornbank.com/th/credit-card

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

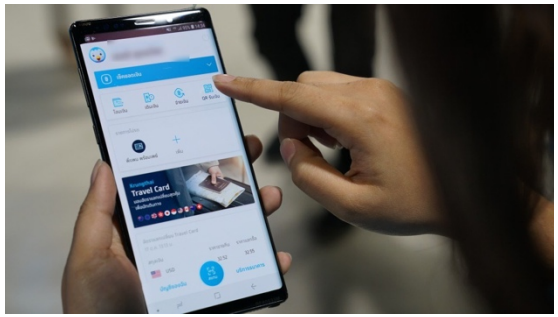

ลำดับที่ ๖ แอปพลิเคชัน Krungthai NEXT

ที่มา : https://brandinside.asia/krungthai-next-new-mobile-banking/

จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

๑) จากภาพลำดับที่ ๑ เงินชนิดนี้เรียกว่าอะไร *(แนวคำตอบ : เงินเบี้ย)*

๒) เงินเบี้ย เป็นเงินที่ทำมาจากสิ่งใด *(แนวคำตอบ : เปลือกหอยเบี้ย เป็นหอยทะเลชนิดหนึ่ง โดยมากนำเข้ามาจากต่างประเทศ)*

๓) จากภาพลำดับที่ ๒ เงินชนิดนี้เรียกว่าอะไร (*แนวคำตอบ:* เงินพดด้วง)

๔) เงินพดด้วง มีลักษณะเป็นอย่างไร (*แนวคำตอบ :* สัณฐานกลม มีหกด้าน ด้านบนตีตราประจำแผ่นดิน ด้านหน้าตีตราประจำรัชกาล)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๕) เงินเบี้ยกับเงินพดด้วง เงินชนิดไหนน่าจะมีมูลค่ามากกว่ากัน เพราะเหตุใด *(แนวคำตอบ : เงินพดด้วงมีมูลค่ามากกว่าเงินเบี้ย เพราะเป็นเงินที่ทำมาจากโลหะมีค่า เช่น เงิน)* ๖) เงินเหรียญ เริ่มใช้ในสยามครั้งแรกตรงกับสมัยรัชกาลใด *(แนวคำตอบ : รัชกาลที่ ๔)* ๗) ปัจจุบันนี้เงินธนบัตรมีมูลค่าอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ๒๐ บาท, ๕๐ บาท, ๑๐๐ บาท, ๕๐๐ บาท และ ๑,๐๐๐ บาท)* ๘) ข้อดีและข้อเสียของการใช้บัตรเครดิตและแอปพลิเคชันจ่ายเงินออนไลน์ในสมัยปัจจุบันมีอะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : ข้อดี คือ สามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็ว ข้อเสีย คือ ทำให้ใช้เงินง่ายขึ้น เสี่ยงต่อภาวะเป็นหนี้)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“จากกิจกรรม ย้อนอดีตเงินตราไทย นักเรียนจะเห็นได้ว่า สื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทางเศรษฐกิจจากอดีตจนถึงปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับระบบเศรษฐกิจในแต่ละยุคสมัย โดยเฉพาะสมัยปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ทำให้ประชาชนสามารถทำธุรกรรมทางการเงินได้สะดวกและรวดเร็วมากขึ้น วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันซึ่งอยู่ภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับ ที่ ๑๒ กัน”*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับความเป็นมาของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติโดยใช้โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันเป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติคืออะไร *(แนวคำตอบ : การกำหนดแนวทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เพื่อให้ประชาชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบ)* ๒) หน่วยงานใดมีบทบาทหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ *(แนวคำตอบ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ)* ๓) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ เกิดขึ้นในรัฐบาลของนายกรัฐมนตรีท่านใด *(แนวคำตอบ : จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์)* ๔) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ ประกาศใช้ในปีใด ครอบคลุมระยะเวลาทั้งหมดกี่ปี *(แนวคำตอบ : แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ ประกาศใช้ในปี พ.ศ. ๒๕๐๔-๒๕๐๙ รวมระยะเวลาทั้งสิ้น ๖ ปี)* ๕) สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑ เป็นอย่างไร *(แนวคำตอบ : เน้นการลงทุนสร้างโครงสร้าง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

พื้นฐานทางเศรษฐกิจของประเทศได้แก่ ทางหลวงแผ่นดิน ทางรถไฟ ประปา ไฟฟ้า และเขื่อนชลประทานส่งเสริมการลงทุนของเอกชนในภาคอุตสาหกรรม เพื่อทดแทนการนำเข้า รวมทั้งจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาค คือ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่)

จากนั้นครูกล่าวว่า *“ปัจจุบันประเทศไทยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ครอบคลุมตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ รวมระยะเวลา ๕ ปี”*

๒. ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ใช้เวลาในการชมประมาณ ๕ นาที พร้อมจดประเด็นสำคัญ ลงในสมุดเรียน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒
ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=PbomRD0UQ0g

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑) สาระสำคัญของกรอบรูปแบบและเค้าโครงเบื้องต้นของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ จะสอดคล้องกับสิ่งใด *(แนวคำตอบ : สอดคล้องกับกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะยาว ๒๐ ปี ในลักษณะของการถ่ายทอดยุทธศาสตร์ระยะยาวลงสู่การปฏิบัติในช่วงเวลา ๕ ปี)* ๒) ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ แบ่งได้ทั้งหมดกี่ด้าน อะไรบ้าง *(แนวคำตอบ : แบ่งได้ทั้งหมด ๑๐ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ สู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย ยุทธศาสตร์ที่ ๗ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ ยุทธศาสตร์ที่ ๘ การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมยุทธศาสตร์ที่ ๙ การพัฒนาภาคเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ที่ ๑๐ ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๓. ครูแบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น ๑๐ กลุ่มแบบคละความสามารถจำนวนเท่า ๆ กัน จากนั้นครูแจกหัวข้อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ให้กลุ่มละ ๑ ยุทธศาสตร์แล้วชี้แจงขั้นตอนการร่วมกิจกรรมโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสมมติบทบาทเป็นคณะรัฐมนตรีบริหารประเทศให้ร่วมกันคิดนโยบายที่ส่งเสริมหรือพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคมวัฒนธรรมของประเทศจำนวน ๑ นโยบาย ทั้งนี้นโยบายที่แต่ละกลุ่มร่วมกันคิดต้องตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่กลุ่มนักเรียนได้รับและนโยบายต้องมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงและมีความสร้างสรรค์ต่อสังคมกำหนดให้แต่ละกลุ่มเขียนข้อมูลลงในกระดาษชาร์ต โดยมีประเด็นนโยบายดังนี้ ๑) ชื่อนโยบาย ๒) สาเหตุและสภาพปัญหา ๓) วัตถุประสงค์ของนโยบาย ๔) กลุ่มเป้าหมายของนโยบาย ๕) รายละเอียดของนโยบาย ๖) ผลที่คาดว่าจะได้รับจากนโยบาย เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดนโยบายที่ส่งเสริมหรือพัฒนาด้านการเมือง เศรษฐกิจ หรือสังคมวัฒนธรรมของประเทศเสร็จแล้วครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	โดยให้เวลานำเสนอกลุ่มละ ๒ นาที ทั้งนี้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ *(Obj.๒, Obj.๓)* **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) นักเรียนคิดว่าลักษณะทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงไปหรือไม่ อย่างไร *(แนวคำตอบ : ลักษณะทางเศรษฐกิจในสมัยรัตนโกสินทร์มีการเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมจากระบบเศรษฐกิจเพื่อยังชีพ เปลี่ยนมาเป็นระบบเศรษฐกิจแบบทุนนิยม)* ๒) นักเรียนคิดว่าเศรษฐกิจไทยในสมัยปัจจุบันมีลักษณะอย่างไร *(แนวคำตอบ : ลักษณะทางเศรษฐกิจในสมัยปัจจุบัน เป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (open economy) คือเป็นประเทศที่ติดต่อทำการซื้อขายสินค้าและบริการกับต่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศจึงมีบทบาทสำคัญในฐานะกลไกในการพัฒนาและนำความเจริญรุ่งเรืองมาสู่ประเทศ)* ๓) ให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างปัญหาเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันที่เคยได้ยินจากข่าวหรือสื่อสังคมออนไลน์ *(แนวคำตอบ : ปัญหาสินค้าราคาแพง, ปัญหาราคาสินค้าการเกษตรตกต่ำ, ปัญหาการ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการทางเศรษฐกิจสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	กระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม, ปัญหาการว่างงาน, ปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำ, ปัญหาความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ เป็นต้น) ๔) นักเรียนคิดว่าทิศทางทางเศรษฐกิจไทยในอีก ๕๐ ปีข้างหน้าจะมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างไร *(แนวคำตอบ : ทิศทางทางเศรษฐกิจไทยในอีก ๕๐ ปีข้างหน้ามีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจรูปแบบของเงินสดอาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต)* ๕) เศรษฐกิจมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร *(แนวคำตอบ : ระบบเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยส่งเสริมความมั่นคงทางการเมือง สังคมและวัฒนธรรม รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ช่วยหล่อเลี้ยงให้ประชาชนของประเทศอยู่ดีและมีความสุข) (Obj.๑, Obj.๔)*	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายสภาพเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การร่วมกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” ๓. การเรียงลำดับภาพเงินตราของไทยสมัยต่าง ๆ ๔. การชมวีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ๕. การทำงานกลุ่ม	๑. คำถาม ๒.กิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” ๓. ภาพเงินเบี้ย ๔. ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา ๕. ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔ ๖. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๘ ๗. ภาพบัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย ๘. ภาพแอปพลิเคชัน Krungthai NEXT ๙. โปรแกรม power point เรื่องลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน ๑๐. วีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	- อธิบายสภาพเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะ/กระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒.การร่วมกิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” ๓. การเรียงลำดับภาพเงินตราของไทยสมัยต่าง ๆ ๔. การชมวีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ๕. การทำงานกลุ่ม	๑. คำถาม ๒. กิจกรรม “ย้อนอดีตเงินตราไทย” ๓. ภาพเงินเบี้ย ๔. ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา ๕. ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔ ๖. ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๘ ๗. ภาพบัตรเครดิตธนาคารกสิกรไทย	- ระบุสาระสำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
๒. นักเรียนสามารถออกแบบนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์			- ออกแบบนโยบายทางการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
		๘. ภาพแอปพลิเคชัน Krungthai NEXT ๙. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบัน ๑๐. วีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒	ฉบับที่ ๑๒ ได้อย่างเหมาะสมสร้างสรรค์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะเศรษฐกิจสมัยปัจจุบันได้อย่างเหมาะสมและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

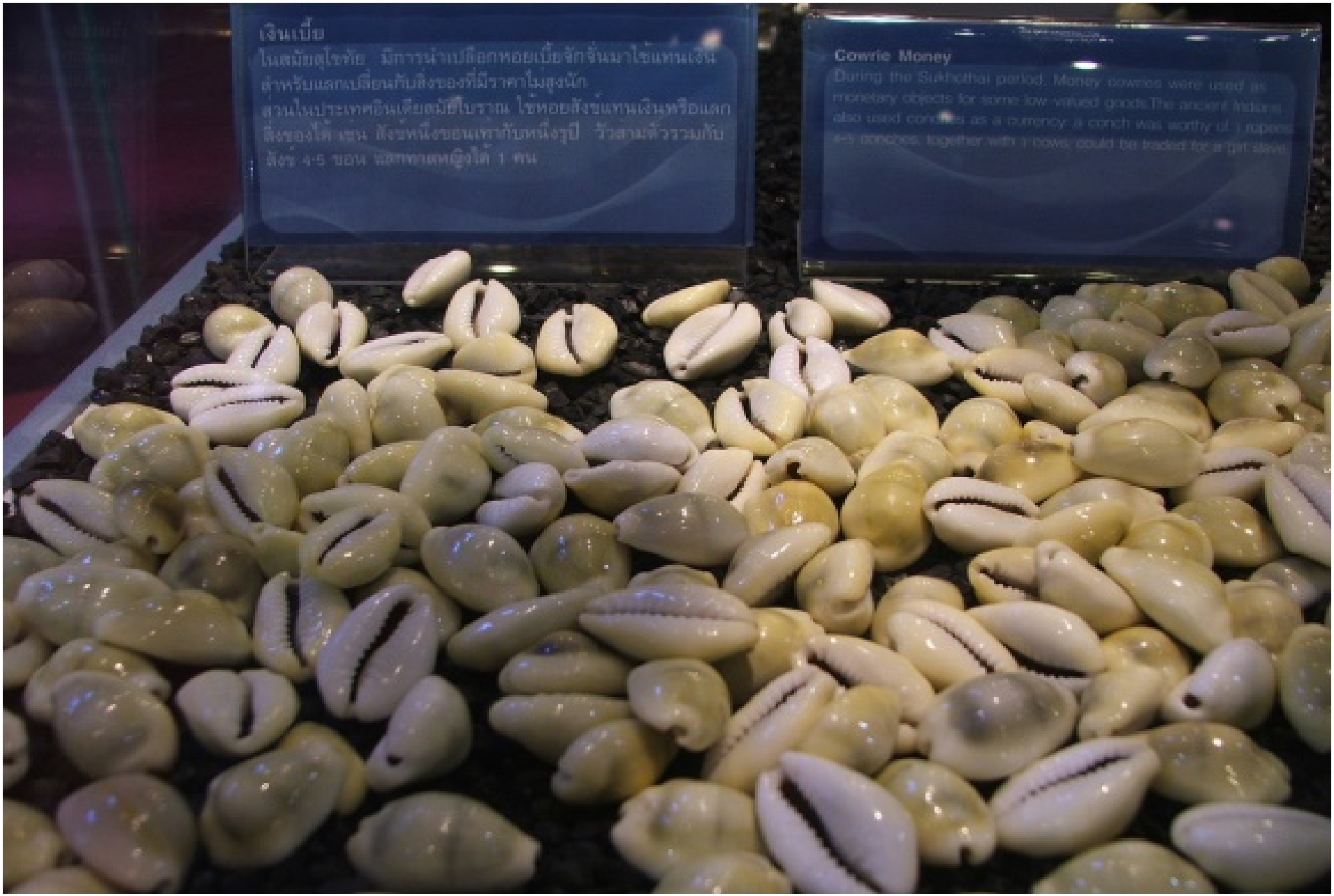
เงินเบี้ย
ในสมัยสุโขทัย มีการนำเปลือกหอยเบี้ยจักจั่นมาใช้แทนเงิน
สำหรับแลกเปลี่ยนกับสิ่งของที่มีราคาไม่สูงนัก
ส่วนในประเทศอินเดียสมัยโบราณ ใช้หอยสังข์แทนเงินหรือแลก
สิ่งของได้ เช่น สังข์หนึ่งขอนเท่ากับหนึ่งรูปี วัวสามตัวรวมกับ
สังข์ 4-5 ขอน นักทาสหญิงได้ 1 คน
Cowrie Money
During the Sukhothai period, Money cowries were used as
monetary objects for some low-valued goods.The ancient Indians
also used conches as a currency: a conch was worthy of 1 rupee;
4-5 conches together with 1 cows, could be traded for a girl slave.

E 45 99476
11th October 1937
๑๑ ตุลาคม ๒๔๔๐
รัฐบาล สยาม
ธนบัตร์เป็นเงินที่ชำระหนี้ได้ตามกฎหมาย
หนึ่งบาท
1
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
THOMAS DE LA RUE & COMPANY LIMITED, LONDON.

ธนาคารกสิกรไทย
开泰银行 KASIKORNBANK
Sunday
Monday
Tuesday
Wednesday
Thursday
Friday
Saturday
TITANIUM
5239
VALID DATES
88/88-88/88
CARD MEMBER
KBANK
MasterCard

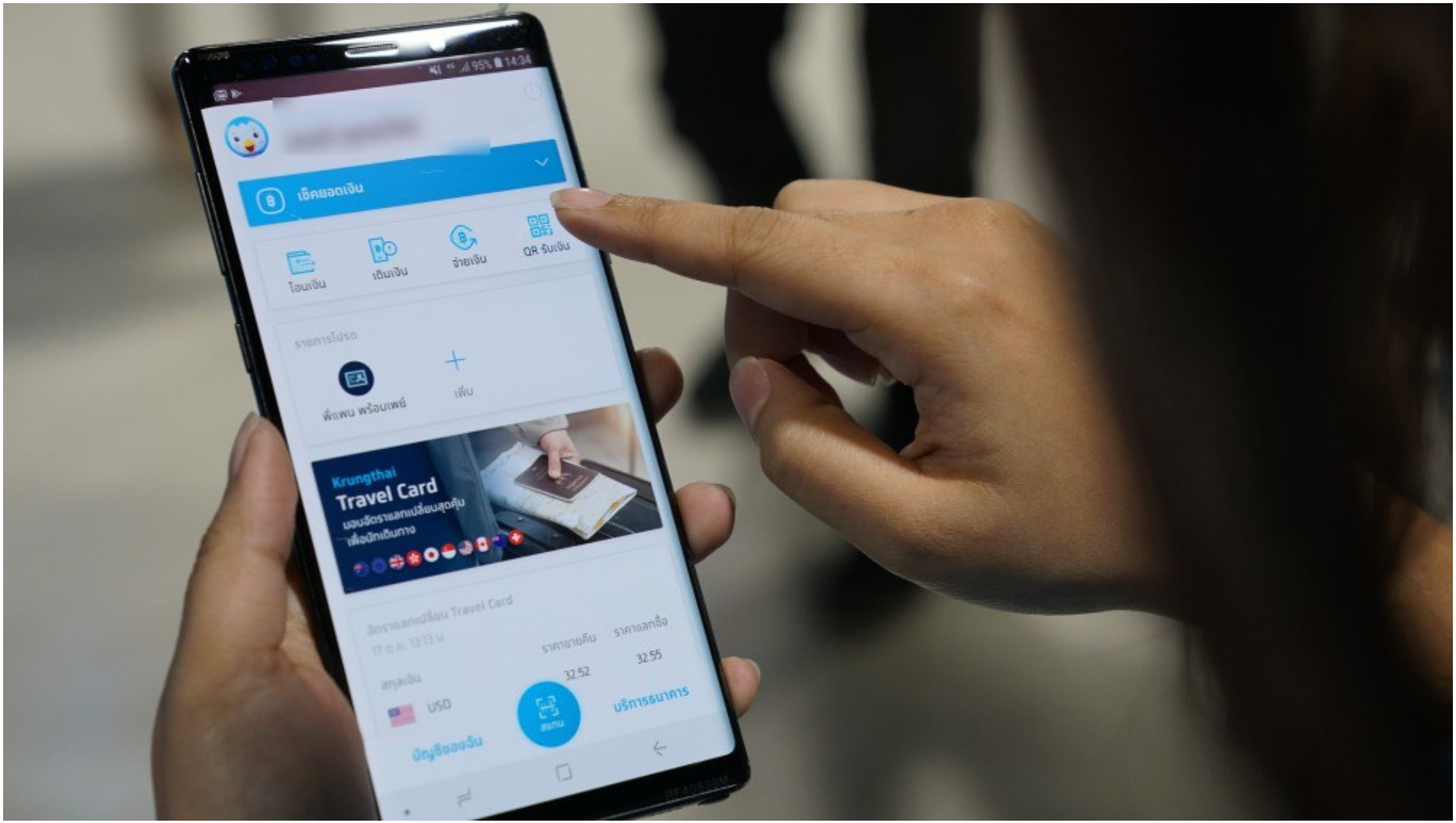
เช็คยอดเงิน
โอนเงิน
เติมเงิน
จ่ายเงิน
QR รับเงิน
รายการโปรด
เพิ่ม
Krungthai
Travel Card
USD
บริการธนาคาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๓๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๔ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรัก ความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศเป็นผลมาจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มคน ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความต้องการในการพัฒนาประเทศให้ทัดเทียมกับนานาชาติ

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๒. ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

๓. ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

๔. วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์

๕. การอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์

๒. การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์

๓. การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความข้อมูลในประเด็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

เจตคติ

๑. ความสำคัญของการนำหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์

๒. ความสำคัญของการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์

๓. ความสำคัญของระบบศักดินาที่มีต่อการจัดระเบียบสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๔. ความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยปฏิรูปประเทศ

๕. ความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสมัยประชาธิปไตย

๖. ความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

๗. ตระหนักถึงเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่ส่งผลต่อปัจจุบัน

๘. ความสำคัญของพัฒนาการทางสังคมที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมในปัจจุบัน

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. อยู่อย่างพอเพียง

๕. รักความเป็นไท

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

แบ่งกลุ่ม ๓-๔ คน วาดภาพวิถีชีวิตสะท้อนถึงสภาพสังคม ภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตามช่วงเวลาที่ได้รับมอบหมายพร้อมอธิบายข้อมูลของภาพประกอบ

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. ความครบถ้วนของประเด็นในภาพวาด	วาดภาพวิถีชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์โดยสะท้อนสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ได้ครบถ้วนทุกประเด็นตามช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์	วาดภาพวิถีชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์โดยสะท้อนสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ขาดไป ๑ ประเด็น	วาดภาพวิถีชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์โดยสะท้อนสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ขาดไป ๒ ประเด็น	วาดภาพวิถีชีวิตของคนสมัยรัตนโกสินทร์โดยสะท้อนสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรม และภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ขาดมากกว่า ๒ ประเด็น
๒. การอธิบายข้อมูลในภาพวาด	เขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรมและภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ	เขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรมและภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้ถูกต้องแต่ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญ	เขียนอธิบาย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรมและภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถเขียนอธิบาย ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพสังคม ความเชื่อ ศาสนา ศิลปกรรมและภูมิปัญญาในสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๓. ความสวยงามของภาพ	ภาพวาดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์	ภาพวาดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนมาก	ภาพวาดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนน้อย	ภาพวาดขาดความสวยงามและไม่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์
๔. กระบวนการทำงานกลุ่ม	มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มอย่างชัดเจน สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มอย่างชัดเจนและสมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเป็นส่วนมาก	มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มค่อนข้างชัดเจนและสมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเป็นส่วนน้อย	ไม่มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มและสมาชิกในกลุ่มขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๔-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	๘ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้น

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

- ระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น
  - ๑. พระมหากษัตริย์ ๒. เจ้านาย
  - ๓. ขุนนาง ๔. พระสงฆ์
  - ๕. ไพร่ ๖. ทาส

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายระบบศักดินาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์ ใช้เวลาในการชมประมาณ ๒ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=iuZQg7UatN0

๑) เหตุการณ์ที่ปรากฏในวีดิทัศน์ข้างต้นเกิดขึ้นในสมัยใด *(สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น)*

๒) จากวีดิทัศน์ข้างต้นปรากฏกลุ่มบุคคลใดบ้างในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(ขุนนาง, ทหาร, พระสงฆ์, สตรีชนชั้นสูง,ไพร่หรือสามัญชน, นักโทษ เป็นต้น)*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์

๒. ข้อความจากกฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ “พระไอยการเบ็ดเสร็จ”

๓. ข้อความจากกฎหมายตราสามดวง เล่ม ๔ “พระไอยการอาญาหลวง”

๔. ข้อความจากจดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ จ.ศ. ๑๒๐๘

๕. โปรแกรม power point เรื่อง ระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

๖. ภาพจากละครเรื่อง ข้าบดินทร์ จำนวน ๒ ภาพ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล ๒. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นักเรียนสามารถตีความข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างสมเหตุสมผล **ด้านคุณลักษณะ** ๑. นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างเหมาะสม ๒. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของระบบศักดินาที่มีต่อการจัดระเบียบสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างสมเหตุสมผล	เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“สภาพสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประกอบไปด้วยกลุ่มบุคคลหลากหลายชนชั้น วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพสังคมและการแบ่งชนชั้นทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นกัน”* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คน จากนั้นครูแจกข้อความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นจำนวน ๓ หลักฐานให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษา ดังนี้ **หลักฐานชิ้นที่ ๑** “ที่ในแว่นแคว้นกรุงเทพพระมหานครศรีอยุธยา มหาดิลกนพรัตน์ราชธานีบุรีรมย์ เป็นที่แห่งพระเจ้าอยู่หัว หากให้ราษฎรทั้งผู้เป็นข้าแผ่นดินอยู่จะได้เป็นที่ราษฎรหามิได้” กฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ “พระไอยการเบ็ดเสร็จ” (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๕), หน้า ๑๑๕ **หลักฐานชิ้นที่ ๒** “ถ้าเป็นไพร่ มาเป็นหมื่นพันจ่าเสมียรแม้นผิด ท่านให้ภาคทัณฑ์ไว้ครั้งหนึ่งสองครั้ง...ถ้าเป็นไพร่ ครั้นบุญให้ได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ทีเดียว แม้ผิดด้วยราชการท่านให้ภาคทัณฑ์ไว้ก่อน...” กฎหมายตราสามดวง เล่ม ๔ “พระไอยการอาญาหลวง” (พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๕), หน้า ๑๓.	**ภาระงาน/ชิ้นงาน** - การวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมตามระบบศักดินา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	หลักฐานชิ้นที่ ๓ หม่อมเจ้าน้อยมีทาส ๒ คน ญาติพี่น้องของหม่อมเจ้าน้อยจะทำบุญโกนจุก ขอให้ท่านส่งทาส ๒ คน ไปช่วยงานพอเวลากลางคืน เมื่อมีผู้มารับตัวทาส ตัวทาส ๒ คน ไม่ยอมไปโดยเกี่ยงว่า “...เวลากลางคืนจะใช้อะไรอีก...” หม่อมเจ้าน้อยขัดใจก็เลยตีทาส ๒ ที รุ่งเช้าทาสก็หลบหนี หม่อมเจ้าน้อยไปหาผู้ขาย ผู้ขายก็กลับจะฟ้องว่าหม่อมเจ้าน้อยกดขี่ตัวทาส หวญ. จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ จ.ศ. ๑๒๐๘ เลขที่ ๑๒๔ ตราพระยามหาอำมาตย์ถึงเมืองอ่างทอง ๑.๑ ครูอธิบายความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายตราสามดวงและจดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ พอสังเขปให้นักเรียนฟังจากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น โดยให้จดบันทึกข้อมูลลงสมุดเรียนในประเด็นดังต่อไปนี้ ๑) แหล่งที่มาของหลักฐาน ๒) ช่วงเวลาของหลักฐาน ๓) ประเภทของหลักฐาน ๔) สาระสำคัญของหลักฐาน ๑.๒ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเสร็จแล้ว ครูสุ่มนักเรียน ๑-๒ กลุ่มให้ออกมานำเสนอผล	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	การวิเคราะห์และตีความหลักฐานทั้ง ๓ ชิ้น ที่หน้าชั้นเรียน ทั้งนี้ครูและเพื่อนนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ช่วยกันเพิ่มเติมข้อมูลให้ถูกต้องและสมบูรณ์ จากนั้นครูตั้งคำถามที่ได้จากข้อมูลหลักฐานแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบ ๑) จากหลักฐานชิ้นที่ ๑ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลใดในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(พระมหากษัตริย์)* ๒) สาระสำคัญของหลักฐานชิ้นที่ ๑ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของพระมหากษัตริย์ไว้อย่างไร *(พระมหากษัตริย์ทรงเป็นเจ้าของแผ่นดินทั่วราชอาณาจักร ราษฎรเป็นเพียงผู้อยู่อาศัยในแผ่นดินของพระมหากษัตริย์เท่านั้น ไม่มีสิทธิ์เป็นเจ้าของที่ดิน)* ๓) สถานภาพของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร *(สถานภาพของพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นสมมติเทพ ทรงดำรงตำแหน่งสูงสุดของระบบศักดินา ทรงเป็นเจ้าของแผ่นดินทั่วราชอาณาจักรของพระองค์ ทรงมีพระราชอำนาจเหนือชีวิตของทุกคนที่อยู่ภายใต้การปกครอง และทรงเป็นธรรมราชา ปกครองแผ่นดินด้วยความเป็นธรรม)* ๔) บทบาทของพระมหากษัตริย์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร *(บทบาทของพระมหากษัตริย์ในยามบ้านเมืองเป็นปกติสุข ทรงทำหน้าที่พัฒนาบ้านเมืองทั้งด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมให้เจริญก้าวหน้า ในยามศึกสงคราม ทรงตั้งกองทัพออกสู้รบเพื่อปกป้องบ้านเมือง)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๕) จากหลักฐานชิ้นที่ ๒ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลใดในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(ไพร่)* ๖) สาระสำคัญของหลักฐานชิ้นที่ ๒ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของไพร่ไว้อย่างไร *(ไพร่เป็นชนชั้นที่มีโอกาสเลื่อนฐานะทางสังคมเป็นมูลนายได้)* ๗) สถานภาพของไพร่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร *(สถานภาพของไพร่เป็นสามัญชนโดยทั่วไปของประเทศ ไพร่แบ่งได้ ๒ ประเภท คือ ไพร่หลวงกับไพร่สม)* ๘) บทบาทของไพร่สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร *(ไพร่ทุกคนต้องขึ้นทะเบียนเข้าสังกัดต่อมูลนาย มีหน้าที่ถูกเกณฑ์แรงงานมาทำงานให้ทางราชการ ในช่วงเวลาหนึ่งของทุก ๆ ปี งานที่ไพร่ต้องทำระหว่างการถูกเกณฑ์แรงงานมีหลายประเภท เช่น งานก่อสร้างและซ่อมแซมวัง วัด ป้อมปราการ เป็นกองกำลังติดตาม และจับกุมโจรผู้ร้าย เป็นแรงงานขุดคูคลอง สร้างถนนหรือกำแพง นอกจากนี้ไพร่ยังต้องรับใช้ทำงานส่วนตัวให้กับมูลนาย ในกรณีที่ไพร่ไม่สามารถมารับราชการเกณฑ์แรงงานได้ตามกำหนดเวลาก็สามารถส่งส่วยเงินหรือสิ่งของต่าง ๆ มาแทนแรงงานของตนได้ ถ้าบ้านเมืองเกิดศึกสงคราม ไพร่ชายทุกคนจะเป็นกำลังรบและถูกเกณฑ์เข้ากองทัพอยู่ใต้การบังคับบัญชาของมูลนายของตน)* ๙) จากหลักฐานชิ้นที่ ๓ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลใดในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(ทาส)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑๐) สาระสำคัญของหลักฐานชิ้นที่ ๓ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของทาสไว้อย่างไร *(ทาสเป็นชนชั้นต่ำสุดของสังคม เป็นกรรมสิทธิ์หรือสมบัติของนายเงินหรือนายทาส ซึ่งมีสิทธิ์สั่งลงโทษทาสได้ในกรณีทาสกระทำความผิด แต่ถ้านายเงินหรือนายทาส กดขี่ข่มเหงทาสเกินกว่าเหตุอันควรอาจมีความผิดตามกฎหมายบ้านเมือง)* ๑๑) สถานภาพของทาสสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร *(ทาสเป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสิทธิและเสรีภาพในตนเอง เป็นผู้ที่ถูกขายหรือขายตัวเองมาเป็นทาส ฐานะของทาสเปรียบเสมือนทรัพย์สินของนายเงิน ด้วยเหตุนี้ทำให้นายเงินมีสิทธิใช้แรงงานสามารถยกทาสต่อให้ผู้ใดหรือขายต่อให้ใครก็ได้ และมีสิทธิลงโทษเฆี่ยนตีทาสได้ตามสมควรตามที่กฎหมายกำหนด)* ๑๒) บทบาทของทาสสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นอย่างไร *(บทบาทของทาสต้องทำงานรับใช้นายเงินหรือนายทาส)* (Obj. ๒, Obj. ๓) ๒. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นโดยใช้โปรแกรม power point เรื่องระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีลักษณะเป็นอย่างไร *(ระบบศักดินาถือเป็นระบบการควบคุมสังคมที่มีการแบ่งชนชั้น มีการ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	กำหนดสิทธิหน้าที่ และฐานะของแต่ละบุคคลในสังคม มีจุดประสงค์หลักเพื่อควบคุมกำลังคนและแสวงหาผลประโยชน์เป็นสำคัญ) ๒) ชนชั้นปกครองได้แก่กลุ่มบุคคลใดบ้างในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(กลุ่มชนชั้นปกครองประกอบด้วย พระมหากษัตริย์ เจ้านาย และขุนนาง)* ๓) ชนชั้นผู้ถูกปกครองได้แก่กลุ่มบุคคลใดบ้างในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(ชนชั้นผู้ถูกปกครอง ประกอบด้วย ไพร่ และทาส)* ๔) พระสงฆ์ มีสถานภาพและบทบาทต่อสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไรบ้าง *(พระสงฆ์เป็นกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาและช่วยอบรมสั่งสอนศีลธรรมให้แก่คนในสังคม เป็นสถาบันกลางที่เชื่อมชนชั้นผู้ปกครองกับชนชั้นผู้อยู่ใต้การปกครองเข้าไว้ด้วยกัน มีฐานะเป็นผู้นำทางสังคมทางอ้อม ไม่ต้องถูกเกณฑ์แรงงานให้กับรัฐ)* ๕) มูลนายมีความสำคัญต่อระบบศักดินาอย่างไร *(มูลนายเป็นชนชั้นที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมกำลังคนที่เป็นไพร่และทาส การที่ไพร่และทาสได้อยู่ในสังกัดมูลนายที่ไม่คิดเอารัดเอาเปรียบการเกณฑ์แรงงานหรือให้ส่งส่วยอย่างหนัก ย่อมทำให้สภาพชีวิตของไพร่มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นตามอัตภาพ)* ๖) ความสัมพันธ์ระหว่างมูลนาย ไพร่ และทาสมีลักษณะเป็นอย่างไร *(ระบบศักดินาในสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น แบ่งกลุ่มบุคคลออกเป็น ๓ ชนชั้นใหญ่ คือ มูลนาย ไพร่ และทาส โดยที่มูลนายเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกำลังคนที่เป็นไพร่และทาส*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	มูลนายระดับสูงสุดอยู่เหนือกว่ามูลนาย คือ พระมหากษัตริย์ รองลงมาได้แก่ เจ้านายและขุนนาง ส่วนชนชั้นที่ถูกควบคุมกำลัง คือ ไพร่กับทาส ซึ่งชนชั้นไพร่ เป็นสามัญชนโดยทั่วไปต้องขึ้นสังกัดต่อมูลนายตามกรมกองแห่งใดแห่งหนึ่ง มีหน้าที่เข้าเวรรับราชการตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดทุกปี มิฉะนั้นก็ต้องส่งเงินหรือสิ่งของแทนแรงงานของตน ส่วนชนชั้นทาส เป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสิทธิและเสรีภาพในชีวิต เป็นผู้ที่ถูกขายหรือขายตัวเองมาเป็นทาส ฐานะของทาสเปรียบเสมือนทรัพย์สินของนายเงิน ด้วยเหตุนี้ทำให้นายเงินมีสิทธิ์ใช้แรงงานทาสของตนและยังสามารถยกทาสต่อให้ผู้ใดหรือขายต่อให้ใครก็ได้ และมีสิทธิลงโทษเฆี่ยนตีทาสได้ตามสมควรตามที่กฎหมายกำหนด) (Obj. ๑) ๓. ครูให้นักเรียนดูภาพตัวละครพระเอกเรื่อง ข้าบดินทร์ แล้วกล่าวว่า *“แต่เดิมครอบครัวของพระเอกในละครเรื่อง ข้าบดินทร์ อยู่ในชนชั้นมูลนาย โดยบิดาของพระเอกมียศเป็นพระยาบริรักษ์ ตอนหลังต้องโทษโดนริบราชบาตรและปลดยศไปเป็นตะพุ่นหญ้าช้างในพระนครทั้งครอบครัว สุดท้ายพระเอกพยายามทำทุกอย่างเพื่อไต่เต้าจากตะพุ่นช้าง เป็นนายทหารผู้กล้าหาญจนได้เลื่อนยศเป็น "หลวงสุรบดินทร์”* แล้วครูตั้งคำถามให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ภาพครอบครัวพระเอกถูกริบราชบาตร
และปลดยศถาบรรดาศักดิ์ไปเป็นตะพุ่นหญ้าช้าง
ที่มา : http://www.komchadluek.net/news/ent/286396

ภาพหลวงสุรบดินทร์
ที่มา : http://movie.sanook.com/gallery/gallery/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑) จากภาพข้างต้นสื่อให้เห็นถึงประเด็นสำคัญใดในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น *(การเลื่อนชนชั้นทางสังคม)* ๒) กลุ่มชนชั้นใดน่าจะมีโอกาสเลื่อนชนชั้นทางสังคมให้สูงขึ้นง่ายกว่ากัน *(กลุ่มชนชั้นปกครอง เจ้านาย ขุนนาง)* ๓) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งเสริมให้บุคคลหนึ่งสามารถเลื่อนชนชั้นทางสังคมให้สูงขึ้นหรือต่ำลงได้ *(การกระทำความดีความชอบต่อบ้านเมืองหรือการกระทำความผิดอย่างร้ายแรงต่อบ้านเมือง)* ๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบเรื่องลักษณะทางสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ๑) ระบบศักดินามีความสำคัญต่อการจัดระเบียบสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไร *(การที่ชาติบ้านเมืองจะมีความมั่นคงและความเจริญได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการกลุ่มคนในสังคมเป็นสำคัญ การแบ่งชนชั้นทางสังคมจะช่วยให้กลุ่มคนในสังคมรู้สถานภาพ บทบาท และหน้าที่รับผิดชอบของตนเอง)* ๒) ลักษณะสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นอย่างไร *(สภาพสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นเป็นสังคมระบบศักดินาที่มีลักษณะการกำหนดสถานภาพและบทบาทของบุคคลในสังคมแบ่งได้ ๒ กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มคนที่เป็นชนชั้นปกครอง ได้แก่ พระมหากษัตริย์, เจ้านาย, ขุนนาง และกลุ่มคนที่เป็นชนชั้นใต้การปกครอง ได้แก่ ไพร่และทาส กลุ่มคนทั้งหมดล้วนมีความสัมพันธ์ต่อกันตามหน้าที่ โดยพระมหากษัตริย์ทรงมีพระราชอำนาจสูงสุดในราชอาณาจักรสยาม)* (Obj. ๔, Obj. ๕)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายระบบศักดินาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์ ๓. การวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมตามระบบศักดินา ๔. การดูภาพจากละครเรื่อง ข้าบดินทร์ จำนวน ๒ ภาพ	๑. คำถาม ๒. วีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์ ๓. ข้อความจากกฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ “พระไอยการเบ็ดเสร็จ” ๔. ข้อความจากกฎหมายตราสามดวง เล่ม ๔ “พระไอยการอาญาหลวง” ๕. ข้อความจากจดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ จ.ศ. ๑๒๐๘ ๖. โปรแกรม power point เรื่อง ระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ๗. ภาพจากละครเรื่อง ข้าบดินทร์ จำนวน ๒ ภาพ	- อธิบายระบบศักดินาในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์ ๓. การวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมตามระบบศักดินา	๑. คำถาม ๒. วีดิทัศน์ตัวอย่างละครเรื่อง ข้าบดินทร์ ๓. ข้อความจากกฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ “พระไอยการเบ็ดเสร็จ” ๔. ข้อความจากกฎหมายตราสามดวง เล่ม ๔ “พระไอยการอาญาหลวง”	- ระบุประเภท และที่มาของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของหลักฐานได้ถูกต้องและมีเหตุผล -วิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้ถูกต้องและมีเหตุผล
๒. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น นักเรียนสามารถ			- อธิบายสถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ตีความข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของกลุ่มคนในสังคมได้อย่างสมเหตุสมผล	๔. การดูภาพจากละครเรื่อง ข้าบดินทร์ จำนวน ๒ ภาพ	๕. ข้อความจากจดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ จ.ศ. ๑๒๐๘ ๖. โปรแกรม power point เรื่อง ระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ๗. ภาพจากละครเรื่อง ข้าบดินทร์ จำนวน ๒ ภาพ	ที่ปรากฏในหลักฐานได้ถูกต้องตามข้อมูล
ด้านคุณลักษณะ ๑. นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างเหมาะสม	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างเหมาะสม
๒. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของระบบศักดินาที่มีต่อการ จัดระเบียบสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างสมเหตุสมผล			- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของระบบศักดินาที่มีต่อการจัดระเบียบสังคมสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ข้อความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับ
ระบบศักดินาสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น สำหรับตัดแจกนักเรียนแต่ละกลุ่ม

หลักฐานชิ้นที่ ๑

"ที่ในแว่นแคว้นกรุงเทพพระมหานครศรีอยุธยามหาดิลกนพรัตน์ราชธานีบุรีรมย์ เป็นที่แห่งพระเจ้าอยู่หัว หากให้ราษฎรทั้งผู้เป็นข้าแผ่นดินอยู่จะได้เป็นที่ราษฎรหามิได้"

กฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ "พระไอยการเบ็ดเสร็จ"
(พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๕), หน้า ๑๑๕

หลักฐานชิ้นที่ ๒

"ถ้าเป็นไพร่ มาเป็นหมื่นพันจ่าเสมียรแม้นผิด ท่านให้ภาคทัณฑ์ไว้ครั้งหนึ่ง สองครั้ง...ถ้าเป็นไพร่ครั้นบุญให้ได้เป็นขุนนางผู้ใหญ่ทีเดียว แม้ผิดด้วยราชการท่านให้ภาคทัณฑ์ไว้ก่อน..."

กฎหมายตราสามดวง เล่ม ๔ "พระไอยการอาญาหลวง"
(พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๐๕), หน้า ๑๓

หลักฐานชิ้นที่ ๓

หม่อมเจ้าน้อยมีทาส ๒ คน ญาติพี่น้องของหม่อมเจ้าน้อยจะทำบุญโกนจุก ขอให้ท่านส่งทาส ๒ คน ไปช่วยงานพอเวลากลางคืน เมื่อมีผู้มารับตัวทาส ตัวทาส ๒ คน ไม่ยอมไปโดยเกี่ยงว่า "...เวลากลางคืนจะใช้อะไรอีก..." หม่อมเจ้าน้อยขัดใจก็เลยตีทาส ๒ ที รุ่งเช้าทาสก็หลบหนี หม่อมเจ้าน้อยไปหาผู้ขาย ผู้ขายก็กลับจะฟ้องว่าหม่อมเจ้าน้อยกดขี่ตัวทาส

หวญ. จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓ จ.ศ. ๑๒๐๘ เลขที่ ๑๒๔
ตราพระยามหาอำมาตย์ถึงเมืองอ่างทอง

✂

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

- สังคมไทยสมัยปฏิรูปประเทศ
  - ๑. การเลิกระบบไพร่
  - ๒. การเลิกทาส
  - ๓. การพัฒนาสาธารณูปโภค
  - ๔. การพัฒนาการศึกษา

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพเหตุการณ์การเลิกทาสในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

ภาพจำลองเหตุการณ์การเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕

ที่มา : http://www.tnews.co.th/contents/307793

๑) จากภาพข้างต้นเป็นเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ใด *(เหตุการณ์การยกเลิกระบบไพร่-ทาส)*

๒) บุคคลสำคัญที่ปรากฏในภาพข้างต้นคือใคร *(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕))*

๓) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงมีบทบาทสำคัญต่อการยกเลิกระบบไพร่-ทาสอย่างไร

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพจำลองเหตุการณ์การยกเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕

๒. ภาพมูลนายและไพร่ทาสสมัยรัตนโกสินทร์

๓. หลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๒ ชิ้น

๔. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปสังคมสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล

๒. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ นักเรียนสามารถตีความข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างสมเหตุสมผล

๓. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลของการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างสมเหตุสมผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยปฏิรูปประเทศได้อย่างเหมาะสม

(พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงวางแนวทางการยกเลิกระบบไพร่ - ทาสไว้อย่างเป็นลำดับขั้นตอน มีการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับไพร่-ทาส ส่งผลให้จำนวนไพร่-ทาสในแผ่นดินสยามลดจำนวนลงเรื่อย ๆ)

๔) เหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ในภาพส่งผลต่อสภาพสังคมไทยในสมัยปัจจุบันอย่างไร (*เหตุการณ์การยกเลิกระบบไพร่-ทาส ส่งผลให้ในปัจจุบันประเทศไทยไม่มีไพร่-ทาส ประชาชนทุกคนมีอิสรภาพและมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน*)

เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“การยกเลิกระบบไพร่-ทาส เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญในการปรับปรุงโครงสร้างทางสังคมสมัยรัชกาลที่ ๕ วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับสภาพสังคมไทยสมัยการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยช่วงเวลา พ.ศ. ๒๓๙๔-๒๔๗๕ กัน”*

ขั้นสร้างองค์ความรู้

๑. ครูแจกภาพและข้อความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพวิถีชีวิตของไพร่ในสมัยรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่นำไปสู่การยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๓ ชิ้น โดยให้นักเรียนร่วมกันศึกษาเป็นเวลา ๕ นาที จากนั้นครูให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์แต่ละชิ้นโดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

หลักฐานชิ้นที่ ๑

ภาพมูลนายและไพร่ทาสสมัยรัตนโกสินทร์

ที่มา : https://board.postjung.com/757059.html

หลักฐานชิ้นที่ ๒

“การเก็บเงินนี้เป็นหน้าที่ของสมุหบัญชี เก็บเงินส่งเจ้าหมู่ หรือเจ้าของไพร่และเจ้าหมู่จะส่งต่อกรมส่วย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติอีกต่อหนึ่ง ... จุดรั่วไหลจึงอยู่ที่เจ้าหมู่นายมูลเก็บเงินส่วยแล้วไม่ส่งหลวง นำมาใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนเสียหมด การตรวจสอบทางการเงินยังไม่ได้วางรูปเป็นระบบที่ดีไม่เป็นมาตรฐานแน่นอน บางท้องที่การเก็บเงินไม่มีอัตราที่แน่นอน เป็นการเก็บตามใจผู้เก็บ”

กจช., เอกสารรัชกาลที่ ๕ม.๕๑/๒ รายงานจัดราชการต่าง ๆ ในมณฑลพิษณุโลก สำเนาที่ ๒๗๘๗๓, กรมหลวง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ดำรงราชานุภาพกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว, ๑๓ พฤศจิกายน ร.ศ. ๑๑๕. **หลักฐานชิ้นที่ ๓** "เมื่อเงินตราเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากกว่าเดิม ไพร่พบว่าการเสียเวลาถึงปีละ ๓ เดือนเพื่อมาทำงานรับใช้รัฐนั้นเป็นการเสียประโยชน์ เวลาดังกล่าวหากนำมาใช้ในการผลิตหรือรับจ้างหารายได้อย่างอื่นจะได้ประโยชน์ตอบแทนมากกว่า ด้วยเหตุนี้ไพร่ยินยอมที่จะเสียเงินแทนการเอาตัวมาทำงานให้รัฐ" หอสมุดวชิรญาณ, เอกสารรัชกาลที่ ๕ หมู่กฎหมายเรื่องเลกไพร่หลวง เลขที่ ๓๕-๓๘, ม.ป.ป. ๑) จากหลักฐานชิ้นที่ ๑ สามารถแบ่งกลุ่มบุคคลในภาพได้กี่ชนชั้น ได้แก่ชนชั้นใดบ้าง *(แบ่งได้ ๒ ชนชั้น ได้แก่ ชนชั้นผู้ปกครองซึ่งบุคคลในภาพอาจเป็นเจ้านายหรือขุนนาง และชนชั้นผู้ถูกปกครองบุคคลในภาพอาจเป็นไพร่หรือทาส)* ๒) ทราบได้อย่างไรว่าบุคคลใดเป็นมูลนายและบุคคลใดเป็นไพร่หรือทาส *(สังเกตจากลักษณะการปฏิบัติตนมูลนายจะนั่งอยู่สูงกว่าไพร่ทาส มีอำนาจในการสั่งให้ไพร่ทาสปฏิบัติตาม ส่วนไพร่ทาสมีฐานะต่ำกว่ามูลนาย ต้องเคารพและอ่อนน้อมต่อมูลนายของตน สังเกตได้จากการหมอบคลาน และต้องทำงานปฏิบัติดูแลมูลนาย)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๓) ความสัมพันธ์ระหว่างมูลนาย ไพร่ และทาสมีลักษณะเป็นอย่างไร *(ระบบศักดินาในสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นแบ่งกลุ่มบุคคลออกเป็น ๓ ชนชั้นใหญ่ คือ มูลนาย ไพร่ และทาส โดยที่มูลนายเป็นกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมกำลังคนที่เป็นไพร่และทาส โดยที่มูลนายระดับสูงสุดอยู่เหนือกว่ามูลนายทั้งปวง คือ พระมหากษัตริย์ รองลงมาได้แก่ เจ้านาย และขุนนาง ส่วนชนชั้นที่ถูกควบคุมกำลัง คือ ไพร่ กับ ทาส ซึ่งชนชั้นไพร่เป็นสามัญชนโดยทั่วไปต้องขึ้นสังกัดต่อมูลนายตามกรมกองแห่งใดแห่งหนึ่ง มีหน้าที่เข้าเวรรับราชการตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดทุกปี มิฉะนั้นก็ต้องส่งเงินหรือสิ่งของแทนแรงงาน ส่วนชนชั้นทาสเป็นกลุ่มบุคคลที่ไม่มีสิทธิและเสรีภาพในตนเอง เป็นผู้ที่ถูกขายหรือขายตัวเองมาเป็นทาส ฐานะของทาสเปรียบเสมือนทรัพย์สินของนายเงิน ด้วยเหตุนี้ทำให้นายเงินมีสิทธิใช้แรงงานสามารถยกทาสต่อให้ผู้ใด หรือขายต่อให้ใครก็ได้และมีสิทธิลงโทษเฆี่ยนตีทาสได้ตามสมควรตามที่กฎหมายกำหนด)* ๔) ให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์สาระสำคัญเบื้องต้นของหลักฐานชิ้นที่ ๒ และ ๓ โดยกำหนดประเด็นดังนี้ ■ ผู้สร้างหรือผู้เขียนหลักฐาน ■ ช่วงเวลาของหลักฐาน ■ ประเภทหลักฐาน ■ สาระสำคัญหลักฐาน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	■ วัตถุประสงค์ในการสร้างหรือเขียนหลักฐาน ๕) หลักฐานชิ้นที่ ๒ และ ๓ ให้ข้อมูลสาระสำคัญเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ไว้อย่างไร *(ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ คือ มูลนายทำการฉ้อราษฎร์บังหลวงหาผลประโยชน์จากระบบไพร่ โดยการไม่ยอมส่งส่วยที่รวบรวมได้จากไพร่ให้กับทางการ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงสภาวะทางเศรษฐกิจหลังจากการทำสนธิสัญญาทางการค้ากับต่างชาติ ทำให้เกิดความต้องการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น ดังนั้นไพร่จึงเป็นแรงงานสำคัญในการผลิตสินค้าดังกล่าว ทำให้การเกณฑ์แรงงานถูกลดความสำคัญลง)* ๖) หลักฐานชิ้นที่ ๑, ๒ และ ๓ มีความสัมพันธ์กันอย่างไร *(ผลจากการเปรียบเทียบหลักฐาน พบว่าไพร่ เป็นสามัญชนโดยทั่วไปของสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ไพร่ทุกคนต้องเข้าสังกัดอยู่ภายใต้การควบคุมของมูลนาย หน้าที่สำคัญของไพร่ คือ การถูกเกณฑ์แรงงานเพื่อทำงานให้กับมูลนายหรือรัฐตามระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดในแต่ละปี ส่งผลให้ระบบไพร่เป็นระบบการควบคุมสังคมไทยสมัยก่อนที่สร้างผลประโยชน์ให้กับมูลนายและรัฐเป็นอย่างมาก มูลนายเป็นชนชั้นที่มีส่วนกำหนดคุณภาพชีวิตของไพร่ โดยส่วนมากมูลนายจะแสวงหาผลประโยชน์จากระบบไพร่ด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น การใช้แรงงานอย่างหนัก การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวงเงินส่วย การรับสินบนจากไพร่ รวมทั้ง	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	การเปลี่ยนแปลงสภาวะทางเศรษฐกิจหลังจากการทำสนธิสัญญาทางการค้ากับต่างชาติ ทำให้เกิดความต้องการผลผลิตทางการเกษตรมากขึ้น ทำให้การเกณฑ์แรงงานและการส่งส่วยของไพร่ถูกลดความสำคัญลง ปัจจัยเหล่านี้ล้วนส่งผลให้ระบบไพร่ของสยามเสื่อมลงส่งให้รัชกาลที่ ๕ ทรงปฏิรูปสังคมยกเลิกระบบไพร่ทาส เพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าทันอารยประเทศ) (Obj. ๒, Obj. ๓) ๒. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่และการเลิกทาสสมัยรัชกาลที่ ๕ โดยใช้โปรแกรม power point เรื่องลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศเป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลทำให้เกิดการเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ *(ปัจจัยที่มีส่วนทำให้เกิดการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ เช่น ปัญหาการควบคุมกำลังคนที่ขาดประสิทธิภาพเปิดโอกาสให้ไพร่หลบหนีจากการถูกเกณฑ์แรงงานส่งผลให้ไพร่บางกลุ่มถูกเกณฑ์แรงงานอย่างหนัก แต่ไพร่บางกลุ่มไม่ต้องถูกเกณฑ์แรงงานเลยตลอดชีวิต ไม่มีความเสมอภาคในระบบไพร่ อีกทั้งมูลนายฉ้อราษฎร์บังหลวงหาผลประโยชน์จากระบบไพร่โดยการไม่ยอมส่งส่วยให้กับทางการ รวมทั้งปกปิดข้อมูลจำนวนไพร่ที่แท้จริง เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ และการเปลี่ยนแปลง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	สภาวะทางเศรษฐกิจหลังจากการทำสนธิสัญญาทางการค้ากับต่างชาติทำให้เกิดความต้องการผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้น เช่น ข้าว น้ำตาล ดังนั้นความต้องการส่วยที่เป็นของป่าจึงลดน้อยลงและเรียกเก็บส่วยจากไพร่เป็นเงินแทน เพื่อให้ไพร่สามารถทำงานภาคการเกษตรหรืองานรับจ้างอื่น ๆ ได้อย่างเต็มที่จะได้มีเงินมาเสียภาษีส่วยทำให้การเกณฑ์แรงงานในระบบไพร่ถูกลดความสำคัญลงไปตามบริบททางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยการคุกคามของชาติมหาอำนาจตะวันตกซึ่งชาวตะวันตกมองว่าการเกณฑ์แรงงานจากไพร่ของไทยเป็นสิ่งที่เลวร้ายมาก การสักเลกที่ข้อมือไพร่เป็นสิ่งที่ล้าสมัย ละเมิดสิทธิและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ส่งผลให้รัชกาลที่ ๕ ทรงปฏิรูปสังคมเพื่อพัฒนาบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้าทันอารยประเทศ) ๒) รัชกาลที่ ๕ ทรงดำเนินการยกเลิกระบบไพร่อย่างไร *(พ.ศ. ๒๔๒๓ ทรงประกาศใช้พระราชบัญญัติทหาร พ.ศ. ๒๔๓๙ ทรงมีพระราชดำริลดเงินค่าราชการที่ไพร่หลวงต้องจ่าย พ.ศ. ๒๔๔๒ ให้มีการสำรวจสำมะโนไพร่และลดช่วงการเกณฑ์แรงงาน ทำให้ไพร่มีเวลาประกอบอาชีพมากขึ้น พ.ศ. ๒๔๔๘ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติลักษณะเกณฑ์ทหาร ร.ศ. ๑๒๔ โดยกำหนดให้ชายฉกรรจ์ทุกคนที่มีอายุ ๑๘ ปี เข้ารับราชการทหาร เมื่อปลดประจำการตามกฎหมายกำหนดถือว่าหลุดจากหน้าที่ราชการและ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ไม่ต้องเสียค่าราชการใด ๆ ทำให้ระบบไพร่ถูกยกเลิกไปโดยสิ้นเชิงจากสังคมไทย) ๓) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลทำให้เกิดการเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕ *(ต้องการปรับปรุงประเทศให้ทันสมัยตามแบบตะวันตก และปัญหาที่เกิดจากระบบทาสไม่มีประสิทธิภาพเหมือนก่อน เช่น ทาสหลบหนี นอกจากนี้ทาสยังเป็นสัญลักษณ์ของความล้าสมัยและถ่วงความเจริญของประเทศ)* ๔) รัชกาลที่ ๕ ทรงดำเนินการยกเลิกทาสอย่างไร *(รัชกาลที่ ๕ ทรงดำเนินการยกเลิกทาสอย่างเป็นขั้นตอนแบบค่อยเป็นค่อยไป สุดท้ายในปี พ.ศ. ๒๔๔๘ โปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติทาส ร.ศ. ๑๒๔ กำหนดให้ลูกทาสทุกคนเป็นไท ส่วนทาสอื่นให้ลดค่าตัวลงเดือนละ ๔ บาท จนกว่าจะหมดและห้ามไม่ให้มีการค้าทาสอีกต่อไป พระราชบัญญัติดังกล่าวส่งผลให้ทาสมีจำนวนน้อยลงและหมดสิ้นไปจากสังคมไทยในที่สุด)* ๕) ผลของการยกเลิกระบบไพร่และทาส *(เมื่อระบบไพร่ทาสถูกยกเลิก ส่งผลให้ไพร่และทาสเป็นอิสระสามารถประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ เช่น ทำการเกษตร งานรับจ้าง ทำให้เศรษฐกิจขยายตัว อำนาจของพระมหากษัตริย์มีมากขึ้น เพราะมูลนายไม่มีไพร่ทาสอยู่ในสังกัดอีกต่อไป รัฐบาลได้รับประโยชน์จากการเก็บภาษีโดยตรงจากประชาชนไม่ต้องผ่านมูลนาย ทำให้รัฐมีความเข้มแข็งสามารถควบคุมกำลังคนได้อย่างมีประสิทธิภาพ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๖) นอกจากการเลิกระบบไพร่และการเลิกทาสแล้ว ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ทรงปฏิรูปประเทศในด้านใดอีกบ้าง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาสังคมและความเป็นอยู่ของประชาชน *(การพัฒนาสาธารณูปโภค เช่น การสร้างถนน การสร้างทางรถไฟ การไปรษณีย์และโทรเลข การโทรศัพท์ การประปา เป็นต้น)* (Obj.๑, Obj.๔) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ลักษณะทางสังคมไทยสมัยปฏิรูปประเทศให้ทันสมัยมีสภาพเป็นอย่างไร *(การคุกคามของจักรวรรดินิยมตะวันตกในช่วงรัชกาลที่ ๔-๕ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ทรงปฏิรูปโครงสร้างสังคมไทยใหม่ให้สอดคล้องกับอารยธรรมตะวันตก เช่น การยกเลิกระบบไพร่ การเลิกทาส ซึ่งส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชน ทำให้ประชาชนทุกคนมีอิสรภาพและมีความเสมอภาค รวมทั้งการพัฒนาสาธารณูปโภค การศึกษา และการเปิดรับวัฒนธรรมตะวันตกส่งผลให้สังคมไทยได้รับการพัฒนามากขึ้น)* ๒) การปฏิรูปสังคมในสมัยรัชกาลที่ ๕ ถึง ก่อนการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ มีผลต่อประเทศไทยในปัจจุบันอย่างไร *(เป็นรากฐานการพัฒนาของประเทศ เช่น การตั้งโรงเรียน*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	การสร้างถนน โรงพยาบาล ไฟฟ้า ประปา การเลิกทาสและไพร่ ทำให้คนไทยมีอิสรภาพและมีความเสมอภาค) ๓) หากไม่มีการปฏิรูปสังคม ในสมัยรัชกาลที่ ๔–๕ นักเรียนคิดว่าสังคมไทยในปัจจุบันจะมีลักษณะอย่างไร *(สังคมไทยไม่พัฒนาและอาจได้รับผลกระทบจากการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตก)* (Obj.๕)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปสังคมสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕	๑. คำถาม ๒. ภาพจำลองเหตุการณ์การเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕ ๓. ภาพมูลนายและไพร่ทาสสมัยรัตนโกสินทร์ ๔. หลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๒ ชิ้น ๕. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ	- อธิบายเหตุการณ์สำคัญเกี่ยวกับการปฏิรูปสังคมสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์นักเรียนสามารถวิเคราะห์สาระสำคัญที่ปรากฏในหลักฐานได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์และตีความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕	๑. คำถาม ๒. ภาพจำลองเหตุการณ์การเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕ ๓. ภาพมูลนายและไพร่ทาสสมัยรัตนโกสินทร์ ๔. หลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ จำนวน ๒ ชิ้น	- ระบุประเภท และที่มาของหลักฐานได้ถูกต้อง - อธิบายสาระสำคัญของหลักฐานได้ถูกต้องและ มีเหตุผล - ระบุวัตถุประสงค์ของผู้เขียนหรือผู้สร้างหลักฐานได้ถูกต้องและมีเหตุผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
๒. จากหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์สมัยรัตนโกสินทร์ นักเรียนสามารถตีความข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างสมเหตุสมผล		๕. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยปฏิรูปประเทศ	- อธิบายปัจจัยที่ส่งผลต่อการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้ถูกต้องตามข้อมูลที่ปรากฏในหลักฐาน
๓. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลของการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างสมเหตุสมผล			- ระบุผลของการยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ ได้อย่างถูกต้องชัดเจนและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยปฏิรูปประเทศได้อย่างเหมาะสม	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อลักษณะทางสังคมในสมัยปฏิรูปประเทศได้อย่างเหมาะสม

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ภาพและข้อความหลักฐานชั้นต้นทางประวัติศาสตร์ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพวิถีชีวิตของไพร่ในสมัยรัตนโกสินทร์และปัจจัยที่นำไปสู่การยกเลิกระบบไพร่ในสมัยรัชกาลที่ ๕ สำหรับตัดแจกนักเรียน

หลักฐานชิ้นที่ ๑

ภาพมูลนายและไพร่ทาสสมัยรัตนโกสินทร์
ที่มา: https://board.postjung.com/757059.html

หลักฐานชิ้นที่ ๒

"การเก็บเงินนี้เป็นหน้าที่ของสมุหบัญชี เก็บเงินส่งเจ้าหมู่หรือเจ้าของไพร่และเจ้าหมู่จะส่งต่อกรมส่วย กระทรวงพระคลังมหาสมบัติอีกต่อหนึ่ง ... จุดรั่วไหลจึงอยู่ที่เจ้าหมู่นายมูลเก็บเงินส่วยแล้วไม่ส่งหลวงนำมาใช้เป็นประโยชน์ส่วนตนเสียหมด การตรวจสอบทางการเงินยังไม่ได้วางรูปเป็นระบบที่ดีไม่เป็นมาตรฐานแน่นอน บางท้องที่การเก็บเงินไม่มีอัตราที่แน่นอนเป็นการเก็บตามใจผู้เก็บ"

กจช., เอกสารรัชกาลที่ ๕ม.๕๑/๒ รายงานจัดราชการต่าง ๆ
ในมณฑลพิษณุโลก สำเนาที่ ๒๗๘๗๓, กรมหลวงดำรงราชานุภาพ
กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว,
๑๓ พฤศจิกายน ร.ศ. ๑๑๕.

หลักฐานชิ้นที่ ๓

"เมื่อเงินตราเข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวันมากกว่าเดิม ไพร่พบว่าการเสียเวลาถึงปีละ ๓ เดือนเพื่อมาทำงานรับใช้รัฐนั้นเป็นการเสียประโยชน์ เวลาดังกล่าวหากนำมาใช้ในการผลิตหรือรับจ้างหารายได้อย่างอื่นจะได้ประโยชน์ตอบแทนมากกว่าด้วยเหตุนี้ไพร่ยินยอมที่จะเสียเงินแทนการเอาตัวมาทำงานให้รัฐ"

หอสมุดวชิรญาณ, เอกสารรัชกาลที่ ๕
หมู่กฎหมายเรื่องเลกไพร่หลวง เลขที่ ๓๕-๓๘, ม.ป.ป.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

- ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตย

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์สื่อโฆษณา “สร้างสรรค์สังคมไทย เริ่มต้นได้ที่ตัวคุณ” ใช้เวลาในการชมประมาณ ๓ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์สื่อโฆษณา “สร้างสรรค์สังคมไทย เริ่มต้นได้ที่ตัวคุณ”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=kmYmAWVqhZw

๑) จากวีดิทัศน์ข้างต้น สภาพวิถีชีวิตของคนไทยในสังคมประชาธิปไตยมีลักษณะเป็นอย่างไร *(คนไทยมีสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และมีอิสรภาพตามกฎหมาย คนไทยส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง มีวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ช่วยอำนวยความสะดวก ในการดำรงชีวิตประจำวัน)*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์สื่อโฆษณา “สร้างสรรค์สังคมไทย เริ่มต้นได้ที่ตัวคุณ”

๒. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบัน

๓. กรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้ายความสัมพันธ์คนไทย”

๔. กระดาษชาร์ตขาว

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- แบ่งกลุ่ม ๓-๔ คนร่วมกันออกแบบและนำเสนอโครงการเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบันกลุ่มละ ๑ โครงการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาในสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างสมเหตุสมผล ๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากปัญหาในสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างสมเหตุสมผล ๓. นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสมัยประชาธิปไตยได้อย่างเหมาะสม	๒) จากวีดิทัศน์ข้างต้น นักเรียนพบปัญหาสังคมใดบ้างที่เกิดขึ้นในประเทศไทยยุคปัจจุบัน *(ปัญหาการขาดระเบียบวินัย ปัญหาขยะล้นเมือง ปัญหามลพิษทางสิ่งแวดล้อม ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหาการจราจรติดขัด ปัญหาความยากจน ปัญหาคนเร่ร่อน ปัญหาการเห็นแก่ตัวมากกว่าส่วนรวม เป็นต้น)* ๓) นักเรียนสามารถมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมไทยให้พัฒนาหรือดีขึ้นได้อย่างไรบ้าง *(มีความเสียสละเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน รู้จักปฏิบัติตามระเบียบสังคมและกฎหมาย รู้จักรับฟังความคิดของผู้อื่นและยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม เป็นต้น)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้วครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น วิสัยทัศน์ของผู้นำ ลักษณะทางการเมือง เศรษฐกิจ และค่านิยมทางสังคมของผู้คนในสังคมสมัยนั้น วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันกัน”* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูอธิบายความรู้เรื่อง ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันโดยใช้โปรแกรม power point เรื่องลักษณะสังคมไทย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	สมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันเป็นสื่อประกอบการสอน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ในภาพรวมสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันมีลักษณะเป็นอย่างไร *(สังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันเป็นสังคมที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และมีอิสรภาพภายใต้ขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในปัจจุบันคนไทยประกอบอาชีพที่หลากหลายขึ้น ส่งผลให้คนไทยมีฐานะทางสังคมแตกต่างกันไป นอกจากนี้คนไทยยังรับค่านิยมจากชาติตะวันตกและชาติตะวันออก เช่น อินเดีย จีน เกาหลี ญี่ปุ่น มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสังเกตได้จากวัฒนธรรม การแต่งกาย การบริโภคอาหาร การฟังเพลง การชมละคร เป็นต้น ลักษณะสังคมไทยปัจจุบันยังเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ ทำให้โลกไร้พรมแดน ผู้คนสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารและสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้การพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนจนก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากขึ้นในหลายด้าน เช่น ปัญหาการติดยาเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี เป็นต้น)* ๒) ลักษณะค่านิยมของคนไทยในยุคปัจจุบันเป็นอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	(ค่านิยมของคนไทยในยุคปัจจุบันมีลักษณะที่เป็นบริโภคนิยมมากขึ้น เช่น การมีเครื่องใช้ เครื่องประดับราคาแพง การแต่งกายแบบตะวันตก การนิยมใช้สินค้าฟุ่มเฟือย การเลียนแบบวัฒนธรรมเกาหลี เป็นต้น) ๓) ค่านิยมของคนไทยในยุคปัจจุบันส่งผลทำให้เกิดปัญหาสังคมบ้างหรือไม่ อย่างไร *(ค่านิยมของคนไทยในยุคปัจจุบันส่งผลทำให้เกิดปัญหาสังคมหลายด้าน เช่น ปัญหาหนี้สิน ปัญหายาเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี เป็นต้น)* ๔) เพราะเหตุใดคนในสังคมชนบทจึงอพยพสู่สังคมเมืองมากขึ้น *(สังคมเมืองมีความพร้อมในด้านสาธารณูปโภค มีแหล่งในการสร้างรายได้และแหล่งการศึกษามากกว่าสังคมชนบท)* ๕) การอพยพจากสังคมชนบทสู่สังคมเมืองส่งผลให้ชุมชนเมืองเกิดปัญหาหรือไม่ อย่างไร *(การอพยพจากสังคมชนบทสู่สังคมเมืองส่งผลให้ชุมชนเมืองเกิดปัญหา เช่น ปัญหาชุมชนแออัด ปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ปัญหาอาชญากรรม เป็นต้น)* ๖) การที่สังคมไทยมีเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ส่งผลต่อความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองอย่างไร *(การที่สังคมไทยมีเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ส่งผลบ้านเมืองเกิดการพัฒนาทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการสื่อสารแบบไร้พรมแดน ประชาชนสามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างรวดเร็วและติดต่อสื่อสารกันได้อย่างสะดวก)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๗) ยกตัวอย่างปัญหาจากการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ที่มากเกินความจำเป็นและขาดสติที่พบในสังคมไทยปัจจุบัน *(ปัญหาจากการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ เช่น การใช้สมาร์ตโฟนที่มากเกินความจำเป็นและขาดสติส่งผลทำให้เกิดปัญหาการเรียน ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม และปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี เป็นต้น)* (Obj. ๑) ๒. ครูแจกกรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้าภัยเงียบทำร้ายความสัมพันธ์คนไทย” ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านใช้เวลาประมาณ ๓ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์และอภิปรายกรณีศึกษาดังนี้ ๑) จากกรณีศึกษาสามารถวิเคราะห์ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันได้อย่างไร *(ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบัน เป็นสังคมแห่งโลกเทคโนโลยีการสื่อสารที่เจริญก้าวหน้าช่วยอำนวยความสะดวกให้กับคนไทยในการดำรงชีวิตประจำวัน เช่น การใช้สมาร์ตโฟน เป็นเครื่องมือสื่อสาร ช่วยค้นหาข้อมูล และสร้างความบันเทิงในด้านต่าง ๆ ของชีวิต)* ๒) ปัญหาที่พบในกรณีศึกษาคืออะไร *(ปัญหาสังคมก้มหน้าหรืออาการติดสมาร์ตโฟนอย่างหนัก โดยไม่สนใจความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลหรือสิ่งแวดล้อมล้อมข้าง)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชา ประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๓) ปัญหาสังคมก้มหน้าหรืออาการติดสมาร์ตโฟนอย่างหนักในสังคมไทยเกิดจากสาเหตุใดบ้าง *(การใช้สมาร์ตโฟนที่มากเกินความจำเป็นและขาดสติในการใช้งาน)* ๔) ผลกระทบของปัญหาสังคมก้มหน้าหรืออาการติดสมาร์ตโฟนอย่างหนักในสังคมไทยเป็นอย่างไร *(ผลกระทบของปัญหาสังคมก้มหน้าหรืออาการติดสมาร์ตโฟนอย่างหนัก ทำให้ความสัมพันธ์ของคนไทยกับบุคคลรอบข้าง เช่น สมาชิกในครอบครัวและกลุ่มเพื่อนเริ่มเหินห่างกัน เพราะทุกคนสนใจแต่การใช้สมาร์ตโฟนไม่ยอมพูดคุยสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันเหมือนก่อน ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งในครอบครัว ปัญหาสุขภาพกายและสุขภาพจิต ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ เป็นต้น)* ๕) แนวทางการแก้ไขปัญหาสังคมก้มหน้าหรืออาการติดสมาร์ตโฟนอย่างหนักสามารถทำได้ด้วยวิธีใดบ้าง *(คนไทยต้องรู้จักแบ่งเวลาการใช้สมาร์ตโฟนให้มีความเหมาะสม ไม่สร้างผลกระทบต่อตนเองและสังคมส่วนรวม พร้อมทั้งให้เวลากับครอบครัวและคนรอบข้างให้มากขึ้น)* ๓. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๓-๔ คน จากนั้นครูชี้แจงขั้นตอนการร่วมกิจกรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายปัญหาทางสังคมไทยในสมัยประชาธิปไตยยุคปัจจุบัน กลุ่มละ ๑ ปัญหา เช่น ปัญหาคอร์รัปชัน ปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหายาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี เป็นต้น	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑) เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มได้ประเด็นปัญหาแล้ว ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดโครงการพัฒนาสังคมจำนวน ๑ โครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่กลุ่มนักเรียนได้เลือกไว้ กำหนดให้เขียนรายละเอียดโครงการพัฒนาสังคมลงในกระดาษชาร์ตขาว ใช้เวลาร่วมกิจกรรมประมาณ ๒๐ นาที ทั้งนี้โครงการพัฒนาสังคมที่กลุ่มนักเรียนคิดขึ้นต้องเป็นโครงการที่มีความสร้างสรรค์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในสังคมไทย โดยกำหนดประเด็นโครงการไว้ดังนี้ (๑) ชื่อโครงการ (๒) หลักการและเหตุผล (๓) วัตถุประสงค์ (๔) กลุ่มเป้าหมาย (๕) วิธีดำเนินการ (๖) ผลที่คาดว่าจะได้รับ (๗) วิธีการประเมินผล ๒) เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มคิดโครงการพัฒนาสังคมเสร็จแล้วครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยให้เวลานำเสนอกลุ่มละ ๒ นาที ทั้งนี้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่นร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (Obj.๒, Obj.๓, Obj.๔)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) สังคมไทยสมัยประชาธิปไตยมีความเหมือนหรือแตกต่างจากสังคมไทยในอดีตอย่างไร *(มีความแตกต่างกันเพราะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยเป็นสังคมที่ประชาชนมีสิทธิ เสรีภาพเสมอภาค สามารถดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างอิสระภายใต้ขอบเขตของกฎหมาย)* ๒) นักเรียนมีมุมมองต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสมัยประชาธิปไตยอย่างไร (*สังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบันเป็นสังคมที่ประชาชนทุกคนมีสิทธิ เสรีภาพ เสมอภาค และมีอิสรภาพภายใต้ขอบเขตตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในปัจจุบันคนไทยประกอบอาชีพที่หลากหลายขึ้น ส่งผลให้คนไทยมีฐานะทางสังคมแตกต่างกันไป นอกจากนี้คนไทยยังรับค่านิยมจากชาติตะวันตกและชาติตะวันออกมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ซึ่งสังเกตได้จากวัฒนธรรมการแต่งกาย การบริโภคอาหาร การแสดงละคร เป็นต้น ลักษณะสังคมไทยปัจจุบันยังเป็นสังคมแห่งเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ ทำให้โลกไร้พรมแดน ผู้คนสามารถรับทราบข้อมูลข่าวสารและสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ทั้งนี้การพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแบบก้าวกระโดดได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของประชาชนจนก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมตามมามากขึ้นในหลายด้าน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง ลักษณะทางสังคมสมัยประชาธิปไตย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชา ประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	เช่น ปัญหาการติดยาเสพติด ปัญหาครอบครัว ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กและสตรี เป็นต้น) ๓) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการกำหนดลักษณะทางสังคมในสมัยประชาธิปไตย (*วิสัยทัศน์ของผู้นำ ลักษณะทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและค่านิยมของประชาชน รวมทั้งความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่)* ๔) แนวโน้มสังคมไทยในอนาคตมีลักษณะอย่างไร *(สังคมไทยในอนาคตมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุก ๆ ด้านของสังคม และนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิต)* (Obj.๕)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์และอภิปรายกรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้าย” ๓. กิจกรรมกลุ่มร่วมกันออกแบบและนำเสนอโครงการเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบัน	๑. คำถาม ๒. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบัน ๓. กรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้าย” ๔. กระดาษชาร์ตขาว	- อธิบายลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัญหาในสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์และอภิปรายกรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้าย” ๓. กิจกรรมกลุ่มร่วมกันออกแบบและนำเสนอโครงการเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบัน	๑. คำถาม ๒. โปรแกรม power point เรื่อง ลักษณะสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยในยุคปัจจุบัน ๓. กรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้าย” ๔. กระดาษชาร์ตขาว	- ระบุสภาพปัญหาในสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลกระทบจากปัญหาในสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างสมเหตุสมผล			- ระบุผลกระทบจากปัญหาในสังคมไทยสมัยประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
๓. นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาในสังคมไทยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์			- ออกแบบและนำเสนอโครงการเพื่อพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยยุคปัจจุบันได้อย่างสร้างสรรค์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสมัยประชาธิปไตยได้อย่างเหมาะสม	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในสมัยประชาธิปไตยได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

กรณีศึกษาเรื่อง “สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้ายความสัมพันธ์คนไทย”

ปฏิเสธไม่ได้ว่าเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทเกือบจะในทุกองค์ประกอบของชีวิตคนเมืองในปัจจุบัน โดยเฉพาะเมื่อเรามีเครื่องมือที่สะดวกสบายอย่าง ‘สมาร์ตโฟน’ ที่สามารถตอบโจทย์ชีวิตยุคดิจิตอลได้เกือบทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นการเดินทาง อาหารการกิน การออกกำลังกาย และสารพันสิ่งบันเทิง จนกล่าวได้ว่า สำหรับหลาย ๆ คน สมาร์ทโฟนได้กลายเป็นปัจจัยที่ ๕ ของชีวิตที่ขาดไม่ได้ไปเสียแล้ว ทุกวันนี้ไม่ว่ามองไปทางไหน เด็ก ผู้ใหญ่ หรือแม้แต่คนชรา ต่างก็มีสมาร์ตโฟนใช้กันทั้งนั้น

แม้ว่าสมาร์ตโฟนจะมีข้อดีมากมาย และช่วยให้ชีวิตเราสะดวกสบายมากขึ้น แต่ในทางกลับกันก็ทำให้หลายคนหมกมุ่นกับการเล่นมือถือมากเกินไปจนละเลยความสัมพันธ์กับคนรอบข้าง หลายครั้งเมื่อไปรับประทานข้าวกันในครอบครัวหรือกับเพื่อนในกลุ่ม ต่างคนต่างไม่พูดคุยกันและเอาแต่ก้มหน้าก้มตากดมือถือ ส่งผลให้เกิด “สังคมก้มหน้า” ที่ไม่มีใครสนใคร

ล่าสุด ผลสำรวจดัชนีความสัมพันธ์พรูเด็นเชียลประจำปี ๒๕๕๙ ที่จัดทำขึ้นเพื่อสร้างความเข้าใจในสถานะความสัมพันธ์ส่วนบุคคลทั้งในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ทั่วทวีปเอเชีย ชี้ให้เห็นผลสำรวจที่น่าตกใจว่าคนไทยมีปากเสียงกับคู่รักของตนเองบ่อยที่สุดในเอเชีย และสาเหตุหลักของการทะเลาะกันของคู่รักได้แก่ เรื่องเงิน (๔๕ %) เหล้าและบุหรี่ (๓๕ %) โดยประเด็นที่น่าตกใจคือการใช้เวลากับคอมพิวเตอร์หรือสมาร์ตโฟนมากเกินไป (๓๒ %) กลายมาเป็นอีกหนึ่งสาเหตุหลักของการทะเลาะกัน

นอกจากนี้ คนไทยกว่าครึ่ง (๕๑ %) ระบุว่าคู่รักของตนชอบใช้เวลากับสมาร์ตโฟนมากกว่าใช้เวลากับตน และพ่อแม่เกือบครึ่ง (๔๒ %) คิดว่าลูกของตนใช้เวลากับคอมพิวเตอร์มากเกินไป แต่เหมือนหลายคนรู้ตัวว่าทุกวันนี้เราเล่นมือถือกันมากเกินไป โดยผลสำรวจระบุว่าคนไทยส่วนใหญ่พร้อมจะลดการใช้เทคโนโลยีเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้ดีขึ้น ซึ่งคนไทยเกือบทั้งหมด (๙๓ %) ระบุว่าจะพิจารณาการงดใช้เทคโนโลยี ๑ วัน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น ๆ ให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น แม้ว่าสมาร์ตโฟนจะเป็นเครื่องมือที่ทรงพลังจนเหมือนเราย่อโลกทั้งใบมาอยู่ในมือ แต่อย่างไรก็ไม่สามารถสร้างความอุ่นใจเหมือนคนตรงหน้า พรูเด็นเชียลอยากให้ทุกคนใช้มือถืออย่างมีสติและรู้เท่าทันเทคโนโลยี เพื่อสร้างสมดุลในความสัมพันธ์ ทั้งในโลกเสมือนจริงและโลกความเป็นจริง

ที่มา : สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้ายความสัมพันธ์คนไทย. (๒๕๖๐). เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑.
เข้าถึงได้จาก https://www.thairath.co.th/content/858105.

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความหมายของภูมิปัญญา

๒. ความหมายของวัฒนธรรม

๓. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

๔. ความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ” ใช้เวลาในการชมประมาณ ๔ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ”

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=6rn93oE1CUA

๑) ให้นักเรียนยกตัวอย่างภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในวีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ” *(การแสดงโขน, อาหารไทย, สถาปัตยกรรมไทย, เครื่องดนตรีไทย เป็นต้น)*

๒) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยแต่ละภูมิภาคมีความแตกต่างกัน *(ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยในแต่ละภาคมีความแตกต่างกันคือ สภาพทางภูมิศาสตร์ของแต่ละพื้นที่ รวมทั้งค่านิยม ความเชื่อ พฤติกรรมของคนในภูมิภาคนั้น ๆ)*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ”

๒. โปรแกรม Power Point เรื่อง การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

๓. กระดาษชาร์ตขาว

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- แบ่งกลุ่ม ๓-๔ คน ร่วมกันเขียนแผนผังความคิดสรุปประเด็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ พร้อมนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่สร้างสรรค์และยั่งยืน

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้ **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล ๒. นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์ **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนอภิปรายความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่มีต่อพัฒนาการทางประวัติศาสตร์ไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า*“นักเรียนจะเห็นได้ว่า ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงพื้นฐานความรู้ ทักษะ ความเชื่อ พฤติกรรมของคนไทยที่ปฏิบัติสืบต่อกันมา เพื่อใช้ความรู้เหล่านั้นช่วยแก้ปัญหาการดำเนินชีวิตประจำวันในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ด้วยกัน มนุษย์กับธรรมชาติ และมนุษย์กับสิ่งเหนือธรรมชาติ ดังนั้นวันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับความหมาย ประเภท ลักษณะสำคัญ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยกัน”* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาเรื่อง การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกับโปรแกรม Power Point เรื่อง การสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) คำว่า “ภูมิปัญญา” มีความหมายว่าอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	(ภูมิปัญญา หมายถึง ความรู้ ความสามารถ ความเชื่อที่นำมาสู่การปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ที่สืบทอดมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน) ๒) คำว่า “วัฒนธรรม” มีความหมายว่าอย่างไร *(วัฒนธรรม หมายถึง สิ่งที่เกิดจากการสร้าง เปลี่ยนแปลง ปรับปรุงของมนุษย์ ก่อให้เกิดความเจริญงอกงามและมีการถ่ายทอดสืบจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง)* ๓) ปัจจัยใดบ้างที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม *(ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ลักษณะการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของชนชาตินั้น ๆ)* *๔) ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์อย่างไรบ้าง* *(กรุงรัตนโกสินทร์มีแม่น้ำและลำคลองหลายสาย จึงทำให้วิถีชีวิตคนไทยผูกพันกับสายน้ำ เช่น การสร้างบ้านเรือนไทยยกพื้นสูงเพื่อป้องกันภัยจากน้ำท่วม การทำไร่ทำนา การสร้างสรรค์วัฒนธรรมประเพณีเกี่ยวกับน้ำ เช่น ประเพณีแข่งเรือยาว ประเพณีลอยกระทง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น บางครั้งคนไทยประสบปัญหาจากธรรมชาติ เช่น ฝนแล้ง น้ำท่วม เป็นต้น ส่งผลให้คนไทยต้องคิดวิธีการแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิตให้สอดคล้องกับสภาพทางภูมิศาสตร์และสภาพแวดล้อม จึงเกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยขึ้น)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๕) ลักษณะเด่นที่สำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมีอะไรบ้าง *(ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์ด้วยกันเอง มนุษย์กับธรรมชาติ และมนุษย์กับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ แสดงให้เห็นถึงทักษะในการแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิต การปรับตัว และการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอด โดยภูมิปัญญาและวัฒนธรรมจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของคนไทย ตั้งแต่เกิดจนกระทั่งตาย เป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของชาติ และมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อปรับสมดุลให้เข้ากับสังคมสมัยใหม่อยู่ตลอดเวลา)* (Obj.๑) ๒. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่มจำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นให้นักเรียนแต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาจับสลากหัวข้อภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยกำหนดหัวข้อดังนี้ ๑) การแพทย์แผนไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๒) ผ้าทอพื้นบ้านสมัยรัตนโกสินทร์ ๓) ข้าวในวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๔) งานเครื่องไม้จำหลักสมัยรัตนโกสินทร์ ๕) วรรณกรรมสำคัญสมัยรัตนโกสินทร์ ๖) สถาปัตยกรรมช่างสิบหมู่สมัยรัตนโกสินทร์ ๒.๑ ครูชี้แจงขั้นตอนกิจกรรมโดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัย	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	รัตนโกสินทร์ที่กลุ่มนักเรียนได้รับจากหนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรืออินเทอร์เน็ต แล้วจดบันทึกประเด็นสำคัญไว้ในสมุดเรียน โดยใช้เวลาประมาณ ๑๐ นาที ๒.๒ ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่กลุ่มของนักเรียนได้รับแล้วสรุปเป็นแผนผังความคิดลงในกระดาษชาร์ตขาวที่ครูแจกให้โดยกำหนดหัวข้อการอภิปรายร่วมกันดังนี้ ๑) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ๒) ลักษณะเด่นของภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ๓) คุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรม ๔) แหล่งเรียนรู้ที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมอย่างน้อย ๓ แหล่งเรียนรู้ ๕) แนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมที่สร้างสรรค์และยั่งยืน เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันเขียนแผนผังความคิดเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยให้เวลานำเสนอกลุ่มละ ๒ นาที ทั้งนี้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (Obj.๒, Obj.๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ปัจจัยใดบ้างที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย (*ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการสร้างสรรค์ของมนุษย์ โดยมีพื้นฐานมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น สภาพทางภูมิศาสตร์ และทรัพยากรธรรมชาติ ความศรัทธาในศาสนา ความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต การรับความเจริญจากวัฒนธรรมอื่น และความต้องการสุนทรียภาพทางศิลปะ เป็นมรดกตกทอดจากบรรพบุรุษสืบต่อมาถึงคนในยุคปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงเอกลักษณ์และความเจริญทางวัฒนธรรมของมนุษย์กลุ่มหนึ่งได้อย่างชัดเจน)* ๒) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อการความมั่นคงและความเจริญให้กับชาติบ้านเมืองอย่างไร *(ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย เป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงทักษะในการแก้ไขปัญหาการดำรงชีวิตของคนไทยโดยภูมิปัญญามีคุณค่าและความสำคัญต่อสังคมไทยหลายด้าน เช่น ภูมิปัญญาไทยช่วยสร้างชาติให้มีความมั่นคง เป็นบ่อเกิดความรัก ความสามัคคีของคนในชาติ สร้างความภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิให้แก่คนไทย ภูมิปัญญาทำให้คนไทยสามารถประยุกต์หลักธรรมคำสอนทางศาสนามาใช้ในชีวิตจริงได้อย่างเหมาะสม และช่วยสร้าง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ความสัมพันธ์อันดีระหว่างเพื่อนมนุษย์ สร้างความสมดุลระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติ และสร้างความศรัทธาและความผูกพันระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่เหนือธรรมชาติ) (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความหมายของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ” ๓. การเขียนแผนผังความคิดสรุปประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์พร้อมนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่สร้างสรรค์และยั่งยืน	๑. คำถาม ๒. วีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ” ๓. โปรแกรม Power Point เรื่อง การสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๔. กระดาษชาร์ตขาว	- อธิบายความหมายของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ” ๓. การเขียนแผนผังความคิดสรุปประเด็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์พร้อมนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยสมัยรัตนโกสินทร์ที่สร้างสรรค์และยั่งยืน	๑. คำถาม ๒. วีดิทัศน์เพลง “เที่ยวไทยมีเฮ” ๓. โปรแกรม Power Point เรื่อง การสร้างสรรค์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ ๔. กระดาษชาร์ตขาว	- ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างถูกต้องและชัดเจน
๒. นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์			- พูดนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างสร้างสรรค์และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนอภิปรายความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

๑) พระบาทสมเด็จพระปรมินทร-มหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙)

๒) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนชมวีดิทัศน์เรื่อง ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ ใช้เวลาในการชมประมาณ ๓ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

วีดิทัศน์เรื่อง ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=rJPhOM-W6i8

๑) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพบางไทร อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขึ้น *(ปัจจัยใดที่ส่งผลให้สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพบางไทรขึ้น เนื่องจากประชาชนโดยเฉพาะ*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. วีดิทัศน์เรื่องศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

๒. พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จ-พระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (รัชกาลที่ ๙)

๓. พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙

๔. ภาพพระยาอนุมานราชธน (เสฐียรโกเศศ)

๕. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การวิเคราะห์ผลของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๓) พระยาอนุมานราชธน (ยง เสฐียรโกเศศ) **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทและผลงานของตัวอย่างบุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากกรณีศึกษา ได้อย่างสมเหตุสมผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	*กลุ่มอาชีพเกษตรกรมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ ทรงมีพระราชประสงค์จะจัดหาอาชีพเสริมให้แก่ประชาชนทำเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น)* ๒) ศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ มีส่วนช่วยส่งเสริมและสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง *(เนื่องจากสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงสนพระทัยในงานศิลปกรรมพื้นบ้าน เช่น ผ้าทอพื้นบ้าน เครื่องจักสานพื้นบ้าน ในแต่ละท้องถิ่นทั่วประเทศเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงส่งเสริมโดยการจัดครูออกไปฝึกสอนอาชีพให้แก่ประชาชน เพื่อพัฒนางานฝีมือพื้นบ้านให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น เมื่อประชาชนมีความชำนาญในงานอาชีพแล้วก็ผลิตสินค้าออกมาจำหน่ายสร้างรายได้เสริม ดังนั้นศูนย์ศิลปาชีพบางไทรเป็นหน่วยงานที่มีส่วนช่วยส่งเสริมอาชีพและสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า*“นักเรียนจะเห็นได้ว่าปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์สามารถดำรงอยู่ได้จนถึงยุคปัจจุบัน คือ การมีผู้นำหรือบุคคลสำคัญที่ช่วยสร้างสรรค์และอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทและผลงานของบุคคลสำคัญ ที่มีส่วนช่วย*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	สร้างสรรค์และอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์กัน” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาเรื่องตัวอย่างบุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกับ โปรแกรม Power Point เรื่อง ตัวอย่างบุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพบุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จำนวน ๓ ภาพ พร้อมตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ภาพที่ ๑ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่มา : https://www.thairath.co.th/content/544445	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๑) บุคคลในภาพนี้คือใคร *(พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช (รัชกาลที่ ๙))* ๒) พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดช มหาราช ทรงมีบทบาทในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย อย่างไรบ้าง *(พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงสนับสนุนและส่งเสริมการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ทุกแขนง รวมทั้งภาษาไทยอันเป็นภาษาเอกลักษณ์ของชาติ ทรงฟื้นฟู พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พระราชพิธีเสด็จ พระราชดำเนินถวายผ้าพระกฐิน โดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค นอกจากนี้ยังทรงพระอักษรและพระราชนิพนธ์แปลหนังสือไว้ หลายเล่ม เช่น หนังสือเรื่องนายอินทร์ ผู้ปิดทองหลังพระ หนังสือ เรื่องติโต และหนังสือเรื่องพระมหาชนก เป็นต้น)* ภาพที่ ๒ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ที่มา : https://www.khaosan-nannakorn.com/18872	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓) บุคคลในภาพนี้คือใคร *(สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙)* ๔) สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงมีบทบาทในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง *(ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทรงฟื้นฟูผ้าไหมมัดหมี่แบบโบราณ ทรงให้ชาวบ้านทอผ้าไหมมัดหมี่เป็นรายได้เสริม ในภาคใต้ทรงฟื้นฟูศิลปะการจักสานย่านลิเภา การทำเครื่องถมเงิน ถมทอง การแกะสลักหนังตะลุง ในภาคเหนือ ทรงฟื้นฟูการทอผ้าไหม ผ้ายก ผ้าตีนจก ผ้าฝ้ายเนื้อหนา และงานเย็บปักถักร้อย ในภาคกลาง ทรงฟื้นฟูการปั้นตุ๊กตาชาววัง เป็นต้น)* ๕) มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีบทบาทสำคัญในการช่วยสร้างสรรค์และอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง *(มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ เป็นหน่วยงานที่ช่วยสร้างอาชีพให้กับประชาชนคนยากไร้ให้มีความรู้และทักษะงานฝีมือแขนงต่าง ๆ เช่น งานช่างเขียนลายไทย ช่างไม้ ช่างปั้น การทอผ้าพื้นบ้านที่มีลวดลายสวยงามเป็นเอกลักษณ์ นอกจากนี้ยังสนับสนุนการฟื้นฟูช่างสิบหมู่ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมทางด้านศิลปะแขนงหนึ่งของไทยที่มีมาแต่สมัยโบราณ ได้แก่ ช่างเขียน ช่างแกะ ช่างสลัก ช่างกลึง ช่างหล่อ ช่างปั้น ช่างหุ่น ช่างรัก ช่างบุและช่างปูน นับได้ว่าเป็นหน่วยงานสำคัญ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

ที่ช่วยสร้างอาชีพและสร้างสรรค์ อนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยให้คงอยู่จนถึงปัจจุบันนี้)

ภาพที่ ๓ พระยาอนุมานราชธน (ยง เสฐียรโกเศศ)
ที่มา : https://www.silpa-mag.com/this-day-in-history/article_13699

๖) บุคคลในภาพนี้คือใคร *(พระยาอนุมานราชธน หรือ ยง เสฐียรโกเศศ)*

๗) พระยาอนุมานราชธน (ยง เสฐียรโกเศศ) มีบทบาทในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง *(พระยาอนุมานราชธน ท่านได้สร้างผลงานทางวิชาการที่ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยไว้เป็นจำนวนมาก เช่น หนังสือชีวิตชาวไทยสมัยก่อน และการศึกษาเรื่องประเพณีไทย เป็นหนังสือให้ความรู้เกี่ยวกับชีวิตของคนไทยสมัยก่อนว่ามี*

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	การดำรงชีวิตอย่างไร มีประเพณีสำคัญใดบ้างที่เข้ามาเกี่ยวข้องในการดำรงชีวิต การอ่านวรรณกรรมของพระยาอนุมานราชธน ทำให้ผู้อ่านเกิดความซาบซึ้งและประทับใจ เกิดความรักและหวงแหนในคุณค่าแห่งภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของไทย) (Obj. ๑) ๒. ครูให้นักเรียนจับคู่ร่วมกันอ่านข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก” ให้เวลาอ่านประมาณ ๓ นาที เมื่อนักเรียนแต่ละคู่อ่านข่าวกรณีศึกษาจบแล้วครูตั้งคำถามและสุ่มให้นักเรียนแต่ละคู่ร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในกรณีศึกษาคืออะไร *(ภูมิปัญญาการย้อมและทอผ้าพื้นเมือง)* ๒) แหล่งกำเนิดภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยนี้อยู่ที่ภาคใดของประเทศ *(ภาคเหนือ)* ๓) บุคคลสำคัญที่มีส่วนช่วยอนุรักษ์ภูมิปัญญาการย้อมและทอผ้าพื้นเมืองภาคเหนือคือใคร *(คุณอัยยวัฒน์ ศรีวัฒนประภา ผู้บริหารกลุ่มบริษัทคิง พาวเวอร์ และสโมสรฟุตบอลเลสเตอร์ ซิตี้)* ๔) แนวทางการส่งเสริมและอนุรักษ์การย้อมและทอผ้าพื้นเมืองภาคเหนือของคุณอัยยวัฒน์ ศรีวัฒนประภา มีลักษณะเป็นอย่างไร *(การผลิตของที่ระลึกของสโมสรฟุตบอลเลสเตอร์ ซิตี้ เช่น เสื้อหมวก กระเป๋า ฯลฯ โดยใช้ผ้าทอพื้นเมืองภาคเหนือที่ผ่านการย้อมสีธรรมชาติและออกแบบลวดลายการทอที่มีความสวยงามเป็นเอกลักษณ์เฉพาะ)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

	๕) การนำภูมิปัญญาการย้อมและทอผ้าพื้นเมืองภาคเหนือมาประยุกต์ใช้ในการผลิตของที่ระลึกของสโมสรฟุตบอลเลสเตอร์ ซิตี้ ส่งผลต่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยอย่างไรบ้าง *(ช่วยทำให้ชาวไทยและชาวต่างชาติรู้จักผ้าทอพื้นเมืองภาคเหนือของไทยมากยิ่งขึ้น ช่วยส่งเสริมให้คนรุ่นใหม่ได้เรียนรู้และสืบทอดภูมิปัญญาการย้อมและทอผ้าพื้นเมืองภาคเหนือ อีกทั้งยังช่วยสร้างอาชีพให้แก่ชุมชนท้องถิ่น)* ๖) ถ้าสมมุติสโมสรฟุตบอลเลสเตอร์ ซิตี้ มีการจัดประกวดออกแบบของที่ระลึกของสโมรจากภูมิปัญญาท้องถิ่นให้นักเรียนลองออกแบบของที่ระลึกจากภูมิปัญญาท้องถิ่นในชุมชนของนักเรียนมา ๑ อย่าง เพื่อส่งเข้าประกวด *(พิจารณาจากแนวคำตอบของนักเรียน)* (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร *(ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยเป็นทั้งองค์ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ และพฤติกรรมของไทย เป็นการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และมนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมจะเข้ามา*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ เรื่อง บุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิตของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหา การดำรงชีวิต การจัดการ การปรับตัว และการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของบุคคล ชุมชน และสังคมแสดงให้เห็นถึงความสามารถ และทักษะในการแก้ไขปัญหาของคนไทยในภูมิภาคต่าง ๆ) ๒) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลทำให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์สามารถดำรงอยู่ได้จนถึงยุคปัจจุบัน *(การมีบุคคลช่วยอนุรักษ์ ส่งเสริม และสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ส่งผลทำให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยเหล่านั้นดำรงอยู่ได้จนถึงยุคปัจจุบัน)* (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายบทบาทและผลงานของตัวอย่างบุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์เรื่องศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ๓. การอภิปรายบทบาทและผลงานของตัวอย่างบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ๔. การวิเคราะห์ผลของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”	๑. คำถาม ๒. วีดิทัศน์เรื่องศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ๓. พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ๔. พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ๕. ภาพพระยาอนุมาน-ราชธน ๖. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”	- อธิบายบทบาทและผลงานของตัวอย่างบุคคลสำคัญที่มีส่วนอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากกรณีศึกษาได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การชมวีดิทัศน์เรื่องศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ๓. การอภิปรายบทบาทและผลงานของตัวอย่างบุคคลสำคัญในการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย	๑. คำถาม ๒. วีดิทัศน์เรื่องศูนย์ศิลปาชีพบางไทรในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ๓. พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช	- ระบุผลของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากกรณีศึกษาได้อย่างสมเหตุสมผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
	๔. การวิเคราะห์ผลของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”	๔. พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง ในรัชกาลที่ ๙ ๕. ภาพพระยาอนุมาน-ราชธน ๖. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”	
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง
“จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก”

หลังประสบความสำเร็จอย่างน่าชื่นใจจากการผลักดันผ้าครามสกลนคร ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นไทยสู่ของที่ระลึกระดับโลก “คิง เพาเวอร์ ไทย เพาเวอร์ พลังคนไทย” ภายใต้การนำของซีอีโอยุคใหม่ไฟแรง “ต๊อบ-อัยยวัฒน์ ศรีวัฒนประภา” เดินหน้าต่อไม่ยั้ง จับมือสามชุมชนทางภาคเหนือของไทย ได้แก่ ชุมชนปกาเกอะญอ จังหวัดลำพูน, การทอจกตามแบบเฉพาะ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ และเส้นใยย้อมสีธรรมชาติ ตำบลตะเคียนปม จังหวัดลำพูน พัฒนาสินค้าที่ระลึกคอลเลกชันใหม่สำหรับสโมสรเลสเตอร์ ซิตี้ “Thai Natural Dye” เพื่อสานต่อเจตนารมณ์ในการช่วยเหลือชุมชนให้สามารถสร้างอาชีพได้อย่างยั่งยืนจากความถนัดของตัวเอง พร้อมอนุรักษ์การทอผ้าแบบพื้นถิ่นจากภูมิปัญญาไทยแท้ ๆ

เดอะบอสคนใหม่บอกเล่าถึงความตั้งใจจริงว่า จากความสำเร็จของ “INDIGO” สองคอลเลกชันที่ผ่านมา “คิง เพาเวอร์ ไทย เพาเวอร์ พลังคนไทย” และทีมดีไซเนอร์แบรนด์เลสเตอร์ ซิตี้ ประเทศไทย ได้ร่วมพัฒนาคอลเลกชันใหม่ “Thai Natural Dye” เพื่อสืบสานภูมิปัญญาของชุมชนภาคเหนือที่สืบทอดยาวนานหลายยุคสมัย นอกจากจะเข้าไปช่วยออกแบบดีไซน์ผลิตภัณฑ์ “คิง เพาเวอร์” ยังช่วยพัฒนาเรื่องการตลาด เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดทั้งไทยและต่างประเทศ โดยความพิเศษของคอลเลกชันนี้อยู่ที่การนำเส้นใยย้อมสีธรรมชาติมาทอจกแบบกลับหัวเป็นครั้งแรก จนได้เป็นลายหน้าจิ้งจอก ซึ่งเป็นโลโก้ประจำสโมสรเลสเตอร์ ซิตี้

สำหรับจุดเริ่มต้นของคอลเลกชันใหม่ เกิดจากความร่วมมือกับชุมชนตำบลตะเคียนปม จังหวัดลำพูน เพื่อสานต่อเสน่ห์ของการย้อมสีธรรมชาติแบบดั้งเดิม ภูมิปัญญาที่ชาวบ้านตะเคียนปมสั่งสมและสืบทอดกันมาจากรุ่นสู่รุ่น โดยมีดีเอ็นเอของสโมสรเลสเตอร์ ซิตี้ เป็นโจทย์สำคัญ จึงเป็นที่มาของสีหลักใหม่ 4 สี ได้จากวัตถุดิบธรรมชาติ ผ่านกระบวนการ “ย้อมร้อน” ที่ใช้ความร้อนในการดึงสีออกมาจากต้นพืช ผสานกับเทคนิค “ย้อมเย็น” เป็นการจุ่มน้ำพร้อมพืชเพื่อดูดซับสีที่ออกมาตามธรรมชาติ ได้แก่ สีฟ้า-น้ำเงิน จากต้นฮ่อม, สีน้ำตาล-เทา จากยางในผลมะเกลือ, สีส้ม จากเมล็ดคำแสด และสีเหลือง จากใบเพกา โดยเส้นใยที่ย้อมได้มีคุณสมบัติเด่นคือ เป็นสีธรรมชาติ สวมใส่สบาย และระบายอากาศได้ดี

จากนั้นจะนำเส้นใยย้อมสีจากลำพูนมาทอแบบวิถีของจกแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีจุดกำเนิดจากฝีมือเชื้อสายพญาเขื่อนแก้ว เมืองเชียงแสน เมื่อ 200 กว่าปีก่อน ความโดดเด่นอยู่ที่ลวดลายบนผืนผ้าที่เพิ่มเส้นด้ายเป็นช่วง ๆ บนหน้ากว้างของผืนผ้าโดยใช้ไม้ขนเม่นหรือนิ้วมือยกเส้นด้าย แล้วพุ่งเส้นด้ายสีพิเศษเพื่อสร้างลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ ปัจจุบันผ้าซิ่นตีนจกเป็นมรดกล้ำค่าทางวัฒนธรรม และเป็นทรัพย์สินทางปัญญาของคนแม่แจ่ม สำหรับคอลเลกชันนี้ ใช้ลายดอกจันและลายโคมหัวหมอน ลายที่ใช้ทอเฉพาะหัวหมอนที่แม่แจ่ม รวมถึงลายทอตัวหนังสือโลโก้ LCFC เกิดจากการทอจกกลับหัว เพื่อให้ได้ลายเฉพาะของคิง เพาเวอร์

ความมหัศจรรย์ของคอลเลกชัน “Thai Natural Dye” อยู่ที่โลโก้ “หน้าจิ้งจอก” ที่เกิดขึ้นจากการทอจกแบบกลับหัว ทำให้มองเห็นลายจากผ้าทั้งสองด้าน โดยเพิ่มลูกเล่นใหม่ด้วยลายทอจกดอกจัน, ลายโคม และลายทอหน้าหมอน ในคอลเลกชันมีให้เลือกทั้งเสื้อผ้ายืดมัดย้อม, กระเป๋า Tote มัดย้อม พิมพ์ลายหน้าจิ้งจอก, หมวกผ้าทอตีนจก และหมวกมัดย้อมสี แฟนพันธุ์แท้จิ้งจอกสยามตามอุดหนุนได้ที่เดอะ ชิตี้ แฟนสโตร์ แอท คิง เพาเวอร์ สเตเดียม เมืองเลสเตอร์ ประเทศอังกฤษ,คิง เพาเวอร์ สาขาราง้ำ, พัทยา, ศรีวารี, ภูเก็ต และ คิง เพาเวอร์ มหานคร ภายในสนามบินดอนเมือง, สนามบินสุวรรณภูมิ,สนามบินภูเก็ต และสนามบินอู่ตะเภา.

****

ที่มาภาพและข่าว : จากผ้ามัดย้อมถิ่นล้านนา สู่ของที่ระลึกระดับโลก (๒๕๖๒). เข้าถึงเมื่อ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒. เข้าถึงได้จาก https://www.thairath.co.th/content/1543435

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๓ วิเคราะห์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์และอิทธิพลต่อการพัฒนาชาติไทย

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

- การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์
- คุณค่าของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพภูมิปัญญาด้านการนวดแผนไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จำนวน ๒ ภาพ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

ภาพที่ ๑ จารึกบนกำแพงที่วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) เกี่ยวกับเส้นหลักที่สำคัญของร่างกายมนุษย์รวม ๑๐ เส้น และเส้นอื่น ๆ

ที่มา : https://portal.weloveshopping.com/blog/10357/thai-massage-2

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพจารึกบนกำแพงที่วัดพระเชตุพนวิมล-มังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) เกี่ยวกับเส้นหลักที่สำคัญของร่างกายมนุษย์รวม ๑๐ เส้น และเส้นอื่น ๆ

๒. ภาพการสอนวิธีนวดแผนไทยโบราณให้กับชาวต่างชาติ

๓. กรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า”

๔. กรณีศึกษาจำนวน ๔ เรื่อง

๕. กระดาษขนาดเอสาม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

จากกรณีศึกษา นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

จากกรณีศึกษา นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล

ภาพที่ ๒ การสอนวิธีนวดแผนไทยโบราณให้กับชาวต่างชาติ
ที่มา : https://healthhub.mome.co/itmmassage/sample-page/

๑) จากภาพทั้งสองข้างต้นเป็นภูมิปัญญาด้านใด ในสมัยรัตนโกสินทร์ *(ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณ)*

๒) นักเรียนเคยพบเห็นหรือเคยเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณหรือไม่ *(เคย/ไม่เคย)*

๓) แหล่งเรียนรู้สำคัญเกี่ยวกับภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณของประเทศไทยอยู่ที่ใด *(วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม ราชวรมหาวิหารหรือวัดโพธิ์)*

๔) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณคืออะไร *(ปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาการนวดแผนไทยมาจากปัญหาด้านสุขภาพของคนไทย การนวดแผนไทยโบราณช่วยคลายเส้นและลดอาการปวดเมื่อยของร่างกาย)*

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การร่วมกิจกรรม “ภูมิปัญญาสร้างได้” ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ๓-๔ คนร่วมกันออกแบบสร้างสรรค์ภูมิปัญญาเพื่อแก้ปัญหาจากกรณีศึกษาที่กลุ่มนักเรียนได้รับ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๔) การสอนวิธีนวดแผนไทยโบราณให้กับชาวต่างชาติ ส่งผลต่อการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์อย่างไร *(การสอนวิธีนวดแผนไทยโบราณให้กับชาวต่างชาติ นับเป็นการเผยแพร่ความรู้และส่งเสริมให้ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยก้าวไกลสู่สากล ทำให้เกิดความนิยมและสืบทอดภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณ)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“นักเรียนจะเห็นได้ว่า ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์มีหลากหลายแขนง นับเป็นสิ่งที่มีคุณค่าต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมจะยังคงอยู่ได้ต้องผ่านการอนุรักษ์และสืบทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์กัน”* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูแจกกรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า” ให้นักเรียนแต่ละคนอ่านเป็นเวลา ๒ นาที เมื่อนักเรียนอ่านกรณีศึกษาจบแล้ว ครูตั้งคำถามและสุ่มให้นักเรียนตอบดังนี้ ๑) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในกรณีศึกษาคืออะไร *(ภูมิปัญญาด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร)* ๒) กรณีศึกษานี้เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับใคร *(ชาวตำบลทุ่งสมอ อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	๓) ปัญหาที่เกิดขึ้นในกรณีศึกษานี้คืออะไร *(ชาวตำบลทุ่งสมอประสบปัญหากล้วยน้ำว้าล้นตลาดและปัญหาเศรษฐกิจตกต่ำทำให้ชาวทุ่งสมอมีรายได้ลดลง)* ๔) ปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลทำให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของชาวตำบลทุ่งสมอคืออะไร *(ปัจจัยพื้นฐานที่ส่งผลทำให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาของชาวตำบลทุ่งสมอ คือ สภาพทางภูมิศาสตร์ของตำบลทุ่งสมอ มีลักษณะเป็นพื้นที่ราบลุ่ม ชาวบ้านส่วนใหญ่นิยมประกอบอาชีพเกษตรกรโดยเฉพาะการปลูกกล้วยน้ำว้า)* ๕) นอกจากปัจจัยทางด้านภูมิศาสตร์แล้ว ยังมีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย *(ปัจจัยด้านความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต ได้แก่ ที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค, ปัจจัยเกี่ยวกับศาสนาและความเชื่อ, ปัจจัยการรับอิทธิพลทางวัฒนธรรมจากภายนอก เป็นต้น)* ๖) ชาวตำบลทุ่งสมอใช้ภูมิปัญญาใดในการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น *(ภูมิปัญญาด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร โดยนำกล้วยน้ำว้าที่ล้นตลาดมาแปรรูปเป็นขนมกล้วยฉาบหลากรสแล้วส่งจำหน่ายทั่วประเทศ)* ๗) ผลที่เกิดขึ้นจากการใช้ภูมิปัญญาด้านการแปรรูปและถนอมอาหารของชาวตำบลทุ่งสมอเป็นอย่างไร *(ชาวตำบลทุ่งสมอมีผลิตภัณฑ์ที่สะท้อนถึงภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชุมชนตนเอง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ชาวบ้านมีอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว และทำให้เกษตรกรผู้ปลูกกล้วยน้ำว้ามีรายได้และตลาดระบายสินค้าที่แน่นอนและมั่นคง) (Obj. ๑) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “ภูมิปัญญาสร้างได้” โดยให้นักเรียนแบ่งกลุ่มกลุ่มละ ๓-๔ คน จากนั้นให้ตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมารับกระดาษขนาด A๓ และสุ่มเลือกกรณีศึกษา กลุ่มละ ๑ เรื่อง จากทั้งหมดจำนวน ๔ เรื่อง ได้แก่ **กรณีศึกษาที่ ๑ หมู่บ้านดอกจิก** หมู่บ้านดอกจิก ตั้งอยู่บนภูเขาแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ มีสภาพอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงไหมและปลูกฝ้ายเพื่อส่งขาย ส่วนผู้หญิงในหมู่บ้านบางคนก็นำวัตถุดิบที่เหลือจากการขายมาทอเป็นผ้าเพื่อจำหน่ายที่ตลาดในหมู่บ้าน อย่างไรก็ตามในปัจจุบันราคาฝ้ายและไหมตกลงอย่างมาก และคนรุ่นใหม่มีความนิยมเสื้อผ้าไทยลดลง เพราะคิดว่ามีลวดลายที่ดูไม่ทันสมัย จึงทำให้รายได้จากการขายไหม ฝ้าย และผ้าไทยลดต่ำลง ชาวบ้านดอกจิกจึงนัดประชุมกันเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น **กรณีศึกษาที่ ๒ หมู่บ้านข้าวหลามตัด** หมู่บ้านข้าวหลามตัด เป็นหมู่บ้านในจังหวัดหนึ่งของภาคกลาง ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน ทางทิศใต้ของหมู่บ้านมีป่าไผ่	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	ขนาดใหญ่หลายสิบไร่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรโดยปลูกข้าวเป็นอาหารหลัก ต่อมาได้เกิดเหตุการณ์ข้าวล้นตลาด ทำให้ราคาข้าวตกต่ำ ชาวนาขายข้าวได้ราคาไม่ดี จนหลายครอบครัวเกิดหนี้สินเป็นจำนวนมาก ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านข้าวหลามตัดจึงประชุมร่วมกับชาวบ้านเพื่อหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น **กรณีศึกษาที่ ๓ หมู่บ้านโพธิ์ดำ** หมู่บ้านโพธิ์ดำเป็นหมู่บ้านติดทะเลอ่าวไทย คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงมานานหลายชั่วอายุคน โดยเฉพาะการจับปลาทูส่งขายเป็นรายได้หลักของหมู่บ้านแห่งนี้ ทว่า จากการที่มีการนำเข้าปลาทูจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้ราคาปลาทูลดต่ำลงและขายไม่ออก จนชาวบ้านโพธิ์ดำที่ส่วนใหญ่จับปลาทูขายได้รับความเดือดร้อน หากปล่อยไปนานวันเข้าคงไม่ดีแน่ ชาวบ้านโพธิ์ดำจึงร่วมมือกันเพื่อจัดการกับปลาทูที่ขายไม่ออก และทำให้ชาวบ้านมีรายได้ที่ดีอีกครั้ง **กรณีศึกษาที่ ๔ หมู่บ้านโพธิ์แดง** หมู่บ้านโพธิ์แดงเป็นหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี อาชีพหลักของคนในหมู่บ้านแห่งนี้ คือ ปลูกกล้วย อ้อย ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ส่งขายให้กับพ่อค้าคนกลางและโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด ส่วนอาชีพเสริมของคนในหมู่บ้าน คือ การหาเห็ดโคน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ซึ่งเป็นเห็ดป่าหายากและมีราคาแพงชนิดหนึ่ง จะขึ้นในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคมของทุกปี เนื่องจากช่วงนี้ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้เกษตรกรในหมู่บ้านโพธิ์แดงหลายครอบครัวขาดทุนจากการทำการเกษตร ชาวบ้านจึงรวมตัวปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหานี้ ๒.๑ เมื่อได้กรณีศึกษาแล้ว ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบสร้างสรรค์ภูมิปัญญา ๑ อย่าง โดยเลือกใช้แนวคิดของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระ-นางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ หรือพระยา-อนุมานราชธน (เสฐียรโกเศศ) ที่เคยเรียนไปในชั่วโมงเรียนก่อนหน้ามาเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาและพัฒนาหมู่บ้านของกลุ่มตนให้เกิดความยั่งยืน ทั้งนี้ภูมิปัญญาที่แต่ละกลุ่มร่วมกันคิดต้องตอบสนองต่อการแก้ปัญหาของหมู่บ้านและมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง กำหนดให้แต่ละกลุ่มเขียนข้อมูลลงในกระดาษขนาดเอสามโดยมีประเด็นการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาดังนี้ ๑) กรณีศึกษาที่ได้รับ ๒) ชื่อภูมิปัญญา ๓) สาเหตุที่สร้างสรรค์ภูมิปัญญา (ปัญหา) ๔) วิธีทำ/วิธีการดำเนินงาน ๕) ผลที่คาดว่าจะได้รับ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

	๖) แนวทางการพัฒนาภูมิปัญญาที่สร้างสรรค์และยั่งยืนในอนาคต ครูให้เวลาแต่ละกลุ่มในการออกแบบสร้างสรรค์ภูมิปัญญาเป็นเวลาประมาณ ๑๕ นาที ๒.๒ เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันออกแบบสร้างสรรค์ภูมิปัญญาเสร็จแล้ว ครูให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยให้เวลานำเสนอกลุ่มละ ๒ นาที ทั้งนี้ครูและนักเรียนกลุ่มอื่น ๆ ร่วมกันตรวจสอบความถูกต้องและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์ (Obj. ๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ปัจจัยใดบ้างที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย *(สภาพภูมิศาสตร์ ลักษณะสังคม ความเชื่อ ความรู้และประสบการณ์ของมนุษย์ ก่อให้เกิดการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาเพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันได้)* ๒) ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์อย่างไร *(ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยเป็นทั้งองค์ความรู้ ทักษะ ความเชื่อ และพฤติกรรมของไทย เป็นการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม และ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ เรื่อง การอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการทางสังคมและวัฒนธรรมสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	มนุษย์กับอำนาจเหนือธรรมชาติภูมิปัญญาและวัฒนธรรมจะเข้ามาเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกอย่างในวิถีชีวิตของมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นการแก้ไขปัญหา การดำรงชีวิต การจัดการ การปรับตัว และการเรียนรู้เพื่อความอยู่รอดของบุคคล ชุมชน และสังคมแสดงให้เห็นถึงความสามารถ และทักษะในการแก้ไขปัญหาของคนไทยในภูมิภาคต่าง ๆ) (Obj. ๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ จากกรณีศึกษา นักเรียนสามารถระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม-ตอบ ๒. การดูภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณ จำนวน ๒ ภาพ ๓. การระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากกรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า” ๔. การร่วมกิจกรรม “ภูมิปัญญาสร้างได้”	๑. คำถาม ๒. ภาพจารึกบนกำแพงที่วัดพระเชตุพนวิมล-มังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) เกี่ยวกับเส้นหลักที่สำคัญของร่างกายมนุษย์รวม ๑๐ เส้น และเส้นอื่น ๆ ๓. ภาพการสอนวิธีนวดแผนไทยโบราณให้กับชาวต่างชาติ ๔. กรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า” ๕. กรณีศึกษา จำนวน ๔ เรื่อง ๖. กระดาษขนาด A๓	- ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากกรณีศึกษาได้อย่างถูกต้อง
ด้านทักษะและกระบวนการ จากกรณีศึกษา นักเรียนสามารถนำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพเกี่ยวกับภูมิปัญญาการนวดแผนไทยโบราณ จำนวน ๒ ภาพ ๓. การระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อการสร้างสรรค์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์จากกรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า” ๔. การร่วมกิจกรรม “ภูมิปัญญาสร้างได้”	๑. คำถาม ๒. ภาพจารึกบนกำแพงที่วัดพระเชตุพนวิมล-มังคลารามราชวรมหาวิหาร (วัดโพธิ์) เกี่ยวกับเส้นหลักที่สำคัญของร่างกายมนุษย์รวม ๑๐ เส้น และเส้นอื่น ๆ ๓. ภาพการสอนวิธีนวดแผนไทยโบราณให้กับชาวต่างชาติ ๔. กรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า” ๕. กรณีศึกษา จำนวน ๔ เรื่อง ๖. กระดาษขนาด A๓	- นำเสนอแนวทางการอนุรักษ์ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างเหมาะสมและสร้างสรรค์

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ได้อย่างสมเหตุสมผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

กรณีศึกษาเรื่อง “สแน็คบานาน่า”

กลุ่มสตรีพัฒนากล้วยน้ำว้าไทย อำเภอพนมทวน จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีสมาชิกกว่า ๑๐๐ คน นำกล้วยน้ำว้ามาแปรรูปในรูปแบบของสแน็คหรือขนมรับประทานเล่นหลากหลายรสชาติ ได้มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หรือ มผช. ทำให้ขายดีทั้งในและต่างประเทศ

คุณจินตนา สระสำอาง ประธานกลุ่ม จบการศึกษาด้านคหกรรมศาสตร์ จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอี่ยมละออ อดีตเคยเป็นลูกจ้างรับผิดชอบด้านการวิจัยในบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหารกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๔๐ ประสบวิกฤตเศรษฐกิจจึงตัดสินใจกลับบ้านเกิด

ตำบลทุ่งสมอ เป็นที่ราบลุ่ม ชาวบ้านส่วนใหญ่จึงประกอบอาชีพเกษตรกรโดยปลูกกล้วยน้ำว้าเป็นหลัก ช่วงนั้นกล้วยน้ำว้ากำลังล้นตลาด ราคาตก เกษตรกรเดือดร้อนหนัก จึงนำความรู้และประสบการณ์จากแวดวงอาหาร เพิ่มมูลค่าให้ผลไม้ที่มีอยู่มากในท้องถิ่น เป็นกล้วยปรุงรสในรูปลักษณ์ขนมขบเคี้ยวใช้เงินทุนเริ่มต้น ๕๐,๐๐๐ บาท

“ช่วงนั้นขนมมันฝรั่งยี่ห้อหนึ่งได้รับความนิยมมาก ซึ่งเป็นอาหารที่ไม่มีประโยชน์ต่อร่างกาย ประกอบกับในท้องถิ่นมีกล้วยอยู่มาก สินค้าล้นตลาด ทำให้เกิดความคิดว่า หากนำกล้วยมาแปรรูปเป็นสแน็ค จะทำให้เด็ก ๆ มีขนมกินเล่นที่อร่อยและมีประโยชน์ นอกจากนั้น ยังได้ช่วยเหลือเกษตรกรในท้องถิ่นด้วย”

คุณจินตนาจึงรวมกลุ่มกับชาวบ้านตำบลทุ่งสมอและพื้นที่ใกล้เคียงรวมประมาณ ๑๐๐ คน กระจายงาน ๓ ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายทอด ฝ่ายปรุงรสและบรรจุ และฝ่ายขาย มาทำสแน็ก บานาน่า

วิธีการทำนำเอากล้วยน้ำว้าดิบมาหั่นเป็นชิ้นบาง ๆ จากนั้นนำไปทอดและปรุงรสชาติต่าง ๆ เช่น รสพิซซ่า รสบาร์บีคิว รสช็อกโกแลต โดยไม่ใช้ผงชูรสและวัตถุกันเสีย เช่น ก่อนบรรจุซองขาย ผลิตภัณฑ์ที่ออกมาจึงคล้ายกับมันฝรั่งทอด แต่ได้คุณประโยชน์มากกว่าหลายเท่า

สแน็คบานาน่าที่ผลิตได้ ถูกนำส่งร้านค้าต่าง ๆ ในจังหวัดกาญจนบุรี พื้นที่ใกล้เคียง และต่างประเทศ สร้างรายได้ให้กับกลุ่มสตรีพัฒนากล้วยน้ำว้าไทยและชาวสวนกล้วยเป็นจำนวนมาก และพัฒนาความเป็นอยู่ของชาวบ้านให้ดีขึ้น

ที่มา : ดวงกมล โลหศรีสกุล. (๒๕๕๓). **สแน็คบานาน่า**. สืบค้นเมื่อ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๐. เข้าถึงได้จาก https://soclaimon.wordpress.com/2010/09/17/บานาน่า-สแน็กเพื่อสุขภาพ/

ข้อความกรณีศึกษาสำหรับตัดแจกนักเรียนแต่ละกลุ่ม

กรณีศึกษาที่ ๑ หมู่บ้านดอกจิก

หมู่บ้านดอกจิก ตั้งอยู่บนภูเขาแห่งหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่มีสภาพอากาศเย็นสบายตลอดทั้งปี ชาวบ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเลี้ยงไหมและปลูกฝ้ายเพื่อส่งขาย ส่วนผู้หญิงในหมู่บ้าน บางคนก็นำวัตถุดิบที่เหลือจากการขายมาทอเป็นผ้าเพื่อจำหน่าย ที่ตลาดในหมู่บ้าน

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันราคาฝ้ายและไหมตกลงอย่างมาก และคนรุ่นใหม่มีความนิยมเสื้อผ้าไทยลดลง เพราะคิดว่ามีลวดลายที่ดูไม่ทันสมัย จึงทำให้รายได้จากการขายไหม ฝ้าย และผ้าไทยลดต่ำลง ชาวบ้านดอกจิกจึงนัดประชุมกันเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

กรณีศึกษาที่ ๒ หมู่บ้านข้าวหลามตัด

หมู่บ้านข้าวหลามตัด เป็นหมู่บ้านในจังหวัดหนึ่งของภาคกลาง ตั้งอยู่บริเวณที่ราบลุ่มแม่น้ำท่าจีน ทางทิศใต้ของหมู่บ้านมีป่าไผ่ขนาดใหญ่หลายสิบไร่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกร โดยปลูกข้าวเป็นอาหารหลัก ต่อมาได้เกิดเหตุการณ์ข้าวล้นตลาด ทำให้ราคาข้าวตกต่ำ ชาวนาขายข้าวได้ราคาไม่ดี จนหลายครอบครัวเกิดหนี้สินเป็นจำนวนมาก ผู้ใหญ่บ้านหมู่บ้านข้าวหลามตัดจึงประชุมร่วมกับชาวบ้านเพื่อหาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

กรณีศึกษาที่ ๓ หมู่บ้านโพธิ์ดำ

หมู่บ้านโพธิ์ดำเป็นหมู่บ้านติดทะเลอ่าวไทย คนในหมู่บ้านส่วนใหญ่ประกอบอาชีพประมงมานานหลายชั่วอายุคน โดยเฉพาะการจับปลาทูส่งขายเป็นรายได้หลักของหมู่บ้านแห่งนี้

ทว่า จากการที่มีการนำเข้าปลาทูจากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ทำให้ราคาปลาทูลดต่ำลงและขายไม่ออก จนชาวบ้านโพธิ์ดำที่ส่วนใหญ่จับปลาทูขายได้รับความเดือดร้อน หากปล่อยไปนานวันเข้าคงไม่ดีแน่ ชาวบ้านโพธิ์ดำจึงร่วมมือกันเพื่อจัดการกับปลาทูที่ขายไม่ออก และทำให้ชาวบ้านมีรายได้ที่ดีอีกครั้ง

กรณีศึกษาที่ ๔ หมู่บ้านโพธิ์แดง

หมู่บ้านโพธิ์แดงเป็นหมู่บ้านแห่งหนึ่งในจังหวัดกาญจนบุรี อาชีพหลักของคนในหมู่บ้านแห่งนี้ คือ ปลูกกล้วย อ้อย ข้าวโพด และมันสำปะหลัง ส่งขายให้กับพ่อค้าคนกลางและโรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัด ส่วนอาชีพเสริมของคนในหมู่บ้าน คือ การหาเห็ดโคน ซึ่งเป็นเห็ดป่าหายากและมีราคาแพงชนิดหนึ่งจะขึ้นในช่วงเดือนกันยายน-ตุลาคมของทุกปี

เนื่องจากช่วงนี้ราคาพืชผลทางการเกษตรตกต่ำ ทำให้เกษตรกรในหมู่บ้านโพธิ์แดงหลายครอบครัวขาดทุนจากการทำการเกษตรชาวบ้านจึงรวมตัวปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหานี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

ชื่อหน่วยการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์

รหัสวิชา ส๓๒๑๐๔ รายวิชาประวัติศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ภาคเรียนที่ ๒ เวลา ๔ ชั่วโมง

---

๑. มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

สาระประวัติศาสตร์

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๑ เข้าใจความหมาย ความสำคัญของเวลาและยุคสมัยทางประวัติศาสตร์ สามารถใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์มาวิเคราะห์เหตุการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

มาตรฐานการเรียนรู้ ส ๔.๓ เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความรักความภูมิใจและธำรงความเป็นไทย

ตัวชี้วัด ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

๒. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การปฏิสัมพันธ์ระหว่างประเทศย่อมก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๓. สาระการเรียนรู้

ความรู้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก

๔. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศในยุคปัจจุบัน

ทักษะ/กระบวนการ

๑. การสืบค้น วิเคราะห์ และตีความข้อมูลหลักฐานในประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์

๒. การนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาศึกษาในประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์

เจตคติ

๑. ความสำคัญของการนำหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์

๒. คุณค่าของการนำวิธีการทางประวัติศาสตร์มาใช้ศึกษาประเด็นเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์

๓. ความสำคัญของการสร้างสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

๔. ความรู้สึกที่มีต่อประเทศเพื่อนบ้าน

๕. คุณค่าของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

๖. ความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับชาติตะวันตก

๗. ความรู้สึกที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบัน

๘. ความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๕. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

๒. ใฝ่เรียนรู้

๓. มุ่งมั่นในการทำงาน

๔. รักความเป็นไทย

๖. การประเมินผลรวบยอด

ภาระงาน/ชิ้นงาน

แบ่งกลุ่ม ๓-๔ คน วาดภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ พร้อมอธิบายข้อมูลประกอบภาพ

เกณฑ์การประเมินผลภาระงาน/ชิ้นงาน

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๑. ความครบถ้วนของประเด็นในภาพวาด	วาดภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ในประเด็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ได้ครบถ้วนทุกประเด็น	วาดภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ในประเด็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ขาดไป ๑ ประเด็น	วาดภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ในประเด็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ขาดไป ๒ ประเด็น	วาดภาพสะท้อนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ในประเด็นการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ขาดมากกว่า ๒ ประเด็น
๒. การอธิบายข้อมูลในภาพวาด	เขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้ถูกต้องและครอบคลุมสาระสำคัญ	เขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้ถูกต้อง แต่ไม่ครอบคลุมสาระสำคัญ	เขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้ถูกต้องบางส่วน	ไม่สามารถเขียนอธิบายข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศในเอเชียสมัยรัตนโกสินทร์ที่ปรากฏในภาพวาดได้
๓. ความสวยงามของภาพ	ภาพวาดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์	ภาพวาดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนมาก	ภาพวาดมีความสวยงามแสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์เป็นส่วนน้อย	ภาพวาดขาดความสวยงามและไม่แสดงออกถึงความคิดสร้างสรรค์

ประเด็นการประเมิน	ระดับคุณภาพ			
	๔ (ดีมาก)	**๓ (ดี)**	**๒ (พอใช้)**	**๑ (ปรับปรุง)**
๔. กระบวนการทำงานกลุ่ม	มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มอย่างชัดเจน สมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ	มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มอย่างชัดเจน และสมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเป็นส่วนมาก	มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่มค่อนข้างชัดเจน และสมาชิกในกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถเป็นส่วนน้อย	ไม่มีการแบ่งภาระการทำงานในกลุ่ม และสมาชิกในกลุ่มขาดความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

เกณฑ์การตัดสิน

คะแนน	๑๔-๑๖	หมายถึง	ดีมาก
คะแนน	๑๑-๑๓	หมายถึง	ดี
คะแนน	๘-๑๐	หมายถึง	พอใช้
คะแนนต่ำกว่า	๘ คะแนน	หมายถึง	ปรับปรุง

เกณฑ์การผ่าน ตั้งแต่ระดับพอใช้ขึ้นไป

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

๑. ความสัมพันธ์กับพม่า

๒. ความสัมพันธ์กับล้านนา

๓. ความสัมพันธ์กับเขมร

๔. ความสัมพันธ์กับล้านช้าง

๕. ความสัมพันธ์กับญวน

๖. ความสัมพันธ์กับหัวเมืองมลายู

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูแผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) เขียนโดย นายทองใบ แตงน้อย จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

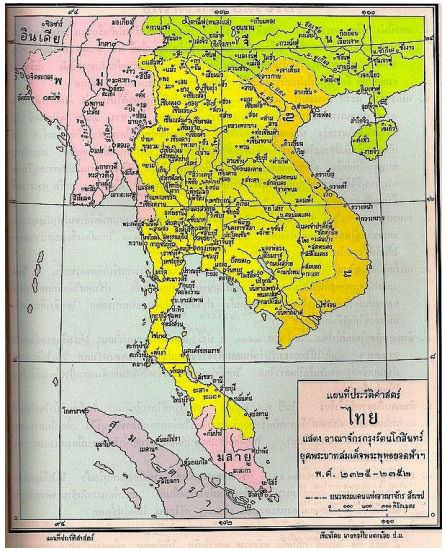

แผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑)

ที่มา : https://blogazine.pub/blogs/dulyapak/post/5495

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. แผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก-มหาราช (รัชกาลที่ ๑)

๒. บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยาม จำนวน ๗ บัตรคำ

๓. บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านจำนวน ๗ บัตรข้อความ

๔. โปรแกรม power point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน

๕. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำ เชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๗. ความสัมพันธ์กับมอญ **จุดประสงค์การเรียนรู้** **ด้านความรู้** นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง **ด้านทักษะและกระบวนการ** นักเรียนสามารถวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง **ด้านคุณลักษณะ** ๑. นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างเหมาะสม ๒. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีเหตุผล	๑) จากภาพแผนที่ข้างต้นเป็นแผนที่แสดงอาณาเขตของสยามในสมัยใด *(พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช)* ๒) จากภาพแผนที่ข้างต้น ประเทศเพื่อนบ้านของสยามในสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ที่ปรากฏในแผนที่ได้แก่ประเทศอะไรบ้าง *(พม่า, ญวน, มลายู, จีน)* ๓) รัฐพม่าตั้งอยู่ทางทิศใดของสยาม *(ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของสยาม)* ๔) รัฐญวนตั้งอยู่ทางทิศใดของสยาม *(ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของสยาม)* ๕) รัฐหัวเมืองมลายูตั้งอยู่ทางทิศใดของสยาม *(ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของสยาม)* ๖) นอกจากรัฐพม่า รัฐญวน และรัฐมลายู ยังมีรัฐอื่นที่เป็นรัฐเพื่อนบ้านของสยามอีกหรือไม่ *(รัฐล้านนา รัฐล้านช้าง รัฐเขมร รัฐมอญ เป็นต้น)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“นักเรียนจะเห็นได้ว่า ในสมัยรัตนโกสินทร์สยามมีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในแต่ละรัฐมีความแตกต่างกันทั้งในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านกัน*	**ภาระงาน/ชิ้นงาน** ๑. กิจกรรมกลุ่มการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน แล้วร่วมกันจับคู่บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านและบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านให้มีความถูกต้องและสอดคล้องกัน ๒. การวิเคราะห์และอภิปรายข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำเชื่อมกับดอยนางนอนหวังช่วย ๑๓ หมูป่า”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ขั้นสร้างองค์ความรู้ ๑. ครูให้นักเรียนจับกลุ่ม กลุ่มละ ๓-๔ คน จากนั้นให้แต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน จากหนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ เป็นเวลา ๑๕ นาที ๑) ครูแจกบัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยามจำนวน ๗ บัตรคำ และบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านจำนวน ๗ บัตรข้อความ ๒) ครูชี้แจงขั้นตอนการร่วมกิจกรรม โดยให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจับคู่บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยามให้ตรงกับบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น ๆ ๓) เมื่อนักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันจับคู่บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยามกับบัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านเสร็จแล้ว ครูสุ่มตัวแทนนักเรียน ๑-๒ กลุ่มให้ออกมาเฉลยคำตอบหน้าชั้นเรียน ๒. ครูอธิบายความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยใช้โปรแกรม power point เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านเป็นสื่อประกอบการสอนจากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับพม่าในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(ในสมัยรัตนโกสินทร์สยามได้ทำสงครามกับพม่ารวม ๑๐ ครั้ง ส่วนใหญ่เป็นการรบในสมัยรัชกาลที่ ๑ สงครามสำคัญ เช่น สงครามเก้าทัพ สงครามท่าดินแดง)* ๒) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับญวนในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(ในสมัยรัชกาลที่ ๑ สยามกับญวนมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีต่อกันเรื่อยมา จนถึงในสมัยรัชกาลที่ ๓ สยามกับญวนเกิดกรณีพิพาทกัน เนื่องจากญวนสนับสนุนให้ลาวและเขมรก่อการกบฏต่อสยาม ส่งผลให้สยามกับญวนทำสงครามสู้รบกัน ต่อมารัชกาลที่ ๓ จึงโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยา บดินทรเดชา นำทัพไปยังเขมรเพื่อสู้รบกับอิทธิพลของญวน)* ๓) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับล้านนาในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(หัวเมืองล้านนาประกอบไปด้วยเมืองเชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน ฝาง น่าน เชียงแสน และเมืองเล็ก ๆ ทางภาคเหนือ ล้านนาเป็นประเทศราชของไทยมาตั้งแต่สมัยธนบุรี ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๑ ทรงแต่งตั้งพระยากาวิละเป็นเจ้าเมืองปกครองเชียงใหม่ในฐานะประเทศราช)* ๔) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับลาวหรือล้านช้างในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(ในสมัยรัชกาลที่ ๑ สยามกับลาวหรือล้านช้าง มีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ดีต่อกันเรื่อยมา ครั้นถึง พ.ศ. ๒๓๖๙ ในสมัยรัชกาลที่ ๓ เจ้าอนุวงศ์แห่งล้านช้าง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ได้ยกทัพเข้ามาในดินแดนสยาม ทำให้เกิดวีรกรรมท้าวสุรนารี หรือคุณหญิงโม ณ ทุ่งสำริด เมืองนครราชสีมา) ๕) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับเขมรในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับเขมรมีลักษณะคล้ายในสมัยอยุธยา โดยสยามถือว่าเขมรเป็นประเทศราช ในสมัยรัชกาลที่ ๑ บ้านเมืองของเขมรอยู่ในช่วงการเกิดจลาจล กองทัพสยามได้ช่วยเหลือราชวงศ์เขมรให้เข้ามาอยู่ในกรุงเทพมหานคร โดยรัชกาลที่ ๑ ทรงรับพระราชวงศ์เขมร พระนามว่า นักองเอง มาเป็นพระราชบุตรบุญธรรม ตอนหลังทรงแต่งตั้งนักองเองเป็นกษัตริย์ปกครองเขมรมีพระนามว่า สมเด็จพระนารายณ์รามาธิบดี และทรงแต่งตั้งพระยาอภัยภูเบศร์ ให้มาปกครองเขมรส่วนใน คือ เมืองพระตะบองกับเมืองเสียมราฐให้ขึ้นตรงต่อสยาม)* ๖) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับหัวเมืองมลายูในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(หัวเมืองมลายู ได้แก่ ปัตตานี ไทรบุรี กลันตัน และตรังกานู เคยเป็นเมืองประเทศราชของสยามมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา ในสมัยรัชกาลที่ ๑ พม่ายกทัพโจมตีภาคใต้และสามารถยึดครองได้ช่วงระยะเวลาหนึ่ง และพยายามชักชวน หัวเมืองมลายูให้เข้ามาอยู่ฝ่ายพม่า หัวเมืองมลายูไม่ต้องการอยู่ภายใต้การปกครองของสยามจึงสนับสนุนพม่า เมื่อสยามสามารถขับไล่อิทธิพลของพม่าในภาคใต้ได้สำเร็จ หัวเมืองมลายูไม่ยอมส่งต้นไม้เงินต้นไม้ทองและเครื่องราชบรรณาการเข้ามาถวายแด่รัชกาลที่ ๑ ตามธรรมเนียมของเมืองประเทศราช สยามได้ยกทัพไป*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ตีเมืองปัตตานีจนได้รับชัยชนะ ทำให้หัวเมืองมลายูต่าง ๆ ยอมเข้ามาสวามิภักดิ์ต่อสยามอีกครั้ง) ๗) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับมอญในสมัยรัตนโกสินทร์เป็นอย่างไร *(สยามได้ให้ความคุ้มครองความปลอดภัยและสร้างความเป็นมิตรไมตรีกับหัวเมืองมอญ เช่น ในสมัยรัชกาลที่ ๑ สยามได้จัดทัพไปช่วยหัวเมืองมอญจากการรุกรานของพม่า และให้ความช่วยเหลือชาวมอญที่หลบหนีภัยสงครามกับพม่าให้เข้ามาอาศัยในแผ่นดินสยาม)* (Obj.๑) ๓. ครูแจกข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำเชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า” ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน ใช้เวลาประมาณ ๒ นาที จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้ ๑) จากข่าวกรณีศึกษาข้างต้นสามารถสรุปสาระสำคัญได้ว่าอย่างไร *(เจ้าหน้าที่พม่าได้ระดมกำลังทหารออกสำรวจหาโพรงถ้ำบริเวณดอยนางนอนซึ่งทอดยาวไปถึงฝั่งท่าขี้เหล็กของพม่า ซึ่งคาดว่าน่าจะมีโพรงถ้ำที่อาจเชื่อมต่อกับถ้ำหลวง เพื่อพยายามช่วยเหลือเด็กและโค้ชทีมหมูป่าอะคาเดมี ๑๓ ชีวิต)* ๒) ก่อนหน้าที่นักเรียนจะได้อ่านข่าวกรณีศึกษานี้ ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อประเทศพม่าเป็นอย่างไร *(พิจารณาจากแนวคำตอบของนักเรียน)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓) เมื่อได้อ่านกรณีศึกษาข้างต้นแล้ว ทัศนคติของนักเรียนที่มีต่อประเทศพม่าเปลี่ยนไปจากเดิมหรือไม่ อย่างไร *(พิจารณาจากแนวคำตอบของนักเรียน)* ๔) คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากการอ่านกรณีศึกษาข้างต้นเป็นอย่างไร *(ประเทศพม่า เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ดีของไทย มีน้ำใจให้ความช่วยเหลือในยามที่ประเทศไทยมีความเดือดร้อน)* (Obj.๒, Obj.๓) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียนโดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) โดยภาพรวมแล้วไทยมีความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านในลักษณะใดบ้าง *(ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้านมีทั้งความสัมพันธ์เป็นมิตรที่ดีต่อกัน คอยช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ในยามที่อีกประเทศหนึ่งประสบปัญหาความเดือดร้อน และความสัมพันธ์ที่ขัดแย้งกัน อันเนื่องมาจากผลประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมที่มีต่อกัน)* ๒) ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองคนหนึ่งในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ นักเรียนจะมีส่วนร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างไรบ้าง *(การเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน และมีส่วนช่วยเหลือในยามที่ประเทศเพื่อนบ้านประสบปัญหา ความเดือดร้อนตามกำลังความสามารถที่ตนเองกระทำได้)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๓) การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของสยามอย่างไรบ้าง (การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้านส่งผลทำให้การเมืองระหว่างประเทศเกิดความสงบสุข และประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจจากการค้าขายระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน) (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์ กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูแผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ๓. การร่วมกิจกรรมกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๔. การวิเคราะห์และอภิปรายข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำเชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า”	๑. คำถาม ๒. แผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ๓. บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยามจำนวน ๗ บัตรคำ ๔. บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านจำนวน ๗ บัตรข้อความ ๕. โปรแกรม power point เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๖. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำเชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า”	- อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูแผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ๓. การร่วมกิจกรรมกลุ่มสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๔. การวิเคราะห์และอภิปรายข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำ เชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า”	๑. คำถาม ๒. แผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑) ๓. บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยามจำนวน ๗ บัตรคำ ๔. บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้านจำนวน ๗ บัตรข้อความ ๕. โปรแกรม power point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้าน ๖. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำ เชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า”	- อธิบายรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านคุณลักษณะ ๑. นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างเหมาะสม	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความรู้สึกที่นักเรียนมีต่อประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างเหมาะสม โดยไม่ใช้อดีตเป็นเกณฑ์ในการตัดสินปัจจุบัน
๒. นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างมีเหตุผล			- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศเพื่อนบ้านได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

บัตรคำชื่อประเทศเพื่อนบ้านของสยามจำนวน ๗ บัตรคำ

พม่า
ล้านนา
เขมร
ล้านช้าง
ญวน
หัวเมืองมลายู
มอญ

บัตรข้อความที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับประเทศเพื่อนบ้าน
จำนวน ๗ บัตรข้อความ

เจ้าอนุวงศ์ได้ยกทัพเข้ามาในดินแดนสยาม ทำให้เกิดวีรกรรมท้าวสุรนารีแห่งเมืองโคราช
รัชกาลที่ ๓ โปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพระยาบดินทรเดชานำทัพไปยังเขมรเพื่อปราบอิทธิพลของประเทศนี้
ในสมัยรัชกาลที่ ๑ สยามได้จัดทัพไปช่วยหัวเมืองนี้จากการรุกรานของพม่า และให้ความช่วยเหลือชาวเมืองนี้ที่หลบหนีภัยสงครามกับพม่าให้เข้ามาอาศัยในแผ่นดินสยาม
หัวเมืองเหล่านี้ไม่ยอมส่งต้นไม้เงินต้นไม้ทองและเครื่องราชบรรณาการเข้ามาถวายแด่รัชกาลที่ ๑ ตามธรรมเนียมของเมืองประเทศราช สยามจึงยกทัพไปตีเมืองปัตตานีจนได้รับชัยชนะ

ในสมัยรัชกาลที่ ๑ เกิดสงครามเก้าทัพ และสงครามท่าดินแดนกับประเทศนี้
ในสมัยรัชกาลที่ ๑ ทรงแต่งตั้งพระยากาวิละ เป็นเจ้าเมืองปกครองเชียงใหม่ในฐานะประเทศราช
เจ้าพระยาอภัยภูเบศร์เป็นผู้ปกครอง เมืองพระตะบองกับเมืองเสียมราฐ ให้ขึ้นตรงต่อสยามแทนการขึ้นตรงต่อประเทศนี้

ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง “ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำ เชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า”

เพื่อนบ้าน!! ผู้ว่าฯ ท่าขี้เหล็กปล่อยแถวทหารพม่า เพื่อช่วยรวมกำลังร่วมตรวจโพรงถ้ำบนภูเขาต่อคำ คาดเป็นส่วนปลายที่เชื่อมต่อกับภูเขานางนอนถึงถ้ำหลวง เพื่อช่วยเหลือ ๑๓ ชีวิตหมูป่า

ช่วงวันที่ ๘ เดือนกรกฎาคม ๒๕๖๑ ผู้สื่อข่าวแถลงการณ์ว่า ในกรุ๊ปไลน์ข่าวสารชาวเมืองแม่สาย ได้มีการเผยแพร่ข่าวว่า เมื่อช่วงเวลาสายของวันที่ ๗ กรกฎาคมที่ผ่านมา นายหมิ่นหน่าย ผู้ว่าราชการจังหวัดท่าขี้เหล็ก ได้ปลดปล่อยแถวกำลังทหาร และตำรวจ ประมาณ ๘๐ นาย พร้อมเสบียงอาหารสำหรับ ๔ วัน ออกลาดตระเวนหาโพรงถ้ำรอบ ๆ ภูเขานางนอนซึ่งทอดยาวไปถึงฝั่งท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมา ซึ่งคาดว่าน่าจะมีโพรงถ้ำที่อาจเชื่อมต่อกับถ้ำหลวง โดยการค้นหาเริ่มปูพรมตั้งแต่ภูเขาต่อคำ ที่ประชาชนมั่นใจว่าเป็นส่วนปลายของภูเขานางนอน

การสำรวจในคราวนี้มีเครื่องมือและมีความพร้อมเพรียงมากกว่าครั้ง โดยระบุจุดที่จะทำการค้นหาตั้งแต่เขตปงถุน รอบ ๆ ภูเขาต่อคำ ไปจนกระทั่งเขตบ้านโซตาดา ซึ่งห่างจากฐานภูเขาช้างมูบ ราว ๆ ๒-๓ กิโลเมตร ซึ่งนับเป็นความพากเพียรในการช่วยเหลือเด็กแล้วก็ผู้ฝึกสอนกลุ่มหมูป่าอะคาเดมี ๑๓ ชีวิต ภายหลังจากก่อนหน้าทางการเมียนมาก็เคยรวมกำลังตรวจทางเชื่อมต่อเข้าถ้ำหลวงมาแล้ว แต่ว่าในตอนนั้นประสบความล้มเหลว ไม่เจอโพรงที่จะทะลุเข้าด้านในถ้ำได้ แม้กระนั้นทางการเมียนมาก็ยังไม่ลดความพยายาม เดินหน้าช่วยค้นหาทางออกจากถ้ำเพื่อช่วย ๑๓ คนต่อไป.

****

ที่มาภาพและข่าว : ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำ เชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า. (๒๕๖๑). เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.thairath.co.th/content/1329873

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความสัมพันธ์กับจีน

๒. ความสัมพันธ์กับอินเดีย

๓. ความสัมพันธ์กับญี่ปุ่น

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพอิทธิพลของวัฒนธรรมจีน อินเดีย และญี่ปุ่นที่ปรากฏในสังคมไทยจำนวน ๓ ภาพ ดังนี้

ภาพที่ ๑ ตลาดเยาวราช

ที่มา : http://www.dooddot.com/5-street-food-in-yaowarat-road-for-this-winter/

ภาพที่ ๒ ศาลพระพรหม บริเวณสี่แยกราชประสงค์

ที่มา : http://www.senaplace-hotel.com/Erawan.ap

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ภาพตลาดเยาวราช

๒. ภาพศาลพระพรหม บริเวณสี่แยกราชประสงค์

๓. ภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่อง คู่กรรม

๔. โปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

๕. ภาพการอพยพของชาวจีนไปยังประเทศต่าง ๆ

๖. ภาพชาวจีนที่อาศัยอยู่บริเวณท่าราชวงศ์ กรุงเทพฯ

๗. ภาพนาย บาดรุดีน กาปาซี (BadrudeenKapasi) ต้อนรับพระยาพหลพล-พยุหเสนา

๘. ภาพทหารญี่ปุ่นที่บางปู จ.สมุทรปราการ

๙. ภาพทหารญี่ปุ่นบุกเข้า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างมีเหตุผล	 ภาพที่ ๓ โปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่องคู่กรรม ที่มา : https://www.sanook.com/movie/34354/ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) จากภาพที่ ๑ ทราบหรือไม่ว่าสถานที่แห่งนี้คือสถานที่สำคัญใดในกรุงเทพมหานคร *(ตลาดเยาวราช)* ๒) ตลาดเยาวราช เป็นชุมชนที่อยู่อาศัยของกลุ่มคนชนชาติใดเป็นส่วนใหญ่ *(ชาวจีน)* ๓) ทราบได้อย่างไรว่าเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยของชาวจีน *(สังเกตจากป้ายร้านค้าที่เขียนด้วยภาษาจีน, รูปร่างหน้าตาของคนที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น, ลักษณะสินค้าที่จำหน่ายในตลาดเยาวราช เช่น อาหารจีน เสื้อผ้า เครื่องประดับเป็นของวัฒนธรรมจีน เป็นต้น)* ๔) ตลาดเยาวราชสะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนได้อย่างไรบ้าง *(ชาวจีนได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยเป็นเวลาช้านาน และประกอบอาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะการค้าขาย ส่งผลให้วัฒนธรรมจีนแพร่กระจายเข้าสู่สังคมไทย)*	**ภาระงาน/ชิ้นงาน** - การวิเคราะห์ลักษณะความสัมพันธ์และผลของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศจีน อินเดีย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๕) จากภาพที่ ๒ ทราบหรือไม่ว่าเทวรูปองค์นี้มีพระนามว่าอะไร *(พระพรหม)* ๖) พระพรหมนับเป็นเทพเจ้าองค์สำคัญองค์หนึ่งของศาสนาใด *(ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู)* ๗) ศาสนาพราหมณ์-ฮินดู เป็นศาสนาที่ถือกำเนิดในประเทศใด *(อินเดีย)* ๘) การนับถือพระพรหมซึ่งเป็นเทพเจ้าองค์หนึ่งในศาสนาพราหมณ์-ฮินดู สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับอินเดียได้อย่างไรบ้าง *(คนไทยและคนอินเดียในสมัยก่อนมีการติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน)* ๙) จากภาพที่ ๓ เป็นภาพยนตร์ที่มีชื่อว่าอะไร นักเรียนเคยชมภาพยนตร์เรื่องนี้หรือไม่ *(ภาพยนตร์เรื่อง คู่กรรม)* ๑๐) ภาพยนตร์เรื่อง คู่กรรม มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องอะไร *(ความรักระหว่างทหารญี่ปุ่นและสาวไทยในช่วงการเกิดสงครามโลกครั้งที่ ๒)* ๑๑) ภาพยนตร์เรื่อง คู่กรรม สะท้อนให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นได้อย่างไรบ้าง *(ญี่ปุ่นได้เข้ามามีบทบาทต่อไทยเป็นอย่างมากในสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ ส่งผลต่อการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมไทย)* เมื่อนักเรียนร่วมกันตอบคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“ประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับประเทศในเอเชียมานานแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศจีน อินเดีย และ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ญี่ปุ่น มีความสัมพันธ์ทั้งในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ การทูตและแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม ซึ่งมีผลกระทบต่อความมั่นคงและความเจริญของประเทศไทย” **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทย จีน อินเดีย และญี่ปุ่น โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกับโปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย จากนั้นครูให้นักเรียนดูภาพเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย จีน อินเดีย และญี่ปุ่น จำนวน ๕ ภาพ ดังนี้ 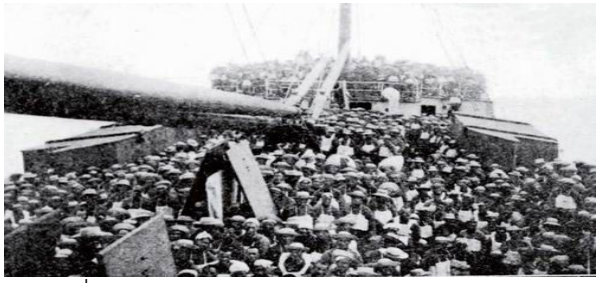 ภาพที่ ๑ การอพยพของชาวจีนไปยังประเทศต่าง ๆ ที่มา : http://kanok-leelahakriengkrai.blogspot.com/2016/08/blog-post.html	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ภาพที่ ๒ ชาวจีนที่อาศัยอยู่บริเวณท่าราชวงศ์ กรุงเทพฯ
ที่มา : http://kanok-leelahakriengkrai.blogspot.com/2016/08/blog-post.html

ภาพที่ ๓ นาย บาดรุดีน กาปาซี (BadrudeenKapasi) ผู้จัดการห้างมัสกาตี สาขากรุงเทพฯ ต้อนรับพระยาพหลพล-พยุหเสนา นายกรัฐมนตรีไทยในขณะนั้น ที่งานฉลองรัฐธรรมนูญ ณ สวนสราญรมย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐
ที่มา : http://www.thaitribune.org/contents/detail/331?content_id=11858&rand=1467337163

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ภาพที่ ๔ ทหารญี่ปุ่นที่บางปู จ.สมุทรปราการ
สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒
ที่มา : http://www.reurnthai.com/index.php?topic=5000.15

ภาพที่ ๕ ทหารญี่ปุ่นบุกเข้า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา
สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒
ที่มา : http://www.reurnthai.com/index.php?topic=5000.15

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	พร้อมตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้ ๑) ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสยามในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นมีลักษณะเป็นอย่างไร *(ความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับสยามในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ยังมีลักษณะเหมือนสมัยอยุธยา โดยสยามจะส่งเครื่องราชบรรณาการไปถวายจักรพรรดิจีน เรียกว่า การจิ้มก้อง)* ๒) การที่สยามส่งเครื่องราชบรรณาการไปถวายจักรพรรดิจีนส่งผลดีต่อสยามอย่างไรบ้าง *(การส่งเครื่องราชบรรณาการไปถวายจักรพรรดิจีน ราชสำนักจีนถือว่าสยามได้แสดงความอ่อนน้อมต่อจีน ซึ่งจีนจะเปิดทางให้ความสะดวกด้านการค้าระหว่างประเทศให้แก่สยาม)* ๓) ปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลให้ชาวจีนอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย *(ปัจจัยในการอพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยของชาวจีนมีหลายสาเหตุ เช่น การอพยพหนีความวุ่นวายทางการเมือง ภัยธรรมชาติ และการเพิ่มจำนวนประชากรที่มากขึ้นของจีน ทำให้ชาวจีนอพยพเข้าสู่ประเทศไทยซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์และความสงบสุขเหมาะสมต่อการตั้งถิ่นฐานอยู่อาศัยมากกว่า)* ๔) การอพยพเข้ามาของชาวจีนส่งผลต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของไทยอย่างไรบ้าง *(การอพยพเข้ามาของชาวจีน ส่งผลทำให้ไทยมีกำลังคนในการพัฒนาประเทศมากขึ้น เมื่ออพยพเข้ามาแล้วชาวจีนได้ประกอบอาชีพในประเทศไทยที่หลากหลาย เช่น การค้าขาย การเกษตร การปศุสัตว์ เป็นกำลัง*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	แรงงานที่ช่วยส่งเสริมความเจริญทางเศรษฐกิจของไทยในสมัยนั้น นอกจากนี้ชาวจีนยังเผยแพร่วัฒนธรรมจีนสู่สังคมไทย เช่น อาหาร การแต่งกาย ศิลปวัฒนธรรมจีนแขนงต่าง ๆ) ๕) ความสัมพันธ์ระหว่างอินเดียกับไทยมีลักษณะเป็นอย่างไร *(ชาวอินเดียเดินทางเข้ามายังประเทศไทยตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัย จนถึงสมัยรัตนโกสินทร์ในปัจจุบัน จุดประสงค์ของการเดินทางเข้ามายังประเทศไทยเพื่อการค้าขาย การเผยแพร่ศาสนา การพัฒนาความสัมพันธ์ทางการทูต เป็นต้น)* ๖) การเข้ามาของชาวอินเดียส่งผลต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมของไทยอย่างไรบ้าง *(การเข้ามาของชาวอินเดียส่งผลต่อสภาพทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมของไทยหลายด้าน เช่น สถาบันกษัตริย์นำแนวคิดเทวราชาและธรรมราชามาประยุกต์ใช้ในการปกครองบ้านเมือง การนับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู ศาสนาพุทธ ศาสนาสิกข์ รวมทั้งการรับอิทธิพลศิลปวัฒนธรรมอินเดียแขนงต่าง ๆ เช่น วรรณคดีรามเกียรติ์ ภาษาบาลี-สันสฤต เป็นต้น)* ๗) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยกับญี่ปุ่นก่อนสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีลักษณะเป็นอย่างไร *(ไทยกับญี่ปุ่นมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีต่อกัน มีการติดต่อค้าขายระหว่างกันเรื่อยมา รวมทั้งประเทศไทยได้รับวัฒนธรรมญี่ปุ่นหลายอย่างมาปรับใช้ในสังคมไทย เช่น การ์ตูน ละคร ภาพยนตร์ อาหาร ศิลปะแขนงต่าง ๆ ของญี่ปุ่น เป็นต้น)*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๘) ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยกับญี่ปุ่นสมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒ มีลักษณะเป็นอย่างไร *(ในช่วงสงครามโลกครั้งที่ ๒ ญี่ปุ่นอยู่ฝ่ายอักษะได้พยายามขยายอำนาจเข้าสู่ประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย โดยสงครามที่เกิดขึ้นในทวีปเอเชียจะเรียกว่า “สงครามมหาเอเชียบูรพา” รัฐบาลไทยได้ประกาศนโยบายเป็นกลางไม่ได้เข้าข้างทั้งฝ่ายพันธมิตรและฝ่ายอักษะต่อมาญี่ปุ่นได้ส่งกองทัพเข้าโจมตีประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทย กองกำลังญี่ปุ่นได้บุกเข้ามาทางภาคตะวันออกและภาคใต้ของไทย โดยยื่นคำขาดขอเดินทัพผ่านประเทศไทยเพื่อไปยังพม่าและคาบสมุทรมลายูของอังกฤษ ฝ่ายไทยได้ต่อสู้กับฝ่ายญี่ปุ่นทำให้ทหารของแต่ละฝ่ายเสียชีวิตและบาดเจ็บเป็นจำนวนมาก สุดท้ายไทยต้องยอมให้ญี่ปุ่น เดินทัพผ่าน เหตุการณ์ครั้งนี้ส่งผลกระทบต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของไทยเป็นอย่างมาก เพราะประชาชนได้รับความเดือดร้อนจากภัยแห่งสงคราม)* (Obj.๑) ๒. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับอิทธิพลทางวัฒนธรรมของประเทศจีน อินเดีย และญี่ปุ่นที่ส่งผลต่อสังคมไทย พร้อมให้นักเรียนร่วมกันยกตัวอย่างวัฒนธรรมของประเทศจีน อินเดียและญี่ปุ่นที่ปรากฏในชีวิตประจำวันของนักเรียน ทั้งนี้ครูเขียนประเด็นสำคัญที่นักเรียนร่วมกันอภิปรายบนกระดาน โดยกำหนดประเด็นดังนี้	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	๑) ด้านการเมืองการปกครอง ๒) ด้านเศรษฐกิจ ๓) ด้านสังคมและวัฒนธรรม (Obj.๒) **ขั้นสรุป** ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) โดยภาพรวมแล้วในสมัยรัตนโกสินทร์ ไทยมีความสัมพันธ์กับประเทศจีน อินเดีย และญี่ปุ่นในลักษณะใด *(ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับจีนและอินเดีย ปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัย ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์ในสมัยอยุธยา จุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์ เพื่อผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจการค้า รวมทั้งการเผยแพร่ศาสนาและวัฒนธรรมประเทศของตนสู่ประเทศไทยในสมัยนั้น โดยทั้งสามประเทศต่างมีความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีกับไทยเรื่อยมา จนมาถึงสมัยรัตนโกสินทร์อิทธิพลทางวัฒนธรรมของประเทศเหล่านั้นยังคงเกาะผนึกอยู่ในสังคมไทย)* ๒) ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองคนหนึ่งในภูมิภาคเอเชีย นักเรียนจะมีส่วนร่วมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียได้อย่างไรบ้าง *(การเปิดใจยอมรับความแตกต่างทางชาติพันธุ์และวัฒนธรรมของประเทศของประเทศต่าง ๆ*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์**		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์**		**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	ในทวีปเอเชีย และมีส่วนช่วยเหลือในยามที่ประเทศเพื่อนบ้านประสบปัญหา ความเดือดร้อนตามกำลังความสามารถที่ตนเองมีและมีส่วนร่วมสร้างสรรค์วัฒนธรรม ของประเทศนั้น ๆ ตามความเหมาะสม) ๓) การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของไทยอย่างไรบ้าง *(การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปเอเชีย ส่งผลให้เกิดความสงบสุขในภูมิภาค และประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจจากการค้าขายระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน)* (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูอิทธิพลของวัฒนธรรมจีน อินเดีย และญี่ปุ่นที่ปรากฏในสังคมไทย จำนวน ๓ ภาพ ๓. การดูภาพเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย จีน อินเดีย และญี่ปุ่น จำนวน ๕ ภาพ	๑. คำถาม ๒. ภาพตลาดเยาวราช ๓. ภาพศาลพระพรหม บริเวณสี่แยกราชประสงค์ ๔. ภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่องคู่กรรม ๕. โปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชีย ๖. ภาพการอพยพของชาวจีนไปยังประเทศต่าง ๆ ๗. ภาพชาวจีนที่อาศัยอยู่บริเวณท่าราชวงศ์ กรุงเทพฯ ๘. ภาพนาย บาดรุดีน กาปาซี (BadrudeenKapasi) ต้อนรับพระยาพหลพล-พยุหเสนา ๙. ภาพทหารญี่ปุ่นที่บางปู จ.สมุทรปราการ ๑๐. ภาพทหารญี่ปุ่นบุกเข้า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา	- อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์ผลของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูอิทธิพลของวัฒนธรรมจีน อินเดีย และญี่ปุ่นที่ปรากฏในสังคมไทยจำนวน ๓ ภาพ ๓. การดูภาพเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างไทย จีน อินเดีย และญี่ปุ่น จำนวน ๕ ภาพ	๑. คำถาม ๒. ภาพตลาดเยาวราช ๓. ภาพศาลพระพรหม บริเวณสี่แยกราชประสงค์ ๔. ภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่องคู่กรรม ๕. โปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศ ในเอเชีย ๖. ภาพการอพยพของชาวจีนไปยังประเทศต่าง ๆ ๗. ภาพชาวจีนที่อาศัยอยู่บริเวณท่าราชวงศ์ กรุงเทพฯ ๘. ภาพนาย บาดรุดีน กาปาซี (BadrudeenKapasi) ต้อนรับพระยาพหลพล-พยุหเสนา ๙. ภาพทหารญี่ปุ่นที่บางปู จ. สมุทรปราการ ๑๐. ภาพทหารญี่ปุ่นบุกเข้า อ. หาดใหญ่ จ. สงขลา	- อธิบายผลของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศในเอเชียได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ขอบเขตเนื้อหา

๑. ความสัมพันธ์กับโปรตุเกส
๒. ความสัมพันธ์กับอังกฤษ
๓. ความสัมพันธ์กับสหรัฐอเมริกา
๔. ความสัมพันธ์กับฝรั่งเศส

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูให้นักเรียนดูภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกจำนวน ๒ ภาพ ดังนี้

ภาพที่ ๑ พระบรมฉายาลักษณ์จักรพรรดินิโคลัสที่ ๒ แห่งรัสเซียกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐
ที่มา : http://www.tnews.co.th/contents/306712

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓
๒. ห้องสมุด
๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. พระบรมฉายาลักษณ์จักรพรรดินิโคลัสที่ ๒ แห่งรัสเซียกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐
๒. ภาพหนังสือพิมพ์ ดิ อิลลัสเตรท ลอนดอน นิวส์ ลงข่าวการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
๓. โปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก
๔. ภาพสถานทูตโปรตุเกส
๕. ภาพเซอร์จอห์น เบาว์ริง
๖. ภาพพระยากัลยาณไมตรี (ฟรานซิส บี. แซร์)
๗. ภาพวิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกได้อย่างถูกต้อง

ด้านทักษะและกระบวนการ

๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกได้อย่างมีเหตุผล

๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทยได้อย่างมีเหตุผล

ด้านคุณลักษณะ

นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศตะวันตกได้อย่างมีเหตุผล

ภาพที่ ๒ หนังสือพิมพ์ ดิ อิลลัสเตรท ลอนดอน นิวส์ (The Illustrated London News) ลงข่าวการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว

ที่มา : http://topicstock.pantip.com/library/topicstock/2007/10/K5972293/K5972293-1.jpg

จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันตอบดังนี้

๑) จากภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์ทั้งสองภาพแสดงถึงเหตุการณ์สำคัญใดในสมัยรัตนโกสินทร์ *(การเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕))*

๒) เพราะเหตุใดพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวต้องเสด็จประพาสยุโรปซึ่งเป็นทวีปที่อยู่ห่างไกลจากสยามเป็นอย่างมาก

ภาระงาน/ชิ้นงาน

๑. การอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์

๒. การวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทย จากกิจกรรม “การเกาะผนึกของวัฒนธรรมตะวันตกในสังคมไทย”

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	(เพื่อสานสัมพันธ์ไมตรีกับประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรป เช่น สหราช-อาณาจักร ฝรั่งเศส เบลเยียม เยอรมนี อิตาลี เดนมาร์ก จักรวรรดิออสเตรีย-ฮังการี เชโกสโลวาเกียสวิตเซอร์แลนด์ จักรวรรดิรัสเซีส เพื่อให้ประเทศต่าง ๆ ในทวีปยุโรปเห็นว่าประเทศสยามเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เป็นชาติที่มีอารยธรรมและเพื่อสร้างโอกาสในการร่วมกันแก้ปัญหาความมั่นคงและส่งเสริมความเป็นเอกราชของสยาม ซึ่งอยู่ในยุคการล่าอาณานิคมของชาติตะวันตก) ๓) การเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า-เจ้าอยู่หัว ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของสยามในสมัยนั้นอย่างไรบ้าง *(ช่วยผ่อนคลายแรงกดดันจากชาติมหาอำนาจตะวันตกในยุคการล่าอาณานิคม ช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างสยามกับชาติตะวันตก ให้มีความแน่นแฟ้นมากขึ้น รวมทั้งการนำวัฒนธรรมและวิทยาการสมัยใหม่ของชาติตะวันตกมาเผยแพร่ในสังคมของสยามสมัยนั้น)* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ๑. ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายเนื้อหาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก ได้แก่ ความสัมพันธ์กับโปรตุเกส อังกฤษ สหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส โดยใช้หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ร่วมกับโปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

๑) ครูนำภาพที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของสยามกับชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์ไปติดไว้บนกระดานให้นักเรียนดูจำนวน ๔ ภาพ ดังนี้

ภาพที่ ๑ สถานทูตโปรตุเกสสร้างในปี พ.ศ. ๑๘๒๐

ที่มา : https://travel.mthai.com/blog/115264.html

ภาพที่ ๒ เซอร์จอห์น เบาว์ริง

ที่มา : http://www.trueplookpanya.com/blog/content/50968/-timhis-tim-

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

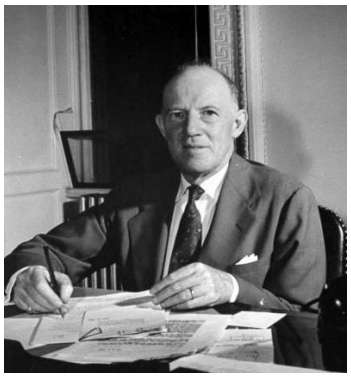

ภาพที่ ๓ พระยากัลยาณไมตรี (ฟรานซิส บี. แซร์)

ที่มา : http://documentstalk.com/wp/sayre-frances-b/

ภาพที่ ๔ วิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒

ที่มา : https://www.sarakadee.com/2012/07/04/112-crisis/

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	๒) ครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้ (๑) ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับโปรตุเกสในสมัยรัตนโกสินทร์มีลักษณะเป็นอย่างไร *(โปรตุเกสเป็นชาติตะวันตกชาติแรกที่เดินทางเข้ามาติดต่อกับสยามสมัยรัตนโกสินทร์ และได้เข้ามาตั้งสถานกงสุลต่างประเทศแห่งแรกในสยามสมัยรัชกาลที่ ๒ ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับโปรตุเกสในสมัยรัตนโกสินทร์ เป็นไปเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าระหว่างประเทศ ต่อมาโปรตุเกสประสบปัญหาสภาวะขาดทุน เพราะไม่สามารถแข่งขันกับอังกฤษได้ส่งผลให้พ่อค้าชาวโปรตุเกสที่เดินทางเข้ามาค้าขายในสยามลดลงเรื่อย ๆ ถิ่นพำนักของชาวโปรตุเกสอยู่บริเวณหมู่บ้านกุฎีจีนฝั่งธนบุรีในสมัยปัจจุบัน)* (๒) สถานทูตโปรตุเกส เป็นสถานทูตของชาติตะวันตกแห่งแรกที่สร้างขึ้นในสมัยรัตนโกสินทร์ตรงกับรัชกาลพระบาทสมเด็จ-พระพุทธเลิศหล้านภาลัย สิ่งนี้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับโปรตุเกสในยุคสมัยนั้นได้อย่างไร *(การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ดีและยาวนานระหว่างกัน)* (๓) ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับอังกฤษในสมัยรัตนโกสินทร์มีลักษณะเป็นอย่างไร *(ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับอังกฤษในสมัยรัตนโกสินทร์ อังกฤษเข้ามาติดต่อสร้างความสัมพันธ์กับสยามตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๑ ต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๓ อังกฤษได้ส่ง ร้อยเอกเฮนรี เบอร์นี เป็นทูตเข้ามาเจรจาขอทำสนธิสัญญาเบอร์นีย์กับสยามต่อมาสมัยรัชกาลที่ ๔ สมเด็จพระนางเจ้าวิกตอเรียแห่งอังกฤษได้ส่งเซอร์จอห์น เบาว์ริง เป็นหัวหน้าคณะทูตมาเจริญสัมพันธไมตรีและ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	เจรจาการค้ากับสยาม การทำสนธิสัญญาฉบับนี้ส่งผลให้สยามสมัยนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมเป็นอย่างมาก สยามกับอังกฤษได้สร้างความสัมพันธ์ทางการทูตที่ดีต่อกันจนมาถึงยุคปัจจุบัน) (๔) จากภาพที่ ๒ ทราบหรือไม่ว่าบุคคลท่านนี้คือใครและมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับประเทศอังกฤษ *(เซอร์จอห์น เบาว์ริง เป็นหัวหน้าคณะทูตอังกฤษเข้ามาเจริญสัมพันธไมตรีและเจรจาการค้ากับสยามในสมัยรัชกาลที่ ๔)* (๕) การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงระหว่างสยามกับอังกฤษส่งผลกระทบต่อสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของสยามในสมัยนั้นอย่างไรบ้าง *(การทำสนธิสัญญาเบาว์ริงระหว่างสยามกับอังกฤษ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของสยามสมัยนั้นเป็นอย่างมาก สาระสำคัญของสนธิสัญญาเบาว์ริงส่งผลให้คนอังกฤษและคนในบังคับของอังกฤษ ถ้ากระทำความผิดต้องขึ้นศาลกงสุลอังกฤษ และให้สยามยกเลิกการเก็บภาษีปากเรือและเก็บภาษี ขาเข้าได้ไม่เกินร้อยละ ๓ ส่วนภาษีขาออกเก็บได้เพียงครั้งเดียว และให้พ่อค้าอังกฤษค้าขายในสยามสมัยนั้นได้อย่างเสรี)* (๖) ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับสหรัฐอเมริกาในสมัยรัตนโกสินทร์มีลักษณะเป็นอย่างไร *(ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับสหรัฐอเมริกาในสมัยรัตนโกสินทร์เริ่มต้นในสมัยรัชกาลที่ ๒ พ่อค้าชาวอเมริกาชื่อว่า กัปตันเฮล เดินทางเข้ามาติดต่อค้าขายที่กรุงเทพฯ ในปี พ.ศ. ๒๓๖๔ นับเป็น ชาวอเมริกา*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	คนแรกที่เดินทางเข้ามายังสยาม ในปี พ.ศ. ๒๓๗๕ ประธานาธิบดี แอนดรูว์ แจ็กสัน ได้ส่งเอ็ดมันด์ รอเบิตส์ เป็นหัวหน้าคณะทูตเดินทางเข้ามาเจรจาขอทำสนธิสัญญากับสยามจนประสบความสำเร็จ ในปี พ.ศ. ๒๓๙๓ รัฐบาลสหรัฐอเมริกาเห็นว่าสนธิสัญญาที่ทำกันไว้ไม่เกิดผลประโยชน์ต่อสหรัฐอเมริกาจึงได้ส่ง โจเซฟ บัลเลส-เตียร์ เข้ามาทบทวนการทำสนธิสัญญาใหม่แต่ก็ไม่ประสบความสำเร็จ) (๗) จากภาพที่ ๓ ทราบหรือไม่ว่าบุคคลท่านนี้คือใคร และมีความเกี่ยวข้องอย่างไรกับประเทศสหรัฐอเมริกา *(พระยากัลยาณไมตรี หรือ ดร.ฟรานซิส บี. แซร์ เป็นชาวอเมริกาผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายเข้ามาเป็นที่ปรึกษาราชการกระทรวงการต่างประเทศของสยามในสมัยรัชกาลที่ ๖)* (๘) พระยากัลยาณไมตรี หรือ ดร.ฟรานซิส บี. แซร์ ท่านมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมความมั่นคงและความเจริญของสยามอย่างไร *(พระยากัลยาณไมตรี หรือ ดร.ฟรานซิส บี. แซร์ เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการแก้ไขสนธิสัญญาที่สยามเสียเปรียบชาติตะวันตกซึ่งทำไว้ในช่วงสมัยรัชกาลที่ ๔ ส่งผลให้สยามมีความมั่นคงทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมมากขึ้น)* (๙) ความสัมพันธ์ระหว่างสยามกับฝรั่งเศสในสมัยรัตนโกสินทร์มีลักษณะเป็นอย่างไร *(ในสมัยรัชกาลที่ ๔-๕ เป็นช่วงเวลาที่ชาติตะวันตกกำลังขยายอาณานิคมอย่างกว้างขวางในดินแดนต่าง ๆ ฝรั่งเศสอยู่ในฐานะเจ้าอาณานิคมได้ขยายอำนาจและอิทธิพลเข้าสู่*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ดินแดนสยามในสมัยนั้น ส่งผลให้สยามจำเป็นต้องสูญเสียดินแดนบางส่วนให้กับฝรั่งเศสเพื่อรักษาเอกราชและความสงบสุขของบ้านเมือง) (๑๐) จากภาพที่ ๔ วิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ สยามมีความสัมพันธ์อย่างไรกับฝรั่งเศส *(สยามมีความขัดแย้งกับฝรั่งเศส เกิดปัญหาการกระทบกระทั่งตามแนวชายแดนระหว่างสยามกับฝรั่งเศสหลายครั้งจนถึงขั้นปะทะสู้รบกันอย่างรุนแรงด้วยกองกำลังทหารและเรือรบ)* (๑๑) วิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ ส่งผลต่อความมั่นคงของสยามในสมัยนั้นอย่างไรบ้าง *(วิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒ เป็นเหตุการณ์ที่สร้างความขัดแย้งระหว่างสยามกับฝรั่งเศส การสู้รบกันด้วยกองกำลังทหารและเรือรบส่งผลให้ทหารสยามได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิตไปหลายนาย การเมืองของสยามสมัยนั้นขาดเสถียรภาพและความมั่นคง ฝ่ายสยามสู้กำลังฝ่ายฝรั่งเศส ไม่ได้ทำให้สยามจำต้องเสียดินแดนฝั่งซ้ายแม่น้ำโขงให้แก่ฝรั่งเศส)* (Obj. ๑, Obj. ๒) ๒. ครูให้นักเรียนร่วมกิจกรรม “การเกาะผนึกของวัฒนธรรมตะวันตกในสังคมไทย” โดยครูแจกกระดาษขนาดครึ่ง A๔ ให้นักเรียนคนละ ๑ แผ่น จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละคนวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทยคนละ ๑ ประเด็นแล้วเขียนคำตอบลงในกระดาษที่แจกให้ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที ๑) ครูเขียนประเด็นหัวข้ออิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทยบนกระดานจำนวน ๓ หัวข้อ ได้แก่ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมวัฒนธรรม จากนั้นให้นักเรียนแต่ละคน	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	นำกระดาษที่เขียนประเด็นอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทยที่ตนเองคิดได้ไปติดบนกระดาษให้มีความสัมพันธ์กับหัวข้อที่ครูเขียนไว้ ๒) ครูและนักเรียนร่วมกันอภิปรายประเด็นอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้ (๑) อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านการเมืองการปกครองมีอะไรบ้าง *(ระบอบการปกครองประชาธิปไตย, การปรับโครงสร้างการบริหารราชการแผ่นดินตามแบบตะวันตก, การฝึกหัดทหารตามแบบตะวันตก เป็นต้น)* (๒) อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านเศรษฐกิจมีอะไรบ้าง *(แนวคิดเศรษฐกิจทุนนิยม, กระแสการบริโภคนิยม, การใช้เทคโนโลยีการผลิตสมัยใหม่, การใช้เครื่องมือและเครื่องจักรกลที่ทันสมัย เป็นต้น)* (๓) อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ส่งผลต่อสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านสังคมและวัฒนธรรมมีอะไรบ้าง *(การยึดหลักสิทธิเสรีภาพและความเสมอภาคในการดำรงชีวิต การนำศิลปวัฒนธรรมของตะวันตกมาประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต เช่น การแต่งกาย อาหาร ภาษา เพลงละคร ภาพยนตร์ ศิลปะตะวันตกแขนงต่าง ๆ เป็นต้น)* (Obj. ๓)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ เรื่อง พัฒนาการความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก **หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์** **เวลา ๑ ชั่วโมง** **กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม** **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) โดยภาพรวมแล้วในสมัยรัตนโกสินทร์ไทยมีความสัมพันธ์กับประเทศตะวันตกในลักษณะใด *(ความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศตะวันตกปรากฏหลักฐานทางประวัติศาสตร์มาตั้งแต่ในสมัยอยุธยา จุดมุ่งหมายของการสร้างความสัมพันธ์เพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง เศรษฐกิจ รวมทั้งการเผยแพร่ศาสนาและวัฒนธรรมประเทศของตนสู่ประเทศไทยในสมัยนั้น โดยประเทศตะวันตกมีความสัมพันธ์กับไทยทั้งแบบขัดแย้งผลประโยชน์ทางการเมืองและเศรษฐกิจ และแบบผูกมิตรที่ดีต่อกันเรื่อยมา ในยุคปัจจุบันวัฒนธรรมตะวันตกยังคงเกาะผนึกอยู่ในสังคมไทย)* ๒) การที่ไทยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างประเทศ ได้ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของประเทศอย่างไรบ้าง (*การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับต่างประเทศส่งผลให้การเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศเกิดความสงบสุขและประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจจากการค้าขายระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน)* (Obj.๔)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนสามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก จำนวน ๒ ภาพ ๓. การดูภาพที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยกับประเทศตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์	๑. คำถาม ๒. พระบรมฉายาลักษณ์จักรพรรดินิโคลัสที่ ๒ แห่งรัสเซียกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ๓. ภาพหนังสือพิมพ์ดิ อิลลัสเตรท ลอนดอน นิวส์ ลงข่าวการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ๔. โปรแกรม Power Point เรื่องความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก ๕. ภาพสถานทูตโปรตุเกส ๖. ภาพเซอร์จอห์น เบาว์ริง ๗. ภาพพระยากัลยาณไมตรี (ฟรานซิส บี. แซร์) ๘. ภาพวิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	- อธิบายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านทักษะและกระบวนการ ๑. นักเรียนสามารถวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การดูภาพหลักฐานทางประวัติศาสตร์เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกจำนวน ๒ ภาพ ๓. การดูภาพที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยกับชาติตะวันตกในสมัยรัตนโกสินทร์	๑. คำถาม ๒. พระบรมฉายาลักษณ์จักรพรรดินิโคลัสที่ ๒ แห่งรัสเซียกับพระบาทสมเด็จ-พระจุลจอมเกล้า-เจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ ๓. ภาพหนังสือพิมพ์ ดิ อิลลัสเตรท ลอนดอน นิวส์ ลงข่าวการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จ-พระจุลจอมเกล้า-เจ้าอยู่หัว ๔. โปรแกรม Power Point เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตก ๕. ภาพสถานทูตโปรตุเกส ๖. ภาพเซอร์จอห์น เบาว์ริง ๗. ภาพพระยากัลยาณ-ไมตรี (ฟรานซิส บี. แซร์) ๘. ภาพวิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒	- อธิบายรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในสมัยรัตนโกสินทร์กับประเทศตะวันตกได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
๒. นักเรียนสามารถวิเคราะห์อิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกที่ปรากฏในสังคมไทยได้อย่างมีเหตุผล			- ระบุอิทธิพลของวัฒนธรรมตะวันตกในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมวัฒนธรรมที่ปรากฏในสังคมไทยได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสามารถอภิปรายความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศตะวันตกได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศตะวันตกได้ถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ **เวลา ๑ ชั่วโมง**

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม **รายวิชาประวัติศาสตร์** **ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**

ตัวชี้วัด

ส ๔.๑ ม.๓/๑ วิเคราะห์เรื่องราวเหตุการณ์สำคัญทางประวัติศาสตร์ได้อย่างมีเหตุผลตามวิธีการทางประวัติศาสตร์

ส ๔.๑ ม.๓/๒ ใช้วิธีการทางประวัติศาสตร์ในการศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ที่ตนสนใจ

ส ๔.๓ ม.๓/๑ วิเคราะห์พัฒนาการของไทยสมัยรัตนโกสินทร์ในด้านต่าง ๆ

ส ๔.๓ ม.๓/๒ วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองของไทยในสมัยรัตนโกสินทร์

ส ๔.๓ ม.๓/๔ วิเคราะห์บทบาทของไทยในสมัยประชาธิปไตย

ขอบเขตเนื้อหา

- ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน

จุดประสงค์การเรียนรู้

ด้านความรู้

นักเรียนอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูเล่าข่าวการเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้

๑) จากข่าวข้างต้นเป็นการประชุมขององค์กรระหว่างประเทศองค์กรใด *(การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ ๓๒)*

๒) องค์กรระหว่างประเทศนี้ถูกจัดตั้งขึ้นในบริเวณภูมิภาคใดของโลก *(ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้)*

๓) การประชุมครั้งนี้จัดขึ้นที่ประเทศใด *(ประเทศสิงคโปร์)*

๔) การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งนี้มีผู้นำชาติใดเข้าร่วมการประชุมบ้าง ใครเป็นตัวแทนของประเทศไทยไปร่วมการประชุมในครั้งนี้ *(การประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งนี้มีผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งหมด ๑๐ ประเทศเข้าร่วมการประชุม ได้แก่ ประเทศไทย ลาว กัมพูชา เวียดนาม ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย บรูไนดารุสซาลาม และพม่า โดยผู้นำของประเทศไทย)*

๕) แนวคิดสำคัญของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ ๓๒ คืออะไร *(แนวคิดสำคัญของการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๓๒ คือ“Resilient and Innovative” เพื่อเสริมสร้างประชาคมอาเซียนให้มีความเข้มแข็งยิ่งขึ้น โดยนำนวัตกรรมมาใช้ในด้านการเมืองการปกครอง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม)*

แหล่งการเรียนรู้

๑. หนังสือเรียนรายวิชาประวัติศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓

๒. ห้องสมุด

๓. อินเทอร์เน็ต

สื่อ

๑. ข่าวการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๒

๒. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง ประชุมเอเปค-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย.

๓. ข่าวกรณีศึกษาเรื่อง น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน

ภาระงาน/ชิ้นงาน

- การวิเคราะห์บทบาทของประเทศไทยในองค์กรระหว่างประเทศจากข่าวกรณีศึกษา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผล **ด้านคุณลักษณะ** นักเรียนสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	๖) บทบาทสำคัญของประเทศไทยที่มีต่อการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ ๓๒ เป็นอย่างไร *(ประเทศไทยได้สนับสนุนแนวคิดในการส่งเสริมอาเซียนที่เข้มแข็งและมีนวัตกรรม โดยกล่าวถึงประเด็นสำคัญ ๓ ส่วน ได้แก่ ๑) การเสริมสร้างประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็ง ๒) การใช้นวัตกรรมนำในยุคปฏิวัติอุตสาหกรรม ครั้ง ๔ โดยเร่งผลักดันอาเซียนให้เป็นประชาคมดิจิทัล ๓) การให้ความสำคัญกับประเด็นทางยุทธศาสตร์ที่ตอบโจทย์ทั้งในด้านการสร้างความเข้มแข็งและนวัตกรรม)* เมื่อนักเรียนร่วมกันอภิปรายตามประเด็นคำถามเสร็จแล้ว ครูพูดเชื่อมโยงเข้าสู่บทเรียนโดยกล่าวว่า *“สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียนเป็นเพียงองค์กรระหว่างประเทศองค์กรหนึ่งในประชาคมโลกที่ไทยได้เข้าไปมีบทบาทในการก่อตั้งและส่งเสริมความร่วมมือทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรม วันนี้เราจะมาเรียนรู้เกี่ยวกับบทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศต่าง ๆ ในยุคปัจจุบันกัน”* **ขั้นสร้างองค์ความรู้** ครูแจกข่าวกรณีศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับต่างประเทศในยุคปัจจุบันจำนวน ๒ ข่าว ให้นักเรียนแต่ละคนอ่าน ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที ได้แก่ ข่าวกรณีศึกษาที่ ๑ ประชุมเอเปค-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย. เล็งลงนามเอกสารผลลัพธ์ ๓ ฉบับ	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ข่าวกรณีศึกษาที่ ๒ น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน จากนั้นครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายดังนี้ ๑) จากข่าวกรณีศึกษาที่ ๑ ผู้แทนประเทศไทย ได้เข้าร่วมการประชุมระหว่างประเทศอะไรบ้าง *(การประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก (APEC) ครั้งที่ ๒๕ ณ นครดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN) ครั้งที่ ๓๑ ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์)* ๒) นักเรียนรู้จักกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก หรือ เอเปก (APEC) หรือไม่ *(รู้จัก/ไม่รู้จัก ในกรณีที่นักเรียนไม่รู้จักเอเปกให้ครูอธิบายประวัติความเป็นมาและบทบาทสำคัญของเอเปกให้นักเรียนฟังพอสังเขป)* ๓) แนวคิดสำคัญของการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก (APEC) ครั้งที่ ๒๕ คืออะไร *(การสร้างพลวัตใหม่และการส่งเสริมการพัฒนาไปสู่อนาคตร่วมกัน)* ๔) บทบาทของไทยที่มีต่อการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก (APEC) ครั้งที่ ๒๕ เป็นอย่างไร *(การดำเนินการของไทยที่สำคัญในกรอบเอเปก โดยเฉพาะการค้าพหุภาคี การส่งเสริมเศรษฐกิจสีเขียว (Green economy) การพัฒนาทุนมนุษย์ รวมถึงนโยบายของรัฐบาลในการยกระดับและพัฒนาเศรษฐกิจ)* ๕) การสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของไทยอย่างไร	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	(การสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) เป็นการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ส่งผลให้ไทยซึ่งเป็นหนึ่งในสมาชิกของเอเปกมีคู่เจรจาทางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้นทั้งแบบทวิภาคีและพหุภาคีและช่วยลดอุปสรรคด้านนโยบายการค้าระหว่างประเทศ) ๖) นักเรียนรู้จักสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) หรือไม่ *(รู้จัก/ไม่รู้จัก ในกรณีที่นักเรียนไม่รู้จักอาเซียนให้ครูอธิบายประวัติความเป็นมาและบทบาทสำคัญของอาเซียนให้นักเรียนฟังพอสังเขป)* ๗) บทบาทของไทยที่มีต่อการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN) ครั้งที่ ๓๑ เป็นอย่างไร *(ไทยพยายามผลักดันประเด็นการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียนที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความท้าทายทั้งจากในและนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนสามารถมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีพลวัตและการพัฒนาที่ยั่งยืน)* ๘) จากข่าวกรณีศึกษาที่ ๒ องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) ต้องการให้ประเทศไทยช่วยเหลืออะไร *(ต้องระดมทุนจากชาวไทยเพื่อช่วยชีวิตเด็กที่ขาดสารอาหารในทวีปแอฟริกา)* ๙) องค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) เป็นองค์การที่มีความสำคัญต่อความมั่นคงของโลกอย่างไร *(องค์การยูนิเซฟ เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือด้าน*	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน		
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์		**เวลา ๑ ชั่วโมง**
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	**รายวิชาประวัติศาสตร์**	**ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓**
	มนุษยธรรมพัฒนาการและสุขภาพ รวมถึงความเป็นอยู่ของเด็กและแม่ในประเทศกำลังพัฒนา) ๑๐) บทบาทของไทยที่มีต่อองค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติหรือองค์การยูนิเซฟ (UNICEF) เป็นอย่างไร *(สนับสนุนกิจกรรมรณรงค์พื่อให้เกิดกฎหมายและนโยบายที่เอื้อต่อการพัฒนาด้านสิทธิเด็ก รวมทั้งการบริจาคเงินเพื่อสมทบทุนช่วยเหลือเด็กทั้งในประเทศและต่างประเทศ)* ๑๑) ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันเป็นอย่างไร *(ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันเน้นการร่วมกลุ่มเพื่อสร้างความร่วมมือทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคมวัฒนธรรมระหว่างประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกเพื่อส่งเสริมความเจริญและความมั่นคงของประเทศสมาชิกภายในองค์กรระหว่างประเทศนั้น ๆ และเพื่อให้ประชาชนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข)* ๑๒) คุณค่าที่นักเรียนได้รับจากการอ่านกรณีศึกษาทั้งสองข้างต้นเป็นอย่างไร *(การสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างประเทศทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก ย่อมส่งผลให้เกิดความมั่นคงทางการเมืองเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาคและสังคมโลก)* (Obj.๑, Obj.๒)	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของไทยในยุคปัจจุบัน หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์ เวลา ๑ ชั่วโมง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม รายวิชาประวัติศาสตร์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓		
	ขั้นสรุป ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน โดยครูตั้งคำถามแล้วให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายคำตอบดังนี้ ๑) ในฐานะที่นักเรียนเป็นพลเมืองคนหนึ่งของโลก นักเรียนจะมีส่วนส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศได้อย่างไรบ้าง *(ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองที่ดี ยอมรับความแตกต่างทางวัฒนธรรม มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและมีส่วนช่วยเหลือองค์กรตามกำลัง และความสามารถที่ตนเองมีอยู่)* ๒) การมีความสัมพันธ์ระหว่างประเทศที่ดีส่งผลต่อความมั่นคงและความเจริญของสยามอย่างไรบ้าง (การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลทำให้การเมืองระหว่างประเทศเกิดความสงบสุข และประเทศมีความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจจากการค้าขายระหว่างประเทศ รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมซึ่งกันและกัน) (Obj.๓)	

๗. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือที่ใช้	เกณฑ์
ด้านความรู้ นักเรียนอธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้อง	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์บทบาทของประเทศไทยในองค์กรระหว่างประเทศจากข่าวกรณีศึกษาจำนวน ๒ ข่าว	๑. คำถาม ๒. ข่าวกรณีศึกษาเรื่องประชุมเอเปก-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย. เล็ง ๓. ข่าวกรณีศึกษาเรื่องน้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน	- อธิบายลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้องและครอบคลุมประเด็นสำคัญ
ด้านทักษะและกระบวนการ นักเรียนสามารถวิเคราะห์บทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างมีเหตุผล	๑. การถาม–ตอบ ๒. การวิเคราะห์บทบาทของประเทศไทยในองค์กรระหว่างประเทศจากข่าวกรณีศึกษาจำนวน ๒ ข่าว	๑. คำถาม ๒. ข่าวกรณีศึกษาเรื่องประชุมเอเปก-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย. เล็ง ๓. ข่าวกรณีศึกษาเรื่องน้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน	- ระบุบทบาทของไทยในองค์กรระหว่างประเทศได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล
ด้านคุณลักษณะ นักเรียนสะท้อนความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม	๑. การถาม–ตอบ ๒. การสังเกตพฤติกรรม	๑. คำถาม ๒. แบบสังเกตพฤติกรรม	- พูดสะท้อนความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคปัจจุบันได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผล

๘. บันทึกผลหลังการสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางการแก้ไข

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้สอน

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

๙. ความคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจ

(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. .....

ข่าวกรณีศึกษาที่ ๑

ประชุมเอเปก-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย. เล็งลงนามเอกสารผลลัพธ์ ๓ ฉบับนายกรัฐมนตรีมีกำหนดการ เข้าร่วมการประชุมเอเปก ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๓๑

วันนี้ (๘ พ.ย.) พลโทวีรชน สุคนธปฏิภาค รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เปิดเผยภารกิจด้านต่างประเทศของนายกรัฐมนตรีว่า พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีมีกำหนดเข้าร่วมการประชุมผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก ครั้งที่ ๒๕ ณ นครดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวว่า ในปีนี้ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนามจะเป็นเจ้าภาพการประชุม APEC Economic Leaders' Meeting ครั้งที่ ๒๕ (25th AELM) ระหว่างวันที่ ๑๐-๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ณ นครดานัง โดยมีหัวข้อหลัก (Theme) คือ การสร้างพลวัตใหม่และการส่งเสริมการพัฒนาไปสู่อนาคตร่วมกัน (Creating New Dynamism and Fostering Shared Future) ภายใต้ประเด็นสำคัญ (Priorities) ๔ ประเด็น ได้แก่

๑) การส่งเสริมการเติบโตที่ครอบคลุม สร้างสรรค์ และยั่งยืน (Promoting Sustainable, Innovative and Inclusive Growth)

๒) การส่งเสริมการการรวมตัวทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Deepening Regional Economic Integration)

๓) การส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันและนวัตกรรมแก่วิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยในยุคดิจิทัล (Strengthening MSMEs' Competitiveness and Innovation in the Digital Age)

๔) การส่งเสริมความมั่นคงทางอาหารและเกษตรกรรมอย่างยั่งยืนที่สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Enhancing Food Security and Sustainable Agriculture in Response to Climate Chan

โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรีไทยจะได้กล่าวถ้อยแถลงต่อที่ประชุม เพื่อแสดงวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการดำเนินการของไทยที่สำคัญในกรอบเอเปก โดยเฉพาะการค้าพหุภาคี FTAAP ความเชื่อมโยง (connectivity) เศรษฐกิจสีเขียว (Green growth / Green economy) และการพัฒนาทุนมนุษย์ รวมถึงนโยบายของรัฐบาลในการยกระดับและพัฒนาเศรษฐกิจและบทบาทของไทยในการผลักดัน APEC Strategy for Green, Sustainable and Innovative MSMEs รวมทั้งจะได้ร่วมหารือเกี่ยวกับวาระของเอเปกหลัง ปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (Post-๒๐๒๐ Vision) ซึ่งจะมีส่วนในการกำหนดหัวข้อและประเด็นหลักสำหรับการประชุมเอเปก ในปี ๒๕๖๕ (ค.ศ. ๒๐๒๒) ซึ่งไทยจะเป็นเจ้าภาพด้วย โอกาสนี้ นายกรัฐมนตรียังจะหารือ ทวิภาคีกับผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก ได้แก่ ฮ่องกง และปาปัวนิวกินี รวมทั้งจะได้แลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์และส่งเสริมความร่วมมือกับผู้แทนจากภาคธุรกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ในการประชุมการหารือเต็มคณะระหว่างผู้นำเอเปกกับผู้แทนสภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปก (ABAC) ด้วยเอกสารผลลัพธ์การประชุม คือ ปฏิญญาผู้นำเขตเศรษฐกิจเอเปก (APEC Economic Leaders' Declaration) ซึ่งมีภาคผนวก ๔ ฉบับ ได้แก่

๑. วาระการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าในการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ การเงิน และสังคม (Action Agenda on Advancing Economic, Financial and Social Inclusion)

๒. กรอบความร่วมมือเอเปกว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล (APEC Framework on Human Resources Development in the Digital Age)

๓. ยุทธศาสตร์เอเปกว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลาง ขนาดย่อม และรายย่อยที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน และมีนวัตกรรม (APEC Strategy for Green, Sustainable and Innovative MSMEs) ซึ่งยกร่างโดยไทยและเปรู

๔. ข้อริเริ่มเอเปกในการส่งเสริมสตาร์ทอัพที่มีนวัตกรรม (Initiative on Promoting APEC Innovative Start-ups)

สำหรับการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑ และการประชุมสุดยอดที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะจัดขึ้น ณ กรุงมะนิลา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ ๑๓–๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๐ ซึ่งเป็นปีครบรอบ ๕๐ ปี การก่อตั้งอาเซียนด้วย นอกจากจะมีการประชุมของผู้นำอาเซียน ครั้งที่ ๒ ในรอบปีแล้ว ยังเป็นการประชุมร่วมกับผู้นำของประเทศคู่เจรจาของอาเซียน โดยมีผู้นำจากจีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สหรัฐฯ รัสเซีย และสหประชาชาติ รวมทั้งผู้นำจากประเทศที่เป็นแขกพิเศษของประธานคือแคนาดา และสหภาพยุโรป เข้าร่วมด้วย

วัตถุประสงค์สำคัญสำหรับการประชุมผู้นำอาเซียนและผู้นำประเทศคู่เจรจาของอาเซียนนั้น เพื่อร่วมประเมินสถานการณ์โลกในปัจจุบันและร่วมกันกำหนดทิศทางความร่วมมือเพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ของความสัมพันธ์ระหว่างอาเซียนกับแต่ละประเทศคู่เจรจา พร้อม ๆ ไปกับการขับเคลื่อนกรอบความร่วมมือต่าง ๆ ที่มีอาเซียนเป็นแกนกลาง เช่น การประชุมอาเซียนบวกสามและการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit–EAS) เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค และเพื่อหามาตรการร่วมกันในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลกระทบต่อภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และกับประชาคมโลก ทั้งนี้ อาเซียนยังได้ให้ความสำคัญต่อใช้กรอบการประชุมต่าง ๆ คือ อาเซียนบวกหนึ่ง อาเซียนบวกสาม และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit – EAS) เพื่อเป็นเวทีในการโน้มน้าวให้ประเทศนอกภูมิภาค สนับสนุนกระบวนการสร้างประชาคมอาเซียน และนโยบายสำคัญต่าง ๆ ของอาเซียน เช่น การส่งเสริมความเชื่อมโยงในภูมิภาคการส่งเสริมระเบียบการค้าและการลงทุนที่จะส่งเสริมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง และการส่งเสริมความมั่นคงของมนุษย์ ในภูมิภาคโอกาสนี้ ฟิลิปปินส์ ได้กำหนดหัวข้อหลักสำหรับการเป็นประธานอาเซียนในปีนี้ว่า “Partnering for Change, Engaging the World” โดยมีประเด็นสำคัญ ๆ ดังนี้ (๑) การสร้างประชาคมอาเซียนที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง (๒) การส่งเสริมสันติภาพและความมั่นคงภายในภูมิภาค (๓) การส่งเสริมความร่วมมือด้านความมั่นคงทางทะเล (๔) การส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ครอบคลุมและนำโดยนวัตกรรม (๕) การส่งเสริมความเข้มแข็งในภูมิภาค และ (๖) การส่งเสริมให้อาเซียนเป็นต้นแบบในการรวมตัวในระดับภูมิภาค และมีบทบาทสำคัญในระดับโลก

เอกสารผลลัพธ์ ที่ผู้นำจะลงนามมี ๒ ฉบับ ได้แก่ ปฏิญญาอาเซียนว่าด้วยนวัตกรรม และฉันทามติอาเซียนว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของแรงงานต่างด้าว

รองโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กล่าวในตอนท้ายว่า นายกรัฐมนตรีจะผลักดันประเด็นสำคัญในที่ประชุมต่าง ๆ ครอบคลุม ทั้งการพัฒนาศักยภาพของประชาคมอาเซียนที่จะสามารถแก้ไขปัญหาความท้าทายทั้งจากในและนอกภูมิภาค เพื่อให้อาเซียนสามารถมีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่มีพลวัตและการพัฒนาที่ยั่งยืน ตอกย้ำความสำคัญของการที่อาเซียนจะต้องมีเอกภาพเพื่อสามารถคงไว้ซึ่งความเป็นแกนกลางของอาเซียนในโครงสร้างสถาปัตยกรรมในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก และศักยภาพของอาเซียนในการบริหารจัดการความเปลี่ยนแปลงในภูมิภาค โดยส่งเสริมระบบภูมิภาคนิยมและพหุภาคีนิยม เพื่อปูทางไปสู่การที่ทั้ง ๑๐ ประเทศสมาชิกอาเซียนจะร่วมมืออย่างใกล้ชิดต่อไปในช่วงหลังวิสัยทัศน์ประชาคมอาเซียน ค.ศ. ๒๐๒๕ เพื่อส่งเสริม

ประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลางอย่างแท้จริง และเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์และไม่ทอดทิ้งใครไว้ข้างหลัง

****

ที่มา : ประชุมเอเปก-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย. เล็งลงนามเอกสารผลลัพธ์ ๓ ฉบับ นายกรัฐมนตรีมีกำหนดการ เข้าร่วมการประชุมเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๓๑. (๒๕๖๐). เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/politics/news-68145

ข่าวกรณีศึกษาที่ ๒

น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน

องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย ขอเชิญชวนชาวไทยร่วมกันแบ่งปันคนละเล็กละน้อยในโครงการ #น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา เพื่อช่วยเด็ก ๆ ซึ่งกำลังเผชิญกับวิกฤตอดอยากครั้งยิ่งใหญ่ใน ๔ ประเทศในทวีปแอฟริกา โดยมีเด็กกว่า ๑.๓ ล้านคนกำลังเสี่ยงต่อการเสียชีวิตจากภาวะขาดสารอาหารรุนแรงเฉียบพลัน จากวิกฤตภัยแล้ง, การขาดแคลนอาหาร, การสู้รบ และการพลัดถิ่นฐาน ที่เกิดขึ้นใน ๔ ประเทศแถบแอฟริกา ส่งผลให้ประชากรในประเทศเหล่านี้ต้องการความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมอย่างเร่งด่วน อย่างประเทศเซาท์ซูดานและไนจีเรียกำลังประสบภาวะการขาดแคลนน้ำสะอาด ซึ่งเสี่ยงต่อการติดเชื้อ และโรคระบาดต่าง ๆ ที่มาพร้อมกัน

ขณะที่ประเทศเอธิโอเปีย ได้รับผลกระทบจากภาวะแล้งจัดที่ยืดเยื้อมากว่า ๔ ปี รวมไปถึงการอพยพย้ายถิ่นฐาน จนส่งผลกระทบต่อประชากรจำนวนมาก ส่วนประเทศโซมาเลีย อัตราของเด็กที่ประสบภาวะทุพโภชนาการจัดว่าอยู่ในกลุ่มที่เลวร้ายที่สุดในโลก ซึ่งเป็นวิกฤตด้านมนุษยธรรมอย่างรุนแรง

“โธมัส ดาวิน” ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของความเป็นความตาย และเราไม่อาจเสียเวลาได้อีกแล้ว ทุก ๆ วันมีเด็กต้องเสียชีวิตจากวิกฤตร้ายแรงครั้งนี้ แม้ยูนิเซฟจะให้การรักษาเด็กที่อายุต่ำกว่า ๕ ปี ให้พ้นจากภาวะขาดสารอาหารรุนแรงไปแล้วกว่า ๒๐๐,๐๐๐ คนในไตรมาสแรกของปีนี้

แต่เงินทุนที่เรามีอยู่ขณะนี้ ไม่เพียงพอสำหรับการเข้าถึงเด็กกว่าหนึ่งล้านคนที่อาจต้องเสียชีวิตลงเร็ว ๆ นี้ได้ โครงการนี้จึงขอวิงวอนต่อประชาชนชาวไทยและทั่วโลก เพื่อระดมความช่วยเหลือจากทุกภาคส่วนอย่างเร่งด่วน ก่อนที่เราจะต้องมีเด็กเสียชีวิตลงอีก”

ปัจจุบัน ยูนิเซฟคัดกรองเด็กที่ขาดสารอาหาร และให้การรักษาแก่เด็กที่ขาดสารอาหารรุนแรงเฉียบพลันด้วยอาหารบำบัดฉุกเฉิน ซึ่งเป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการช่วยชีวิตเด็ก ๆ เหล่านี้ ผ่านศูนย์บริการสาธารณสุขท้องถิ่น นอกจากนี้ ยูนิเซฟยังให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตของเด็ก พร้อมวางรากฐานประเทศเพื่อการพัฒนาในระยะยาว อาทิ การจัดการวัคซีน, การพัฒนาระบบจัดส่งยาและอาหารไปยังพื้นที่ต่าง ๆ, การพัฒนาระบบสุขภาพผ่านบุคลากรสาธารณสุขและศูนย์สุขภาพ เพื่อเพิ่มการเข้าถึงแหล่งน้ำสะอาด และการลงทุนด้านการศึกษา เป็นต้น

“อย่างไรก็ตาม ยูนิเซฟตั้งเป้าที่จะระดมเงินบริจาคจำนวน ๑๕ ล้านบาทจากประชาชนชาวไทย และจากทั่วโลกเป็นจำนวน ๖๐๐ ล้านเหรียญสหรัฐ ภายในปี ๒๕๖๑ ซึ่งปัจจุบันได้รับทุนบ้างแล้วเพียงร้อยละ ๓๗ ของการระดมทุนทั้งหมดที่ตั้งเป้าไว้”

“อานันท์ ปันยารชุน” ทูตสันถวไมตรี องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวว่าในฐานะมนุษย์คนหนึ่ง เราไม่สามารถนิ่งดูดายกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในแอฟริกาได้ เราไม่สามารถปล่อยให้เด็กคนใดต้องมาเสียชีวิตลงจากสิ่งที่เราป้องกันได้ และไม่จำเป็นว่าเด็กเหล่านั้นคือเด็กไทยหรือไม่

“เพราะไม่ว่าพวกเขาจะเป็นคนชาติใด ไม่ว่าจะไกลแค่ไหน เด็กทุกคนก็คือเด็ก คือเพื่อนร่วมโลก ผู้บริสุทธิ์ผู้ซึ่งควรได้เติบโตเป็นพลเมืองโลกที่สมบูรณ์แข็งแรง และพร้อมที่จะมาเติมเต็มให้โลกของเราเป็นโลกที่น่าอยู่และปลอดภัยสำหรับมนุษย์ทุกคน เด็กนับล้านคนอาจต้องเสียชีวิต ซึ่งยูนิเซฟกำลังทำงานอย่างหนักในพื้นที่ แต่ยังขาดเงินทุนอีกมาก ผมอยากให้คนไทยทุกท่านช่วยกันคนละเล็กละน้อย เพื่อช่วยเด็ก ๆ ให้รอดชีวิตในโครงการน้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา”

ทั้งนี้ สำหรับการบริจาคในโครงการ #น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา ผู้สนใจเพียงพิมพ์ ๑๐๐ แล้วส่ง SMS ไปที่ ๔๗๑๒๒๒๕ เพื่อบริจาค ๑๐๐ บาท หรือบริจาคออนไลน์ โดยพิมพ์กูเกิลคำว่า “น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา”เพียงเท่านี้ เราก็จะช่วยกันรักษาชีวิต และสร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับเด็ก ๆ และครอบครัวที่กำลังเดือดร้อน เพื่อให้พวกเขาได้มีคุณภาพชีวิตที่ดีต่อไป

****

ที่มา : น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน. (๒๕๖๑). เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/csr-hr/news-176371

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

“กฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ พระไอยการเบ็ดเสร็จ.” (๒๕๐๕). พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

“กฎหมายตราสามดวง เล่ม ๓ พระไอยการอาญาหลวง.” (๒๕๐๕). พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.

กนก ลีฬหเกรียงไกร. (๒๕๕๙). **ภาพการอพยพของชาวจีนไปยังประเทศต่าง ๆ**. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://kanok-leelahakriengkrai.blogspot.com/2016/08/blog-post.html

_____. (๒๕๖๐)**. ภาพชาวจีนที่อาศัยอยู่บริเวณท่าราชวงศ์ กรุงเทพฯ**. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://kanokleelahakriengkrai.blogspot.com/2016/08/blog-post.html

เกื้อสกุล. (๒๕๕๒). **ภาพเงินธนบัตรสมัยรัชกาลที่ ๘**. เข้าถึงเมื่อ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.web-pra.com/Auction/Show/358381

กิตติ จิตรพรหม. (๒๕๖๐). **ภาพจำลองเหตุการณ์การเลิกทาสในสมัยรัชกาลที่ ๕.** เข้าถึงเมื่อ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.tnews.co.th/contents/307793

เก่ง ธชยและฟิล์ม บงกช. (๒๕๕๙). **เที่ยวไทยมีเฮ**. กรุงเทพฯ: Hanumanloylomfilm.

ขจร สุขพานิช. (๒๕๕๖)**. ฐานันดรไพร่**. กรุงเทพฯ: สมาคมประวัติศาสตร์ในพระราชูปถัมภ์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ข่าวเมืองน่าน. (ม.ป.ป.). **พระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙**. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.khaosan-nannakorn.com

คณะอนุกรรมการจัดทำสารคดีโทรทัศน์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวันสำคัญของพระมหากษัตรย์และพระบรมวงศานุวงศ์. **สารคดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตอน การปฏิรูประเบียบบริหารราชการแผ่นดิน**. เข้าถึงเมื่อ ๗ กันยายน ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=LJRK8dDxaMc

คมชัดลึก. (๒๕๖๐). **ภาพครอบครัวพระเอกถูกริบราชบาตรและปลดยศถาบรรดาศักดิ์ไปเป็นตะพุ่นหญ้าช้าง**. เข้าถึงเมื่อ ๒๑ สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก http://www.komchadluek.net/news/ent/286396

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศสมัยรัตนโกสินทร์. (๒๕๕๒). เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://sites.google.com/site/luklabpixikbaeb/khwam-samphanth-rahwang-prathes-smay-ratnkosinthr

“จดหมายเหตุรัชกาลที่ ๓.” (จ.ศ. ๑๒๐๘). เลขที่ ๑๒๔. ตราพระยามหาอำมาตย์ถึงเมืองอ่างทอง. หอสมุดวชิรญาณ.

ทองใบ แตงน้อย. (ม.ป.ป.). **แผนที่แสดงอาณาเขตกรุงรัตนโกสินทร์ยุคพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช (รัชกาลที่ ๑)**. เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://blogazine.pub/blogs/dulyapak/post/5495

ทีม Like สาระ studio. (๒๕๕๗). **สื่อโฆษณา “สร้างสรรค์สังคมไทย เริ่มต้นได้ที่ตัวคุณ.”** เข้าถึงเมื่อ ๒๐ สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=kmYmAWVqhZw

ทรูปลูกปัญญา. (๒๕๖๑). **แผนที่กรุงธนบุรี**. เข้าถึงเมื่อ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=jNvdnNZXXqM

_____. (๒๕๖๐). **ภาพเซอร์จอห์น เบาว์ริง**. เข้าถึงเมื่อ ๖ สิงหาคม. เข้าถึงได้จาก http://www.trueplookpanya.com/blog/content/50968/-timhis-tim-

ไทยรัฐนิวส์. (๒๕๕๗). **ประวัติการรัฐประหารของไทย**. เข้าถึงเมื่อ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=VcHWHSLvaVM

_____. (๒๕๖๐)**. สังคมก้มหน้า ภัยเงียบทำร้ายความสัมพันธ์คนไทย**. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.thairath.co.th/content/858105

_____. (๒๕๖๑)**. พระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช**. เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.thairath.co.th/content/544445

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์. (๒๕๔๖). **การปฏิวัติสยาม พ.ศ. ๒๔๗๕**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

นิทรรศรัตนโกสินทร์. (๒๕๕๖)**. วีดิทัศน์การสถาปนากรุงรัตนโกสินทร์**. เข้าถึงเมื่อ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=jNvdnNZXXqM

ประชาชาติธุรกิจออนไลน์. (๒๕๖๑)**. ทหารพม่าเข้าสำรวจโพรงดอยต่อคำ เชื่อมกับดอยนางนอน หวังช่วย ๑๓ หมูป่า**. (๒๕๖๑). เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/csr-hr/news-176371

_____. (๒๕๖๐)**. “บิ๊กตู่” ประชุมเอเปค-สุดยอดผู้นำอาเซียน ๑๐-๑๕ พ.ย. เล็งลงนามเอกสารผลลัพธ์ ๓ ฉบับ นายกรัฐมนตรี มีกำหนดการ เข้าร่วมการประชุมเอเปค ครั้งที่ ๒๖ และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ ๓๑**. เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/politics/news-68145

_____. (๒๕๖๐)**. น้ำใจไทยเพื่อเด็กในแอฟริกา “ยูนิเซฟ” ชวนคนไทยสนับสนุน**. เข้าถึงเมื่อ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.prachachat.net/csr-hr/news-176371

ปิยนาถ บุนนาค. (๒๕๒๗). “การวิเคราะห์โอกาสในการเลื่อนชั้นทางสังคมในสังคมไทยสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น.” โครงการไทยศึกษา สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปิยะฉัตร ปิตะวรรณ. (๒๕๒๖). **ระบบไพร่ในสังคมไทย พ.ศ. ๒๔๑๑-๒๔๕๓**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ผู้จัดการออนไลน์. (๒๕๕๘)**. ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย**. เข้าถึงเมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://mgronline.com/travel/detail/9580000135732

พระราชบัญญัติธรรมนูญการปกครองแผ่นดินสยามชั่วคราว พ.ศ.๒๔๗๕, ราชกิจจานุเบกษา แผนกกฤษฎีกา, เล่ม ๔๙ (๒๗ มิถุนายน ๒๔๗๕): ๑๖๖-๑๗๙.

พัชรเวช สุขทอง. (๒๕๖๐)**. ภาพพระยาอนุมานราชธน (เสฐียรโกเศศ)**. เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.silpa-mag.com/this-day-in-history/article_13699

ภาพพระยากัลยาณไมตรี. (๒๕๕๑). เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://documentstalk.com/wp/sayre-frances-b/

ภาพตลาดเยาวราช. (๒๕๖๐)**.** เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.dooddot.com/5-street-food-in-yaowarat-road-for-this-winter/

ภาพทหารญี่ปุ่นที่บางปู จ.สมุทรปราการ. (๒๕๕๕)**.** เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.reurnthai.com/index.php?topic=5000.15

ภาพทหารญี่ปุ่นบุกเข้า อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา สมัยสงครามโลกครั้งที่ ๒. (๒๕๕๕)**.** เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.reurnthai.com/index.php?topic=5000.15

ภาพนาย บาดรุดีน กาปาซี (Badrudeen Kapasi) ผู้จัดการห้างมัสกาตี สาขากรุงเทพฯ ต้อนรับพระยาพหลพลพยุหเสนา นายกรัฐมนตรีไทยในขณะนั้น ที่งานฉลองรัฐธรรมนูญ ณ สวนสราญรมย์ เมื่อ พ.ศ. ๒๔๘๐. (๒๕๕๘). เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.thaitribune.org/contents/detail/331?content_id=11858&rand=1467337163

ภาพโปสเตอร์ภาพยนตร์เรื่องคู่กรรม. (๒๕๖๐)**.** เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.sanook.com/movie/34354/

ภาพมูลนายและไพร่ทาสสมัยรัตนโกสินทร์. (ม.ป.ป.). เข้าถึงเมื่อ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://board.postjung.com/757059.html

ภาพวิกฤติการณ์ ร.ศ. ๑๑๒. (๒๕๕๕). เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.sarakadee.com/2012/07/04/112-crisis/

ภาพศาลพระพรหม บริเวณสี่แยกราชประสงค์**.** (ม.ป.ป.). เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.senaplace-hotel.com/Erawan.ap

ภาพสถานทูตโปรตุเกส สร้างในปีพ.ศ. ๑๘๒๐. (๒๕๖๐). เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://travel.mthai.com/blog/115264.html

ภาพหนังสือพิมพ์ ดิ อิลลัสเตรท ลอนดอน นิวส์ (The Illustrated London News) ลงข่าวการเสด็จประพาสยุโรปของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว. (ม.ป.ป.). เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://topicstock.pantip.com/library/topicstock/2007/10/K5972293/K5972293-1.jpg

ภาพอนุสาวรีย์ประชาธิปไตย. เข้าถึงเมื่อ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://mgronline.com/travel/detail/9580000135732

มติชนออนไลน์. (๒๕๕๙)**. ภาพสำเนาสนธิสัญญาเบอร์นีย์ สมัยรัชกาลที่ ๓.** เข้าถึงเมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.matichon.co.th/education/news_177775

รายการข่าวค่ำ NBT. (๒๕๖๑). **นายกรัฐมนตรีเข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๓๒**.เข้าถึงเมื่อ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=X-SjGlGm7Lg

ร้านค้าออนไลน์สตางค์แดง. (๒๕๕๑). **ภาพเงินพดด้วงตราครุฑและตราแสงจักร สมัยรัชกาลที่ ๒**.เข้าถึงเมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.web-pra.com/shop/satangdang/show/2884

ร้าน VV-coin. (๒๕๕๖). **ภาพเงินพดด้วงสมัยอยุธยา**. เข้าถึงเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.lnwcoin.com/product/166

วิกิพีเดีย. (๒๕๖๑). **สนธิสัญญาเบาว์ริง**. เข้าถึงเมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org

สถาพร เกื้อสกุล. (๒๕๖๐). **พระบรมฉายาลักษณ์จักรพรรดินิโคลัสที่ ๒ แห่งรัสเซียกับพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐**. เข้าถึงเมื่อ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.tnews.co.th/contents/306712

สนธิสัญญาเบาว์ริง. เข้าถึงเมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://th.wikipedia.org

สุจิตต์ วงษ์เทศ. (๒๕๕๕). **กรุงเทพฯ มาจากไหน**: กรุงเทพฯ: ดรีม แคทเชอร์ค.

สุรพงษ์ พินิจค้า. (๒๕๔๗). **ทวิภพ** [ภาพยนตร์]. กรุงเทพฯ: บริษัท ฟิล์ม บางกอก จำกัด.

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม. (๒๕๕๗). **วีดิทัศน์เรื่องศูนย์ศิลปาชีพบางไทร ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙**. เข้าถึงเมื่อ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=rJPhOM-W6i8

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (๒๕๕๔). **วีดิทัศน์สรุปแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒**. เข้าถึงเมื่อ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.youtube.com/watch?v=PbomRDoUQog

อรรถพร ธีมากร. (๒๕๕๘). **ข้าบดินทร์** [ละคร]. กรุงเทพฯ: สถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓.

อัญชลี สุสายัณห์. (๒๕๔๖). **ไพร่สมัย ร.๕: ความเปลี่ยนแปลงของระบบไพร่และผลกระทบต่อสังคมไทยในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิโตโยต้าประเทศไทย

อาลี เสือสมิง. (๒๕๕๔). **แผนที่กรุงรัตนโกสินทร์**. เข้าถึงเมื่อ ๖ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://alisuasaming.org/main/?p=2534

“เอกสารรัชกาลที่ ๕ ม.๕๑/๒ รายงานจัดราชการต่าง ๆ ในมณฑลพิษณุโลก.” (ร.ศ. ๑๑๕). สำเนาที่ ๒๗๘๗๓. กรมหลวงดำรงราชานุภาพกราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว.

“เอกสารรัชกาลที่ ๕ หมู่กฎหมายเรื่องเลกไพร่หลว.” (ม.ป.ป.). เลขที่ ๓๕-๓๘. หอสมุดวชิรญาณ.

CCTV. (๒๕๕๖). **ภาพเรือสำเภาจีน**. เข้าถึงเมื่อ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://military.cntv.cn/2013/01/07/ARTI1357536184157716.shtml

Davich Klinadung. (๒๕๕๓). **ภาพเงินเบี้ย.** เข้าถึงเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.flickr.com/photos/newdavich/4374823421/in/photostream/

Krung Thai Bank. (๒๕๔๓). **ภาพแอพพลิเคชั่น KTB netbank**. เข้าถึงเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://itunes.apple.com/us/app/ktb-netbank/id436753378?mt=8

Khunmaebook. (๒๕๕๓). **ภาพหนังสือเค้าโครงเศรษฐกิจของหลวงประดิษฐ์มนูธรรมหรือสมุดปกเหลือง**. เข้าถึงเมื่อ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://khunmaebook.tarad.com/product.detail_646347_th_6816495

Natachai Lerdrattanapol. (๒๕๕๖). **ภาพเงินเหรียญสมัยรัชกาลที่ ๔**. เข้าถึงเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://dr-natachai.blogspot.com/2013/11/blog-post_5.html

Thaifighterclub. (๒๕๖๑). **ภาพการผลิตสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรมไทยสมัยรัฐบาลจอมพล ป. พิบูลสงคราม**. เข้าถึงเมื่อ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://www.thaifighterclub.org/images/answer2013/A01153031130519718O4.jpg

Thapanan Nipithakul. (๒๕๖๐). **ภาพหลวงประดิษฐ์มนูธรรม (ปรีดี พนมยงค์).** เข้าถึงเมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.the101.world/117-years-of-pridi-banomyong/

movie.sanook. (๒๕๖๑). **ภาพหลวงสุรบดินทร์จากละครข้าบดินทร์**. เข้าถึงเมื่อ ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก http://movie.sanook.com/gallery/gallery/51241/275937/undefined/

Siripoj Laomanacharoen. (๒๕๖๐). **คำปราศรัยของนายกรัฐมนตรีจอมพล ป. พิบูลสงคราม.** เข้าถึงเมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://thematter.co/thinkers/pad-thai/38869

Sunisa Kongsim. (๒๕๕๖). **ภาพจอมพล ป. พิบูลสงคราม**. เข้าถึงเมื่อ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๖๑. เข้าถึงได้จาก https://www.blogger.com/profile/02609046552587460298

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.
แบบประเมินรวม

แบบประเมินรวม
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒

---

๑. แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

คำชี้แจง

แบบประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินสมรรถนะผู้เรียน (Rubric)
ใช้สำหรับประเมินสมรรถนะผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะผู้เรียนสำหรับครู

การบันทึกข้อมูล

ให้ครูผู้สอนทำการประเมินสมรรถนะผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาจากเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) ในแต่ละตัวชี้วัดและสมรรถนะต่อไปนี้ แล้วทำการบันทึกผลการประเมินลงในแบบบันทึกผลการประเมินที่แนบมาพร้อมกันนี้ โดยมีรายละเอียดในการบันทึกดังนี้

ถ้า ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ ดีเยี่ยม ให้กรอกหมายเลข ๓ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ ดี ให้กรอกหมายเลข ๒ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ พอใช้ ให้กรอกหมายเลข ๑ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ ปรับปรุง ให้กรอกหมายเลข ๐ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓		ตัวชี้วัดที่ ๔	หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๑	๒	๑	
๑	ด.ช. เอ	๓	๒	๓	๓	๒	๒	๓	๓	๓	
๒	ด.ช. บี	๑	๑	๑	๐	๑	๒	๒	๑	๑	
๓	ด.ญ. ซี	๓	๓	๓	๓	๒	๒	๓	๓	๓	

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (Rubric)

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจน	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้อย่างชัดเจนแต่ขาดความคล่องแคล่ว	พูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้บ้าง	ไม่สามารถพูดถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเอง หรือพูดได้
๒. พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนดได้อย่างสมเหตุสมผล คล่องแคล่ว ชัดเจน ด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามที่กำหนด ได้อย่างมีเหตุผลด้วยภาษาของตนเองได้	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้บ้างโดยมีเหตุผลไม่เพียงพอ	พูดถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ตามแบบ
๓. เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความครอบคลุมครบถ้วน และถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง ดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นบางส่วน และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจจากสารที่อ่าน ฟัง หรือ ดูตามแบบ

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้ภาษาถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองด้วยการพูดและการเขียน (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟังหรือดูด้วยภาษาของตนเองได้	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความครอบคลุมครบถ้วนและถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นส่วนใหญ่แต่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์และมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอนและการเขียนคำไม่เกิน ๒ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดู ด้วยภาษาของตนเองได้ใจความสำคัญเป็นบางส่วนและมีข้อบกพร่องในการใช้ภาษา วรรคตอน และการเขียนคำตั้งแต่ ๓ แห่ง แต่ไม่เกิน ๕ แห่ง	เขียนถ่ายทอดความคิด ความรู้สึกและทัศนะของตนเองจากสารที่อ่าน ฟัง หรือดูตามแบบ

ตัวชี้วัดที่ ๒ พูดเจรจาต่อรอง

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. พูดเจรจาโน้มน้าวได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จทุกสถานการณ์	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จบางสถานการณ์	พูดเจรจาโน้มน้าวทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองได้สำเร็จ	พูดเจรจาโน้มน้าวให้ผู้อื่นคล้อยตามไม่สำเร็จ
๒. พูดเจรจาต่อรองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จทุกสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้สำเร็จบางสถานการณ์	พูดเจรจาต่อรอง ทำให้ผู้อื่นคล้อยตามในวัตถุประสงค์ที่ประโยชน์ต่อตนเองได้สำเร็จ	พูดเจรจาต่อรองให้ผู้อื่นคล้อยตามไม่สำเร็จ

สมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ เลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองทุกครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ได้ถูกต้องและเหมาะสมด้วยตนเองเป็นบางครั้ง	รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์จากแหล่งต่าง ๆ ตามที่ผู้อื่นชี้แนะ	รับข้อมูลข่าวสารทุกประเภทโดยไม่จำแนกแยกแยะ
๒. ตัดสินใจเลือกรับหรือไม่รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีเหตุผล	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร โดย คำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวมอย่างมีเหตุผลประกอบในทุก ๆ ครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับ ข้อมูลข่าวสาร โดย คำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง และส่วนรวมอย่างมีเหตุผลประกอบเป็นบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร โดย คำนึงถึงประโยชน์ที่มีต่อการพัฒนาตนเอง หรือส่วนรวมโดยมีเหตุผลประกอบบางครั้ง	ตัดสินใจเลือกรับ หรือไม่รับข้อมูลข่าวสาร ตามความต้องการของตนเองโดยไม่ไตร่ตรอง

ตัวชี้วัดที่ ๔ เลือกใช้วิธีการสื่อสาร

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ เหมาะสมและคุ้มค่ากับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมทุกครั้ง	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่ เหมาะสมและคุ้มค่ากับลักษณะข้อมูลข่าวสาร โดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคมเป็นบางครั้ง	เลือกใช้วิธีการสื่อสารที่เหมาะสม กับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองหรือสังคม	เลือกใช้วิธีการสื่อสารกับลักษณะข้อมูลข่าวสารโดยไม่คำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นต่อตนเองและสังคม

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. จำแนก จัดหมวดหมู่ จัดลำดับความสำคัญ และเปรียบเทียบข้อมูลในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ดังนี้ ๑. จำแนกข้อมูลได้ ๒. จัดหมวดหมู่ข้อมูลได้ ๓. จัดลำดับความสำคัญของข้อมูลได้ ๔. เปรียบเทียบข้อมูลได้ ในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้ ๓ พฤติกรรม ในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง	มีพฤติกรรมบ่งชี้พฤติกรรมในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับความเป็นจริง	ไม่มีพฤติกรรมบ่งชี้พฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง หรือไม่ปรากฏพฤติกรรมใดเลย
๒. หาความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้องครบถ้วน	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และสามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้ถูกต้อง	ระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูลได้ถูกต้อง แต่ไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้	ไม่สามารถระบุความสัมพันธ์ของส่วนประกอบต่าง ๆ ของข้อมูล และไม่สามารถเชื่อมโยงกับเหตุการณ์ที่พบเห็นในชีวิตประจำวันได้

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดพื้นฐาน (การคิดวิเคราะห์) (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๓. สามารถระบุหลักการสำคัญแนวคิดหรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูล ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวัน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องและครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องแต่ไม่ครบถ้วน	ระบุหลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันได้ถูกต้องเป็นบางส่วนและไม่ครบถ้วน	หลักการสำคัญ แนวคิด หรือความรู้ที่ปรากฏในข้อมูลต่าง ๆ ที่พบเห็นในบริบทของการดำเนินชีวิตประจำวันไม่ถูกต้อง

ตัวชี้วัดที่ ๒ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. คิดสังเคราะห์เพื่อนำไปสู่การวางแผน ออกแบบ คาดการณ์ กำหนดเป็นเป้าหมายในอนาคต เพื่อประกอบการตัดสินใจต่อตนเองและสังคม	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อประกอบการวางแผนตัดสินใจที่เกี่ยวกับการสร้างผลงาน ที่เกี่ยวกับตนเองและสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวม สรุปเป็นองค์ความรู้ หรือสารสนเทศ เพื่อประกอบการวางแผนตัดสินใจที่เกี่ยวกับการสร้างผลงาน ที่เกี่ยวกับตนเองหรือสังคมได้	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกันได้เป็นผลงาน	รวบรวมข้อมูล จัดกระทำข้อมูล และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาหลอมรวมกันไม่ได้

สมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ คิดขั้นสูง (การคิดสังเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ) (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. คิดสร้างสรรค์ มีจิตนาการคิดในทางบวก และสามารถประยุกต์สร้างสรรค์สิ่งใหม่เพื่อประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อตนเองและสังคม	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่ และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ต่อตนเองหรือสังคม	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ได้	ใช้จินตนาการเชิงบวกในการสร้างสรรค์สิ่งแปลกใหม่และ/หรือประยุกต์สร้างสิ่งใหม่ไม่
๓. คิดอย่างมีวิจารญาณเพื่อตัดสินใจเลือกทางเลือกที่หลากหลายโดยใช้เกณฑ์ที่เหมาะสม	คิดแบบองค์รวม รอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อตนเองและสังคม	คิดแบบองค์รวม รอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องเหมาะสมต่อตนเองหรือสังคม	คิดแบบองค์รวม รอบด้าน มีเหตุผลเชิงตรรกะ ตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องได้	คิดแบบองค์รวมรอบด้านมีเหตุผลเชิงตรรกะ และตัดสินใจเลือกบนพื้นฐานของข้อมูลที่น่าเชื่อถือโดยใช้เกณฑ์ที่ถูกต้องไม่ได้

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วิเคราะห์ปัญหา ๑.๑ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับตนเอง	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้มากกว่า ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๒ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับตนเองที่ตรงตามสภาพปัญหาได้ ๑ ปัญหา
๑.๒ ระบุปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัว	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงกับสภาพปัญหาได้มากกว่า ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๓ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงกับสภาพปัญหาได้ ๒ ปัญหา	ระบุปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคลใกล้ตัวที่ตรงตามสภาพปัญหาได้ ๑ ปัญหา
๑.๓ ระบุสาเหตุของปัญหา	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหามากกว่า ๓ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา ๓ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้สอดคล้องกับปัญหา ๒ สาเหตุ	ระบุสาเหตุของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้ ๑ สาเหตุหรือระบุสาเหตุได้แต่ไม่สอดคล้องกับปัญหา
๑.๔ จัดระบบข้อมูล ๑.๔.๑. การจำแนก	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้องทุกสาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้อง ๒ ใน ๓ สาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาได้ถูกต้อง ๑ ใน ๓ สาเหตุ	จำแนกและจัดหมวดหมู่สาเหตุของปัญหาไม่ได้หรือไม่มีการจัดหมวดหมู่
๑.๔.๒. การจัดลำดับ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผลทุกสาเหตุ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ๒ ใน ๓ สาเหตุ	มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหาได้อย่างสมเหตุสมผล ๑ ใน ๓ สาเหตุ	ไม่มีการจัดลำดับความสำคัญของสาเหตุของปัญหา หรือจัดได้ไม่สมเหตุสมผล

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑.๔.๓. เชื่อมโยง ewrsdq	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผลทุกสาเหตุ	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ๒ ใน ๓ สาเหตุ	แสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้นได้โดยมีข้อมูลสนับสนุนอย่างสมเหตุสมผล ๑ ใน ๓ สาเหตุ	ไม่มีการแสดงการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างสาเหตุของปัญหาและผลที่จะเกิดขึ้น
๑.๕ การตั้งสมมุติฐาน	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้มากกว่า ๓ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๓ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๒ สถานการณ์	บอกแนวโน้มของสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นได้ ๑ สถานการณ์หรือบอกไม่ได้
๑.๖ การกำหนดทางเลือก	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้มากกว่า ๓ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ ๓ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้ ๒ วิธี	กำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหามีความเป็นไปได้ ๑ วิธี หรือกำหนดทางเลือกที่เป็นไปไม่ได้
๑.๗ การตัดสินใจเลือกวิธีการ	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดซึ่งไม่เกิดผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดและมีผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่นไม่เกิน ๑ ประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยพิจารณาข้อดีและข้อจำกัดและมีผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่น ๒ ประเด็น	ตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาโดยไม่พิจารณาข้อดีและข้อจำกัดทำให้เกิดผลกระทบในทางลบแก่ตนเองและผู้อื่นมากกว่า ๒ ประเด็น

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๒. การวางแผนในการแก้ปัญหา	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาที่มีความเป็นไปได้อย่างสมเหตุสมผลโดยใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน และมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน และมีข้อมูลเพียงพอ	มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลรายละเอียดประกอบการวางแผน มีขั้นตอนของแผนงานอย่างชัดเจน	ไม่มีการวางแผนและออกแบบวิธีการแก้ปัญหา
๓. การดำเนินการแก้ปัญหา ๓.๑ การปฏิบัติตามแผน	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ทุกขั้นตอนมีข้อมูลสนับสนุนครบถ้วนสมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ ๒ ใน ๓ ของขั้นตอน และมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์	ปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่กำหนดไว้ ๑ ใน ๓ ของขั้นตอน และมีข้อมูลสนับสนุนสมบูรณ์	ไม่มีการปฏิบัติตามแผนการแก้ปัญหาที่วางไว้
๓.๒ การตรวจสอบทบทวนแผน	มีการตรวจสอบทบทวนแผนและมีการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องครบถ้วนสมบูรณ์	มีการตรวจสอบทบทวนแผนและมีการแก้ไขข้อบกพร่องแต่ไม่สมบูรณ์	มีการตรวจสอบทบทวนแผน แต่ไม่มีการแก้ไขข้อบกพร่อง	ไม่มีการตรวจสอบทบทวน

สมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ ใช้กระบวนการแก้ปัญหาโดยวิเคราะห์ปัญหา วางแผนในการแก้ปัญหา ดำเนินการแก้ปัญหา ตรวจสอบและสรุปผล (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. สรุปผลและรายงาน	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน มีหลักฐานอ้างอิงอย่างสมเหตุสมผลและแสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	มีการสรุปผลและจัดทำรายงานอย่างถูกต้อง สมบูรณ์ ชัดเจน มีหลักฐานอ้างอิงและแสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	มีการสรุปผลและจัดทำรายงาน แต่ไม่แสดงถึงการนำข้อค้นพบที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์อื่น	ไม่มีการสรุปและจัดทำรายงานผล

ตัวชี้วัดที่ ๒ ผลลัพธ์ที่เกิดจากการแก้ปัญหา

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑ คุณภาพของผลงาน/การแก้ปัญหา	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการ เหตุผล และเกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดอย่างชัดเจน	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการเหตุผล แต่ไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ทั้งหมด	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหามีความถูกต้องตามหลักการเหตุผล แต่การแก้ปัญหาไม่เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด	ผลงาน/ชิ้นงานที่เกิดจากการแก้ปัญหาไม่ถูกต้องตามหลักการ เหตุผล และไม่ได้เกิดจากการดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด
๒ นำไปประยุกต์ใช้	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างสอดคล้องตามหลักเหตุผลและคุณธรรม	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น ๆ ได้อย่างสมเหตุสมผล	นำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น	ไม่มีการนำข้อค้นพบจากผลงาน/ชิ้นงานไปประยุกต์ใช้ในการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานการณ์อื่น

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

ตัวชี้วัดที่ ๑ นำกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายไปใช้ในชีวิตประจำวัน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. นำความรู้ ทักษะ และกระบวนการที่หลากหลายมาสร้างผลงาน/โครงงานที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจน และมีประสิทธิภาพ ไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม	นำความรู้ / ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (ผลงานมีประโยชน์ ประหยัดงบประมาณ/ทรัพยากร และสำเร็จ) ในเวลาที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	นำความรู้ / ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานอย่างเป็นระบบแต่ขาดประสิทธิภาพ (ประโยชน์ ประหยัดงบประมาณ/ทรัพยากร และสำเร็จ) ในเวลาที่กำหนดและสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน	นำความรู้ / ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานได้แต่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่สำเร็จในเวลาที่กำหนด	นำความรู้ / ทักษะและเทคนิควิธีต่าง ๆ มาใช้สร้างสรรค์งานไม่ได้

ตัวชี้วัดที่ ๒ เรียนรู้ด้วยตนเองและเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. มีทักษะในการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายโดยปฏิบัติทุกครั้ง	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ หรือแหล่งอ้างอิงที่หลากหลายโดยปฏิบัติเป็นบางครั้ง	สืบค้นความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร จากแหล่งเรียนรู้ หรือแหล่งอ้างอิงที่ไม่หลากหลาย	คัดลอก ข้อมูล ข่าวสาร ผู้อื่นโดยไม่มีการสืบค้น
๒. สามารถเชื่อมโยงความรู้	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญครบถ้วนหรือเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือทุกประเด็น	สังเคราะห์ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญได้เป็นบางส่วนหรือเปรียบเทียบกับหลักการทฤษฎีได้อย่างสอดคล้องน่าเชื่อถือเป็นบางประเด็น	จัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับและสามารถนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญได้	จัดกลุ่มความรู้ ข้อมูล ข่าวสารที่ได้รับไม่ได้หรือนำเสนอประเด็นที่เป็นแก่นสาระสำคัญโดยเปรียบเทียบหลักการทฤษฎีไม่สอดคล้องหรือไม่น่าเชื่อถือ
๓. มีวิธีการในการศึกษาความรู้เพิ่มเติมเพื่อขยายประสบการณ์ไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ และสร้างองค์ความรู้ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตามความสนใจอย่างต่อเนื่อง	มีวิธีการที่หลากหลายในการศึกษาค้นคว้า ข้อมูล ข่าวสารเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ ตามความสนใจได้	มีวิธีการในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสารที่ไม่หลากหลายเพื่อสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ตามความสนใจ	มีวิธีการในการศึกษาค้นคว้าข้อมูล ข่าวสาร แต่ไม่สามารถสร้างประเด็นการเรียนรู้ใหม่ ๆ

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ สามารถแสดงความคิดเห็นของตน ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นนั้นด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ เป็นที่พึงพอใจของกลุ่ม	แสดงความคิดเห็นของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น โดยสนับสนุนหรือคัดค้านความคิดเห็นบ้างด้วยกิริยาวาจาที่สุภาพ ให้เกียรติผู้อื่น พร้อมทั้งปฏิบัติงานที่ตนรับผิดชอบจนสำเร็จ	แสดงความคิดเห็นของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น หรือปฏิบัติงานที่รับผิดชอบสำเร็จเมื่อมีผู้อื่นมากระตุ้น	ปฏิบัติงานของตนเองได้ แต่ไม่รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
๒. ปฏิบัติตามกฎ กติกา หน้าที่ ความรับผิดชอบ	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามหน้าที่ ที่ส่งผลให้เกิดผลดีต่อตนเองและส่วนรวม	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุหน้าที่ในความรับผิดชอบของตน และปฏิบัติตามหน้าที่ที่ส่งผลให้เกิดผลดีต่อตนเองได้	ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคม สามารถระบุหน้าที่ได้ แต่ละเลยการปฏิบัติเป็นบางครั้ง	ไม่ปฏิบัติตามกฎ กติกาของสังคมหรือละเลยในหน้าที่
๓. การเข้าร่วมกิจกรรมกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์	ปฏิบัติตนได้ตามสิทธิของตนเอง ในการเข้าร่วมกิจกรรมมีความกล้าในการเรียกร้องสิทธิ์ที่ถูกละเลย และไม่ละเมิดหรือรู้จักเคารพสิทธิ์ที่พึงได้ของผู้อื่น	ปฏิบัติตนได้ตามสิทธิ์ที่มีในการเข้าร่วมกิจกรรม แต่ไม่กล้าเรียกร้องสิทธิ์ที่ถูกละเลยและให้โอกาสผู้อื่นใช้สิทธิ์ที่พึงได้	ปฏิบัติตนตามสิทธิ์ที่มีในบางกิจกรรม แต่ไม่ละเมิดหรือใช้โอกาสในการหยิบฉวยสิทธิ์ที่พึงได้ของผู้อื่น	ละเมิดสิทธิ์ของผู้อื่นในบางโอกาส

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ทำงานและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๔. เห็นคุณค่าของการมีชีวิต	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเองและผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเองหรือผู้อื่น	มีพฤติกรรมที่แสดงถึงความรื่นรมย์ส่งผลที่ดีต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้อื่นโดยหวังประโยชน์ส่วนตน	มีพฤติกรรมเสี่ยงที่ส่งผลต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของตนเองและผู้อื่น
๕. เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย ความเสมอภาคทางเพศ	มีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงการยอมรับ กับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัยอย่างจริงใจ	มีพฤติกรรมในการแสดงออกถึงการยอมรับ กับผู้ร่วมกิจกรรมที่แตกต่างทางกาย ทางความคิด ต่างเพศ ต่างวัยอย่างมีเงื่อนไข	เข้าใจ ยอมรับ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางกาย ทางความคิด เพศและวัยของตนเอง	ไม่สามารถดูแลตนเองตามการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย และไม่เห็นความสำคัญของการเสมอภาคทางเพศ
๖. ใช้ภาษา กิริยา ท่าทางเหมาะสมกับบุคคลและโอกาสตามมารยาทสังคม	มีกิริยา วาจา ท่าทางและแต่งกายสุภาพ เหมาะสมกับบุคคล สถานที่ในทุกโอกาส	มีกิริยา วาจา ท่าทาง และแต่งกายสุภาพเหมาะสมเมื่ออยู่ต่อหน้าชุมชน	มีกิริยา วาจา ท่าทางหรือแต่งกายไม่เหมาะสมเมื่ออยู่ต่อหน้าชุมชนในบางครั้ง	มีกิริยา วาจา ท่าทางหรือแต่งกายไม่เหมาะสมในทุกโอกาส
๗. ปฏิบัติงาน ในส่วนรวมอย่างมีความสุข	พึงพอใจเข้าร่วมกิจกรรมอย่างกว้างขวางในฐานะผู้นำหรือผู้ตาม	เข้าร่วมกิจกรรมส่วนรวมได้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน	มีความกังวลอยู่บ้างเมื่อต้องปฏิบัติงานกับผู้อื่น	แยกตนเองจากการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นมาทำงานแต่ผู้เดียว

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๔ จัดการกับปัญหาและความขัดแย้งในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วิเคราะห์ สถานการณ์ปัญหาและมีการจัดการได้เหมาะสม	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ มีการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเองและผู้อื่น แล้วจึงลงมือแก้ไขปัญหาได้ประสบผลสำเร็จ	มีวุฒิภาวะทางอารมณ์ในการควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ มีการสอบถามหรือเก็บข้อมูลเพื่อประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหาของตนเองหรือผู้อื่น แล้วจึงลงมือแก้ไขปัญหาได้ประสบผลสำเร็จ	ควบคุมตนเองให้รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบและแก้ไขปัญหาโดยไม่ประเมินทางเลือกในการแก้ปัญหา	รับรู้ปัญหา/ความขัดแย้งที่กำลังประสบ แต่ไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้

ตัวชี้วัดที่ ๕ ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ติดตามข่าวสารเหตุการณ์ปัจจุบันของสังคมโลก	ตื่นตัวรับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตนและสังคมโลก	ตื่นตัวรับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตนและชุมชน	รับรู้ข่าวสารและตระหนักถึงผลกระทบของข่าวสารที่อาจจะเกิดกับตน	ขาดความใส่ใจในข้อมูลข่าวสาร
๒.ปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม สภาพแวดล้อม	ปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม โดยไม่มีพฤติกรรมขัดแย้งกับวัฒนธรรมของสังคมไทย	ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม	ปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงในสังคม และสภาพแวดล้อม	รับรู้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงทางสังคมและสภาพแวดล้อมแต่ไม่ใส่ใจที่จะปรับตัว

สมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๖ หลีกเลี่ยงพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ที่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. รู้จักป้องกัน หลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ การล่วงละเมิดทางเพศ อุบัติเหตุ สารเสพติด และความรุนแรง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ทุกรายการ ๑. หลีกเลี่ยงจากสารเสพติดทุกประเภท ๒. ไม่ใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ๓. ไม่ปรากฏพฤติกรรมล่วงละเมิดทางเพศ ๔. มีความระมัดระวังในการเล่นหรือทำกิจกรรมใด ๆ ที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ ๕. รับประทานอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการ ๖. ออกกำลังกายเป็นประจำ	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในข้อ ๑-๔ และข้อ ๕-๖ ข้อใดข้อหนึ่ง	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ในข้อ ๑-๔	ปฏิบัติตนเป็นผู้มีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ ไม่ครบตามข้อ ๑-๔
๒. จัดการกับอารมณ์และความเครียดได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการต่อหน้าผู้อื่นใช้เวลาว่างในการปฏิบัติกิจกรรมที่เป็นประโยชน์เพื่อผ่อนคลายความเครียดได้	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการ ต่อหน้าผู้อื่นใช้เวลาว่างเพื่อผ่อนคลายความเครียด	ควบคุมอารมณ์ โดยไม่แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กิริยาอาการ ต่อหน้าผู้อื่นเมื่อมีผู้ชี้แนะท้วงติง	แสดงความฉุนเฉียวหรือไม่พอใจด้วยคำพูด กริยา อาการต่อหน้าผู้อื่น

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวมและสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลายแปลกใหม่ และเป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวมและสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง มีความหลากหลายแปลกใหม่และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวมและสรุปความรู้ด้วยตนเองได้อย่างถูกต้อง และเป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสืบค้น ค้นคว้า รวบรวม และสรุปความรู้ด้วยตนเองได้แต่ต้องอาศัยผู้แนะนำ
๒. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องและมีความหลากหลายแปลกใหม่ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง และมีความหลากหลายแปลกใหม่ โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการรับและส่งสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้อง โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน	เลือกและใช้เทคโนโลยีให้ผู้อื่นเข้าใจได้อย่างถูกต้องแต่ไม่คำนึงถึงผลกระทบต่อผู้อื่น

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๑ เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๓. เลือกและใช้เทคโนโลยีในการทำงานอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยมีความหลากหลาย แปลกใหม่น่าสนใจ ไม่ลอกเลียนแบบ ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากร ในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงานและนำเสนอผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีเพื่อลดขั้นตอน เวลา ทรัพยากรในการทำงานและนำเสนอผลงานได้โดยต้องมีผู้แนะนำ
๔. การเลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และมีคุณธรรม	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม โดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสามารถแนะนำผู้อื่นได้	เลือกและใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือสังคม	เลือกและใช้เทคโนโลยีในการแก้ปัญหาได้โดยต้องมีผู้แนะนำ

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. การกำหนดปัญหา หรือความต้องการ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน ครอบคลุมและตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้ชัดเจน แต่ไม่ครอบคลุม และตรงกับงานที่ทำ	ระบุปัญหาหรือความต้องการได้	ระบุปัญหาหรือความต้องการไม่ได้
๒. การรวบรวมข้อมูล	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้อง น่าเชื่อถือตรงกับปัญหาหรือความต้องการเพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้องตรงกับปัญหา หรือความต้องการเพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ถูกต้องแต่ไม่เพียงพอที่จะนำมาใช้งาน	ใช้เทคโนโลยีรวบรวมข้อมูลได้ไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการ
๓. เลือกวิธีการ	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้ทุกครั้ง	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้เป็นส่วนใหญ่	เลือกวิธีการได้ตรงกับปัญหาหรือความต้องการได้เป็นบางส่วน	เลือกวิธีการไม่ตรงกับปัญหาหรือความต้องการ
๔. การออกแบบและปฏิบัติการ	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จเกือบทุกขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการ และปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จบางขั้นตอน	ใช้เทคโนโลยีในการออกแบบและแก้ปัญหาหรือความต้องการได้แต่ไม่สามารถปฏิบัติการตามที่ออกแบบไว้ได้สำเร็จ
๕. ทดสอบ	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการทุกขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการเกือบทุกขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการบางขั้นตอน	มีการทดสอบกระบวนการทำงานแต่ไม่มีหลักวิชาการสนับสนุน

สมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีทักษะกระบวนการทางเทคโนโลยี (ต่อ)

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้ / ผ่านเกณฑ์ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๖. ปรับปรุงแก้ไขงาน	งานไม่มีข้อบกพร่องหรือมีข้อบกพร่องได้รับการแก้ไขทั้งหมด	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเกือบทั้งหมด	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเป็นบางส่วน	ข้อบกพร่องของงานได้รับการแก้ไขเล็กน้อย
๗. การประเมินผล	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน ที่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้	ใช้เทคโนโลยีในการประมวลผลจนเกิดชิ้นงาน/ภาระงาน แต่ไม่สามารถแก้ปัญหาหรือความต้องการได้	ไม่สามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อประเมินผลและสรุปผลการดำเนินงาน

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนสำหรับครู

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๑ ความสามารถในการสื่อสาร

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓		ตัวชี้วัดที่ ๔	หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๑	๒	๑	
๑											
๒											
๓											
๔											
๕											
๖											
๗											
๘											
๙											
๑๐											

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๒ ความสามารถในการคิด

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๓ ความสามารถในการแก้ปัญหา

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑														ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้														พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑.๑	๑.๒	๑.๓	๑.๔			๑.๕	๑.๖	๑.๗	๒	๓			๔	๑	๒	
					๑.๔.๑	๑.๔.๒	๑.๔.๓					๓.๑	๓.๒	๓.๓				
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		
๖																		
๗																		
๘																		
๙																		
๑๐																		

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๔ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑	ตัวชี้วัดที่ ๒			ตัวชี้วัดที่ ๓							ตัวชี้วัดที่ ๔	ตัวชี้วัดที่ ๕		ตัวชี้วัดที่ ๖		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้							พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๑	๒	๓	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๑	๑	๒	๑	๒	
๑																		
๒																		
๓																		
๔																		
๕																		
๖																		
๗																		
๘																		
๙																		
๑๐																		

แบบบันทึกผลการประเมินสมรรถนะที่ ๕ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				ตัวชี้วัดที่๒							หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				พฤติกรรมบ่งชี้							
		๑	๒	๓	๔	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													

๒. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์

คำชี้แจง

แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์สำหรับครูผู้สอนประเมินผู้เรียนแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน (Rubric) ใช้สำหรับประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนสำหรับครู

การบันทึกข้อมูล

ให้ครูผู้สอนทำการประเมินสมรรถนะผู้เรียนแต่ละคน โดยพิจารณาจากเกณฑ์คุณภาพ (Rubric) ในแต่ละตัวชี้วัดและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ต่อไปนี้ แล้วทำการบันทึกผลการประเมินลงในแบบบันทึกผลการประเมินที่แนบมาพร้อมกันนี้ โดยมีรายละเอียดในการบันทึกดังนี้

ถ้า ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ ดีเยี่ยม ให้กรอกหมายเลข ๓ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ ดี ให้กรอกหมายเลข ๒ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ พอใช้ ให้กรอกหมายเลข ๑ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม
ผู้เรียนมีคุณภาพในระดับ ปรับปรุง ให้กรอกหมายเลข ๐ ในช่องพฤติกรรมแต่ละพฤติกรรม

ตัวอย่างการบันทึกข้อมูล

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓			ตัวชี้วัดที่ ๔			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑	ด.ช. เอ												
๒	ด.ช. บี												
๓	ด.ญ. ซี												

ส่วนที่ ๑ เกณฑ์คุณภาพในการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Rubric)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

ตัวชี้วัดที่ ๑ เป็นพลเมืองดีของชาติ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ยืนตรงเคารพธงชาติ ร้องเพลงชาติและอธิบายความหมายของเพลงชาติได้ถูกต้อง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนตามสิทธิและหน้าที่พลเมืองดีของชาติ	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. มีความสามัคคี ปรองดอง				

ตัวชี้วัดที่ ๒ ธำรงไว้ซึ่งความเป็นชาติไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วม ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมที่สร้างความสามัคคี ปรองดอง ที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. หวงแหน ปกป้อง ยกย่องความเป็นชาติไทย	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๕๐-๕๙	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ศรัทธา ยึดมั่น และปฏิบัติตนตามหลักของศาสนา

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่ตนนับถือ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนตามหลักของศาสนาที่ตนนับถือ	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. เป็นแบบอย่างที่ดีของศาสนิกชน				

ตัวชี้วัดที่ ๔ เคารพเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. เข้าร่วมและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระมหากษัตริย์	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง ร้อยละ ๕๐-๕๙	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธง หรือเข้าร่วมกิจกรรมต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. แสดงออกซึ่งความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

ตัวชี้วัดที่ ๑ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ให้ข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกต้องและเป็นจริง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนโดยคำนึงถึงความถูกต้อง ละอาย และเกรงกลัวต่อการกระทำผิด	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๖๐-๗๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร้อยละ ๕๐-๕๙	เข้าร่วมกิจกรรมหน้าเสาธงและกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
๓. ปฏิบัติตามคำมั่นสัญญา				

ตัวชี้วัดที่ ๒ ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อผู้อื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ไม่ถือเอาสิ่งของหรือผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง เป็นแบบอย่างที่ดีด้านความซื่อสัตย์	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง ปฏิบัติตนต่อผู้อื่นด้วยความซื่อตรง	ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง ไม่นำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง	ไม่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องและเป็นจริง มีพฤติกรรมนำสิ่งของและผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
๓. ไม่หาประโยชน์ในทางที่ไม่ถูกต้อง				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๓ มีวินัย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ปฏิบัติตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ปฏิบัติตามข้อตกลง ข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของครอบครัว โรงเรียน และสังคม ไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน และไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่น และมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน หรือมีความตรงต่อเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมและรับผิดชอบในการทำงาน	ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน	ไม่ปฏิบัติตนตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับของโรงเรียน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๑ ตั้งใจ เพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ตั้งใจเรียนและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ๒. เอาใจใส่และมีความเพียรพยายามในการเรียนรู้	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ทุกครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บ่อยครั้ง	เข้าเรียนตรงเวลา ตั้งใจเรียน เอาใจใส่ในการเรียน และมีส่วนร่วมในการเรียนรู้บางครั้ง	เข้าเรียนไม่ตรงเวลา ไม่ตั้งใจเรียน ไม่เอาใจใส่ในการเรียน และไม่มีส่วนร่วมในการเรียนรู้

ตัวชี้วัดที่ ๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ เอกสาร สิ่งพิมพ์ สื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน และเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นประจำ	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบ่อยครั้ง	เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบางครั้ง	ไม่เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนเป็นบ่อยครั้ง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม บันทึกความรู้ วิเคราะห์ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ต่อ)

<table>
<tr><th rowspan="2">พฤติกรรมบ่งชี้</th><th colspan="4">ระดับคุณภาพ</th></tr>
<tr><th>ดีเยี่ยม (๓)</th><th>ดี (๒)</th><th>พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)</th><th>ปรับปรุง (๐)</th></tr>
<tr><td>๒. บันทึกความรู้ วิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้</td><td colspan="4">(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)</td></tr>
<tr><td>๓. แลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน</td><td>สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ</td><td>สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันบ่อยครั้ง</td><td>สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นบางครั้ง</td><td>ไม่สามารถวิเคราะห์ ตรวจสอบจากสิ่งที่เรียนรู้ สรุปเป็นองค์ความรู้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันเป็นประจำ</td></tr>
</table>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

ตัวชี้วัดที่ ๑ ดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ใช้ทรัพย์สินของตนเองอย่างประหยัดคุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี รวมทั้งการใช้เวลาอย่างเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. ใช้ทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า และเก็บรักษาดูแลอย่างดี	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นประจำ	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนบ่อยครั้ง	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นบางครั้ง	ไม่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน
๓. ปฏิบัติตนและตัดสินใจด้วยความรอบคอบ มีเหตุผล				

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ มีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ปรับตัวเพื่ออยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. วางแผนการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตประจำวันบนพื้นฐานของความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม ยอมรับและปรับตัวเพื่ออยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นประจำ	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนบ่อยครั้ง	ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อนเป็นบางครั้ง	ไม่ใช้ทรัพย์สินของตนเองและทรัพยากรของส่วนรวมอย่างประหยัด คุ้มค่า เก็บรักษาดูแลอย่างดี ไม่เอาเปรียบผู้อื่น และไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ ๑ ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่การงาน และอดทนเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมาย

<table>
<tr><th rowspan="2">พฤติกรรมบ่งชี้</th><th colspan="4">ระดับคุณภาพ</th></tr>
<tr><th>ดีเยี่ยม (๓)</th><th>ดี (๒)</th><th>พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)</th><th>ปรับปรุง (๐)</th></tr>
<tr><td>๑. เอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย</td><td colspan="4">(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)</td></tr>
<tr><td>๒. ตั้งใจและรับผิดชอบในการทำงานให้แล้วเสร็จ</td><td rowspan="3">ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้นภายในเวลาที่กำหนด</td><td rowspan="3">ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ มีการปรับปรุงและพัฒนาการทำงานให้ดีขึ้น</td><td rowspan="3">ตั้งใจและรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้สำเร็จ</td><td rowspan="3">ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่การงาน</td></tr>
<tr><td>๓. ทุ่มเททำงาน อดทน ไม่ย่อท้อต่อปัญหาและอุปสรรคในการทำงาน</td></tr>
<tr><td>๔. พยายามแก้ปัญหาและอุปสรรคในการทำงานให้แล้วเสร็จ</td></tr>
</table>

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

ตัวชี้วัดที่ ๑ ภาคภูมิใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมไทย และมีความกตัญญูกตเวที

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. แต่งกายและมีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ ๒. ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะ และวัฒนธรรมไทย	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทยเป็นประจำ	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทยบ่อยครั้ง	แต่งกายและแสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทยเป็นบางครั้ง	ไม่แต่งกายและไม่แสดงออกถึงการเป็นผู้มีมารยาทงดงามแบบไทย มีสัมมาคารวะ กตัญญูกตเวทีต่อผู้มีพระคุณ และร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับประเพณี ศิลปะและวัฒนธรรมไทย

ตัวชี้วัดที่ ๒ เห็นคุณค่าและใช้ภาษาไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ใช้ภาษาไทยและเลขไทยในการสื่อสารได้อย่างถูกต้องเหมาะสม	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเป็นประจำ	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องบ่อยครั้ง	สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้องเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถใช้ภาษาไทย เลขไทยในการสื่อสารได้ถูกต้อง

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๓ อนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาไทย

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. นำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิต ๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทย	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเป็นประจำ	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยบ่อยครั้ง	สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและมีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทยเป็นบางครั้ง	ไม่สามารถนำภูมิปัญญาไทยมาใช้ให้เหมาะสมในวิถีชีวิตและไม่เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยและไม่มีส่วนร่วมในการสืบทอดภูมิปัญญาไทย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

ตัวชี้วัดที่ ๑ ช่วยเหลือผู้อื่นด้วยความเต็มใจและพึงพอใจโดยไม่หวังผลตอบแทน

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นประจำ	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนบ่อยครั้ง	อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทนเป็นบางครั้ง	ไม่อาสาทำงานให้ผู้อื่นด้วยกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาโดยไม่หวังผลตอบแทน

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ (ต่อ)

ตัวชี้วัดที่ ๒ เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

พฤติกรรมบ่งชี้	ระดับคุณภาพ			
	ดีเยี่ยม (๓)	ดี (๒)	พอใช้/ผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ (๑)	ปรับปรุง (๐)
๑. ดูแล รักษาสาธารณสมบัติและสิ่งแวดล้อมด้วยความเต็มใจ	(ใช้ข้อมูลจากการสังเกตตามสภาพจริงเป็นเกณฑ์พิจารณา)			
๒. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมเป็นประจำ	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมบ่อยครั้ง	ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคมเป็นบางครั้ง	ไม่ดูแล รักษาสาธารณสมบัติสิ่งแวดล้อม และเข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ชุมชน และสังคม

ส่วนที่ ๒ แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ผู้เรียนสำหรับครู

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๑ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		ตัวชี้วัดที่ ๓			ตัวชี้วัดที่ ๔			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑													
๒													
๓													
๔													
๕													
๖													
๗													
๘													
๙													
๑๐													

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๒ ซื่อสัตย์สุจริต

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๓	๑	๒	๓	
๑								
๒								
๓								
๔								
๕								
๖								
๗								
๘								
๙								
๑๐								

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๓ มีวินัย

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	
๑				
๒				
๓				
๔				
๕				
๖				
๗				
๘				
๙				
๑๐				

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๔ ใฝ่เรียนรู้

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		ตัวชี้วัดที่ ๒			หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้			
		๑	๒	๑	๒	๓	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๕ อยู่อย่างพอเพียง

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑			ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้			พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	๓	๑	๒	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๖ มุ่งมั่นในการทำงาน

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑				หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้				
		๑	๒	๓	๔	
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๗ รักความเป็นไทย

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑		ตัวชี้วัดที่ ๒	ตัวชี้วัดที่ ๓		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๒	๑	๑	๒	
๑							
๒							
๓							
๔							
๕							
๖							
๗							
๘							
๙							
๑๐							

แบบบันทึกผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ข้อที่ ๘ มีจิตสาธารณะ

โรงเรียน.....อำเภอ.....จังหวัด.....

เลขที่	ชื่อ-สกุล	ตัวชี้วัดที่ ๑	ตัวชี้วัดที่ ๒		หมายเหตุ
		พฤติกรรมบ่งชี้	พฤติกรรมบ่งชี้		
		๑	๑	๒	
๑					
๒					
๓					
๔					
๕					
๖					
๗					
๘					
๙					
๑๐					

ภาคผนวก ข.

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

Graphic Organizers

***Graphic Organizers** are visual frames used to represent and organize learning information. Graphic organizers engage students' visual intelligence, stretch students' thinking skills, and promote active learning. We may use graphic organizers to plan lessons, units, and present information to our students. This **SmartCard** explores the rationale for using graphic organizers, provides ideas for use in your classroom, and illustrates over 30 graphic organizers to transform your class into a visual think tank!*

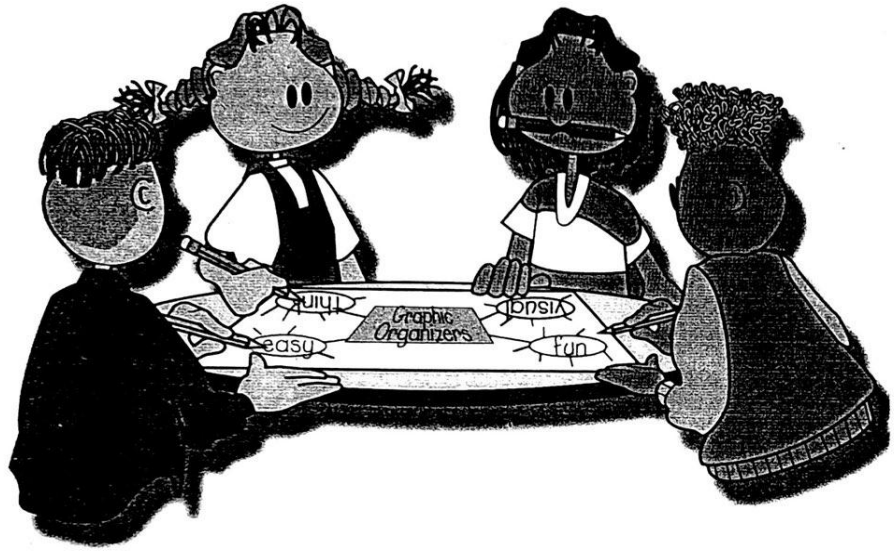

Ideas and Activities for My Class

• **Presentations** - On the board or overhead, display a filled-in graphic organizer relating to the topic as you teach. Alternatively, fill in a graphic organizer as you teach. Encourage students to use Mind Maps and other organizers for visual note-taking and as visual aids in their own presentations.

• **Cooperative Learning** - Graphic organizers are excellent for cooperative learning. Have students work in pairs or in teams to fill in or create their organizers. Have students take turns so no single student does all the work and/or have each student use a different colored marker to tell at a glance that everyone is contributing. One favorite method is to have teams brainstorm ideas, organize them in their own frame, then share and compare their organizers with other teams.

• **Reflection and Assessment** - After an activity, lesson or unit, have students create graphic organizers to summarize and reflect on what they learned. Mind Maps work especially well for big concepts. Collect students' organizers to authentically assess their learning.

• **Find My Rule** - This is a fun, cooperative logic activity that works with numerous organizers across the curriculum. Draw an organizer on the board. A math example: Draw two category boxes. Add a symmetrical shape to one Box 1 and an asymmetrical shape to Box 2. Have students discuss why the shapes belong in different categories. Continue to add items, until a team thinks they know the rule. Teams show they know the rule by correctly adding the next items to the organizers. Continue adding items until all teams have "found your rule."

• **Prewriting** - Have students fill in a graphic organizer before they write an essay, story, or steps, or as they prepare a presentation. The graphic organizer depends on the content. For example, for a compare & contrast essay, use a Venn Diagram; for writing instructions, use a Step Chart.

• **Bulletin Boards & Displays** - On the bulletin board, post the many types of organizers; highlight a specific organizer; or display students' completed organizers on any topic.

Why Use Them?

Higher-Level Thinking

Graphic organizers expand many facets of dents' higher-level thinking skills includ analyzing, synthesizing, evaluating, rela and developing concepts, categorizing, quencing, and comparing & contrasting.

Comprehension

Using graphic organizers helps students ter understand the learning material. Stud make content connections, and can see l the information is related.

Memory

Graphic organizers facilitate long-term re tion of information. Information in orga ers is presented in short, easy-to-remembe sual cues rather than long cumbersome Students remember more of what they see draw than what they hear and write.

Brain-Based Learning

Our brains process and store information uniform fashion. We strive to make sense of information, and search for patterns anc ganization. Graphic organizers promote br compatible learning.

Multiple Intelligences

Graphic organizers strongly engage four i ligences simultaneously:

- **Verbal/Linguistic** - Students select words and phrases for their organizers
- **Logical/Mathematical** - Organizers c deal with hierarchy, sequence, part/w relationships, concept development, cycles — all logical processes.
- **Visual/Spatial** - The learning material i ganized in a visual format.
- **Naturalist** - Different graphic organ engage different facets of the naturalis telligence, such as: categorizing, classif sequencing, attention to attributes, com ing & contrasting.

Language Learning & ESL

Information is presented visually rather verbally which helps limited English profi students grasp basic concepts.

© 1998 *Kagan Cooperative Lear*

Page 2

Graphic Organizers! Transform

Sequence Organizers

Chains

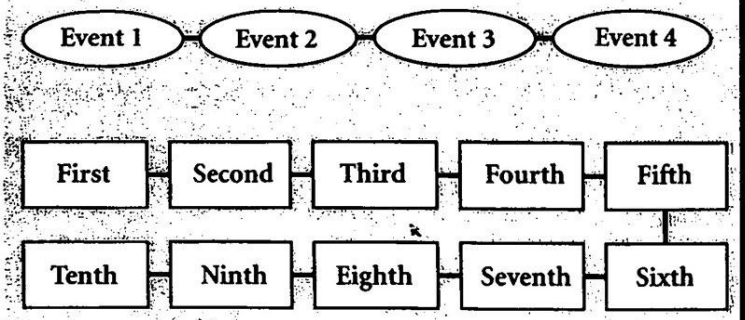

Ladder

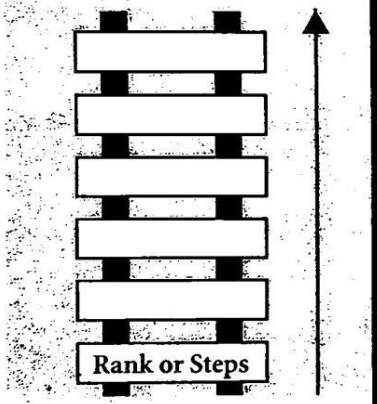

Cycle Graph

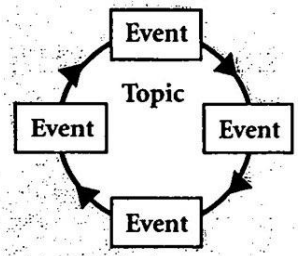

Line Graphs

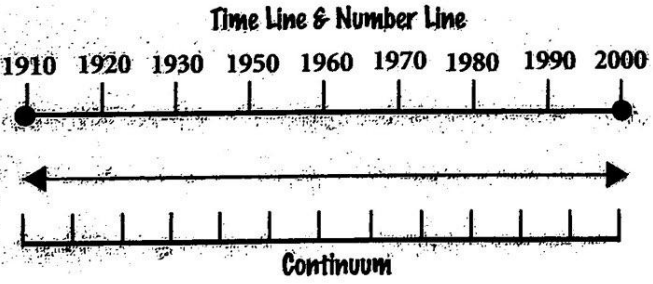

Cartoon & Picture Strip

Picture 1	Picture 2	Picture 3	Picture 4	Picture 5

Ideas for Sequence Organizers

Language Arts
- Alphabetical Order
- Parts of a Book
- Parts of a Letter
- Parts of an Essay
- Parts of a Paragraph
- Story Plot, Sequence of Events
- Writing Directions
- Writing Instructions
- Writing Process

Mathematics
- Area, Volume
- Decimals
- Degree of Angle
- Fractions
- Length
- Money
- Number Lines
- Number of Sides
- Numerical Order
- Order of Operation
- Ordinal Sequence
- Percents
- Roman Numerals
- Steps of Problem-Solving
- Time
- Weight

Social Studies
- Historical Events
- Inventions
- Presidents
- Sequence of Events
- Time Lines
- Time Periods

Science
- Chain of Events
- Consequences of Action
- Food Chain
- Planets from Sun
- Procedures for Experiment
- Scientific Method
- Seasonal Cycle
- Water Cycle

Step Chart

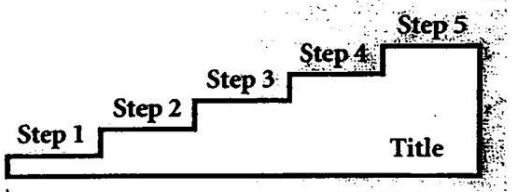

Concept Developmer

Mind Map

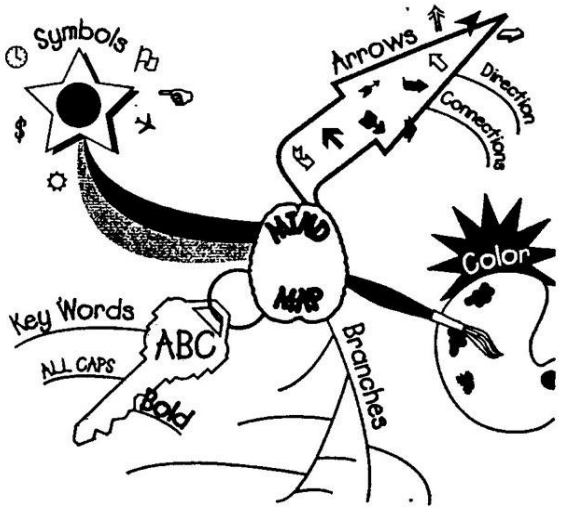

Page 3

your class into a visual think tank!

Compare/Contrast Organizers

Venn Diagrams

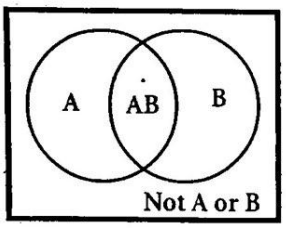

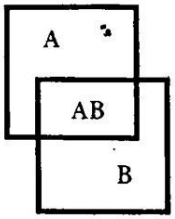

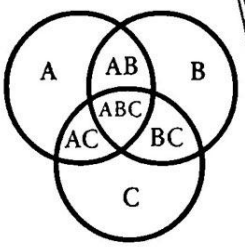

Ideas for Compare/Contrast Organizers

Math
- Addition/Subtraction
- Acute/Obtuse
- Concave/Convex
- Fractions/Decimals
- Metric/ Inch-Pound
- Multiplication/Division
- Symmetrical/Asymmetrical

Language Arts
- Authors
- Book/Movie
- Business/Friendly Letter
- Characters in Same Book
- Characters in Different Books
- Fairy Tales
- Stories

Social Studies
- Articles of Confederation/ Constitution
- Careers
- Cultures
- Historical Events
- Judicial/Executive/Legislative Branches
- Presidents
- State/Federal
- Wars

Science
- Animals
- Fruits/Vegetables
- Solids/Liquid/Gas
- Vitamins

Comparison Charts

- Same	Different

T-Chart

Item 1	Item 2
with regard to Characteristic 1	
with regard to Characteristic 2	
with regard to Characteristic 3	

Compare or Contrast Chart

Item 1	Item 2	Item 1	Item 2
Compare		Contrast	
with regard to Characteristic 1		with regard to Characteristic 1	
with regard to Characteristic 2		with regard to Characteristic 2	
with regard to Characteristic 3		with regard to Characteristic 3	

Compare & Contrast Chart

Organizers

Word Web

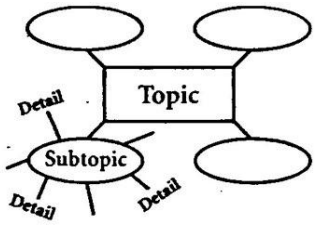

Concept Map

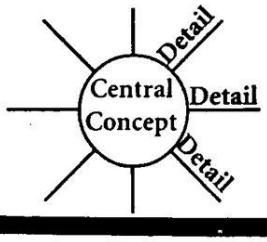

Concept Charts

Who
What
Where
When
Why

5W Chart

Looks
Tastes
Feels
Smells
Sounds

Senses Chart

Know	Wonder	Learned

Know-Wonder-Learned Chart

Ideas for Concept Development Organizers

Math
- Fractions, Decimals, Percents
- Numbers
- Operations (+, -, x, ÷)
- Patterns
- Place Value
- Probability
- Time, Money

Language Arts
- Book, Poem, Story
- Fairy Tale
- Grammar
- The Library

Social Studie
- Career
- Culture
- Current Event
- Explorer
- Historical Event
- Mission
- Native Americans
- Neighborhood
- President
- State
- War

Science
- Animal
- Acid Rain
- Adaptation
- Dinosaurs
- Electricity
- Health
- Human Body
- Magnets
- Rainforest
- Seas
- Solar System
- Weather

Kagan

1 (800) WEE CO-O

© 2001 Ka

Page 4

More Great Graphic Organizers!

Evaluation Organizers

Evaluation Charts

P	M	I
Plus	Minus	Interesting

PMI Chart

+	-
Positive or Like or Agree	Negative or Dislike or Disagree

Plus/Minus T-Chart

Scales

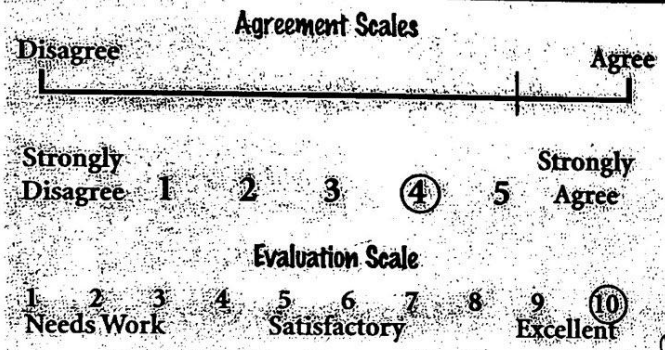

Categorize/Classify Organizers

Categories

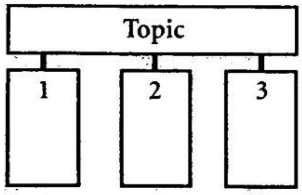

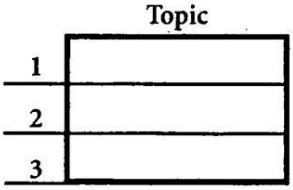

Tree

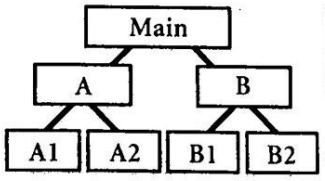

Pyramid

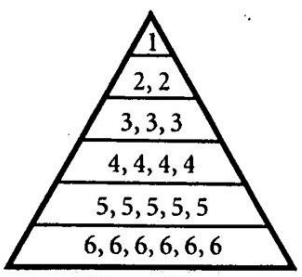

Hierarchical

Relational Organizers

Fish Bone

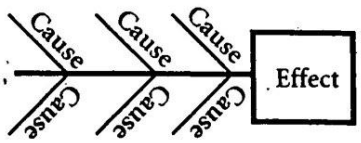

Target

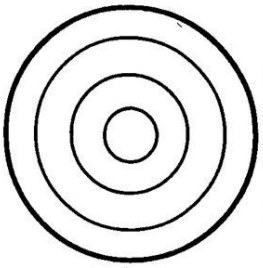

Embedded Concepts or Objects

Pie Chart

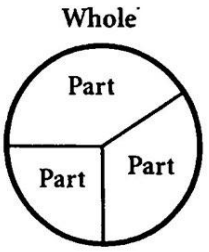

Ideas for Categorize/Classify Organizers

Language Arts
- Common Nouns, Proper Nouns
- End Marks
- Nouns, Verbs, Adjectives, Adverbs
- Phonetic Sounds

Math
- Acute/Obtuse
- Coins
- Factor Tree
- Odd/Even Numbers
- Round Up/Round Down
- Shapes

Science
- Birds, Mammals, Reptiles, Amphibians, Fish
- Carnivores, Herbivores, Omnivores
- Food Pyramid
- Pasta, Beans, Buttons, Nuts, Bolts, Screws
- Plants, Trees, Flowers
- Taxonomy
- Things That Walk, Fly, Swim
- Travel by Air, Land, Sea

Social Studies
- Caste System
- Family Tree
- Military Rank
- North of, South of, East of, West of
- Social Stratification
- WWI/ WWII, Vietnam War/Korean War

Matrix

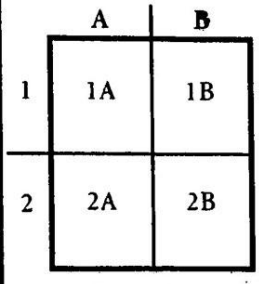

2 x 2 Matrix

Plot

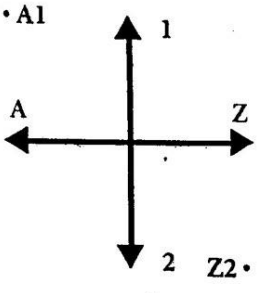

© 2001 Kagan

15

แผนผังความคิด
(Graphic Organizers)

แผนผังความคิด (Graphic Organizers)

แผนผังความคิด เป็นการฝึกให้ผู้เรียนรวบรวมข้อมูลหรือความรู้ จากการศึกษาค้นคว้า การอ่าน การฟังคำบรรยาย แล้วนำข้อมูลมาจัดกลุ่ม เขียนเป็นภาพแสดงให้เห็นถึงโครงสร้าง ความคิด กระบวนการคิด และความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด โดยใช้รูปภาพ หรือแผนภาพ

แผนผังความคิด (Mind Mapping)

เป็นการแสดงโครงสร้างของความสัมพันธ์ของกระบวนการคิด ตั้งแต่ต้นจนจบ ช่วยให้มองเห็นภาพรวมของความคิดและเค้าโครงของความคิดในเรื่องที่กำลังคิด ทำให้มองเห็นความสัมพันธ์ของความคิด ทำได้โดยเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลางและโยงเส้นให้สัมพันธ์กับความคิดรองความคิดย่อย และความคิดที่แยกย่อยที่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันก็ขยายได้ต่อไปอีก ไม่มีทิศทางที่กำหนดแน่นอนตายตัว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

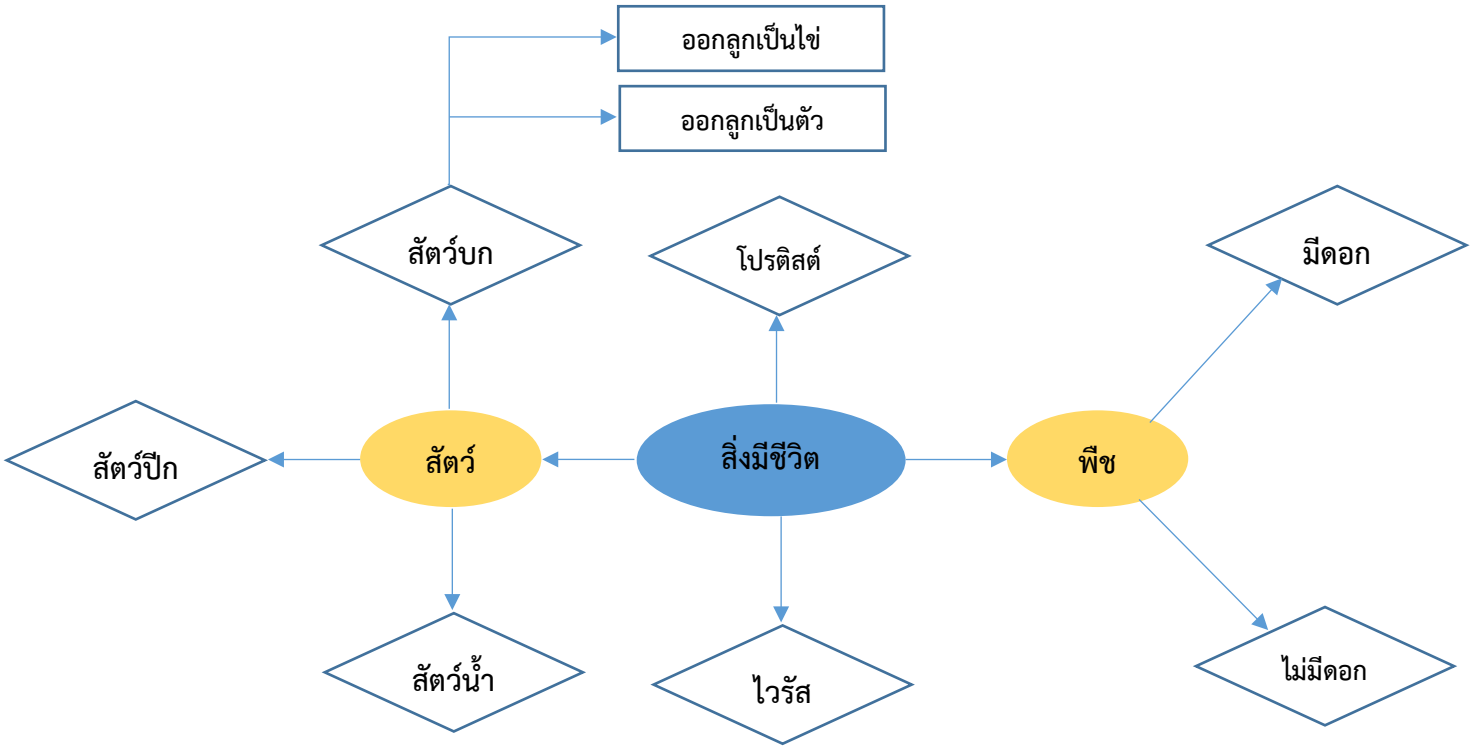

ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ (Tree Structure)

ผังแสดงความสัมพันธ์แบบโครงสร้างต้นไม้ จะใช้ในการแสดงความสัมพันธ์ของเรื่องที่มีความสำคัญลดหลั่นกันเป็นลำดับจากใหญ่ไปหาจุดเล็ก ๆ รูปร่างของการเขียนจะมีโครงสร้างลักษณะคล้ายต้นไม้ที่มีกิ่งก้าน หรืออาจจะมีลักษณะคล้ายแผนภูมิการบริหารองค์กรวิธีการเขียนให้เริ่มต้นหัวข้อเรื่องไว้ข้างบนหรือตรงกลาง แล้วลากเส้นให้เชื่อมโยงกับความคิดรวบยอดอื่น ๆ ที่มีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ

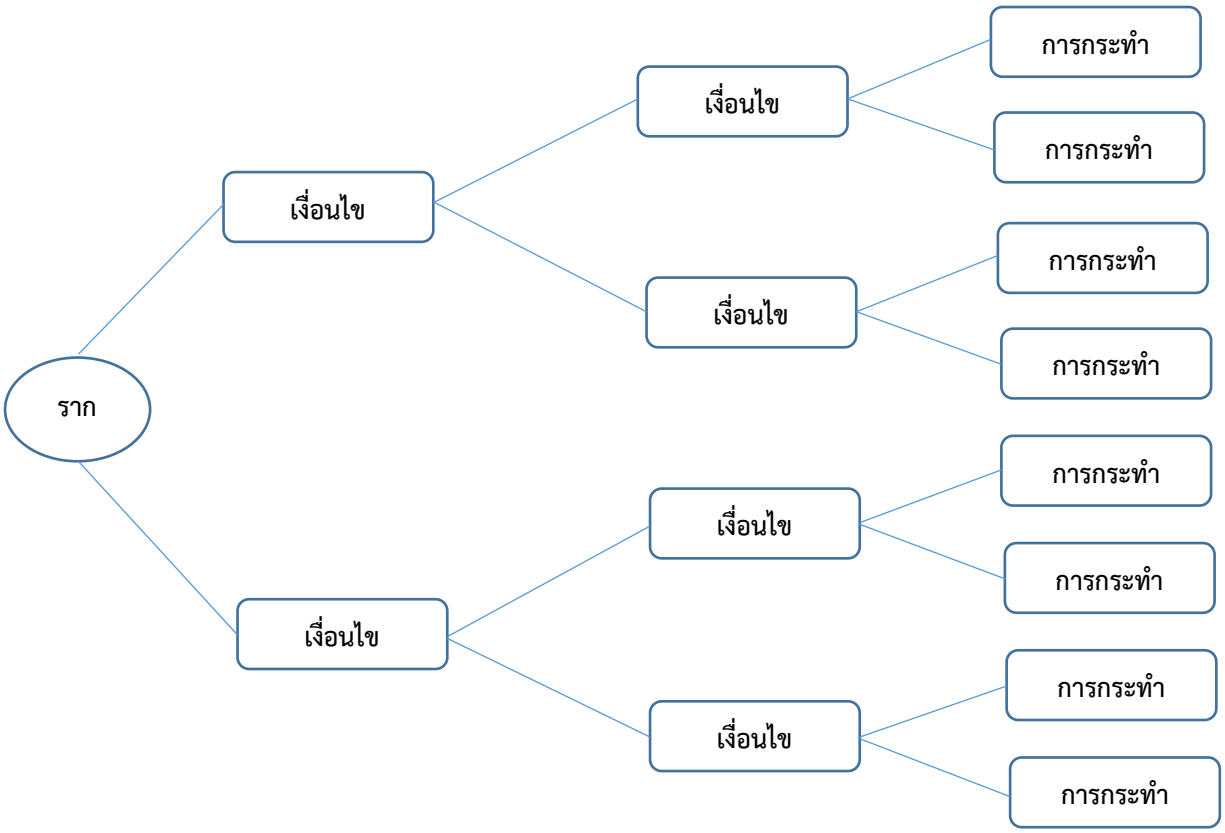

แผนผังรูปแบบเวนน์ (Venn Diagram)

เป็นการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของสิ่งของหรือแนวคิดตั้งแต่ 2 สิ่งขึ้นไปว่าส่วนใดลักษณะใดที่มีความเหมือนหรือความต่างกัน เป็นการคิดแบบหาตัวร่วมในสิ่งที่เหมือนกัน ช่วยให้ผู้เรียนรู้จักจำแนกความ เหมือนและความต่างของสิ่งของ สถานที่ และบุคคล หรืออื่น ๆ ได้ดี โดยการเขียนเป็นแผนภาพแสดง ความสัมพันธ์ดังตัวอย่างนี้

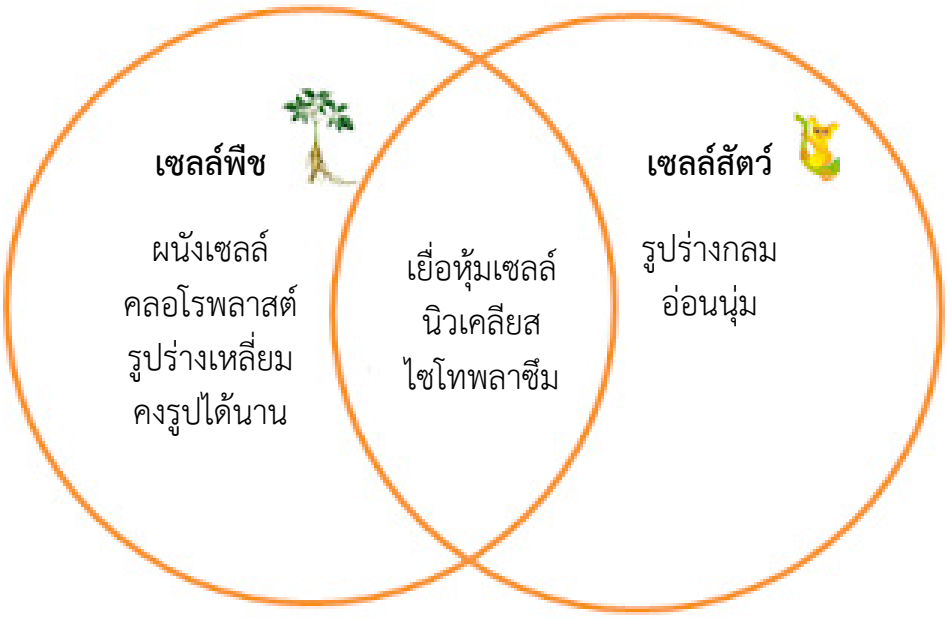

แผนผังความคิดแบบวงจร (The Circle)

เป็นการคิดแบบเป็นวงจรหรือวงกลม โดยในวงกลมจะไม่มีจุดเริ่มต้นหรือจุดจบเพื่อเสนอขั้นตอนต่าง ๆ ที่สัมพันธ์เรียงลำดับเป็นวงกลม ตัวอย่างเช่น

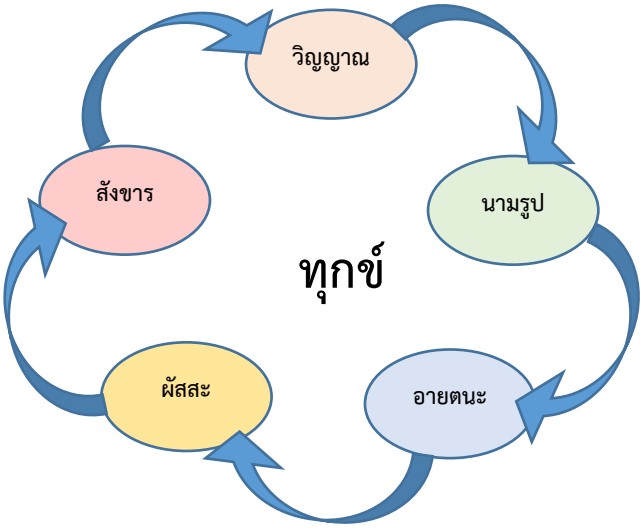

แผนผังก้างปลา (The Fish Bone)

เป็นการคิดหาสาเหตุของปัญหา เช่น แดงหนีเรียน เพราะสาเหตุใด เป็นต้นการเขียนแผนผังทำได้โดยกำหนดเรื่องแล้ว หาสาเหตุและผลต่าง ๆ ในแต่ละด้าน ตัวอย่างเช่น

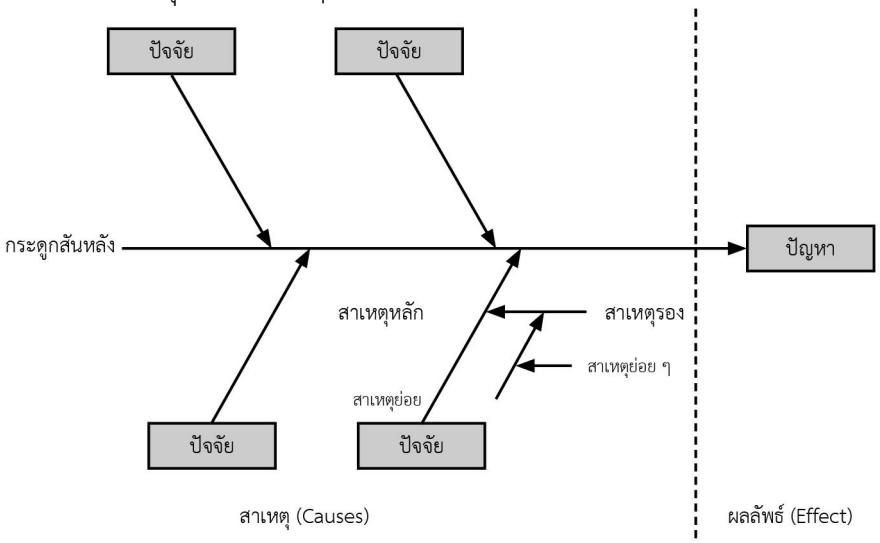

แผนผังแบบลำดับขั้นตอน (Sequence Chart)

แผนผังแบบลำดับขั้นตอนเป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับขั้นตอน เป็นแผนผังที่แสดงให้เห็นถึงสภาพเหตุการณ์หรือเนื้อหาสาระที่เป็นกระบวนการเรียงตามลำดับต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น

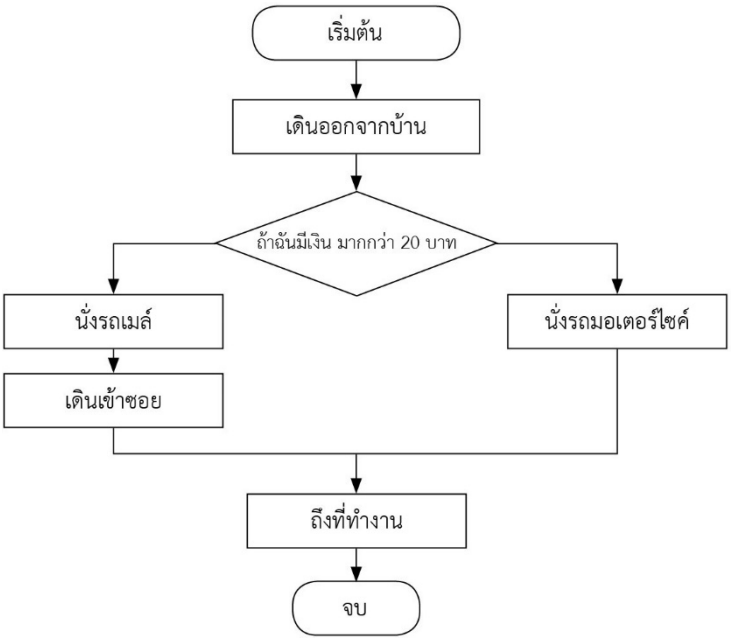

ภาคผนวก ค.
บันทึกการเรียนรู้ (Learning Log)

บันทึกการเรียนรู้ของผู้เรียน (Learning Log)
กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ ๒

ชื่อ ..... นามสุกล ..... ชั้น ..... เลขที่ .....
วิชา ..... วัน เดือน ปี .....

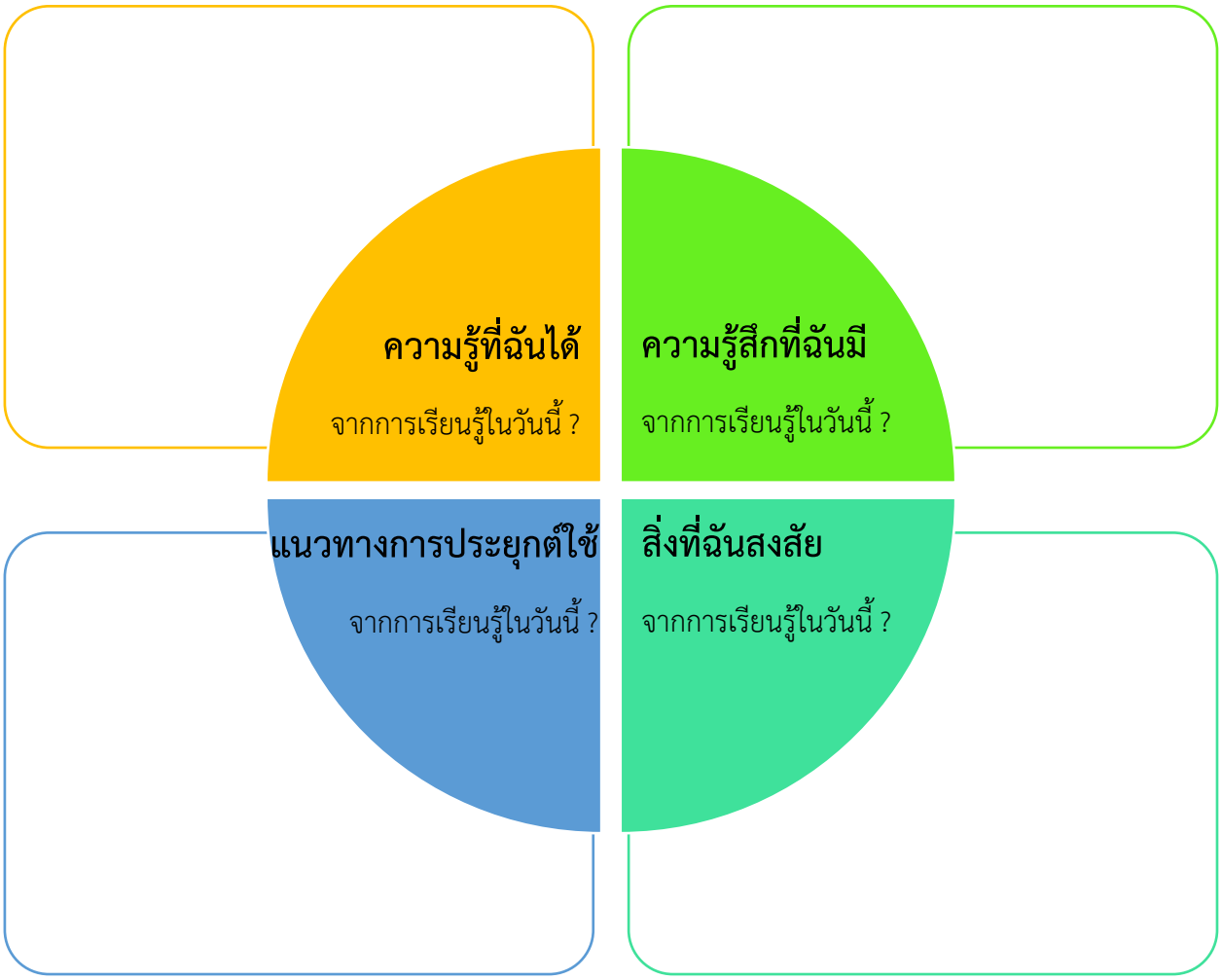

“ขอ ๓ คำ”
สำหรับการเรียนรู้วันนี้ ?

แบบบันทึกการเรียนรู้/อนุทินการเรียนรู้ (Learning Log)

ชุดที่ ๑

สิ่งที่ฉันชอบ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันไม่ชอบ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันยังไม่เข้าใจ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๒

สิ่งใหม่ที่ไม่คาดคิดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันชอบมากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันอยากรู้เพิ่มเติมไปจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๓

สิ่งหนึ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ฉันน่าจะเรียนรู้ได้ดีกว่านี้หาก

.....

.....

สิ่งที่ทำให้ฉันได้ใช้ความคิดจริง ๆ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๔

สิ่งที่ฉันสนใจมากเป็นพิเศษจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันยังไม่ค่อยเข้าใจจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

สิ่งที่ฉันได้ประโยชน์มากที่สุดจากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๕

หนึ่ง สิ่งที่ฉันได้เคยเรียนมาแล้ว คือ

.....

.....

สอง คำถามที่ฉันยังต้องการคำตอบเพิ่มเติม คือ

.....

.....

สาม สิ่งที่ฉันได้เรียนรู้จากบทเรียนวันนี้ คือ

.....

.....

ชุดที่ ๖

จากบทเรียนวันนี้...

สิ่งที่ดำเนินไปได้ดี คือ

.....

.....

สิ่งที่เราควรปรับให้ดีขึ้นได้ คือ

.....

.....

ปัญหาที่เกิดขึ้น คือ

.....

.....

ชุดที่ ๗ (กิจกรรมกลุ่ม /โครงงาน -เด็กเล็ก)

๑. วันนี้ฉันทำ/เขียน

.....

.....

๒. ฉันพูดคุยเกี่ยวกับ

.....

.....

๓. ฉันเขียน

.....

.....

๔. ปัญหาอย่างหนึ่งของฉันในวันนี้ คือ

.....

.....

๕. ขั้นต่อไปฉันจะ

.....

.....

ชุดที่ ๘ (กิจกรรมกลุ่ม/โครงงาน -เด็กโต)

๑. สิ่งที่ฉันและกลุ่มทำได้ดีในวันนี้คือ

.....

.....

๒. ถ้าได้รับมอบหมายให้ทำงานแบบเดิมอีกครั้ง ฉันจะทำอะไรที่ต่างไปจากเดิมบ้าง

.....

.....

๓. ส่วนที่ฉันยังต้องการความช่วยเหลือในการปรับปรุงงานให้ดีขึ้น

.....

.....

๔. ข้อบันทึกเพิ่มเติม

.....

.....

สามเหลี่ยมการเรียนรู้ของฉัน

ชื่อ-สกุล	วัน เดือน ปี : .....

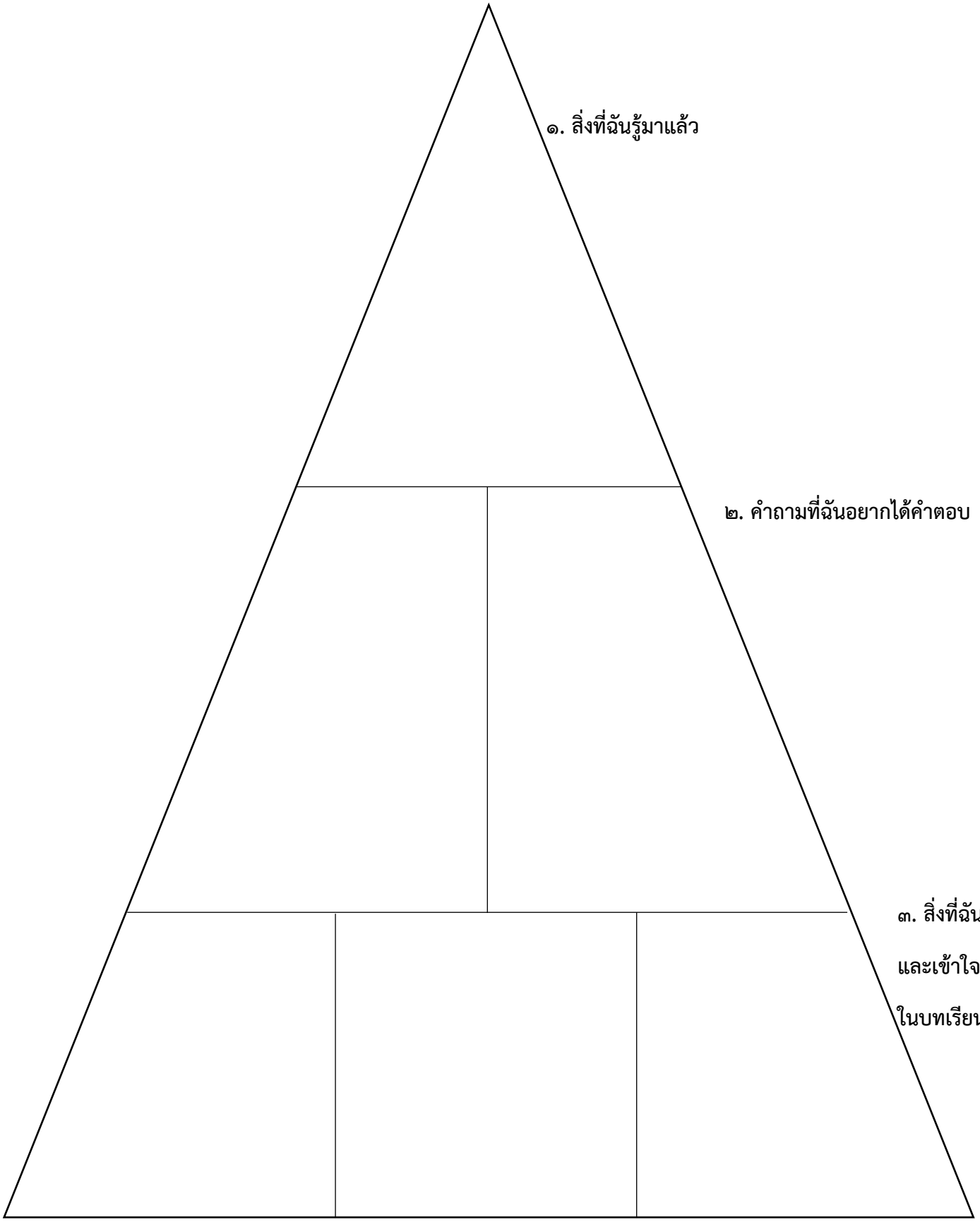

บันทึกการย้อนคิดและไตร่ตรองสิ่งที่เรียนรู้

ชื่อ-สกุล	**วัน เดือน ปี :** .....

คำชี้แจง : นักเรียนเลือกตอบคำถามข้างล่าง ๒ ข้อ เขียนลงในแผ่นกระดาษแล้วนำไปติดตามช่องของคำถาม

สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนวันนี้	**สิ่งใดที่ฉันน่าจะทำได้ดีกว่านี้**
คำถาม ฉันอยากทราบคำตอบ	**สิ่งที่เป็นปัญหาของฉัน คือ**

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์

ที่ปรึกษา

๑.	รองศาสตราจารย์ นราพร จันทร์โอชา	รองประธานกรรมการบริหาร มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๒.	พลอากาศโท ภักดี แสง-ชูโต	เลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๓.	นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๔.	รองศาสตราจารย์ เฉลียวศรี พิบูลชล	กรรมการบริหารมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๕.	นายเชิดศักดิ์ ศรีศักดิ์วิชัย	หัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖.	นายบุญรักษ์ ยอดเพชร	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๗.	นางสาวนิจสุดา อภินันทาภรณ์	ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘.	นางสาวรัตนา แสงบัวเผื่อน	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาหลักสูตรและมาตรฐานการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙.	นางผานิต ทวีศักดิ์	ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

คณะจัดทำคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑.	นายชัยรัตน์ โตศิลา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๒.	นายเฉลิมชัย พันธ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓.	นายอชิระ อุตมาน	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
๔.	นางสาวศศิพัชร จำปา	อาจารย์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
๕.	นายพศวีร์ ศรีพิกุล	ครู โรงเรียนวัดช้างข้าม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต ๑
๖.	นางสาวชญาพร ธุระทอง	ครู โรงเรียนบ้านสันติคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต ๓

๗.	นางสาวอารียา ฟักหอม	ครู โรงเรียนบ้านหนองไม้ไผ่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต ๒
๘.	นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญจทายิกาวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒
๙.	นางสาวเพ็ญนภา ดวงแก้ว	ครู โรงเรียนกระบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระนอง
๑๐.	นายกังวาล กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๑๑.	นายพัทธดนย์ อุ่นเรือน	ครู โรงเรียนวัดสี่ซับศรีเจริญธรรม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒
๑๒.	นายณัฐพล กุลครอง	ครู โรงเรียนสามเสนวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๓.	นายศุภกฤตย์ อุ่นแอ	ครู โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๔.	นายธนากร อ่อนสำลี	ครู โรงเรียนโยธินบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๕.	นายธนสรณ์ สุมังคละกุล	ครู โรงเรียนโพธิสารพิทยากร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๖.	นายปวิตร พุทธิรานนท์	ครู โรงเรียนฤทธิณรงค์รอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๗.	นางสาวพรพนา รัตนพงษ์ไชย	ครู โรงเรียนปัญญาวรคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๘.	นางสาวชวนพิศ สิงห์เย็น	ครู โรงเรียนปัญญาวรคุณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๑๙.	นางสาวจารุวรรณ ยิ่งยงค์	ครู โรงเรียนมัธยมวัดสิงห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๐.	นางสาวกษมา มาลาแวจันทร์	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๑.	นายเมธี ตั้งสิริพัฒนา	ครู โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๒.	นายพิชชากร สิงหนิยม	ครู โรงเรียนศึกษานารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๓.	นางสาวเกวลิน อังคณากร	ครู โรงเรียนสตรีวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๔.	นางสาวปุญชรัสมิ์ เอื้อวสุรมย์	ครู โรงเรียนสตรีวัดอัปสรสวรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑

๒๕. นายอัสนี สมิทธิชัยนนท์	ครู โรงเรียนวัดราชโอรส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑
๒๖. นายเหมวิกร เจริญศรี	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๗. นายธนวัต เปรมปรีชา	ครู โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย ๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๘. นายวรวุฒิ สุขสถิตย์	ครู โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๒๙. นายกิตติศักดิ์ วันงาม	ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๐. นางสาวเสาวลักษณ์ ศรีสว่าง	ครู โรงเรียนพระโขนงพิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๑. นายณรงค์ฤทธิ์ ศักดิ์แสน	ครูโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๒. นายศรันพงศ์ บุญเตปิณ	ครู โรงเรียนวัดสุทธิวราราม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒
๓๓. นางสาวสิริวรรณ มีรอด	ครู โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๔. นายครองคน บำรุงเวช	ครู โรงเรียนบางปะหัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๕. นายศักดิ์รพี แสนสุข	ครู โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการนนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๖. นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๗. นายนำชัย ราตรีโชติ	ครู โรงเรียนเสนา “เสนาประสิทธิ์” สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓
๓๘. นางสาวจุฑามาศ กมล	ครู โรงเรียนธัญบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๓๙. นายอภิสิทธิ์ เครือสา	ครู โรงเรียนคณะราษฎร์บำรุงปทุมธานี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๔
๔๐. นายพีรวัฒน์ แสงเงิน	ครู โรงเรียนโคกตูมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๕
๔๑. นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๖
๔๒. นายสุทธิพงษ์ โชติรมย์	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ลาดหญ้า กาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘

๔๓. นายพิสิฐ เลิศพันธ์	ครู โรงเรียนโพธาวัฒนาเสนี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๔. นายชยานันต์ ปรางจโรจน์	ครู โรงเรียนพระแท่นดงรังวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๕. นางสาวกิตติยา น้อยต้นวงษ์	ครู โรงเรียนร่มเกล้า กาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๘
๔๖. นางสาวอัจฉราพร กลิ่นเกษร	ครู โรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๗. นางสาวอำภา กลิ่นพยอม	ครู โรงเรียนศรีประจันต์ "เมธีประมุข" สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๘. นางสาววัลยา แซ่จิว	ครู โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๔๙. นายดุษิต สว่างศรี	ครู โรงเรียนอู่ทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๙
๕๐. นางสาวกัลยา พัวอุดมเจริญ	ครู โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๑. นางสาวสกัญญา ตลึงจิตร	ครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๒. นางสาวจุฑาพร สำเภาแก้ว	ครู โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย เพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๓. นางสาวอัจฉรา อยุทธศิริกุล	ครู โรงเรียนอ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๔. นางสาวหัทยา เพ็ชรอิน	ครู โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๕. นายธธนนต์ นิยมญาติ	ครู โรงเรียนพรหมานุสรณ์จังหวัดเพชรบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๐
๕๖. นางสาวศิริกาญจน์ บุญเกิด	ครู โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑
๕๗. นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสอาดเผดิมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๑
๕๘. นางสาวณัฐกานต์ รักษา	ครู โรงเรียนคลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๑๓
๕๙. นางสาวนัยนา จันทรสมัย	ครู โรงเรียนผดุงนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๒๖
๖๐. นางสาวเบญจมาศ บุดศรี	ครู โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต ๓๑

๖๑.	นายนิธิวัชร์ ทรัพย์เพ็ญภพ	ครู โรงเรียนคลองหนองใหญ่ สังกัดกรุงเทพมหานคร
๖๒.	ว่าที่ร้อยตรีหญิง จงรักษ์ แสนแอ่น	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖๓.	ว่าที่ร้อยตรี วิชิต ลือยศ	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
๖๔.	นางสาวสุธิมา ขุนณรงค์	ครู โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

คณะปรับปรุงคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑.	นายณัฐภัทร จินาสุย	ครู โรงเรียนวัดปัญจทายิกาวาส สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ปทุมธานี เขต ๒
๒.	นายกังวาล กล้าหาญ	ครู โรงเรียนบ้านบึงตะกาด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๓.	นายภูวดล วิริยะ	ครู โรงเรียนสะอาดเผดิมวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๑๑
๔.	นายธนวัฒน์ ทรงเขตร	ครู โรงเรียนบางแก้วประชาสรรค์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต๖
๕.	นายพนธกร กันชิงแก้ว	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี

คณะตรวจปรู๊ฟและจัดทำรูปเล่มคู่มือครูและแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ ๒

๑.	นายอนุสรณ์ ฟูเจริญ	ผู้ช่วยเลขาธิการ มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	ประธานกรรมการ
๒.	นางราตรี ศรีไพรวรรณ	ผู้อำนวยการโรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๓.	นายธีระพล เข่งขวา	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ มัธยมศึกษา โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๔.	นางวิภา ตัณฑุลพงษ์	รองหัวหน้าสำนักงาน มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	กรรมการ
๕.	นางพรทิพา คำแหง	ข้าราชการบำนาญ	คณะทำงาน
๖.	นางสาวศรินทิพย์ บุญเติม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๗.	นางสาวปวีณา โค้วจำรัส	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๘.	นางสาวชุติมา จงใจงาม	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๙.	นางสาวณัฐกานต์ ขันทะสิทธิ์	โรงเรียนพระยาประเสริฐสุนทราศรัย (กระจ่าง สิงหเสนี)	คณะทำงาน
๑๐.	นางสาวสาวิตรี ศรีโนนยาง	โรงเรียนวัดอัยยิการาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน

๑๑.	นางสาวสุณิสา ถาปันแก้ว	โรงเรียนวัดคุณหญิงส้มจีน มิตรภาพที่ ๖๔ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต ๒	คณะทำงาน
๑๒.	นางศิริรัตน์ มูลไชยศรี	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๓.	นางสาวทิพจุฑา ชุนเกษา	นักทรัพยากรบุคคล มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๔.	นางสาววรรณวิษา ภูพานทอง	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๕.	นางสาวณัฐพร เผือดจันทึก	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	คณะทำงาน
๑๖.	นางสาวกมลชนก ดวงคำ	นักวิชาการศึกษา มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์	เลขานุการ

รายชื่อคณะทำงาน
สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.	นางผาณิต ทวีศักดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๒.	นายเฉลิมชัย พันธ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๓.	นางสาวอรอร ฤทธิ์กลาง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๔.	นายสุรศักดิ์ ศรีสวัสดิ์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๕.	นางเกศกัญญา อนุกูล	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๖.	นายเฉลิมชัย พันธุ์เลิศ	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๗.	นายนพพร แสงอาทิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๘.	นายเอกสิทธิ์ ปิยะแสงทอง	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๙.	นางสาวภัทรา ด่านวิวัฒน์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๐.	นางสาวอธิฐาน คงช่วยสถิตย์	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๑.	นายอภิศักดิ์ สิทธิเวช	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๒.	นางสาวบุญกัณฐพันธ์ วัลย์มาลี	เจ้าพนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๓.	นางสาวปรมาพร เรืองเจริญ	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๔.	นางสาวอริยาวรรณ สอดแสงจันทร์	พนักงานธุรการ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
๑๕.	นางสาวศินี เขียวเขิน	นักวิชาการศึกษา สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

การติดต่อ
รับข้อมูลข่าวสาร

๑. มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์
เลขที่ ๒๑๔ ถนนนครสวรรค์ แขวงวัดโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร ๑๐๑๐๐
โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๖๗๓๕

๒. สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
ซอยหัวหิน ๓๕ ถนนเพชรเกษม ตำบลหัวหิน อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๑๕ ๔๕๗–๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๑๕ ๙๕๑
web@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องเว็บไซต์)
dltv@dltv.ac.th (ติดต่อเรื่องทั่วไป)

๓. โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์
อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ๗๗๑๑๐
โทร. ๐๓๒ ๕๒๒ ๓๔๗, ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘ โทรสาร ๐๓๒ ๕๒๐ ๔๗๘

Facebook : โรงเรียนวังไกลกังวล ในพระบรมราชูปถัมภ์

Website : http://www.kkws.ac.th

๔. ช่องทางการติดตามข่าวสาร

Facebook : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ DLTV

Website : http://www.dltv.ac.th